

КНИГИ І ДОЛІ

Митиї
Розстріляного
Відродження

Міністерство культури і мистецтв України
Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького

КНИГИ І ДОЛІ

**Митці
Розстріляного Відродження**

**Біобібліографічний
показник**

Упорядник
Г. І. Єфімова

ББК 91.9:63+91.9+83
УДК 016: [883+947.74]

Біобібліографічний покажчик «Книги і долі» присвячено пам'яті українських літераторів, які стали жертвами більшовицького терору в Україні 1930-х років. При його складанні використані фонди Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького (ОДНБ), де твори знищених письменників збереглися значно краще, ніж у ряді інших крупних скарбниць українського друку. Всього до покажчика увійшло 4 тисячі реєстраційних статей. Добір матеріалу завершено у жовтні 2001 р.

У покажчику зібрані матеріали про життєвий і творчий шлях двадцяти п'яти митців, які були типовими представниками літературних течій та угруповань, що в сукупності становили літературний процес в Україні першого радянського двадцятиріччя. Зафіксовані публікації розташовані в хронологічному, а в межах кожного року — в алфавітному порядку. Опис здійснено згідно з наявним стандартом (ГОСТ 71-84).

У покажчику великою мірою відображені видання української діаспори. Це стало можливим завдяки Канадському товариству приятелів України (Осередок Торонто), проект «Відродження», яке подарувало ОДНБ 24 тисячі книжок і періодичних видань, що містять твори митців Розстріляного Відродження, а також розвідки про них, оприлюднені тоді, коли в радянській Україні були під забороною навіть імена цих митців.

Посібник розрахований на літературознавців, викладачів українознавства, студентів, краєзнавців та усіх тих, кого цікавить українська література 20-30-х рр. двадцятого століття.

Науковий консультант
Г. Д. З л е н к о

Рецензенти:
Л. І. І с а є н к о, кандидат філологічних наук;
В. І. С п о д а р е ц ь, кандидат філологічних наук

Редактор
І. С. Ш е л е с т о в и ч

Відповідальна за випуск
О. Ф. Б о т у ш а н с ь к а

© Г. І. Єфімова, упорядкування, 2002
© ОДНБ ім. М. Горького, 2002
© «Друк», 2002

Передмова

Одеська державна наукова бібліотека ім. М.Горького — один з провідних культурних центрів України. Щороку її відвідує 300 тисяч читачів, яким видається 2 млн документів. Унікальність майже п'ятимільйонного фонду друкованих документів і рукописів, зібраних у бібліотеці впродовж майже 175-річного існування, зробила її однією з видатних пам'яток не лише української, але й світової культури.

Протягом усієї історії свого існування бібліотека брала активну участь у розбудові української науки, освіти й культури. Особливо плідною стала робота на цьому терені, починаючи з 1991 року, коли вибух розвалу радянської держави оглушив маси, призвів людей до невпевненості у завтрашньому дні. Саме тоді ОДНБ ім. М.Горького головним напрямом своєї роботи зробила відродження духовності: не шкодуючи ні часу, ні сил, вона стала працювати, відбудовуючи собори людських душ. Адміністрація бібліотеки, кожен з її працівників розуміли, що лише в тісному зв'язку з зарубіжними країнами, з їхніми культурними центрами можна досягти цієї великої і благородної мети. Тому бібліотека насамперед розгорнула широке міжнародне співробітництво.

Ця діяльність мала великі традиції. Одеська «публічка» ще за дореволюційного часу встановила зв'язки з багатьма бібліотеками Європи й Америки. В останнє десятиріччя ці стосунки були поновлені. Діловими партнерами ОДНБ ім. М.Горького стали 17 бібліотек світу. Серед них — Бібліотека Конгресу (Вашингтон, США), Національна бібліотека Франції (Париж), Державна бібліотека Нового Південного Уельсу (Сідней, Австралія), Муніципальна губернська бібліотека (Оулу, Фінляндія). Були налагоджені контакти зі Шкільною радою при УККА, Українською бібліотекою в Москві, Союзом українців Румунії, Бібліотекою ім. Симона Петлюри (Париж) тощо.

У 1994 році було укладено угоду між Державною бібліотекою Нового Південного Уельсу, Фундацією українознавчих студій Австралії (ФУСА) та ОДНБ ім. М.Горького. Створення залу «Українці в світі», який став світлицею, де збираються українці світу і куди вже надійшло понад 5000 книг, — свідчення результативності цієї співпраці.

Вже давно і невинно працювало Канадське товариство приятелів України над здійсненням проекту, в основі якого лежало збереження української мови. Саме з цією благородною метою воно почало відкривати українські бібліотеки в найбільш зрусіфікованих містах України: Луганську, Донецьку, Харкові та Сімферополі, надаючи людям можливість користуватися друкованими матеріалами, до яких довго не було доступу.

Здається, минув невеликий час від того сонячного жовтневого дня 1997 року, коли в Одеській державній науковій бібліотеці ім. М.Горького було відкрито Канадсько-український бібліотечний центр. 24 тисячі книжок та періодичних видань подарували нам брати і сестри з далекої Канади. На основі цього фонду і була створена «бібліотека в бібліотеці» — центр і символ братерства, культури й духовного єднання з Канадським товариством приятелів України.

Ця значна подія в культурному житті нашого міста сталася завдяки енергійним старанням членів управи товариства: Степана Горлача, голови КТПУ, Івана Кузика, голови освітнього проекту бібліотек КТПУ, Ярослава Семчишина, заступника голови. Ми стали п'ятим містом України, в якому Канадське товариство приятелів України відкрило бібліотечний центр. Сьогодні таких центрів в Україні вже одинадцять.

З Канадським товариством приятелів України нас єднає повне взаєморозуміння. Хочу назвати лише кілька імен наших далеких друзів, які весь

час ширі й віддано допомагали і допомагають нам у роботі. Це член управи КТПУ, меценатка, доктор Марія Фішер-Слиш, яка ще в 1996 році зложила пожертву на київський часопис «Українська газета» і весь час слідкує за діяльністю нашого центру. Це голова управи КТПУ, Степан Горлач, людина з гарячим серцем, невтомний трудівник на терені української культури, письменник і поет. Незважаючи на похилий вік, він втілює у життя свою, здавалося б, фантастичну ідею: в 1992 році, пройшовши пішки через всю Україну, із заходу на схід, од Мостиська до Мілового, і з півночі на південь, од Рівного до Одеси, — він охрестив новонароджену незалежну, самостійну Україну, позначивши кам'яними і дерев'яними хрестами свій довгий і важкий шлях. Ніби птах, літає він з Канади в Україну всі ці роки, дивиться, як живуть і працюють його вимріяні діти — канадсько-українські бібліотечні центри, допомагає і ділом, і словом, теплим і душевним. Це і Галина Змієнко-Сенишин, одеситка за походженням, багаторічний керівник Рідної школи ім. митрополита Іларіона в Монреалі, голова Прихильників Державного Центру УНР, журналістка, письменниця, поетеса. Це і Микола Колодка, який нині є головою освітнього проекту бібліотек КТПУ. Тільки-но познайомившись з ним, ми відчули не тільки душевну теплоту цієї людини, а й потужний струмінь творчої енергії і велике бажання в усьому допомагати нам. Не можу не згадати пана Пилипа Шайду із Сент-Паула (США), який, дізнавшись про існування нашого центру з газетної статті, люб'язно надіслав нам кілька книжок для нашого фонду, а також достойну пані Нелю Станіславів, яка надіслала до центру книгу свого покійного чоловіка Василя Станіславова. В цій книзі є слова, які не можна читати без хвилювання, настільки вони відповідають характеру взаємин між Україною і Канадою: «Незважаючи на державні кордони, які розділили наш народ на десятки і сотні років, все ж таки духовна близькість в нас не затерлась, а навпаки — вона збільшилась, і ожила, і розвилася з великою, непереможною силою...»

ОДНБ ім. М.Горького відіграє величезну роль у культурному житті не тільки Одеси, але й всього південного регіону. Нині не можна уявити документально-інформаційне поле незалежної України без нашої бібліотеки. Тут постійно проводяться міжнародні науково-практичні конференції, в яких беруть участь науковці з багатьох країн світу. Лише невеликий перелік назв конференцій дасть змогу уявити їхню суспільну цінність, їхню роль у духовному відродженні нашої держави: «Рідна мова — запорука безсмертя нації»; «Духовність і культура у формуванні особистості та відродженні національної самосвідомості»; «Українська діаспора і становлення України як суверенної держави. Взаємини організацій української діаспори з органами влади»; «Громадянський патріотизм і проблеми викладання україністики у вузах Одещини» тощо.

Всього завдяки угодам з Канадою, Австралією, Францією, США, Румунією впродовж п'яти останніх років до фонду бібліотеки надійшло понад 35 тис. документів.

Крім такої традиційної форми міжнародного співробітництва, ОДНБ ім. М.Горького розширює сферу своєї наукової діяльності. Здійснюється спільне видання наукових робіт, співпраця у рамках наукових конференцій, стажування.

На базі бібліотеки створено фундаментальний бібліографічний покажчик «Голодомор в Україні 1932-1933 рр.», який знайомить з однією з найтрагічніших сторінок історії України. Покажчик складений за участю українських структур Австралії: ФУСА, Союзу українок Австралії, Союзу українок НПУ. До роботи також були залучені фахівці багатьох інших країн, в тому числі Д.Штогрин, Б.Ясинський, меценат пан Мар'ян Коць.

Канадсько-українська колекція книжок нашої бібліотеки, яка відтворює життя України та її народу, допомагає глибокому вивченню української історії й культури, що значно прискорює процес національного відродження. Біобібліографічний

показчик «Книги і долі: Митці Розстріляного Відродження», який ми пропонуємо увазі читачів, значною мірою створений саме на основі публікацій, які надійшли з Канади. Науковці ОДНБ ім. М.Горького вважають своїм обов'язком пропагувати матеріали фонду не тільки в Одесі, але й знайомити з ним якомога більше читачів з інших міст України. Цей показчик стане в пригоді науковцям, викладачам вищих та середніх навчальних закладів, студентам. Сподіваємось, що благородна праця буде продовжена і ми зможемо в подальших наукових роботах повно розкрити ті сторінки історії України, які багато десятиліть були закриті

*Ольга Ботушанська,
директор ОДНБ імені М.Горького,
заслужений працівник культури України*

КНИГИ І ДОЛІ

Від автора

На одній з найстаріших вулиць Одеси розташована Одеська державна наукова бібліотека ім.М.Горького. Навряд чи знайдеться у нашому приморському місті людина, яка б ніколи не заходила в цей чудовий будинок, що нагадує храм. Від перших студентських років до кінця життя, одні з буйно розкуйовдженим волоссям юності, інші сивочолі, приходять сюди люди, щоб припасти до криниці мудрості, яка допомагає людині стати і бути Людиною. Це й справді храм — храм Науки, Культури, Краси, Людяності... А ще — це храм Пам'яті.

Працюючи у книгосховищі бібліотеки, я одного разу знайшла купку листочків, що і книжкою назвати не можна було: палітурка лежала окремо, а все інше являло собою переплутані фотографії. Ретельно склавши аркуш до аркуша, я побачила, що це був «Альбом письменників Радянської України», виданий Державним видавництвом України в 1928 році. У невеличкому вступі до альбому портретів редакція повідомила, що, упорядковуючи цей альбом, «вона мала на меті подати портрети тільки письменників пореволюційного нашого десятиріччя, що працюють на терені УРСР, — тих, що зросли під безпосереднім впливом Жовтня, і тих, що свою діяльність, хоч і раніш почату, безпосередньо з революційною добою зв'язали». Далі редакція запевняла, що тут лише портрети тих письменників, «чий літературний доробок забезпечує вже авторів певне місце в нашому широкому літературному процесі».

36 аркушів з портретами... Разом з дитинства знайомими прізвищами Миколи Бажана, Павла Тичини, Остапа Вишні та Максима Рильського — невідомі прізвища, незнайомі обличчя. Ось пильно дивляться на мене очі Бориса Антоненка-Давидовича, дивляться суворо з-під туго зведених брів... Ясне обличчя Олеса Досвітнього... Лукава, приязна посмішка Дмитра Загула... Руки в кишенях, молодецька постава, білосніжний комірець, дбайливо зачесане волосся над гарним лицем — то Майк Йогансен... А ось щиро всіміхається Григорій Косинка, ясніє високим чолом... Сумні очі Тодося Осьмачки, зажуреного красеня, який ніби передчуває своє страшне майбутнє... В таке ж нещасливе майбутнє сумовито вдивляється Валеріан Підмогильний... Заглибився в читання газети Євген Плужник, світла посмішка блукає по напрочуд гарному обличчі, спокійному, безхмарному... Зате скільки збуреного, схвилюваного в очах Миколи Хвильового!.. І скільки болю в глибині очей Дмитра Фальківського!...

Так ввійшли вони всі в моє життя. Захотілося взнати, чому, вивчаючи і палко люблячи українську літературу, я не чула цих імен, не знала нічого про цих письменників і поетів, не читала жодного рядка їхніх творів?

Відповідь на свої питання я одержала, прочитавши книжку Юрія Лавріненка «Розстріляне Відродження», видану в Мюнхені 1959 року. Це була перша спроба підсумкової антології літератури Розстріляного Відродження. Я згадала, що того року я навчалася на третьому курсі Одеського університету. Позаду були шкільні роки, впродовж яких, як і всі радянські учні, я не чула жодного з вищезгаданих прізвищ. Не почули ми їх і в університеті за всі п'ять років навчання на філологічному факультеті. І лише через тридцять п'ять років після виходу в світ книжки Ю.Лавріненка ми почули ці страшні слова «розстріляне відродження», які вимовила людина, що багато років свого життя присвятила пошуку відомостей про видатних діячів літератури, культури, науки, мистецтва, знищених у страшні роки сталінських репресій на Україні. Низький уклін цій святій людині, що повертає нам нашу розтоптану, сплюндровану, розтерзану, але безсмертну славу!

Зі сторінок цієї книги довідалась я про те, як скінчилося життя тих письменників і поетів, чий обличчя бачила в альбомі «Письменники Радянської України». У zenіті свого життя зник назавжди в Соловецькому таборі смерті Михайло Семенко... Разом із військовополоненими спалений живцем в колгоспній клуні Володимир Свідзінський... Збожеволів від тортур Майк Йогансен, і його розстріляли. Засланий на сибірську північ, де по ньому пропав слід, Дмитро Загул... Серед масових розстрілів, що таємно відбувались у 1937-1938 роках, загубилися вістки про Миколу Зерова та Павла Филиповича... В час десяткування в'язнів вивезли нібито до «іншого табору» Гео Шкурупія... Розстріляли Дмитра Фальківського... Життя Драй-Хмари згасло в тундрі Колими... Винесли мертвим з табірної лазарету на Соловках Євгена Плужника... Смерть... Смерть... Смерть...

Смерть Куліша — Шекспіра України,

Косинки смерть і юного Влизька, —

Багато їх, чий голос не долине,

Кров капле з їх тернового вінка.

Невимовний біль і розпач огорнули мою душу. Я почала вишукувати на полицях книгосховища маленькі книжки з пожовтілими сторінками. Їм зараз більше літ, ніж мені, адже вони видані в 20-х — 30-х роках ХХ сторіччя, коли автори їх були ще живими, повними сил, таланту, енергії, коли вони вписували в історію української літератури сторінку за сторінкою, надихані тою великою і прекрасною ідеєю, яка звалась революцією. Саме вона, революція, розбудила Україну в 1917 році і покликала до подолання зовнішнього і внутрішнього рабства, до нового життя. В цей час духовна самостійність України досягла свого найвишого рівня. Література цього прекрасного десятиліття виходила на світові координати. Микола Костьович Зеров, лідер неокласиків, писав про ці незабутні роки:

То був щасливий десятилітній сон,

Так вільно кров у жилах пульсувала,

І екстатичних сонць ясні кружала

Злітали в неба голубий плафон.

І кожний рік звучав на інший тон,

На кожному дню своя печать лежала,

І доля, бачилось, така тривала,

Не знатиме кінця і перепон.

В цей час вільно друкували свої твори і неокласики на чолі з Миколою Зеровим — Максим Рильський, Павло Филипович, Михайло Драй-Хмара, Освальд Бургардт; і радкові тонкі лірики, першим серед яких був Євген Плужник; і революційні романтики, такі як Микола Хвильовий, Володимир Сосюра, Майк Йогансен; і футурист Гео Шкурупій. Українська мова, українське слово мусили стати нарівні зі світовими мовою. До цих вершин кликали її митці відродженої України:

Класична пластика і контур строгий,

Добірний стиль, залізна колія, —

Оце твоя, поезіє, дорога:

Леконт де Ліль, Жозе Ередія,

Парнаських зір незахідне сузір'я

Зведуть тебе на справжнє верхогір'я.

Цей програмовий сонет Миколи Зерова, одного з потужних чинників розвитку української культури, накреслював для України шлях у безсмертя. І на це верхогір'я надали її найталановитіші поети і письменники.

Аж ось всьому прийшов кінець. Почався період посиленого політичного терору і масового фізичного винищування мирної людності України. Спочатку посилювався тиск на українське село під гаслом «колективізації». Потім почалося нищення

спеціально організованим і спланованим голодом. І, нарешті, почалося винищення української інтелігенції з метою обезголовити відроджену українську націю.

У період з 1929 по 1934 рік десятки тисяч інтелігенції було розстріляно або заслано в табори каторжної праці. Одночасно провадилося систематичне нищення письменників, зокрема тих, хто, на думку окупантів України, могли стати у провіді нації.

Другий період систематичного нищення, 1937-1938 роки, ще жахливіший за попередні. В цей час вибирали переважно тих письменників, що уникали славити Сталіна, що не бажали співпрацювати з системою, відійшовши від літературної праці.

Третій період — напередодні та на початку війни 1941 р. Тоді розстрілювали наспіх, спалювали живими, замурували на смерть у підвалах.

Своєю жорстокістю апокаліптичне нищення набуло масового явища. Французький письменник Андре Жид, який побував у СРСР у 1937 році, писав, що він «має сумнів, щоб на світі існувала інша країна, в якій були б так уярмлені дух і характер людини, як це відбулося в Советському Союзі». І що він, А.Жид, «глибоко переконаний, що навіть у Гітлерівській Німеччині рабство, насилля та терор не досягнули таких розмірів, як у сьогочасному СРСР».

Втрати української інтелігенції в цілому треба обчислювати багатьма тисячами, а то й десятками тисяч. Більшість з цих жертв фактично ніяких злочинів не зробила і в своїй діяльності керувалася лише любов'ю до своєї Батьківщини та бажанням віддати їй свої сили. Всі вони, чесні і віддані громадяни, стали безневинними жертвами тоталітарного режиму.

З гіркотою і болем пише про ці прокляті роки поет Юрій Клен, якому пощастило вирватися за кордон після 1933 року:

*Клекоче нам розпечене нутро.
Хто вичерпає нам шоломом горе?
Хто в душу нам плесне дощу відро?
Або який архангел винозорий
З свого крила позичить нам перо,
Щоб ту скажену гру фантасмагорій
Ми записали на блакитнім тлі,
Де літери горіли б нам у млі?...*

Література 30-х років — це низка похмурих драм Розстріляного Відродження, повість про те, як з гідністю вмирали без всякої провини чи то поет академічного складу Микола Зеров, чи гайдамацького складу Григорій Косинка. Постріл Миколи Хвильового на тлі голодної вмираючої України — це теж великий твір і величезна трагедія...

Українська література тих часів нагадує нам Атлантиду, яка щезла навіки в морській безодні. Ми добре знаємо, як і чому щезли на літературній карті такі «острови», як, приміром, Олекса Влизько чи Євген Плужник, або навіть цілі «архіпелаги», як це ми маємо з неокласиками. Під водою забуття опинився цілий грандіозний за масштабами материк. Але, на відміну від Атлантиди Платона, Атлантида літературна зримо піднімається з прірви забуття, являючи зачудованому зору свої величні обриси. Нові і нові імена, нові і нові твори. І які!...

До 1992 року були віднайдені і повернені із забуття імена чотириста вісімдесят однієї жертви більшовицького свавілля і нелюдської жорстокості. Зараз цей список значно довший. В усіх кінцях України та української діаспори в усьому світі літературознавці, наукові працівники на терені літератури шукають імена тих, хто був славою і знаменом української літератури і од яких не лишилося майже нічого із створеного ними, а іноді навіть самого імені...

Робота в чудовій бібліотеці — справжній скарбниці мудрості та глибоких знань — допомогла мені знайти не тільки матеріали про життєвий шлях цих людей, але й

зібрати їхні твори. Декому з них поталанило — ми маємо до десяти, а іноді й більше творів, надрукованих ще за життя митця, а де в кого і трьох не набереться — все знищено. В чому ж була провина цих людей, які були тільки творцями і аж ніяк не політичними діячами? За що душили співців-поетів? Ми добре знаємо, що можна не закликати до повалення тиранії — але бути в неї «більмом» на оці. Самим фактом свого існування люди культури були таким «більмом». Тому й косила їх смертоносна коса диктатора, який не вірив у стародавню казку про птаха Фенікса. І даремно не вірив. Бо, як відомо, дух людський знищити неможливо!

У цій роботі я хочу розповісти людям про ті страшні роки, коли кривава сталінщина нищила цвіт української інтелігенції, намагалася під корінь зрубати еліту нашої культури. Вона хотіла зробити те, чого ніколи не зможе зробити ніхто — намагалась убити Слово, безсмертне українське Слово. Можна вбити серце, що породило слово, можна вбити вуста, що його вимовили, — Слово буде жити, бо воно таке ж безсмертне, як земля України, як душа України, як українська нація — «дужа і щона, як Бог!» (О.Ольжич).

У покажчику подаються відомості про українських поетів, письменників та драматургів. Є невеличкі фотографії, з яких дивляться на нас ясні очі людей, яких уже давно нема на світі, які прийняли страшний кінець «мучнів українських» (П.Тичина), які понад усе на світі любили свою землю і мову цієї землі. І ці книжки теж сімдесят років міцно спали в приміщенні відділу спеціального зберігання, хоча «чужого крамольного, крім відомостей про життєвий і творчий шлях українських митців, в них не було. Мета ж схову була одна: знищивши людей, хотіли знищити навіть пам'ять про них, навіть щонайменшу згадку. Знов-таки, забули, що «рукописи не горять», слово вбити не можна!

1997 року ОДНБ імені М.Горького отримала безцінний подарунок від української бібліотеки Канади — 24000 примірників книг та періодичних видань. Видані в 20-х роках ХХ століття на Україні, а в подальші роки — в різних країнах нашої неосяжної землі, вони дали змогу освітити похмурі сторінки історії української культури 20-40-х років. Дві третини матеріалу біобібліографічного покажчика — саме з цих витоків.

Як прекрасну, вічно живу квітку пам'яті хочу я покласти до підніжжя хреста, що висточить над могилами, сухими та уявними, дорогих і близьких нашому серцю митців Радзівіляного Відродження, вірш Яра Славутича:

*Рясних вінків не клали вам,
Жалоби в сурми не сурмили.
Не знати жонам і синам,
Де ваші сховані могили.
Чи в дикім пралісі гниють
Співних батьків шляхетні кості,
Чи їхній попіл дальню путь
Колує в синій високості.
Хто знає? Їхній зваглий дух
Не захитався перед катом,
Чи в колі нашептів заглух
І впав негідним і проклятим.
Прости їм, Боже, як вони
Неправду чесними устами
Рекли в обладі сатани,
Що їх терпінь послабив там.
Але блаженний, вічний рай
Пошли тому, хто стрів затято
Льохів тортури, темні вкрай,*

І йшов під кулю, як на свято.
 Тому, хто гордий має стат
 Своєї власної погорди
 Нехибко склав, — і бліднув кат,
 Лункі вчуваючи акорди
 -Слова, що мислей і чуття
 Коштовну, ковану окрасу
 Несли над зарвами буття,
 Вели над урвищами часу.
 О, душ могутні владарі!
 Гряде пропам'ятна заплата
 В обнятій радістю порі,
 Коли сестра віднайде брата,
 Коли батьки зберуть синів,
 Коли людьми назвуться люди,
 Висока слава щасних днів
 Про Вас ніколи не забуде!

Забуття нема. Забуття ніколи не буде. Ця робота — маленька краплинка великої ріки Пам'яті. Прочитавши багато книжок та статей про діячів української літератури 20-х — 30-х років, знищених у розквіті сил і таланту, я хотіла не тільки поділитися з людьми тим, що узнала сама, але зробити головне: розповісти про те, які книжки митців є в фондах нашої бібліотеки. Хай вийдуть вони із забуття на світ божий, хай подарують людям п'яний аромат прекрасної буремної епохи, в яку народжувалась і розправляла крила велика Українська Держава.

* * *

Біобібліографічний покажчик «Книги і долі» не претендує на вичерпну інформацію про літературне життя України 20-30-х років ХХ століття. Він створений тільки на базі фондів Одеської державної наукової бібліотеки імені М.Горького, значно поповненими великою кількістю літератури, надісланої українською діаспорою Канади. Але це не заважає створенню достатньо яскравої картини тоталітарного режиму, тому що фонди найстарішої в Україні бібліотеки є унікальними за своєю глибиною та повнотою.

Покажчик «Книги і долі» має три розділи. Перший висвітлює процес літературного життя України 20-30-х років ХХ століття. Про ці буремні роки читач може дізнатися з довідкових видань, бібліографічних посібників, монографій, публікацій в журналах, альманахах, календарях і газетах. Крім того, в цьому розділі подані ілюстративні матеріали та перелік художніх творів, які висвітлюють епоху. В другому розділі — біографічні довідки, бібліографія творів, література про життя і творчість двадцяти п'яти митців Розстріляного Відродження. Значно полегшить користування посібником третій розділ — довідковий апарат: покажчик авторів, періодичних і продовжуваних видань, список скорочень.

Ганна Єфімова

І. ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ УКРАЇНИ В 20-40-х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ

Довідкові видання

1. Большая советская энциклопедия: В 65 т. — М.: Акц. о-во «Сов. энцикл.», 1926-1947.

Т. 13: ВУСПП (Всеукраїнська спілка пролетарських письменників — Всеукраїнский союз пролетарских писателей) / В.Юринец. — С. 642-643; Т. 14: «Гарт». — С. 637; Т. 26: «Західна Україна» (Западная). — С. 405; Т. 55: Украинская советская литература / А.Белецкий и др. — С. 754-761.

2. Литературная энциклопедия: В 11 т. — М.: Худож. лит., 1929-1939.

Т. 2: ВАПЛІТЕ: [Вільна академія пролетарської л-ри]. — С. 101-103; ВУСПП: [Всеукраїнська спілка пролетарських письменників-Всеукраїнский союз пролетарских писателей]. — С. 329-330; «Гарт» / К.Б. — С. 395-396; Т. 4: «Західна Україна» [«Западная Украина»]. — С. 323-325; Т. 6: «Літературний ярмарок» / Н.Новицкий. — С. 447-449; Т. 8: «Неокласики» / Г.П. — С. 22; «Нова генерація» / А.Кочкин. — С. 110; «Плуг» / Д. Косарик. — С. 732-733; Т. 11: Украинская советская литература / Л.Подгайный. — С. 576-588.

3. Большая советская энциклопедия: В 51 т. — 2-е изд. — М.: Гос. науч. изд-во «БСЭ», 1949-1958.

Т. 44: Советская украинская литература. — С. 142-145.

4. Енциклопедія українознавства: У 2 т. / Під гол. ред. В.Кубійовича і З.Кузелі. — Мюнхен; Нью-Йорк, 1949.

Т. 1, ч. 3: Найновіша доба: Центральна і Східна Україна. — С. 775-785.

5. Енциклопедія українознавства: Словник. частина: У 10 т. / Голов. ред. В.Кубійович. — Париж; Нью-Йорк: Молоде життя, 1955-1984.

Т. 1: «Аспанфут»; АСПИС. — С. 74; Т. 5: Неокласики / С. Гординський. — С. 52-53; Неоромантизм. — С. 1753-1754; «Нова генерація». — С. 1776; Панфутуризм. — С. 1933-1934; Т. 6: «Плуг» / І.Кошелівець. — С. 2111; Т. 8: Символізм / Б.Кравців. — С. 2808-2809; Соловецькі острови, Соловки / А.Жуковський. — С. 2945-2946; Спілка визволення України. — С. 3005-3006; Т. 9: Футуризм / С.Гординський. — С. 3544.

6. Онацький Є. Українська мала енциклопедія: У 8 т. — Буенос-Айрес: Адміністрація УАПЦеркви в Аргентині, 1957-1966.

Кн. 9: Неокласицизм. — С. 1123-1124; Кн. 14: Символізм. — С. 1727-1728.

7. Українська радянська енциклопедія: В 17 т. — К.: Голов. ред. УРЕ, 1959-1965.

Т. 1: «АСПАНФУТ» (Асоціація панфутуристів). — С. 336; «АСПИС» (Асоціація письменників). — С. 377; Т. 2: ВАПЛІТЕ (Вільна академія пролетарської літератури). — С. 219; Т. 3: ВУСПП (Всеукраїнська спілка пролетарських письменників). — С. 61; «Гарт». — С. 138; «Горно». — С. 375; Т. 5: «Західна Україна». — С. 211; Т. 7:

«Ланка». — С. 568; Т. 8: «Марс», «Майстерня революційного слова». — С. 511; Т. 10: «Неокласики». — С. 59; «Нова генерація». — С. 146; Т. 11: «Плуг». — С. 262-263; Т. 15: Футуризм. — С. 407.

8. Краткая литературная энциклопедия: В 9 т. — М.: Сов. энцикл., 1962-1968.
Т. 1: ВАПЛТЕ (Вольная академия пролетарской литературы) / С.А.Крыжановский. — С. 857; ВУСПП (Всеукраїнська спілка пролетарських письменників — Всеукраинский союз пролетарских писателей). — С. 1067; Т. 2: «Гарт» / С.А.Крыжановский. — С. 76-77; «Горно» / П.Довгалюк. — С. 279-280; «Західна Україна» («Западная Украина») / П.Довгалюк. — С. 1002; Т. 5: Неокласики / С.А.Крыжановский. — С. 230; «Новая генерація» / А.Тростянецький. — С. 303; «Плуг» / А.Тростянецький. — С. 804-805; Т. 7: Украинская литература: Советская литература / Л.Е.Махновец. — С. 784-795; Т. 8: Футуризм (укр.) / Н.М.Сулыма. — С. 170-171.

9. Український радянський енциклопедичний словник: В 3 т. — К.: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1966-1968.

Т. 1: «АСПАНФУТ», Асоціація панфутуристів. — С. 113; ВАПЛТЕ (Вільна академія пролетарської літератури). — С. 274; «Гарт». — С. 424; «Горно». — С. 494; «Західна Україна». — С. 758; Т. 2: «Ланка». — С. 292; «Літературний ярмарок». — С. 354; «Неокласики». — С. 605; «Нова генерація». — С. 631; «Плуг». — С. 830; Т. 3: Футуризм. — С. 663.

10. Большая советская энциклопедия: В 30 т. — 3-е изд. — М.: Сов. энцикл., 1970-1978.

Т. 6: «Гарт». — С. 134; Т. 26: Украинская советская литература / С.А.Крыжановский. — С. 576-579; Т. 28: Футуризм / В.А.Марков. — С. 148-149.

11. Українська радянська енциклопедія: В 12 т. — 2-е вид. — К.: Голов. ред. УРЕ, 1977-1985.

Т. 1: «АСПАНФУТ» («Асоціація панфутуристів»); «АСПИС» («Асоціація письменників»). — С. 275; Т. 2: ВАПЛТЕ (Вільна академія пролетарської літератури) / С.А.Крижанівський. — С. 121; Всеукраїнська спілка пролетарських письменників (ВУСПП) / А.Л.Тростянецький. — С. 418; «Гарт» / С.А.Крижанівський. — С. 486; Т. 3: «Горно». — С. 113-114; Т. 4: «Західна Україна». — С. 226; Т. 6: «Ланка» / В.І.Півторадні. — С. 60; «Літературний ярмарок» / П.М.Довгалюк. — С. 198; «Марс» (Майстерня революційного слова). — С. 380; Т. 7: Неокласики / С.А.Крижанівський. — С. 317; «Нова генерація» / А.А.Тростянецький. — С. 392; Т. 8: «Плуг» / А.А.Тростянецький. — С. 422; Т. 12: Футуризм / В.М.Лесин. — С. 78.

12. Український радянський енциклопедичний словник: В 3 т. — 2-е вид. — К.: Голов. ред. УРЕ, 1986-1987.

Т. 1: «АСПАНФУТ», «Асоціація панфутуристів», «АСПИС», «Асоціація письменників». — С. 105; ВАПЛТЕ, Вільна академія пролетарської літератури. — С. 249; Всеукраїнська спілка пролетарських письменників (ВУСПП). — С. 347; «Гарт». — С. 372; «Горно». — С. 434; «Західна Україна». — С. 655; Т. 2: «Ланка». — С. 237; «Літературний ярмарок». — С. 285; «Марс». — С. 353; «Неокласики». — С. 503; «Нова генерація». — С. 529; «Плуг». — С. 700; Т. 3: «Футуризм». — С. 550.

13. Українська літературна енциклопедія. — К.: УРЕ ім.М.Бажана, 1988-1995.

Т. 1: «Аспанфут» (Асоціація панфутуристів); АСПИС («Асоціація письменників») / М.М.Суліма. — С. 95; «ВАПЛТЕ» / О.І.Сидоренко. — С. 271; Всеукраїнська

спілка пролетарських письменників (ВУСПП) / А.А.Тростянецький. — С. 365; «Гарт» / С.А.Крижанівський. — С. 392; «Горно» / П.М.Довгалюк. — С. 465-466; Т. 2: «Західна Україна» / С.В.Далавурак. — С. 250; Т. 3: «Ланка» / С.А.Крижанівський. — С. 130; «Літературний ярмарок» / Ю.Г.Ковалів. — С. 207; «Марс» («Майстерня революційного слова»). — С. 300; «Неокласики» / С.А.Крижанівський — С. 482-483.

14. Літературознавчий словник-довідник / Редкол.: Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів, В.І.Теремко. — К.: Академія, 1997. — 750 с. — Із змісту: Антирадянська література. — С. 46; Аспанфут; Аспис. — С. 67; ВАПЛІТЕ. — С. 103-105; «Гарт». — С. 151-152; «Горно». — С. 168; «Західна Україна». — С. 286; «Ланка». — С. 395-396; «Літературний ярмарок». — С. 502-503; «Неокласики». — С. 502-503; «Неореалізм»; «Неоромантизм». — С. 504; «Нова генерація». — С. 506-508; «Плуг». — С. 552-553; «Розстріляне відродження». — С. 603-604; «Романтика вітаїзму». — С. 615-616; Символізм. — С. 636-637; Футуризм. — С. 716-717.

14a. Encyclopedia of Ukraine: Vol. 1-5 / Edited by V.Kubijovic, D.H.Struk. — Toronto; Buffalo; London: University of Toronto press, 1984-1993.

Vol. 1: Aspys or Asotsiatsiia pysmenykyv. — P.129; Association of Panfuturists. — P. 131; Futurism / S.Hordynsky. — P. 950-951; Vol. 3: Literature: The renaissance of the 1920-s / D.H.Struk. — P. 148; Literaturnyi iarmarok / I. Koshelivets. — P. 158; MARS (Maisternia revoliutsiinoho slova). — P. 320. — Photo: Members of MARS; Neoclassicists / S.Hordynsky. — P. 581. — Photo: Members of Neoclassicists; Nova generatsiia. — P. 616; Vol. 4: Plug. — P. 44; Romanticism / B.Kravtsiv, D.H.Struk. — P. 402-402; Solovets Islands / A.Zhukovsky. — P. 822-823; Vol. 5: Vaplite (full name: Vilna academiia proletarskoi literatury) / M.Hlobenko. — P. 554.

Бібліографічні посібники

15. Систематический указатель журнала «Киевская старина» (1882-1906). — Полтава: Електр. тип. Г. И. Маркевича, 1911. — 219 с.

16. Бібліографія // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 429-442.

17. Яшек М. Літературна дискусія (рр. 1925-1927): Бібліогр. дослід // Плуг: альм. — Х., 1927. — 36. 3. — С. 475-548.

18. Лейтес А., Яшек М. Десять років української літератури (1917-1921): В 3 т. Т. 1. Біобібліографічний. — Х.: ДВУ, 1928. — 672 с.

Рец.: Чубський П. // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1929. — Кн. 23 (1929). — С. 363-367.

19. Українські письменники: Біобібліогр. слов.: У 5 т. / Уклад. Л.Є.Махновець; Відповід. ред. О.І.Білецький. — К.: Держ. вид-во худож. л-ри, 1960-1965. — Т. 1-5.

20. Вікна (1927-1932): Сист. показч. змісту / Упоряд. О.Д.Кізлик. — Л.: Каменяр, 1966. — 87 с.

21. Письменники Радянської України. 1917-1987: Бібліогр. довід. / Авт.-упоряд.: В.К.Коваль, В.П.Павловська. — К.: Рад. письм., 1988. — 719 с.

22. Повернуті із забуття: Рек. список л-ри для учнів старш. шк. віку / Уклад. Н.В.Загайна. — К.: Держ. б-ка України для дітей, 1993. — 32 с.

23. Повернуті імена: Рек. бібліогр. покажч. Вип. 2 / Авт.-складачі: О.В.Булгак, О.Л.Заваліна, М.Б.Лиховид. — К.: Держ. б-ка України, 1993. — 78 с.

24. Боротьба за шляхи української літератури: До літ. дискусії: Бібліогр. // Знання. — 1927. — № 2. — С. 25-26.

25. Нові українські письменники за 1920-1926 рр.: Бібліогр. // Життя й революція. — 1927. — № 7-8. — С. 191-204.

Монографії. Статті в збірниках. Антології

1918

26. Грушевський О. З сучасної української літератури: Начерки і характеристики. Ч.1. Українські повісті другої половини XIX в. — К.: Криниця, 1918. — 205 с.

1924

27. Білецький О. Двадцять років нової української лірики (1903-1923 рр.) // Плуг: Літ. альм. — Х., 1924. — 36. 1. — С. 157-185.

28. Дорошкевич О. Віршована поезія; Невіршована поезія: (Худож. проза) // Дорошкевич О. Підручник історії української літератури. — Х.; К., 1924. — С. 302-364.

29. Коряк В. На літературному фронті: Укр. л-ра перед VII Жовтнем. — Х.: ДВУ, 1924. — 28 с.

1925

30. Гармаш Р. Політична ідея «ваплітян» і українська політична думка. — Б. м.: Укр. політ. думка, [Не раніше 1925]. — 114 с.

31. Коряк В. Організація жовтневої літератури: Газ. та журн. ст. 1919-1924 рр. — Х.: ДВУ, 1925. — 274 с.

32. Лейтес А. Ренесанс української літератури. — Х.: ДВУ, 1925. — 32 с.

33. Шляхи розвитку сучасної літератури: Диспут 24 трав. 1925 р. — К.: Культкомісія місцкому УАН, 1925. — 81 с.

1926

34. Поліщук В. Літературний авангард: Перспективи розвитку укр. культури, полеміка і теорія поезії. — Х.: Вид. авт., 1926. — 131 с.

1927

35. Коряк В. Хвилювистий соціологічний еквівалент: Лист темної людини. — Х.: ВУСПП, 1927. — 59 с.

36. Савченко Я. Поети й белетристи. — К.: ДВУ, 1927. — 189 с.

37. Шамрай А. Українська література: Стислий огляд. — Х.: Рух, 1927. — 209 с. — Із змісту: Нова доба: Війна і революція, Літ. течії й напрямки в другому десятилітті нашої доби. — С. 140-148; Футуристи і символісти (М.Семенко, Я.Савченко, Д.Загул, П.Тичина). — С. 148-166; Пролетарські поети (В.Еллан, В.Чумак, В.Сосюра, М.Хвильовий, М.Йогансен, В.Поліщук). — С. 166-177; Неокласики (М.Рильський, М.Зеров, П.Филипович). — С. 177-181; Післяжовтнева проза (В.Підмогильний, Г.Косинка, М.Хвильовий, П.Панч та інші). — С. 181-193.

1928

38. Коряк В. Українська література: Конспект. — Х.: ДВУ, 1928. — 220 с. — Із змісту: Ч. 2, розд. 3. Емігрантська та західноукраїнська література. — С. 135-142; Ч. 3. Радянська література. — С. 143-210.

39. Коряк В. Українська література: Питання марксистського літературознавства. — Х.: Вид. заоч. пед. вузу, 1928. — 72 с.

40. Филипович П.П. Українське літературознавство за 10 років революції // Література. 36. перший / За ред. С.Єфремова, М.Зерова, П.Филиповича. — К., 1928. — 262 с. — (36. іст.-філол. від.; № 82). — Те саме // Филипович П. Література: Ст., розвідки, огляди. — Нью-Йорк; Мельбурн, 1971. — С. 491-527.

41. Шляхи розвитку української пролетарської літератури: Літ. дискусія (1925-1928); 36. матеріалів: Ст., літ. маніфести, постанови партії в справах худож. д-ри / Упоряд. С.Федчишин; За ред. В. Коряка. — Х.: Укр. робітник, 1928. — 381 с.

1929

42. Блакитний (Еллан) В. На культурно-мистецькі теми: Ст. // Твори: Повне збір. — Х., 1929. — С. 271-378.

43. Копержинський К. Українське наукове літературознавство за останнє десятиліття (1917-1927) / ВУАН. Наук.-дослід. каф. історії України. — К., 1929. — 34 с.

44. Коряк В. Українська література: Конспект. — 2-е вид., випр. — Х.: ДВУ, 1929. — 296 с. — Із змісту: Емігрантська та західноукраїнська література. — С. 206-212; Радянська література. — С. 215-296.

45. Якубовський Ф. Від новели до роману: Етюди про розвиток укр. худож. прози ХХ ст. — К.: ДВУ, 1929. — 265 с. — Із змісту: Про «філософію землі» в українській літературі. — С. 128-171; На шляху до роману (В.Підмогильний, Є.Плужник, Ю.Яновський, Ю. Смолич). — С. 202-225.

1930

46. Ахматов Л. Сорок п'ять: За матеріалами слідства в справі СВУ. — Х.: Юрид. вид-во НКЮ УСРР, 1930. — 61 с.

47. Ахматов Л. Українська контрреволюція на культурному і літературному фронті: Промова на процесі СВУ. — Х.: Юрид. вид-во НКЮ УСРР, 1930. — 48 с.

48. Крайній Л. «Визволителі України»: (З блокнота прокурора). — Х.: Юрид. вид-во НКЮ УСРР, 1930. — Вип. 1-2.

49. Лейтес А., Яшек М. Десять років української літератури (1917-1927): В 3 т. Т. 2. Організаційні та ідеологічні шляхи української радянської літератури / Заг. ред. С.Пилипенка. — Х.: ДВУ, 1930. — 755 с.

50. Любченко П. Шляхи й банкрутство української контрреволюції: Промова на процесі СВУ. — Х.: Юрид. вид-во НКЮ УСРР, 1930. — 47 с.

51. Михайлик М. Українська контрреволюція перед пролетарським судом: Промова на процесі СВУ. — Х.: Юрид. вид-во НКЮ УСРР, 1930. — 40 с.

1931

52. Коряк В. Українська література: Конспект. — 3-є вид., випр. — Х.: Пролетар, 1931. — 406 с. — Із змісту: Емігрантська та західноукраїнська література. — С. 254-263; Радянська література (процес у цілому). — С. 264-277; Перша фаланга радянської літератури. — С. 278-310; Друга фаланга радянської літератури. — С. 311-359; Поява другого покоління радянської літератури. — С. 359-372; Організований письменник і організований читач. — С. 373-388.

53. Спілка Визволення України: Стеногр. звіт судового процесу. Т. 1. — Х.: Пролетар, 1931. — 712 с.

1932

54. Рудницький М. Між ідеєю і формою. — Л.: Діло, 1932. — 243 с.

1933

55. Коряк В. В боях: Ст. і виступи 1925-1930. — Х.: Л-ра і мистец., 1933. — 393 с. — Із змісту: Сьогоднішня українська література: Доп. у ком. ун-ті ім. Артема. — С. 125-141; Літературна дискусія. — С. 217-243; Перше десятиріччя. — С. 250-258.

1934

56. Хвиля А. Українська радянська поезія. — Х.: Рад. л-ра, 1934. — 35 с.

1936

57. Ковалевський М. «Спілка Визволення України» // Ковалевський М. Україна під червоним ярмом. — Варшава; Л., 1936. — С. 72-108.

58. Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. — Л.: Діло, 1936. — 438 с.

1946

59. Багряний І. Чому я не хочу вертати на «родину». — London: Укр. центр. бюро в Лондоні, 1946. — 30 с.

1947

60. Клен Ю. Спогади про неокласиків. — Мюнхен: Укр. вид. спілка в Мюнхені,

1947. — 48 с. — Те саме // Україна. — 1990. — № 20. — С. 58-60; № 21. — С. 61-62; № 23. — С. 66-67.

61. Николишин С. Культурна політика большевиків і український культурний процес: Публіцист. рефлексії. — Б. м.: На чужині, 1947. — 119 с.

62. Николишин С. Націоналізм у літературі на Східних Українських Землях. — Б. м.: На чужині, 1947. — 34 с.

63. Підгайний С. Українська інтелігенція на Соловках: Спогади 1933-1941 рр. — Новий Ульм: Прометей, 1947. — 93 с. — Те саме. — Тернопіль: Джура, 1999. — 123 с.

64. Ромен П. Вісті з України: В 30-ті роковини Жовт. революції. — Б. м.: Сурма, 1947. — 83 с.

1949

65. Підгайний С. Недостріяні: У 2 ч. — Б. м.: Україна, 1949. — Ч. 1-2.

66. Шерех Ю. Думки проти течії: Публіцистика. — Б. м., 1949. — 100 с.

1950

67. Славутяч Яр. Модерна українська поезія (1900-1950). — Філадельфія: Америка, 1950. — 71 с.

Рец.: Романенчук В. // Нові дні. — 1950. — № 8. — С. 29-30.

1951

68. Любченко А. Щоденник. Кн. 1. — Торонто: Нові дні, 1951. — 150 с.

1952

69. Гальчук М. Літературне життя на підсоветській Україні: Проза 1920-30 років. -Мюнхен: Спілка укр. молоді, 1952. — 31 с.

70. Радзикович В. Українська література 20-го століття: Підруч. для шк. молоді і самоосвіти. — Філадельфія: Америка, 1952. — 134 с.

1953

71. Ващенко Г. Український ренесанс ХХ століття. — Торонто: На варті, 1953. — 80 с.

72. Соловей Д. Голгота України. Ч.1. Московсько-большевицький окупаційний терор в УРСР між першою і другою світовою війною. — Вінніпег: Накладом «Укр. голосу», 1953. — 272 с.

1954

73. Дорошенко Д. Історія України (1917-1923): У 2 т. — 2-е вид. — Нью-Йорк: Булава, 1954.

Т. 1: Доба Центральної Ради. — 458 с. — Із змісту: Українське шкільництво й культурно-просвітна праця в першому році революції. — С. 386-405.

Т. 2: Українська гетьманська держава 1918 р. — 510 с. — Із змісту: Діяльність міністерства народної освіти. Головне управління мистецтва національної культури. — С. 336-370.

1955

74. Глобенко М. Оповідання в українській прозі 20 століття // Збірка українських новел. — Нью-Йорк, 1955. — С.5-32.

75. Голубі диліжанси: Листування ваплітян: Матеріали з арх. А. Любченка. — Нью-Йорк: Слово, 1955. — 47 с.

76. Обірвані струни: Антол. поезії поляглих, розстріляних, замучених і засланих (1920-1945) / Передм. Б.Кравціва. — Нью-Йорк: НТШ в Америці, 1955. — 430 с.

77. Славутич Яр. Розстріляна муза: Сильвети. — Детройт: Прометей, 1955. — 93 с.
Рец.: В.Б. // Молода Україна. — 1956. — № 33. — С. 21-22; Чапленко В. // Нові дні. — 1956. — № 78-79. — С. 32-33; Савчук П. // Визвол. шлях. — 1957. — № 2. — С. 236-238.

1957

78. Луцький Ю. Джерела до історії ВАПЛІТЕ // Збірник «Української літературної газети». — Мюнхен, 1957. — С. 247-266.

1958

79. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. — Торонто: Гомін України, 1958. — 295 с.

80. Трофимук С. Поезія протесту і боротьби // Революційні поети Західної України. — К., 1958. — С. 3-32.

1959

81. Костенко А. Г. На першому етапі української радянської поезії // Із поезії 20-х років. — К., 1959. — С. 9-55.

82. Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження: Антол. 1917-1933: Поезія — проза — драма — есей. — Мюнхен: Instytut Literacki, 1959. — 980 с. — (Biblioteka «Kultury»; Т. 37.). — Із змісту: Література вітаїзму (1917-1933) / Ю.Лавріненко. — С. 931-967; Творчість індивідуума і колектив / Ю.Меженко. — С. 791-794; Відозва Вільної академії пролетарської літератури / Ю.Меженко. — С. 795-797.

Рец.: Наумович С. «Розстріляне Відродження» // Визвол. шлях. — 1959. — № 12. — С. 1430-1433.

1960

83. Чапленко В. Пропаші сили: Українське письменство під комуністичним режимом (1920-1933). — Вінніпег: УВАН, 1960. — 141 с. — (Література; Ч. 6).

1961

83а. Советские художественные фильмы: Аннот. кат.: В 5 т. Т.1. Немые фильмы (1918-1935). — М.: Искусство, 1961. — 526 с.

1962

84. Коваленко Б. Літературно-критичні статті. — К.: Рад. письм., 1962. — 365 с.

85. Маланюк Є. Книга спостережень: Проза: В 2 т. Т. 1. Проза. — Торонто: Гомін України, 1962. — 525 с. — Із змісту: Буряне поліття (1917-1927). — С. 11-32; Київська Александрія. — С. 289-297.

1963

86. Безсмертні: Зб. спогадів про М.Зерова, П.Филиповича і М.Драй-Хмару. — Мюнхен: Ін-т л-ри ім. М.Ореста, 1963. — 341 с.: фотогр. [Група неокласиків (Київ), Грудень 1926 р.] між с. 166-168.

Рец.: Костецький І. Варте найпильнішої уваги // Сучасність. — 1964. — № 5. — С. 111-118.

87. Гришко В.Г. Москва сльозам не вірить: Трагедія України 1933 року з перспективи 30-річчя (1933-1963). — Нью-Йорк: ДОБРУС у США, 1963. — 67 с.

88. Легкосиня даль: Ваплітянський зб. / Упорядкув., ред. і примітки Ю. Луцького. — Нью-Йорк: Пролог, 1963. — 149 с. — Те саме // Ваплітянський збірник: З нагоди п'ятдесятиріччя ВАПЛІТЕ / Під ред. Ю.Луцького. — 2-е вид., доп. — Торонто: Мозаїка, 1977. — 259 с.

Рец.: Горбач А.-Г. Збірник джерел до історії ВАПЛІТЕ // Сучасність. — 1963. — № 12. — С. 113-116.

1964

89. Кошелівець І. Сучасна література в УРСР. — Нью-Йорк: Пролог, 1964. — 378 с. — Із змісту: Чотири покоління радянської літератури. — С. 33-42; Покоління П.Тичини і М.Рильського. — С. 43-100; Друге покоління. — С. 101-163; Убивство людини українського відродження. — С. 164-192.

Рец.: Наумович С. Книжка, що викликає тривогу і подає надію // Визвол. шлях. — 1964. — № 12. — С. 1355-1367.

90. Спілка Визволення України й Спілка Української Молоді: Спогади, док. й матеріали про діяльність. — Нью-Йорк; Мюнхен: Спілка Визволення України, 1964. — 272 с.

91. Шерех Ю. Не для дітей: Літ.-критич. ст. й есеї. — Мюнхен: Пролог, 1964. — 814 с.

1966

92. Білецький О. Переводная литература на Украине // Зібр. праць: У 5 т. — К., 1966. — Т.5: Зарубіжні літератури. — С. 591-607.

93. Куліш В. Слово про будинок «Слово»: Спогади. — Торонто: Гомін України, 1966. — 68 с. — Те саме // Березіль. — 1991. — № 5. — С. 85-115.

94. Тарнавський О. Туга за мітом: Есеї. — Нью-Йорк: Ключі, 1966. — 160 с.

1967

95. Голубева З. С. Український радянський роман 20-х років. — Х.: Вид-во ХГУ ім. О.М.Горького, 1967. — 215 с.

Рец.: Сиротюк М. Український роман двадцятих років // Літ. Україна. — 1967. — 1-2 квіт. — С. 1, 4.

96. Новиченко Л. Не ілюстрація — відкриття: Літ.-критич. нариси і портр. — К.: Рад. письмен., 1967. — 326 с.

1969

97. Антоненко-Давидович Б. Здалека і зблизька: Літ. силуети й критич. нариси. — К.: Рад. письм., 1969. — 302 с.

98. Зінич С., Капельгородська Н. Фільмографія (1919-1968) // Зінич С., Капельгородська Н. Знято в Одесі. — О., 1969. — С. 51-75.

1970

99. Історія української літератури: У 8 т. Т. 6. Література періоду боротьби за перемогу соціалізму (1917-1932). — К.: Наук. думка, 1970. — 513 с. — Із змісту: Літературне життя / С.А.Крижанівський, А.А.Тростянецький. — С. 17-54; Літературно-художня періодика / А.А.Тростянецький. — С. 55-90; Поезія 1917-1922 рр. / С.А.Крижанівський. — С. 91-136; Поезія 1922-1932 рр. / Б.Л.Корсунська. — С. 136-195; Рання новела і повість (1917-1926) / Л.М.Новиченко. — С. 196-275; Проза 1926-1932 рр. / А.А.Ковтуненко. — С. 275-368.

1971

100. Лаврінченко Ю. Зруб і парости: Літ.-критич. ст., есеї, рефлексії. — Мюнхен: Сучасність, 1971. — 334 с.

Рец.: Сіяк Д. Зруб і парости // Нові дні. — 1971. — № 263. — С. 20-21; Сварог В. Думки над доброю книгою // Нові дні. — 1972. — № 268. — С. 3-7.

101. Фащенко В. Із студій про новелу. — К.: Рад. письм., 1971. — 213 с.

1973

102. Гак А. (Мартин Задека). Сергій Пилипенко, «Плуг» і «Гарт» — ВАПЛІТЕ // Гак А. (Мартин Задека). Від Гуляй-Поля до Нью-Йорка: Спогади. — Новий Ульм; Філадельфія, 1973. — С. 169-199.

1976

103. Кедрин І. Життя — події — люди: Спомини і коментарі. — Нью-Йорк: Вид. кооператива «Червона калина», 1976. — 721 с.

1979

104. Пастернак Є. «Інженери людських душ» // Пастернак Є. Україна під більшовиками (1919-1939): Спроба іст. студії. — Торонто, 1979. — С. 220-255.

1980

105. Наєнко М.К. Жовтневі крила новелістики: Питання розвитку укр. рад. новелістики в період становлення л-ри соц. реалізму. — К.: Вища шк., 1980. — 168 с.

1983

106. Костюк Г. У світі ідей і образів: Критич. та іст.-літ. роздуми 1930-1980. — Мюнхен: Сучасність, 1983. — 535 с.

107. Снегірьов Г. Набої для розстрілу. — Нью-Йорк; Торонто: Вид. Громад. ком. і Нових днів, 1983. — 492 с. — Те саме: (Ненько моя, ненько...): Лірико-публіц. розвідки / Передм. І.М.Дзюби. — К.: Дніпро, 1990. — 167 с. — (Романи і повісті: [Вип.] 11).

1984

108. Джерела до новітньої історії України: В 3 т. / Заг. ред. Я.Білінського, Б.Омельченка, О.Федишина. — Нью-Йорк: Укр. вільна акад. наук у США, 1984-1992.

Т. 1: Міяковський В. Недруковане й забуте: Громадські рухи дев'ятнадцятого сторіччя: Новітня укр. л-ра. — 1984. — 509 с;

Т. 3: Матеріали до історії літератури і громадської думки: Листування з американських архівів. 1857-1933. — 1992. — 813 с.

109. Російщення України: Наук.-попул. зб. — Нью-Йорк: Укр. конгрес. ком. Америки, 1984. — 416 с.

110. Франко І. З останніх десятиліть XIX в. // Збір. творів: У 50 т. — К., 1984. — Т. 41. — С. 471-529.

1985

111. Семчишин М. Тисяча років української культури: Іст. огляд культ. процесу. — Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто: Наук. т-во ім. Шевченка, 1985. — 550 с. — Із змісту: Українізація і її значення для культурного процесу. — С. 425-434; Література періоду українізації. — С. 435-447; Розгром українізації — терор і обезголовлення народженої нації. — С. 473-479.

1987

112. Дончик В.Г. Від «Червоного роману» до «Вершників» // Дончик В.Г. Радянський радянський роман. — К., 1987. — С. 23-67.

113. Костюк Г. Зустрічі і прощання: Спогади. Кн.1. — Едмонтон: Альберт. ун-т. Канада, ін-т укр. студій, 1987. — 793 с. — Із змісту: Київська доба (1925-1929). — С. 185-243; Харківська доба (1929-1935). — С. 247-483; Пролітфронт. — С. 251-287; Інформації в тюрподі. — С. 505-510.

114. Сокіл В. Здалека до близького: Спогади, роздуми. — Едмонтон: Альберт. ун-т. Канада, ін-т укр. студій, 1987. — 358 с. — Із змісту: Літературні бурі... — С. 56-80; Темні ночі, чорні дні... — С. 110-116.

1988

115. Історія української літератури: У 2 т. Т. 2. Радянська література. — К.: Рад. думка, 1988. — 741 с. — Із змісту: Література періоду становлення соціалізму в СРСР (1917-1940). — С. 22-111; Література Західної України, Буковини та Закарпаття в умовах буржуазного ладу (1917-1939, 1940, 1945). — С. 112-138.

116. Ковалів Ю. І. Романтична стильова течія в українській поезії 20-30-х років. — К.: Наук. думка, 1988. — 126 с.

117. Пелех У. Від розстріляного до замученого відродження: 1920-1960-1980 роки в укр. л-рі: Огляд життя і творчості вибраних авторів. — Торонто; Вінніпег: Інст. фундація Гуменюків, 1988. — 266 с.

1989

118. Письменники Радянської України: Зб. Вип. 14. 20-30 роки: Нариси творчості українців. С.А. Крижанівський. — К.: Рад. письм., 1989. — 407 с.

1990

118а. Гречанюк С. На тлі XX століття: Літ.-критич. нариси. — К.: Рад. письм., 1990. — 310 с.

119. Жулинський М. Із забуття — в безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. — К.: Дніпро, 1990. — 446 с.

Рец.: Фізер І. // Сучасність. — 1991. — № 6. — С. 123-124.

120. Наєнко М. Одержимість: Критич. розвідки, портр., відгуки. — К.: Молодь, 1990. — 184 с.

121. Нитченко Д. Від Зінькова до Мельбуна: Із хроніки мого життя. — Мельбурн: Байда, 1990. — 407 с. — Із змісту: Ч.3; 4; 5.

1991

122. Двадцять роки: Літ. дискусії, полеміки: Літ.-критич. ст. — К.: Дніпро, 1991. — 364 с. — Із змісту: Український футуризм і навколо нього / Г.Черниш. — С. 90-123; Проблеми розвитку «малої» прози в журнальній критиці 20-х років / В.Агеєва. — С. 124-170; Журнальна критика 20-х років: Тенденції методології / А.Кравченко. — С. 171-211; На перехресті міста і села: (Роман В. Підмогильного «Місто» у критиці 20-х років) / В.Мельник. — С. 212-260.

123. ... З порога смерті: Письменники України — жертви сталінських репресій. Вип. 1 / Упорядкув., передм. О.Г.Мусієнка. — К.: Рад. письм., 1991. — 494 с. — Те саме // Літ. Україна. — 1991. — 9 трав. — С. 8; 16 трав. — С. 8; 23 трав. — С. 8; 6 черв. — С. 8; 13 черв. — С.8; 20 черв. — С.8; 27 черв. — С. 8; 11 лип. — С. 8; 19 лип. — С. 8; 25 лип. — С. 8; 1 серп. — С. 8; 8 серп. — С. 8; 15 серп. — С. 8; 22 серп. — С. 8; 5 верес. — С. 8; 12 верес. — С. 8; 19 верес. — С. 8; 3 жовт. — С. 8; 24 жовт. — С. 8; 31 жовт. — С. 8.

Рец.: Славутич Яр. Жахлива правда // Визвол. шлях. — 1993. — № 1. — С. 120-121.

124. Неврлий М. Українська радянська поезія 20-х років: Мікропортр. в худож. стилях і напрямках. — К.: Вища шк., 1991. — 271 с.

125. Филипович П.П. Літературно-критичні статті / Упоряд. С.С.Гречанюк. — К., 1991. — 273 с. — Із змісту: Молода українська поезія. — С. 231-237; Українське літературознавство за 10 років революції. — С. 238-260.

1992

126. Гривачевський Б. Листи з Соловків. — К.: Молодь, 1992. — 88 с.

126а. Петров В. Діячі української культури (1920-1940 рр.) — жертви більшовицького терору. — К.: Воскресіння, 1992. — 79 с.

127. Славутич Яр. Розстріляна муза: Мартиролог: Нариси про поетів. — 2-е вид., випр. і доп. / Вступ. ст. К.Волинського. — К.: Либідь, 1992. — 184 с.

Рец.: Качуровський І. Огляд «Розстріляної музи» Яра Славутича // Сучасність. — 1996. — № 6. — С. 154-155.

1994

128. Багрянний І. Під знаком Скорпіона: З творч. спадщини письменника: Поезія, проза, публіцистика. — К.: Смолоскип, 1994. — 238 с. — Із змісту: Українська література й мистецтво під комуністичним московським терором: (До комісії сенатора Керстена). — С. 40-56; Чому я не хочу вертатись до СРСР? — С. 73-90.

129. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн. Кн. 1 / За ред. В.Г. Дончика. — К.: Либідь, 1994. — 781 с.; ілюстр. [портрети М.Семенка, Г.Косинки, М.Зерова, Є.Плужника, О.Влизька, В.Бобинського]. — Із змісту: Літературно-мистецьке життя: 20-30 роки. — С. 70-124; Художній процес: 20-30 роки. — С. 125-148; Поезія. — С. 148-183; Проза. — С. 440-481.

130. Кононенко П.П. Українська література: Пробл. розвитку. — К.: Либідь, 1994. — 333 с.

130а. Ольжич О. Незнаному Воякові: Заповідане живим. — К.: Фундація ім. О.Ольжича, 1994. — 432 с. — Із змісту: Дмитро Фальківський. — С. 159-167; Войовнича неокласика. — С. 167-173; Сучасна українська поезія. — С. 173-185.

131. Рубльов О.С., Черченко Ю.А. Сталінщина й доля західноукраїнської інтелігенції: 20-50-ті роки ХХ ст. — К.: Наук. думка, 1994. — 349 с.

132. Шаповал Ю.І. Людина і система: Штрихи до портр. тоталітар. доби в Україні. — К.: Ін-т нац. відносин і політології НАН України, 1994. — 270 с.

133. Шаповал Ю.І. Україна 20-50 років: Сторінки ненаписаної кн.: Автореф. ... д-ра іст. наук. — К.: Київ. ун-т ім. Т.Шевченка, 1994. — 37 с.

1995

134. Агеева В.П. Стильові моделі імпресіонізму в українській прозі першої половини ХХ століття: Автореф. ... д-ра філол. наук. — К.: НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка, 1995. — 32 с.

135. Ільєнко І. У жорнах репресій: Оповіді про укр. письменників: За арх. ДПУ-НКВС. — К.: Б.в., 1995. — 446 с. — Із змісту: Розстріляне відродження. — С. 14-57; «О гроно п'ятірне нездоланих співців»: Неокласики перед неправедним судом. — С. 122-169.

136. Ковалів Ю.І. Рух естетичної свідомості в українській поезії. Перша половина ХХ століття (генеза, контекст, перспектива): Автореф. ... д-ра філол. наук. — К.: НАН України. Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка, 1995. — 31 с.

137. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця ХІХ-початку ХХ ст.: Пробл. естетики і поетики. — К.: Зодіак-ЕКО, 1995. — 304 с.

1996

138. Сенік Л. Національна ідентичність української літератури в умовах тоталітаризму: 30-ті роки і пізніше (проблема літературної опозиції) // Літературознавство: ІІІ Міжнар. конгр. українців. (Харків, 26-29 серп. 1996). — К., 1996. — С. 44-50.

139. Український футуризм: Вибр. стор.- Ніредьгаза: Пед. ін-т ім. Д.Бешенєї, 1996. — 256 с.

1997

140. Гроно нездоланих співців: Літ. портр. укр. письм. ХХ ст., твори яких увійшли до оновлених шк. прогр.: Навч. посіб. для вчителів та учнів старш. кл. серед. шк. — К.: Укр. письм., 1997. — 285 с.

141. Мишанич О. Українська література під заборонаю: 1937-1990 // Мишанич О. Повернення: Літ.-критич. ст. і нариси. — К., 1997. — С. 234-250.

142. Остання адреса: До 60-річчя соловецької трагедії: В 2 т. — К.: Сфера, 1997-1998. — Т. 1-2.

1998

143. Антоненко-Давидович Б.Д. СВУ: [Нарис] // Антоненко-Давидович Б.Д. Нашадки прадідів. — К., 1998. — С. 301-358.

144. Ільницький М. Критики і критерії: Літ.-критич. думка в Західній Україні 20-30-х рр. ХХ ст. — Л.: ВНТЛ, 1998. — 147 с.

Рец.: Мовчан Р. «Печать духа на обличчі тривожної і героїчної доби» // Слово і час. — 2000. — № 8. — С. 86-91.

145. Історія української літератури ХХ століття: Підруч. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти: У 2 кн. Кн. 1. Перша половина ХХ століття / За ред. В.Г. Дончика. — К.: Либідь, 1998. — 461 с. — Із змісту: Літературно-мистецьке життя. — С. 14-44; Художній процес. — С. 46-62; Поезія. — С. 64-82; Проза. — С. 222-252; Драматургія. — С. 368-391; Літературознавство і критика. — С. 422-443.

146. Сеник Л. Українська література ХХ століття у світлі національної ідеї (окреслення проблеми) // Збірник праць і матеріалів на пошану Лариси Іванівни Крушельницької. — Л.: 1998. — С. 238-249.

147. Шерех Ю. Пороги і запоріжжя: Література. Мистецтво. Ідеології: У 3 т. — Х., 1998. — Т. 1-3.

1999

148. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ століття. Ч.1. Українська література: Навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти. — Луцьк: Вежа, 1999. — 153 с. — Із змісту: Дмитро Загул (1890-1944). — С. 46-51; Євген Плужник (1898-1936). — С. 82-96; Володимир Свідзинський (1885-1941). — С. 112-124.

149. Олійник-Рахманний Р. Літературно-ідеологічні напрямки в Західній Україні (1919-1939 рр.). — К.: Четверта хвиля, 1999. — 229 с.

150. Пахаренко В. Поединок з Левіафаном: Міт і псевдоміт в укр. л-рі 20-х років. — Черкаси: Відлуння, 1999. — 191 с.

151. Семенко Ю. Наталя Павлушкова. — Мюнхен; Л.: Червона калина, 1999. — 256 с.; ілюстр.

Рец.: Мушинка М. Співка визволення України існувала // Визвол. шлях. — 2000. — № 5. — С. 117-120.

152. Ченцов В.В. Політичні репресії в Радянській Україні в 20-ті роки. — Тернопіль: Ін-т історії України НАН України, 1999. — 481 с.

153. Черемський К. Повернення традицій: З історії нищення кобзарства. — Х.: Центр Леся Курбаса, 1999. — 287 с.

154. Щоденник Аркадія Любченка. — Л.; Нью-Йорк: Вид-во М.П. Кош, 1999. — 383 с. — Те саме // Нові дні. — 1951. — № 14. — С. 9-13; № 15. — С. 11-15; № 16. — С. 8-12; № 17-18. — С. 10-14; № 19. — С. 7-10; № 20. — С. 8-12; № 21. — С. 5-7, 31-32; № 22. — С. 5-8; № 23. — С. 9-12; 1952. — № 24. — С. 2-4; № 26. — С. 17-18; № 27. — С. 3-5; № 28. — С. 11-12; № 30. — С. 1-4; № 31. — С. 9-12; № 32. — С. 4-7; № 33. — С. 1-4, 29-30; № 34. — С. 1-3; № 35. — С. 1-3; 1953. — № 36. — С. 2-5; № 37. — С. 1-3; № 38. — С. 6-8; № 39. — С. 2-4; № 40. — С. 6-7; № 42. — С. 5-7; № 43. — С. 4-7; № 44. — С. 4-6; № 45. — С. 6-9; № 46. — С. 9-11; № 47. — С. 7-8; 1954. — № 48. — С. 11-13; № 49. — С. 4-5; № 50. — С. 11-12; № 51. — С. 7-8; № 52. — С. 11-12; № 53. — С. 11-12; № 54. — С. 6-7; № 55. — С. 6; № 56. — С. 9; № 57. — С. 16-17; № 58. — С. 16-17; 1955. — № 60. — С. 6-7; № 63. — С. 4-6; № 64. — С. 5-8; Березіль. — 1998. — № 9-10. — С. 131-158; № 11-12. — С. 111-161; 1999. — № 1-2. — С. 123-168; № 3-4. — С. 77-137; № 5-6. — С. 142-166; № 7-8. — С. 122-162; № 9-10. — С. 117-159; 2000. — № 1-2. — С. 154-166; № 3-4. — С. 117-159; № 5-6. — С. 112-137.

2000

154а. Домонтович В. Болотяна Лукроза: Нарис // Домонтович В. Дівчина з ведмедиком: Роман; Болотяна Лукроза: Оповід. та нариси. — К.: Критика, 2000. — С. 261-300.

155. Наєнко М.К. Художні риси романтичного стилю в українській прозі першої половини ХХ століття // Наєнко М.К. Романтичний епос: Ефект романтизму і укр. л-ра. — 2-е вид., зі змінами й доп. — К., 2000. — С. 153-245.

156. Сто років юності: Антол. укр. поезії ХХ ст. в англomовних пер. / Упоряд.: О.Лучук, М.Найдан; Вступ. статті О.Лучук, М.Найдана, М.Ільницького. — Л.: Літопис, 2000. — 878 с. — Тексти паралельно укр. та англ. мовами.

2001

156а. Веденєєва Д., Шевченко С. Українські Соловки. — К.: ЕксОб, 2001. — 206 с.

157. Slavutych Yar. The muse in prison: Eleven stretches of Ukrainian poets killed by Communists and twenty-two translations of their poems. — Jersey City: Svoboda, Ukrainian daily, 1956. — 63 p.

158. The Ukrainian Poets (1189-1962) / Selected & Translated into English Verse by C.H.Andrusyshen & Watson Kirkconnell. — Toronto: University of Toronto Press, 1963. — 500 p.

Публікації в журналах, альманахах, календарях

1909

159. Залізник М. Популярна література Галицької України в 1908 р. // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 9. — С. 512-527.

1910

160. Грушевський О. Українське письменство в 1909 р.: Літ. враження // Літ.-наук. вістн. — 1910. — № 1. — С. 86-99.

161. Залізник М. Українська популярна література в 1909 році // Літ.-наук. вістн. — 1910. — № 4. — С. 93-106; № 6. — С. 504-517; № 11. — С. 350-359; № 12. — С. 588-595.

1911

162. Євшан М. Українська література в 1910 році // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 2. — С. 350-359.

1912

163. Євшан М. Здобутки української літератури за 1911 рік // Літ.-наук. вістн. — 1912. — № 1. — С. 103-109.

1913

164. Євшан М. Наш літературний баланс за 1912 рік // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 1. — С. 163-170.

165. Ніковський А. Українська література в 1912 році // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 1. — С. 170-183.

1914

166. Євшан М. Література Галицької України за 1913 рік // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 1. — С. 164-166.

167. Ніковський А. Українська література в 1913 році // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 1. — С. 151-163.

1918

168. Жученко М. Українське письменство в 1917 році // Літ.-наук. вістн. — 1918. — № 2-3. — С. 233-238.

1919

169. Тиверець Б. Сучасна українська лірика // Мистецтво. — 1919. — № 4. — С. 25-30.

1921

170. Кулик І. Реалізм, футуризм, імпресіонізм // Шляхи мистецтва: Місяшник. — 1921. — № 1. — С. 35-39.

1923

171. А.П. Спілка селянських письменників «Плуг» // Червон. шлях. — 1923. — № 1. — С. 251-255.

172. Выгодский Д. Современная украинская поэзия // Кн. и революция. — 1923. — № 3. — С. 38-39.

173. Выгодский Д. Украинская литература // Кн. и революция. — 1923. — № 4. — С. 73-74. — Про кн.: Слово: Декламатор / Уложив М.Зеров. — К.: Слово, 1923. — 320 с.; Филипович П. Земля і вітер. — К.: Слово, 1922. — 46 с.; Рильський М. Сина далечинь. — К.: Слово, 1922. — 60 с.; Зеров М. Антологія римської поезії. — К.: Друкар, б.р. — 63 с.

174. Доленго М. Київ та Харків — літературні взаємовідношення // Червон. шлях. — 1923. — № 6-7. — С. 151-157.

175. Доленго М. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1923. — № 9. — С. 253-254. — Про кн.: Жовтневий збірник панфутуристів. — К.: Гольфштрот, 1923.

176. Коряк В. Українська література перед VII Жовтнем // Червон. шлях. — 1923. — № 8. — С. 180-205.

177. Платформа ідеологічна й художня спілки селянських письменників «Плуг» // Червон. шлях. — 1923. — № 2. — С. 211-215.

178. Спілка пролетарських письменників «Гарт» // Червон. шлях. — 1923. — № 1. — С. 250-251.

1924

179. Доленго М. Жовтнева лірика: Нотатки до історії української революційної поезії // Червон. шлях. — 1924. — № 10. — С. 163-173.

180. Доленго М. Імпресіоністичний ліризм у сучасній українській прозі // Червон. шлях. — 1924. — № 1-2. — С. 167-173.

181. Пилипенко С. Як народився «Плуг»: Для людей, що історією л-ри в українській літературі // Знання. — 1924. — № 41-42. — С. 21-22.

182. Тиверець Б. Спад ліризму в сучасній українській поезії // Червон. шлях. — 1924. — № 1-2. — С. 141-166.

1925

183. Всеукраїнський з'їзд «Гарту» // Всесвіт. — 1925. — № 6. — С. 15: фотогр. з'їзду, зокрема, М. Хвильовий, О. Досвітній].

184. Дорошкевич О. До історії модернізму на Україні // Життя й революція. — 1925. — № 10. — С. 70-76.

185. Кияниця П. Замість рецензії: (З приводу опублік. стенограми диспуту 24 груд. 1925 р. «Шляхи розвитку сучасної літератури», що його організувала культкомісія при ЦК У А.Н.) // Життя й революція. — 1925. — № 9. — С. 59-62.

1926

186. Білецький О. Проза взагалі й наша проза 1925 року: Нариси // Червон. шлях. — 1926. — № 2. — С. 121-129; № 3. — С. 133-163.

187. Доленго М. Поет і побут: Нариси // Червон. шлях. — 1926. — № 10. — С. 186-193.

188. Єрмоленко А. Травень співає: Огляд літератури // Червон. клич. — 1926. — № 9. — С. 8-9.

189. Лакиза П. Літературні нотатки: (Зауваження до соціал. мотивів поезії укр. журн.) // Життя й революція. — 1926. — № 4. — С. 45-55.

190. Лакиза П. Організаційні питання літературних угруповань: (В порядку обговорення) // Червона преса. — 1926. — № 8. — С. 107-110.

191. Лейтес А. Шляхи до роману: З серії «Белетристи українського ренесансу» // Всесвіт. — 1926. — № 8. — С. 10-11: фотогр. [М. Хвильовий, О. Досвітній].

192. Лист Василя Блакитного до групи гартованців: (М. Хвильовому, Христовому, Коцюбі й іншим гострострадальникам гартованським...) // Нове мистецтво. — 1926. — № 30. — С. 6-9.

193. Якубовський Ф. До кризи в українській художній прозі // Життя й революція. — 1926. — № 1. — С. 40-48.

1927

194. Атаманюк В. Література Західної України // Глобус. — 1927. — № 6. — С. 93-95: фотогр. [В. Бобинський, А. Крушельницький].

195. Биковець М. Спілка селянських письменників «Плуг»: Нотатки до п'ятих роковин // Червона преса. — 1927. — № 2. — С. 46-48.

196. Державин В. Уваги з «марксівської» літературної критики // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 5. — С. 174-182.

197. Доленго М. К десятиліттю української совєтської літератури // Крас. слово. — 1927. — № 6. — С. 69-85.

198. Доленго М. Післяжовтнева українська література // Червон. шлях. — 1927. — № 11. — С. 154-172.

199. З літературної кунсткамери: «Зустріч трьох на перехресній станції...», або Семенко, Шкурупій і Бажан семафорять у майбутнє // Глобус. — 1927. — № 8. — С. 128.

200. З'їзд пролетарських письменників і проблема пролетарської літератури // Червона преса. — 1927. — № 1. — С. 18-29.

201. Коваленко Б. Пролетарський реалізм в українській художній прозі // Гарт. — 1927. — № 6-7. — С. 142-157.

202. Копержинський К. Українське літературознавство // Україна. — 1927. — № 1. — С. 152-159.
203. Коряк В. Сьогоднішня українська література // Молодняк. — 1927. — № 2. — С. 45-52; № 3. — С. 87-93.
204. Крашаниця А. 5 років «Плугу» // Зоря. — 1927. — № 4-5. — С. 22-25.
205. Кулик И. Ю. Література под руководством партії // Крас. слово. — 1927. — № 2-3. — С. 123-130.
206. Лакиза П. «ВАПЛІТЕ». Замість ред. з нагоди двох номерів журн. // Молодняк. — 1927. — № 6-7. — С. 148-153.
207. Маніфест Всеукраїнського з'їзду пролетарських письменників // Гарт. — 1927. — № 1. — С. 126-128.
208. Музичко А. Журнальна українська лірика 1926 р. // Червон. шлях. — 1927. — № 2. — С. 156-184.
209. Наше сьогодні // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 3. — С. 131-140.
210. Платформа й оточення лівих // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 39-43.
211. Політика партії в справі української художньої літератури: Постанова Політбюро ЦК КП(б)У // Червон. шлях. — 1927. — № 6. — С. 235-236; // Крас. слово. — 1927. — № 1. — С. 101-105. — Рос. мовою.
212. Поліщук В. Стан сучасної української літератури в угрупованнях // Знання. — 1927. — № 2. — С. 24-25.
213. Савченко Я. Занепадництво в українській поезії // Життя й революція. — 1927. — № 2. — С. 160-174.
214. Сенченко І. Спіралі і петлі // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 4. — С. 202-222.
215. Смолич Ю. Драматичне письменство наших днів: Огляд // Червон. шлях. — 1927. — № 4. — С. 153-169.
216. Якубовський Ф. Київські українські поети // Глобус. — 1927. — № 8. — С. 122-124; колаж з фотогр. [зокрема, Д.Фальківський, П.Филипович, Д.Загул, Є.Плужник].
217. Якубовський Ф. Українська художня проза в Києві // Глобус. — 1927. — № 4. — С. 55-58; фотогр. [Г.Косинка, Г.Шкурूपій, В.Підмогильний].
218. Якубський Б. Українська література за десять років революції // Гарт. — 1927. — № 6-7. — С. 124-141.

1928

219. Гладкий М. Мова сучасного українського письменства // Життя й революція. — 1928. — № 11. — С. 128-134; № 12. — С. 138-156; 1929. — № 1. — С. 159-167.

220. «10 лет украинской литературы» // Шквал. — 1928. — № 39. — С. 5.

221. Лакиза І. Ленін в українській художній літературі // Гарт. — 1928. — № 6. — С. 81-89.

222. Лакиза І. Література жовтневого десятиліття // Життя й революція. — 1928. — № 2. — С. 98-104.

223. Полторацький О. Практика лівого оповідання // Нова генерація. — 1928. — № 1. — С. 50-60.

224. Полторацький О. Як виробляти роман: До постановки питання про теорію й практику лівого роману // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 364-369.

225. Путешествие писателей // Шквал. — 1928. — № 38. — С. 9.

226. Рудерман М. Про «Нову генерацію»: Нотатки // Молодняк. — 1928. — № 3. — С. 104-112.

227. Савченко Я. З поточної художньої літератури // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 100-112; № 10. — С. 83-103.

228. Что принес 1928 год украинской литературе // Шквал. — 1928. — № 52. — С. 7.

229. Якою повинна бути федерація письменників? // Червона преса. — 1928. — № 11. — С. 15-20.

230. Якубовський Ф. Літературний Харків // Глобус. — 1928. — № 3. — С. 40-41; фотогр. [М.Семенко, М.Хвильовий].

231. Якубовський Ф. На шляху до роману // Глобус. — 1928. — № 24. — С. 391-393; фотогр. [В.Підмогильний, Є.Плужник; 2 груп. знімки укр. письменників].

232. Якубовський Ф. По українських журналах // Критика. — 1928. — № 3. — С. 106-120.

1929

233. А ти що зробив для боротьби із спекою?: Чергова літ. анкета УЖ'а // Універс. журн. — 1929. — № 7. — С. 23; фотогр. [група укр. письменників, серед яких О.Досвітній, М.Хвильовий, М.Йогансен].

234. Антонюк С. Нотатки з приводу // Гарт. — 1929. — № 10-11. — С. 178-184.

235. Белецкий А. Переводная литература на Украине // Крас. слово. — 1929. — № 2. — С. 87-96.

236. Вич С. Українські панфутуристи («Нова генерація») // Нові шляхи. — 1929. — № 6. — С. 341-343.
237. Вухналь Ю. Літературний ярмарок: Друж. шарж // Молодняк. — 1929. — № 1. — С. 106-108.
238. Гасюк А. Українська поезія за 1929 рік // Зоря. — 1929. — № 12. — С. 22-23.
239. Доленго М. Що саме тепер треба робити: До нашої сучас. літ. ситуації // Гарт. — 1929. — № 10-11. — С. 158-166.
240. Коломийців І. Лірики останнього десятиліття (1919-1929) // Нові шляхи. — 1929. — № 2. — С. 307-317; № 4. — С. 322-333.
241. Меженко Ю., Яшек М. Чужомовне письменство в українських перекладах // Життя й революція. — 1929. — № 4. — С. 191-202; № 5. — С. 163-173; № 6. — С. 147-158; № 7-8. — С. 239-255.
242. Ми і кіно: Укр. письменники про свою роботу в ВУФКУ // Шквал. — 1929. — № 21. — С. 6-7.
243. Микитенко І. Пролетарська література за доби реконструкції // Гарт. — 1929. — № 9. — С. 111-173.
244. Під академічним забралом: Зухвалий замах укр. контрреволюції // Гарт. — 1929. — № 12. — С. 177-182.
245. Полторацький О. Панфутуризм // Нова генерація. — 1929. — № 1. — С. 40-50; № 2. — С. 42-50; № 4. — С. 50-55.
246. Різні формою — єдні ідеєю: Що цікавого в «Гарті» й «Новій генерації» // Шквал. — 1929. — № 26. — С. 12.
247. Савченко Я. Мертве й живе в українській поезії // Життя-й революція. — 1929. — № 1. — С. 118-138; №2. — С. 122-138.
248. Сказинський Р. Літсекція «Горна»: Пролетар. письменники // Нові шляхи. — 1929. — № 7. — С. 149-152.
249. Смуглый С. Мёртвое и живое в украинской литературе // Шквал. — 1929. — № 1. — С. 3.
250. Старынкевич Е. Украинский футуризм: Его фактура и идеология // Крас. слово. — 1929. — № 8. — С. 96-107.
251. Степняк М. Очерки современного украинского романа // Крас. слово. — 1929. — № 4. — С. 90-96; № 7. — С. 116-121.
252. Ткаченко І. Національна проблема в сьогорішньому українському романі // Забой. — 1929. — № 3. — С. 33-36.

253. Ткачук І. Всеукраїнська Спілка Пролетарських Письменників (ВУСПП) // Нові шляхи. — 1929. — № 8. — С. 359-362.

254. Ткачук І. «Літературний ярмарок»: Альм.-місячник: Огляд // Зоря. — 1929. — № 2-3. — С. 38-39.

255. Українське красне письменство 1928 року // Життя й революція. — 1929. — № 9. — С. 185-189; № 10. — С. 195-199; № 11. — С. 174-191; № 12. — С. 175-192.

256. Українські письменники на з'їзді КОРЕЛІС'у в Одесі // Шквал. — 1929. — № 20. — С. 10-11; фотогр. [О.Досвітній, М.Хвильовий].

257. Ф.С. Перша група // Шквал. — 1929. — № 15. — С. 2.

258. Ф.С. Тиждень української літератури в Москві // Шквал. — 1929. — № 7(192). — С. 6-7; фотогр. [Д.Загул, В.Підмогильний, Г.Шкурूपій, О.Досвітній, М.Семенко].

259. Що готують наші письменники // Шквал. — 1929. — № 5. — С. 4.

1930

260. Ахматов Л. За радянську літературу // Червон. шлях. — 1930. — № 4. — С. 151-157.

261. Ахматов Л. Література й СВУ // Літ. арх. — 1930. — № 1-2. — С. 108-124.

262. Бойко В. У соціалістичний поступ на буржуазне літературознавство // Літ. арх. — 1930. — № 1-2. — С. 3-8.

263. Деклярація Всеукраїнської Федерації Революційних Радянських Письменників // Гарт. — 1930. — № 1. — С. 5-9; Пролітфронт. — 1930 — № 1. — С. 260-264;

264. Державин В. Русские переводные антологии украинской литературы (за 1929-1930 год) // Крас. слово. — 1930. — № 12. — С. 143-156.

265. Жукова В. Фашизм і футуризм // Пролітфронт. — 1930. — № 3. — С. 205-228.

266. Качанюк М. Матеріали до історії футуризму на Радянській Україні // Літ. арх. — 1930. — № 1-2. — С. 186-192; № 3-4. — С. 312-318.

267. Кириленко І. Консолідація сил пролетарської літератури // Гарт. — 1930. — № 7-8. — С. 145-175.

268. Коваленко Б. Кляси і стилі: Доп. на Всеукр. з'їзді «Молодняка» 21-22. І. 1930 р. // Молодняк. — 1930. — № 3. — С. 101-142.

269. Костюк Ю. Трибуна селекційної станції «СВУ» // Червон. шлях. — 1930. — № 5-6. — С. 158-164.

270. Кулик І. Конечна умова // Гарт. — 1930. — № 5. — С. 185-191.
271. Лозинський М. Безславний кінець епігонів варшавської угоди: До підсумків процесу СВУ // Захід. Україна. — 1930. — № 5. — С. 29-34.
272. «Мерці» // Шквал. — 1930. — № 11. — С. 1.
273. Микитенко І. Пролетарская литература Украины на интернациональном фронте: Докл. на II Междунар. конф. рев. писателей // Крас. слово. — 1930. — № 12. — С. 115-142; Молодняк. — 1931. — № 1. — С. 113-135. — Укр. мовою.
274. Микитенко І. За гегемонію пролетарської літератури // Гарт. — 1930. — № 6. — С. 109-165; Крас. слово. — 1930. — № 6. — С. 79-105. — Рос. мовою; Підзаг.: Стеногр. докл., прочит. на пленумі совета ВУСПП 22 V. 1930.
275. Микитенко І. «Ліве» шахрайство: Репліка на оповістку «НГ» // Гарт. — 1930. — № 6. — С. 164-173.
276. Момот І. В. До консолідації пролетарських літературних сил // Пролітфронт. — 1930. — № 3. — С. 191-204.
277. Німчук М. Про контрреволюційну організацію СВУ // Знання. — 1930. — № 6. — С. 14-15.
278. Постанова Пленуму Ради ВУСПП у справі «Нової генерації» // Гарт. — 1930. — № 5. — С. 191-194.
279. Процес «СВУ» // Шквал. — 1930. — № 12. — С. 11: фотогр. [С.Єфремов, Л.Старицька-Черняхівська].
280. Процес «Спілки Визволення України» // Глобус. — 1930. — № 6. — С. 85; № 7. — С. 102; № 12. — С. 11: фотогр. [С.Єфремов, Л.Старицька-Черняхівська].
281. Равіч-Черкаський М. Українська художня література руською мовою // Критика. — 1930. — № 3. — С. 27-36.
282. Резолюція зборів «Пролітфронту» в справі консолідації пролетарської літератури від 19 січня 1931 року // Пролітфронт. — 1930. — № 7-8 [вийшов навесні 1931]. — С. 321-326.
283. СВУ — Спілка Поневоленої України // Червон. клич. — 1930. — № 58. — С. 12-13.
284. Старинкевич Л. До проблеми портрету в радянській прозі // Червон. шлях. — 1930. — № 4. — С. 79-97.
285. Старинкевич Е. Обзор украинской художественной прозы за 1929 г. // Крас. слово. — 1930. — № 1. — С. 113-120.
286. Старинкевич Е. Проблемы и достижения в искусстве перевода: К итогам укр. перевод. лит. за 1929-30 гг. // Крас. слово. — 1930. — № 3. — С. 111-118.

287. Сухино-Хоменко В. На пролітфронті без змін // Гарт. — 1930. — № 3. — С. 152-177.

288. Ткачук І. Початки пролетарської літератури на Західній Україні // Критика. — 1930. — № 4. — С. 106-116.

289. Українська контрреволюція перед пролетарським судом // Молодняк. — 1930. — № 4. — С. 95-104.

290. Хвиля А. Нотатки про літературу // Критика. — 1930. — № 4. — С. 6-40.

291. Чесняк Є. Сучасна літературна дійсність на Західній Україні // Критика. — 1930. — № 4. — С. 87-105.

1931

292. Авербах Л. Бойові завдання пролетарської літератури СРСР: Стеногр. доп. на пленумі ВОАПП // Гарт. — 1931. — № 7-8. — С. 66-89; № 9. — С. 87-131.

293. Ведміцький О. Літературний фронт (1919-1931): Матеріяли до схеми розвитку літ. орг. на Рад. Україні: Орг. процес // Літ. арх. — 1931. — Кн. 4-5. — С. 104-128.

294. До гегемонії: Стан укр. пролетар. л-ри // Забой. — 1931. — № 6. — С. 2-4.

295. Консолидація української пролетарської літератури // Крас. слово. — 1931. — № 4. — С. 95-107.

296. Коряк В. Художня література на сучасному етапі соціалістичного будівництва // Червон. шлях. — 1931. — № 5. — С. 69-77; № 6. — С. 83-88.

297. Микитенко І. ВУСПП перед новими труднощами // Гарт. — 1931. — № 1-2. — С. 252-259.

298. Микитенко І. За розгортання творчої дискусії: До п'ятиріччя ВУСПП'у та «Молодняка» // Гарт. — 1931. — № 9. — С. 132-138.

299. Микитенко І. У боротьбі за ВОАПП'івську єдність: Стеногр. промови на 2 пленумі ВОАПП // Гарт. — 1931. — № 9. — С. 89-107; Крас. слово. — № 9. — С. 52-65. — Рос. мовою.

300. Ошибки совершены — их надо учесть: Постановление Бюро ком. фракции ВУСПП от 19.04.1931 г.: О собр. Харьк. орг. ВУСПП, посвящ. консолидации // Крас. слово. — 1931. — № 4. — С. 108-110.

301. Сірополко С. Фінал справи «Спілки Визволення України» в Українській академії наук // Тризуб. — 1931. — № 10. — С. 3-5.

1932

302. Гл. Л. Другі роковини // Тризуб. — 1932. — № 28-29. — С. 6-10.

303. Коваленко Б. Пролетарська література СРСР у боротьбі за ленінське національно-культурне будівництво // Червон. шлях. — 1932. — № 3. — С. 70-89.

304. Коряк Б. Бойова путь: До п'ятиріччя ВУСПП'у й «Молодняка» // Червон. шлях. — 1932. — № 1-2. — С. 93-104.

305. Микитенко І. Невідкладні завдання перебудови роботи ВУСПП: Доп. на 2-й шир. пленумі ради ВУСПП 20 груд. 1931 р. // Гарт. — 1932. — № 4. — С. 91-114; № 5-6. — С. 154-181.

306. Мускін В. За ліквідацію відставання літератури від нових завдань // Червон. шлях. — 1932. — № 1-2. — С. 74-87.

307. Овчаров Г. ВУСПП — обличчям до виробництва // Червон. шлях. — 1932. — № 1-2. — С. 105-115; № 3. — С. 90-94.

308. Про завдання перебудови ВУСПП'у: Резолюція II пошир. пленуму ради ВУСПП'у на доп. т.т. Коваленка та І. Микитенка від 23 груд. 1931 р. // Червон. шлях. — 1932. — № 3. — С. 121-124.

309. Про перебудову літературно-художніх організацій: Постанова ЦК ВКП(б) від 23.04.1932 р. // Червон. шлях. — 1932. — № 4. — С. 76.

310. Рудяк В. 15 років революційної західноукраїнської літератури // Захід. Україна. — 1932. — № 11-12. — С. 86-90.

1935

311. Сеяченко А. Г. Шкідницька діяльність націоналістів і троцькістів у літературі України: [З доп. на пленумі Спілки рад. письменників України 25 квітня 1935 р.] // Червон. шлях. — 1935. — № 4. — С. 143-145.

1947

312. Голубенко П. ВАПЛІТЕ // Орлик. — 1947. — № 11. — С. 1-5; № 12. — С. 5-9.

1950

313. Винар Л. Проект плану праці літературної комісії «Зарева» // Зарево: Бюд. — Мюнхен, 1950. — № 2. — С. 67-69.

314. Воляняк П. Процес СВУ й СУМ'у — процес над воюючою Україною // Нові дні. — 1950. — № 6. — С. 16-19.

315. Полтава Л. Про «Модерну українську поезію» // Нові дні. — 1950. — № 12. — С. 11-14; 1951. — № 1. — С. 14-17.

316. Схилюмо голови перед світлою пам'яттю тих, що вибрали смерть, а не зраду в Україні!.. // Нові дні. — 1950. — № 12. — С. 16-20.

1951

317. Слава тим, що вмерли, але не скорились ворогові! // Нові дні. — 1951. — № 23. — С. 1.

1952

318. Туркало К. Сорок п'ять: Спогади з судового процесу СВУ 9.3.-20.4.1930 року // Нові дні. — 1952. — № 34. — С. 4-8, 29-30; № 35. — С. 7-9; 1953. — № 36. — С. 4-5; № 37. — С. 12-15; № 38. — С. 9-11; № 39. — С. 8-9; № 40. — С. 13-14.

1953

319. Глід С. Про організацію, програму і тактику СВУ // Визвол. шлях. — 1953. — № 5. — С. 7-13.

320. Івченко Л. Чи правду написав інж. К. Туркало про підсудних СВУ // Нові дні. — 1953. — № 44. — С. 6-11; № 47. — С. 22-24.

321. Туркало К. Чи правду написала п. Л. Івченко про мої спогади «45»? // Нові дні. — 1953. — № 47. — С. 22-24.

1954

322. Давиденко В. Шляхи української підсоветської літератури // Вісник. — 1954. — № 12. — С. 17-22.

323. Павлушкова Н. Моє слово про процес СВУ та СУМ // Нові дні. — 1954. — № 49. — С. 17-19; № 50. — С. 12-14; № 51. — С. 19-22.

324. Соловей Д. Про нові матеріали до історії СВУ // Вільна Україна. — 1954. — Ч. 2. — С. 52-56.

1955

325. Глобенко М. Література і терор // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 68-76.

326. Зозуля О. Чверть століття тому // Нові дні. — 1955. — № 64. — С. 19-20.

1956

327. Завадович Г. «Голубі диліжанси» // Визвол. шлях. — 1956. — № 9. — С. 10-87.

1957

328. Ващенко Г. Виховна роль української підсоветської літератури // Визвол. шлях. — 1957. — № 1. — С. 19-30.

329. «Реабілітовані» // Визвол. шлях. — 1957. — № 10. — С. 1199-1200.

1958

330. «Закон самого життя» // Визвол. шлях. — 1958. — № 1. — С. 114-115.

331. Микулович М. Вплив поезії Горація на київських неокласиків // Визвол. шлях. — 1958. — № 5. — С. 581-587; № 8. — С. 943-946; № 9. — С. 1068-1073; № 10. — С. 1180-1186; № 11. — С. 1300-1302.

332. Славутич Яр. Обкраяна антологія // Нові дні. — 1958. — № 99. — С. 23-26. — Про кн.: Антологія української поезії: В 4 т. / Упоряд.: М. Рильський, М. Нагнибіда. — К.: Держ. вид-во худож. л-ри, 1957.

333. Сяйгор І. Революційні поети Західної України: Замість рец. // Київ. — 1958. — № 5-6. — С. 69-70.

1959

334. Кучер М. Нерозстріляне відродження // Бюл. Укр. нац.-держ. союзу в США. — 1959. — № 34. — С. 6-10.

335. Лицарі національної самоохорони // Листи до приятелів. — 1959. — № 10. — С. 11-13.

336. Романенчук Б. З приводу «відродження» слів кілька // Київ. — 1959. — № 5. — С. 45-48.

337. Синь Я. «Викреслені з літератури» // Листи до приятелів. — 1959. — № 1. — С. 27.

338. Шлемкевич М. Велика реабілітація // Листи до приятелів. — 1959. — № 11. — С. 13-25.

1960

339. Українська поезія в оцінці неукраїнця // Листи до приятелів. — 1960. — № 10. — С. 28-30.

340. Штепа П. Нищення української вишості // Визвол. шлях. — 1960. — № 2. — С. 136-148; № 3. — С. 259-275.

1961

341. Кравців Б. Антологія української малої прози // Сучасність. — 1961. — № 8. — С. 110-114. — Про кн.: Антологія українського оповідання: В 4 т. — К.: Держ. вид-во худож. л-ри, 1960.

342. Мечник С.М. Терористичні органи московського імперіалізму // Визвол. шлях. — 1961. — № 1-2. — С. 41-50; № 4. — С. 362-370; № 5. — С. 494-501; № 6. — С. 621-628; № 7. — С. 741-750; № 8. — С. 850-854; № 9. — С. 972-973.

343. Розгартіяш з датами смерті знищених // Сучасність. — 1961. — № 5. — С. 126-127.

344. Струтинська М. Літературно-мистецький Львів крізь призму журналу «Наші дні» // Сучасність. — 1961. — № 10. — С. 37-45.

345. Туркало К. Перед судовим процесом Спілки Визволення України (СВУ) // Нові дні. — 1961. — № 136. — С. 10-16; № 137. — С. 5-7.

346. Туркало К. Судовий процес СВУ // Нові дні. — 1961. — № 137. — С. 7-13.

1962

347. Кравців Б. Українська література в новій радянській літературній енциклопедії // Сучасність. — 1962. — № 11. — С. 58-64.

1963

348. Коваленко Л. «Жіночі дні» в Києві // Жіночий світ. — 1963. — № 11-12. — С. 10-11.

349. Лавріненко Ю. Ще одна книжка матеріалів з архіву Аркадія Любченка // Листи до приятелів. — 1963. — № 11-12. — С. 46-48.

1964

350. Тарнавський О. Література під наглядом інквізиції // Листи до приятелів. — 1964. — № 3-4. — С. 16-22.

1965

351. Кізко П. Дух волелюбців // Вісник. — 1965. — № 6. — С. 14-16.

352. Шанковський І. Проти міщанської реакції на «модерну» поезію // Нові дні. — 1965. — № 189. — С. 19-21.

1966

353. Кочур Г. Майстри перекладу // Всесвіт. — 1966. — № 4. — С. 17-24; фотогр. [М.Зеров, П.Филипович, В.Підмогильний].

354. Нитченко Д. Нищення української літератури й культурних надбань в Україні московським окупантом // Визвол. шлях. — 1966. — № 6. — С. 661-667.

355. Фізер І. Вимушені бездоріжжя: До однієї спроби «Історії української радянської літератури» // Листи до приятелів. — 1966. — № 5-6-7. — С. 52-59.

1967

356. Кізко П. Літературні організації в Україні та їх ліквідація // Визвол. шлях. — 1967. — № 7-8. — С. 914-920.

357. Козак С. Піввіччя прози // Укр. календар. — Варшава, 1967. — С. 87-93.

358. Наумович С. Два аспекти «Розстріляного Відродження» // Вісник. — 1967. — № 5. — С. 21-24; № 8. — С. 25-27; № 9. — С. 30-32.

359. Наумович С. До питання «Розстріляного Відродження»: Есей на основі двох кн. // Визвол. шлях. — 1967. — № 5. — С. 519-532. — Про кн.: Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Paris: Instytut Literacki, 1959. — 980 с.; Чапленко В. Пропаші сили. — Вінніпег: УВАН, 1960. — 141 с.

360. Неврлі М. Неоромантизм в українській радянській поезії 20-х років // Дукля. — 1967. — № 3. — С. 1-7.

361. Неврлі М. Українська авангардна поезія // Укр. календар. — Варшава, 1967. — С. 76-81.

362. Словачевський Ю. Поклін неокласикам // Новий обрій. — 1967. — № 2. — С. 234-235.

1968

363. Кочур Г. Кілька слів про Беранже та про його пісні: [Переклади М.Зерова, П.Филиповича] // Жовтень. — 1968. — № 10. — С. 12-13.

364. Лавріненко Ю. Побратимство великого відродження // Сучасність. — 1968. — № 1. — С. 48-55.

365. Неврлі М. «Літературний ярмарок» // Укр. календар. — Варшава, 1968. — С. 106-110.

1969

366. Туркало К. Спілка Визволення України: До сорокових роковин // Нові дні. — 1969. — № 237. — С. 8-11, 28-31; № 238. — С. 10-13; № 239. — С. 7-15.

1970

367. Рева Н. Поезія в журналі «Життя і революція» // Рад. літературознавство. — 1970. — № 12. — С. 73-81.

1971

368. Каздоба К. Зберігаймо спадщину письменників-каторжан! // Новий обрій. — 1971. — № 4. — С. 173-174.

369. Минко В. Червоний Парнас: Сповідь колишнього плужанина // Вітчизна. — 1971. — № 2. — С. 26-109.

1972

370. Липа Ю. Рідна мова і рідна немова // Життя і шк. — 1972. — № 1. — С. 10-22.

1974

371. Процес «Спілки Визволення України» // Життя і шк. — 1974. — № 3. — С. 30-34.

372. Туркало К. Ще кілька слів про Спілку Визволення України: (До 45-х роковин) // Нові дні. — 1974. — № 292. — С. 18-19.

1976

373. Неуважний Ф. Вільна Академія Пролетарської Літератури // Укр. календар. — Варшава, 1976. — С. 194-196.

1977

374. «Захалавна» провокація КГБ проти СВУ й СУМ // Визвол. шлях. — 1977. — № 9. — С. 1083-1088.

375. Лавріненко (Дивнич) Ю. Вістки відродження: Здалека і зблизька // Сучасність. — 1977. — № 2. — С. 61-68.

376. Левчук Д. Про СВУ-СУМ двадцятих років // Вісник. — 1977. — № 9. — С. 7-9.

377. Неуважний Ф. Всеукраїнська Спілка Пролетарських письменників // Укр. календар. — Варшава, 1977. — С. 88-90.

378. Федорівський С. Тотальний розгром українзації // Визвол. шлях. — 1977. — № 7-8. — С. 802-809.

1980

379. Гришко В. Зв'язок з закордоном у справі СВУ // Сучасність. — 1980. — № 10. — С. 52-62.

380. Гришко В. Початок монтування процесу СВУ // Сучасність. — 1980. — № 9. — С. 78-89.

381. Звернення СУВФ в річниці СВУ-СУМ // Визвол. шлях. — 1980. — № 10. — С. 1261-1263.

382. Коссовська А. В ювілейний рік процесу СВУ-СУМ // Вісник. — 1980. — № 12. — С. 18.

383. Півстоліття від судового процесу проти СВУ і СУМ під московською окупацією // Визвол. шлях. — 1980. — № 10. — С. 1264-1270.

384. Плічковський Н. В пошані неокласикам // Визвол. шлях. — 1980. — № 7-8. — С. 955-960.

1981

385. Жила В. Українські переклади лірики Гете // Визвол. шлях. — 1981. — № 9. — С. 1096-1106; № 10. — С. 1216-1226.

386. Івахнюк А. Сербський голос про розстріляне відродження // Сучасність. — 1981. — № 3-4. — С. 241-246.

1982

387. Голубенко П. На полі бою // Нові дні. — 1982. — № 12. — С. 15-18; 1983. — № 1. — С. 10-14.

1983

388. Вірний М. П'ятдесятиріччя непростимого злочину // Молода Україна. — 1983. — № 329. — С. 1-9.

389. Качуровський І. Український парнасізм // Визвол. шлях. — 1983. — № 4. — С. 472-483.

1984

390. Кошелівець І. Початки радянської літератури на Україні та перші її організації // Сучасність. — 1984. — № 5. — С. 22-39.

391. Славутич Яр. Розстріляна муза: До 50-річчя розстрілу укр. письменників // Альм. УНС. — Джерсі Сіті; Нью-Йорк, 1984. — С. 85-91.

1985

392. Павловський В. До 50-ліття «Кіровського терору» // Сучасність. — 1985. — № 12. — С. 56-68.

1986

393. Вознюк Г.Л. Українська радянська письменницька критика (20-30 рр.) // Рад. літературознавство. — 1986. — № 1. — С. 52-60.

394. Заславський І.Я. З історії міжнародних зв'язків радянських літераторів // Рад. літературознавство. — 1986. — № 7. — С. 63-66.

395. Крижанівський С.А. Революція — джерело натхнення // Рад. літературознавство. — 1986. — № 1. — С. 11-22.

396. Маркус В. Зовнішні аспекти процесів українського відродження 1920-их років в УРСР // Сучасність. — 1986. — № 2. — С. 64-84.

1987

397. Бендер В. Смерть поета // Нові дні. — 1987. — № 445. — С. 3.

398. Мельник В. У відблисках революційної заграви // Вітчизна. — 1987. — № 1. — С. 153-160.

1988

399. Волошко Є. Треба говорити вголос про білі плями в українському літературознавстві // Вітчизна. — 1988. — № 4. — С. 174-182.

400. Гальченко С. «Цього не викреслиш із серця» // Україна. — 1988. — № 1. — С. 7-8.

401. Доріченко О. На книгу спогадів Олекси Грищенка «Україна моїх блакитних днів», що вийшла в Парижі // Поезія: 36. — 1988. — Вип. 2. — С. 8-9.

402. Жулинський М. Про вивчення і видання української літератури 20-30 років // Рад. літературознавство. — 1988. — № 5. — С. 3-12.

403. Іванов І. Колима 1937-1939: Із записок «Захара Кузьмича» // Вітчизна. — 1988. — № 8. — С. 86-114; № 9. — С. 101-159.

404. Крижанівський С. Чи був у неокласиків літературний маніфест? // Вітчизна. — 1988. — № 2. — С. 163-168.

405. Кузякіна Н. За Соловецькою межею: 30-ті роки: [Листи М.Зерова, М.Куліша, Г.Епіка, В.Підмогильного] // Київ. — 1988. — № 7. — С. 111-134.

406. Спільне засідання вченої ради Інституту літератури та президії правління Спілки письменників України. Ухвала вченої ради // Рад. літературознавство. — 1988. — № 5. — С. 3-28.

407. Сулима М.М. Елементи поетики барокко в українській поезії 20-х років // Рад. літературознавство. — 1988. — № 6. — С. 19-27.

408. Таран Л. Незримий скарб: Спроба характеристики сучасної української лірики // Вітчизна. — 1988. — № 3. — С. 169-175.

1989

409. Агеева В.П. Соціалістичний реалізм: злиття чи уніфікація? // Прапор. — 1989. — № 11. — С. 174-183.

410. Агеева В.П., Мельник В.О. Становлення української радянської прози: (А.Головко, М.Хвильовий, В.Підмогильний) // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 45-53.

411. Білокінь С. Репетиція беззаконь // Україна. — 1989. — № 37. — С. 13-15; № 38. — С. 20-21: фотогр. [С.Єфремов, Л.Старицька-Черняхівська].

412. Болаболченко А. «СВУ»: Суд над переконаннями // Вітчизна. — 1989. — № 11. — С. 159-179.

413. Васадар І. Розстріляне Відродження: Роздуми над публікаціями // Визвол. шлях. — 1989. — № 5. — С. 560-564.

414. Дзюба И. Пятьдесят лет спустя: Укр. лит. 30-х годов — глазами 80-х // Дружба народов. — 1989. — № 4. — С. 210-237.

415. Єфімов Л. Зібрання фальшивок у 250-ти томах // Вітчизна. — 1989. — № 11. — С. 157-159.

416. Жулинський М. Із фаланги вибували найкращі: Роздуми про 1920-1930 рр. // Сучасність. — 1989. — № 10. — С. 26-32.

417. Жулинський М. Історія української літератури: Духовні оазиси і замулені криниці // Сучасність. — 1989. — № 4. — С. 106-121.

418. Забужко О. В поисках утраченного времени // Лит. учеба. — 1989. — № 4. — С. 116-121.

419. Заславский И. Блистательные примеры: Ступени переводческого мастерства // Радуга. — 1989. — № 9. — С. 136-141.

420. Ковалів Ю. Ідейно-естетичні пошуки української радянської поезії 20-х початку 30-х років // Рад. літературознавство. — 1989. — № 10. — С. 72-77.

421. Ковалів Ю. Так, «камо грядеши...»: До характеристики літ. дискусії 1925-1928 років // Рад. літературознавство. — 1989. — № 6. — С. 15-26.

422. Корж О. Еллан-Блакитний, Семенко, Сосюра, Хвильовий та інші... // Прапор. — 1989. — № 1. — С. 54-88.

423. Котляров Б. Объяснение в любви // Радуга. — 1989. — № 9. — С. 109-114.

424. Мар'янівський М. Почекаємо до завтра // Літ. панорама. — 1989. — С. 98-116.

425. Наєнко М.К., Штонь Г.М. Становлення української радянської прози // Рад. літературознавство. — 1989. — № 9. — С. 53-57.

426. Рильський Б.М. Те, що приснилось навесні... // Україна. — 1989. — № 23. — С. 14-16: фотогр. [група поетів-неокласиків].

427. Сверстюк Є. Виступ на вечорі в СПУ про 30-ті роки // Сучасність. — 1989. — № 4. — С. 122-123.

428. Сенченко І. Було колись... // Україна. — 1989. — № 14. — С. 19-20; № 15. — С. 12-13; Біль: Альм. — Л., 1990. — Вип. 1. — С. 131-133.

429. Сіпака Г.І. Сильові особливості української радянської прози першої половини 20-х років // Укр. мова і л-ра в шк. — 1989. — № 7. — С. 16-23.

430. Сулима М. «Ще не всі однакові»: Дещо про літ. побут 1920 років // Наука і культура. Україна. — 1989. — Вип. 23. — С. 429-434.

431. Федоровская Л. Демаркационная линия // Радуга. — 1989. — № 11. — С. 131-140.

432. Черниш Г. До історії українського футуризму // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 54-63.

1990

433. Базилевський В. Від катастрофи — до ренесансу // Київ. — 1990. — № 7. — С. 103-105.

434. Беяева Н. «Музагет»: Про традиції символізму в журн. // Слово і час. — 1990. — № 10. — С. 30-35.

435. Білокінь С.І. На полицях спецфондів у різні роки // Слово і час. — 1990. — № 1. — С. 69-76.

436. Домонтович В. Болотня Лукроза // Літ. панорама. — 1990. — С. 291-197.

437. Журба Г. Від «Української хати» до «Музагету»: Люди і події // Україна. — 1990. — № 45. — С. 130-131; № 46. — С. 132-134; № 47. — С. 135-137.

438. Іваненко Б. Архіви — поклади живої історії // Україна. — 1990. — № 7. — С. 3, 18-20.

439. Ковалів Ю. «Душе моя! Ти знову стоїш на грані...» // Прапор. — 1990. — № 4. — С. 155-169.

440. Кутинський М. Некрополь України // Дніпро. — 1990. — № 1. — С. 132-141; № 2. — С. 133-144; № 3. — С. 137-144; № 4. — С. 139-144; № 5. — С. 135-144; № 6. — С. 137-144; № 7. — С. 141-144; № 8. — С. 137-144; № 9. — С. 139-144; № 10. — С. 140-144; № 11. — С. 140-144; 1991. — № 1. — С. 202-207; № 2. — С. 204-208; № 3. — С. 202-208; № 4. — С. 200-208; № 5. — С. 204-208; № 6. — С. 195-206; № 7. — С. 202-208; № 8. — С. 199-208; № 9. — С. 197-203; № 10. — С. 200-208; № 11-12. — С. 245-251; 1992. — № 1. — С. 162-168; № 8-9. — С. 138-143; № 10-12. — С. 200-207; 1993. — № 1. — С. 140-144; № 2-3. — С. 141-144; № 4-6. — С. 141-144; № 7-9. — С. 218-222; 1994. — № 1. — С. 139-144; № 5-6. — С. 140-143; № 7-8. — С. 141-144;

№ 9-10. — С. 171-176; 1995. — № 1. — С. 140-144; № 5-6. — С. 141-144; № 9-10. — С. 138-144; 1996. — № 1-2. — С. 141-144; № 3-4. — С. 140-144; № 9-10. — С. 133-144; № 11-12. — С. 140-144; 1997. — № 1-2. — С. 175-176; № 3-4. — С. 142-144; № 5-6. — С. 140-144; № 7-8. — С. 143-144; № 9-10. — С. 143-144; 1998. — № 3-4. — С. 142-144; № 7-8. — С. 139-144; № 9-10. — С. 141-144; № 11-12. — С. 143-144; 1999. — № 1-2. — С. 142-144; № 3-4. — С. 139-144; № 5-6. — С. 143-144; № 7-8. — С. 143-144; 2000. — № 7-8. — С. 148-140; № 9-10. — С. 142-144; 2001. — № 3-4. — С. 143-144.

441. Мукомела О. Г. Невідома сторінка літературної дискусії (1925-1928) // Слово і час. — 1990. — № 1. — С. 5-7.

442. Родіна Г. Трагедія українського письменства: Погляд з Манітоби // Книжник. — 1990. — № 4. — С. 7-9.

443. Слабошпицький М. Час ревізії і відродження нації // Літ. панорама. — 1990. — С. 75-87.

444. Хопта В. Небо нашої духовності // Книжник. — 1990. — № 5. — С. 8-9.

445. Черногуз-Лисенко Т. Процес 20-30 років: імена, факти, ідеї // Слово і час. — 1990. — № 12. — С. 86-88.

1991

446. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії кінця ХІХ-початку ХХ століть // Укр. мова і л-ра в шк. — 1991. — № 10. — С. 64-70.

447. Біленко В. Хай добре слово в серці озоветься: Вид-во «Рад. письменник» — школі // Укр. мова і л-ра в шк. — 1991. — № 10. — С. 71-74.

448. Болабальченко А. Із «Крамолі» Максима Рильського // Вітчизна. — 1991. — № 3. — С. 199-201.

449. Гриценко О. L'etranger у ролі попутника // Всесвіт. — 1991. — № 12. — С. 169-174.

450. Дашкевич Я. «Книгарь» — журнал епохи революцій і контрреволюцій // Наука і культура. Україна. — 1991. — Вип. 25. — С. 26-44.

451. Мовчун А. Г. «Розстріляне відродження»: Усн. літ.-мистец. журн. про життя і творчість М. Куліша, Г. Косинки, В. Стуса // Укр. мова і л-ра в шк. — 1991. — № 1. — С. 78-86.

452. Сверстюк Є. Я приніс гілку терну: Виступ на мітингу до 60-ліття СВУ, що відбувся після молебня біля пам'ятника святому Володимирові й панахиди на майдані біля собору Святої Софії... // Календар-альм. «Нового шляху». — Торонто, 1991. — С. 98-103.

453. Семененко О. Харків, Харків... Спогади емігранта // Березіль. — 1991. — № 9. — С. 47-115; № 10. — С. 24-127.

1992

454. Білокінь С. Про таємниці КГБ // Альм. УНС. — Джерсі Сіті; Нью-Йорк, 1992. — С. 182-192.

455. Вервес Г. Український авангардизм у контексті європейських маніфестів і програм // Слово і час. — 1992. — № 12. — С. 37-43.

456. Гриценко О. Харківські Едіпи та московський сфінкс // Сучасність. — 1992. — № 1. — С. 136-143, 162-164.

457. Гуменна Д. Жар і крига: Харківські вітрюги // Україна. — 1992. — № 21. — С. 21-24; № 22. — С. 18-20; № 23. — С. 18-21; № 24. — С. 22-28; № 25. — С. 18-22.

458. Качуровський І. Містична функція літератури та українська релігійна поезія // Слово і час. — 1992. — № 10. — С. 33-45.

459. Коломієць Л. Український ренесанс: У пошуках індивідуальності // Слово і час. — 1992. — № 10. — С. 64-70.

460. Наумович С. Відвідини пекла... // Визвол. шлях. — 1992. — № 10. — С. 1278-1279.

1993

461. Бетко І. Рецепція Біблії в українській поезії кінця ХІХ-початку ХХ століття // Слово і час. — 1993. — № 9. — С. 16-22.

462. Донець Г. Пам'яті репресованих митців // Слово і час. — 1993. — № 2. — С. 90.

463. Луцький Ю. Роздуми над «ВАПЛІТЕ» // Сучасність. — 1993. — № 12. — С. 111-114.

464. Матешук О. Сурмачі свободи: Доп. на 2 Всесвіт. конгр. укр. політв'язнів (Київ, 5-6 черв. 1993 р.) // Визвол. шлях. — 1993. — № 9. — С. 1132-1134; Жіночий світ. — 1994. — № 7-8. — С. 8-9. — Під заголовком: Репресоване слово нескорених духом поетів.

1994

465. Багрянний І. Українська література й мистецтво під комуністичним московським терором // Сучасність. — 1994. — № 11. — С. 13-23.

466. Бетко І. Інновація біблійних мотивів у новій та новітній українській поезії: (Семантико-стиліст. особливості контекстів) // Визвол. шлях. — 1994. — № 11. — С. 1383-1389.

467. Мельник С. До питання становлення неокласичної концепції в розвитку української літератури // Визвол. шлях. — 1994. — № 7. — С. 857-862.

468. Соловей Д. Голгота України: Нищення укр. письменників: Фрагм. із кн. // Сучасність. — 1994. — № 11. — С. 5-12.

469. Цеков Ю. Ренесансова особистість в українському письменстві 20-х років // Слово і час. — 1994. — № 2. — С. 13-22.

1995

470. Бичко А., Бичко І. Феномен української інтелігенції: Спроба екзистенц. аналізу // Слово і час. — 1995. — № 9-10. — С. 39-50; № 11-12. — С. 42-51; 1996. — № 1-2. — С. 60-68; № 3. — С. 55-61; № 4. — С. 72-77; № 6. — С. 70-75; № 7. — С. 22-29.

471. Кобець О. Незабутні дні і люди українського ренесансу: Розд. із кн. «Записки письменника» // Кур'єр Кривбасу. — 1995. — № 33. — С. 16-18; № 34. — С. 12-14; № 35. — С. 11-14; № 36. — С. 13-15; № 37-38. — С. 44-47; № 39-40. — С. 14-17.

472. Сверстюк Є. Лице людини перед лицем терору // Сучасність. — 1995. — № 2. — С. 139-144.

1996

473. Агеева В. Мотиви і варіації: Роль інтертекстуальних зв'язків в укр. імпресіоністич. прозі // Слово і час. — 1996. — № 3. — С. 32-40.

474. Гордасевич Г. Закатована поезія // Визвол. шлях. — 1996. — № 1. — С. 116-121.

475. Ковалів Ю. Грані українського менталітету // Слово і час. — 1996. — № 3. — С. 6-10.

476. Осьмачка Т. Мої товариші: Іст.-мемуар. розвідка про людей розстріляного відродження 20-х років // Березіль. — 1996. — № 3-4. — С. 95-132.

477. Семенко Ю. Повторне засудження обвинувачених у процесі СВУ 1930 р.: (Нотатки читача про «Набої для розстрілу») // Визвол. шлях. — 1996. — № 10. — С. 1236-1245.

478. Скалій Р. Історія нас виправдає... // Розбудова держави. — 1996. — № 10. — С. 51-56; № 12. — С. 44-48.

479. Томенко О. Михайло Калинович та «неокласики»: Грані перетину // Вітчизна. — 1996. — № 11-12. — С. 136-137.

1997

480. Ковалів Ю. Український футуризм в Україні і поза нею // Всесвіт. — 1997. — № 2. — С. 178-179.

481. Мукомела О. Тоталітарний терор в українській журналістиці // Пам'ять століть. — 1997. — № 2. — С. 120-124.

482. Поліщук Я. Символи і метаморфози: Своєрідність християн. символіки в модерній укр. поезії перших десятиліть ХХ ст. // Дивослово. — 1997. — № 12. — С. 2-5.

1998

483. Базилевський В. Шлях до кастальських джерел // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 106. — С. 124-151.

484. Білик Г. Юрій Шерех: Погляд на укр. неокласицизм // Слово і час. — 1998. — № 12. — С. 25-30.
485. Горик В. Тематичні розробки уроків з української літератури: Творчість представників літ. групи неокласиків (М.Зеров, М.Драй-Хмара, П.Филипович, Ю.Клен) Дивослово. — 1998. — № 4. — С. 42-43.
486. Дунай П. До ювілею «Нової генерації» // Слово і час. — 1998. — № 2. — С. 52.
487. Жила В. І тривоги, і радощі... До 90-річчя життя і літ. діяльності Григорія Костюка // Визвол. шлях. — 1998. — № 4. — С. 491-496.
488. Корнієнко А. За естетичними критеріями: Пробл. періодизації укр. л-ри 1-ї половини ХХ ст. // Дзвін. — 1998. — № 5-6. — С. 127-135.
489. Кудряшова М. Образ України в творчості неокласиків // Дивослово. — 1998. — № 4. — С. 6-8.
490. Кульчицький С., Матвеева Л., Панченко П. Національній академії наук України — 80 років // Київ. старовина. — 1998. — № 6. — С. 22-44.
491. Кут С. Тарас Мельничук: «Реквієм 1934-го» // Слово і час. — 1998. — № 8. — С. 44-47.
492. Лощинська Н. «Червоний шлях» і літературно-художній процес 20-30 рр. // Всесвіт. — 1998. — № 11. — С. 137-139.
493. Лощинська Н. «Червоний шлях»: проблеми міста й села // Слово і час. — 1998. — № 11. — С. 73-77.
494. Масловська Т. Соціальна заангажованість літератури: (Міра свободи та обов'язку) // Слово і час. — 1998. — № 9-10. — С. 33-44.
495. Мукомела О. Тернистий шлях до мети // Пам'ять століть. — 1998. — С. 87-93.
496. Наєнко М. Наука про літературу в Київському університеті: Іст.-теорет. аспект // Слово і час. — 1998. — № 1. — С. 72-83.
497. Олійник О. Феномен символізму в системі українського модерну // Слово і час. — 1998. — № 6. — С. 63-68.
498. Пушкаренко Т. Перцепція французького роману в українській літературі // Слово і час. — 1998. — № 8. — С. 9-12.
499. Сорока М. Нове дослідження українського футуризму // Всесвіт. — 1998. — № 12. — С. 135-136.
500. Церна Г. Донкіхоти двадцятих // Дивослово. — 1998. — № 6. — С. 2-6.

501. Циганкова Е. Сходознавство в Україні: Сторінки минулого // Вісн. НАН України. — 1998. — № 7-8. — С. 26-32.

1999

502. Білокінь С. Плановість большевицького терору і його наслідки // Визвол. шлях. — 1999. — № 3. — С. 276-289.

503. Борисенко М. Ставлення режиму до літературної дискусії 1925-1926 рр. в Україні // Пам'ять століть. — 1999. — № 1. — С. 111-116.

504. Жулинський М. Який дефіцит загрозливіший: енергоносіїв чи духовної енергії? // Сучасність. — 1999. — № 3. — С. 79-89; № 11. — С. 107-116.

505. Коваль Ю. Ще раз про «парнаських зір незахідне сузір'я» // Світо-вид. — 1999. — № 3. — С. 118-128.

506. Костюк Г. Зустрічі і прощання: Спогади. Кн. 2. // Кур'єр Кривбасу. — 1999. — № 109. — С. 116-163; № 110. — С. 112-140; № 111. — С. 116-151; № 112. — С. 71-116; № 113. — С. 100-133; № 122. — С. 76-103; № 123. — С. 63-94; № 124. — С. 45-72; № 125-126. — С. 54-87; 2000. — № 127. — С. 70-88.

507. Кривицька О. Інтелектуальна еліта у державотворчому процесі (1917-1918) // Учитель. — 1999. — № 7-8. — С. 8-17.

508. Лаврусевич Н. Особливості вивчення новелістики 20-30-х років ХХ ст. в загальноосвітній школі // Укр. д-ра в загальноосвіт. шк. — 1999. — № 6. — С. 13-15.

509. Лощинська Н. Дискусія 20-х років про форму і зміст: (За «Червоним шляхом») // Слово і час. — 1999. — № 3. — С. 79-81.

510. Лощинська Н. «Червоний шлях» і неокласици: З історії одного з найпопулярніших часописів 20-х років // Березіль. — 1999. — № 3-4. — С. 182-186.

511. Москаленко М. Жозе-Марія де Ередія: Сонети, варті великих поем // Кур'єр Кривбасу. — 1999. — № 111. — С. 163-176.

512. Поліщук Я. Історична і аісторична орієнтація в літературі кінця ХІХ-початку ХХ ст. // Дивослово. — 1999. — № 8. — С. 2-3.

513. Семенко Ю. Вороги СБУ з-під прапора комуністичної партії // Визвол. шлях. — 1999. — № 2. — С. 164-168.

514. Семенко Ю. «Свобода» і СБУ // Визвол. шлях. — 1999. — № 11. — С. 1312-1315.

515. Філатова О. Імпресіонізм в українській прозі початку ХХ ст. // Слово і час. — 1999. — № 6. — С. 66-69.

516. Хропко П. Оновлення української літератури на шляхах модернізму // Дивослово. — 1999. — № 10. — С. 36-40.

2000

517. Бондаренко Л. «Ми самотою йдемо по хвилі білогривій...»: (До вивчення творчості укр. неокласиків у європейському літ. контексті) // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. — 2000. — № 1. — С. 29-32.

518. Жикол А. Літопис болю // Київ. — 2000. — № 5-6. — С. 134-138.

519. Костюк Г. Окаянні роки: Від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії (1935-1940) // Дзвін. — 2000. — № 5-6. — С. 3-63.

520. Кривицька О. Українська інтелігенція — головний суб'єкт національної революції (1917-1918 рр.) // Учитель. — 2000. — № 1-3. — С. 58-61.

521. Крижанівський С. Із книги «Спогад і сповідь»: Двадцять років // Вітчизна. — 2000. — № 7-8. — С. 142-147.

522. Крижанівський С. Одинадцять літ у Харкові: Погляд у минуле на зламі тисячоліть // Березіль. — 2000. — № 5-6. — С. 167-179.

523. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській та світовій прозі початку ХХ століття // Укр. мова і л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2000. — № 3. — С. 56-60.

524. Лошинська М. Літературні дискусії 20-30-х рр.: Від полем. заперечень до політ. доносів // Дивослово. — 2000. — № 1. — С. 13-15.

525. Неврлий М. Біблійні мотиви й еротика в модерній українській поезії // Слово і час. — 2000. — № 3. — С. 36-40.

526. Пізнюк Л. Ще раз про ВАПЛІТЕ мовою документів та фактів // Слово і час. — 2000. — № 12. — С. 36-41.

527. Поліщук Я. Філософська лірика: традиція і перспективи // Сучасність. — 2000. — № 7-8. — С. 151-155.

528. Хропко П. Український неокласицизм: орієнтація на тисячолітній розвиток української культури // Укр. мова і л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2000. — № 3. — С. 37-46.

529. Шкоропат Н. Мемуари Г.Костюка як спроба автобіографії покоління // Сучасність. — 2000. — № 7-8. — С. 88-94.

2001

530. Бандура О. Футуризм в українській літературі // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. — 2001. — № 1. — С. 2-4.

530а. Єфімова Г.І. Книжки та долі // Проблеми сучасного літературознавства: 36 наук. праць. — О., 2001. — Вип. 7. — С. 175-190.

531. Шаповал Ю. Новонайдені документи ГПУ-НКВД про соловецьку трагедію 1937 року та їх значення для політичної історії України ХХ століття // Визвол. шлях. — 2001. — № 1. — С. 55-62.

Публікації в газетах

1921

532. Коряк В. Літературний фронт // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1921. — 1 жовт. — С. 2.

533. Поліщук В. Нові сили // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1921. — 29 жовт. — С. 2-3.

534. Хвильовий М., Сосюра В., Йогансен М. Наш універсал // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1921. — 7 листоп. — С. 3.

1922

535. А. Пролеткульт: Літ. понедільник // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 26 верес. — С. 4.

536. І-ко М. Поети в червоній казармі // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 31 жовт. — С. 4.

537. Коряк В. Українська література за п'ять років пролетарської революції // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 7 листоп. — С. 5-7.

538. Міше-Нама. 27-а вечірка «Плуга» // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 19 груд. — С. 3.

1923

539. Б-ий В. Деякі уваги до пропозицій АсПанфут // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 16 груд. — С. 2-3.

540. Божко С. До питання про Жовтневий блок в літературі та взаємини поміж «Плугом» і «Гартон» // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 25 листоп. — С. 1.

541. В.К. Наші літературні об'єднання // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 2 лют. — С. 3.

542. Міше-Нама. Журнал в Галичині // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 8 лип. — С. 3.

543. Пилипенко С. Аспанфут рачкує // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 16 груд. — С. 3.

1925

544. Пилипенко С. Літературна вода на політичний млин // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1925. — 18 черв. — С. 1.

545. Хуторян А. Літературні нотатки: Поезія й проза 10 ч. «Життя й революція» // Пролетар. правда. — 1925. — 13 груд. — С. 2-3.

546. Щупак С. На літературні теми: Про спробу утворити нове літ. об'єднання // Пролетар. правда. — 1925. — 25 жовт. — С. 2.

547. Якубовський Ф. «Життя й революція» на новому шляху // Пролетар. правда. — 1925. — 30 серп. — С. 5.

1926

548. Бондус П. Літературне // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1926. — 4 квіт. — С. 1.

549. Доленго М. Нотатки про сучасну поезію // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 22 серп. — С. 2-5.

550. Доленго М. Соціальні мотиви в українській поезії останніх двох років: Нотатки // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 19 верес. — С. 2-6.

551. Досвітній О., Хвильовий М., Яловий М. Заява групи комуністів — членів «Вопліте» // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 4 груд. — С. 2.

552. Пилипенко С. Проблема організації літературних сил: Шмат другий дискус. відповіді «академікам» // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 14 лют. — С. 2-5; 21 лют. — С. 2-3; 28 лют. — С. 2-4.

553. Пилипенко С. Хай живе «Гарт» і «Плуг»! // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 31 січ. — С. 2-3.

1927

554. Коваленко Б. На друге десятиріччя // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1927. — 10 листоп. — С. 2-4; 12 листоп. — С. 1-2.

1928

555. Державін В. Пушкін українською мовою // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 28 січ. — С. 4-5.

556. Доленго М. Ленін крізь художню літературу // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 22 січ. — С. 2-4.

557. Доленго М. Червона Армія в українській поезії (в ліриці) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 18 лют. — С. 2-3.

558. Коваленко Б. Консолідація пролетарської літератури // Пролетар. правда. — 1928. — 20 трав. — С. 2-3.

559. Полторацький О. Наші журнали: «Червоний шлях» // Пролетар. правда. — 1928. — 6 трав. — С. 5.

1931

560. Заява про вступ до ВУСПП'у // Літ. газ. — 1931. — 30 січ. — С. 3.

561. Консолідація української пролетарської літератури: Скор. стеногр. звіт заг. зборів Харк. орг. ВУСПП'у 24.02.1931 р. // Літ. газ. — 1931. — 30 берез. — С. 1-3.

562. Мельник П. Ще про «Нову генерацію» // Літ. газ. — 1931. — 20 квіт. — С. 3.

563. Над чим працюють письменники // Літ. газ. — 1931. — 20 лют. — С. 4.

564. Полторацький О. Про теоретичні хиби «Нової генерації» // Літ. газ. — 1931. — 30 січ. — С. 3.

565. Помилки в освітлюванні консолідації // Літ. газ. — 1931. — 20 квіт. — С. 1.

566. Постанова про розпуск Об'єднання пролетарських письменників України-ОППУ (Нова генерація) // Літ. газ. — 1931. — 20 січ. — С. 2.3

567. Резолюція загальних зборів «Пролітфронт» в справі консолідації сил пролетарської літератури від 19.01.1931 року // Літ. газ. — 1931. — 30 січ. — С. 3.

1932

568. Качанюк М. 15 років революційної західноукраїнської літератури: (Нотатки про орг. шляхи) // Літ. Україна. — 1932. — 26 листоп. — С. 3.

569. Панів А. П'ятнадцять років // Літ. газ. — 1932. — 14 груд. — С. 4.

570. Письменники за роботою // Літ. газ. — 1932. — 5 серп. — С. 6.

1934

571. Вирок військової комісії Найвищого суду Союзу РСР в м. Києві в справах про терористів-білогвардійців // Вісті. — 1934. — 18 груд. — С. 2; Комуніст. — 18 груд. — С. 2.

572. Йосипчук Ю. Класова боротьба в літературознавстві на Україні // Літ. газ. — 1934. — 20 черв. — С. 3-4.

1967

573. Біленко З. «...Друкуєм на папері революції вогні» // Літ. Україна. — 1967. — 4 лип. — С. 1, 3.

574. Ільницький М. Виміри історії — виміри людини: Роздуми над кн. критика і пробл. л-ри // Літ. Україна. — 1967. — 8 верес. — С. 1, 3.

575. Новиченко Л. Покликані революцією // Літ. Україна. — 1967. — 7 листоп. — С. 3, 4.

1987

576. Смолич Ю. ВАПЛІТЕ і я // Літ. Україна. — 1987. — 24 верес. — С. 6-7; 1 жовт. — С. 6-7.

1988

577. Кузякіна Н. Микола Куліш у «Гарті», Урбіно і ВАПЛІТЕ // Літ. Україна. — 1988. — 4 лют. — С. 6; 11 лют. — С. 6; 25 лют. — С. 6.

578. Погрібний А. Про «мімікрію-павлюкію», забуті імена, або «білі плями» // Літ. Україна. — 1988. — 15 верес. — С. 3.

579. Уроки історії: Літ. дискусія на Україні. 1925-1928 рр. // Літ. Україна. — 1988. — 30 черв. — С. 6.

1989

580. Жулинский М.Г. Кем они были для нас: Об уничтожении цвета укр. сов. лит. в 30-х годах // Лит. газ. — 1989. — 25 окт. — С. 5.

581. Жулинський М. Г. Повернемо із забуття / Розмову вів С.Гальченко // Літ. Україна. — 1989. — 11 трав. — С. 8.

582. Музика В. Мартиролог «розстріляного відродження» // Друг читача. — 1989. — 7 груд. — С. 2.

583. Неврлий М. Літературний ренесанс // Культура і життя. — 1989. — 24 груд. — С. 7.

584. Чирков Ю.И. Соловки // Сов. культура. — 1989. — 4 марта. — С. 6.

1990

585. Вартанов Г. Розстріляне слово // Літ. Україна. — 1990. — 21 черв. — С. 5.

586. Ільєнко І. Повернуті імена // Літ. Україна. — 1990. — 15 берез. — С. 7.

587. Слабошпицький М. «Повернення духовної Атлантиди...» // Літ. Україна. — 1990. — 7 черв. — С. 4.

588. Татаренко В. Щоб не повторилося...: Про всеукр. тиждень пам'яті жертв голоду 1932-1933 рр. та сталін. репресій // Літ. Україна. — 1990. — 10 трав. — С. 2.

1991

589. Мусієнко О. Письменники України — жертви сталінського терору // Літ. Україна. — 1991. — 4 квіт. — С. 3-4.

590. Худоровський М. Арена «критика-циркача» // Друг читача. — 1991. — 8 трав. — С. 6-8.

1992

591. Білокінь С. Розстрільний список Соловків // Літ. Україна. — 1992. — 9 лип. — С. 8; 16 лип. — С. 8; 23 лип. — С. 8; 30 лип. — С. 8.

592. Бурбела В. «Книга великого народного болю...» // Друг читача. — 1992. — 17 черв. — № 19. — С. 7.

593. Від «З порога смерті» до «Алтаря скорботи»: Десять запитань Олексі Мусієнку // Літ. Україна. — 1992. — 13 серп. — С. 6.

594. Золотарьов В., Шаповал Ю. Гільйотина України // Літ. Україна. — 1992. — 10 верес. — С. 7; 17 верес. — С. 6.

595. Мельник В. В очах відбилося століття // Літ. Україна. — 1992. — 15 жовт. — С. 4.

596. Миронець Н. «Великий твір нашого покоління»: Укр. письменники і журналісти в Центр. Раді // Літ. Україна. — 1992. — 9 лип. — С. 5.

1998

597. Єфімова Г. Людської пам'яті ріка... // Думська площа. — 1998. — 21 січ.

1999

598. Літературне угруповання «Ланка»: Б.Антоненко-Давидович, Г.Косинка, М.Галич, Є.Плужник, В.Підмогильний, Т.Осьмачка, Київ, 1925 // Літ. Україна. — 1999. — 11 лют. — С. 8.

Ілюстративні матеріали

599. Письменники Радянської України: Альб. портр. — К.: ДВО, 1928. — 40 с.

600. Антологія української поезії: В 2 т. / Упоряд.: В.Атаманюк, Є.Плужник, Ф.Якубовський. — К.: Книгоспілка, 1930.

Т. 1. — 336 с. — Із змісту: Портр.-мал. А.Кримського. — С. 303.

Т. 2. — 300 с. — Із змісту: Портр.-мал. М.Зерова. — С. 161; Портр.-мал. П.Филиповича. — С. 169; Портр.-мал. М.Драй-Хмара. — С. 177; Портр.-мал. Д.Загула. — С. 187; Портр.-мал. М.Семенка. — С. 273.

601. Делегати Всесоюзної конференції пролетписьменників: Фотогр. // Плужанин. — 1925. — № 1. — С. 6. — Серед делегатів М.Хвильовий.

602. Поліщук В. В країні поліцейського чобота // Всесвіт. — 1925. — № 5. — С. 12-14; фотогр. [Гартовці в Празі. — С. 12; Ред. «Клярте» і гартованці. — С. 14 (зокрема, О.Досвітній)].

603. Пролетарські письменники — «гартованці»: В.Поліщук, О.Досвітній, П.Тичина: Фотогр. // Всесвіт. — 1925. — № 3. — С. 1.

604. Конференція українського правопису: Фотогр. // Всесвіт. — 1927. — № 23. — С.3. — Серед учасників — М.Г. Йогансен, А.Ю. Кримський.

605. Уяві різних літературних груп: Карикатури // Глобус. — 1928. — № 3. — С. 49.

606. Лицарі петлюрівського ордену: (До процесу «СВУ»): Карикатура // Зоря. — 1930. — № 3. — С. 22.

607. Українські письменники-неокласики (кінець 20 років): Фотогр. // Україна. — 1989. — № 23. — С. 14.

608. Група українських радянських письменників у 1923 році: [Д.Загул, М.Зеров, М.Драй-Хмара, Г.Косинка]: Фотогр. // Літ. Україна. — 1987. — 13 серп. — С. 6.

609. У редакції журналу «Червоний шлях»: В.Сосюра, П.Тичина, В.Вражливий та М.Хвильовий: Фотогр. // Літ. Україна. — 1987. — 24 верес. — С. 6.

610. На знімку 20-х років — М.Рильський, М.Зеров і П.Филипович: Фото з архіву // Літ. Україна. — 1987. — 26 листоп. — С. 6; Друг читача. — 1989. — 12 січ. — С. 7.

611. Рідкісна фотографія початку 20-х років з фонду Київського літ.-мемор. музею М.Т.Рильського: [Група неокласиків]: Фотогр. // Друг читача. — 1989. — 12 січ. — С. 7.

612. Харківська група Спілки пролетарських письменників «Гарт»: [Зокрема, М.Хвильовий, М.Йогансен]: Фотогр. // Друг читача. — 1989. — 10 берез. — С. 5.

Див. також: № 14а, Т. 3; № 86; № 129; № 183; № 191; № 194; № 216; № 217; № 230; № 231; № 233; № 256; № 258; № 279; № 280; № 353; № 410; № 425.

Художні твори

613. Блакитний (Еллан) В. Непоборне: [Вірш] // Твори: Повне збір. — Х., 1929. — С. 21.

614. Клен Ю. Поети на засланні // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 244-247. — Те саме // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 77-78.

615. Клен Ю. Попід імперій: Поема // Твори: У 4 т. / За ред. Є.Маланюка. — Торонто, 1957. — Т. 2. — С. 13-327. — Те саме // Вибране. — К., 1991. — С. 132-356.

616. Масенко Т. Степ: Роман у віршах. — К.: Рад. письм., 1968. — 166 с.

617. Калинець І. «Некрополь, перевезений з білих льодів...»: [Вірш] // Калинець І. Підсумовуючи мовчання: Кн. актуальної лірики. — Мюнхен, 1971. — С. 73.

618. Славутич Яр. Зібрані твори: 1938-1978. — Едмонтон: Славута, 1978. — 408 с. — Із змісту: Пролог: (Із кн. «Розстріляна муза»): [Вірш]. — С. 164; Вечірній роздум: [Вірш]. — С. 169; Епілог: (Із кн. «Розстріляна муза»): [Вірш]. — С. 176.

619. Любченко А., Сосюра В., Дніпровський І. Інтернаціонал гартований: [Сатир. вірш] // Хвильовий М. Твори: У 5 т. — Нью-Йорк; Балтимор; Торонто, 1986. — Т. 5. — С. 639-640.

620. Смолич Ю. Розповіді про неспокій // Твори: У 8 т. — К., 1986. — Т. 7. — С. 7-686.

621. Зеров М.К. Твори: В 2 т. Т. 1. Поезії: Переклади / Упоряд.: Г.П.Кучер, В.Павличко. — К.: Дніпро, 1990. — 848 с. — Із змісту: Класики: [Вірш]. — С. 65; Lucrosa: [Вірш]. — С. 79; Аргонавти: [Вірш]. — С. 87; Неокласичний марш: [Вірш]. — С. 105-108.

622. Сверстюк Є. СВУ: [Вірш] // Слово: Література. Мистецтво. Критика. Мемуари. Документи. — Едмонтон, 1990. — 36. 12. — С. 7. — На обкл.: Слово: 36. укр. письменників.

623. Коломієць В. «Полягло на війні...»: [Вірш] // Коломієць В. Золотосинь. — К., 1992. — С. 17.

624. Сверстюк Є. Я приніс гілку терну // Сверстюк Є. Блудні сини України. — К., 1993. — С. 33-36.

625. Орест М. Повстання мертвих: [Вірш] // Орест М. Держава слова. — К., 1995. — С. 132-133.

626. Зеров М. Київ-традиція: [Вірш] // Український футуризм: Вибр. сторінки. — Ніредьгаза, 1996. — С. 244.

627. Крикуненко В. Філософ з головою хлопчика. — М.: БУЛ, 1997. — 64 с. — Із змісту: «Спасенний буде той...»: [Вірш]. — С. 5-6; «Під глибокими колимськими снігами...»: [Вірш]. — С. 55.

628. Грунський П. Літературні шаржі // Червон. шлях. — 1923. — № 1. — С. 57-68; № 2. — С. 60-70; № 8. — С. 89-96.

629. Баришполець. «Європа» і «просвіта»: [Вірш] // Плужанин. — 1925. — № 6. — С. 22.

630. Огневик Т. Плужанин: [Вірш] // Плужанин. — 1925. — № 6. — С. 22.

631. Ель Бе. Сезон: [Вірш] // Нове мистецтво. — 1926. — № 24. — С. 9.

632. Сайко М. Сучасна література: [Вірш] // Плужанин. — 1926. — № 2. — С. 31.

633. Яценко М. Сучасна балада: [Вірш] // Плужанин. — 1927. — № 6. — С. 31.

634. Пронченко М. «Скрізь ми були...»: [Вірш] // Нові дні. — 1953. — № 39. — С. 13.

635. Славутич Яр. Пролог: Із кн. «Розстріляне відродження» // Нові дні. — 1953. — № 45. — С. 1.

636. Сварог В. Київ 1932-го року: [Вірш] // Нові дні. — 1956. — № 75. — С. 2.

637. Курилас Б. «О ні, ти не цурайсь сонета...»: [Вірш] // Київ. — 1960. — № 3-4. — С. 26.

638. Первомайський Л. «Коли не замовкає грізний гомін...»: [Вірш] // Дукля. — 1967. — № 6. — С. 7.

639. Мурович Л. Блаженні: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1968. — № 6. — С. 728.

640. Караванський С. До совісті віку: [Вірш] // Календар-альм. «Нового шляху». — Торонто, 1969. — С. 50; Альм. УНС. — Джерсі Сіті; Нью-Йорк, 1987. — С. 26.
641. Легіт А. Він поет: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1971. — № 12. — С. 1398-1399.
642. Курдидик Я. Символи: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1981. — № 2. — С. 208.
643. Римарук І. «...Ім несть числа»: [Вірш] // Поезія: 36. — 1987. — Вип. 1. — С. 31-32.
644. Гнатюк І. Жовтнева геєна; Поема // Кур'єр Кривбасу. — 1988. — № 11. — С. 70-72.
645. Сосюра В. Розстріляне безсмертя: Поема // Вітчизна. — 1988. — № 1. — С. 92-107; Книжник. — 1992. — № 4. — С. 10-11.
646. Базилевський В. Вічні небіжчики: [Вірш] // Прапор. — 1989. — № 8. — С. 4.
647. Гей В. Нескінчений сюжет: [Вірш] // Донбас. — 1989. — № 3. — С. 2-3.
648. Загнідко А. Відродження пам'яті: [Вірш] // Донбас. — 1989. — № 4. — С. 100-106.
649. Лук'янчук Р. Могили: [Вірш] // Поезія: 36. — 1989. — № 2. — С. 96.
650. Петренко М. Північне сяйво: [Вірш] // Прапор. — 1989. — № 8. — С. 11.
651. Пушик С. Сталініст: [Вірш] // Україна. — 1989. — № 38. — С. 8.
652. Теліга О. 1933-1939: [Вірш] // Україна. — 1989. — № 43. — С. 9.
653. Бриченко А. Соловки: [Вірш] // Укр. відродження. — 1990-1991. — № 30. — С. 22.
654. Козак С. Українська поезія революційного відродження: [Вірш] // Поезія: 36. — 1990. — № 2. — С. 205-214.
655. Саченко М. Епохальні поети: [Вірш] // Україна. — 1990. — № 13. — С. 5; Літ. Україна. — 5 квіт. — С. 4.
656. Таран Л. «Чого вони, криваві дати...»: [Вірш] // Дзвін. — 1990. — № 3. — С. 6.
657. Бондар І. «А все ж таки справді...»: [Вірш] // Прапор. — 1991. — № 2. — С. 15.
658. Булах Г. П'ятірне гроно: [Вірш] // Дніпро. — 1991. — № 2. — С. 175.
659. Василенко М. Пристань міста Кем: [Вірш] // Вітчизна. — 1991. — № 2. — С. 16.

660. Василенко М. Пам'ять; Реквієм: [Вірш] // Біль: Альм. — Л., 1991. — Вип. 2. — С. 53, 59.
661. Рильський М. «Коли громаду літерат...»: [Вірш] // Вітчизна. — 1991. — № 3. — С. 200.
662. Славутич Яр. Епілог: (Перебудовний): [Вірш] // Альм. УНС. — Джерсі Сіті; Нью-Йорк, 1991. — С. 94.
663. Ткач В. Харків: [Вірш] // Березіль. — 1991. — № 9. — С. 117.
664. Шкаровська Є. «А що ти знаєш про оті могили...»: [Вірш] // Поезія: 36. — 1991. — С. 104.
665. Доріченко О. Із книжки «Хрещатий яр»: [Вірш] // Боян: Поезія: 36. — К., 1992. — С. 75-76.
666. Лінник В. З ночей 1937 р.: [Вірш] // Боян: Поезія: 36. — 1992. — С. 140.
667. Романенко В. «Колыма дымилась среди сопок...»; «Сажали их к Харону в лодку...»: [Вірші] // Україна. — 1992. — № 37. — С. 9.
668. Федунець М. 1937; «Вмирає колишній начальник...»: [Вірші] // Боян: Поезія: 36. — 1992. — С. 162-163.
669. Гальченко С. «...Мої дні, мов хрести»: Сценарій театраліз. вистави, присвяч. сторінкам життя й творчості Володимира Сосюри // Дивослово. — 1994. — № 7. — С. 53-60.
670. Затуливітер В. «Немає з нас...»: [Вірш] // Сучасність. — 1994. — № 11. — С. 46.
671. Павлюк І. «Українським поетам не можна вмирати рано...»: [Вірш] // Дзвін. — 1994. — № 1. — С. 6.
672. Сосюра В. «В вікно б'є вітер непривітний...»: [Вірш] // Дивослово. — 1994. — № 7. — С. 58-59.
673. Кремінь Д. «Голоси неславетних поетів...»: Вірш // Кур'єр Кривбасу. — 1995. — № 43-44. — С. 5.
674. Кіс О. Соловецька Україна: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1996. — № 1. — С. 66-67.
675. Астаф'єв О. «Відправлений від хати і раїни...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1997. — № 11. — С. 1401-1402.
676. Гренджа-Донський В. «Одні з нас на розстріл...»: [Вірш] // Дивослово. — 1997. — № 4. — С. 53.
677. Кравчук В. Біле море: [Вірш] // Дзвін. — 1997. — № 3. — С. 98.

678. Савич І. Пам'яті жертв репресій: [Вірш] // Дзвін. — 1997. — № 1. — С. 70.
679. Антонич Б.-І. Слово до розстріляних: [Вірш] // Дивослово. — 1998. — № 11. — С. 63.
680. Бедрик Ю. Реквієм: [Вірш] // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 97-98. — С. 47.
681. Дергач В. Калнишевський на Соловках: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1998. — № 5. — С. 606.
682. Процюк С. Світлина: Пам'яті репресов. укр. письменників: Поема // Березіль. — 1998. — № 1-2. — С. 2-10.
683. Сарма-Соколовський М. На хрестах: [Вірш]: (Урив.) // Визвол. шлях. — 1998. — № 7. — С. 853.
684. Хорунжий Ю. Вірую: Роман // Дніпро. — 1998. — № 5-6. — С. 4-33; № 7-8. — С. 2-66; № 9-10. — С. 6-58; № 11-12. С. 2-55; 1999. — № 1-2. — С. 17-44; № 3-4. — С. 47-103.
685. Павлушкова Н. «Бліді стоять оддалік...»: [Вірш] // Семенко Ю. Наталя Павлушкова. — Мюнхен: Л., 1999. — С. 18.
686. Прокоф'єв І. Голос невідомого поета: [Вірш] // Київ. — 2000. — № 1-2. — С. 50.
-
687. Луків М. Пам'яті класиків: [Вірш] // Літ. Україна. — 1984. — 12 січ. — С. 4.
688. Пахльовська О. «Та що ви, справді...»: [Вірш] // Літ Україна. — 1988. — 10 берез. — С. 4.
689. Чубач Г. Реабілітація: [Вірш] // Літ. Україна. — 1989. — 15 черв. — С. 4.
690. Кацнельсон А. Палац на Інститутській в Києві: [Вірш] // Літ. Україна. — 1990. — 5 лип. — С. 4.
691. Луків М. Пам'ять про тридцять третій: [Вірш] // Літ. Україна. — 1990. — 28 листоп. — С. 4.
692. Бахута А. Воскреслим: [Вірш] // Літ. Україна. — 1991. — 10 січ. — С. 4.
693. Кацнельсон А. Солов'ї на Соловках: [Вірш] // Літ. Україна. — 1991. — 3 жовт. — С. 4.
694. Вишеславський Л. Соловецькі валуни: [Вірш] // Літ. Україна. — 1994. — 24 берез. — С. 7.
695. Лупій О. «Якби усіх перевезли»: [Вірш] // Літ. Україна. — 1996. — 22 лют. — С. 4.
696. Кремінь Д. Солов'ї Ренесансу: [Вірш] // Літ. Україна. — 1999. — 20 трав. — С. 4.

БОБИНСЬКИЙ ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ

1898-1938

Народився 11 березня* 1898 р. у м. Кристинополі (нині м. Червоноград Львівської області) в сім'ї залізничника. Освіту здобув у гімназіях Львова та Відня. Брав участь у першій світовій війні.

З 1923 р. співпрацював з прокомуністичною пресою Західної України, був одним з організаторів групи революційних письменників «Горно». Видавав літературні журнали «Світло» (1925-1928) і «Вікна» (1927-1930), в яких пропагував прорадянські погляди. У 1926 р. був заарештований польськими властями. Після звільнення разом із дружиною і сином виїхав до Радянської України. У 1930 р. був прийнятий в аспірантуру Інституту ім. Шевченка (Харків).

Поет уперше голосно заявив про себе 1919 р., опублікувавши збірку «В притворі храму», позначену естетсько-модерністськими пошуками. Відтак побачили світ книжки «Ніч кохання» (1923), «Тайна танцю» (1924), «Поезії» (1920-1928, 1930), «Слова в стіні» (1932), поема «Смерть Франка» (1927), а також «Поеми і памфлети» (1933). Належав до літературної організації «Західна Україна» (Харків).

На початку 1930-х років був репресований, 25 грудня 1933 р. ДПУ виписало ордер за № 36 на його арешт. У постанові на арешт (№ 737) зазначено: обинувачується у злочинах, передбачених ст. 54-11 КК УРСР, бо «належить до української контрреволюційної організації, яка ставила своєю метою повалення Радянської влади шляхом збройного повстання, групує повстанські кадри у вузівських колах, зв'язаний із польським консульством у Харкові, є учасником ряду нарад контрреволюційної організації, перебуває у зв'язках з видатними діячами цієї організації». Ухвалено: В.П.Бобинського взяти під варту і тримати в спецкорпусі ДПУ УРСР.

Справу було передано на розгляд судової «трійки» ДПУ з пропозицією ув'язнити Бобинського у концентраційний табір строком на п'ять років. Вирок був таким: «Бобинського Василя Петровича заслати у виправно-трудовий табір строком на три роки».

* Тут і далі народження наведено за новим стилем

Лиха доля кинула Бобинського на будівництво каналу Москва-Волга. Потім знову арешт — і вища міра покарання: розстріл. Вирок виконано 28 січня 1938 р.

Після смерті Сталіна реабілітацією Бобинського зайнялася Спілка письменників України. 26 жовтня 1956 р. військовий трибунал Київського військового округу згадану постанову судової «трійки» щодо Бобинського скасував, а письменника реабілітував.

Окремі видання, публікації в збірках

697. Після жнив; Чорнозем; Тюремна колисанка: [Вірші]; Смерть Франка: Уривки з поеми // Вибрані твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — Стп. 1030-1034.

698. Смерть Франка: Уривки з поеми // Декламатор «Сяйво» / Уклад. М.Зеров. — К., 1929. — С. 75-79.

699. Із циклу «Гейзери на тротуарах»: Наростання; Чорнозем: Вірші // Сучасна революційна поезія Західної України. — Х.; К., 1930. — С. 83-87.

700. Поезії (1920-1928) / Вступ. ст. М.Качанюка. — Х.: ДВУ, 1930. — 104 с.
Рец.: Державин В. // Гарт. — 1930. — № 2. — С. 181-186.

701. Чорнозем: [Вірш] // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 33-34.

702. Смерть Франка: Поема. — Х.: Рух, 1931. — 42 с. — Те саме // Червон. шлях. — 1926. — № 9. — С. 5-19; Зоря. — 1928. — № 2. — С. 13-14; Календар «Свободи». — Джерсі Сіті, 1955. — С.31.

Рец.: Чапля В. Премійовані твори // Зоря. — 1928. — № 2. — С. 11-13.

703. Слова в стіні: Вибр. поезії. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1932. — 120 с.: фотогр.

704. Жовтень: [Вірш] // Жовтень: Альм. для дітей молодшо-шкіл та старш. дошкіл. віку. — Х.; О., 1933. — С. 3; Літ. газ. — 1933. — 20 листоп. — С. 1.

705. Поеми і памфлети. — Х.: Л-ра і мистец., 1933. — 56 с.

706. «Як вечірньою отрутою...»; З мандрівними ластівками; Чорнозем; Далечинь: [Вірші]; З поеми «Смерть Франка» // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 265-270.

707. Вий, бурє!; Братам: Вечіря мелодія; Пісня галицького злидаря; Сподівання; Тюремна колисанка; Спів крилатих кентаврів; Літо; Чорна симфонія; Стріла; Після жнив; Чорнозем; Ніч; Зимово балада; Балада про дві гіпсові маски; Швачка; За вітринами сонця; Наростання; Зелена зелина; Ходить привид; Пісня під час стріляння; Колисанка; Слова; Рука на бруку; Чорноризі: [Вірші] // Революційні поети Західної України. — К., 1958. — С. 33-84: фотогр.

708. Чорнозем; Тюремная колыбельная; Песнь крылатых кентавров; После жатвы; Смерть Франко; Наростание: [Стихи] // Антология украинской поэзии: В 2 т. — М., 1958. — Т. 2. — С. 116-124.

709. Із поеми «Смерть Франка»; Чорнозем: (Урив.): [Вірш] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 251-252.

710. Вибране / Упорядкув., вступ. ст. С.М.Трофимчука. — К.: Держлітвидав УРСР, 1960. — 228 с.; фотогр.

711. Поезії / Вступ. ст. М.Дубини. — К.: Рад. письм., 1967. — 176 с.; фотогр.

712. Избранное: Стихи: Пер. с укр. / Сост. и вступ. ст. Б.А.Турганова; Ил. А. Ковенацкого. — М.: Худож. лит., 1975. — 254 с.; фотогр.

713. Поезії / Упорядкув., вступ. ст. та приміт. М.І.Дубини. — К.: Рад. письм., 1986. — 320 с.; фотогр. — (Б-ка поета).

Рец.: [Рецензія] // Друг читача. — 1987. — 2 квіт. — С. 5: мал. [портр. В.Бобинського роботи худож. М.Вуєка]; Кочур Г. Змарнована можливість // Прапор. — 1988. — № 3. — С. 169-178.

714. Гість із ночі: Поезія, Проза; Публіцистика; Літературна критика; Переклади / Упорядкув., передм., приміт. М.І.Дубини. — К.: Дніпро, 1990. — 623 с.; фотогр.

715. Замок на Поділлі: [Вірш] // Голоси України: Антол. укр. поезії: В 2 ч. — Чернівці, 1993. — Ч. 1. — С. 69-70. — Укр. та італ. мовами.

715а. Із книжок «В притворі храму», «Ніч кохання», «Тайна танцю», «Поезії 1920-1928»; Із циклів «Заповідь майбутнього», «Душі в пейзажах», «Чорна стежка до сонця»; [Вірші]; «Смерть Франка»: Поема // Над рікою часу: Західноукр. поезія 20-30-х років. — Х., 1999. — С. 25-92.

Публікації в журналах

716. Стежка: Вірш // Зоря. — 1925. — № 5. — С. 4.

717. Зів'яле листя: Урив. з поеми «Смерть Франка» // Зоря. — 1926. — № 23. — С. 2.

718. Майбутній метеор: Вірш // Червон. шлях. — 1926. — № 3. — С. 21-23.

719. Делегація: Вірш // Червон. клич. — 1927. — № 22. — С. 4.

720. Після жнив: Вірш // Плужанин. — 1927. — № 8. — С. 14.

721. Тюремна колісанка: Вірш // Плужанин. — 1927. — № 2. — С. 15.

722. Дитинство: Вірш // Літ. ярмарок. — 1929. — № 7. — С. 3-4.

723. За добросовісну критику: [Нарис] // Вікна. — 1930. — № 4. — С. 49-54.

724. Крик уночі злопотів...: Вірш // Захід. Україна. — 1930. — № 10. — С. 9.

725. А він все стоїть і стоїть: Із циклю «Стрільниця» // Захід. Україна. — 1931. — № 9. — С. 7-9.
726. Der Bluthund: Із циклю «Три портрети» // Червон. шлях. — 1931. — № 10. — С. 30-34.
727. Касарняна баяда: Оповід. капрала: Із циклю «Стрільниця» // Молодняк. — 1931. — № 9. — С. 27-32; Захід. Україна. — 1933. — № 7-8. — С. 4-9.
728. Маршал: Вірш: Із циклю «Три портрети» // Захід. Україна. — 1931. — № 10. — С. 3-8; Червон. шлях. — № 3. — С. 6-8.
729. Сім років: Вірш // Захід. Україна. — 1931. — № 1. — С. 3-4.
730. Слово на поширеному пленумі Міжнародного Бюро Революційної Літератури 8.XI.1931 р. // Літ. арх. — 1931. — Кн. 4-5. — С. 145-147.
731. Стрільниця: Цикл // Захід. Україна. — 1931. — № 7-8. — С. 3-6.
732. Ходить привид: Вірші // Молодняк. — 1931. — № 9. — С. 27-32.
733. Львів, містечко в центрі континенту: Урив. з роману // Захід. Україна. — 1932. — № 4. — С. 16-44.
734. Рука на бруку: Урив. з роману «Львів, містечко в серці континенту» // Захід. Україна. — 1932. — № 5. — С. 31-41; Літ. газ. — 23 серп. — С. 2; фотогр.
735. Фрагмент з поеми «Маршал» // Молодняк. — 1932. — № 1-2. — С. 29.
736. Чорноризі: Шкіл із галицького блокноту: Вірш // Червон. шлях. — 1932. — № 4. — С. 51-52.
737. Батько // Червон. шлях. — 1933. — № 2. — С. 12-41.
738. Народження республіки: Ескіз поеми // Захід. Україна. — 1933. — № 2. — С. 3-10; Літ. газ. — 1932. — 31 груд. — С. 1; фотогр.; Поезія. — 1983. — Вип. 2. — С. 141-146;
739. Поема презирства: Уривки // Захід. Україна. — 1933. — № 5-6. — С. 4-5.

Публікації в газетах

740. «Аполітичність» літератури: [Про західноукр. літ. угруповання] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 23 черв. — С. 1-2.
741. Необхідна трибуна // Літ. газ. — 1931. — 10 берез. — С. 1.
742. Пісня під час стріляння: (Із циклю «Стрільниця») // Літ. газ. — 1931. — 11 серп. — С. 3.

743. Крайгери перед загибеллю // Літ. газ. — 1932. — 20 квіт. — С. 1; фотогр.

Переклади

744. Рембо А. Коваль: Поема; Пер. з фр. // Гарт. — 1929. — № 10-11. — С. 115-120.
745. Бехер Й.Р. Бараки: Вірш; Пер з нім. // Молодняк. — 1931. — № 3. — С. 41-44.
746. Гінкель Е. Заборонено: Вірш; Пер. з нім. // Всесвіт. — 1931. — № 20-21. — С. 10.
747. Беранже П.Ж. Надмогильна похвала Тюрлюпенові: Вірш; Пер. з фр. // Молодняк. — 1932. — № 7-8. — С. 109-110.
748. Гінкель Е. Зустріч: Урив. з роману; Пер. з нім. // Всесвіт. — 1932. — № 8. — С. 5-7.
749. Фефер І. Із циклю «Ленін. Москва»: Пер. з євр. // Літ. газ. — 1933. — 20 лют. — С. 1.
750. Фефер І. Чорні жучки: Вірш; Пер. з євр. // Червон. шлях. — 1933. — № 2. — С. 88.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

751. Василь Бобинський: Бібліогр. покажч. — Л.: Львів. держ. наук. б-ка, 1963. — 23 с.
752. Бобинський Василь: Бібліогр. пам'ятка до 70-річчя з дня народж. — Л.: Львів. держ. наук. б-ка, 1968. — 7 с.
- Див. також: № 18, Т. 1, с. 30-31, 616; № 19, Т. 4, с. 110-113; № 21, с. 77; № 784.

Довідкові видання

753. Бобинський Василь // Енцикл. українознавства. Словник, частина / Гол. ред. проф. В.Кубійович. — Париж; Нью-Йорк, 1955. — Т. 1. — С. 141. — Те саме // Енцикл. українознавства. Словник, частина. — Л., 1993. — Т. 1. — С. 141.
754. Бобинський Василь Петрович // Революційні поети Західної України. — К., 1958. — С. 437-439.

755. Бобинський Василь Петрович // УРЕ. — К., 1959. — Т. 1. — С. 620. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1977. — Т. 1. — С. 497.

756. Бобинський Василь Петрович / П.Н.Довгалюк // КЛЭ. — М., 1962. — Т. 1. — С. 648.

757. Бобинський Василь Петрович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 203. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1986. — Т. 1. — С. 188; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 195.

758. Бобинський Василь Петрович // БСЭ. — 3-е изд. — М., 1970. — Т. 3. — С. 435-436.

759. Бобинський Василь Петрович / П.М.Довгалюк // УЛЕ. — К., 1988. — Т. 1. — С. 199: фотогр.

•

760. Bobynsky, Vasyl // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London: University of Toronto Press, 1985. — Vol. 1. — P. 250.

Статті в книгах і періодичі

761. Трофимчук С.М. Василь Бобинський // Українські радянські письменники: Критич. нарис. — К., 1960. — Т. 4. — С. 119-145.

•

762. Ірчан М. Поет в тюрмі // Зоря. — 1926. — № 23. — С. 17-19: фотогр.

763. Поет В. Бобинський // Всесвіт. — 1926. — № 22. — С. 14: фотогр.

764. П'ятковський І. [Рецензія] // Молодняк. — 1927. — № 12. — С. 117-118. — Про кн.: Бобинський В. Смерть Франка: Поема. — Монреаль: Новий світ, 1927.

765. Шмигельський А. Василь Бобинський: Літпортр. // Плужанин. — 1927. — № 2. — С. 25.

766. Ю. С. [Рецензія] // Плужанин. — 1927. — № 7. — С. 70. — Про кн.: Бобинський В. Смерть Франка: Поема. — Монреаль: Новий світ, 1927.

767. Качанюк М. [Огляд] // Червон. шлях. — 1929. — № 4. — С. 197-199. — Про літ.- критич. журн.: «Вікна» (література, мистецтво, критика) / Редкол.: В. Бобинський та ін. — Л., 1928.

768. Коломийців І. Лірики останнього десятиліття (1919-1929) // Нові шляхи. — 1929. — № 4, ч. IV. — С. 328-333.

769. Ткачук І. Революційно-пролетарська література на Західній Україні // Червон. шлях. — 1931. — № 5. — С. 84-97.

770. Трофимчук С. Творчість Василя Бобинського // Укр. календар. — Варшава, 1968. — С. 179-180.

771. Ширба М. Василь Бобинський (11.III.1898.-1.II.1938) // Укр. календар. — Варшава, 1968. — С. 177-178.

772. Біленко Т. «Стань до гурту»: Штрихи до портр. укр. поета В. П. Бобинського // Людина і світ. — 1979. — № 12. — С. 51-54.

773. Дубина М. В боротьбі за возз'єднання // Поезія: Зб. — К., 1983. — Вип. 2. — С. 137-140.

774. Крижанівський С. Інтелігент нової формаші // Вітчизна. — 1987. — № 10. — С. 174-175.

775. Полек В. «Крок держи революційний»: Поема О.Блока «Дванадцять» в укр. пер. // Вітчизна. — 1988. — № 11. — С. 173-175.

776. Петренко М. По всіх усядах... // Поезія: Зб. — К., 1989. — № 2. — С. 143-145.

777. Покидько В. Повернення Василя Бобинського // Жовтень. — 1989. — № 3. — С. 133.

778. Дубина М. Невідомий Василь Бобинський // Книжник. — 1990. — № 5. — С. 18-23.

779. Дубина М.М. Проза Василя Бобинського // Вісн. Київ. ун-ту. Літературознавство. Мовознавство. — 1990. — Вип. 32. — С. 19-25.

780. Кальба М. Борис Бобинський (Бобо) // Визвол. шлях. — 1990. — № 11. — С. 1375-1385.

781. Мазуркевич А. Не умирєт его слово крылатое... // Радуга. — 1991. — № 10. — С. 129-131.

782. Кальба М., Олещук І. Недоспівана пісня // Дзвін. — 1994. — № 1. — С. 135-139.

783. Погребенник Ф. «Я чую, Оксано, твій голос тужливий...» // Визвол. шлях. — 1994. — № 5. — С. 566-568.

784. Лицар поезії: До 100-річчя від дня народження В.П.Бобинського (1898-1938) // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1997. — I кв. — С. 45-51.

•

785. Зоянчківський Д. За бойову життєрадісну дитячу книжку // Літ. газ. — 1933. — 1 верес. — С. 1.

786. Дубина М. Пісня нескореності: До 70-річчя від дня народж. Василя Бобинського // Літ. Україна. — 1968. — 12 берез. — С. 2.

787. Пам'яті Василя Бобинського // Літ. Україна. — 1968. — 12 берез. — С. 2.
788. Трофимук С. «Екслібрис поета» // Літ. Україна. — 1968. — 28 черв. — С. 4.
789. Лозинський І. Василь Бобинський — російською... // Друг читача. — 1975. — 4 груд. — С. 4.
790. Петренко М. Екслібрис для сина // Літ. Україна. — 1988. — 10 берез. — С. 6.
791. Покидько В. Коштом книголюбів // Друг читача. — 1988. — 27 жовт. — С. 1, 5.
792. Дубина М. Василь Бобинський // Літ. Україна. — 1990. — 26 квіт. — С. 6.
793. Краснова Л. Бобинський повертається // Літ. Україна. — 1991. — 1 серп. — С. 9.

Див. також: № 76, с. 264; № 77, с. 60-62; № 82, с. 247-250; № 113, с. 335-338; № 115, с. 118-120; № 123, с. 65-67; № 129, Т. 1, с. 279-287; № 145, с. 144-147; № 158, с. 409-410; № 700, с. 3-7; № 710, с. 3-29; № 711, с. 5-24; № 712, с. 3-28; № 713, с. 5-34; № 714, с. 5-31;

Ілюстративні матеріали

794. Поет В. Бобинський, ред. «Світла», зараз сидить у Львівській в'язниці: Фотогр. // Глобус. — 1926. — № 13. — С. 1.
795. Василь Бобинський, сучасний революційний поет пригнобленої Західної України, один з активних діячів, організаторів і творців пролетарського літературного руху на Західній Україні: Фотогр. // Молодняк. — 1931. — № 9. — Вкл.
796. Пам'ятник поетові і прозаїку Василеві Бобинському, споруджений коштом книголюбів у м. Червонограді, на Львівщині / Фото В. Кіха // Книжник. — 1990. — № 2. — С. 2-3 обкл.

Див. також: № 18; № 123; № 129; № 194; № 703; № 707; № 710; № 711; № 712; № 713; № 714; № 734; № 738; № 743; № 759; № 762; № 763.

Художні твори, присвячені В. П. Бобинському

797. Шмигельський А. Смереки: Василю Бобинському: Вірш // Літ. ярмарок. — 1928. — № 1. — С. 40.
798. Павліковський Б. Шумлять акації: Вірш // Зоря. — 1929. — № 4. — С. 9.
799. Мироненко І. Василь Бобинський. Харків: Вірш // Прапор. — 1990. — № 3. — С. 4-5.

БУЗЬКО
ДМИТРО ІВАНОВИЧ

1890-1937

Народився 1890 р. у м. Новомиргороді (нині Кіровоградської області) в сім'ї священика, котрий, як це не парадоксально, в бога не вірив. Ця душевна драма стала причиною його самогубства. Рано осиротілий юнак навчався у духовній школі та Одеській духовній семінарії.

Дванадцятирічним хлопцем Дмитро познайомився під час вакацій з одним із діячів українофільського руху, вивчив українську мову і захопився українськими національними ідеями, що пізніше позначилося на його життєвому і творчому шляху.

1904 року, коли Бузькові виповнилося 14 років, він пристав до учнівського революційного гуртка в духовній семінарії і вже тоді прилучився до революційної діяльності: взяв активну участь в організації Всеросійської спілки семінаристів та в учнівському страйку в жовтневі дні 1905 року. В грозивий, тривожний, електризований революцією 1906 рік він вів пропагандистську роботу на селі, глибше знайомився з політекономією, соціологією та правознавством, палко виступав на таємних зборах... У жовтні 1907 р. був заарештований як лівий есер, бо переховував нелегальну друкарню одеського комітету есерів. Засуджений Одеським окружним судом до каторжних робіт, покарання відбував в одеському та херсонському каторжних центрах. Потім був етап до В'ятки...

У липні 1911 р., відсидівши загалом майже 4,5 роки, він потрапив на заслання до Іркутської губернії, звідки через півроку втік за кордон. Жив у Німеччині, Швейцарії, Італії, потім у Бельгії та в Англії, де став членом комітету есерів та емігрантського комітету. Переїхавши до Данії, став студентом Копенгагенського агрономічного інституту і членом організації данської соціалістичної молоді. Удосконалив знання англійської, вивчив німецьку, французьку, данську мови.

У лютому 1917 р. повернувся в Петроград. Як лівий есер брав активну участь у політичній боротьбі. Далі шлях його був таким: спочатку він їде делегатом на фронт, звідти — до Одеси, де вчителює у початковій школі; у 1918 році виходить з партії есерів і переїжджає до Києва.

Перебуваючи в петлюрівському таборі, Д.Бузько обіймає досить високі пости: працює на дипломатичних посадах у Міністерстві закордонних справ УНР. Його призначають на посаду аташе в дипломатичній місії УНР у Данії, але після місячного перебування на цій посаді він склав свої повноваження і залишив місію. Влітку 1919 р., після повернення в Україну, був затриманий особливим відділом XIV армії і залучений до співпраці з ЧК.

Того ж року оселився в Одесі. Вчителював в одній з початкових шкіл, завідував художнім сектором Одеської губернської політосвіти, прізвище його зустрічається на сторінках місцевих газет того часу. Пізніше співпрацював з Одеською кінофабрикою ВУФКУ, написав кілька статей про експедиції ВУФКУ на Кавказ, про кіномистецтво взагалі. Задумав низку науково-популярних сценаріїв «З історії революційного руху й КП(б)У». Д.Бузько був співавтором сценарію стрічки «Тарас Шевченко». За власною повістю «Лісовий звір» написав сценарій, за яким було знято однойменний фільм — один із первістків української радянської кінематографії.

Д.Бузькові належать кілька оповідань, повістей, кіносценаріїв, романів. Найпомітніші з них — історико-революційний роман «Чайка» (1929), «Голяндія» (1930) та науково-фантастичний роман «Кришталевий край» (1935). Всі вони впродовж шести десятиліть пролежали під арештом у спецфондах і лише 1990 р. знову побачили світ у видавництві «Дніпро».

В кривавій віхолі 30-х років талант письменника не міг нормально розвиватися. Життя його передчасно і трагічно обірвалося на сорок сьомому році.

Архівні документи свідчать, що Д.Бузько був заарештований в Одесі 20 жовтня 1937 р. Підставою для арешту став його виступ на загальних зборах Одеської письменницької організації 16 липня 1937 р., який був витлумачений «як спроба посіяти недовіру до геніального вчення Сталіна». На тих зборах його було виключено із Спілки письменників, а за три місяці по тому — звинувачено в контрреволюції. Ухвалою «трійки» НКВС по Одеській області від 1 листопада 1937 р. Д.Бузько був засуджений до вищої міри покарання. Він був розстріляний 14 листопада того ж року.

29 липня 1957 р. справу по обвинуваченню письменника у «злочинній діяльності» переглянуто президією Одеського облсуду, ухвалу «трійки» скасовано «за недоведеністю складу злочину». Письменник Дмитро Бузько реабілітований посмертно.

Окремі видання

800. Лісовий звір. — Х.: ДВУ, 1924. — 158 с. — Те саме рос. мовою: Авториз. пер. с укр. — Х., 1925. — 208 с. — Заголовок: Лесной зверь; Те саме. — 2-е вид. — Х.; К., 1930. — 144 с.; Те саме // Червон. шлях. — 1923. — № 9. — С. 43-110;

801. Смерть Івана Матвієвича: Хроніка на 4 розд. — Х.: Книгоспілка, 1926. — 72 с. Рец.: Н. [Рецензія] // Нове мистецтво. — 1926. — № 19-20. — С. 15.

802. Про що розповіла ротаційка: Кіноповість. — К.: ДВУ, 1929. — 111 с. Рец.: Зет Ю. [Рецензія] // Молодняк. — 1929. — № 11. — С. 118-119; Юровська Л. Рецензія // Життя й революція. — 1929. — № 11. — С. 165-167.

803. Чайка: Роман. — Х.: Укр. робітник, 1929. — 204 с. — Те саме. — К.: ДВУ, 1929. — 323 с.; Те саме. — 2-е вид. — Х.; О.: ДВУ, 1930. — 368 с.; Те саме рос. мовою / Пер. с укр. М. Рудермана; Те саме рос. мовою / Вступ. ст. Н. Новицького. — М.; Л.: Госиздат, 1930. — 176 с.: фотогр.

Рец.: Теліга І. [Рецензія] // Молодняк. — 1929. — № 9. — С. 117-119;
Якубовський Ф. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 10. — С. 186-188.

804. Голяндія: Роман. — Х.: Книгоспілка, 1930. — 208 с.

Рец.: Г.Г. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1930. — № 10. — С. 190-192.

805. Джерело святої паски. — Х.: Книгоспілка, 1930. — 32 с.

806. Життєва помилка Миколи Клена: Оповід. — К.: Наук. думка, 1930. — 40 с.

807. За ґратами: Оповід. — Х.: Пролетарій, 1930. — 143 с. — Те саме. — Х.: Шляхи революції, 1931. — 64 с.

808. На світанку. — Х.: Шляхи революції, 1930. — 35 с. — Те саме. — Х.: Книгоспілка, 1930. — 152 с.; Те саме: / Вступ. ст. С.Крижанівського. — К.: Рад. письм., 1964. — 228 с.; фотогр.; Те саме // Життя й революція. — 1929. — № 2. — С. 75-87.

Рец.: Г. Г-р. [Рецензія] // Молодняк. — 1930. — № 3. — С. 158-159.

809. Хто він? — Х.: Шляхи революції, 1930. — 39 с.

810. З таєжного краю. — Х.: Шляхи революції, 1931. — 96 с.

811. Бетонярка Дніпробуду Марія Жукова (Жуковина): Нарис. — Х.: Укр. робітник, 1932. — 32 с. — Те саме // Всесвіт. — 1932. — № 28-30. — С. 6-11.

812. Бригадир тов. Кошикова. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1933. — 31 с. — Те саме // Зоря. — 1932. — № 9. — С. 19-31.

813. Нашадки хоробрих: Повість. — К.; Х.: Л-ра і мистец., 1933. — 200 с.

814. Кришталевий край: Роман. — К.: Держвидавлегпром, 1935. — 190 с. — Те саме рос. мовою: Авториз. пер. с укр. — К.; Х.: Держлітвидав, 1935. — 196 с.; Те саме: Наук.-фантаст. роман / Ілюстр. В.А.Чеканюка. — 2-е вид. — К.: Молодь, 1959. — 139 с.

815. Вибрані твори / Вступ. ст. Л.С.Бойка. — К.: Дніпро, 1971. — 540 с.: фотогр.

816. Чайка; Голяндія: Романи / Передм. Л.С.Бойка. — К.: Дніпро, 1991. — 394 с.: фотогр.

Публікації в журналах

817. ВУФКУ для школи // Нова кн. — 1925. — № 9-10. — С. 94.

818. Праця редактора ВУФКУ // Нова кн. — 1925. — № 7-8. — С. 65-66.

819. Експедиція ВУФКУ на Кавказ: (Уривки вражень кіноактора) // Всесвіт. — 1926. — № 1. — С. 14-16.

820. Чайка-комуна в степах: Нарис // Всесвіт. — 1926. — № 19. — С. 14-15.
821. Аста Нільсен // Нова генерація. — 1927. — № 3. — С. 36-46.
822. Проблематична «проблемність»: Протест читача // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 58-59.
823. Проблеми кіносценарної творчості // Життя й революція. — 1927. — № 10-11. — С. 323-337.
824. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 190-191. — Про кн.: Скрипник Л. Нариси з історії кіно.
825. Ціною крові // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 344-348.
826. Шляхи розвитку кіносценарної справи на Україні: Іст.-мистец. нарис // Життя й революція. — 1928. — № 8. — С. 132-148.
827. Закінчення роману «Голяндія» // Нова генерація. — 1929. — № 12. — С. 4-16.
828. Ніччю // Червон. клич. — 1929. — № 2. — С. 4-6.
829. Оповідання про Софочку і Джима // Нова генерація. — 1929. — № 1. — С. 25-36.
830. Будинок-комуна // Червона преса. — 1930. — № 3. — С. 11.
831. Етап: Спогад // Нова генерація. — 1930. — № 3. — С. 11-15; №4. — С. 16-35.
832. На фронті чорного металу // Червон. шлях. — 1930. — № 5-6. — С. 119-128.

Публікації в газетах

833. Кіносценарій та його будова // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 16 листоп. — С. 2-3.
834. Мистецтво екрану: Листи // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 13 квіт. — С. 2; 18 трав. — С. 2-3; 22 черв. — С. 2-3.
835. ВУФКУ, «Гарт», «Плуг»: (В порядку обговорення) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 8 січ. — С. 1.
836. Нагальна справа // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 26 лип. — С. 2.
837. Напередодні: (За спогадами Є. Бош) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 20 груд. — С. 2-3.

838. Тарас Шевченко: Поет-незаможник: Матеріал для інсценіз. докл. на Шевченкові роковини в робітн. клубах і сельбудинках // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 26 лют. — С. 4-6.

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 41-42, 618; № 19, Т. 4, с. 148-150; № 21, с. 93; № 849.

Довідкові видання

839. Бузько Дмитро // Енцикл. українознавства: Словник. частина / Гол. ред. В.Кубійович. — Париж: Нью-Йорк, 1955. — Т. 1. — С. 186. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Л., 1993. — Т. 1. — С. 186.

840. Бузько Дмитро Іванович // УРЕ. — К., 1960. — Т. 2. — С. 138. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1978. — Т. 2. — С. 64.

841. Бузько Дмитро Іванович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 248. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1986. — Т. 1. — С. 226; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 235.

842. Бузько Дмитро Іванович / С.А.Крижанівський // УЛЕ. — К., 1988. — Т. 1. — С. 243-244: фотогр.

•

843. Buzko, Dmytro // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto, Buffalo, London, 1985. — Vol. 1. — P. 334-335.

Статті в книгах і періодичі

344. Бойко Л. Шляхом боротьби і шукань // Бойко Л. Сене життя людського: Критич. ст. — К., 1972. — С. 172-227.

845. Бойко Л.С. Дмитро Бузько // Письменники Радянської України: 36. — К., 1983. — Вип. 14: 20-30 рр.: Нариси творчості / Упоряд. С.А. Крижанівський. — С. 136-177.

•

846. Шкурупій Г. Старим Дніпром в останній раз // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 21-36.

847. Буш М. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 4. — С. 189-191. — Про кн.: Бузько Д. Кіно й кінофабрика. — Х.: ДВУ, 1928. — 76 с.

848. Власенко В. Дмитро Бузько і його творчість // Вітчизна. — 1959. — № 12. — С. 194-195.

849. Цього року виповнюється 105 років від дня народження Д.І.Бузька (1890-1937) // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1995. — II кв. — С. 75-80.

850. Майський М. Нові постановки ВУФКУ // Вісті ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 5 лют. — С. 1-2.

851. Бойко Л.С. Не встиг він осмислити суть доби // Друг читача. — 1990. — 7 черв. — С. 4-5, 8: фотогр.

Див. також: № 83а, с. 64, 65, 75, 89-90, 170; № 102, с. 63-81; № 123, с. 80-82; № 129, Кн. I., с. 579-583; № 145, с. 310-311; № 803, с. 3-6; № 808, с. 3-12; № 815, с. 3-15; № 816, с. 5-25.

Ілюстративні матеріали

Див.: № 123; № 803; № 808; № 815; № 816; № 842; № 851.

Художні твори, присвячені Д.І.Бузьку

852. Сосюра В. Уривок з поеми «Розстріляне відродження» // Вітчизна. — 1988. — № 1. — С. 106.

**БУРЕВІЙ
КОСТЬ СТЕПАНОВИЧ**

Псевдоніми: Едвард Стріха, Кость Соколовський.

Варвара Жукова, Нехтенборенг

1888–1934

Народився 2 серпня 1888 р. у с. Велика Межейка, на Воронежчині.

Після Першої російської революції вступив до загальноросійської партії есерів. Тричі був засуджений і засланий у віддалені краї Російської імперії.

Входив до складу ЦК партії есерів, виступав проти узурпації влади більшовиками, був серед організаторів поволзького повстання. З 1922 р. припинив політичну діяльність, бо упевнився в тому, що демократичні сили не в змозі протистояти диктаторському режимові. Активно включився в літературно-мистецьке життя, утверджуючи ідею національного визволення та відродження України.

У Москві Буревій заснував видавництво «СіМ» («Село і місто»), а також пов'язану з «Березолем» театральну студію, де викладав курс історії театру. Організовував виставки українських художників.

Обвинувачувався в українському буржуазному націоналізмі. Публікуватися змушений був під псевдонімами.

Написав гострі сатиричні твори: театральні ревію для «Березоля» — «Опортунія» (1930), «Чотири Чемберлени» (1931), «Овечі сльози», історичну трагедію «Павло Полуботок». Автор п'єс «Хами» (1925), «Мертві петлі» та ін., монографії «Три поети» (1931) про творчість П.Тичини, М.Семенка, В.Поліщука, «Амвросій Бучма» (1933).

Хоча слідчої справи не виявлено, відомо, що з посиленням репресій письменник перейшов на нелегальне становище. Восени 1934 р. був вистежений і арештований.

15 грудня 1934 р. виїзною сесією Військової колегії Верховного Суду СРСР у Києві за обвинуваченням «в організації підготовки терористичних актів проти працівників Радянської влади» засуджений до розстрілу. Вирок виконано того ж дня.

Реабілітований 1957 р.

Окремі видання, публікації в збірниках

853. Колчаковщина. — М.: Госиздат, 1919. — 40 с.
854. Распад (1918-1922). — М.: Новая Москва, 1923. — 135 с.
Рец.: Львов В. [Рецензія] // Кн. и революция. — 1923. — № 4. — С. 30-31.
855. Три поети. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 88 с.
856. Павло Полуботок: Іст. драма на 5 д. — Мюнхен: Накладом вид-ва «Орлик», 1948. — 100 с. — Те саме // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження: Поезія — проза — драма — есей: Антол. 1917-1933. — Мюнхен, 1959. — С. 754-775; Молода Україна. — 1974. — № 228. — С. 3-6; Березіль. — 1991. — № 1. — С. 17-117.
857. Автопортрет; Партвівіска: Вірші // Обірвані струни: Антол. 1920-1945. — Нью-Йорк, 1955. — С. 109-113.
858. Пародези, зозендропія, автоекзекуція / Вступ, ст. Ю.Шереха. — Нью-Йорк: Слово, 1955. — 268 с.
Рец.: Наумович С. [Рецензія] // Визвол. шлях. — 1959. — № 4. — С. 474.

Публікації в журналах

859. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 6. — С. 278-279. — Про кн.: Поливанов Е.Д. Лекции по введению в языкознание и общей фонетике. — Берлин: Госиздат, 1924. — 95 с.
860. Літературний штаб українського фашизму // Життя й революція. — 1925. — № 6-7. — С. 36-41.
861. Хами: Рев. трилогія // Червон. шлях. — 1925. — № 5. — С. 24-44.
862. Лист // Нова генерація. — 1927. — № 3. — С. 66. — Підпис: Е.Стріха.
863. Незахищена людська дитина: Спогади про С.Єсеніна // Червон. шлях. — 1927. — № 1. — С. 276-283.
864. Радіотези: Вірші // Нова генерація. — 1927. — № 3. — С. 34-36. — Підпис: Е.Стріха.
865. Без ікон і без трупів!!! // Нова генерація. — 1928. — № 6. — С. 5-8. — Підпис: Е.Стріха.
866. Відповідь Едварда Стріхи «Едвардові Стрісі» // Нова генерація. — 1928. — № 6. — С. 461-462.
867. Едвард Стріха про «Едварда Стріху» // Нова генерація. — 1928. — № 6. — С. 460-461.

868. Зозендропія: Радіопередача перша; Радіопередача друга: [Вірші] // Нова генерація. — 1928. — № 4. — С. 259-267. — Підпис: Е.Стріха.

869. Ми кидаєм пить не воду // Нова генерація. — 1928. — № 9. — С. 142-143. — Підпис: Е.Стріха.

870. Незрозуміло, кривдно — але факт!: [Вірші] // Нова генерація. — 1928. — № 3. — С. 165-168. — Підпис: Е. Стріха.

871. Перші твори Архипа Тесленка // Червон. шлях. — 1928. — № 7. — С. 125-131.

872. Радіопародези: 1) Тичина; 2) Коляда: [Вірші] // Нова генерація. — 1928. — № 1. — С. 29-30. — Підпис: Е.Стріха.

873. Реабілітація Т.Г.Шевченка: [Вірші] // Нова генерація. — 1928. — № 7. — С. 5-8.

874. Танцюйте, читачі!: [Вірші] // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 355-357. — Підпис: Е.Стріха.

875. Український театр у Москві // Нове мистецтво. — 1928. — № 9. — С. 5.

876. Біографія Едварда Стріхи, автора інтермедій 138 книги «Літературного ярмарку» // Літ. ярмарок. — 1929. — № 8. — С. 1-15.

877. Боротьба за радість: Творчий шлях П.Тичини // Червон. шлях. — 1929. — № 7. — С. 89-105.

878. Інтермедії // Літ. ярмарок. — 1929. — № 8. — С. 23-28, 57-59, 121-133, 318-321. — Підпис: Е.Стріха.

879. Одвертий лист до «Нової генерації», М.Семенка й інших хутористів // Літ. ярмарок. — 1929. — № 8. — С. 321-323. — Підпис: Е.Стріха.

880. Конструктивізм «філософа з головою хлопчика» // Червон. шлях. — 1930. — № 7-8. — С. 93-113.

881. На хвилі 3000 метрів: [Вірші] // Сучасність. — 1985. — № 4. — С. 70.

882. Пародези: Партвівіска; Рреволюція; Дніпрельстан; Автопортрет; Зозе: [Вірші] // Україна. — 1992. — № 3. — С. 21. — Підпис: Е.Стріха.

883. Золоті соняшники: Урив. // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 105. — С. 107-111.

Публікації в газетах

884. Про двох «найкращих укр. письменників»: Лист із Москви // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 19 лип. — С. 2. — Підпис: К.Бурвій.

885. Новий спектакль у Мейерхольда // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 28 квіт. — С. 6. — Підпис: К.Буровій.

886. Справи театральні: Чи буде в Москві український театр?: Лист із Москви // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 24 берез. — С. 6-7. — Підпис: К.Буровій.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 44.

Довідкові видання

887. Буревій Кость // Енцикл. українознавства: Словник, частина / Гол. ред. В.Кубійович. — Париж; Нью-Йорк, 1955. — Т. 1. — С. 194: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Л., 1993. — Т. 1. — С. 194: фотогр.

888. Буревій (Буровій) Кость / І.Ф.Драч // УЛЕ. — К., 1988. — Т. 1. — С. 250.

■

889. Koshelivets I. Burevij, Kost // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1985. — Vol. 1. — P.328.

Статті в книгах і періодичі

890. Боднарук І. Кость Буревій (Едвард Стріха) // Боднарук І. «Між двома світами»: Вибр. ст. про укр. письменників. — Донецьк, 1996. — С. 11-14.

■

891. Листування друзів: [Едвард Стріха — М. Семенкові; Михайль Семенко — Едварду Стрісі] // Нова генерація. — 1928. — № 2. — С. 154-156; № 3. — С. 234.

892. Кость Буревій // Молода Україна. — 1974. — № 228. — С. 2.

893. Михайлін І. Скарб гетьмана Полуботка // Березіль. — 1991. — № 1. — С. 117-119.

894. Бондар І. «І смерть, і сміх...»: Повернення Едварда Стріхи під стріху рідної хати // Україна. — 1992. — № 3. — С. 18-20.

895. Бондар-Терещенко І. «І смерть, і сміх...»: (До історії образу міфічного поета Е.Стріхи) // Слово і час. — 1994. — № 8. — С. 4-8.

896. Буревій-Яценко О. Спогади про виставу «Опортунія» // Слово і час. — 1994. — № 8. — С. 8-12.

•

897. Пивоваров Г.К. Буревій та громадське харчування // Літ. газ. — 1931. — 21 черв. — С. 4.

898. Коваль Л. Люди і факти: Огонь по опортуністах // Літ. газ. — 1933. — 12 трав. — С. 4.

Див. також: № 82, с. 380-390, 751-753; № 76, с. 108; № 100, с. 127-134; № 123, Вип. 1, с. 86-87; № 145, Кн. 1, с. 413-414; № 858, с. 251-265.

edward strіxa

*пародія
жорендропія
автоекзекція*

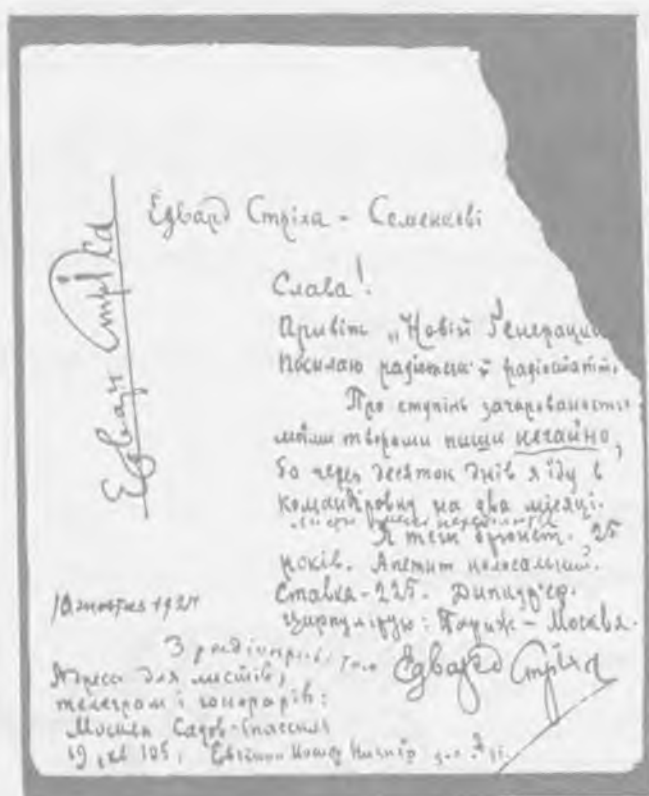
Ілюстративні матеріали

899. Іванова А.І. Портрет Едварда Стріхи. 1928 р. // Україна. — 1992. — № 3. — С. 21.

Див. також: № 123; № 887.

Художні твори, присвячені К.С.Буревієві

900. Бобинський Б. «Ми йшли вперед...»: Вірш // Літ. Україна. — 1988. — 10 берез. — С. 6.

19 жовтня 1921
Едвард Спріха - Семенкові

Едвард Спріха, «Зозендроніо» Вашу
одержав. Порадившись з товаришами-
одіслава в друкарню. Радившись те
ли що-до того — як друкувати: чи
частинками, чи цілою. Варіанти ви-
друкувати цілу, і до в №3 за березень
цього року (вийде на початку місяця).

Не раз, Друге — що-до того, як мені
подобається «Зозендроніо» (Шкуні
лике іншим не подобається назва).
На жаль, вона зараз у друкарні, в
себе я її довіло не держав, так що
не маю в цьому листі сказати
щось ближче до тексту. Скажу
основне враження: в «Зозендро-
нії» є елементи недоброту, і це
тим яскравіше помічається, що
в ній є і слабі (від молодості
і недоробленості) місця. Не
раз. По-друге — безперечно у
Вас є там знаки хорошої євро-
пейської школи, хоч оцінити у
нас її їх буде нікому — як самі

ВЛИЗЬКО
ОЛЕКСІЙ ФЕДОРОВИЧ

1908-1934

Народився 17 лютого 1908 р. в с. Коростень, тепер Новгородської області, в сім'ї дрібного службовця. Закінчив мовно-літературний факультет Київського інституту народної освіти. Наприкінці 20-х років подорожував по Німеччині, потім — по нагір'ях Паміру.

Друкуватися почав 1925 р. Належав до літературної організації «Молодняк», потім до ВУСПП, був близьким до футуристів. Тяжка недуга (в юному віці Влизько втратив слух і мову) не зробила його песимістом: його поезіям притаманні бадьорі інтонації, оспівування екзотики морської стихії, поривання у небуденність. Він був невтомним шукачем образів і ритмів, співзвучних добі національного відродження та революційної романтики.

Олекса Влизько — автор збірок поезії «За всіх скажу» (1927), «Поезії» (1927), «Живу, працюю», «Книга балад», «Рейс» (1930), «Мое ударне» (1931), «П'яний корабель» (1933), «Мій друг Дон-Жуан» (1934).

У 1928 р. в одеському журналі «Шквал» було надруковано статтю Я.Савченка «О творчестве Ал.Влизько», в якій поезію Влизька названо одним із радісних явищ української літератури. «Він — уповні сучасний поет», — сказав про Влизька автор. І справді, він був новим поетом, поетом, чия творчість відбивала новий погляд на дійсність. Поезія Влизька — це, насамперед, поезія радісної молодості, буремних сил, які клекочуть і навкруг поета, і в ньому самому. У тому ж самому журналі було надруковано вірші поета «Рейд» (1928), «Іронічна увертюра» (1929), «Вірш у крупному масштабі» (1929), «Баляда про короткозоре Ельдорадо» та «Моя формація» (1930).

У статті Савченка про поета промайнула фраза: «Сегодня Влизько находится в Одессе». Про те, що поет відвідував наше місто, написав також у своєму вірші друг Олекси, харківський поет Терень Озерний. Його вірш «До моря лист» присвячено Олексі Влизькові.

*Сьогодні, мабуть, ти в Аркадію ходив,
Дивився в далину, голублячу, прозору...
Як заздрю я тобі... Летів би знов туди -
До моря, друже мій, до моря!..
Покинуть метушню... Помандрувать туди!..
Але повинністю розрубано дороги...
Чи ти хоч простягнув до свіжої води
Свої класично-довгі ноги?*

Після вбивства С.М.Кірова Влизько був заарештований разом із численною групою діячів української культури. Виїзна сесія військової колегії Верховного Суду СРСР на закритому засіданні 14 грудня 1934 р. винесла йому смертний вирок, який тієї ж ночі був виконаний.

Справа про реабілітацію розглядалася в установленому порядку наприкінці 1950-х років.

Олекса Влизько реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірках

901. За всіх скажу: Поезії. — К.: Маса, 1927. — 64 с. — Те саме: Відзначено ювіл. ім. 10-річчя Жовтня премією Наркомосу УСРР. — 3-є вид. — Х.: ДВУ, 1930. — 68 с.

Рец.: Доленго М. [Рецензія] // Гарт. — 1927. — № 1. — С. 135-136; Ключчя А. [Рецензія] // Молодняк. — 1927. — № 8. — С. 90.

902. Поезії. — К.: ВУСПП, 1927. — 52 с.

Рец.: Полторацький О. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1927. — 17 груд. — С. 48; Гельфандбейн Г. [Рецензія] // Красн. слово. — 1928. — № 3. — С. 124-127; Якубський Б. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 6. — С. 187-188.

903. Жовтень; Ленін; Дев'ята симфонія; Монолог; Трактор; Бабине літо: Вірші // Плевако М. Вибр. твори нової української літератури. — К., 1929. — Стп. 1083-1088.

904. Живу, працюю: Вірші. — Х.; К.: ДВУ, 1930. — 200 с.

Рец.: Старинкевич Л. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1930. — № 3. — С. 212-215; Красн. слово. — 1930. — № 2. — С. 108-112.

905. Іронічна увертюра: [Вірш] // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 294-295.

906. Книга баляд. — К.: Книгоспілка, 1930. — 60 с.

Рец.: Юрченко І. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1931. — № 4. — С. 153-155.

907. Поетові; Трактор; Адресат віршу — потяг 6 год: Вірші // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 70-75.

908. Поїзди йдуть на Берлін. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1930. — 99 с.

909. Рейс: Вибр. вірші. — К.: Б-ка газ. «Пролетар. правда», 1930. — 48 с.

910. Hoch, Deutschland!. — Х.; К.: ДВУ, 1930. — 76 с.
911. Гарматний марш: Військ. вірші. — Х.: ДВОУ «На варті», 1931. — 52 с.
912. Моє ударне. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1931. — 80 с.
Рец.: Ткаченко І., Чернець Л., Юрченко І. [Рецензія] // Гарт. — 1932. — № 4. — С. 120-124.
913. Избранные стихи / Пер. М.Берлянта и Д.Биргера. — К.: Коммуна, 1931. — 24 с.
914. Збірка творів: В 2 т. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1932-1933. — Т. 1-2.
915. Мій друг Дон-Жуан. — Х.: Рад. л-ра, 1933. — 65 с.: фотогр.
916. П'яний корабель: Мор. вірші. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1933. — 52 с.
917. Романтикові; Замість прологу; Осінь; Дев'ята симфонія; Поетові; В порті стоять кораблі; Буденне море; Іронічна увертюра; Порт; Туман; Матроси; Балада про короткозоре Ельдорадо: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 399-412.
918. «Я іду ясний дорогами...»; Матроси; Іронічна увертюра: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза: Сильвети. — Детройт, 1955. — С. 86-88.
919. Рейс; «Холодний шторм, холодна злоба...»; «З високих веж ми дивимось на світ...»; «І я тоді ставав на перехресті...»; Вірші // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 449-450.
920. Замість прологу; Романтикові; Серце; Туман; «Чую, чую: обіймає жаль...»; Порт; Рейд; Матроси; Рейс; «Одлетіла конваліяна Леда...»; Можна заспокоїтись; Плякат одлиги; «...І я тоді ставав на перехресті»; Дев'ятий вал; В порті стоять кораблі; Дев'ята симфонія: [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження: Антол. 1917-1933 рр. — Мюнхен, 1959. — С. 367-379.
921. «Крові б, крові і сили відерцем...»; За всіх скажу; «Я іду ясний дорогами...»; Поетові; Ленін; Ноктюрн; Жовтень: Вірші // Із поезії 20-х років: Зб. — К., 1959. — С. 106-112.
922. Вибрані поезії / Вступ. ст. Л.М.Новиченка — К.: Рад. письм., 1963. — 244 с.: фотогр.
923. Избранные стихи: Пер. с укр. / Вступ. ст. Л.Н.Новиченко. — М.: Сов. писатель, 1965. — 116 с.: фот.
924. Вогонь любові: Поезії / Вступ. ст. Л.Первомайського. — К.: Дніпро, 1968. — 232 с.: фотогр.
925. Замість прологу; Романтикові; Серце; Дев'ята симфонія: Вірші // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд.: Є.В.Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 133-134.

926. Вибране: Поезії / Упорядкув. та передм. М.Ф.Слабошпицького. — К.: Дніпро, 1988. — 173 с.

927. Сентименталістам; Не шукаю доріг; Романс на роялі; Шумуйте, дні; Сарказм; Ордер на генія; Тет-а-тет з Венерою Мілоською: Вірші // Український футуризм. — Ниредьгаза, 1996. — С. 185-200.

Публікації в журналах

928. Серце — на Норді: [Вірш] // Глобус. — 1925. — № 20. — С. 11.

929. Аероплан: [Вірші] // Життя й революція. — 1926. — № 4. — С. 5.

930. «В хаосі атак»: Урив. з поеми // Глобус. — 1926. — № 17. — С. 1.

931. «Вчора дощ у полі й серці плавав...»; «Я іду ясний дорогами...»; [Вірші] // Глобус. — 1926. — № 20. — С. 394-395.

932. «Гей, підуй...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 10. — С. 6-7.

933. Nokturno: (З циклю «Пісні весняні»); [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 5. — С. 20.

934. Один за всіх скажу: [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 16. — С. 326.

935. Пісенька поетика: [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 17. — С. 1.

936. Poesie intim: [Вірш] // Червон. шлях. — 1926. — № 11. — С. 60.

937. Пролог: (З циклю «Пісні весняні»); [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 3. — С. 84.

938. Серце: [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 15. — С. 1; Нар. календар. — Париж, 1949. — С. 66.

939. Травень: [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 8. — С. 183.

940. «Чую, чую...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 8.

941. Балада про осіннього касира: [Вірш] // Молодняк. — 1927. — № 10. — С. 3-5.

942. Вам — безсилим: (З кн. «Залізний Сатана») // Молодняк. — 1927. — № 5. — С. 3-4.

943. «Вмерло. Вщухло...»: [Вірш] // Молодняк. — 1927. — № 1. — С. 6.

944. «День біжить, мов злодій із Багдаду...»: [Вірш] // Всесвіт. — 1927. — № 44. — С. 15.

945. Експериментальний депутат; Оповід. // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 8-18.

946. Європа; «З степовиння вітер дуже...»: [Вірші] // Червон. шлях. — 1927. — № 1. — С. 126.

947. З епопеї «Полк 136 з мікробами Пастера» // Всесвіт. — 1927. — № 45. — С. 10.

948. Земля і люд: [Вірш] // Червон. шлях. — 1927. — № 4. — С. 29.

949. Зимовий ранок: [Вірш] // Глобус. — 1927. — № 1. — С. 12.

950. Конквістадори; Доки; Зразки чужоземної лівої поезії трійці: [Вірші] // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 36-38.

951. Кострубаті сонети; Дев'ятий вал: [Вірші] // Молодняк. — 1927. — № 11. — С. 7,34.

952. Матроси; Туман; З циклу «Буденне море»: [Вірші] // Гарт. — 1927. — № 1. — С. 10.

953. «Між нецтва і між маразму...»: [Вірш] // Нова генерація. — 1927. — № 2. — С. 26-27.

954. Місто: [Вірш] // Молодняк. — 1927. — № 8. — С. 6-7.

955. Моє угроблення й воскресіння: Мемуари Олексі Влизька // Нова генерація. — 1927. — № 2. — С. 59-62.

956. Прелюдія гніву: [Вірш] // Червон. шлях. — 1927. — № 12. — С. 51.

957. Пролог; Настрої — дисонанси: [Вірші] // Молодняк. — 1927. — № 2. — С. 31.

958. Промова Олексі Теодоровича Влизька з приводу великої непомірюваності цих фанатичних товаришів до рожевого соціалізму безсмертних // Нова генерація. — 1927. — № 3. — С. 5-7.

959. «Розпустились небачені парости...»: [Вірш] // Молодняк. — 1927. — № 4. — С. 35.

960. Сарказм; Сентименталістам: [Вірші] // Молодняк. — 1927. — № 3. — С. 34.

961. «Щодня, щомісяця...»: Імпровізація: [Вірші] // Життя й революція. — 1927. — № 3. — С. 261-262.

962. Балада про нового героя: [Вірш] // Робітн. журн. — 1928. — № 7. — С. 105-106.

963. Гарматний марш: [Вірш] // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 329-331.
964. Дайош сельтерської води! // Нова генерація. — 1928. — № 8. — С. 110-112.
965. Епіграф: [Вірш] // Блиски. — 1928. — № 1. — С. 20.
966. Заклик до громадської дисципліни // Нова генерація. — 1928. — № 10. — С. 228-229.
967. Запятие, точки, точки: [Вірш] // Універсал. журн. — 1928. — № 12. — С. 86-87.
968. Іронічна увертюра: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 10. — С. 19.
969. «Марксизм», що підлягає спростованню // Нова генерація. — 1928. — № 12. — С. 418-421.
970. Море!: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 3. — С. 87.
971. Революційний інтелігент: (Сировина з епопеї «Січневе повстання») // Нова генерація. — 1928. — № 6. — С. 400-402.
972. Рейд: [Вірш] // Шквал. — 1928. — № 26(158). — С. 9; Універсал. журн. — № 11. — С. 13.
973. Січневе повстання: Епопея // Нова генерація. — 1928. — № 4. — С. 245-249.
974. Сфінкс // Нова генерація. — 1928. — № 3. — С. 195-211.
975. Так просто: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 5. — С. 3.
976. «Хотів летіти...»: [Вірш] // Молодняк. — 1928. — № 3. — С. 37.
977. Ювілейне слово: [Вірш] // Молодняк. — 1928. — № 2. — С. 6; Красн. слово. — № 6. — С. 116-117. — Рос. мовою, у перекладі А.Посадова. — Заголовок: Юбилейное слово.
978. Баляда колоніальних вправ з англійської мови: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 7-8. — С. 83.
979. Баляда про короткозоре Ельдорадо: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 12. — С. 24; Шквал. — 1930. — № 4. — С. 7.
980. Ваш труп зі Шпре: Нарис // Всесвіт. — 1929. — № 10. — С. 2-3.
981. Вірш у крупному масштабі // Гарт. — 1929. — № 7-8. — С. 5-7; Шквал. — № 22. — С. 5.
982. Іронічна увертюра: [Вірш] // Шквал. — 1929. — № 23. — С. 12.
983. Канітферштан: [Вірш] // Літ. ярмарок. — 1929. — № 8. — С. 55-57.

984. Кельн: [Вірш] // Всесвіт. — 1929. — № 20. — С. 13.
985. Лірика Фавста: [Вірш] // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 2. — С. 8-9.
986. Негри, карти, аперитиви: Розд. з кн. подорож. авантур і памфлетів під назвою «Поїзди йдуть на Берлін» // Життя й революція. — 1929. — № 11. — С. 82-86.
987. Охороняється законом на Потедамерштрассе: [Вірш] // Всесвіт. — 1929. — № 27. — С. 7.
988. Підхід до банана діалектично: [Вірш] // Універсал. журн. — 1929. — № 6. — С. 74-75.
989. Проти емоційальних романів // Універсал. журн. — 1929. — № 6. — С. 23.
990. Реквієм бюрократові: [Вірш] // Всесвіт. — 1929. — № 45. — С. 13.
991. Саркастичне романцero: [Вірш] // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 3. — С. 89-93.
992. Тамара в агонії: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 2. — С. 88.
993. Тет-а-тет з Венерою Мілоською: [Вірш] // Нова генерація. — 1929. — № 1. — С. 7-13.
994. Unter anderm Revue ist auch Kunst = (Між іншим, ревію — теж мистецтво!): [Вірш] // Нова генерація. — 1929. — № 6. — С. 30.
995. Аеро та верблюди... // Всесвіт. — 1930. — № 25-26. — С. 2-4.
996. Баляда гіркої правди: [Вірш] // Нова генерація. — 1930. — № 5. — С. 5-6.
997. Ленін: [Вірш] // Зоря. — 1930. — № 4. — С. 5.
998. Перманентна революція в Кухікорді: Нарис // Глобус. — 1932. — № 17-18. — С. 6-7.
999. «На землю сонячні обвали...»: [Вірш] // Глобус. — 1934. — № 5. — С. 1.
1000. Матроси: [Вірш] // Нові дні. — 1950. — № 3. — С. 18.
1001. Весна: [Вірш] // Голос молоді. — 1953. — № 4. — С. 3.
1002. «...І я тоді ставав на перехресті...»: Вірш // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 76; Нові дні. — 1974. — № 298. — С. 1.
1003. «Над хорошим чорним морем...»: [Вірш] // Календар «Свободи» на рік 1956. — Джерсі Сіті, 1955. — С. 61-62.
1004. Буденне море: [Вірш] // Календар «Слово». — Торонто, 1970. — С. 86.

1005. Рейд; Серце: [Поезії] // Молода Україна. — 1974. — № 227. — С. 1,6.

1006. «Я їду ясний дорогами...»; «Вчора дощ у полі й серці плакав...»; Травень; Фантазія; Хотів летіти; Туман; Порт; Лірика Фавста; Леда; Інтелігент, згідно з обставинами; «І я тоді ставав на перехресті...»; Вибір з поетичної спадщини // Сучасність. — 1978. — № 9. — С. 32-37.

1007. Туман: [Вірш] // Сучасність. — 1985. — № 4. — С. 69.

1008. Мара; Леда; Ха-ха!; Можна заспокоїтись; Інтелігент, згідно з обставинами; Вірші із збірки «Серце і вогонь» // Укр. засів. — 1997. — № 4-6. — С. 18-19.

Публікації в газетах

1009. Ще про своє: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1927. — 22 жовт. — С. 1.

1010. Інтродукція: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 15 верес. — С. 1.

1011. Міщанин над книгою: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 26 серп. — С. 1.

1012. Плакат одлиги: 3 кн. «Живу, працюю», що видає ДВУ // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 6 листоп. — С. 5.

1013. Так воно є: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 8 верес. — С. 3.

1014. Фрагмент: [Вірш] // Пролетар. правда. — 1928. — 1 трав. — С. 2.

1015. 3 першотравневих листів: Другові-чекістові Леоніду Недолі: [Вірш] // Літ. газ. -1933. — 27 трав. — С. 4.

1016. Інтелігент: [Вірш] // Літ. газ. — 1933. — 22 квіт. — С. 1.

1017. Пісня новобранця; Вітер; Ідуть мільйони: [Вірші] // Літ. Україна. — 1968. — 20 лют. — С. 3.

1018. «Повз глухий до тебе шерг...»; Ніч; Першотравневі листи; Першотравневий наряд: Вірші // Літ. Україна. — 1984. — 19 січ. — С. 5.

1019. Поетові; Ноктюрн; Імпровізація; Бабине літо: Вірші // Друг читача. — 1988. — 27 жовт. — С. 1,5.

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ

Бібліографія

1020. Бібліографія членів літорганізації «Молодняк»: Олекса Влизько // Молодняк. — 1928. — № 1. — С. 162.

1021. Український письменник Олекса Влизько (1908-1934): Бібліогр. покажч. — Х.: Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка, 1999. — 42 с.

Див. також: № 18, Т. 1, с. 75-77, 623-624; № 19, Т. 4, с. 202-204; № 21, с. 114; № 23, Вип. 2, с. 3-7.

Довідкові видання

1022. Влизько Олекса // ЛЭ. — М., 1929. — Т. 2. — С. 270.

1023. Влизько Олекса // Енцикл. українознавства: Словник. частина. / Гол. ред. В.Кубійович. — Париж; Нью-Йорк, 1955. — Т. 1. — С. 293; фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Л., 1993. — Т. 1. — С. 293.

1024. Влизько Олекса Федорович // УРЕ. — К., 1960. — Т. 2. — С. 517. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1978. — Т. 2. — С. 337.

1025. Влизько Алексей Федорович // КЛЭ. — М., 1962. — Т. 1. — С. 999.

1026. Влизько Олекса Федорович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 363. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1986. — Т. 1. — С. 320; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 314.

1027. Крижанівський С.А. Влизько Олекса Федорович // УЛЕ. — К., 1988. — Т. 1. — С. 339; фотогр.

•

1028. Vlysko, Oleksa // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London. — Vol. 5. — P. 624-625.

Статті в книгах і періодичі

1029. Олекса Влизько // Плевако М. Вибр. твори нової української літератури. — К., 1929. — Стп. 1084.

1030. Коваленко Б. Поет молодшої сили // Коваленко Б. Літературно-критичні статті. — К., 1962. — С. 273-281. — Те саме // Молодняк. — 1924. — № 4. — С. 83-89.

1031. Новиченко Л.М. Поет недоспіваної пісні // Новиченко Л.М. Не ілюстрація-відкриття: Літ.-критич. нариси і портр. — К., 1967. — С. 229-249. — Те саме // Вибр. праці: В 2 т. — К., 1984. — Т. 2. — С. 353-369.

1032. Стефанович О. Олекса Влизько // Збір. твори. — Торонто, 1975. — С. 236-247.

1033. Боднарук І. Натхненний романтик моря // Боднарук І. Між двома світами: Вибр. ст. про укр. письменників. — Донецьк, 1996. — С. 14-20.

1034. Савченко Я. О творчестве Ал. Влизько // Шквал. — 1928. — № 26. — С. 9.

1035. Доленго М. Нотатки до трьох книжок поезії // Гарт. — 1930. — № 4. — С. 197-206.

1036. Скуба М. Сигнал своїм // Нова генерація. — 1930. — № 8-9. — С. 49-51.

1037. Олекса Влизько // Нові дні. — 1950. — № 12. — С. 16-18; 1974. — № 298. — С. 1.

1038. Лавріненко Ю. Про Олексу Влизька // Молода Україна. — 1960. — № 75-76. — С. 17-18.

1039. Полторацький О. Олекса Влизько: Спогади про укр. поета 20-30-х рр. // Рад. літературознавство. — 1967. — № 5. — С. 65-72.

1040. Первомайський Л. Обіцяння і здійснення: До 60-річчя від дня народження О.Влизька // Вітчизна. — 1968. — № 2. — С. 145-153.

1041. Пом'янський Л. Загублені сторінки: Зустрічі з О. Влизьком // Вітчизна. — 1968. — № 10. — С. 168-173; фотогр.

1042. Зілинський О. Поет бурі й натиску // Сучасність. — 1976. — № 12. — С. 13-17.

1043. Гординський С. Розстріляний — але живий: До 70-річчя народж. Олекси Влизька // Сучасність. — 1978. — № 9. — С. 38-46.

1044. Влизько О. Мій брат Олекса // Дніпро. — 1983. — № 2. — С. 118-121.

1045. Слабошпицький М. ...У країні й годині своїй: До 75-річчя з дня народж. поета О.Влизька // Вітчизна. — 1987. — № 2. — С. 158-162; Укр. мова і л-ра в шк. — 1983. — № 2. — С. 68-73.

1046. Ковалів Ю. «...Бо зустрінеш у мені вогонь»: Штрихи до портр. поета О.Влизька // Рад. літературознавство. — 1988. — № 8. — С. 20-30.

1047. Рахманний Р. Третя фаза боротьби за Українську Полтаву // Альм. «Гомону України». — Торонто, 1990. — С. 50-53.

1048. Ковалів Ю. Документ незнищенності пам'яті // Слово і час. — 1993. — № 5. — С. 91-96. — Про кн.: Влизько О.Ф. Перевесло. — К., 1992. — 48 с.

1049. Степанов Ф. Олекса Влизько: Трагедія віри // Слово і час. — 1993. — № 2. — С. 17-23.

1050. Дем'янівська Л. Євген Маланюк про Ірлявського, Гай-Головка, Влизька та ін.: Огляд емігрантської поезії воєнних літ на сторінках «Краківських вістей» 1943-1944 рр. // Слово і час. — 1995. — № 2. — С. 61-66.

1051. Степанов Ф. В огромі — дорогою грому // Укр. засів. — 1997. — № 4-6. — С. 7-17.

1052. Вежель-Веркалець Л. Верхи на вождях — у Биківню: Невідомі сторінки долі Олекси Влизька // Київ. — 1998. — № 11-12. — С. 140-146.

•

1053. Гаряїв В. Творчість Олекси Влизька: Етюд // Літ. газ. — 1933. — 20 лют. — С. 2.

1054. Завжди молодий // Літ. Україна. — 1968. — 20 лют. — С. 3.

1055. Поет комсомолії: До 60-річчя від дня народж. Олекси Влизька // Друг читача. — 1968. — 13 лют. — С. 8.

1056. Пугач В. Пам'яті Олекси Влизька // Літ. Україна. — 1968. — 23 лют. — С. 3.

1057. Ковалів Ю. Вибухом — серце // Літ. Україна. — 1984. — 19 січ. — С. 4.

1058. Ковалів Ю. Рік 1934. Олекса Влизько: Оповідь про трагічну долю поета / Культура і життя. — 1989. — 15 жовт. — С. 6; фотогр.

Див. також: № 76, с. 398; № 77, с. 85-88; № 82, с. 362-380; № 123, с. 104-105; № 124, с. 108-109, 199-200; № 127, с. 153-158; № 129, с. 408-412; № 139, с. 184; № 145, с. 205-207; № 157, с. 48-51; № 158, с. 465-470; № 922, с. 3-31; № 923, с. 3-12; № 924, с. 3-9; № 926, с. 5-22;

Ілюстративні матеріали

1059. Олекса Влизько: Дружній шарж / Худож. Л.Сидоров // Молодняк. — 1937. — № 6-7. — С. 137.

1060. Сотник Д. О. Влизько повертається з-за кордону, набравши розуму повну міру: Дружній шарж на О.Влизька // Нова генерація. — 1929. — № 3. — Табл. 5.

Див. також: № 18; № 123; № 129; № 915; № 922; № 923; № 924; № 962; № 1023; № 1027; № 1058.

Художні твори, присвячені О.Ф.Влизьку

1061. Озерний Т. До моря лист: [Вірш] // Молодняк. — 1927. — № 5. — С. 89.
1062. Голованівський С. Бунт крові: Олексі Влизькові: [Вірш] // Блиски. — 1928. — № 2. — С. 19.
1063. Зоря Ю. Олексі Влизькові: Вірш з циклу «Ранні мотиви» // Червон. шлях. — 1928. — № 5-6. — С. 70.
1064. Шанковський І. Чорне море: [Вірш] // Молода Україна. — 1965. — № 122. — С. 11.
1065. Малишко А. Олексі Влизькові: [Вірш] // Літ. Україна. — 1987. — 12 листоп. — С. 7.
1066. Гординський С. Вірш про Влизька // Жовтень. — 1989. — № 2. — С. 16; Визвол. шлях. — 1993. — № 7. — С. 814-815.
1067. Забашта Л. Епітафія на могилу Олекси Влизька: [Вірш] // Поезія: 36. — 1990. — Вип. 1. — С. 13-15.
1068. Влизько О. Пам'яті Олекси Влизька: [Вірш] // Слово і час. — 1993. — № 2. — С. 24.

ДОСВІТНІЙ ОЛЕСЬ
(СКРИПАЛЬ-МІЩЕНКО ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ)

1891-1934

Народився 8 листопада 1891 р. у повітовому містечку Вовча (тепер Вовчанськ, Харківської області) в багатодітній сім'ї дрібного крамаря. Початкову освіту здобув у земській чотирирічній школі, екстерном закінчив гімназію. 1912 р. вступив на фізико-математичний факультет Петербурзького університету, але невдовзі був виключений як активний учасник революційного руху.

У роки першої світової війни був рядовим на фронті. За революційну агітацію в армії був засуджений до страти, але встиг виїхати за кордон. Деякий час перебував у США, в Сан-Франциско, був кореспондентом соціал-демократичної газети «Нова рада».

В Україну повернувся 1918 р. і відразу прилучився до боротьби проти німецьких окупантів. У 1919 р. вступив до КП(б)У, працював редактором газети «Галицький комуніст». За пропагандистську роботу на Галичині потрапив до варшавської в'язниці.

У березні 1920 р. повернувся в Україну. Був політкомісаром і головним редактором літературно-агітаційного поїзда «Більшовик», редагував газети «Хліб і залізо», «Большевик в пути», «Селянська правда» і «Зірка», які видавались у Катеринославі. В останні роки життя виконував обов'язки головного редактора сценарного відділу ВУФКУ, голови Українського товариства драматургів і композиторів.

Належав до літературних організацій «Плуг», ВАПЛІТЕ, ВУСПП.

Автор ряду книг публіцистики, оповідань та повістей: «Новели» (1920), «Тюнгуй» (1924), «На чужині», «Чия віра краща?» (1925), «Алай», «Гюлле» (1927), «Нотатки жандарівника» (1929), «На плавнях», «Піймав», «Постаті», «Сірко» (1930), «На той бік» (1931), «Новели» (1932), романів «Американці» (1925), «Хто?» (1927), «Нас було троє» (1929), «Кварцит» (1932). Його твори перекладалися російською, англійською, німецькою та іншими мовами.

7 грудня 1933 р., розглянувши матеріали, що обвинувачували О.Ф. Досвітнього у приналежності до української контрреволюційної організації, яка намагалася звалити Радянську владу, слідчий ухвалив: «Обрати запобіжним заходом проти виконання ним суду і слідства — утримання під вартою в спецкорпусі ДПУ». 19

грудня того ж року Досвітнього заарештували в Харкові. Уповноважений ДПУ УРСР до згаданих обвинувачень додав «участь у терористичній діяльності», зокрема підготовку замаху на секретаря ЦК КП(б)У П.Постишева.

На черговому допиті 29 грудня 1933 р. О.Досвітній «визнав» приналежність до контрреволюційної організації і звернувся до слідчого із заявою, де засуджував свої злочини...

Судова «трійка» на закритому засіданні 23 лютого 1934 р. винесла вирок: розстріл. Це була «вища міра соціального захисту». 3 березня 1934 р. О.Досвітнього не стало.

На клопотання дружини письменника і за протестом прокурора військовий трибунал Київського військового округу 25 жовтня 1955 р. скасував постанову колегії ОДПУ від 3 березня 1934 р. і припинив справу через відсутність складу злочину. А 18 травня 1956 року рішенням ЦК Компартії України Олесь Досвітній був реабілітований і в партійному відношенні.

Окремі видання, публікації в збірниках

1069. Розкавання; Яка віра краще?: Новели. — Х.: Всеукр. держ. вид-во, 1920. — 64 с.

1070. На чужині: Оповід. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 29 с. — Те саме. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1930. — 32 с.

1071. Чия віра краща?: Оповід. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 32 с. — Те саме. — Х.: Книгоспілка, 1930. — 24 с.

1072. Миссионеры / Пер. с укр. Д.И.Выгодского. — Ленинград: Прибой, 1926. — 30 с. — Те саме. — Х.: ДВУ, 1930. — 48 с.

1073. Тунгуй / Пер. с укр. Д.И.Выгодского. — Ленинград: Прибой, 1926. — 60 с. — Те саме: Новели з життя китайського народу. — 3-є вид. — Х.: ДВУ, 1928. — 160 с.; Те саме: Новели з життя китайського народу. — 4-є вид. — Х.: ДВУ, 1930. — 144 с.

1074. Хто: Соціал. роман. — Х.: Книгоспілка, 1927. — 192 с. — Те саме. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1930. — 212 с.

Рец.: Качанюк М. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1927. — 17 груд. — С. 6-7; Савченко Ю.О. [Рецензія] // Критика. — 1928. — № 4. — С. 164-166.

1075. «Американці». — 2-е вид., випр. — Х.: ДВУ, 1928. — 304 с. — Те саме: Соціал. роман / Авториз. пер. с укр. Т. Шуба и Е. Коростовцева. — Х.: Пролетарий, 1929. — 322 с.

1076. До розвитку письменницьких сил: 1. Вільна академія; 2. «Неокласики» // Шляхи розвитку української пролетарської літератури: Літ. дискусія (1925-1928). — Х., 1928. — С. 77-83.

1077. Алай. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1929. — 120 с.

1078. Гюлле. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1929. — 120 с.

1079. Дзі: Оповід. // Вибр. твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — Стп. 930-939.

1080. Нас було троє. — Х.: ДВУ, 1929. — 284 с. — Те саме. — Х.: ДВОУ, 1933. — 196 с.: фотогр.; Те саме // Чотири шаблі: Зб. східноукраїнської прози. — Париж, 1938. — С. 117-126; Те саме рос. мовою. / Вступ. ст. Ю.Смолича. — К.: Рад. письм., 1966. — 288 с.: фотогр.

Рец.: Покальчук В. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 5. — С. 159-160; Старынкевич Е. [Рецензія] // Красн. слово. — 1929. — № 5. — С. 123-125.

1081. Нотатки мандрівника. — К.: Книгоспілка, 1929. — 128 с.

1082. Піймав: Новелі. — Х.; О.: ДВУ, 1930. — 68 с.

1083. Постаті: Новелі. — Х.: Книгоспілка, 1930. — 136 с.

Рец.: Гришин О. [Рецензія] // Молодняк. — 1930. — № 6. — С. 106-109.

1084. Сірко: Новелі. — Х.; О.: ДВУ, 1930. — 51 с.

1085. Твори: У 5 т. — Х.: Книгоспілка, 1930-1931.

Т. 1: Хто. — 1930. — 272 с.

Т. 2: «Американці». — 1930. — 288 с.

Т. 3: Гюлле. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 298 с.

Т. 4: Нас було троє. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 264 с.

Т. 5: Новелі; Нотатки; Закордонні нариси. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 382 с.

1086. На той бік. — Х.; К.: Захід. Україна, 1931. — 80 с.

1087. Кварцит: На 3 ч. — Х.: Л-ра і мистец., 1932. — 180 с.

1088. Новелі. — К.: Рух, 1932. — 240 с.

1089. Избранное / Пер. с укр. К. Трофимова; Вступ. ст. К.Сторчака. — М.: Сов. писатель, 1957. — 420 с.

1090. Вибрані твори / Вступ. ст. К.Сторчака. — К.: Держ. вид-во худож. л-ри, 1959. — 445 с.: фотогр.

1091. Гюлле: Повість, новели / Вступ. ст. О.Килимника. — К.: Рад. письм., 1961. — 264 с.: фотогр.

1092. Кварцит: Роман; Рассказы / Пер. с укр. К. Трофимова; Вступ. ст. М.Пархоменко. — М.: Худож. лит., 1963. — 285 с.: фотогр.

1093. Нас було троє: Повісті, новели / Вступ. ст. В.І.Шевчука. — К.: Дніпро, 1969. — 436 с.

1094. Нас було троє: Повісті; Оповід. / Передм. В. Шевчука. — К.: Дніпро, 1982. — 408 с. — Те саме рос. мовою: Романы, рассказы: Пер. с укр. — М.: Худож. лит., 1990. — 399 с.

1095. Твори: У 2 т. / Упоряд. В.О.Косенко; Передм. П.М.Федченка. — К.: Дніпро, 1991.

Т. 1: Романи. — 572 с.; фотогр.

Т. 2: Романи; Повісті; Оповідання. — 587 с.

Публікації в журналах

1096. Американці // Червон. шлях. — 1923. — № 8. — С. 18-40; 1924. — № 1-2. — С. 52-60; № 7. — С. 4-18.

1097. Нотатки мандрівника: Німеччина; Уривки з подорожі по Франції // Червон. шлях. — 1925. — № 6. — С. 160-193; № 9. — С. 112-130.

1098. До розвитку письменницьких сил // ВАПЛІТЕ. — 1926. — № 1. — С. 5-17.

1099. Провокатор; Кінороман; Сценарій // Всесвіт. — 1926. — № 19. — С. 2 обкл.

1100. Тенденція твору або Ібаньєсів дуалізм // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 1. — С. 109-115.

1101. В голярні // Універсал. журн. — 1929. — № 4. — С. 24-25.

1102. «Винороб»: Оповід. // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 10. — С. 254-296.

1103. Жебрачка: Оповід. // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 5. — С. 106-121.

1104. Ми і кіно // Шквал. — 1929. — № 21. — С. 6.

1105. «Нас було троє» // Шквал. — 1929. — № 14. — С. 4.

1106. «Нетрудовий елемент»: Фейлетон // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 4. — С. 157-168.

1107. Сірко // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 2. — С. 9-27.

1108. Фриц і Йоган // Універсал. журн. — 1929. — № 4. — С. 12-22; № 5. — С. 71-80-88.

1109. Серед літераторів // Визвол. шлях. — 1957. — № 4. — С. 466-476.

1110. Без початку: Спогади про втечу від московсько-царського суду // Нові дні. — 1971. — № 261. — С. 2-6; № 262. — С. 3-5, 26-28; № 263. — С. 6-9; 1972. — № 264. — С. 2-5; № 265. — С. 6-8; № 266. — С. 8-12.

Публікації в газетах

1111. Всевидав чи «ГІУ»: До полеміки // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 12 верес. — С. 1; 13 верес. — С. 1.

1112. Спілка «селянських» письменників «Плуг» // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 22 груд. — С. 4.

1113. Видавнича справа // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 28 груд. — С. 1.

1114. Ну і що ж з Книжною палатою? // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 8 груд. — С. 1.

1115. «Березіль» у Харкові: (Думки з приводу...) // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 8 черв. — С. 2.

1116. З кулеметом і книжкою: Спогади з рейсів в бандитські райони // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 12 груд. — С. 2-3.

1117. Кіно й автор: (На критику і докори) // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 6 квіт. — С. 1.

1118. В Європу (Москва-Рига-Литва-Берлін) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 15 січ. — С. 3; 22 січ. — С. 3; 29 січ. — С. 2; 19 лют. — С. 3; 26 лют. — С. 2-3.

1119. Про кіно та творчість для кіно // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 14 черв. — С. 1-2.

1120. Товариша Василя нема вже // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 6 груд. — С. 3.

1121. Промова на загальних зборах Харківської організації ВУСПП 24.02.1931 р. // Літ. газ. — 1931. — 30 берез. — С. 2: фотогр.

1122. Людство захлинається в лабетах капіталізму // Літ. газ. — 1932. — 16 черв. — С. 1: фотогр.

Переклади

1123. Едвардз. Розпач: Авториз. пер. із манускрипту з англ. мови // Універсал. журн. — 1929. — № 3. — С. 35-44.

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ

Бібліографія

1124. Шевчук В. І. Олесь Досвітній: До 100-річчя від дня народж. — К.: Вид-во г-ва «Знання» України, 1991. — 32 с. — (Сер. 6: Світ культури; № 5. Темат. цикл «Література»).

1125. Український письменник Олесь Досвітній (1891-1934): Бібліогр. покажч. — Х.: Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, 1997. — 35 с.

Див. також: № 18, Т. 1, с. 141-145, 635; № 19, Т. 4, с. 474-478; № 21, с. 199; № 23, вип. 2, с. 8-15.

Довідкові видання

1126. Досвітний О. / Петренко // ЛЭ. — М., 1930. — Т. 3. — С. 393-394.

1127. Досвітний Олесь / Я.Мороз // БСЭ. — М., 1931. — Т. 23. — С. 323.

1128. Досвітній Олесь // Енцикл. українознавства: Словник, частина / Гол. ред. В.Кубійович. — Париж; Нью-Йорк, 1955-1957. — Т. 2. — С. 586; фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства. Словник, частина. — Л., 1993. — Т. 2. — С. 586.

1129. Досвітній Олесь // УРЕ. — К., 1961. — Т. 4. — С. 310. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1979. — Т. 3. — С. 458.

1130. Досвітний Олесь / В.Власенко // КЛЭ. — М., 1964. — Т. 2. — С. 755.

1131. Досвітній Олесь // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 636. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1986. — Т. 1. — С. 548; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 565.

1132. Досвітній Олесь / А.О.Ковтуненко // УЛЕ. — К., 1990. — Т. 2. — С. 98; фотогр.

1133. Dosvitnij, Oles / Koshelivets I. // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1985. — Vol. 1. — P. 749.

Монографії, статті в книгах і періодиці

1134. Підгайний Л. Олесь Досвітній: [Літ. портр.]. — К.: Маса, 1931. — 48 с.

1135. Верига В. Організація Комуністичної партії Галичини // Верига В. Галицька Соціалістична Советська Республіка (1920): Перша большевицька окупація Галичини. — Нью-Йорк; Торонто; Париж; Мельбурн, 1986. — С. 38-172.

1136. Кожушко С. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 2. — С. 296-297.
— Про кн.: Досвітній Ол. Тюнгуй. Новелі. — К.: Держвидав, 1924.
1137. Доленго М. «Повсталий Схід»: Про роман О. Досвітнього «Американці» // Червон. шлях. — 1925. — № 4. — С. 210-215.
1138. Майфет Г.О. Досвітній: Риси до портр. // Життя й революція. — 1928. — № 3. — С. 127-139.
1139. Олесь Досвітній // Шквал. — 1928. — № 11. — С. 3.
1140. Полторацький О. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1928. — № 7. — С. 250-251. — Про кн.: Досвітній Ол. Алай. — Х.: ДВУ, 1927. — 151 с.; Досвітній Ол. Гюлле. — Х.: ДВУ, 1927. — 159 с.
1141. Полторацький О. Як виробляти романи: До постановки питання про теорію і практику лівого роману // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 364-369.
1142. Савченко Я. З поточної художньої літератури // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 101-106.
1143. Олесь Досвітній // Шквал. — 1929. — № 11. — С. 3; фотогр.
1144. Підгайний Л. Творчість О. Досвітнього // Червон. шлях. — 1930. — № 1. — С. 75-90.
1145. Давній. Літературні спостереження // Тризуб. — 1931. — № 19. — С. 3-7.
1146. Шевчук В. Олесь Досвітній // Рад. літературознавство. — 1967. — № 3. — С. 59-73.
1147. Костюк Г. Від редактора спогадів // Нові дні. — 1971. — № 261. — С. 2.
1148. Шевчук В. Один з народжених бурею: Риси творч. обличчя Олесь Досвітнього // Вітчизна. — 1987. — № 11. — С. 166-171.
1149. Килимник О. Олесь Досвітній // Радуга. — 1989. — № 11. — С. 154-161.
1150. Мукомела О. Олесь Досвітній: Розстріляне слово // Знання та праця. — 1990. — № 7. — С. 16-17.
1151. Суровцева Н. Спогади про Гната Хоткевича та Олесь Досвітнього: Зібрання текстів / Вступ. слово та підготов. текстів Л. Н. Лук'янової // Слово і час. — 1990. — № 5. — С. 59-61; № 9. — С. 76-82.
1152. Агеева В. Автор «Алая» та «Гюлле» (О. Досвітній) // Слово і час. — 1991. — № 11. — С. 13-16.
1153. Лисенко Т. Олесь Досвітній: знаний і незнаний: До 100-річчя з дня народж. письменника // Укр. мова і л-ра в школі. — 1991. — № 11. — С. 88-92.

1154. Струна Б. [Рецензія] // Пролетар. правда, — 1928. — 20 лип. — С. 5. — Про кн.: Досвітній О. Алай. — Х.: ДВУ, 1927. — 51 с.; Досвітній О. Гюлле. — Х.: ДВУ, 1927. — 159 с.

1155. Курська-Досвітня М. Віночок спогадів про чоловіка: До 75-річчя від дня народж. Олеся Досвітнього // Друг читача. — 1966. — 7 листоп. — С. 6.

1156. Курська-Досвітня М. Життєлюб великий, невгамовний // Друг читача. — 1970. — 31 берез. — С. 5.

1157. Федченко П. Літописець суворой доби // Друг читача. — 1990. — 11 жовт. — С. 4-5: фотогр.

Див. також: № 83а, с. 220-221; № 93, с. 34-35; № 100, с. 117-126; № 106, с. 143-158; № 118, с. 264-283; № 123, Вип. 1, с. 161-164; № 129, с. 567-572; № 145, с. 301-303; № 620, с. 555-569; № 1080, с. 3-8; № 1089, с. 3-8; № 1090, с. 3-10; № 1091, с. 3-14; № 1092, с. 3-13; № 1093, с. 5-21; № 1094, с. 5-15; № 1094, Те саме рос. мовою. — с. 3-10; № 1095, Т.1, с. 5-33.

Ілюстративні матеріали

Див.: № 123; № 183; № 191; № 233; № 256; № 258; № 599; № 602; № 604; № 1080; № 1090; № 1091; № 1092; № 1095; № 1122; № 1128; № 1132; № 1143.

Художні твори, присвячені О.Досвітньому

1158. Блакитний (Еллан) В. Ол. Досвітньому: [Вірш] // Твори: Повне зібр. — Х., 1929. — С. 123.

1159. Проноза (Блакитний) В. Мандрівникам: Олеся Досвітньому: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 30 листоп. — С. 1.

ДРАЙ-ХМАРА
МИХАЙЛО ОПАНАСОВИЧ

1889-1939

Народився 10 жовтня 1889 р. у с. Малі Канівці, тепер Чорнобаївського району, Черкаської обл., у козацькій родині. Закінчив гімназію в Черкасах. 1906 р. за конкурсом вступив до знаменитої в ті часи Колегії Павла Галагана у Києві, де вчився впродовж чотирьох років. 1910 р. став студентом історико-філологічного факультету університету св. Володимира (Київ). Талановитого студента у 1913 році було відряджено за кордон, де він студіював фонд бібліотек і архівів Львова, Будапешта, Загреба, Белграда, Бухареста. Після закінчення університету (1915) був залишений на кафедрі слов'янознавства для підготовки до професорського звання, був учасником семінару В.Перетця.

На початку першої світової війни виїхав до Росії. Як професорський стипендіат працював у Петроградському університеті. 1917 р. повернувся в Україну. В 1918-1923 рр. — професор Кам'янець-Подільського університету. З 1923 по 1929 рік — професор кафедри українознавства Київського медичного інституту, в 1930-1933 роках працював у Науково-дослідному інституті мовознавства при ВУАН.

Михайло Драй-Хмара належав до угруповання «неокласиків», хоча до кінця не позбувся символістських впливів. Його поетичній палітрі притаманні вкрай загострені ліричні емоції, його соковито-язичницька лексика наповнена неологізмами. До класичних форм сонета, яким віддавали перевагу «неокласики», він звертається тільки наприкінці 20-х років. За життя Драй-Хмари вийшла друком лише одна книга його поезій — «Проростень» (1926). Дві інші («Сонячні марші» та «Залізний обрій») так і не побачили світу аж до 1969 р.

Як літературознавець, глибоко обізнаний у багатьох слов'янських літературах, Драй-Хмара своїми розвідками добре прислужився розвитку історико-порівняльного методу. Щоправда, йому вдалося видати лише монографії «Леся Українка» (1926) та «Поема Лесі Українки «Віла-посестра» на тлі сербського та українського епосу» (1929).

Вперше Київським відділом ДПУ (за обвинуваченням у приналежності до контрреволюційної організації у Кам'янець-Подільському університеті) Драй-Хмара було

заарештовано 21 березня 1933 р. Однак тоді слідству забракло доказів, і 11 травня 1933 р. його звільнили. Вдруге був заарештований 5 вересня 1935 р. Обвинувачення стандартне: націоналістична контрреволюційна діяльність. Справа Михайла Драй-Хмари розглядалася 28 березня 1936 р. у Москві на засіданні Особливої наради при НКВС СРСР під номером 88. Вирок лаконічний: «Драй-Хмара Михаил Афанасьевич — за контрреволюционную деятельность заключить в исправтрудлагерь сроком на пять лет, считая с 05.09.1935 г.» Так Драй-Хмара опинився на Колимі. Тут постановою «трійки» НКВС по Дальбуду від 27 травня 1938 р. йому додають ще десять років за участь в антирадянській організації і антирадянську пропаганду вже в таборі.

Помер Драй-Хмара 19 січня 1939 р., як вказано в документах про реабілітацію, «від ослаблення серцевої діяльності». Існує ще одна версія смерті Михайла Драй-Хмари. За спогадами П.Василевського, письменник у квітні 1939 р. став на місце смертника під час одного з чергових розстрілів кожного п'ятого в шерензі, врятувавши цим невідому молоду людину...

Реабілітовано письменника 1956 р.

Окремі видання, публікації в збірниках

1160. Леся Українка: Життя і творчість. — К.: ДВУ, 1926. — 154 с.
Рец.: Гаєвський С. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 124-125.

1161. Проростень: (1919-1926). — К.: Слово, 1926. — 52 с.
Рец.: Довгань К. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 10. — С. 121-122; Доленго М. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура й побут. — 1926. — 12 верес. — С. 7; Ледин Я. [Рецензія] // Зоря. — 1926. — № 21. — С. 30; О.Б. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 10. — С. 261-262.

1162. «Наставила шовкових кросен»...; «В Єгипетській далекій стороні...» (З Богдановича): [Вірші] // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 165-166, 218.

1163. «Лани — як хустка»...; «Наставила шовкових кросен...»; Переквітує квітень: [Вірші] // Антологія української поезії. — К., 1930. — Т. 2. — С. 176-179; фотогр.

1164. Сліпа: [Вірш] // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 140-141.

1165. Прощання з Поділлям: [Вірш] // Вступний курс українознавства: Добір текстів з укр. л-ри, історії і культури. Рік 1, вип. 3. — Мюнхен, 1953. — С. 62.

1166. «Бояриня»: [Про поему Л.Українки] // Українка Л. Твори. — Нью-Йорк, 1954. — Т. 8: Драми. — С. 87-109. — Те саме // Дзвін. — 1991. — № 2. — С. 147-154.

1167. «Віла-посестра» // Українка Л. Твори. — Нью-Йорк, 1954. — Т. 3: Поеми. — С. 173-186.

1168. «Бреду обніжками...»; На горі...; Мати; «Розлютувався лютий не даремно...»; Прощання з Поділлям; Шехерезада; «Мене хвилює...»; «Я світ увесь сприймаю...»; Лебеді: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 117-126.

1169. Лебеді; «Зоріти ніч і бути з вами...»; «Вона жива і не жива...»; «І знов обвугленими сірниками...»: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 24-25.

1170. Лебеді; Шехерезада; «Я світ увесь сприймаю оком...»; «Зоріти ніч і бути з вами...»; «І знов як перший чоловік...»; «Наставила шовкових кросен...»; «Серпневий прохолонув вар...»; «Я полюбив тебе на п'яту...»; «Вона жива і не жива...»; «І знов обвугленими сірниками...»: [Вірші] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 195-201.

1171. Із циклу «Молода весна»; «Поки на вмиру, не перестану...»; Мати; «Зоріти ніч і бути з вами...»; «І знов як перший чоловік...»; «Під блакиттю весняною...»; «Розлютувався лютий марно...»; «Вона жива і не жива...»; «Ще губи кам'яні дахів високих...»; Прощання з Поділлям; «Серпневий прохолонув вар...»; Шехерезада, II; Шехерезада, IV; «Горять священні оріфлами...»; «Я полюбив тебе на п'яту...»; «Я світ увесь сприймаю оком...»; «Долі своєї я не кляну...»; Перед грозою; З Махара; Лебеді: [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 258-271.

1172. Поезії / Вступ. ст. О.Ашер. — Нью-Йорк: Свобода, 1964. — 295 с.

Рец.: Видання поетичного доробку Драй-Хмари // Листи до приятелів. — 1964. — № 9-10. — С. 55-57.

1173. Вибране: (Поезії та переклади) / Упорядкув. та приміт. В.П.Іванисенка; Передм. С.Крижанівського. — К.: Рад. письм., 1969. — 299 с.

1174. Лебеді; «І знов обвугленими сірниками...»; «Я полюбив тебе на п'яту...»: [Вірші] // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд.: Є.В.Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 117-118.

1175. Вибране / Упорядкув. Д.Паламарчука, Г.Кочура; Передм. І.Дзюби. — К.: Дніпро, 1989. — 542 с.

1176. З щоденників // Жулинський М. Із забуття — в безсмертя: Сторінки незабутої спадщини. — К., 1990. — С. 193-219: фотогр.

1177. Кам'янець: [Вірш] // Сто поезій ста поетів. — Хмельницький, 1992. — С. 91.

1178. Друге народження; «І знов, як перший чоловік...»; Місто майбутнього; Лебеді // Сто років юності: Антол. укр. поезії ХХ ст. в англomовних пер. / Упоряд.: Лучук, М.Найдан. — Л., 2000. — С. 166-171. — Тексти паралельно. укр. та англ. мовами.

Публікації в наукових записках, журналах, календарях

1179. Мати; «Під блакиттю весняною»: [Вірш] // Шляхи мистецтва. — 1923. — № 5. — С. 6.

1180. Осінь: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 6-7. — С. 41.

1181. Шехерезада: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 9. — С. 40; Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 81.
1182. Голодна весна: [Вірш] // Зоря. — 1925. — № 7. — С. 3.
1183. На провесні // Червон. шлях. — 1925. — № 6. — С. 68.
1184. «Серпневий прохолонув вар...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1925. — № 12. — С. 6; Визвол. шлях. — 1955. — № 8. — С. 60; Укр. календар. — Варшава, 1967. — С. 47.
1185. Я: [Вірш] // Червон. шлях. — 1925. — № 9. — С. 22.
1186. «Білі вишні, ще й білі марелі...»: [Вірш] // Всесвіт. — 1926. — № 20. — С. 18.
1187. В село: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 4. — С. 1.
1188. Грімий; Пісня: [Вірші] // Зоря. — 1926. — № 19. — С. 2.
1189. Завірюха: [Вірш] // Всесвіт. — 1926. — № 4. — С. 11.
1190. «Здрастуй, липню кучерявий!»: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 12. — С. 6.
1191. Іду: [Вірш] // Всесвіт. — 1926. — № 10. — С. 9.
1192. «Ласкавий серпень...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 1. — С. 9.
1193. Маленькій Оксані; Зустріч: [Вірші] // Зоря. — 1926. — № 15. — С. 2.
1194. На провесні; На побережжі; «Зоріти ніч і бути з вами...»: [Вірші] // Зоря. — 1926. — № 16. — С. 2.
1195. Пам'яті С.Єсеніна: [Вірш] // Червон. шлях. — 1926. — № 2. — С. 14.
1196. «Прийшло на рано...»; Круті: [Вірші] // Зоря. — 1926. — № 21. — С. 10.
1197. «Накинув вечір голубу намітку...»; Із циклю «Море»; «Ніде ні човна, ні вітрила...»; На пляжі; «Солоний вітер подув із моря...»; Поезії // Червон. шлях. — 1927. — № 9-10. — С. 79-80.
1198. Ведмідь-гора: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 5. — С. 43-46.
1199. Лебеді: [Вірш] // Літ. ярмарок. — 1928. — Кн. 1. — С. 113.
1200. Максим Богданович // Глобус. — 1928. — № 11. — С. 166.
1201. Місяць; Триптих: [Вірш] // Глобус. — 1928. — № 7. — С. 112.

1202. Поет білоруського відродження: Максим Богданович // Життя й революція. — 1928. — № 7. — С. 119-126.
1203. В Галичині: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 3. — С. 56.
1204. Карнавал: [Вірш] // Червон. шлях. — 1929. — № 12. — С. 64-65.
1205. «Ми тільки гралися з тобою...»: [Вірш] // Глобус. — 1929. — № 23. — С. 362.
1206. Нові матеріали до життєпису Василя Чумака // Життя й революція. — 1929. — № 2. — С. 140-146.
1207. Поема Лесі Українки «Віла-посестра» на тлі сербського та українського епосу // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1929. — Кн. 23. — С. 125-175.
1208. Про чеський переклад поезій Павла Тичини // Життя й революція. — 1929. — № 1. — С. 185-188.
1209. На Хортиці: [Вірш] // Червон. шлях. — 1930. — № 11-12. — С. 38.
1210. [Рецензія] // Україна. — 1930. — Травень. — С. 195-199. — Про кн.: Багданович М. Твори: Т. 1-2. — Минск, 1927-1928.
1211. «Зоріти ніч і бути з вами...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 9. — С. 62.
1212. «І знов обвугленими сірниками...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 9. — С. 54; Біль: Альм. — Л., 1990. — Вип. 1. — С.3.
1213. «Я полюбив тебе на п'яту...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 3. — С. 58.
1214. «І степ смарагдовий...»: Героєві; Поезії: З «Сонячних маршів» // Сучасність. — 1965. — № 7. — С. 3-4.
1215. «Розлютувався лютий даремно...»: [Вірш] // Жіноч. світ. — 1975. — № 2. — С. 3.
1216. «Я полюбив тебе...»; «Ой, у полі береза стояла...»: [Вірші] // Жіноч. світ. — 1975. — № 3. — С. 10.
1217. «Бреду обніжками й житами...»: [Вірш] // Жіноч. світ. — 1978. — № 7-8. — С. 15.
1218. «Вона жива і нежива...»; «Долі своєї я не кляну...»; «І кожен день кудись в трамваї...»; Лебеді; «Ми тільки гралися з тобою...»; «Виходь на путь сувору і тверезу...»; «І знов обвугленими сірниками...»: [Вірші] / Вступ. ст. І.Складаного // Укр. мова і л-ра в шк. — 1989. — № 10. — С. 71-73. — («Виходь на путь сувору і тверезу...»).

1219. З неопублікованого; Київ; «Над озером рідкий туман...»; «І кожен день...»; Кошмар; На смерть Г.Косинки; «І знов обвугленими сірниками...»; [Вірші] / Вступ. ст. В.Іванисенка // Дніпро. — 1989. — № 10. — С. 93-108.

1220. М. Драй-Хмара про лист Максима Горького щодо української мови // Сучасність. — 1989. — № 10. — С. 109.

1221. Поворот: Поема // Прапор. — 1989. — № 1. — С. 44-52.

Рец.: Москаленко М. [Рецензія] // Прапор. — 1989. — № 1. — С. 44.

1222. Щоденник (1924-1928) / Підготов. текстів С.Гальченка; Комент. Г.Костюка, С.Гальченка // Слово і час. — 1990. — № 1. — С. 41-44; № 2. — С. 13-22; № 5. — С. 65-73.

1223. Українці / Вступ. ст. С.Гальченка // Слово і час. — 2000. — № 2. — С. 68-71; № 3. — С. 66-71.

1224. «Я полюбив тебе на п'яту...»; «Горять священні орифлами...»; З циклу «Сліпі»; Поетові; Лебеді; Чернігів; Чудо: [Вірші] // Вітчизна. — 2001. — № 5-6. — С. 64-67.

Публікації в газетах

1225. На смерканні; Поетові; «Накинув вечір голубу намітку...»; «Померкло саяво позолот...»; «Перекувітує квітень...»; На могилі Руданського; Симфонія; «І знов обвугленими сірниками...»; [Вірші] / Вступ. ст. Г.Кочура // Друг читача. — 1988. — 28 квіт. — С. 5.

1226. «Одцивітають півонії...»; Мати; Лебеді: [Вірші] / Вступ. ст. В.Пахаренка // Черкас. правда. — 1989. — 10 жовт. — С. 3.

1227. З щоденників / Вступ. ст. М.Жулинського // Літ. Україна. — 1990. — 24 трав. — С. 6.

Переклади

1228. Лафарг Ж. Жалісний марш на смерть Землі: [Вірш]; Пер. з фр. // Життя й революція. — 1925. — № 9. — С. 9-11.

1229. Леконт-де-Ліль. Слони: [Вірш]; Пер. з фр. // Червон. шлях. — 1926. — № 7-8. — С. 101-102.

1230. Бодлер Ш. Вечорова гармонія; Сплін: [Вірші]; Пер. з фр. // Зоря. — 1926. — № 20. — С. 7.

1231. Пушкін О. Цигани: Поема: Пер. з рос. // Вибр. твори. — К., 1927. — С. 35-56.

1232. Багданович М. «Вийшов з хати...»: [Вірш]: Пер. з білорус. // Зоря. — 1928. — № 6. — С. 10.

1233. Багданович М. Ворожба; Переписувач: [Вірші]: Пер. з білорус. // Червон. шлях. — 1928. — № 7. — С. 74-75.

1234. Багданович М. «Зів'яли польові квітки...»: [Вірш]: Пер. з білорус. // Всесвіт. — 1928. — № 43. — С. 4.

1235. Багданович М. «Кволий я, але мене чарує...»: [Вірш]: Пер. з білорус. // Зоря. — 1928. — № 7. — С. 7.

1236. Багданович М. Лісун: [Вірш]: Пер. з білорус. // Глобус. — 1928. — № 14. — С. 215.

1237. Багданович М. Межі; Сонет: [Вірші]: Пер. з білорус. // Життя й революція. — 1928. — № 7. — С. 96.

1238. Багданович М. Поетові; «Теплий вечір...»: [Вірші]: Пер. з білорус. // Плуг. — 1928. — № 11. — С. 28.

1239. Багданович М. Пугач; Озеро: Вірші: Пер. з білорус. // Гарт. — 1928. — № 6. — С. 23.

1240. Багданович М. Дід: [Вірш]: Пер. з білорус. // Зоря. — 1929. — № 2-3. — С. 13.

1241. Багданович М. «Привіт тобі, життя на волі!»; «Леліє зоряний посів...»; «На добраніч, моя зорянице...»; Додержане слово; Погоня: [Вірші]: Пер. з білорус. // Червон. шлях. — 1929. — № 1. — С. 131-133.

1242. Маларме С. Сонет: Пер. з фр. // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 4. — С. 173.

1243. Багданович М. Слуцькі ткалі: [Вірш]: Пер. з білорус. // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 13.

1244. Багданович М. Слуцькі ткалі; «Привіт тобі, життя на волі!...»; «І тихо по травах м'яких...»: [Вірші]: Пер. з білорус. // Сучасність. — 1965. — № 7. — С. 5-6.

1245. Рапсодія глухого / Т.Корб'єр; Розбита ваза / С.Прюдом; Відповідності / Ш.Бодлер: [Вірші]: Пер. з фр. // Літ. Україна. — 1968. — 12 берез. — № 21. — С. 4. — (3 фр. класики).

1245а. Пушкін О.С. Поетові; «Про дальню мріючи отчину...»: [Вірші] / Пер. з рос. // Пушкін О. Лірика. — К., 1969. — С. 155, 205.

Дата фото: середина 1932 року

М. Драй-Хмара

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, с. 145-147, 635; № 21, с. 200; № 1282.

Довідкові видання

1246. Драй-Хмара Михайло // БСЭ. — М., 1931. — Т. 23. — С. 394.
1247. Драй-Хмара Михайло / В.Д. // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Париж; Нью-Йорк, 1955-1957. — Т. 2. — С. 522: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства. Словник, частина. — Л., 1993. — Т. 2. — С. 592.
1248. Онацький Є. Драй-Хмара Михайло // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1959. — Т. 2, кн. 3. — С. 381-382.

1249. Драй-Хмара Михайло Опанасович // УРЕ. — К., 1961. — Т. 4. — С. 321.
— Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1979. — Т. 3. — С. 465.

1250. Драй-Хмара Михайло Опанасович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 638.
— Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1986. — Т. 1. — С. 550; Те саме рос. мовою
// УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 567.

1251. Драй-Хмара Михайло Опанасович / С.А.Крижанівський // УЛЕ. — К.,
1990. — Т. 2. — С. 104: фотогр.

•

1252. Dray-Khmara, Mykhaylo / I.Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto;
Buffalo; London, 1985. — Vol. 1. — P. 756.

Статті в книгах і періодиці

1253. Ашер О. Драй-Хмара і українська «неокласична» школа // Слово:
Література. Мистецтво. Критика. Мемуари. Документи. — Едмонтон, 1970. — Зб. 4.
— С. 213-220. — На обкл.: Слово: Зб. укр. письменників.

•

1254. Рильський М. Про двох поетів // Життя й революція. — 1926. — № 8.
— С. 84-89. — Те саме // Збір. творів: У 20 т. — К., 1986. — Т. 13. — С. 19-26.

1255. Гаєвський С. [Рецензія] // Україна. — 1930. — С. 199-201. — Про кн.:
Богданович М. Вінок / Пер., вступ. ст. і прим. М. Драй-Хмари. — К.: ДВУ, 1929. —
16 с.: портр.

1256. Посмертне видання творів М. Драй-Хмари // Визвол. шлях. — 1964. —
№ 5. — С. 599. — (З українського життя у діаспорі).

1257. Ашер О. Фатальна ніч // Сучасність. — 1965. — № 7. — С. 24-27.

1258. Райс Е. Поезія Михайла Драй-Хмари // Сучасність. — 1965. — № 7. —
С. 7-23.

1259. Михайло Драй-Хмара // Український календар. — Варшава, 1969. —
С. 211-212.

1260. Васильєва О. Від Аббатства поетів до п'ятірного грона // Сучасність. —
1975. — № 5. — С. 34-39.

1261. Ашер О. Поезія Михайла Драй-Хмари // Молода Україна. — 1974. —
№ 237. — С. 9-11, 31; Нові дні. — № 297. — С. 8-13; № 298. — С. 8-13.

1262. Чапленко В. Про Михайла Драй-Хмару переважно // Нові дні. — 1975.
— № 309. — С. 24-25.

1263. Гординський С. Поезія Михайла Драй-Хмари і її переклади французькою
мовою // Сучасність. — 1976. — № 1. — С. 18-28.

1264. Наумович С. З літературно-мистецької панорами // Визвол. шлях. — 1976. — № 1. — С. 116-121.

1265. Листи Михайла Драй-Хмари / Вступ. ст. О.Ашер // Сучасність. — 1978. — № 11. — С. 43-67.

1266. Качуровський І. Літературно-наукова спадщина Михайла Драй-Хмари // Нові дні. — 1981. — № 5. — С. 17-21.

1267. Одарченко П. Цінний збірник наукових праць М.Драй-Хмари // Визвол. шлях. — 1981. — № 4. — С. 509-512. — Про кн.: Драй-Хмара М. З літературно-наукової спадщини / Заг. ред., вибір та упорядкув., прим. та комент. Г.Костюка. — Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1979. — 408 с. — («Зап. Наук. т-ва ім.Шевченка. Філол. секція»; Т. СХСVII).

1268. Одарченко П. Нова студія про Михайла Драй-Хмару // Сучасність. — 1984. — № 5. — С. 121-125. — Рец.на кн.: Dray-Khmara Asher O. Letters from Gulag. — New-York, 1983. — 164 p.

1269. Полтава Л. Михайло Драй-Хмара // Альм. «Гомону України». — Торонто, 1985. — С. 126-133.

1270. Драй-Хмара Ашер О. До 100-річчя з дня народження Михайла Драй-Хмари // Сучасність. — 1989. — № 10. — С. 19-25.

1271. Curriculum vitae М.Драй-Хмари і Б.Якубського: [Автобіогр. докум.] / Вступ, підготов. текстів та комент. О.Л.Рибалка // Рад. літературознавство. — 1989. — № 10. — С. 49-53.

1272. Жулинський М. Шлях із неволі, з небуття // Слово і час. — 1990. — № 1. — С. 36-40; Почат. шк. — 1991. — № 4. — С. 69-71.

1273. Ашер О. Поетична мова Драй-Хмари // Слово і час. — 1991. — № 9. — С. 45-48; Друг читача. — 1992. — 3 черв. — С. 7.

1274. Граб В. «На диких цвинтарях...» // Книжник. — 1991. — № 6. — С. 12.

1275. Граб В. «Что привело меня к... перерождению?»: З кримінал. справи М.Драй-Хмари // Книжник. — 1991. — № 1. — С. 39-43.

1276. Драй-Хмара О. Про батька // Сучасність. — 1991. — № 7-8. — С. 184-192.

1277. Одарченко П. Праці Михайла Драй-Хмари про Лесю Українку // Визвол. шлях. — 1991. — № 4. — С. 464-469.

1278. Драй-Хмара О. Його любов'ю зігріта: Спогади про батька // Дзвін. — 1993. — № 4-6. — С. 147-151.

1279. Драй-Хмара О. Переклади поезій Михайла Драй-Хмари на французьку мову // Всесвіт. — 1995. — № 1. — С. 155-158.

1280. Западнюк В. Сільський схід проголосував за незалежну Україну: Іст. бувальщина // Розбудова держави. — 1995. — № 2. — С. 57-62.

1281. Заславський І. Невідомі переклади Михайла Драй-Хмари // Слово і час. — 1997. — № 3. — С. 62-65.

1282. Кононенко В.О. «Я говорю вустами мільйонів»: До 110-річчя від дня народж. М.П.Драй-Хмари // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1999. — IV кв. — С. 26-30.

1282а. Темченко Л.В. Мотив середньовічного міста в поезії М.Драй-Хмари «Кам'янець» // Література в контексті культури: 36. наук. праць. — Д., 2001. — Вип. 5. — С. 93-98.

1283. Бондар Н. Пам'ятні місця // Літ. Україна. — 1989. — 26 жовт. — С. 6.

1284. Василевський П. Так загинув він на Колимі // Літ. Україна. — 1989. — 26 жовт. — С. 6.

1285. Кочур Г. Рік Михайла Драй-Хмари // Літ. Україна. — 1989. — 26 жовт. — С. 6.

1286. Назаренко Є. І тільки пісня не померкне: Сьогодні — 100 років з дня народж. М.Драй-Хмари // Рад. Поділля. — 1989. — 10 жовт. — С. 4.

1287. Пахаренко В. Зостанеться у красі і добрі // Черкас. правда. — 1989. — 10 жовт. — С. 3.

1288. Ходоровський М. «Вірю, що буде...» // Літ. Україна. — 1989. — 26 жовт. — С. 6.

1289. Граб В. Де і як загинув Драй-Хмара // Друг читача. — 1992. — 5 серп. — С. 2.

1290. Іов І. Драй-Хмара у Кам'янці-Подільському // Рад. Поділля. — 1992. — 18 лют. — С. 4.

1291. Кононенко В. «Я говорю вустами мільйонів...» // Друг читача. — 1992. — 3 квіт. — С. 3: фотогр.

Див. також: № 76, с.116; № 77, с. 21-25; № 82, с. 253-272; № 91, с.101-110; № 113, с. 135-140; № 118, с. 235-263; № 119, с.184-193; № 123, с.165-167; № 124, с.146-150; № 127, с. 43-47; № 129, с.325-334; №140, с.61-72; № 145, с.165-169; № 156, с.723; № 157, с.28-30; № 158, с. 365-367; № 1172, с.7-23; № 1173, с.3-12; № 1175, с.5-39; № 1218; № 1220; № 1222; № 1223; № 1225; № 1226; № 1227.

Ілюстративні матеріали

1292. Михайло Панасович Драй-Хмара (1889-1939): Фотогр. // Укр. мова і л-ра в школі. — 1989. — № 10. — С. 1 обкл. — (Імена на літературній карті України).

Див. також: № 77; № 86; № 119; № 123; № 124; № 425; № 600; № 610; № 1163; № 1176; № 1247; № 1251; № 1256; № 1291.

Художні твори, присвячені М.О.Драй-Хмарі

1293. Клен Ю. «Навколо нас повстало сумне місто...» // Твори: У 4 т. — Торонто, 1957. — Т. 2: Попіл імперій: Поема. — С. 142-145.

1294. Зеров М.К. М.О.Драй-Хмарі; Версаліста поезія червоного поета Драй-Хмари: [Вірші] // Твори: У 2 т. — К., 1990. — Т. 1: Поезії, переклади. — С. 23, 104-105. — Те саме // Слово і час. — 1996. — № 4-5. — С. 87.

1295. Танюк І. Аркагола: [Вірш] // Молода Україна. — 1994. — № 423. — С. 1.

ЄФРЕМОВ
СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

1876-1939

Народився 6 жовтня 1876 р. в с. Пальчик, тодішнього Звенигородського повіту, на Київщині, в сім'ї сільського священика. Освіту здобув у Київській духовній семінарії та на юридичному факультеті Київського університету, який закінчив у 1901 р.

Впродовж усього життя працював як дослідник літератури, виступав як публіцист, видавець, активний громадський діяч. Був засновником Української демократично-соціалістичної партії (УРП), Товариства українських поступовців (ТУП), Української партії соціал-федералістів; у Центральній Раді десять близько місяця обіймав посаду секретаря з міжнародних справ. 1920 р. емігрував, але через рік повернувся. Займався науковою роботою. Академік Всеукраїнської академії наук з 1919 р., віцепрезидент ВУАН — з 1923 р. До арешту влітку 1929 р. завідував історико-філологічним відділом академії, очолював комісію для складання біографічного словника діячів України, раду Історико-літературного товариства тощо.

З-поміж трьох тисяч публікацій Єфремова виділяються його численні монографії, біографії, збірники статей, присвячені творчості І.П.Котляревського, Т.Г.Шевченка, Марка Вовчка, Панаса Мирного, І.Я.Франка, І.С.Нечуя-Левицького, І.К.Карпенка-Карого, Ж.М.Кошубинського та ін. Підсумковою роботою Єфремова як історика і теоретика літератури стала його «Історія українського письменства» в двох томах (1917). Свій критерій Єфремов сформулював так: історія літератури — це історія ідей. Українська література, на думку вченого, утверджувала три основні ідеї: ідею свободи людини, національно-визвольну ідею, ідею народності в змісті і формі. Про цю особливість «Історії...» Єфремова Микола Зеров писав: «Вона дала канон українського письменства, встановила список авторів і творів, належних до історико-літературного розгляду...»

Єфремов дуже критично ставився до політичних та економічних подій революційної пори і ще в 1920-х роках визначив найболючіші точки радянської влади, а тому зробив висновок: «Не приймаю системи, на брехні і провокації, на світовому дурилюдстві заснованої».

1929 р. Єфремова було заарештовано. Його обвинуватили в тому, що він був головою Спілки визволення України. Кілька місяців Єфремов не визнавав, що належав до міфічної спілки. Інші заарештовані (їх було 45), яких обвинувачували у тому самому, теж твердили, що вперше почули про СВУ лише під час слідства. Та це не зупинило фальсифікаторів, і вони продовжували витискувати з арештованих «зізнання». Єфремов врешті-решт змушений був з гіркою іронією «зізнатися», що очолював нібито у 1920-1924 рр. Братство української державності (БУД) і заснував у 1926 р. СВУ, яка мала на меті реставрацію старого ладу.

На лаві підсудних опинилися двадцять шість учених, три письменники, два студенти, один священник, чотирнадцять учителів та службовців різних установ. Це був один з перших ударів по українській інтелігенції, яку в наступних роках спіткала найбільша трагедія за всю історію України.

За рішенням суду, який відбувався впродовж сорока днів у Харківському оперному театрі (за переказами, громадськість називала це дійство так: «Опера СВУ — музика ДПУ»), Єфремова було засуджено до 10 років позбавлення волі (тоді найвища міра покарання). Помер він в одному з таборів ГУЛАГ'у, в Ярославському політизоляторі, 10 березня 1939 р., за три місяці до закінчення строку покарання.

Пленум Верховного Суду УРСР 11 серпня 1989 р. реабілітував Сергія Єфремова разом з усіма засудженими в справі СВУ, оскільки в його діях не виявлено складу злочину.

Окремі видання, публікації в збірниках

1296. Історія українського письменства. — 2-е вид., без одмін. — С.Пб.: Укр. учитель, б. р. — 466 с. — Те саме. — 3-є вид., з одмінами і дод. — К.: Вік, 1917. — 478 с.; Те саме: У 2 т. — 4-е вид., з одмінами і дод. — К.; Лейпціг: Укр. накладня, 1919-1924. — Т. 1-2; Те саме: У 2 т. — 4-е вид. — Мюнхен: Укр. віл. ун-т, 1989. — Т. 1-2; Те саме / Вступ. ст. М.К.Наєнка; Худож. оформ. В. М. Штогриня. — К.: Феміна, 1995. — 688 с.

1297. Додаток до «Бібліографічного покажчика» видань Котляревського, творив та писань про його М. Комарова // На вичну пам'ять Котляревському: Лит. зб. — К., 1904. — С. 495-510.

1298. Цина крови: Образок из жыття // На вичну пам'ять Котляревському: Лит. зб. — К., 1904. — С. 409-424.

1299. Марко Вовчок: Літ. характеристика. — К.: Просвещение, 1907. — 68 с. Рец.: Доманицький В. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1908. — Кн. 4. — С. 196-198.

1300. Людина повинности // Над могилою Бориса Грінченка: Автобіогр., похорон, спомини, статті / Упоряд. С.Єфремов. — К., 1910. — С. 65-78.

1301. В.Доманицький на селі // Пам'яті Василя Доманицького: Біогр., спомини, похорон / Упоряд. С.Єфремов. — К., 1912. — С. 121-126.

1302. На похороні В.Доманицького // Пам'яті Василя Доманицького: Біогр., спомини, похорон / Упоряд. С.Єфремов. — К., 1912. — С. 133-137.

1303. Чистее серце // Пам'яті Василя Доманицького: Біогр., спомини, похорон / Упоряд. С.Єфремов. — К., 1912. — С. 16-30.

1304. Коротка історія українського письменства. — К., 1913. — 213 с. — Те саме. — К.: Криниця, 1918. — 216 с.; Те саме. — К.: Дніпрові пороги, 1919. — 215 с.

Рец.: Ревуцький Д. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 21. — Стп. 1378-1382.

1305. Під обухом: Большевики в Києві. — К.: Вік, 1918. — 64 с.

Рец.: Павловський М. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 8. — Стп. 447-448.

1306. Українознавство: Покажч. потрібнішої до самоосвіти л-ри. — К.: Всеукр. кооп. вид. союз, 1920. — 64 с.

1307. Коцюбинський: Критико-біогр. нарис з дод. автобіогр. Коцюбинського. — К.: Слово, 1922. — 176 с.

Рец.: Могилянський М. [Рецензія] // Книга и революция. — 1923. — № 2. — С. 58-59.

1308. Карпенко-Карий (Ів. К. Тобілевич): Критико-біогр. нарис. — К.: Сорабкоп, 1924. — 112 с.

Рец.: Тихий П. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 4-5. — С. 304-305.

1309. Про Квітку Г. // 20-40-і роки в українській літературі. — К., 1924. — Т. 2: Григорій Квітка-Основ'яненко. — С. 210-211.

1310. Іван Левицький Нечуй. — К.: Слово, 1925. — 192 с.

Рец.: Ков.-Кол. П. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1925. — № 8. — С. 236-237; Марковський М. [Рецензія] // Україна. — 1925. — № 6. — С. 148-150.

1311. Від легенди до історичної правди: (Місцеве підґрунтя в декабристському рухові) // Декабристи на Україні. — К., 1926. — С. 1-10. — (36. іст.-філол. відділу ВУАН; № 37).

1312. Епілог до Кирило-Методієвської справи // Шевченко та його доба. — К., 1926. — 36. 2. — С. 154-158.

1313. Іван Франко: Критико-біогр. нарис. — 2-е вид., з дод. — К.: Слово, 1926. — 256 с.

1314. Самотній співець: Вступ, промова // Кримський А., Левченко М. Знадоби для життєпису Степана Руданського (1833-1873). — К., 1926. — С. 1-7.

1315. З рукописної спадщини П.Мирного // Література. — К., 1928. — 36. 1. — С. 38-53.

1316. З спогадів про Ів. Франка та з його листування // Література. — К., 1928. — 36. 1. — С. 158-171.

1317. Панас Мирний: Критико-біогр. нарис. — К.: Слово, 1928. — 354 с.

1318. [Рецензія] // Література. — К., 1928. — Зб. 1. — С. 258-262. — Про кн.: Пиксанов Н.К. Областные культурные гнезда: Ист.-краеведч. семинар. — М.; Л.: Гос. изд-во, 1928. — 148 с.

1319. Поет і плантатор // Шевченко та його доба. — К., 1929. — Зб. 1. — С. 80-98.

1320. За рік 1912-й; Під обухом: Більшовики в Києві / Вступ. ст. А.Болабольченка. — К.: Орій, 1993. — 136 с.

1321. Літературно-критичні статті / Вступ. ст. Е.Соловєя. — К.: Дніпро, 1993. — 351 с.; портр. — (Сер. «Укр. літ. думка»).

1322. Щоденники: 1923-1929 / Вступ. ст. Е.Соловєя. — К.: Рада, 1997. — 834 с.; фотогр.

Публікації в наукових записках, журналах

1323. В поисках новой красоты: (Заметки читателя) // Киев, старина. — 1902. — № 10. — С. 100-140; № 11. — С. 235-282; № 12. — С. 394-449.

1324. Похороны: Эскиз // Юж. зап. — 1904. — № 47. — С. 27-30.

1325. Велика навчителька і мизерні учні // Нова громада. — 1906. — № 6. — С. 107-133.

1326. Відгуки з життя та письменства // Нова громада. — 1906. — № 4. — С. 120-143; № 5. — С. 112-129; № 6. — С. 152-162; Літ.-наук. вістн. — 1907. — Т. 38, кн. 4. — С. 142-154; Т. 38, кн. 5. — С. 331-339.

1327. З російського життя // Нова громада. — 1906. — № 4. — С. 155-172; № 5. — С. 137-144; № 7. — С. 131-139.

1328. З недавнього минулого // Літ.-наук. вістн. — 1907. — Т. 38, кн. 5. — С. 206-224.

1329. Безнадёжно запутавшийся // Укр. жизнь. — 1912. — № 7-8. — С. 73-77.

1330. Ещё о русском либерализме: Ответ г. Вл. Жаботинскому // Укр. жизнь. — 1912. — № 10. — С. 84-88.

1331. На заре возрождения // Укр. жизнь. — 1912. — № 12. — С. 83-90. — Про кн.: Петров Н.И. Очерки из истории украинской литературы XVII и XVIII веков. — К., 1911.

1332. На текущие темы // Укр. жизнь. — 1912. — № 1. — С. 88-96; № 2. — С. 74-86; № 3. — С. 75-83; № 4. — С. 53-68; № 5. — С. 59-69; № 6. — С. 82-91.

1333. По поводу «опровержения» г. Щёголева // Укр. жизнь. — 1912. — № 7-8. — С. 105-107.

1334. [Рецензія] // Укр. життя. — 1912. — № 1. — С. 133-135. — Про кн.: Рубакин Н.А. Среди книг: Опыт обзора русских книжных богатств... Т. 1. — 2-е изд., доп. и перераб. — М., 1911.

1335. [Рецензія] // Укр. життя. — 1912. — № 2. — С. 104-106. — Про кн.: Систематический указатель журнала «Киевская Старина» (1882-1906) / Сост. членами Комиссии: И.Ф.Павловским, В.А.Щепотьевым, А.А.Явойским и Б.Д.Чигринцевым. — Полтава: Изд. Полтав. Учёной Арх. Комис., 1911. — 219 с.

1336. [Рецензія] // Укр. життя. — 1912. — № 5. — С. 120-122. — Про кн.: Стороженко А.В. Происхождение и сущность украинфильства. — К.: Изд. клуба русских националистов, 1912. — 58 с.

1337. [Рецензія] // Укр. життя. — 1912. — № 7-8. — С. 140-142. — Про кн.: Лозинський М. Духовенство і національна культура: Матеріали й уваги з приводу ювіл. обходів 50-ліття смерті Тараса Шевченка і 100-ліття уродж. Маркіяна Шашкевича. — Л., 1912. — 44 с.

1338. [Рецензія] // Укр. життя. — 1912. — № 10. — С. 118-120. — Про кн.: Кони А.Ф. На жизненном пути. Т. 1. — СПб., 1912.

1339. Рыцарь долга: Памяти Б. Д. Гринченка // Укр. життя. — 1912. — № 4. — С. 39-43.

1340. На текущие темы // Укр. життя. — 1913. — № 9. — С. 78-85.

1341. Не к Різду йде... // Дніпрові хвилі. — 1913. — № 15-16. — С. 225-227.

1342. De mortuis: Пам'яті Ол. Русова; Пам'яті К. Паньківського; В. Лесевич // Основа. — 1915. — Кн. 3. — С. 35-47.

1343. З хвиль життя // Основа. — 1915. — Кн. 3. — С. 111-120.

1344. Про те, що було і чого не було: З приводу споминів д. Л.Дейча // Основа. — 1915. — Кн. 1. — С. 122-134.

1345. [Рецензія] // Основа. — 1915. — Кн. 2. — С. 139-140. — Про кн.: Франко І. В наймах у сусідів. — Л., 1914.

1346. [Рецензія] // Основа. — 1915. — Кн. 2. — С. 142-144. — Бачинський Ю. Українська еміграція. Т.1. Українська еміграція в З'єднаних Державах Америки. — Л., 1914.

1347. [Рецензія] // Основа. — 1915. — Кн. 3. — С. 127-128. — Про кн.: Хобілянська О. За ситуаціями: Повість: В 3 ч. — К.: Життя та мистец., 1914.

1348. [Рецензія] // Основа. — 1915. — Кн. 3. — С. 131-132. — Про кн.: Садиковський А.Ф. Памяти Ф.Корша: Из личных воспоминаний. — Ростов н/Д, 1915.

1349. Голод на книжку: Ст. // Книгарь. — 1917. — № 2. — Стп. 53-54.

1350. Живий труп // Літ.-наук. вістн. — 1917. — № 1. — С. 14-20.
1351. Наші місяшники: Ст. // Книгарь. — 1917. — № 4. — Стп. 175-176.
1352. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 1. — Стп. 14-15. — Про кн.: Драгоманов М.П. Историческая Польша и Великорусская Демократия. — К., 1917. — 143,[2] с.
1353. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 3. — Стп. 122. — Про кн.: Грінченко Б. Листи з України Наддніпрянської: Книжки пам'яті Насті Грінченко. — 2-е вид. — К., 1917. — 180 с. — (№ 22).
1354. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 4. — Стп. 190. — Про кн.: Тарасові алмази: Аналізи поезії Шевченка. 1 вип. Картини неволі українського народу. — К., 1917. — 16 с. — (Популярно-наукова бібліотека імені Тараса Шевченка; №1).
1355. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 4. — Стп. 198-199. — Про кн.: Липа Ю. Союз Визволення України. — О.: Народ. стяг, 1917. — 30 с. — (Ч. 8).
1356. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 12-13. — Стп. 700-701. — Про кн.: Лозинський М. Михайло Павлик, його життя і діяльність / Накладом «Союзу визволення України». — Відень, 1917. — 23 с.
1357. «Своя» мудрість // Книгарь. — 1917. — № 1. — Стп. 16-17.
1358. Сон — не сон: 3 приводу останніх Шевченкових роковин // Літ.-наук. вістн. — 1917. — № 1. — С. 5-7.
1359. Без «Кобзаря» // Книгарь. — 1918. — № 6. — Стп. 297-299.
1360. З доби шукання // Книгарь. — 1918. — № 8. — Стп. 438-441. — Про кн.: Кошубинський М. Твори: В 2 т. — К.: Криниця, 1917-1918.
1361. Небуденний пам'ятник // Книгарь. — 1918. — № 10. — Стп. 553-556. — Про кн.: Марко Вовчок. Народні оповідання. — Л.: Укр. вид. спілка, 1918. — 260 с.; Марко Вовчок. Кармелюк. — Полтава, 1917. — VII, I, 48 с.
1362. Од літературщини до літератури: На згадку про Гр. Квітку-Основ'яненка // Книгарь. — 1918. — № 12-13. — Стп. 686-692.
1363. Про пошану до книги // Книгарь. — 1918. — № 5. — Стп. 251-252.
1364. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 5. — Стп. 256-257. — Про кн.: Левинский В. Царская Россия и украинский вопрос. — Женева, 1917. — VII, 104 с.
1365. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 5. — Стп. 259-260. — Про кн.: Линниченко И.А. Малорусский вопрос и автономия Малороссии: Открытое письмо М. Грушевскому. — Петроград; О., 1917.
1366. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 5. — Стп. 260. — Про кн.: Драгоманов М. Автобіографія. — К.: Криниця, 1917. — 59 с.

1367. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 6. — Стп. 315-318. — Про кн.: Дорошенко В. Українство в Росії: Новіші часи. — Відень: Вид. Союзу визволення України, 1917. — 114 с.

1368. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 6. — Стп. 318. — Про кн.: Огієнко І. Українська культура: Академічна промова на одкрытті Укр. Народ. Ун-ту в Києві. — К., 1917.

1369. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 6. — Стп. 324-325. — Про кн.: Кашенко А. За що?: Оповід. з часів визвольного руху. — Черкаси: Сіяч, 1917. — 43 с. — (№10).

1370. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 7. — Стп. 381-382. — Про кн.: Коваленко Г. Людина і громада: Думки про добро і правду. — 2-е вид. — Черкаси: Сіяч, 1917. — 48 с.

1371. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 7. — Стп. 410. — Про кн.: Шевченко Т. Малий Кобзарь. — Баришполь: Вид. Баришпіль. Спільки на спомин про Шевченківське свято, 1918. — 32 с.

1372. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 8. — Стп. 450. — Про кн.: Труба І. Хто пануватиме на Україні. — Катеринослав: Вид. Укр. соц. партії, 1917. — 19 с.

1373. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 10. — Стп. 565-567. — Про кн.: Драгоманів М. Пропавший час: Україна під московським царством (1654-1876). — 2-е вид. — К.: Серп і молот, 1918. — 37 с. — (№ 7).

1374. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 10. — Стп. 569. — Про кн.: Залізняк М. Державний устрій Німеччини. — К.: Серп і молот, 1918. — 51 с. — (№ 8).

1375. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 11. — Стп. 656-657. — Про кн.: Доманицький В. Життя Тараса Шевченка. — К.: Криниця, 1917. — 31 с.

1376. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 11. — Стп. 657-658. — Про кн.: Смоль-Стоцький С. Діди, батьки і внуки у Шевченка. — О.: Дніпро, 1918. — 15 с.

1377. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 12-13. — Стп. 704-705. — Про кн.: Трицький М. Литовці. — Відень: Накладом «Союзу визволення України», 1917. — 19 с.

1378. Серед білої ночі // Книгарь. — 1918. — № 20. — Стп. 1269-1274.

1379. Біля початків української критики: Куліш — як літературний критик // Книгарь. — 1919. — № 23-24. — Стп. 1530-1538.

1380. До об'єктивної істини: Пам'яті М.Туган-Барановського // Книгарь. — 1919. — № 20. — Стп. 1257-1262.

1381. З приводу однієї рецензії // Книгарь. — 1919. — № 23-24. — Стп. 1642-1645.

1382. Нескінчена пісня // Книгарь. — 1919. — № 25-26. — Стп. 1681-1683.

1383. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 22. — Стп. 1460-1465. — Про кн.: Охримович Ю. Короткий нарис розвитку української національно-політичної думки в XIX столітті. — К.: Серп і молот, 1918. — 140 с. — (Ч. 12).

1384. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 22. — Стп. 1489-1492. — Про кн.: Обюртен В. Мистецтво вмирає / Пер. Л. Курбас. — К.: Грунт, 1918. — (Мистецька б-ка; Ч. 1).

1385. Дорогою шукання // Книгарь. — 1920. — № 1-3. — Стп. 23-32. — Про кн.: Івченко М. Шуми весняні: 36. новель. Кн. 1. — Б.м.: Сяйво, б.р. — 158 с.

1386. Карна експедиція: Епізод з найновіш. історії укр. кн. // Книгарь. — 1920. — № 1-3. — Стп. 74-80; Книжник. — 1922. — № 4. — С. 45-46.

1387. Дорогою синтезу: Огляд історіографії укр. письменства // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1923. — Кн. 2-3. — С. 89-110.

1388. Без синтезу: До життєв. драми Куліша // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924. — Кн. 4. — С. 58-79.

1389. До історії «Галицької руїни» 1914-1915 рр.: В жандарм. освітленні // Україна. — 1924. — № 4. — С. 127-131.

1390. [Рецензія] // Україна. — 1924. — № 4. — С. 170-172. — Про кн.: Грушевський М. З починів українського соціалістичного руху: Мих. Драгоманів і Женевський соціалістичний гурток. — Вена, 1922. — 212 с.

1391. З листів Костомарова до Антоновича / Подав С.Єфремов // Україна. — 1925. — № 3. — С. 77-78.

1392. Перед судом власної совісті: Громад. й політ. робота В. Б. Антоновича // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924-1925. — Кн. 5. — С. 1-12.

1393. Спадщина Кобзаря Дармограя // Україна. — 1925. — № 1-2. — С. 10-23.

1394. Історія письменства в працях акад. М.Ф.Сумцова // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 1-6.

1395. М.Ф.Біляшівський на громадській роботі // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 9. — С. 54-55.

1396. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 503-506. — Про кн.: Зеров М. Нове українське письменство: Іст. нарис. Вип. 1. — Б.м.: Слово, б.р. — 136 с.

1397. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 9. — С. 345-347. — Про кн.: Багалій Д. Український мандрівний філософ Гр. Сав. Сковорода. — Х.: ДВУ, 1926. — 397 с.

1398. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1927. — Кн. 10. — С. 362-364. — Про кн.: Резанов В. Драма українська. Вип. 1. — К.: Вид. УАН, 1925. — 596 с.

1399. Вол. Дебагорій-Мокрієвич: Посмертна згадка // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1927. — Кн. 15. — С. 133-137.

1400. Кравців С. Іван Нечуй-Левицький: Спроба критич.-бібліогр. огляду // Плужанин. — 1927. — № 7. — С. 48-54.

1401. Максимович в історії української самосвідомості // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1928. — Кн. 16. — С. 1-5.

1402. Марія Грінченкова // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1929. — Кн. 21-22. — С. XXXV-XXXVIII.

1403. Лист без конверта: До командуючого укр. військом та «народного секретаря» Юрка Коцюбинського / Подав Є.П. // Визвол. шлях. — 1959. — № 3. — С. 340-342; Україна. — 1994. — № 10. — С. 6-7.

1404. Смерть і похорон Тараса Шевченка // Визвол. шлях. — 1961. — № 3. — С. 241-242.

1405. Без хліба: Ст. / Передм. П.Одарченка // Нові дні. — 1978. — № 341-342. — С. 19-22; № 343. — С. 22-25; № 345. — С. 18-22.

1406. Друкарня П. Куліша // Життя і шк. — 1978. — № 1. — С. 33-34.

1407. У боротьбі за освіту // Київ. — 1990. — № 11. — С. 120-133.

1408. Із щоденника // Вісн. Міжнар. асоц. українців. — 1991. — № 2. — С. 80-90.

1409. Мартиролог українського слова // Київ. — 1991. — № 5. — С. 121-127.

1410. В тісних рямцях: Укр. кн. в 1798-1916 рр. / Вступ. ст. К.Волинського // Слово і час. — 1992. — № 4. — С. 30-34; № 5. — С. 22-31; № 6. — С. 37-45.

1411. Загальні уваги до історії українського письменства / Вступ. ст. М.Наєнка // Укр. мова і л-ра в шк. — 1992. — № 7-8. — С. 7-15.

1412. Фрагменти щоденника С. О. Єфремова / Вступ. ст. В.Шмельова // Київ. старовина. — 1992. — № 1. — С. 38-51.

1413. Зорав цілину і зерном добрим засіяв // Дивослово. — 1994. — № 9. — С. 3-5.

1414. На сторожі національної гідності: До характеристики публіц. діяльності М.С.Грушевського // Укр. історик. — 1995. — № 1-4. — С. 167-179.

Переклади

1415. Чехов А. Каштанка: Оповід.: Пер. з рос. — К., 1923. — 45 с. — Те саме. — Х.: ДВУ, 1929. — 48 с.

1416. Амріта Прітам. Чорні пелюстки червоних троянд: Пер. з пенджабі // Всесвіт. — 1999. — № 5-6. — С. 147-149.

ЖИТТЕВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ

Бібліографія

1417. Спис праць С.О.Єфремова // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — К., 1923. — Кн. 2-3: (1920-1922). — С. 48-92.

1418. Гирич І.Б. Публікації С.О.Єфремова в газеті «Нова Рада» 1917-1919 рр. (За арх. прим. з б-ки літературознавця) // Український археографічний щорічник: Нова сер. — К., 1999. — Вип. 2. — С. 336-375. — (Український археографічний збірник; Т. 5).

Довідкові видання

1419. Бойко В. Ефремов Сергей Алексеевич: (Sic!) // ЛЭ. — М., 1930. — Т. 4. — С. 95-102.

1420. Ефремов Сергей Александрович // БСЭ. — М., 1932. — Т. 24. — С. 595-596.

1421. Єфремов Сергій / І.Кошелівець // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1955-1957. — Т. 2. — С. 659-660; фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства. Словник. частина. — Л., 1993. — Т. 2. — С. 659-660.

1422. Онацький Є. Єфремов Сергій (1876-?) // Онацький Є. Укр. мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1959. — Т. 2, кн. 4. — С. 430.

1423. Єфремов Сергій Олександрович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 715.

1424. Єфремов Сергій Олександрович / Р.С.Міщук // УЛЕ. — К., 1990. — Т. 2. — С. 191; фотогр.

•

1425. Yefremov, Serhiy / I.Koshelivets, M.Shkandri // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 5. — P. 764-765.

Статті в книгах і періодичі

1426. Бойко Ю. Вибране: У 3 т. Т.3. — Мюнхен: Накладом авт., 1981. — 425 с. — Із змісту: Літературознавча та літературно-критична методологія Сергія Єфремова. Доп., прочитана в УВАН у Нью-Йорку 17. 04. 1976 р. — С. 319-338; Тарас Шевченко в навітленні Сергія Єфремова. — С. 349-362.

1427. Качкан В. А. Ратай народознавчого поля: Грані діяльності Сергія Єфремова // Качкан В.А. Українське народознавство в іменах. — К., 1994. — С. 254-263.

1428. Степаненко Н. Сергій Єфремов: політичний діяч і учений // Вибр. праці. — Полтава, 1994. — С. 54-70.

1429. Одарченко П. Життя і наукова діяльність Сергія Єфремова: До 100-річчя з дня народж. // Одарченко П. Українська література. — К., 1995. — С. 178-198.

1430. Євшан М. «Лицар темної ночі» // Євшан М. Критика, літературознавство, естетика / Упорядкув., передм., та прим. Н.Шумило. — К., 1998. — С. 70-75.

1431. Павлушкова Н. Моє свідчення про Сергія Олександровича Єфремова // Семенко Ю. Наталя Павлушкова. — Мюнхен; Л., 1999. — С. 18-30: фотогр.

•

1432. Д-ко Д. // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 12. — С. 366-367. — Про кн.: Єфремов С. Співець боротьби і контрастів: Спроба літ. біографії і характеристики Івана Франка. — К., 1913. — 208 с.

1433. Ж-ко М. [Рецензія] // Дніпрові хвилі. — 1913. — № 15-16. — С. 243-244. — Про кн.: Єфремов С. За рік 1912-й: Ст., фельетони, замітки. — К.: Вік, 1913. — 332 с.

1434. Перебування С. О. Єфремова у Катеринославі // Дніпрові хвилі. — 1913. — № 15-16. — С. 242.

1435. Мицюк О. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 2. — Стп. 62-63. — Про кн.: Єфремов С. Як визволитися робочим людям з бідності. — К.: Криниця, 1917. — 61 с. — (№38).

1436. Ішуніна М. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 23-24. — Стп. 1638-1640. — Про кн.: Єфремов С. Шевченкова могила. — К.: Просвіта, 1919. — 47 с.

1437. До 25-літнього ювілею С.О.Єфремова // Книгарь. — 1920. — № 1-3. — Стп. 1-4.

1438. Кримський А. Життєпис і літературна діяльність С. О. Єфремова // Зап. филол. від. ВУАН. — 1923. — Кн. 2-3. — С. 42-48.

1439. Могилянський М. [Рецензія] // Книга и революция. — 1923. — № 1. — С. 56-57. — Про кн. Коцюбинський М. Твори / Під ред. і з передм. С. Єфремова. — К.: ДВУ, 1922. — Т. 1. — 230 с.

1440. Дорошкевич О. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 10. — С. 110-111. — Про кн.: Тесленко А. З книги життя: Оповід. / За ред. і з передм. С.Єфремова. — 3-є вид. — К.: ДВУ, 1925. — 302 с.

1441. Айзеншток І. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 7-8. — С. 304-305. — Про кн.: Твори Івана Котляревського / За ред., з передм. та приміт. С.Єфремова. — К.: ДВУ, 1926. — 366 с. — (Б-ка українських класиків).

1442. Горовенко Ю. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1927. — № 12. — С. 208-210. — Про кн.: Кониський О. Вибрані твори / Під ред. і з передм. С.Єфремова. — К.: Час, 1927. — 204 с.

1443. Берлін М. «Спілка визволення України» // Всесвіт. — 1930. — № 8. — С. 10-11; фотогр.

1444. Є. К. Що знайдено в кабінеті С.Єфремова // Літ. арх. — 1930. — № 3-4. — С. 378-379.

1445. Протієфремівський збірник // Захід. Україна. — 1930. — № 6. — С. 54.

1446. Дорошкевич О. Методологічна концепція в «Історії українського письменства» С.Єфремова // Літ. арх. — 1931. — Кн. 4-5. — С. 26-78.

1447. Чернець Л. Радянська література в освітленні С. Єфремова // Літ. арх. — 1931. — №. 1-2. — С. 16-33.

1448. Туркало К. Академік Єфремов Сергій Олександрович // Нові дні. — 1952. — № 34. — С. 5-6.

1449. Процес СВУ-СУМ тридцять років тому // Молода Україна. — 1960. — № 70. — С. 1-2.

1450. Сергія Єфремова «немає, не було і бути не може» // Сучасність. — 1967. — № 10. — С. 123-124.

1451. Міяковський В. Листи С.О.Єфремова до Є.Х.Чикаленка / Ред. М.Антонович // Укр. історик. — 1973. — № 3-4. — С. 146-156; 1974. — № 1-3. — С. 186-204; 1975. — № 1-2. — С. 136-143.

1452. Антонович М. До взаємин М.С.Грушевського з С.О.Єфремовим // Укр. історик. — 1975. — № 1-2. — С. 91-99.

1453. Биковський Л. Мої зустрічі з Сергієм Єфремовим: Жмут спогадів // Укр. історик. — 1976. — № 1-4. — С. 103-109.

1454. Бойко Ю. Літературознавча та літературно-критична методологія Сергія Єфремова // Сучасність. — 1976. — № 10. — С. 33-51.

1455. Грабович Г. Сергій Єфремов як історик українського письменства // Сучасність. — 1976. — № 10. — С. 52-61.

1456. Костюк Г. Сергій Єфремов і Володимир Винниченко // Сучасність. — 1976. — № 11. — С. 25-40; Літ. панорама: Щорічник. — 1990. — С. 262-276.

1457. Неуважний Ф. Сергій Єфремов // Укр. календар. — Варшава, 1976. — С. 131-133.

1458. Одарченко П. Життя і наукова діяльність Сергія Єфремова // Сучасність. — 1976. — № 10. — С. 16-32.

1459. Левадний І. Академік — борець — мученик // Вісник. — 1977. — № 3. — С. 7-11.
1460. Звернення СУФР в річниці СВУ-СУМ // Визвол. шлях. — 1980. — № 10. — С. 1261-1263.
1461. Півстоліття від судового процесу проти СВУ і СУМ під московською окупацією // Визвол. шлях. — 1980. — № 10. — С. 1264-1270.
1462. Тарас Шевченко в навітленні Сергія Єфремова // Укр. історик. — 1980. — № 1-4. — С. 45-57.
1463. Голубенко П. На варті українського відродження: Сергій Єфремов як публіцист // Сучасність. — 1983. — № 6. — С. 36-48; Самост. Україна. — 1986. — № 2. — С. 29-37.
1464. Одарченко П. Тарас Шевченко в працях С.Єфремова: (До 170-річчя з дня народж. Т.Шевченка) // Визвол. шлях. — 1984. — № 3. — С. 319-325.
1465. Шумило Н. М. Гнат Хоткевич проти Сергія Єфремова: До історії відомої полеміки // Рад. літературознавство. — 1988. — № 10. — С. 40-50.
1466. Білокінь С. Репетиція беззаконь: Суд. процес над «Спілкою визволення України», якої не було, та його наслідки // Україна. — 1989. — № 37. — С. 13-15; № 38. — С. 20-21.
1467. Гранова Є. Перші Єфремовські читання // Рад. літературознавство. — 1989. — № 1. — С. 77-78.
1468. Гаврильченко О., Коваленко А. Для духовного поступу нації // Київ. — 1990. — № 11. — С. 119.
1469. Дзюба І. «Сьогодні заново слухається справа «СВУ»... // Київ. — 1990. — № 2. — С. 58-60.
1470. Сидоренко О. «Підлішого часу не було...» // Сіл. обрії. — 1990. — № 12. — С. 12-16.
1471. Біляшевський Б. «Наш добрий і певний товариш» // Україна. — 1991. — № 23. — С. 10-11.
1472. Квіт С. Дещо про дослідницьку об'єктивність // Слово і час. — 1991. — № 9. — С. 67-68.
1473. Мушинка М. Зразкова оперативність // Книжник. — 1991. — № 3. — С. 25-27.
1474. Сидоренко О. Кара за непокору: Як і чому було зфабриковано справу так званої Спілки визволення України // Сучасність. — 1991. — № 3. — С. 85-94.

1475. Шмельов В. Повернення з небуття // Вісн. Міжнар. асоц. українців. — 1991. — № 2. — С. 76-79.

1476. Листи Павла Грабовського до Сергія Єфремова // Слово і час. — 1993. — № 9. — С. 37-42.

1477. Колоїз Ж. Національна школа в концепції Сергія Єфремова // Дивослово. — 1994. — № 1. — С. 50-51.

1478. Матвеева Л., Циганкова Е., Янковський О. Трагічні сторінки: З історії Акад. наук України // Україна. Наука і культура. -1994. — Вип. 28. — С. 100-102.

1479. Шумило Н. На сторожі класичного та виваженого: Розмова з приводу кн. // Слово і час. — 1994. — № 7. — С. 53-60.

1480. Корбич Г. Ще раз до історії відомої полеміки: «Літ.-наук. вістн.» і ст. Сергія Єфремова «В поисках новой красоты» // Слово і час. — 1995. — № 7. — С. 41-44.

1481. Апостол українознавства // Укр. іст. календар. — К., 1996. — С. 295-296.

1482. Ротач П. Рукою Сергія Єфремова // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 91-92. — С. 125-128.

1483. Скорина Л. Всеукраїнські Єфремовські читання // Слово і час. — 1997. — № 3. — С. 16.

1484. Соловей Е. Іван Котляревський в історико-літературній концепції Сергія Єфремова // Київ. старовина. — 1998. — № 5. — С. 75-78.

1485. Т.І. Повернення Сергія Єфремова // Слово і час. — 1999. — № 11. — С. 76.

1486. Масенко Л. Нотатки мовознавця про «Щоденник» Сергія Єфремова // Урок української. — 2000. — № 1. — С. 20.

1487. Масенко Л. «Щоденники» Сергія Єфремова як історичне й філологічне джерело // Дивослово. — 2000. — № 1. — С. 10-13.

1488. До історії української драми // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1925. — 9 серп. — С. 4.

1489. Криворотько А. З бур'яну непам'яті // Укр. слово. — 1998. — 1 жовт. — С. 14.

1490. Наєнко М. *Aqui faciet — clamat*, або Про що мовчав Сергій Єфремов // Літ. Україна. — 1999. — 18 берез. — С. 8: фотогр.

1490а. Єфремівська сторінка // Літ. Україна. — 2001. — 8 листоп. — С. 4.

1490б. Зленко Г.Д. Побачення з Одесою: [С.О.Єфремов у зв'язках з містом] // Крим. світлиця. — 2001. — 26 жовт. — С. 19. — (Джерела); Веч. Одесса. — 1 нояб. — (192 сходинок; Вип. 30).

Див. також: № 58, с.298-306; № 73, с.68-69,96-97; № 90, с.84-100; № 123, с.182-185; № 1296, с.3-15; № 1320, с. 5-12; №1321, с. 5-13; №1321, Те саме, с.22-30; № 1322, с.5-30; № 1405; № 1410; № 1411; № 1412.

Ілюстративні матеріали

1491. Наукові діячі України // Всесвіт. — 1926. — № 12. — С. 16-17: портр. [С.Єфремов, А.Кримський].

1492. Ан. Г. На Всеукраїнської юбилейной выставке: Портр. / Худож. М.Жук / Шквал. — 1928. — № 15. — С. 8.

1493. Сергій Олександрович Єфремов: Фотогр. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1992. — № 5-6. — С. 2 обкл. — (Імена на літературній карті України).

1494. С.О.Єфремов: Фотогр. // Крилаті. — 1995. — Травень-червень. — С. 4.

Див. також: №123; № 279; № 410; № 1321; № 1322; № 1421; № 1424; № 1413; № 1443.

*Перший Секретаріат Центральної Ради Української Народної Республіки.
2-й справа (перший ряд) — С. О. Єфремов*

ЗАГУЛ
ДМИТРО ЮРІЙОВИЧ

Літературні псевдоніми: І. Майдан, Б. Тиверець та ін.

1890-1944

Народився 28 серпня 1890 р. в с. Мілієве, на Буковині, в бідняцькій сім'ї. Ще в початковій школі він виявив такий хист до навчання, що сільський вчитель на власний кошт віддав хлопця, який рано осиротів, до Чернівецької гімназії, яку Дмитро закінчив 1912 р. На час перебування в гімназії припадають перші поетичні спроби Загула, зокрема публікації в газеті «Буковина». В 1913 р. у Чернівцях побачила світ перша збірка віршів молодого поета «Мережка». Потім він вступив на історико-філологічний факультет Чернівецького університету. Але подальший життєвий шлях різко змінила імперіалістична війна. У 1915 р., коли російські війська відступали з Буковини, його було взято заручником і відправлено до Нижнього Новгорода. Потім — Одеса, Київ; працював канцеляристом, приватним учителем.

Після Лютневої революції Дмитро Загул видав збірку віршів «З зелених гір» (1918). Тоді ж він прилучився до об'єднання письменників-символістів «Музагет», обстоюючи позиції «чистого мистецтва». Ці позиції відбиті в його збірці «На грані» (1919). Уже в 1920 р. Загул переходить до оспівування революційної дійсності, шукає шляхи до реалізму. Впродовж 1920-1934 рр. видрукував збірки поезій «Наш день» (1925) та «Мотиви» (1927), літературознавчі книги «Поетика» (1923), «Література та літературщина» (1926), численні статті в періодиці.

Багато і плідно Загул працював як перекладач. Він практично завершив переклад майже усієї поетичної спадщини Гейне українською мовою. Йому ж належить і незалежний переклад першої частини «Фауста» Гете.

Дмитро Загул брав активну участь у громадсько-літературному житті: був членом письменницьких організацій ВУСПП і «Західна Україна», працював старшим редакційним співробітником ВУАН.

Заарештували поета, тяжкохворого, навіть без санкції прокурора, 26 лютого 1933 р. Його обвинуватили в тому, що він «був членом контрреволюційної організації, яка ставила

собі за мету повалення Радянської влади шляхом збройного повстання». А 9 травня 1933 р. судова «трійка» ДПУ УРСР засудила Загула до 10 років ізоляції в концтаборах.

Відбував покарання письменник у Забайкаллі, на залізничній станції Урульга. Звідти 1935 р. написав дві заяви до Центрального Комітету Компартії (більшовиків) України з проханням «посприяти в перегляді судової справи, оскільки вважаю себе ні в чому не винним», але вони залишилися без відповіді.

Де, коли і за яких обставин пішов із цього світу Дмитро Загул — точно невідомо. Існують лише перекази, що помер він від паралічу серця в одному з колимських таборів улітку 1944 р.

29 квітня 1957 р. правління Спілки письменників України звернулося до КДБ УРСР з клопотанням щодо реабілітації Дмитра Загула.

9 серпня 1957 р. Військовий трибунал Київського військового округу ухвалив: «... постанову судової трійки при Колегії ДПУ УРСР від 9 травня 1933 р. щодо Загула скасувати і справу про нього припинити за відсутністю складу злочину».

Дмитро Загул реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірках

1495. З зелених гір: Поезії. — К.: Т-во «Час», 1918. — 104 с.

1496. Поетика: Підруч. по теорії поезії для факсовихів, пед. курсів, проф.-техн. шк., технікумів та для самонавчання / Передм. Б. Якубського. — К.: Спілка, 1923. — 144 с. Рец.: Кагаров Е. [Рецензія] // Книга. — 1923. — № 4. — С. 41-42.

1497. Гімн-прокламація: [Вірш] // Іваниця Г., Чепіга Я., Якубський Б. Шляхом життя: Читанка для ст. груп трудової шк., робфаків, шк. для дорослих та ін.: У 2 ч. — К., 1924. — Ч. 2. — С. 206.

1498. Наш день (1919-1923). — Х.: ДВУ, 1925. — 53 с.

1499. «Десь високо над землею...»: Марія і Мара; Пам'яті друга; Гімн-прокламація; Вечірне: [Вірші] // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 238-241; фотогр.

1500. Література чи літературщина?: Про укр. неокласиків. Ч. 1. — К.: Глобус, 1926. — 36 с.

1501. Черемош: [Вірш] // Плуг: Літ. альм. — Х., 1926. — 36. 2. — С. 126.

1502. Мотиви: Поезії зб. IV (1923-1926) / Передм. О. Білецького. — К.: ДВУ, 1927. — 184 с. — Бібліогр.: С. 153-185.

Рец.: А. Г. [Рецензія] // Красн. слово. — 1928. — № 3. — С. 123-124; З. Є. [Рецензія] // Плуг. — 1928. — № 3. — С. 65-66.

1503. Перед осінню: Поезія // Плуг: Літ. альм. — Х., 1927. — 36. 3. — С. 163-165.

1504. До літературної генези українських неокласиків // Шляхи розвитку української пролетарської літератури: Літ. дискусія (1925-1928). — Х., 1928. — С. 169-173.

1505. «Ой, полиньте, мої думи, на зелені гори...»; «Десь високо над землею...»; Наші Едеми; «За непроглядною заслоною...»; «Що було вчора, вже більш не буде...»; «Згасає день за синіми лісами...»; Обжинкова; Марія і Мара; Наш день; Ранкове сонце; «Сьогодні я не той, що вчора...»; Перший мій погляд; Сонце і серце; Вечірне; Осінній вечір; З-за буйних річок; Різні мотиви: Вірші // Вибрані твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — С. 639-648.

1506. Захід: [Вірш] // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 163-164.

1507. Наші Едеми; «За непроглядною заслоною...»; Марія і Мара; «Десь високо над землею...»; Бабине літо; Requiem; Будні; Захід; Гімн-прокламація: Вірші // Антологія української поезії. — К., 1930. — Т. 2. — С. 186-203: фотогр.

1508. «За непроглядною заслоною...»; Вечірне: (Уривок): [Вірші] // Славутич В. Розстріляна муза: Сильвети. — Детройт, 1955. — С. 54-46.

1509. «Я чую пісню, мов крізь сон...»; «Даремне ти турбуєшся...»; Марія і Мара; «За непроглядною заслоною...»: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 153-156.

1510. «За непроглядною заслоною...»: [Вірш] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 217. — Те саме // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 47.

1511. Лист; Грими, грими!; Різні мотиви; Міньона; Наш день; Звістка: [Вірші] // Поезії 20-х років: 36. — К., 1959. — С. 172-178.

1512. «За непроглядною заслоною...»; «Я чую пісню, мов крізь сон...»: [Вірші] Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 108-109.

1513. Вибране / Вступ. ст., упорядкув. і прим. Н. Томашука та Л. Черчеця. — К.: Рад. письм., 1961. — 412 с.

1514. Поезії / Вступ. ст. С. Крижанівського. — К.: Рад. письм., 1966. — 192 с.: фотогр.

1515. «За непроглядною заслоною...»; «Десь високо над землею носить доля наше щастя...»; «Я чую пісню, мов крізь сон...»; Марія і Мара // Зілинський О. Антологія української лірики. — Торонто, 1978. — Ч. 1. — С. 160-161, 247, 386.

1516. Греко-римські мотиви: Пародія на Миколу Хвильового // Хвильовий М. Твори: У 5 т. — Нью-Йорк; Балтимор; Торонто, 1986. — Т. 5. — С. 479.

1517. Поезії / Редкол.: В. В. Біленко та ін.; Упорядкув., вступ. ст. і прим. В. Далавурака та В. М. Лесина. — К.: Рад. письм., 1990. — 326 с.: фотогр. — (Б-ка поезії).

Публікації в наукових записках, журналах

1518. «З високого неба злетів метеор...»: [Вірш] // Літ.-наук. вістн. — 1917. — № 5-6. — С. 326.
1519. Так любить душа одинока: [Вірш] // Шлях. — 1918. — № 10-11. — С. 43.
1520. «Тихі води зашуміли...»: [Вірш] // Літ.-наук. вістн. — 1918. — № 1. — С. 69.
1521. «Гине день на ножах...»: [Вірш] // Мистецтво. — 1919. — № 3. — С. 4.
1522. «За непроглядною заслоною...»; Білий мармур; Впала маска; Поезії // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 1. — С. 6-7.
1523. Poesia militans: I. Pereant morituri!; II. Odi profanum; III. Sic transit...: [Вірші] // Літ.-наук. вістн. — 1919. — ? 3. — С. 244-245.
1524. Червоні блиски: [Вірш] // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 2. — С. 138-139.
1525. «Як тільки на арфі плачевній...»: [Вірш] // Шлях. — 1919. — № 1. — С. 21.
1526. Ворожим городам: [Вірш] // Глобус. — 1923. — № 3. — С. 9.
1527. Гімн-прокламація: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 4. — С. 22-23.
1528. Будівля майбутнього: [Вірш] // Глобус. — 1925. — № 9. — С. 2.
1529. Будка 440: Балада // Червон. шлях. — 1925. — № 1-2. — С. 24-25.
1530. Вечірнє: [Вірш] // Життя й революція. — 1925. — № 9. — С. 5.
1531. Два світи: [Вірш] // Життя й революція. — 1925. — № 12. — С. 3.
1532. Дитирамб водоспаду: За І. Голем // Червон. шлях. — 1925. — № 10. — С. 5-7.
1533. Минулого сон: [Вірш] // Глобус. — 1925. — № 18. — С. 11.
1534. Перший мій погляд: [Вірш] // Зоря. — 1925. — № 12. — С. 2.
1535. Сон лісів: [Вірш] // Життя й революція. — 1925. — № 8. — С. 4-5.
1536. Стара й сучасна строфіка // Плужанин. — 1925. — № 5. — С. 12-15.
1537. Сурмач; Над Черемош: [Вірші] // Робітниця. — 1925. — № 20. — С. 9.
1538. Вечір осінній: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 11. — С. 5.

1539. Далекі заклики: Фрагм. // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 5-6.
1540. Деякі риси старонімецької пісні про Вальтарія з XI ст., аналогічні до окремих місць «Слова о пълку Игореве» // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 47-53.
1541. Дитирамб пісні: Вірш // Зоря. — 1926. — № 14. — С. 2.
1542. Жорж Занд: З нагоди 50-річчя зо дня смерти // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 67-71.
1543. З циклю «Вогні»: «Буйні дні, як подих бурі...»; «Він грається на зорях...»; «Граються громом...»; «Очі заплющу — і бачу...»; «Підкрався круком до душі...»; «На варті шляхетської ватри...»; «Ще прийде ярий вересень...»; «Вгорі лопочуть шарпи...»; «Прийшов як звір із нор пустелі...»; «Я в стінах мармурових...»: [Вірші] // Зоря. — 1926. — № 22. — С. 1-3.
1544. На селі: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 9. — С. 4-5.
1545. Про нашу критику // Плужанин. — 1926. — № 6-7. — С. 5-9.
1546. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 1. — С. 110-112. — Про кн.: Залізні сонети / Пер. з нім. О.Бургардта. — Катеринослав: ДВУ, 1925. — 32 с.
1547. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 10. — С. 124-126. — Про кн.: Азиз Уд Дин Ахмед. Ганготри: Оповід. — К.: Слово, 1926. — 79 с.
1548. Геліополіс: [Вірш] // Гарт. — 1927. — № 6-7. — С. 60-63.
1549. Дещо про баладу // Плужанин. — 1927. — № 5. — С. 23-26.
1550. Над морем: [Вірш] // Плужанин. — 1927. — № 1. — С. 17.
1551. Різні мотиви: [Вірш] // Життя й революція. — 1927. — № 1. — С. 3.
1552. Дорога до мети: Поезія Миколи Терещенка // Життя й революція. — 1928. — № 1. — С. 54-65.
1553. Лист; «Дивлюсь у далеч...»: [Вірші] // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 3-4.
1554. Місячник української книги // Глобус. — 1929. — № 9. — С. 143: фотогр.
1555. Heimven: [Вірш] // Захід. Україна. — 1931. — № 3. — С. 4-5.
1556. Йоган Вольфганг Гете: З нагоди сотих роковин з дня смерти поета // Глобус. — 1932. — № 9. — С. 17.
1557. «Ти прагнеш сонця і тепла...»; «Благословенна будь от Бога...»: Поезії // Часність. — 1968. — № 9. — С. 32-34.

1558. Марія і Мара; Ранкове сонце; «Сьогодні я не той, що вчора...»; Заграли дзвони: [Вірші] // Нові дні. — 1971. — № 255. — С. 2-3, 28-29.

1559. «О рідний краю мій!...»: [Вірш] // Життя і шк. — 1978. — № 4. — С. 25.

1560. Я чую пісню: [Вірш] // Календар світла: Щорічник. — Торонто, 1983. — С. 98.

1561. Жовтневий вихор; Бабине літо; «Із буйнесеньким вітром в погоні...»; Різні мотиви: «Багато акордів на струнах моїх...»; «Мов та лілія, ніжна і біла...»; «Ти приходиш до мене щонаочі...»; «Слова недоговорені, приборкані пісні...»; З рідного поля; З циклу «Весняні мрії»: Поезії / Вступ. ст. Т.Чорногуза // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 10. — С. 88-90.

Публікації в газетах

1562. Над Черемош: [Вірш] // Рад. Буковина. — 1970. — 2 серп. — С. 4.

1563. Заграли дзвони; Моя сердечна Україна: [Вірші] / Вступ. ст. С.Далавурака, В.Лесина // Рад. Буковина. — 1989. — 16 лип. — С. 3: фотогр.

1564. Моя сердечна Україна: [Вірш] / Вступ. ст. С.Далавурака // Літ. Україна. — 1994. — 1 верес. — С. 3.

Переклади

1565. Бехер Й. Р. Розклад; В вічному бунті: [Вірші] : Пер. з нім. // Життя й революція. — 1926. — № 4. — С. 8-10.

1566. Ілеш Б. Борги червоних: [Вірші]: Пер. з угор. // Глобус. — 1926. — № 3. — С. 54-62.

1567. Ліхтенштейн А. Під Сарбургом; Імла; Смеркання: [Вірші]: Пер. з нім. // Життя й революція. — 1926. — № 9. — С. 9-10.

1568. Ернст О. Ніз Ранدرس: [Вірш]: Пер. з нім. // Плужанин. — 1927. — № 5. — С. 22.

1569. Зайдель І. Вбитий солдат: [Вірш]: Пер. з нім. // Плужанин. — 1927. — № 2. — С. 15.

1570. Шіллер Ф. Похоронна пісня надовесів: [Вірш]: Пер. з нім. // Плужанин. — 1927. — № 4. — С. 15.

1571. Байрон Д. Мазепа: [Поема]: Вільний пер. з англ. — Х.; К.: ДВУ, 1929. — 78 с.

1572. Вільховий король; Міньон; [Балади] / Й.-В.Гете; Проклін співця; [Балада] / І.-Л.Уланд; Пер. з нім. // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. - К., 1929. — С. 86,183-184.

1573. Гейне Г. Вибрані твори: Картини з подорожей / За ред. Д. Загула; Пер. з нім. Д.Загула та В. Кален. — К.; Х.: Л-ра і мистец., 1933. — 350 с. — Із змісту: Подорож по Гарцу. — С. 7-81; Ідеї; Книга Le Grand. — С. 88-152.

Рец.: Державін В. [Рецензія] // Критика. — 1930. — № 4. — С. 146-148.

1574. Байрон. Мазепа. 1818 рік: Баляда: Пер з англ. // Деснянський І. Українські історичні баляди. — Лондон, 1956. — С. 49-64.

1575. Шіллер Ф. Нурець: [Балада]: Пер. з нім. // Твори. — К., 1968. — С. 30-34.

1576. Гете Й.-В. Рибалка; Вільховий король: [Вірші]: Пер. з нім. // Твори. — К., 1969. — С. 52-55.

1577. Гейне Г. Вибрані твори: В 4 т. Т.1. — К., 1972. — Із змісту: «У Рейні, в ріці прозорій...»; «І сині фіалки її оченят...»; «Осінній вітер хитає...»; «Ніч на очах лежала...»; «Ось вихор надяга штани...»; «І знову давнє щастя сниться...»; «Пізня осінь, Мла на полі...»; Янголи; Цар Давид; Тепер куди?; Стара троянда; «Вона погасла...». — С. 72-73,78,84,85,93,125-128,169, 174-175,210,245,276-278,284-285.

1578. Бальмонт К. «Запитався я в вільного вітру...»: Пер з рос. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 10. — С. 90.

1579. Гейне Г. Лореляй: Пер з нім. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 10. — С. 90.

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ

Бібліографія

1580. Дмитро Загул: Метод.-бібліогр. матеріали по відзначенню 100-річчя з дня народж. поета. — Чернівці: Держ. обл. універсал. наук. б-ка, 1990. — 13 с.

Див. також: № 18, Т. 1, с.175-180; № 19, Т. 4, с. 530-532; № 21, с. 222; № 32, вип. 2, с. 15-22; № 1502, с. 153-185.

Довідкові видання

1581. Загул Дмитро / М.Степняк // ЛЕ. — М., 1930. — Т. 4. — С. 287-288.

1582. Загул, Дмитрий Юрьевич // БСЭ. — М., 1932. — Т. 25. — С. 781. — Те саме // БСЭ. — 3-е изд. — М., 1972. — Т. 9. — С. 276.

1583. Загул Дмитро // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1955-1957. — Т. 2. — С. 711: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Л., 1993. — Т. 2. — С. 711.

1584. Загул Дмитро Юрійович // УРЕ. — К., 1961. — Т. 5. — С. 126. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1979. — Т. 4. — С. 163.

1585. Загул Дмитрий Юрьевич / Б.Корсунская // КЛЭ. — М., 1964. — Т. 2. — С. 973.

1586. Загул Дмитро Юрійович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 737. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1986. — Т. 1. — С. 636. — Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 619.

1587. Загул Дмитро Юрійович / С.Далавурак // УЛЕ. — К., 1990. — Т. 2. — С. 227-228.

1588. Zahul Dmytro // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1995. — Vol. 5. — P. 798.

Статті в книгах і періодиці

1589. Йогансен М. Передмова до перекладу // Гете Й. Фауст. — Х., 1926. — С. 1-6.

1590. Лебідь А., Рильський М. Дмитро Загул // За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 236: фотогр.

1591. Білецький О. Дмитро Загул // Білецький О. Письменник і епоха: 36. ст., досліджень, рец. з питань укр. л-ри. — К., 1963. — С. 272-284. — Те саме // Зібрання праць: У 5 т. — К., 1966. — Т. 3: Українська радянська література. Теорія літератури. — С. 93-104.

1592. Літературна Буковина / О.Губар, С.Діхтяр, О.Романець та ін. — К., 1966. — 228 с.

1593. Кочерган Ю.Ф. Поэтическое творчество Дмитрия Загула: Автореф. ... канд. филол. наук. — К.: КГУ им. Т. Г. Шевченко, 1967. — 15 с.

1594. Далавурак С. Дмитро Загул // Українські радянські письменники: Критич. нариси. — К., 1968. — Т. 6. — С. 59-96.

1595. Хінкулов Л. Дороге для нас місто: Етюд про Павла Тичину та його друзів: В.Чумака, В.Блакитного, М.Терещенка, Д.Загула, І.Кулика та ін. // Хінкулов Л. Письменник жив у Києві: Літ.-критич. розповіді. — К., 1982. — С. 261-275.

1596. Мороз-Стрілець Т. Син Буковини // Мороз-Стрілець Т. Голос пам'яті: Спогади. — К., 1989. — С. 77-94.

1597. Бондаренко Л. Релігійно-християнська лексика і фразеологія в поезії Дмитра Загула // Християнство й українська мова: Матеріали наук. конф. Київ, 5-6 жовт. 2000 р. — Л., 2000. — С. 289-292.

1598. Меженко (Іванов) Ю. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 22. — Стп. 494-497. — Про кн.: Загул Д. На грані: Поезії. — К.: Сяйво, 1919. — 45 с.

1599. Явірський О. [Рецензія] // Мистецтво. — 1919. — № 2. — С. 36. — Про кн.: Загул Д. На грані: Поезії. — К.: Сяйво, 1919. — 45 с.

1600. Якубський Б. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 4-6. — С. 87-89. — Про кн.: Загул Д. На грані: Поезії. — К.: Сяйво, 1919. — 45 с.

1601. Тиверець Б. Спад ліризму в сучасній українській поезії // Червон. шлях. — 1924. — № 1-2. — С. 141-166.

1602. Лебідь А. Од символізму до революційної літератури // Життя й революція. — 1925. — № 6-7. — С. 31-35.

1603. Атаманюк В. Ювілей Дмитра Загула // Життя й революція. — 1926. — № 11. — С. 98-99.

1604. В. А. Дмитро Загул: До 20-річчя літ. діяльності // Глобус. — 1926. — № 21. — С. 410: фотогр.

1605. Дмитро Загул // Всесвіт. — 1926. — № 21. — С. 9: фотогр.

1606. Рудик Д. Письменники з Західної України в УРСР // Зоря. — 1926. — № 14. — С. 9-17.

1607. Савченко Я. Дмитро Загул: З нагоди 20-ліття літ. діяльності // Життя й революція. — 1926. — № 11. — С. 37-44.

1608. Терен В. Лірика Дмитра Загула // Зоря. — 1926. — № 22. — С. 21-23.

1609. Якубський Б. Творчий шлях поета: Еволюція творчости Дмитра Загула. 1906-1927 // Життя й революція. — 1928. — № 7. — С. 97-108; № 8. — С. 103-114.

1610. Степняк М. // Червон. шлях. — 1929. — № 1. — С. 262-266. — Про кн.: Загул Д. Вибір німецьких балад. — К.: Захід. Україна, 1928. — 64 с.

1611. Державін В. [Рецензія] // Критика. — 1930. — № 4. — С. 146-148. — Про кн.: Гейне Г. Вибрані твори: У 2 т. / Пер., поясн. і ред. Д.Загула. — К.; Х.: ДВУ, 1929. — Т. 1-2.

1612. Рудик Д. З'їзд Спілки революційних письменників «Західня Україна» // Всесвіт. — 1930. — № 3. — С. 2-3.

1613. Томашук Н. О., Чернець Л. М. Дмитро Загул // Рад. літературознавство. — 1961. — № 3. — С. 99-111.

1614. Реабілітований Дмитро Загул // Сучасність. — 1962. — № 7. — С. 119-120.
1615. Далавурак С.В. Ще раз про ранню творчість Дмитра Загула // Рад. літературознавство. — 1964. — № 1. — С. 122-129.
1616. Барабоха О. Г. Спроба перекладу «Слова о полку Ігоревім» Д. Загулом // Рад. літературознавство. — 1965. — № 7. — С. 76-80.
1617. Кузьменко Ю. Дмитро Загул і літературна організація «Західна Україна» // Рад. літературознавство. — 1965. — № 10. — С. 63-67.
1618. Винницький І. З моїх спогадів про поета Дмитра Загула // Новий обрій. — 1967. — № 2. — С. 157-160.
1619. Бутковська А. З книги життя Дмитра Загула // Сучасність. — 1968. — № 9. — С. 16-32.
1620. Далавурак С. Грань творчого неспокою: Літ.-критич. виступи Дмитра Загула // Рад. літературознавство. — 1970. — № 9. — С. 72-78.
1621. Кочерган Ю. Ф. Дмитро Загул: До 80-річчя з дня народж. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1970. — № 8. — С. 86-87.
1622. Кочерган Ю. Ф. Дмитро Загул — критик // Жовтень. — 1970. — № 8. — С. 125-127.
1623. Мороз-Стрілець Т. Син Буковини // Вітчизна. — 1970. — № 8. — С. 187-191.
1624. Дмитро Юрійович Загул // Нові дні. — 1971. — № 255. — С. 29.
1625. Кочерган Ю. Народнопоетичні образи в творчості Дмитра Загула // Нар. творчість та етнографія. — 1972. — № 4. — С. 49-53.
1626. Далавурак С. В. Дмитро Загул — перекладач творів Г.Гейне // Укр. літературознавство: Респ. міжвід. наук. зб. — 1976. — Вип. 27. — С. 30-37.
1627. Далавурак С. В. Мотиви возз'єднання українських земель у творчості Д. Загула // Укр. літературознавство: Респ. міжвід. наук. зб. — 1979. — Вип. 33. — С. 76-83.
1628. Черниш Г. Символістська сторінка Дмитра Загула // Слово і час. — 1990. — № 8. — С. 49-51.
1629. Жила В. Переклад «Фауста» в системі нових концепцій: (До 70-річчя перекладу Д.Загула) // Визвол. шлях. — 1992. — № 11. — С. 1357-1366; Слово і час. — 1999. — № 8. — С. 77-81.
-
1630. Далавурак С. На чатах Жовтня: 75-річчя з дня народж. Дмитра Загула // Рад. Буковина. — 1965. — 31 серп. — С. 3.

1631. Малицький Ф. Поет із зелених гір // Друг читача. — 1967. — 14 лют. — С. 4.

1632. Грані таланту // Рад. Буковина. — 1970. — 28 серп. — С. 3.

1633. Далавурак С. У слові віддзеркалений день // Рад. Буковина. — 1970. — 28 серп. — С. 3.

1634. Колодій В. Біля криниці Загула // Рад. Буковина. — 1970. — 30 серп. — С. 3.

1635. Мороз-Стрілець Т. Поет з Буковини: До 80-річчя від дня народж. Д. Загула // Друг читача. — 1970. — 25 серп. — С. 5.

1636. «Я чистим серцем і душею нові, нові вітаю дні»: До 80-річчя від дня народж. Д. Загула // Рад. Буковина. — 1970. — 28 серп. — С. 3.

1637. Далавурак С. В. Талант згасили вітри Колими // Друг читача. — 1989. — 28 верес. — С. 4: фотогр.

1638. Лазарук М. Поет повертається додому // Літ. Україна. — 1990. — 15 листоп. — С. 1.

1639. Мірошніченко М. На тлі колючого дроту... // Літ. Україна. — 1995. — 2 берез. — С. 1.

Див. також: № 1496; № 1513; № 1514; № 1517; № 1561; № 1563; 1564; № 1685; № 1727; № 1991; № 2014.

Ілюстративні матеріали

1640. Дм. Загул: Дружній шарж // Плужанин. — 1926. — № 2. — С. 1 обкл.

1641. Загул Д.: Дружній шарж // Захід. Україна. — 1930. — № 1. — С. 31.

1642. Хата, в якій народився Дмитро Загул: Мал. // Рад. Буковина. — 1970. — 28 серп. — С. 3.

1643. Жук М. Портрет Дмитра Загула // Жук М. Альбом. — К., 1987.

1644. Дмитро Юрійович Загул: Фотогр. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 10. — С. 2 обкл. — (Імена на літературній карті України).

1645. Струхманчук Я. Портрет Дмитра Загула: Шарж // Слово і час. — 1998. — № 1. — С. 3 обкл.

Див. також: № 16, с. 16; № 76, с. 152; № 77, с. 42-46; № 82, с. 106-107; № 123, с. 191-194; № 216; № 258; № 599; № 600; № 610; № 1499; № 1506; № 1508; № 1514; № 1517; № 1554; № 1583; № 1590; № 1605; 1637.

Художні твори, присвячені Д. Ю. Загулу

1646. Мельничук Б. Живий: Вірш // Рад. Буковина. — 1965. — 31 серп. — С. 3.

1647. Івасюк М. Поет: Пам'яті Дмитра Загула: [Вірш] // Рад. Буковина. — 1970. — 28 серп. — С. 3.

1648. Бобинський В. [Вірш] // Літ. Україна. — 1988. — 10 берез. — С. 6.

1649. Зеров М. К. Напис до останньої Загулової книжки // Твори: В 2 т. — К., 1990. — Т. 1: Поезії; Переклади. — С. 105.

ЗЕРОВ
МИКОЛА КОСТЯНТИНОВИЧ

1890-1937

Народився 26 квітня 1890 р. у повітовому містечку Зіньків (тепер — Полтавської області), у багатодітній сім'ї вчителя місцевої двокласної школи. Закінчивши школу у Зінькові, учився в Охтирській та Першій київській гімназії. У 1908 — 1914 рр. Зеров був студентом історико-філологічного факультету університету св. Володимира в Києві; по його закінченні викладав латину в Златопільській гімназії ім. Кирило-Мефодіївського братства. Учні дуже любили свого вчителя за його глибокі знання, добрий характер та інтерес до шкільних справ.

В 1917 р. Зеров переїхав до Києва, де мріяв реалізувати себе як особистість, як митця, як ученого, і одразу ж поринув у вир життя: учителював у 2-й українській гімназії, викладав у Київському архітектурному інституті, редагував журнал «Книгарь», працював над власними творами. Та буремний час повоєнного лихоліття не був сприятливим для муз. Київ потерпав від голоду, холоду і розрухи. В пошуках шматка хліба родина Зерових змушена була переїхати до багатого містечка Баришівка. Саме тут, де він викладав літературу, історію та латину в місцевій соціально-економічній школі, зішлись шляхи майбутніх неокласиків — М.Зерова, П.Филиповича, О.Бургардта та В.Петрова. Незважаючи на матеріальні труднощі, вони жили напруженим творчим життям: читали лекції, писали вірші, перекладали, а ще «гутенбержили» — переписували від руки збірки своїх творів і дарували один одному.

Восени 1923 р. Зеров повернувся до Києва і згодом став професором Київського інституту народної освіти.

Микола Зеров був одним з «неокласиків» — групи, в яку входили п'ятеро поетів, перекладачів, літературознавців і критиків: О.Бургардт, М.Драй-Хмара, М.Рильський і П.Филипович. Формально вони не утворювали окремої літературної організації, але були співниками в своїх поглядах; їхні естетичні критерії були високими і полягали в тому, що головне у мистецтві — це загальнолюдські цінності.

Поетична творчість Зерова була напрочуд оригінальна. В ній він віддавав перевагу сонетам і александрийським віршам, які відрізнялися досконалістю форми і глибинним

філософським проникненням у буття. Як перекладач він здійснив багато в чому не перевершені й донині інтерпретації античної спадщини, французьких «парнасців», а також творів багатьох інших класичних поетів.

Зерову належить значне число змістовних досліджень з історії української літератури. Окремими виданнями в Україні вийшли книжки «Антологія римської поезії» (1920), «Камена», «Леся Українка», «Нове українське письменство» (1924), «Доджерел» (1926), «Від Куліша до Винниченка» (1929).

Літературна творчість М. Зерова постійно викликала злісні нападки вульгарно-соціологічної критики, а з кінця 20-х років почалося справжнє цькування письменника. В 1930 р. його допитували у суді як свідка у так званій «справі СВУ». А в ніч із 27 на 28 квітня 1935 р. він був заарештований під Москвою, на станції Пушкіно. 20 травня його відправили до Києва для слідства. Обвинувачення: керівництво контрреволюційною терористичною націоналістичною організацією.

Військовий трибунал Київського військового округу на закритому судовому засіданні 1-4 лютого 1936 р. без участі обвинувачення й захисту розглянув судову справу № 0019-1936. М.Зерову інкримінувалося керівництво українською націоналістичною організацією, і, згідно з тодішніми статтями Кримінального кодексу УРСР, трибунал визначив йому міру покарання: десять років позбавлення волі у виправно-трудових таборах з конфіскацією належного йому майна.

На початку червня 1936 р. етап із засудженими прибув на Соловки. У короткі хвилини вільного часу Зеров повністю віддавався улюбленій справі — перекладу. За багатьма свідченнями, він завершив багаторічну роботу над українською версією «Енеїди» Вергілія (рукопис цього перекладу не знайдений).

Без будь-яких підстав і пояснень «справа Зерова та ін.» була переглянута особливою «трійкою» УНКВС по Ленінградській області 9 жовтня 1937 р.; М.Зеров, П.Филипович, М.Вороний і Б.Пилипенко були засуджені до розстрілу. Усі вони полягли 3 листопада 1937 р.

Рішенням Військової колегії Верховного Суду СРСР від 31 березня 1958 р. вирок військового трибуналу КВО від 1-4 лютого 1936 р. і постанова особливої «трійки» УНКВС по Ленінградській обл. від 9 жовтня 1937 р. скасовані, справа припинена «за відсутністю складу злочину». Микола Зеров реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірниках

1650. Леся Українка: Критико-біогр. нарис. — К.: Книгоспілка, 1924. — 64 с.
Рец.: Музичка А. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 8-9. — С. 345-348.
1651. Промова // Шляхи розвитку сучасної літератури: Диспут. — К., 1925. — С. 23-30.
1652. Аристарх; Навсикая; Діва; Олександрія; Князь Ігор; В степу; «Тягар робочих літ...»; Овідій; Київ з лівого берега: [Вірші] // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 301-304.
1653. Доджерел: Літ.-критич. ст. — К.: Слово, 1926. — 132 с.
1654. [Рецензія] // Література. — К., 1928. — С. 249-254. — Про кн.: Марковський М. Найдавніший список «Енеїди» І. П. Котляревського й деякі думки про генезу цього твору. — К.: УАН, б.р. — 184 с. — (36. іст.-філол. від.; № 44).

1655. Від Куліша до Винниченка: Нариси з новітнього укр. письменства. — К.: Культура, 1929. — 192 с.

Рец.: Б.Р. [Рецензія] // Нові шляхи. — 1929. — № 3. — С. 206-208; Копержинський К. [Рецензія] // Україна. — 1929. — Лип.-серп. — С. 139-143.

1656. [Вступна стаття] // Українка Л. Лісова пісня. — К., 1929. — С. 3-30.

1657. «Тягар робочих літ...»; В степу; Скорпіон; Князь Ігор; Класики; Над синеволою; Брама Заборовського; Вірші // Антологія української поезії. — К., 1930. — Т. 2. — С. 160-167; фотогр.

1658. Князь Ігор: Вірш // Вступний курс українознавства: Дбір текстів з укр. л-ри, історії і культури. — Мюнхен, 1953. — Рік I, вип. 3. — С. 61.

1659. «Руфін і Прісцилла»: До історії задуму і виконання // Українка Л. Твори: В 11 т. / Заг. ред. Б. Якубського. — Нью-Йорк, 1954. — Т. 7: Драми. — С. 21-41.

1660. Київ з лівого берега; Саломея; Аристарх; В степу: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза: Сильвети. — Детройт, 1955. — С. 15-16.

1661. Князь Ігор; Київ з лівого берега; Чистий четвер; Люкроза; «Тягар робочих літ...»; «Як ніжна праосінь...»; Овідій; У лозовицю; «Прудко на безвісті йдуть...»; Лестригони; Суниці; Двері в стіні; «То був щасливий десятилітній сон...»; «Тут теплий Олексій...»; [Вірші] // Обірвані струни: Антол. 1920-1945. — Нью-Йорк, 1955. — С. 137-150.

1662. Чистий четвер; Обри; Князь Ігор; Сон Святослава; Херсон; Куліш; 28 серпня 1914; Чернігів; Київ з лівого берега; Київ у травні; Будівникові; «Чорніє ліс біля трамвайних колій...»; Параду (III); Лестригони; Вергілій; Данте; Творча тиша; Тютчев; Аристарх; Овідій; Безсмертя; Лусгоза; До альбому; Предтеча; У возовицю; Мої серпневі дні; На віддаленні; «Як ніжна праосінь...»; «Трудно і вбого живеш ти...»; «Прудко на безвісті йдуть...»; [Вірші] // Державин В. Антологія української літератури. — Лондон, 1957. — С. 202-216.

1663. Corollarium: 36. літ. спадщини / Під ред. М. Ореста. — Мюнхен: Ін-т л-ри, 1958. — 221 с.

Рец.: Тарнавський О. [Рецензія] // Київ. — 1959. — № 6. — С. 40-41.

1664. Євразійський ренесанс і пошехонські сосни // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 832-836. — Те саме // Хрестоматія з української літератури XX ст. / Упорядкув. Є.В.Федоренка та П.Маляра. — Нью-Йорк, 1978. — С. 152-155; Життя й революція. — 1925. — № 11. — С. 67-72.

1665. Noi trakonta; Молода Україна; Обри; Чистий четвер; Аристарх; В степу; Куліш; Київ з лівого берега; Лестригони; Космос; Сон Святослава; «Та як нам жить хвилиною легкою...»; «Чорніє ліс біля трамвайних колій...»; В гостях у поета; «То був щасливий десятилітній сон...»; [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 125-135.

1666. Нове українське письменство. — Мюнхен: Ін-т л-ри, 1960. — 308 с.

Рец.: Із спадщини М. Зерова // Сучасність. — 1961. — № 4. — С. 120-121.

1667. Київ з лівого берега; Чистий четвер; «То був щасливий десятилітній сон...»: Сонети // Кисілевський К. Хрестоматія з української літератури для шкіл і курсів українознавства. — Нью-Йорк, 1962. — С. 214-216.

1668. Вибране / Передм. М. Т. Рильського. — К.: Дніпро, 1966. — 539 с.
Ред.: Боголюб П. Глум над Миколою Зеровим // Визвол. шлях. — 1968. — № 3. — С. 419-421.

1669. До джерел: Іст.-літ. та критич. ст. — [USA]: Стейт-Коледж: Життя і шк., 1967. — 271 с.

1670. В. Горленко; [Вірш] // Церк. календар. — Варшава, 1970. — С. 106.

1671. Лекції з історії української літератури (1798-1870) / Під ред. Д.В.Горзлін і О.Соловей; Канад. ін-т укр. студій. — [Канада]: Мозаїка, 1977. — 274 с.

1672. Обри; Чистий четвер; Аристарх; Київ з лівого берега; Лестригони; Князь Ігор; Сон Святослава; «То був щасливий десятилітній сон...»: [Вірші] // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд. Є.В.Федоренко та П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 110-114.

1673. Лист із в'язниці // Слово: Література. Мистецтво. Критика. Мемуари. Документи. — Едмонтон, 1980. — Зб. 8. — С. 93. — На обкл.: Слово: Зб. укр. письменників.

1674. Київ з лівого берега: Вірш // Хрестоматія: Тисячоліття хрещення Руси-України. — Філадельфія; Торонто, 1986. — С. 267. — Те саме // Визвол. шлях. — 1994. — № 8. — С. 962.

1675. Камена. — К.: Час, 1990. — 80 с.

1676. Сонети і елегії. — К.: Час, 1990. — 80 с.

1677. Твори: В 2 т. / Упоряд.: Г.П.Кочур, Д. В. Павличко. — К.: Дніпро, 1990.
Т. 1: Поезії; Переклади. — 848 с.
Т. 2: Історико-літературні та літературознавчі праці. — 608 с.

1678. Вергілій; [Вірш] // Голоси України: Антол. укр. поезії: В 2 ч. — Чернівці, 1993. — Ч.1. — С. 68-69. — Укр. та італ. мовами.

1679. Київ — традиція: [Вірш] // Український футуризм: Вибр. сторінки. — Ніредьгаза, 1996. — С. 244.

1680. Класики / Пер. А.Курипки; Тесей / Пер. И.Кириченко: Стихи // Здесь — моя Украина: Избр. стихотворения укр. поэтов ХХ ст. в рус. пер. — Запорожье, 2000. — С. 98.

1681. Лестригони; Вергілій; Київ з лівого берега; Обри; В степу: До альбома // Сто років юності: Антол. укр. поезії ХХ ст. в англomовних пер. / Упоряд.: О.Лучук, М.Найдан. — Л., 2000. — С. 150-157. — Тексти паралельно укр. та англ. мовами.

1682. Київ: [Вірш] // Вперед, Україно! Нар. декламатор. — Париж; Ліон, б.р. — С. 121.

Публікації в журналах і календарях

1683. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 4. — Стп. 206-207. — Про кн.: Олесь О. З журбою радість обнялась. Кн. 1. — 2-е вид. — К.: Час, 1917. — 142 с.

1684. Вергілій: 4 еклога // Літ.-наук. вістн. — 1918. — № 2-3. — С. 180-182.

1685. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 5. — Стп. 282-283. — Про кн.: Федорченко І. Летюча зоря: Співомова про часи революції 1905-1908 років. — К.: Гасло, 1917. — 23 с. — (№5).

1686. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 5. — С. 284. — Про кн.: Мандрика М. З книги гніву. — Б.м.: Б.в., б.р. — 28 с.

1687. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 6. — Стп. 344-345. — Про кн.: Мандрика М. Пісні про Анемону: Поезії. Т. 1. — К.: Б.в., 1917. — 176 с.

1688. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 6. — Стп. 348. — Про кн.: Козарь Л. Степові зорі: Поезії. Кн. 1. — Катеринослав: Б.в., 1917. — 32 с.

1689. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 7. — Стп. 401. — Про кн.: Тищенко Ю. Хто такий В. Винниченко: Біогр. нарис. — К.: Б.в., 1918. — 16 с.

1690. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 7. — Стп. 407-410. — Про кн.: Загұл Д. З зелених гір: Поезії. — К.: Час, 1918. — 104 с.

1691. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 7. — Стп. 411. — Про кн.: Тетмайер К. За скляною стіною: Поезії в прозі / Пер. А. Павлюка. — К.: Шлях, 1917. — 24 с.

1692. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 8. — Стп. 472-474. — Про кн.: Савченко Я. Поезії. Кн. 1. — Житомир, Б.в., 1918. — 104 с.

1693. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 10. — Стп. 601-602. — Про кн.: Теняненко П. До раю злotosяйного: Поезії. Т. 1. — Черкаси: Б.в., 1917. — 158 с.

1694. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 11. — Стп. 665. — Про кн.: Ковальчук П. А. Моя муза: Зб. 2. — 2-е вид. — К.: Б.в., 1918.

1695. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 14. — Стп. 854-857. — Про кн.: Франко І. Моисей. — Вена: Б.и., 1917. — 85 с. — (Б-ка пленника. Образцы укр. лит. Сер. 1; №1).

1696. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 14. — Стп. 860-862. — Про кн.: Манжура І. Поезії. — Черкаси: Сіяч, 1918. — 93 с. — (№ 37).

1697. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 16. — Стп. 964-965. — Про кн.: Романович-Тарченко Н. Життя людське: Зб. оповід. — Черкаси: Сіяч, 1918. — 255 с. — (№32).

1698. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 16. — Стп. 987-988. — Про кн.: Скалки життя: Укр. декламатор: Зразки творчості укр. письм. в поезії і прозі для читання і декламації. — К., 1918. — 160 с.

1699. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1918. — № 2-3. — С. 264-266. — Про кн.: Пушкін О. Драматичні твори / Пер. з рос., передм. І.Франка. — Л.: Б.в., 1917. — 254 с. — (Всесвітня б-ка; № 46).

1700. Гр. Чупринка: З приводу нового видання творів // Книгарь. — 1919. — № 18. — Стп. 1101-1110.

1701. Леся Українка: З нагоди нового видання творів // Книгарь. — 1919. — № 21. — Стп. 1349-1360; Книжник. — 1919. — № 1. — С. 14-18.

1702. «Наше минуле»: Журнал історії, літератури і культури. 1918, ч. 1, 2, 3: Огляд // Книгарь. — 1919. — № 23-24. — Стп. 1581-1587.

1703. Нова книжка Карманського // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 1. — С. 117-120.

1704. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 17. — С. 1045-1046. — Про кн.: Левченко Г. Чернігівські силуети: Оповід. — Пирятин: Б.в., 1918. — 64 с.

1705. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 19. — Стп. 1225-1226. — Про кн.: Український декламатор з портретами поетів та письменників. — К., 1918. — 256 с.; Барвісті квітки: Декламатор-хрестоматія. — К.: Поступ, 1919. — 160 с.

1706. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 20. — Стп. 1305-1306. — Про кн.: Шляхом волі. — К.; Ляйпціг: Укр. накладня, 1918. — 96 с. — (Нова б-ка; Ч. 1).

1707. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 22. — Стп. 1492-1494. — Про кн.: Самійленко В. Україні: Зб. поезій 1884-1917 р. — 2-е вид. — Сміла: Промінь, 1918. — 154 с.

1708. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 22. — Стп. 1498-1500. — Про кн.: Ясна зброя: Зразки з укр. красн. письменства для читання й декламації / Склад І.Айвазовський. — К.: Б.в., 1918. — 288 с.

1709. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 25-26. — Стп. 1768-1772. — Про кн.: Слісаренко В. Твори. — 2-е вид. — К.: Криниця, б.р. — 144 с.

1710. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 27. — Стп. 1868-1870. — Про кн.: Тарноградський В. Боянові струни: Поезії. — К.: Всеукр. вид-во, 1919. — 30 с.

1711. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 4-6. — С. 89-91. — Про кн.: Музагет: Місяшник л-ри і мистец. № 1-3. — К.: Сяйво, 1919. — 172 с.

1712. Українське письменство в 1918 році // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 3. — С. 331-344.

1713. [Рецензія] // *Голос друку*. — 1921. — № 1. — С. 193. — Про кн.: Роллан Р. Жан Кристоф. Т. 1. Зоря / Пер. Джунківської. — К.: Всеукр. держ вид-во, б.р. — (Універс. б-ка; №14).

1714. [Рецензія] // *Голос друку*. — 1921. — № 1. — С. 193-194. — Про кн.: Сінклер А. Герой капіталу / Пер. і передм. Н. Романович. — К.: Держ. вид-во, б.р. — 112 с. — (Універс. б-ка; № 17).

1715. [Рецензія] // *Голос друку*. — 1921. — № 1. — С. 195-196. — Про кн.: Українка Л. В катакомбах: П'єси. — К.: Всеукр. держ. вид-во, 1920. — 71 с. — (Універс. б-ка; №2); Українка Л. Поеми / Передм. П. Филиповича. — К.: Всеукр. вид-во, б.р.

1716. [Рецензія] // *Голос друку*. — 1921. — № 1. — С. 201-202. — Про кн.: Шевченко Т. Революційні поезії / Передм. Є. Григорука. — К.: Держ. вид-во, 1921. — 110 с. — (Універс. б-ка; № 16).

1717. [Рецензія] // *Голос друку*. — 1921. — № 1. — С. 202-204. — Про кн.: Шляхи мистецтва: Місячник / Ред.: В. Блакитний (В. Еллан), І. Коцюба. — Х.: Всеукр. держ. вид-во, 1921. — 62 с. — (№ 1).

1718. Скорпіон: [Вірш] // *Червон. шлях*. — 1923. — № 9. — С. 42.

1719. [Рецензія] // *Україна*. — 1924. — № 3. — С. 173-175. — Про кн.: Шевченківський збірник. Т.1 / Ред. П.П.Филипович. — К.: Соробкоп, 1924. — 151 с.

1720. Василь Елланський // *Життя й революція*. — 1925. — № 12. — С. 34-37.

1721. Володимир Сосюра — лірик і епік: З приводу роману «Тарас Трясило» // *Життя й революція*. — 1925. — № 9. — С. 30-37.

1722. Європа — Просвіта — освіта — лікнеп // *Життя й революція*. — 1925. — № 6-7. — С. 68-71.

1723. З листування Лесі Українки // *Життя й революція*. — 1925. — № 12. — С. 100-101.

1724. З сучасної української прози // *Життя й революція*. — 1925. — № 5. — С. 32-38.

1725. Нова збірка Тичини // *Життя й революція*. — 1925. — № 1-2. — С. 79-81. — Про кн.: Тичина П. Вітер з України: Поезії. — К.:Червон. шлях, 1924. — 86 с.

1726. Нові твори М. Черемшини // *Життя й революція*. — 1925. — № 3. — С. 21-24.

1727. Пам'яті Самійленка // *Життя й революція*. — 1925. — № 10. — С. 44-50.

1728. [Рецензія] // *Життя й революція*. — 1925. — № 6-7. — С. 123. — Про кн.: Терещенко М. Чорнозем: Поезії. — К.: Держ. вид-во України, 1924.

1729. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 6-7. — С. 132-133. — Про кн.: Маланюк Є. Стилєт і стилос: [Вірші]: 1923-1924. — Подєбради; Київ, 1925. — 47 с.

1730. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 8. — С. 89-90. — Про кн.: Капустянський І. Валеріан Поліщук: Спроба характеристики творчості з портр., автогр. і автобіогр. поета та бібліогр. покажч. — Х.: Укр. критич. б-ка за ред. літ. й етногр. секції наук.-дослід. катедри історії укр. культури в Харкові, 1925. — 170 с.

1731. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 9. — С. 104-105. — Про кн.: Доленго М. Критичні етюди. — К.: ДВУ, 1925. — 72 с.

1732. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1925. — № 5. — С. 212-214. — Про кн.: Загул Д. Наш день (1919-1923). — Х.: ДВУ, 1925. — 53 с.

1733. Київ; Лотофаги: [Вірші] // Зоря. — 1926. — № 18. — С. 2.

1734. Наші літературознавці і полемісти // Червон. шлях. — 1926. — № 4. — С. 151-177.

1735. «О, як мене втомили рядки готичних літер...»: «Передосінні дні і безголосі ночі...»: [Вірші] // Зоря. — 1926. — № 15. — С. 4.

1736. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 11-12. — С. 262-263. — Про кн.: Самійленко В. Вибрані твори / Передм., прим. та ред. О. Дорошкевича. — Б.м.: Книгоспілка, 1926. — 256 с. — (Літ. б-ка).

1737. Квітка й пізніша українська проза // Життя й революція. — 1928. — № 12. — С. 105-113.

1738. Леся Українка і читач; З нагоди п'ятнадцятих роковин з дня смерті // Глобус. — 1928. — № 15. — С. 234-235.

1739. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 2. — С. 187-189. — Про кн.: Жемчужников Л.М. Мои воспоминания из прошлого. Вып. 1-2 / Вступ. ст. и прим. С.В.Бахрутина. — М.: Изд-во М. и С.Сабашниковых, 1926-1927. — 238 с.

1740. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 5. — С. 179-181. — Про кн.: Кічура М. На старті: Поезії. Кн.4. — К.: Спілка революц. письм. «Західня Україна», 1928. — 92 с.

1741. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 10. — С. 178-180. — Про кн.: Філянський М. Цілую землю. — К.: ДВУ, 1928. — 84 с.

1742. «Сонячна машина» як літературний твір // Життя й революція. — 1928. — № 6. — С. 115-130.

1743. У справі віршованого перекладу: Нотатки [1928 р.] // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 133-146; Всесвіт. — 1988. — № 8. — С. 128-135: фотогр.

1744. З нових наукових публікацій // Життя й революція. — 1929. — № 4. — С. 166-171.

1745. Літературна позиція М. Старицького: В двадцять п'яті роковини смерті // Життя й революція. — 1929. — № 6. — С. 77-91.

1746. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 1. — С. 195-196. — Про кн.: Грушевський М. Під зорями: Оповід., начерки, замітки, іст. образки. — Б.м.: Рух, б.р. — 580 с.

1747. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 2. — С. 188-189. — Про кн.: Музичка А. Марко Черемшина (Іван Семанюк). — К.: ДВУ, 1928. — 200 с.

1748. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 4. — С. 171-173. — Про ст.: Сімович В. До видання збірничка Черемшинних новель «Карби»: Спомини // Студ. вісн. — 1927. — № 5-6.; Білецький Л. Марко Черемшина. 1874-1927 // Студ. вісн. — 1927. — № 3-4.; Bilecky. Marko Ceremshyna // Slavansky Prehled. — 1927. — № 6.

1749. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 10. — С. 192-194. — Про кн.: Фінкель О. Теорія і практика перекладу. — К.: ДВУ, 1929. — 166 с.

1750. Листи Я. І. Щоголева до М. Ф. Комарова // Україна. — 1930. — Січ.-лют. — С. 146-157.

1751. [Рецензія] // Україна. — 1930. — Січ.-лют. — С. 192-195. — Про кн.: Гулак-Артемівський С. Твори / Ред., вступ. ст. та прим. І. Айзенштока. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1928. — 424 с. — (Б-ка укр. класиків).

1752. [Рецензія] // Україна. — 1930. — Берез.-квіт. — С. 158-160. — Про кн.: Дурылін С. Из семейной хроники Гоголя. — М.: Гос. акад. худож. наук, 1928. — 110 с.

1753. Водник (з циклу «Зодіак»): [Вірш] // Дзвін. — 1946. — № 6. — С. 69.

1754. Будівникові: [Вірш] // Вежі. — 1947. — № 1. — С. 1.

1755. В травні: (З циклу «Київ»): [Вірш] // Літаври. — 1947. — № 1. — С. 3; Визвол. шлях. — 1955. — № 5. — С. 88.

1756. Київ з лівого берега: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1952. — № 8. — С. 2; Молода Україна. — 1960. — № 74. — С. 19; Укр. календар. — Варшава, 1967. — С. 46; Визвол. шлях. — 1982. — № 10. — С. 1227-1228; Жіноч. світ. — 1982. — № 7-8. — С. 5.

1757. Серпневі дні: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1953. — № 8. — С. 35.

1758. «Як ніжна праосінь...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1953. — № 9. — С. 30; 1955. — № 9. — С. 76.

1759. Київ у травні: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 5. — С. 88.

1760. Князь Ігор: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 8. — С. 35; Молода Україна. — 1960. — № 72. — С. 13.

1761. Чистий четвер: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 79; Молода Україна. — 1959. — № 57-58. — С. 10; 1982. — № 310. — С. 1; Рідна нива: Календар на 1992 р. — Вінніпег, 1991. — С. 177.

1762. Куліш: [Вірш] // Вісник. — 1957. — № 5. — С. 26.

1763. Під новий рік: [Вірш] // Календар-альм. «Нового шляху». — Торонто, 1960. — С. 45.

1764. Різьба стежок: [Вірші] // Жовтень. — 1965. — № 2. — С. 88-101.

1765. Леся Українка // Визвол. шлях. — 1971. — № 2. — С. 148-165; № 3-4. — С. 273-289.

1766. У травні: [Вірш] // Молода Україна. — 1975. — № 236. — С. 14.

1767. Чистий четвер; Київ навесні ввечері; Близнята (Квітень); Елегія; Класики: Поезії // Молода Україна. — 1975. — № 233. — С. 1, 5.

1768. Ворожіння: [Вірш] // Жіноч. світ. — 1976. — № 1. — С. 8; 1985. — № 1. — С. 9; Літ. Україна. — 1991. — 3 січ. — С. 6.

1769. Степові дороги: [Вірш] // Молода Україна. — 1981. — № 300. — С. 17; Визвол. шлях. — 1986. — № 4. — С. 456; 1989. — № 3. — С. 305-306.

1770. Шевченкова могила: [Вірш] // Світло. — 1987. — № 3. — С. 118.

1771. З епістолярії: [Листи письменника до М.Черемшини, П.Тичини, Ю.Яновського, Ф.Ернста, М.Чернявського] / Передм. І.Лисенка // Вітчизна. — 1988. — № 3. — С. 155-161.

1772. З листування / Вступ, комент. і підгот. листів до друку В.О.Толстова // Рад. літературознавство. — 1988. — № 1. — С. 48-68; № 4. — С. 33-49.

1773. З недрукованих поезій: «В горі над банями собора...»; Присвята; Ріг Вернігори; Сонетоїди; «Коли була війна в Америці...» / Післямова В.Брюховецького // Вітчизна. — 1988. — № 3. — С. 162-168; фотогр.

1774. П.Г.Тичина; III. П.Є.Г-му; IV. Д.Д.Дудар; V. П.П.Филиповичу; VI. Swietokradztwo; VIII. К тифу моему; IX. Лист; XI. Баришівка; XII. Самійленко; XIII. Філянський; XIV. Сонетоїд: Сонетоїди; Присвята; Ріг Вернігори: [Вірші] / Вступ. ст. Р.Доценка // Поезія: 36. — 1988. — Вип. 1. — С. 150-162.

1775. Воскресла: (Початок укр. л-ри) // Рад. літературознавство. — 1989. — № 11. — С. 77-78.

1776. Из цикла «Воспоминания»; Из цикла «В степи»: [Стихотворения] / Вступ. ст. Н.Сулими // Радуга. — 1989. — № 5. — С. 104-109.

1777. Свічки і дзвін: Oi triakonta; «Я знаю край...»; Обри; Чистий четвер; Страсна п'ятниця: Сонети / Вступ. ст. М.Москаленка // Україна. — 1989. — № 32. — С. 6-7.

1778. Сено возят; «Мой предосенний день и ночь моя немая!»; Автопризнание; Партенит; Горленко; Дым отечества; Земляника; Чистый четверг; Стихотворения / Вступ. ст. Г. Кочура // Лит. обозрение. — 1989. — № 9. — С. 62-64.

1779. Шевченко і Аскошенський / Післямова В.Брюховецького // Рад. літературознавство. — 1989. — № 3. — С. 35-46.

1780. З неопублікованого і призабутого: «О, як мене втомили рядки готичних літер...»; «Передосінні дні і безголосі ночі...»; Тичині; Нова українська поезія; Олесь; Філянський; Самійленко: [Вірші] // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 7. — С. 80.

1781. «Класична пластика і контур строгий»: З листування Миколи Зерова // Україна. — 1990. — № 17. — С. 4-5: фотогр.

1782. [Лист до М.А.Плевака] / Вступ. ст. і публ. Г.П.Кочура, М.О.Зубрицької // Укр. літературознавство: Респ. міжвід. наук. зб. — 1990. — Вип. 55. — С. 123-125.

1783. [Рецензія] / Публ. Р.Харчука // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 7. — С. 78-80. — Про кн.: Олесь О. З журбою радість обнялась. — Б.м.: Б.в., б.р.

1784. Вере Трофимовне Ромасюковой; Из Асныка; «Как разгорелась ты!»; «Этот круглый законченный почерк...»; Из сказки; Посвящение; «Склоняясь к блеклым чернилам...»; Из Горация. Песни 1, 5; «Очарование далеких свиданий...»; Стихотворения / Вступ. ст. І.Почайної // Київ. — 1992. — № 4. — С. 126-132.

1785. Розмова на пароплаві: [Вірш] // Кур'єр Кривбасу. — 1995. — № 39-40. — С. 59.

1786. Елегія: (До альбому): [Вірш] // Укр. іст. календар: Щорічник. — К., 1996. — С. 305.

1787. М. О. Драй-Хмарі: «Трубадури, як Максим Рильський...»; [Вірш] // Слово і час. — 1996. — № 4-5. — С. 87.

1788. «В синей мгле почили дали...»; «Этот ясный законченный почерк...»; «Эти взрывы нежного смеха...»; «Отчего, когда ты улыбаешься...»; «Ты вся горишь...»; «Кто мне скажет, расскажет...»; «Я люблю тебя нежно и преданно...»; Стихотворения / Вступ. ст. М.Шудри // Радуга. — 2000. — № 2. — С. 135-139.

1789. Крим: Чатир-Даг; Партеніт; На верхів'ях Качі: Сонети; В степу: Олександрійські вірші // Хроніка. — 2000. — № 34. — С. 288-290.

Публікації в газетах

1790. Українська література в 1923 році: Докл. Зерова, Всенародня бібліотека 3-1 // Більшовик. — 1924. — 6 січ. — С. 6.

1791. Овідій = Овидий / Пер. с укр. И.Поступальского; Пер. с укр. Т.Гнедич // Веч. Одесса. — 1985. — 25 мая. — С. 4.

1792. Куліш; Іванів гай; «Та як нам жить хвилиною легкою...»; «Цегляний цоколь і залізні ґрати...»: Сонети; III. П.Є. Г-му; V. П.П.Филиповичу; VIII. К тифу моему; IX. Лист; X. Олесь; XI. Баришівка; XII. Самійленко: Сонетоїди / Вступ. ст. Г.Кочура, В.Мисика // Літ. Україна. — 1987. — 13 серп. — С. 6.

1793. Класики; Князь Игорь; Киев весенним вечером; Самоопределение; Строителю; Сон Святослава; Чернышевский: Стихи / Пер. с укр. Т.Гнедич; Вступ. ст. Д.Павличко // Лит. газ. — 1988. — 3 авг. — С. 6.

1794. В неспокійних ритмах: До 95-річчя від дня народж. В.Еллана-Блакитного // Літ. Україна. — 1989. — 12 січ. — С. 6.

Переклади

1795. Гораций. Хвала сільському життю: Сатири II, 6: Пер. з лат. // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 4-6. — С. 7-10.

1796. Сковорода Г. З латинських поезій. I. Хвала бідності; II. Ad petrum gerardium: Пер. з лат. // Червон. шлях. — 1924. — № 3. — С. 93-96.

1797. Ередія Ж. М. Забуття; Джерело юності: Вірші; Пер. з ісп. // Зоря. — 1925. — № 12. — С. 5.

1798. Т. Лукрецій Кар. З поеми «Про природу» (De natura rerum): Фрагменти: Пер. з лат. // Червон. шлях. — 1925. — № 10. — С. 70-73.

1799. Пушкін О. Труд: Вірш: Пер. з рос. // Вибр. твори. — К., 1927. — С. 28.

1800. Куліш П. Огняний змії; Повість з народних переказів / Пер. з рос. і передне слово М.Зерова. — К.: Сяйво, 1929. — 80 с.

1801. Овідій. Філемон і Бавкіда: Пер. з лат. // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 42-47.

1802. Рільке Р.-М. «Люблю слова...»: [Вірш]: Пер. з нім. // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 268.

1803. Чехов А.П. Красуні: Оповід.: Пер. з рос. // Вибр. твори. — Х.; К., 1930. — Т. I. — С. 172-179.

1804. Чехов А.П. Шампанське; Чорний монах: Оповід.: Пер. з рос. // Вибр. твори. — Х.; К., 1930. — Т. 2. — С. 9-14, 126-155.

1805. Беранже П.-Ж. Фея рим: Поетам-робітникам: Вірш: Пер. з фр. // Літ. газ. — 1932. — 5 серп. — С. 3.

1806. Леконт де Ліль. Клеаріста: Пер. з фр. // Літаври. — 1947. — № 1. — С. 4.

1807. Словацький Ю. Мазепа: Поема: Пер. з пол. // Вибр. твори: В 2 т. — К., 1959. — Т. 2. — С. 105-226.

1808. З перекладів Миколи Зерова: На смерть Лаури, XI, XLIV / Ф.Петрарка; З «Жалів»: Старовинності Риму / Ж. дю-Белле; Чотирнадцяте липня; Прощай / П.-Ж.Беранже; «На горі серед проваль...» / Леконт де Ліль; Розніжений Шеньє; «Вергілію могутній...» / Ш.Герен; На пристані / Е.Верхарн; Провансові / П.Сушон; Чатирдаг; Міріам; «Вітай, вітай життя одвічно буйний вир...» / А.Міцкевич / Публ. С.Ф.Зерової // Всесвіт. — 1963. — № 10. — С. 99-102.

1809. «Той спомин бранцеві — як воля пожадана...»; Прощай / П.-Ж.Беранже; «На горі серед проваль...» / Леконт де Ліль; Розніжений Шеньє / Ш.Герен: Вірші: Пер. з фр. // Сучасність. — 1964. — № 2. — С. 48-53.

1810. Купала Я. На шляху; На суд; З вечірніх дум: Вірші: Пер. з білорус. // День поезії: Альм. — К., 1965. — С. 203-205.

1811. Переклади віршів Д. М. Авзонія (310-395) і М. В. Марціяла (40-102): Пер. з лат. // Літ. Україна. — 1965. — 27 квіт. — С. 2.

1812. Стефана Яворського, митрополита Рязанського та Муромського слізне з книгами прощання: Пер. з лат. // Листи до приятелів. — 1965. — № 3-4. — С. 19; Літ. Україна. — 1965. — 27 квіт. — С. 2; Жіноч. світ. — 1975. — № 10. — С. 1.

1813. Енеїда: [Уривки] / Вергілій; Оди / Гораций; Кінець Аріадни; Фасти / Овідій; Епіграми / Марціал: Пер. з римської л-ри // Інозем. філол.: Питання класич. філол. — 1970. — Вип. 20, № 8. — С. 88-127.

1814. Сова А. Шевченкові: Вірші: Пер. // Укр. відродження. — 1984. — № 2. — С. 15.

1815. Словацький Ю. Балладина: Пер. з пол. // Всесвіт. — 1988. — № 8. — С. 136-142.

1816. Антологія римської поезії. — К.: Час, 1990. — 64 с.

1817. Перец І. Л. «Гаразд!»: «А може, ще вище!»: Оповід: Пер. з євр. / Вступ. ст. Л.Череватенка // Дніпро. — 1990. — № 6. — С. 103-109.

1818. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах: Хрестоматія. — Л.: Світ, 2000. — 327 с. — Із змісту: Про природу речей: Поема. Кн. 1. Перехід до основної теми / Тит Лукрецій Кар. — С. 8-10; Ліричні поезії; До Лесбії; Поет про себе; До Фурія та Аврелія; Наш дім; Гімн Діані; Знову весна; До Цицерона; Про Лесбію: [Вірші] / Гай Валерій Катулл. — С. 26, 28-29, 30-35; Перша еклога; Четверта еклога; Георгіки. Кн. 2. Похвала Італії; Життя хліборобів; Енеїда: Заспів / Публій Вергілій Марон. — С. 48-49, 52-54, 58-62; До Левконої; До Хлої; До Деллія; До Мельпомени; Оди; Епод 2. На Альфія / Квінт Гораций Флакк. — С. 101, 102, 104, 109, 112-113; Елегії; Війна і мир; Віншування / Альбій Тібулл. — С. 136-136, 140-141; Кінтії; Туллові; Пам'ятник; Втеча; Елегії / Секст Проперцій. — С. 147-148, 151-153; Любовні елегії. Кн. 1. Полудень; На смерть Тібулла; Метаморфози; Урив. з поеми; Скорботні елегії; Життя поета / Публій Овідій Назон. — С. 161-164, 178-180, 211-214; На Луперка;

На Гавра; На Секста; На Лігуріна; До Юлія Марціяла; До Музи; Епітафія Філені; Сабінові, посилаючи вінок з троянд; Авлові; До Антонія; Про Скорпа; Римові; На Херемона; До Тукки: Епіграми / Марк Валерій Марціал. — С. 239-248; Сатири / Децим Юній Ювенал. — С. 261-270; Сільви; Септімію Северові; Сон / Публій Папіній Стацій. — С. 277-278, 281; Про своє повернення: Прощання з Римом / Клавдій Рутілій Намаціан. — С. 287-289; Ім'я на мармурі; Квітування троянд: Вірші; Епіграма на Венеру у зброї / Децим Магн Авсоній. — С. 292-293.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 183-185; № 19, Т. 4, с. 557-558; № 21, с. 231.

Довідкові видання

1819. Зеров Микола Костевич // ЛЭ. — М., 1930. — Т. 4. — С. 338-340.

1820. Зеров Микола Костевич / А.П. // БСЭ. — М., 1933. — Т. 27. — С. 26.

1821. Зеров Микола / В.Державин // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1959. — Т. 3. — С. 808: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Л., 1994. — Т. 3. — С. 808: фотогр.

1822. Онацький Є. Зеров Микола // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1959. — Т. 2, кн. 4. — С. 493-494.

1823. Зеров Микола Костянтинович // УРЕ. — К., 1961. — Т. 5. — С. 277. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1979. — Т. 4. — С. 269.

1824. Зеров Николай Константинович / С.Крыжановский // КЛЭ. — М., 1964. — Т. 2. — С. 1019.

1825. Зеров Микола Костянтинович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 772. — Те саме // УРЕС. — К., 1986. — Т. 1. — С. 667. — Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 649.

1826. Зеров Николай Константинович // УСЭ. — К., 1979. — Т. 4. — С. 155.

1827. Зеров Микола Костянтинович / Г.П.Кочур // УЛЕ. — К., 1990. — Т. 2. — С. 264-265: фотогр.

•

1828. Zerov, Mykola / V.Derzhavin, I.Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 5. — P. 840-841.

Літературознавчі монографії, статті в книгах і періодиці

1829. Сверстюк Є. Гострої розпуки гострий біль: Про Миколу Зерова // Сверстюк Є. Собор у риштованні: Документи III. — Париж; Балтимор, 1970. — С. 113-124. — Те саме // Сверстюк Є. На святі надій: Вибр. — К., 1999. — С. 424-433; Те саме // Дукля. — 1967. — № 6. — С. 57-62; Сучасність. — 1994. — № 11. — С. 24-30.

1830. Зерова С. Спогади про Миколу Зерова // Слово: Література. Мистецтво. Критика. Мемуари. Документи. — Едмонтон, 1973. — Зб. 5. — С. 211-252. — На обкл.: Слово: Зб. укр. письменників.

1831. Рильський М. Зібрання творів: У 20 т. Т. 13. — К., 1986. — 622 с.

Із змісту: Про «Камену» Миколи Зерова. — С. 15-16; Микола Зеров — поет і перекладач. — С. 474-485.

1832. Білокінь С. І. Закоханий у вроду слів: М. Зеров — доля і книги. — К.: Час, 1990. — 42 с.

1833. Брюховецький В. С. Микола Зеров: До 100-річчя від дня народж. — К.: Т-во «Знання» УРСР, 1990. — 48 с. — (Сер. 6. «Духовний світ людини»; № 2).

1834. Одарченко П. Під знаком Зерова: Спогади про М. Зерова // Одарченко П. Українська література. — К., 1995. — С. 255-262. — Те саме // Сучасність. — 1961. — № 2. — С. 79-84.

1835. Соловей Є. Парадигма буття в поезії неокласиків (Микола Зеров) // Літературознавство: Матеріали III Конгресу Міжнар. асоц. українців. (Харків, 26-29 серп. 1996). — К., 1996. — С. 460-470. — Те саме // Соловей Є. Українська філософська лірика. — К., 1999. — С. 183-203.

1836. Купріянов І. Микола Зеров // Купріянов І. Джерела. — Запоріжжя, 1997. — С. 9-10.

1837. Іваниця Г. [Рецензія] // Голос друку. — 1921. — №1. — С. 187-188. — Про кн.: Зеров М. Антологія римської поезії: Катулл. Вергілій. Гораций. Проперцій. Овідій. Марціал. — К.: Друкар, 1920. — 64 с.

1838. Плевако М. [Рецензія] // Голос друку. — 1921. — № 1. — С. 190-191. — Про кн.: Нова українська поезія: Зб. / Уложив М.Зеров. — К.: Всеукр. держ. вид-во, 1920. — 175 с. — (Універс. б-ка; №7).

1839. Білецький О. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 1-2. — С. 247-249. — Про кн.: Зеров М. Нове українське письменство: Іст. нарис. Вип. 1. — К.: Слово, 1924. — 136 с.

1840. Білецький О. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 6. — С. 271-272. — Про кн.: Зеров М. Камена. — К.: Слово, 1924. — 76 с.

1841. Музичка А. До початків нової української літератури: Уваги з нагоди підруч. М. Зерова: «Нове українське письменство» // Червон. шлях. — 1925. — № 1-2. — С. 222-237.

1842. Єфремов С. [Рецензія] // Зап. іст. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 503-506. — Про кн.: Зеров М. Нове українське письменство: Іст. нарис. Вип. 1. — К.: Слово, 1924. — 136 с.

1843. Є. Ю. П. «Слово о полку Ігоревім» в сучасній поезії // Календар для всіх. — Л., 1937. — С. 111-112.

1844. Домонтович В. Болотяна Люкроза: Фрагм. // Календар-альм. — Гамільтон, 1948. — С. 109-117.

1845. Державин В. З непроминутих скарбів української поезії (Микола Зеров: Catalepton. Видавництво «Київ», Філадельфія, ст. 80) // Пороги. — 1950. — № 36-37. — С. 2-3.

1846. Гординський С. Про Зерова, Лободовського та Лордбайрона Осьмачку // Нові дні. — 1953. — № 43. — С. 15-16.

1847. Чуб Д. Сучасники про М. Зерова (1890-1935-1955) // Нові дні. — 1955. — № 67. — С. 14-15.

1848. Кропив'янський Т. Микола Зеров: Життя та діяльність // Визвол. шлях. — 1958. — № 7. — С. 763-777.

1849. О. К. Микола Костьович Зеров: (Спогад) // Нові дні. — 1958. — № 101. — С. 11-13.

1850. Одарченко П. Під знаком Зерова // Сучасність. — 1961. — № 2. — С. 79-84.

1851. Кочур Г. Про переклади Миколи Зерова // Всесвіт. — 1963. — № 10. — С. 103-104.

1852. Повідомлення в справі літературної спадщини М.К.Зерова-Ореста // Визвол. шлях. — 1963. — № 4. — С. 472.

1853. Кравців Б. Реабілітація Миколи Зерова-перекладача // Сучасність. — 1964. — № 2. — С. 42-53.

1854. Посмертна реабілітація Миколи Зерова // Молода Україна. — 1964. — № 4-5. — С. 19.

1855. Вшанування пам'яті Миколи Зерова в Канаді // Сучасність. — 1965. — № 12. — С. 122.

1856. Кравців Б. Бій за реабілітацію Миколи Зерова // Сучасність. — 1965. — № 2. — С. 42-49.

1857. Рильський М. Микола Зеров — поет і перекладач // Жовтень. — 1965. — № 1. — С. 78-86: портр.

1858. Рубчак Б. Шукаючи справжнього культобміну, справжнього Зерова і справжньої літератури // Сучасність. — 1965. — № 8. — С. 50-66; № 9. — С. 42-60.

1859. Тарнавський О. Микола Зеров // Листи до приятелів. — 1965. — № 3-4. — С. 15-19.

1860. Боголюб П. Микола Зеров про поезію Івана Франка: Життя та діяльність // Визвол. шлях. — 1966. — № 5. — С. 592-597.

1861. Кочур Г. Микола Зеров і польська література // Укр. календар. — Варшава, 1966. — С. 268-270.

1862. Козій Д. Уточнення // Листи до приятелів. — 1967. — № 10-12. — С. 50-53.

1863. Череватенко Л. Наш сучасник Микола Зеров // Дніпро. — 1967. — № 4. — С. 152-158.

1864. Боголюб П. Глум над Миколою Зеровим: (Зеров М. Вибране. — К.: Дніпро, 1966) // Визвол. шлях. — 1968. — № 3. — С. 419-421.

1865. Кузьма Ю. М. Римські поети епохи Августа в перекладах М. Зерова // Інозем. філол.; Питання класич. філол. — 1970. — Вип. 20, № 8. — С. 74-83.

1866. Филипович О. Спогади про Миколу Зерова: З нагоди 80-річчя з дня народж. // Сучасність. — 1971. — № 3. — С. 49-63.

1867. І. П. Микола Зеров, його життя і діяльність: Скор. передм. праці «До джерел» // Життя і шк. — 1973. — № 2. — С. 26-30.

1868. Плічковський Н. 25-ліття приятелів творчості М. Зерова в Австралії // Визвол. шлях. — 1981. — № 2. — С. 248-252.

1869. Чуб Д. Видатний поет-неокласик Микола Зеров: (До 95-ліття з дня народж.) // Нові дні. — 1985. — № 429. — С. 8-10.

1870. Гречанюк С. До джерел: (Про М. Зерова як літературознавця і критика) // Укр. мова і л-ра в шк. — 1987. — № 10. — С. 8-16.

1871. Курилова Л. Зустрічі з Миколою Зеровим // Сучасність. — 1987. — № 10. — С. 94-116.

1872. Гречанюк С. У «гроні п'ятірнім» - перший: (Штрихи до портр. М. Зерова) // Укр. мова і л-ра в шк. — 1988. — № 8. — С. 10-17.

1873. Зерова С. Ф. Жизнь, ограниченная в сонет... / Примеч. Д. Павлычко // Радуга. — 1988. — № 1. — С. 101-111.

1874. Кочур Г. Зеров і Словацький // Всесвіт. — 1988. — № 8. — С. 126-127: фотогр.

1875. Кузякіна Н. За Соловецькою межею: Листи М.Зерова, М.Куліша, Г.Епіка, В.Підмогильного (тридцять роки) // Київ. — 1988. — № 7. — С. 111-134.

1876. Луценко Ю. Біля джерел // Вітчизна. — 1989. — № 5. — С. 137-139.

1877. Аврахов Т. «Там, між поживклих книг, найкращий мій клейнод...» // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 4. — С. 31-34

1878. Білокінь С. Микола Зеров і книга // Книжник. — 1990. — № 1. — С. 10-19.

1879. Брюховецький В. Шлях на Голгофу: Життєва доля Миколи Зерова: До 100-ліття з дня народж. // Сучасність. — 1990. — № 4. — С. 20-34.

1880. Івашко В. К. Микола Зеров і літературна дискусія (1925-1928) // Слово і час. — 1990. — № 4. — С. 18-27.

1881. Івашко В. К. Поетична творчість І. Франка очима М. Зерова // Укр. літературознавство. — 1990. — Вип. 54. — С. 69-76.

1882. Ковалів Ю. Зважаючи на суперечности // Слово і час. — 1990. — № 4. — С. 27-29.

1883. Лисенко Н. Епізод з ранньої творчості Миколи Зерова // Слово і час. — 1990. — № 6. — С. 61-62.

1884. Лучук О.М. Переклади Миколи Зерова з англійської // Слово і час. — 1990. — № 10. — С. 89-91.

1885. Лучук О. М. Переклади Миколи Зерова з творів англійських письменників // Вісн. Львів. політехн. ін-ту. — 1990. — № 249. — С. 64-68.

1886. Петров В. Спогади про Миколу Зерова: До 100-річчя з дня народж. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 4. — С. 27-31: фотогр.

1887. Покальчук В. Вища школа: ГУКУС у Києві // Сучасність. — 1990. — № 6. — С. 95-102.

1888. Зубрицька М. М.Зеров: Проблема діалогу з читачем // Слово і час. — 1991. — № 9. — С. 54-58.

1889. Куценко Л. Гуляй-поле Миколи Зерова // Укр. мова і л-ра в шк. — 1991. — № 12. — С. 64-68.

1890. Фізер І. [Рецензія] // Сучасність. — 1991. — № 4. — С. 108-110. — Про кн.: Брюховецький В. Микола Зеров: Літ.-критич. нарис. — К.: Рад. письм., 1990.

1891. Заславский И. Ученый, поэт, педагог // Радуга. — 1992. — № 3-4. — С. 119-121. — Про кн.: Брюховецький В. Микола Зеров: Літ.-критич. нарис. — К.: Рад. письм., 1990.

1892. Дмитрів Я. Сонетарій Миколи Зерова // Слово і час. — 1994. — № 7. — С. 47-53.

1893. Солодько П. Ремінісценції з грецької та латини в оригінальній поезії Миколи Зерова // Дивослово. — 1994. — № 12. — С. 9-11.

1894. Таран Л. Сонет неокласиків Миколи Зерова і Максима Рильського // Дивослово. — 1994. — № 1. — С. 9-12.

1895. Таран Л. «Цвіте прозорий вертоград...» // Слово і час. — 1994. — № 9-10. — С. 52-54.

1896. Таран Л. Неокласики Микола Зеров і Максим Рильський // Сучасність. — 1995. — № 3. — С. 107-116.

1897. Зерова С. Спогади про Миколу Зерова // Слово і час. — 1995. — № 9-10. — С. 56-62; 1996. — № 1-2. — С. 70-78; № 4-5. — С. 85-90; № 7. — С. 71-78; № 8-9. — С. 82-90.

1898. Кравець Л. Словесно-художні образи поезій М. Зерова // Дивослово. — 1996. — № 7. — С. 14-17.

1899. Ротач П. «Полтава їжить на видноколі...»: Микола Зеров у зв'язках з рідним краєм // Кур'єр Кривбасу. — 1996. — № 61-64. — С. 107-111; Зоря Полтавщини. — 1990. — 24 жовт. — С. 3.

1900. Стріха М. «Камена» Миколи Зерова: Проекція на уесерівську дійсність 20-х років // Сучасність. — 1996. — № 7-8. — С. 155-158.

1901. Талант, згублений на Соловках // Укр. іст. календар: Щорічник. — К., 1996. — С. 303-304.

1902. Гальчук О. Поетичне осмислення Миколою Зеровим світової культурної спадщини // Дивослово. — 1997. — № 8. — С. 5-7.

1903. Зварич В.З. Образний культурний всесвіт у поезії Миколи Зерова // Всесвітня д-ра в серед. навч. закл. України. — 1997. — № 3. — С. 43-46.

1904. Клещикова В.М. Зеров: «Підводна» архітектоніка літературознавчого дослідження // Слово і час. — 1998. — № 11. — С. 69-72.

1905. Білан А. Баришевське намисто: Згуки минулого // Укр. культура. — 1999. — № 8-9. — С. 2 обкл.

1906. Білик Г. «Камена» Миколи Зерова: Спроба наближення до смислів // Слово і час. — 1999. — № 8. — С. 82-85.

1907. Гнідич Т. Перекладаючи Зерова // Всесвіт. — 1999. — № 4. — С. 113-114.

1908. Заславський І. Микола Зеров — перекладач: (На матеріалі укр. інтерпретації поезій О. Пушкіна) // Дивослово. — 1999. — № 7. — С. 9-13.

1909. Гальчук О. Горацій і Зеров: Діалог через тисячоліття: До 110-ліття від дня народж. Миколи Зерова // Дивослово. — 2000. — № 4. — С. 7-11.

1910. Панченко В. Микола Зеров: Три літа у Златополі // Укр. мова й л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2000. — № 1. — С. 229-232.

1911. Содомора А. Sub aliena umbra = Під чужою тінню // Дзвін. — 2000. — № 9. — С. 3-82; № 10. — С. 41-93.

1912. Солод Ю. Література Розстріляного Відродження: Микола Зеров // Рідні джерела. — 2000. — № 2. — С. 18-24.

1913. Бросаліна О. Латинська поезія св. Колумбана та анонімна пісня веслярів у перекладі Миколи Зерова // Слово і час. — 2001. — № 4. — С. 83-84.

1914. Куцевол О. Шлях до джерел: Урок позакласного читання за темою: «Перекладацька творчість М.Зерова» (11 клас) // Укр. мова й л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2001. — № 1. — С. 68-82.

1915. Поліщук В. На мистецькому полі: Блокнот // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 15 черв. — С. 1-2.

1916. Кочур Г. Микола Зеров // Літ. Україна. — 1965. — 27 квіт. — С. 2.

1917. Кочур Г. З перекладацьких архівів // Літ. Україна. — 1968. — 1 жовт. — С. 4.

1918. Малицький Ф. Професор і поет // Друг читача. — 1971. — 25 трав. — С. 5.

1919. Белоконь С. Уроки переводчикова // Веч. Одесса. — 1985. — 25 мая. — С. 4.

1920. Мисик В. Сторінка пам'яті // Літ. Україна. — 1987. — 13 серп. — С. 6.

1921. Скалій Р. Згадуючи Миколу Зерова // Літ. Україна. — 1987. — 28 трав. — С. 7.

1922. Тен Б. Чим я завдячую Зерову // Літ. Україна. — 1987. — 18 черв. — С. 7.

1923. Куценко Л. Гуляй-поле Миколи Зерова // Кіровоград. правда. — 1989. — 4 листоп.

1924. Брюховецький В. Шлях на Голгофу: Життєва доля Миколи Зерова // Літ. Україна. — 1990. — 10 трав. — С. 3.

1925. Галабутська О. Про незабутніх і незабутнє // Соц. культура. — 1990. — № 4-5. — С. 10-11.

1926. Грубич К. Микола Зеров — великий полтавець // Зоря Полтавщини. — 1990. — 4 жовт. — С. 3.

1927. Грубич К. Під домокловим мечем жили численні родичі репресованого Миколи Зерова // Зоря Полтавщини. — 1990. — 28 груд. — С. 4.

1928. Ковалів Ю. Із небуття — в легенду: Сьогодні 100 років з дня народж. Миколи Зерова // Кіровогр. правда. — 1990. — 26 квіт. — С. 3.

1929. Косян В. Чародій слова: Спогад про вчителя // Літ. Україна. — 1990. — 26 квіт. — С. 5.

1930. Павличко Д. Кризь чорний сум прозрів він світло правди... // Друг читача. — 1990. — 26 квіт. — С. 4: фотогр.

1931. Терлецький В. «... Посумуймо по мертвих братах...» // Друг читача. — 1991. — 3 квіт. — С. 2: фотогр.

1932. Добровольський Г. Високе відчуття слова // Нар. армія. — 2000. — 26 квіт. — С. 8.

Див. також: № 16, с. 301-304; № 63, с. 76-79; № 76, с. 136; № 77, с. 11-15; № 82, с. 122-124; № 91, с. 97-156; № 108, Т. 1, с. 273, 285, 286, 390-399, 430-432, 455, 491, 492, 494, 525, 677; № 113, с. 107-131; № 118, с. 35-64; № 118а, с. 3-58; № 122, с. 69-89; № 123, вип. 1, с. 195-198; № 124, с. 120-157; № 127, с. 31-37; № 129, с. 308-320; № 140, с. 73-82; № 142, Т. 1, с. 38-160; Т. 2, с. 263-264; № 145, с. 157-163; № 156, с. 728-729; № 157, с. 21-24; № 158, с. 367-373; № 1667, с. 5-17; № 1668; № 1771; № 1772; № 1773; № 1774; № 1776; № 1777; № 1778; № 1779; № 1782; № 1784; № 1789; № 1792; № 1793; № 1817.

Ілюстративні матеріали

1933. Хмурий В. Художник Михайло Жук // Всесвіт. — 1926. — № 6. — С. 22-23. — Портр. М.Зерова.

1934. Жук М. Портрет поета Н. Зерова. 1925 // Жук М. Виставка произведений М.И.Жука: Каталог. — О., 1977.

1935 Жук М. [Портрет М.Зерова] / Публ. С.Лушица // Веч. Одесса. — 1985. — 25 мая.

1936. Жук М. Портрет Миколи Зерова. 1925 // Жук М. Альбом. — К., 1987. — Ілюстр. 38.

1937. Микола Костянтинів Зеров: Фотогр. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1988. — № 5. — С. 2 обкл. — (Імена на літературній карті України).

1938. [М.К.Зеров]: Фотогр. // Дивослово. — 2000. — № 4. — С. 2 обкл. — (До 110-річчя від дня народж. видатного письменника).

Див. також: № 16; № 18; № 77; № 86; № 142; № 156; № 1742; № 1773; № 1780; № 1821; № 1827; № 1857; № 1874; № 1886; № 1930; № 1931.

Художні твори, присвячені М.К.Зерову

1939. Рильський М. Тополя: М. Зерову: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 9. — С. 3.

1940. Кравців Б. Миколі Зерову: [Вірш] // Кравців Б. Зимозелень: Сонети й олександрини. — Філадельфія, 1951. — С. 27.

1941. Бора Б. До Зерова: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1960. — № 7. — С. 496.

1942. Рильський М. Напис на книжці «Синя далечинь», подарованій М. Зерову: [Вірш] // Слово: Література. Мистецтво. Критика. Мемуари. Документи. — Едмонтон, 1973. — Зб. 5. — С. 241. — На обкл.: Слово: Зб. укр. письменників.

1943. Джеря Ф. Пам'яті М. Зерова: [Вірш] // Нові дні. — 1977. — № 328. — С. 13.

1944. Стус В. Пам'яті замученого Миколи Зерова: [Вірш] // Стус В. Свіча в свічаді. — Мюнхен, 1977. — С. 47.

1945. Славутич Яр. Микола Зеров: [Вірш] // Зібрані твори: 1938-1978. — Едмонтон, 1978. — С. 74.

1946. Рильський М. Миколі Зерову: [Вірш] // Зібр. творів: У 20 т. — К., 1983. — Т. 1. — С. 368-369.

1947. Вишня О. Літературна пародія // Рад. літературознавство. — 1989. — № 12. — С. 77-78.

1948. Мисик В. Микола Зеров на Півночі: Оповід. // Прапор. — 1990. — № 4. — С. 50-57.

1949. Теліга І. Л. Микола Зеров: Сонет // Брюховецький В. Микола Зеров. — К., 1990. — С. 48. — Те саме // Літ. Україна. — 1987. — 18 черв. — С. 7.

1950. Василенко М. Микола Зеров: [Вірш] // Вітчизна. — 1991. — № 2. — С. 16.

1951. Нікуліна Н. Пам'яті М. К. Зерова: [Вірш] // Вітчизна. — 1991. — № 1. — С. 9-10.

1952. Коломієць В. Кредо Зерова (і моє): [Вірш] // Коломієць В. Золотосинь. — К., 1992. — С. 124.

1953. Харасайло Н. Читаю сонети Зерова: [Вірш] // Дивослово. — 1998. — № 7. — С. 2 обкл.

1954. Ющенко О. Микола Зеров на Соловках: [Вірш] // Укр. мова й л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2001. — № 1. — С. 79.

ЙОГАНСЕН
МАЙК (МИХАЙЛО) ГЕРВАСІЙОВИЧ

1895-1937

Народився 5 листопада 1895 р. у Харкові в сім'ї вчителя. Мати його була широкою україркою, батько походив із давнього шведського роду. Майк Йогансен вчився в класичній російській гімназії. Це було благодатне інтернаціональне середовище, в якому виростав і виховувався майбутній письменник. У хлопця були виняткові лінгвістичні здібності. На час закінчення Харківського університету (1917) він знав старогрецьку й латину, вільно володів англійською, німецькою, італійською, іспанською і французькою, не кажучи вже про скандинавські та слов'янські мови.

Як засвідчували сучасники, «з Майка був чортівськи здібний лінгвіст», але так само обдарований він був і для сприйняття технічних знань... Заповзятому літераторові — поетові, прозаїку, теоретику — були так само близькі абстрактні категорії, так звані «чисті науки». Освіту мав енциклопедичну, невпинно поглинав нові знання, в той же час був пристрасним спортсменом майже «в усіх видах спорту».

М.Йогансен став одним із фундаторів поштовтневої радянської літератури. Він стояв біля витоків перших пролетарських літературних організацій України. Був одним із засновників «Гарту» (1922), а після його розпаду — ВАПЛІТЕ. З його ініціативи з'явилися на світ журнал-альманах «Літературний ярмарок» (ЛЯ), а пізніше — «Універсальний журнал» (УЖ).

На початку свого творчого шляху Йогансен тяжів до футуристів. Формалістичні тенденції проглядалися вже в перших його поетичних збірках «Д'горі» (1921), «Хроковее коло» (1922), «Революція» (1923), «Доробок» (1924).

Майк Йогансен по праву вважається засновником школи українського нарису. Його «Три подорожі» (1932), «Під парусом на дубі» (1933), «Подорож у Дагестан» (1933), «Кос-Чагил на Ембі» (1936) та інші можуть вважатися еталоном майстерності.

Про розмаїття таланту Йогансена свідчить той факт, що він на високому професійному рівні складав різні граматики і словники, корпуси народних приказок

і прислів'їв, був автором спеціальних збірників і наукових розвідок. А до всього ще й перекладав практично з усіх європейських мов.

Йогансен відвідав Одесу в складі групи українських письменників 1928 р. (М.Йогансен, В.Сосюра, В.Чечвянський, Л.Чернов, О.Слісаренко та В.Вражливий). Під час свого перебування в Одесі він разом з іншими письменниками читав свої твори на підприємствах перед робітниками, на студентських зібраннях, у Будинку преси та на X окружному з'їзді Рад, який в той час відбувався в Одесі.

Крім того, М. Йогансен написав сценарій фільму «Звенигора». Фільм, знятий Олександром Довженком на Одеській кінофабриці, користувався великим успіхом в СРСР і за кордоном. Газета «Культура і побут» у 1927 році писала, що «цей фільм — сучасний, бойовий радянський фільм, але разом з тим і український національний, в кращому розумінні цього слова...».

Висока внутрішня культура Майка Йогансена, його самобутність, добропорядність робили його чужорідним елементом в антигуманному безликому сталінському «раю». Проти нього оголосила хрестовий похід вульгарно-соціологічна критика.

Пізно вночі 18 серпня 1937 р. він був заарештований у своїй харківській квартирі по вулиці Червоних письменників, 5. Підставою для арешту стали, як говорилося в постанові про порушення кримінальної справи, «матеріали про участь Йогансена в діяльності антирадянської, націоналістичної організації, яка прагнула шляхом терору й збройного повстання проти Радянської влади відірвати Україну від Радянського Союзу».

На допитах Йогансен поведився гідно: не запобігав перед слідчими, не «топив» побратимів по перу, не приховував своїх політичних поглядів. Провини своєї не визнавав, а говорив лише про те, що «арешти українських письменників є результатом розгубленості й безсилля керівників партії і Радянської влади».

24 жовтня Йогансену було пред'явлено обвинувальний висновок, в якому зазначалося, що він «з 1932 р. був учасником антирадянської націоналістичної організації, яка ставила своєю метою повалення Радянської влади методами терору й збройного повстання; завербував 4 особи для участі в повстанні; погодився особисто взяти участь у виконанні теракції проти керівників Компартії і Радянського уряду». На підставі цього Військова колегія Верховного Суду СРСР, розглянувши на закритому засіданні 26 жовтня 1937 р. судово-слідчу справу, винесла вирок: «Йогансена М.Г. присудити до вищої міри кримінального покарання — розстрілу з конфіскацією всього особисто йому належного майна. Вирок остаточний і на підставі Постанови ЦВК СРСР від 4 грудня 1934 р. підлягає негайному виконанню».

Йогансен був розстріляний у Києві 27 жовтня 1937 р.

У вересні 1956 р. правління СПУ звернулося до прокуратури УРСР з клопотанням про перегляд справи М.Йогансена і його реабілітацію.

20 березня 1958 р. Військова колегія Верховного Суду СРСР на своєму засіданні ухвалила: «Вирок Військової колегії Верховного Суду СРСР від 26 жовтня 1937 р. стосовно Йогансена М.Г. скасувати і справу про нього провадженням припинити за відсутністю складу злочину».

Майк Йогансен реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірках

1955. Комуна: [Вірш] // Червоний декламатор. — К., 1923. — С. 14.

1956. Украинский язык: Пособие для курсов и самообразования. — К.: Гарт, 1923. — 48 с. — Те саме. — 2-е вид., випр. — К.: Гарт, 1924. — 45 с.

Рец.: Курило О. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924. — Кн. IV. — С. 251-254; К. Н. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 7 жовт. — С. 4.

1957. Червона Армія: [Вірш] // Іваниця Г., Чепіга Я., Якубський Б. Шляхом життя: Читанка для ст. груп трудової шк., робфаків, шк. для дорослих та ін.: У 2 ч. — К., 1923. — Ч. 1. — С. 222. — Те саме // Жовтень: Зб. для дітей та юнацтва. — Х., 1925. — С. 150-151; Те саме // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 23 лют. — С. 2.

1958. Балада // Гарт: Альм. Київ. філії Спілки пролетар. письмен. «Гарт». — К., 1925. — [Вип.] 1, лют.-берез. — С. 39.

1959. «Дві тисячі тому...»: [Вірш] // Ленінський декламатор. — К., 1925. — С. 79. — Те саме // Ленінський декламатор. — Х., 1926. — С. 92.

1960. [Передмова до перекладу] // Гете Й. Фауст. — Х.: Б.в., 1926. — С. 1-6.

1961. Травень; Тінь на стіні; Весна: [Вірші]; Уривки з утопічної поеми «Комуна» // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 379-381.

1962. Як будується оповідання: Аналіз прозових зразків. — Х.: Книгоспілка, 1928. — 148 с.

Рец.: Державін В. [Рецензія] // Критика. — 1928. — № 4. — С. 155-158; Пятковський І. [Рецензія] // Молодняк. — 1928. — № 4. — С. 130-132; Степняк М. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1928. — № 4. — С. 223-224; Ямпольський І. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 188-189.

1963. «Непереможні хмари-гори...»; НЕП; Панейрєня; Похорон; Дядьки: Примітив; Пазза; День; Ніч: Контрасти; У бій: Кільце; Революція: [Вірші] // Вибр. твори нової української літератури / Упоряд. М. Плевако. — К., 1929. — Стр. 715-719.

1964. «Потяг рушив у дощ і тумани...»; «Непереможні хмари-гори...» [Вірші] // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 124-125, 255-256.

1965. Вересень: [Вірш] // Декламатор / За ред. О. Слісаренка. — Х., 1930. — С. 204.

1966. «Гей! Єднайтесь, пацани усіх країв...»; Товариш Ленін: [Вірші] // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 173-174.

1967. Збірка вибраних віршів. — Х.: ДВУ, 1930. — 80 с.

1968. Подорож ученого доктора Леонардо і його майбутньої коханки, прекрасної дівчини, у Слобожанську Швейцарію. — Х.: Пролетарій, 1930. — 216 С. — Те саме // Літ. ярмарок. — 1928. — № 1. — С. 139-198; Прапор. — 1990. — № 6. — С. 41-195; Кур'єр Кривбасу. — 2000. — № 132. — С. 79-107, № 133. — С. 80-112.

1969. Ясен: Поезій книга друга. — Х.: ДВУ, 1930. — 63 с.

Рец.: Л. С. [Рецензія] // Красн. слово. — 1930. — № 2. — С. 112-116; Нард В. М. Йогансен — «Ясен» // Пролітфронт. — 1930. — № 3. — С. 303-310; Старинкевич Л.

[Рецензія] // Червон. шлях. — 1930. — № 4. — С. 188-190; Шеремет М. [Рецензія] // Молодняк. — 1930. — № 2. — С. 152-154.

1970. Оповідання про Майкла Паркера. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 80 с.

1971. Подорож у радянську Болгарію. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1931. — 72 с.

1972. Три подорожі. — К.: Л-ра і мистец., 1932. — 193 с.

1973. Балади про війну і відбудову. — Х.: Л-ра і мистец., 1933. — 60 с.

Рец.: Ст-ан. [Рецензія] // Молодняк. — 1933. — № 3. — С. 103-104.

1974. Подорож у Дагестан. — К.: Рух, 1933. — 148 с.

1975. Поезії. — Х.: Рух, 1933. — 186 с.

1976. Кос-Чагил на Ембі. — К.: Держ. літ. вид-во, 1936. — 152 с. — Те саме // Червон. шлях. — 1935. — № 10. — С. 90-113; № 11. — С. 104-130; № 12. — С. 158-184; Літ. газ. — 1935. — 29 верес. — С. 3. — Підзаг.: Розд. з кн. нарисів про нафту в пустині.

1977. «Дні мої, мої дивні діти...»; Революція, І; Світанок; «Впливає чапля з туманів...»; Метемфісис: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 58-59.

1978. «Я знаю: загину...»; «Люблю тебе...»; «Дні мої, мої дивні діти...»; Посуха; Голод; Світанок; Вечір; Вернись; Батько; Колискова; Ясен; «Ось іду по рейці...»; Мертвий крижень; Альчеста; «Овес росте...»; «Ви, що, не знаючи мети...»; [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 209-222.

1979. «Овес росте край неба у пісках...»; «Чи стемніли вулиці...»; «Впливає чапля з туманів...»; «Як ми з нею луками йшли...»; «І співай тепер, що не ця...»; Вернись!; [Вірші] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 274-276.

1980. «В огнисті червоні крила...»; «Із синіх безодень нова Атлантида...»; Комуна; Червона Армія; Сонатина; Весна; Вересень; «Непереможні хмари-гори...»; «Углиб, у груди, в дикий ґрунт...»; [Вірші] // Із поезії 20-х років: Зб. — К., 1959. — С. 179-186.

1981. «Я знаю: загину...»; «Люблю тебе...»; «Поля синіють вечорами...»; «Заячий вечір. Сніг...»; «Дні мої, мої дивні діти...»; Посуха; Голод; «Ви, що, не знаючи мети...»; Весна; Революція; Метемфісис; Колискова; «Ось іду по рейці...»; Ясен; «Впливає чапля з туманів...»; «Овес росте край неба у пісках...»; Поезія; Вернись!; «Вікно зимового вагону...»; Мисливська легенда; «Ах, життя моє — кругле, як м'яч...»; [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 152-165.

1982. Поезії / Упорядкув., вступ. ст. і прим. С.О.Крижанівського; Редкол.: В.В.Біленко та ін. — К.: Рад. письм., 1989. — 200 с.; фотогр. — (Б-ка поета).

1983. «Ось іду по рейці...»; «У дахів іржавім колоссю...» // Сто років юності: Антол. укр. поезії ХХ ст. в англomовних пер. / Упоряд.: О.Лучук, М.Найдан. — Л., 2000. — С. 220-223.

Публікації в журналах

1984. До проблеми вільного розміру: (Поема Хвильового «В електричний вік») // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 1. — С. 43-45.

1985. Конструктивізм яко мистецтво переходової доби // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 36-37.

1986. Німецькі експресіоністи // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 64.

1987. [Рецензія] // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 1. — С. 72-73. — Про кн.: Сімович В. Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці. — 2-е вид., з одмінами і дод. — К.; Ляйпціг; Коломия; Вінніпег: Укр. накладня, 1919.

1988. [Рецензія] // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 59. — Про кн.: Якубський Б. Наука віршування. — К.; Б.в., 1922.

1989. Теоретичне обґрунтування панфутуризму // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 55.

1990. День: (Символетки): [Вірш] // Шляхи мистецтва. — 1923. — № 5. — С. 5.

1991. [Рецензія] // Книга. — 1923. — № 3. — С. 33-34. — Про кн.: Сулима М. Історія українського письменства: Конспект. — Х.: ДВУ, 1913.

1992. [Рецензія] // Книга. — 1923. — № 4. — С. 27-28; Червон. шлях. — 1923. — № 8. — С. 324-325. — Про кн.: Курило О. Уваги до сучасної української літературної мови. — 2-е вид. — Х.; К.: Книгоспілка, 1923. — 116 с.

1993. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1923. — № 2. — С. 303-304. — Про кн.: Шкурупій Г. Барабан, вітрина 2-га. — К., 1923; Шкурупій Г. Психетози, вітрина 3-я. — К., 1922.

1994. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1923. — № 4-5. — С. 285-286. — Про працю: Сімович В. На теми мови // Нова Україна. — 1923. — Ч. 7-8, 9, 12.

1995. [Рецензія] // Шляхи мистецтва. — 1923. — № 6-7. — С. 262-263. — Про кн.: Загул Д. Поетика. — К.: Спілка, 1923.

1996. Сонатина: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 2. — С. 36.

1997. Хуга: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 9. — С. 42.

1998. «Альбо»: Розділ з А. А. роману // Глобус. — 1924. — № 21. — С. 3-8.

1999. Пісня // Червон. шлях. — 1924. — № 7. — С. 34.

2000. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 1-2. — С. 259-260. — Про кн.: Бузинний О., Щепотьєв В. Практичний підручник діловодства в українською мовою. — Х.; К.: Книгоспілка, 1924. — 84 с.

2001. Травень: [Вірш] // Знання. — 1924. — № 17-18. — С. 2; Шквал. — 1929. — № 17-18. — С. 7.

2002. «Углиб, у груди...»; «Я знову йду на провесні...»; [Вірші] // Глобус. — 1924. — № 12. — С. 7.

2003. «Згинався останній генерал...»; [Вірш] // Червон. шлях. — 1925. — № 3. — С. 72.

2004. Ленінська картка (Св. Рено) // Всесвіт. — 1925. — № 2. — С. 2-4; фотогр.

2005. Майборода // Всесвіт. — 1925. — № 11. — С. 8-10; № 16. — С. 3-5; № 18. — С. 2-4.

2006. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1925. — № 4. — С. 303-305. — Про кн.: Огієнко І. Чистота й правильність української мови: Підруч. для вивчення укр. літ. мови: Попул. курс з іст. освітленням. — Б.м.: Б.в., б.р.

2007. Степ: [Вірш] // Всесвіт. — 1925. — № 19. — С. 6.

2008. Аналіз одного журнального оповідання // ВАПЛІТЕ. — 1926. — 3. 1. — С. 37-57.

2009. «Ось іду по рейці...»; [Вірш] // Червон. шлях. — 1926. — № 7-8. — С. 65.

2010. Павза: [Вірш] // Всесвіт. — 1926. — № 5. — С. 14.

2011. Три маленьких вірші: «Вночі дзвенить комар...»; «З очей спадає денний груз...»; «В весні їхати в Київ...» // Червон. шлях. — 1926. — № 3. — С. 7-8.

2012. Аналіз фантастичного оповідання // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 2. — С. 139-162.

2013. Панейрєня; Похорон: [Вірші] // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 1. — С. 39, 40.

2014. [Рецензія] // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 5. — С. 204-206. — Про кн.: Загул Д. Мотиви: Поезій збірка IV. 1923-1926 / Передм. О. Білецького. — К.: ДВУ, 1927.

2015. Дядьки: Примітив: [Вірш] // Універс. журн. — 1928. — № 12. — С. 24.

2016. Зубна щітка: Наук.-попул. нарис // Універс. журн. — 1928. — № 12. — С. 78-85.

2017. Таймс // Універс. журн. — 1928. — № 11. — С. 14-20.

2018. «В березні міліціонер свистав...»; [Вірш] // Універс. журн. — 1929. — № 3. — С. 5.

2019. Washington Post: (З серії «Обличчя буржуазної преси»); [Вірш] // Універс. журн. — 1929. — № 6. — С. 60-66.

2020. Вікно зимового вагону: [Вірш] // Літ. ярмарок. — 1929. — № 10. — С. 250.

2021. Дейлі Н'юз // Універс. журн. — 1929. — № 2. — С. 46-50.

2022. Життя: [Вірш] // Універс. журн. — 1929. — № 3. — С. 44.

2023. Le temps — Map // Універс. журн. — 1929. — № 1. — С. 73-77.

2024. Ледачий автор // Універс. журн. — 1929. — № 2. — С. 54: фотогр.

2025. Неймовірні авантури дона Хозе Перейра в Херсонському степу // Літ. ярмарок. — 1929. — № 8. — С. 28-55.

2026. Nomina-otina: (Латинська рима) // Універс. журн. — 1929. — № 3. — С. 126-129.

2027. Талалай; До рад. краю; Поезія: [Вірші] // Літ. ярмарок. — 1929. — № 9. — С. 134-136.

2028. Як тане трава; Верніться!; Мисливська легенда: [Вірші] // Літ. ярмарок. — 1929. — № 11. — С. 196-197.

2029. «Академічна неписьменність чи мовне шкідництво?» // Літ. арх. — 1930. — № 3-4. — С. 319-335.

2030. Баляда // Всесвіт. — 1930. — № 18. — С. 4.

2031. Кінець Майкла Паркера // Всесвіт. — 1930. — № 22. — С. 2-5.

2032. Подорож до Дагестану // Червон. шлях. — 1930. — № 10. — С. 41-62; № 9. — С. 38-53.

2033. «Vorwärts» («Вперед!») // Нова генерація. — 1930. — № 2. — С. 17-22.

2034. Пісня червоної кінноти: [Вірш] // Червон. шлях. — 1933. — № 4-5. — С. 34.

2035. Робочий: [Вірш] // Червон. шлях. — 1933. — № 1. — С. 20.

2036. Три вірші: Ремонт землі; Ніч у лісі; Сестра // Молодняк. — 1933. — № 6. — С. 33-35.

2037. Творчий рейд // Глобус. — 1935. — № 7. — С. 14.

2038. Мати: [Вірш] // Літ. журн. — 1936. — № 1. — С. 43.

2039. Ситтутунга // Червон. шлях. — 1936. — № 1. — С. 77-86.

2040. Верніться!: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 80.

2041. Комуна; Ленін; Ніч у лісі: (Із слюсарем Шарабаном); Степ; Сестра

(Загальний зошит); Вірші / Публ. і передм. С.Крижанівського // День поезії: Альм. — К., 1967. — С. 290-295; мал.

2042. «Поля синіють вечорами...»; «Непереможні хмари-гори...»; Комуна; Романс; «І знову йду напровесні полями...»; «Дві тисячі літ були б ви богом...»; «То не було геройство білих...»; «Ось іду по рейці і хитаюсь...»; Панейреней; [Вірші] / Передм. і публ. С.Крижанівського // Поезія: 36. — 1985. — Вип. 2. — С. 156-164.

2043. «Дні мої, дивні діти...»; «Ви, що, не знаючи мети...»; «Бандити наступали на місто...»; Посуха; Скоро Forte; Крокове коло; День; «Дві тисячі літ були б ви богом...»; Дош (Моїй Латвії); «Зливи й зливи...»; «Не падав сніг, а сонце стигло...»; НЕП; Мисливська легенда; «Ах, життя моє кругле, як м'яч»; [Вірші] / Передм. і публ. І.Дзюби // Україна. — 1988. — № 39. — С. 7-9.

2044. «Крізь листя літер в чорнокнижнім гаї...»; «Непереможні хмари-гори...»; «Люблю тебе...»; Травень; Місяць; Крокове коло; «Згинавсь останній генерал...»; «Вогка долина й молоді дуби...»; Ліс; «В весні їхати в Київ...»; «Ось іду по рейці й хитаюсь...»; Верніться!; «І співай тепер, що не ця...»; «Колись рушниці калиновим соком...»; «Ах, дерево у пам'яті глухий...»; «З яруги викотивсь багряний галаган...»; «І ринула лісів зелена хвиля...»; Поетова весна; Мертвий крижень; «То город-дош, холодний і зелений...»; «Не падав сніг, а сонце стигло...»; Заячий вечір; Станція; 405 полк; Сестра; Мати; «А нас, тих, що знали зарані пісню...»; [Вірші] / Передм. і публ. І.Лисенка // Вітчизна. — 1995. — № 9-10. — С. 127-141.

2045. Дими махорки; «Сивий ранок впав на місто синє...»; «Ви, що, не знаючи мети...»; «В грому гармат і співах кричі...»; Голод; Пора; Крокове коло; «Цвілі суніці з-під листків...»; Грак-гуморист; Вихідний день; «Як ми із нею луками йшли...»; «Моє, моєньке миле, ясне мі...»; Заєць дитячий; «Ах, життя моє дороге...»; Сестра; [Вірші] // Вітчизна. — 2001. — № 1-2. — С. 81-88.

Публікації в газетах

2046. Жовтень: Гімн // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1921. — 7 листоп. — С. 3.

2047. «І спить вівсяна осінь...»; [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1921. — 13 листоп. — С. 4.

2048. «Ти думаєш — що то Комуна...»; [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1921. — 30 жовт. — С. 3.

2049. Голод: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 11 верес. — С. 2.

2050. Революція: Епінікія // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 29 жовт. — С. 2.

2051. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. —

1 груд. — С. 3. — Про кн.: Поліщук С. Ленін: Поема. — Х.: Вид. Всеукр. упр. селян. будинків, 1922.

2052. Африка: (Уривки з роману) // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 8 черв. — С. 3; 15 черв. — С. 2-3.

2053. Знання і ширість // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 11 трав. — С. 3.

2054. Літературні угруповання на Правобережжі та завдання «Гарту» // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 6 лип. — С. 1-2.

2055. Один з молодших: Шкіц // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 13 лип. — С. 1.

2056. Уривок із авантюрного роману // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 1 черв. — С. 2-3.

2057. Маладняківці // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 13 груд. — С. 2.

2058. Про українізацію та врожай на спеців // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 12 листоп. — С. 2.

2059. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 26 лип. — С. 4. — Про кн.: Ізюмов О. Граматика й правопис української мови: Конспект лекцій. — 2-е вид., перероб. — К., 1925.

2060. Шляхи розвитку сучасної літературної укромови // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 19 лип. — С. 1-2.

2061. Москва: Уривки // Літ. газ. — 1934. — 15 черв. — С. 5.

2062. Харків: Уривки з повісті «Харків» // Літ. газ. — 1934. — 7 листоп. — С. 3.

Переклади

2063. Толер Е. День пролетаріату: П'єса: Пер. з нім. // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1922. — 26 жовт. — С. 2.

2064. Рільке Р. М. Передчування: Вірш: Пер. з нім. // Червон. шлях. — 1933. — № 2. — С. 144.

2065. Шіллер Ф. Коварство і любов: Пер. з нім. — К.: Дитвидав, 1934. — 116 с.

2066. Левіна Х. Весна: Вірш: Пер. з євр. // Літ. журн. — 1936. — № 1. — С. 46.

2067. Хашчеватський М. Поділ у Києві: Вірш: Пер. з євр. // Літ. журн. — 1936. — № 1. — С. 54.

2068. Шіллер Ф. Розбійники: П'єса в 5-ти актах: Пер. з нім. — Х.; О.: Дитвидав ЦК ЛКСМУ, 1936. — 124 с.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 195-199, 638; № 19, Т. 4, с. 598-600; № 21, с. 247-248; № 23, Вип. 2, с. 23-29.

Довідкові видання

2069. Йогансен Михайл Гервасієвич / М.Степняк // ЛЕ. — М., 1930. — Т. 4. — С. 552-554.

2070. Йогансен Михайло // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1959. — Т. 3. — С. 907-908. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник. частина — Л., 1994. — Т. 3. — С. 907-908.

2071. Онацький Є. Йогансен Михайло (Майк) // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1959. — Кн. 3. — С. 563.

2072. Йогансен Михайло (Майк) Гервасійович // УРЕ. — К., 1961. — Т. 6. — С. 30. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1978. — Т. 4. — С. 478.

2073. Йогансен Михайл (Майк) Гервасієвич / С.А.Крыжановский // КЛЭ. — М., 1966. — Т. 3. — С. 270.

2074. Йогансен Михайло (Майк) Гервасійович // УРЕС. — К., 1966. — Т. 1. — С. 851. — Те саме // УРЕС. — К., 1986. — Т. 1. — С. 737; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 1. — С. 723.

2075. Йогансен Михайл (Майк) Гервасієвич // УСЕ. — 2-е изд. — К., 1980. — Т. 4. — С. 376.

2076. Йогансен Михайло (Майк) Гервасійович / Ю.І.Ковалів // УЛЕ. — К., 1990. — Т. 2. — С. 358; фотогр.

•

2077. Yohansen, Maik / I.Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto: Buffalo; London, 1993. — Vol. 5. — P. 774.

Статті в книгах і періодиці

2078. Фільмографія: 1. «Звенигора» / Сценаристи: М. Йогансен, Ю. Тютюнник (1928) // Зінич С., Капельгородська Н. Знято в Одесі. — О., 1969. — С. 58.

2079. Лейтес А. [Рецензія] // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 59. — Про кн.: Йогансен М. Елементарні закони версифікації (віршування). — Х.: Всеукрлітком, 1922.

2080. Тростянецький М. [Рецензія] // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 63. — Про кн.: Йогансен М. Д'горі. — Х.: Всеукрліто, 1921.

2081. Дніпровський І. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1923. — № 6-7. — С. 265-266. — Про кн.: Йогансен М. Крокове коло. — К.: Гарт, 1923. — 29 с.

2082. Доленго М. [Рецензія] // Нова книга. — 1924. — № 1. — С. 39-40. — Про кн.: Йогансен М. Доробок: (Речі 1917-1923 р.). — Б.м.: Червон. шлях, 1924. — 100 с.

2083. Лебідь А. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 11-12. — С. 127-128. — Про кн.: Йогансен М. 17 хвилин: Оповід. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 39 с.

2084. Пилипенко С. Йогансеновий дрібногляд // Плужанин. — 1925. — № 5. — С. 28-29.

2085. Цебенко В. Аналіз мови поезій Йогансена // Червон. шлях. — 1925. — № 4. — С. 216-130.

2086. Гудран Ж. «Седі» в «Березолі» // Нове мистецтво. — 1926. — № 29. — С. 8-9.

2087. Альцест. «Звенигора» // Театр, клуб, кіно. — 1928. — № 32. — С. 12.

2088. Бажан М. Звенигора. (Сценарій М. Йогансена та Юртика, режисер О. Довженко, художник В. Г. Кричевський, оператор Зевелев) // Життя й революція. — 1928. — № 1. — С. 110-112.

2089. Бажан М. Про «Звенигору»: Творчі легенди і творчі історії // Театр, клуб, кіно. — 1928. — № 31. — С. 8-9.

2090. Деслав Є. Звенигора — сенсація паризького екрану // Нове мистецтво. — 1928. — № 10-11. — С. 5.

2091. Смолич Ю. Перший день української кінематографії: З приводу фільму «Звенигора» // Нове мистецтво. — 1928. — № 7. — С. 2-4.

2092. Сухино-Хоменко В. Проти неуктва і ревізії // Критика. — 1928. — № 5. — С. 17-37.

2093. Українські фільми в Парижі // Театр, клуб, кіно. — 1928. — № 37. — С. 15.
2094. Гр. Р. [Рецензія] // Молодняк. — 1929. — № 5. — С. 143-144. — Про кн.: Йогансен М. Подорож людини під кепом: Єврейські колонії. — Х.: ДВУ, 1929. — 79 С.
2095. Сенченко І. Автобіографія Майка Йогансена, того Йогансена, що оздобив прологом та інтермедіями 133 книгу «Літературного ярмарку» // Літ. ярмарок. — 1929. — № 3. — С. 1-3.
2096. Ф.С. Перша група // Шквал. — 1929. — № 15. — С. 2: фотогр.
2097. Муратов І. Просто талант?: Спогади про М. Йогансена // Прапор. — 1972. — № 5. — С. 95-100.
2098. Півторадні В. Перший пригодницький роман на Україні // Вітчизна. — 1980. — № 1. — С. 213-214.
2099. Ковалів Ю.І. До характеристики творчості М. Йогансена // Рад. літературознавство. — 1985. — № 12. — С. 33-42.
2100. Ковалів Ю. На шляху до «романтики буднів» // Вітчизна. — 1987. — № 4. — С. 166-171.
2101. Айзеншток І. Спогади про Майка Йогансена / Пер. з рос., передм. і публ. І.Лисенка // Вітчизна. — 1990. — № 6. — С. 161-169.
2102. Ковалів Ю. Енергія експерименту // Прапор. — 1990. — № 6. — С. 116-117.
2103. Гриценко О. Похвальне слово учнівству // Березіль. — 1991. — № 12. — С. 161-176.
2104. 28 жовтня: [100 років від дня народж. М.Йогансена (1895-1937)] // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1995. — IV кв. — С. 50-57.
2105. Сулима М. «... І наречуть йому химерне наймення-Йогансен!» // Слово і час. — 1995. — № 2. — С. 7-11.
2106. Вишеславський Л. Розповідь про дивовижного Майка Йогансена і про те, як він уже після своєї загибелі водив мене по Слобожанській Швейцарії // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 176-180.
2107. Гербурт-Йогансен А. Коли б Майк Йогансен написав свій життєпис // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 160-162.
2108. Гордієнко К. Світвся душею // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 170.
2109. З листування Майка Йогансена // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 180-181.
2110. Лейтес О. Біля джерел // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 162-168.

2111. Лисенко І. Майк Йогансен у спогадах сучасників: З когорти духовних речників // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 157-159.

2112. Мар'янов О. У двобої з Довженком // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 170-175.

2113. Сенченко І. Жив не так, як усі // Березіль. — 1996. — № 1-2. — С. 168-169.

2114. Денисенко В. Типи комічного у «Подорожі доктора Леонардо» Майка Йогансена // Слово і час. — 2000. — № 11. — С. 65-69.

2115. Мельників Р. Collum, pop animum mutant qui trans mare currunt // Кур'єр Кривбасу. — 2000. — ? 132. — С. 77-78.

2116. Мельників В. Трансформація особистості в «Абсурдному світі» Майка Йогансена // Слово і час. — 2000. — № 10. — С. 37-40.

2117. Микитенко О. Слідами фальшивої Мельпомени, або «Йогансен, Слісаренко, Довженко і я» // Кур'єр Кривбасу. — 2000. — № 123. — С. 114-144.

•

2118. Лейтес А. Три книжки // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 23 листоп. — С. 2-3.

2119. Ф.Я. [Рецензія] // Пролетар. правда. — 1925. — 24 верес. — С. 5. — Про кн.: Йогансен М. 17 хвилин: Оповід. — Х.: Книгоспілка, 1925.

2120. Копиленко О. Очима глядача: Нотатки про фільм «Звенигора» - режисера О. Довженка (сценарій М. Йогансена та Ю. Юртика) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1927. — 19 листоп. — С. 6.

2121. Деслав Є. Успіх «Звенигори» в Парижі (ВУФКУ в Фільм-Клубі, Сорбонні, Сіне-Латен) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 21 квіт. — С. 5.

2122. Про одну «радикальну перебудову» // Літ. газ. — 1934. — 18 лип. — С. 4.

Див. також: № 16, с. 378; № 76, с. 208; № 77, с. 55-58; № 82, с. 148-151; № 83а, т. 1, с. 195-196; № 93, с. 21-22; № 108, с. 284; № 114, с. 84-89; № 118, с. 119-129; № 124, с. 157-202; № 129, с. 301-308; № 138, 211-214; № 145, с. 155-157; № 155а, с. 733; № 156, с. 33-35; № 157, с. 397-399; № 1982; № 2041; № 2042; № 2043; № 2044.

Ілюстративні матеріали

2123. Петрицький А. Майк Йогансен: Портр.-мал. // Літ. ярмарок. — 1929. — № 7. — С. 131.

2124. Поет Майк Йогансен: Шарж // Шквал. — 1929. — № 12. — С. 8.

2125. Т. Йогансен, Слісаренко, Чернов: Коллаж // Шквал. — 1929. — № 15. — С. 2.

2126. Михайло Гервасійович Йогансен (1895-1937): Фотогр. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1989. — № 1. — С. 2 обкл. — (Імена на літ. карті України).

Див. також: № 16; № 18; № 77; № 123; № 138; № 156; № 233; № 599; № 603; № 613; 1982; № 2004; № 2025; № 2041; № 2076; № 2096; № 2100.

Художні твори, присвячені М.Г.Йогансену

2127. Сашко. Дружній шарж на М. Йогансена // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 23 груд. — С. 3.

2128. Метемфіс: [Вірш] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 95.

2129. Смолич Ю. Рассказ о непокое: Йогансен // Дружба народов. — 1968. — № 5. — С. 55-81.

2130. Ющенко О. Пам'яті Майка Йогансена // Ющенко О. Гомери України: З мого літопису. — К., 1997. — С. 179.

КОСИНКА (справжнє прізвище — СТІЛЕЦЬ)

ГРИГОРІЙ МИХАЙЛОВИЧ

1899-1934

Народився 29 листопада 1899 року в с. Щербанівка, Обухівського повіту, на Київщині, в сім'ї малоземельних селян. Початкову освіту здобув, закінчивши двокласну школу в с. Красне. В чотирнадцять років опинився в Києві «на заробітках»: вдень чистив чоботи, а ввечері вчився на вечірніх гімназійних курсах.

Коли 1919 р. він вступив до Київського інституту народної освіти, за спиною у хлопця були і участь у громадянській війні, і тюрма, в якій він одсидів три місяці. Студентські роки були для Косинки сповнені бурхливих подій та великої праці. Його владно кликало до себе слово, літературна діяльність. Перші замальовки і статті були опубліковані ним 1919 р. в київській газеті «Боротьба» (оповідання «На буряки» тоді ж републіковане в одеській газеті «Боротьба»). Потім Косинка працював у редакції газети «Вісті Київського губревкому», в журналах «Нова громада» та «Всесвіт», був редактором ДВУ, директором Харківського і Київського радіокомітетів. Був членом творчої групи «Гроно», а потім — «Ланка» (з 1926 року — «Марс» — Майстерня революційного слова).

Проблеми пореволюційного села — ось що стало темою творчості Косинки. В цьому він йшов слідами Василя Стефаника, з яким листувався і якого дуже поважав. Хоча в першій своїй збірці новел «На золотих богів» (1922) Косинка віддає данину імпресіонізму, і символізму, і романтизму, друга книжка новел «В житах» (1926) показує нам майстра-реаліста. Йому, синові села, боліли рани селянства, доведеного до крайнього ступеня зубожіння. Він розумів і співчував людям, які нібито й не повинні були цікавити його: декласованим елементам, бандитам, дезертирам, спекулянтам, міщанам тощо. Він об'єктивно змальовував гострі життєві конфлікти, і саме це викликало обурення критиків, які звинувачували письменника в поетизації ворожих радянській дійсності сил. Незважаючи на те, що С.Єфремов, М.Рильський, М.Ірчан та інші високо оцінювали творчість Григорія Косинки, критики кваліфікували його як куркульського агента в радянській літературі.

Письменника було заарештовано 5 листопада 1934 року як такого, що належав до організації, котра готувала терористичні акти проти керівників партії і Радянської влади. Керуючись постановою ЦВК СРСР від 1.12.1934 р., виїзна сесія Військового Суду СРСР присудила Григорія Косинку-Стрільця до розстрілу. Вирок виконано того самого дня.

Посмертна реабілітація письменника відбулася 19 жовтня 1957 р. Справа в обвинуваченні Косинки-Стрільця Г.М., якого було заарештовано 5 листопада 1934 р., переглянута Військовою колегією Верховного Суду СРСР 19 жовтня 1957 року.

Вирок Військової колегії від 13-15 грудня 1934 р. стосовно Косинки-Стрільця Г.М. скасований, і справа за відсутністю складу злочину зупинена. Косинку-Стрільця реабілітовано посмертно.

Окремі видання, публікації в збірках

2131. Заквітчаний сон. — К.: Спілка, 1923. — 12 с.

2132. За ворітьми: Оповід. — К.: Книгоспілка, 1925. — 23 с. — Те саме. — К.: Б-ка газ. «Пролетар. правда», 1929. — 42 с.; портр.; Те саме. — Х.; К.: ДВУ, 1930. — 65 с.

Рец.: М.Т. [Рецензія] // Пролетар. правда. — 1925. — 21 черв. — С. 5.

2133. Мати. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 31 с. — Те саме. — 2-е вид. — Х.: Укр. робітник, 1929. — 63 с.; Те саме // Плевако М. Вибрані твори нової української літератури. — К., 1929. — Стп. 878-900.

Рец.: Ф.Я. [Рецензія] // Пролетар. правда. — 1925. — 31 груд. — С. 5; А.Д. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 17 січ. — С. 8; А. Л. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 17 січ. — С. 8; Доленго М. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 1. — С. 275-276; Савченко Я. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 4. — С. 122-123.

2134. В житах: Оповід. — К.: ДВУ, 1926. — 188 с. — Те саме / Вступ. ст. В.Русальського. — Аугсбург: Б.в, 1946. — 63 с.; Те саме. — О.: Маяк, 1997. — С. 153-157; Те саме // Життя й революція. — 1925. — № 6-7. — С. 23-26; Нові дні. — 1950. — № 1. — С. 2-4.

Рец.: В. Ч.-я. [Рецензія] // Зоря. — 1926. — № 23. — С. 30; Лебідь А. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 122-124; Слісаренко О. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 9. — С. 269-271; Шахівець І. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 1 серп. — С. 7;

2135. На Золотих Богів; За ворітьми: Оповід. // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 316-328.

2136. Політика: Оповід. — К.: Маса, 1927. — 92 с. — Те саме. — Х.; К.: ДВУ, 1930. — 31 с.; Те саме // Всесвіт. — 1926. — № 16. — С. 2-7.

2137. Вибрані оповідання. — 2-е вид. — К.; Х.: ДВУ, 1929. — 227 с.

2138. Мати; На буряки: Новели // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 404-410.

2139. В хлебах: Избр. рассказы / Пер. с укр. З. Тулуб; Предисл. А. Лейтеса. — М.: Л.: Госиздат, 1930. — 229 с.

2140. Темна ніч: Новела // Декляматор для юнацтва. — 1930. — С. 241-244. — Те саме // Чотири шаблі: 36. східноукр. прози. — Париж, 1938. — С. 129-133; Голос молоді. — 1953. — № 4. — С. 4-7.

2141. Циркуль. — Х.: К.: ДВУ, 1930. — 67 с.

2142. Новели / Вступ. сл. М.Рильського. — К.: Рад. письм., 1962. — 219 с.

2143. На золотих богів: Пер. с укр. / Предисл. М.Рильського — М.: Худож. лит., 1966. — 271 с.

2144. Серце: Новели / Вступ. сл. М.Рильського. — К.: Дніпро, 1967. — 197 с.

2145. Гармонія. — Л.: Каменяр, 1971. — 128 с.

2146. Твори / Вступ. ст. О.Непорожнього. — К.: Молодь, 1972. — 224 с.

2147. На золотих богів; Голова Ході: Оповід. // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд.: Є.В.Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 162-165.

2148. Гармонія: Новели / Упоряд. і авт. прим. Т. Мороз-Стрілець. — К.: Дніпро, 1989. — 222 с.

Рец.: Книжкові прем'єри // Літ. панорама. — 1989. — С. 136.

2149. Троєкутний бій // Жулинський М. Із забуття — в безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. — К., 1990. — С. 357-363. — Те саме // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 1. — С. 23-24.

2150. Вечерние тени: Рассказы: Пер. с укр. / С автобиограф. автора и вступ. ст. Г.Штоня. — М.: Сов. писатель, 1991. — 256 с.: фотогр.

2151. Анкета // Хвильовий М., Косинка Г., Слісаренко О. Оповідання / Ред. В. Славко. — Б.м., б.р. — С. 27-54.

Публікації в журналах

2152. [Рецензія] // Голос друку. — 1921. — № 1. — С. 200-201. — Про кн.: Чернявський М. Поезії. Кн. 1. Молодість. — К.: Кооп. вид-во «Укр. книгарня», б.р.

2153. Анкета // Червон. шлях. — 1924. — № 6. — С. 66-74.

2154. Оповідання // Всесвіт. — 1926. — № 7. — С. 2-6: фотогр.

2155. Калістрат Анищенко // Життя й революція. — 1929. — № 6. — С. 120-122.

2156. Фауст: (Скорочено) // Молода Україна. — 1974. — № 229. — С. 2-5.
2157. Автобіографія // Вітчизна. — 1984. — № 8. — С. 134-138.
2158. За земельку: Оповід. // Сучасність. — 1985. — № 4. — С. 71-72.
2159. Місячний сміх; Серце; Анархісти; Анкета: Оповід. / Післямова Г.Штона // Вітчизна. — 1988. — № 9. — С. 71-99.
2160. Фавст: Оповід. / Вступ. ст. М.Шудрі // Дніпро.—1990. — № 1.—С. 51-57; фотогр.; Прапор. — 1990. — № 1.—С. 107-113; Дивослово.—2001.—№ 6.—С. 30-31.
2161. [Листи Г.Косинки] / Публ. М.Шудрі; Вступ. ст. Т.Осьмачки // Берегиня. — 2000. — № 1. — С. 62-70.

Публікації в газетах

2162. Заквітчаний сон; Троекутний бій: Новели // Літ. Україна. — 1988. — 12 трав. — С. 6.

Переклади

2163. Чехов А.П. Оратор: Оповід.: Пер з рос. // Вибр. твори: В 2 т. — Х.; К., 1930. — Т. 1. — С. 9-12.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

- Див.: № 18, Т. 1, с. 247-251; № 19, Т. 4, с.767-770.; № 21, с. 305-306; № 22, с.15-16; № 2214.

Довідкові видання

2164. Косинка Григорій / А.Лейтес // ЛЭ. — М., 1931. — Т. 5. — С. 517-519.
2165. Косинка Григорій / І.К-ць // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1959. — Т. 3. — С. 1145. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Л., 1994. — Т. 3. — С. 1145.
2166. Онацький Є. Косинка Григорій // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1959. — Кн. 6. — С. 738.

2167. Косинка Григорій Михайлович // УРЕ. — 1-е вид. — К., 1962. — Т. 7. — С. 274. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1980. — Т. 5. — С. 434.

2168. Косинка Григорій Михайлович // УРЕС. — К., 1967. — Т. 2. — С. 212. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1987. — Т. 2. — С. 164; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 2. — С. 154.

2169. Косинка Григорій Михайлович / В.В.Фашенко // УЛЕ. — К., 1995. — Т. 3. — С. 12-13: фотогр.

2170. Kosynka, Hryhorij / I.Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1988. — Vol. 2. — P. 631-632.

Літературознавчі монографії, статті в книгах і періодиці

2171. Про Григорія Косинку; Спогади. — К.: Рад. письм., 1969. — 215 с.: фотогр.

2172. Клиновий Ю. За що тебе розп'ято? За що тебе убито?; Поет скривавленого села // Клиновий Ю. Моїм синам, моїм приятелям. — Едмонтон; Торонто, 1981. — С. 215-256. — Те саме // Сучасність. — 1970. — № 2. — С. 66-80; № 3. — С. 57-63; 1971. — № 1. — С. 122-125.

2173. Рильський М. Про Григорія Косинку // Зібр. творів: У 20 т. — К., 1986. — Т. 13. — С. 423-428.

2174. Мороз-Стрілець Т. М. Голос пам'яті: Спогади / Передм. В. Яременка. — К.: Рад. письм., 1989. — 196 с.

2175. Наєнко М. Григорій Косинка: Літ.-критич. нарис. — К.: Рад. письм., 1989. — 174 с.

2176. Боднарук І. Речник нового села // Боднарук І. «Між двома світами»: Вибр. ст. про укр. письм. — Донецьк, 1996. — С. 51-56.

2177. Гоян Я. «Воскрес в ясі своєї мови...» // Гоян Я. Воскреснемо!: Есе. — К., 2000. — С. 303-317.

2178. З літературної кунсткамери: Григорій Косинка — автор збірок «На золотих бочках» і «В житах» // Глобус. — 1926. — № 24. — С. 467.

2179. Олійник Ф. Григорій Косинка: Критич.-біогр. нарис // Зоря. — 1926. — № 21. — С. 17-18.

2180. Лакиза П. Про сні золоті й слова — залізні, карбовані: Побіжні літ. заметки // Молодняк. — 1927. — № 10. — С. 88-99.

2181. Савченко Я. Критичні нотатки: Про Гр. Косинку // Червон. шлях. — 1927. — № 4. — С. 170-182.

2182. Якубовський Ф. На зломі українського імпресіонізму: Григорій Косинка // Життя й революція. — 1927. — № 3. — С. 312-320.

2183. Клименко В. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 6. — С. 190-192. — Про кн.: Косинка Г. Вибрані оповідання. — К.: ДВУ, 1928.

2184. Якубовський Ф. «Філософія землі» в нашій літературі // Критика. — 1928. — № 4. — С. 92-104.

2185. І. К. [Рецензія] // Нові шляхи. — 1929. — № 4. — С. 26-27. — Про кн.: 1. Косинка Г. На золотих богів: Дрібні оповід. — К.: Слово, 1922. — 64 с.; 2. Косинка Г. Маті: Оповід. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 32 с.

2186. Романенчук Б. Літературні чекісти // Київ. — 1955. — № 4. — С. 188.

2187. Чапленко В. Гордий син зневаженого народу: Про літ. діяльн. Гр. Косинки // Нові дні. — 1955. — № 61. — С. 5-7.

2188. Живуще слово / З приміт. ред. // Прапор. — 1963. — № 3. — С. 94-95. — Про Г.Косинку — І.Муратов; М.Рильський; І.Вирган.

2189. Файбищенко М. Косинчине дозвілля // Прапор. — 1963. — № 3. — С. 94-97, 108.

2190. Ігнатенко П.Р. Григорій Косинка: До 70-річчя з дня народж. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1969. — № 11. — С. 84-85.

2191. Мороз-Стрілець Т. На трьох китах: До 70-річчя від дня народж. Г.М.Косинки // Дніпро. — 1969. — № 10. — С. 140-144.

2192. Наєнко М. Грань таланту: Нотатки про критико-публіцист. виступи Г.Косинки // Донбас. — 1969. — № 6. — С. 118-123.

2193. Срывцев А. Встречи с Григорием Косинкой: Лит. воспоминания / Предисл. Т.Мороз-Стрелец // Радуга. — 1969. — № 11. — С. 151-159.

2194. Фашенко В.В. На зламі епох: Про творчість укр. новеліста Г.Косинки // Вітчизна. — 1969. — № 5. — С. 193-201.

2195. Шабліовський Є. Покликаний грозою: Про укр. письменника Г.Косинку // Вітчизна. — 1969. — № 11. — С. 160-162.

2196. Бутенко М.К. До джерел ранніх новел Григорія Косинки // Укр. літературознавство: Міжвід. респ. зб. — 1970. — Вип. 9. — С. 118-122.

2197. Ігнатенко П.Р. Новели Григорія Косинки // Укр. мова і л-ра в шк. — 1973. — № 4. — С. 13-21.

2198. Гуменюк Д. Магія Косинчиного слова: Сторінки із книги «Мрія, що зветься література» // Сучасність. — 1980. — № 1. — С. 9-22.

2199. Мороз-Стрілець Т. Слово на варті революції: До 85-річчя з дня народж. Г.Косинки (Стрільця) // Дніпро. — 1984. — № 11. — С. 130.

2200. Григорій Косинка // Літ. панорама. — 1988. — С. 231-239: фотогр.

2201. Мороз-Стрілець Т. З криниці болю: [Спогади] // Вітчизна. — 1988. — № 9. — С. 65-70.

2202. Мороз-Стрілець Т. Репресований через місяць // Вітчизна. — 1988. — № 12. — С. 156-158.

2203. Рильський М. «Два поети громовиці»: [Про Г.Косинку і М.Хвильового] / Вступ, публ. і комент. Ю.Д.Солода // Рад. літературознавство. — 1988. — № 9. — С. 55-57.

2204. Мороз-Стрілець Т.М. Реабілітований посмертно: Із спогадів Т. Мороз-Стрілець, дружини Григорія Косинки // Україна. Наука і культура. — 1989. — Вип. 23. — С. 435-445.

2205. Мороз-Стрілець Т. Чарне слово майстра // Україна. — 1989. — № 47. — С. 19-20: фотогр.

2206. Наєнко М. К., Штонь Г. М. Становлення української радянської прози: Григорій Косинка; Юрій Яновський // Рад. літературознавство. — 1989. — № 9. — С. 53-57.

2207. Штонь Г. Рокованість талантом: До 90-річчя від дня народж. укр. письменника Г.М.Косинки // Рад. літературознавство. — 1989. — № 11. — С. 12-18.

2208. Наєнко М.К. Із спадщини Григорія Косинки: Про новелу «Фавст» // Прапор. — 1990. — № 1. — С. 119-121.

2209. Череватенко Л. Кінодоля Григорія Косинки // Новини кіноекрана. — 1990. — № 1. — С. 4-5.

2210. Кавун Л. Психологізм як елемент поетики новел Григорія Косинки // Зар. мова і л.-ра в шк. — 1993. — № 2. — С. 50-52.

2211. Осьмачка Т. Косинка: Спогад // Київ. — 1997. — № 11-12. — С. 122-123.

2212. Скорський М. Спогад Тодося Осьмачки про Григорія Косинку // Київ. — 1997. — № 11-12. — С. 122.

2213. Дуб К. Імператив Григорія Косинки як естетичне вираження селянської житальності // Слово і час. — 1999. — № 11. — С. 16-20.

2214. Заваліна О.В. Приречений талантом: До 100-річчя від дня народж. Г.М.Косинки (1899-1934) // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1999. — IV кв. — С. 57-62.

2215. Лаврусевич Н. Автор і герой у новелах Григорія Косинки // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. — 1999. — № 1. — С. 18-21.

2216. Якимів О. Особливості художніх текстів Григорія Косинки // Дивослово. — 1999. — № 11. — С. 35-37; фотогр.

2217. Логвиненко Н. Велика школа правди: Вивчення творчості Г.Косинки в 11-му класі // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. — 2000. — № 5. — С. 5-12.

2218. Лавріненко Ю. Григорій Косинка // Дивослово. — 2001. — № 6. — С. 29-30. — (Б-чка вчителя-словесника).

2219. Наєнко М. «Трепетний, як життя»: Штрихи до портрета Григорія Косинки // Дивослово. — 2001. — № 6. — С. 26-29. — (Б-чка вчителя-словесника).

•

2220. Антоненко-Давидович Б. Новели полум'яних літ // Друг читача. — 1967. — 28 берез. — С. 4.

2221. Кротевиц Є. Краплини споминів // Літ. Україна. — 1967. — 22 груд. — С. 3.

2222. До видання спогадів про Косинку // Літ. Україна. — 1968. — 5 січ. — С. 3.

2223. Кулеба Г. Про Григорія Косинку // Друг читача. — 1969. — 25 листоп. — С. 4: мал.

2224. Малицький Ф. Поезія в прозі // Друг читача. — 1969. — 2 верес. — С. 5.

2225. Дрозд В. Виразник долі народної // Літ. Україна. — 1979. — 4 груд. — С. 4.

2226. Жулинський М. Григорій Косинка // Літ. Україна. — 1988. — 12 трав. — С. 6.

2227. Гуцало Є. Зойки і плач людської душі // Літ. Україна. — 1989. — 30 листоп. — С. 3.

2228. Каспарук В. З ґрунту народного // Молодь України. — 1989. — 29 листоп. — С. 4.

2229. Каспарук В. «Я из рода чумацкого...»: Сегодня исполняется 90 лет Григорию Косинке // Рабоч. газ. — 1989. — 29 нояб. — С. 4.

2230. Мельник В. Палітри свіжості росяна // Друг читача. — 1989. — 2 лют. — № 5. — С. 4: фотогр.

2231. Міщенко О. Гармонія: До 90-річчя з дня народж. Г.М.Косинки // Сіл. вісті. — 1989. — 29 листоп. — С. 3.

2232. Мороз-Стрілець Т.М. Голос пам'яті: Із спогадів про Г.Косинку / Бесіду з дружиною письменника вела О.Логвиненко // Літ. Україна. — 1989. — 23 листоп. — С. 6-7.

2233. Петросюк М. Повертаємо, щоб не знати? // Друг читача. — 1989. — 2 лют. — С. 5.

2234. Поночовний М. Краплина життя: Із спогадів про письменника — власних, а також почутих від сестер і братів у різні роки // Київ. правда. — 1989. — 29 листоп. — С. 5.

2235. Ходоровський М. Вирок: «Розстріляти!»: До 90-річчя з дня народження укр. рад. письменника Г.М.Косинки // Культура і життя. — 1989. — 3 груд. — С. 5.

2236. Шевченко А. Якби він живий був!.. // Рад. Донеччина. — 1990. — 8 лип. — С. 4.

2237. Гончаренко В. Озирнутися душею // Кіровогр. правда. — 1991. — 4 верес. — С. 3.

2238. Зленко Г.Д. Постижение Григория Косинки // Веч. Одесса. — 1999. — 27 нояб. — С. 4.

2239. Кореневич Л. Допалав, але не згас: Низький уклін Григорієві Косинці // Літ. Україна. — 1999. — 16 груд. — С. 2.

Див. також: № 16, с. 315-328; № 36, с. 43-69; № 45, с. 133-153; № 82, с. 457-464; № 83, с. 98-108; № 101, с. 105-135; № 108, с. 353; № 113, с. 202-209; № 119, с. 349-356; № 120, с. 32-51; № 129, Кн. 1, с. 551-561; № 140, с. 160-171; № 145, с. 292-297; № 2134, с. 3-4; № 2139; № 2142; № 2143; № 2144; № 2146, с. 5-27; № 2150, с. 246-254; № 2159, с. 61-70; № 2160; № 2161.

Ілюстративні матеріали

2240. Григорій Михайлович Косинка: Фотогр. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1988. — № 8. — С. 2 обкл. — (Імена на літ. карті України).

2241. Григорій Михайлович Косинка: Портр.- мал. // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. — 1999. — № 6. — С. 1 обкл.

Див. також: № 16; № 123; № 129; № 217; № 599; № 610; № 2134; № 2150; № 2154; № 2160; № 2162; № 2169; № 2171; № 2200; № 2205; № 2216; № 2223; № 2230.

Художні твори, присвячені Г.М.Косинці

2242. Масенко Т. «Є чари слова незабутні...»: [Вірш] // Про Григорія Косинку (1899-1934): Спогади. — К., 1969. — С. 77-78.

2243. Павличко Д. Читаючи Григорія Косинку: [Вірш] // Вітчизна. — 1971. — № 1. — С. 4; Жовтень. — 1988. — № 10. — С. 11-12.

2244. Малишко А. Григорію Косинці: [Вірш] // Літ. Україна. — 1987. — 12 листоп. — С. 7.

2245. Швець П. Спогад про Щербанівку: Григорію Косинці: [Вірш] // Поезія: 36. — 1987. — Вип. 1. — С. 113-114.

2246. Швець П. Косинчине серце: [Вірш] // Літ. Україна. — 1988. — 25 лют. — С. 4.

2247. Драй-Хмара М. Пам'яті друга: На смерть Григорія Косинки: [Вірш] // Вибране. — К., 1989. — С. 139. — Те саме // Дніпро. — 1989. — № 1. — С. 108.

2248. Мороз-Стрілець Т. Голос пам'яті: Спогади. — К.: Рад. письм., 1989. — 196 с. — Із змісту: Колосся жита України / Т. Масенко. — С. 178-180; Борозна Григорія Косинки: [Вірш] / О. Ющенко. — С. 180-181; Пам'яті Григорія Косинки: [Вірш] / Р. Лубківський. — С. 181-182.

2249. Ющенко О. Рідні колоски: [Вірш] // Ющенко О. Гомери України: З мого літопису. — К., 1997. — С. 153-154.

КРИМСЬКИЙ АГАТАНГЕЛ ЮХИМОВИЧ

1871-1942

Народився 3 січня 1871 р. у м. Володимир-Волинському в сім'ї учителя гімназії. По батьковій лінії він був нащадком бахчисарайського мулли, а по матері — литовським поляком. Освіту здобув спочатку в Острозькій прогімназії, потім — в Колегії Павла Галагана (Київ), Лазаревському інституті східних мов (Москва), на історико-філологічному факультеті Московського університету. З 1900 р. А.Ю.Кримський працював професором арабської філології Московського університету, одночасно рекомендується і на кафедру східних мов в Лазаревському інституті. Викладав арабську і турецьку мови. Володів більшістю поширених європейських і східних мов.

У 1918 р. переїхавши з Москви до Києва, вчений розвиває титанічну науково-педагогічну та громадську діяльність. У той час засновується Українська академія наук, і А.Ю.Кримський стає її неодмінним секретарем (1918-1928). Впродовж цього десятиріччя він був також керівником історико-філологічного відділу Академії наук, директором Інституту української наукової мови, завідувачем кафедри сходознавства Київського державного університету.

А.Ю.Кримський був автором капітальних праць з історії і літератури арабів, персів, турків та інших народів Близького і Середнього Сходу, з історії мусульманства, історії семітських мов, автором навчальних посібників з орієнталістики. В Лазаревському інституті вийшло 26 томів його монографічних досліджень. Понад 500 статей з питань сходознавства в словниках Брокгауза і Єфрона та Товариства братів Гранат належать йому, як і дослідження з української лексикології та лексикографії, діалектології, правопису, українського літературознавства, фольклористики й етнографії.

Видатний учений, він був водночас відомим українським поетом-ліриком і белетристом. Збірки віршів «Пальмове гілля» (3 книги), «Повістки і ескізи з українського життя» та «Бейрутські оповідання», повість «Андрій Лаговський», безліч художніх перекладів з арабської, перської, турецької, англійської, французької,

німецької та інших мов — ось творчий доробок А.Ю.Кримського як українського письменника і поета.

19 липня 1941 року хворого і безсилою сімдесятирічного академіка А.Ю.Кримського привезли в Київ із Звенигородки, де він проводив літо, сказавши, що є розпорядження уряду евакуювати Академію наук до Саратова, аби зберегти наукові кадри від німецьких окупантів. Тієї ж ночі його заарештували, пред'явивши таке обвинувачення: «... був ідеологом українських націоналістів і впродовж ряду літ очолював антирадянське націоналістичне підпілля... Останнім часом... активізував свою націоналістичну діяльність, спрямовану на утворення самостійної буржуазної української держави, на відрив України від Радянського Союзу. Ця підривна діяльність провадилась... на фронті української культури і у вихованні в антирадянському націоналістичному дусі студентів Київського університету...»

Почалися допити. Тривали вони і в Харкові, куди доставили Кримського. Він не визнавав себе винним ні в чому. І тоді хворого, напівсліпого, знеможеного, його відправили до Казахстану, в Кустанайську загальну тюрму, де 25 січня 1942 р. перестало битися його серце.

Лише 20 травня 1957 р. органами держбезпеки та Прокуратури УРСР були знайдені матеріали, що свідчили про закриття справи А.Ю.Кримського 3 лютого 1942 р., через тиждень після його мученицької смерті.

У листопаді 1956 р. Інститут мовознавства АН УРСР звернувся до Прокуратури УРСР з клопотанням переглянути справу А.Ю.Кримського.

Після додаткової перевірки, 8 травня 1957 р., справу щодо Агатангела Кримського було закрито КДБ при Раді Міністрів УРСР за відсутністю складу злочину. Письменника реабілітовано посмертно.

Окремі видання, публікації в збірниках

2249а. Іоанн Вишенский, его жизнь и сочинения: (Іван Вишенський і його твори. Написав др. Іван Франко [докторская диссертация], Львів, 1895. Стр. VII+536). — К.: Тип. Г.Т.Корчак-Новицкого, 1895. — 86 с. — Отт. из журн. «Киевская старина».

2250. Повістки і ескізи з українського життя. — Коломия; Л.: 3 друк. М.Білоуса і В.Манецького, 1895. — 334 с. — Те саме. — 2-е вид., випр. — М.: Друк В.Гатцук, 1902. — 138 с.; Те саме. — 3-е вид., випр. — Звенигородка: Друк. Я.Я.Ниренберга, 1904. — 142 с.; Те саме. — 5-е вид., повне й переглянуте автором. — К.: Друк. Укр. наук. т-ва, 1919. — 352 с.

2251. В горах Ліванських; Влітку; Самотою на чужині: [Вірші] // Вік. (1798-1898): [В 3 т.]. — К., 1900. — Т. 1. — С. 406-409.

2252. Источники для истории Мохаммеда и литература о нём: От Орвы до ибн-Исхака с ибн-Хитамом. — М.: Тип. В.Гатцук, 1902. — 144 с. — (Тр. по востоковедению, издаваемые Лазаревским ин-том восточных языков; Вып. XIII).

2253. Не порозуміються: Із життя істериків: Оповід. // Вік. (1798-1898): [В 3 т.]. — К., 1902. — Т. 3. — С. 289-324.

2254. Пальмове гылля: Экзотични поэзии (1898-1901). — 2-е вид. — Звенигородка: Друк. Ш.Г.Шпигеля, 1902. — 132 с.

2255. История мусульманства: Самостоятельные очерки, обработки и дополнительные переводы из Дози и Гольдциера. Ч. 1 и 2. — М.: Тип. В.Гатцук, 1903. — 128 с. — (Тр. по востоковедению, издаваемые Лазаревским ин-том восточных языков; Вып. XII).

2256. «Поезія, супутнице моя!»: «Мій краю, за тебе прийняти не лякаюсь...»; В горах Ліванських; Опівночі; Самотою на чужині; В зденервуванні: [Вірші] // Акordi: Антол. укр. лірики від смерті Шевченка. — Л., 1903. — С. 208-214.

2257. Сірійські згадки: Уривки з ліричного роману // З-над хмар і долин: Укр. альм.: (36. творів сьогочасних авторів) / Упоряд. М.Вороний. — О., 1903. — С. 55-58.

2258. Мусульманство і його будучність. — Вид. нове, переробл. — Л.: Друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1904. — 296 с. — (Літ.-наук. б-ка; Ч. 88-90).

2259. Поете! Ховайсь од людського ока: Думки: На фабриці; «На ньому жила, а не поетична мантия!; Вночі на самоті; «Се був сон...»: [Вірші] // На вичну пам'ять Котляревському: Лит. зб. — К., 1904. — С. 285-287.

2260. Андрій Лаговський: Повість. — Л.: З друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1905. — 252 с.

2261. История сасанидов и завоевание Ирана арабами. — 2-е изд. — М.: Тип. В.А.Гатцук, 1905. — 418 с. — (Тр. по востоковедению, издаваемые Лазаревским ин-том восточных языков; Вып. XXI).

2262. Бейрутські оповідання. — К.: Б.в., 1906. — 72 с. — Те саме. — 2-е вид. — К.: Друк. Укр. наук. т-ва, 1919. — 352 с.; Те саме // Нова громада. — 1906. — № 6. — С. 1-23; № 7. — С. 28-52; № 8. — С. 1-26.

2263. Деякі непевні критерії для діалектологічної класифікації староруських рукописів. — Л.: З друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1906. — 63 с.

2264. Украинская грамматика для учеников гимназий и семинарий Приднeпровья. — М.: Тип. В.А.Гатцук, 1907.

Т. 1, вып. 1-й. — 272 с.;

Т. 2, вып. 1-й: Уроки 1-5. — 144 с.

2265. В горах Ліванських; «Горді пальми...»; «Знову серце заболіло...»; Далека царівна; До поета; Озриєць; «Мій краю...»; Опівночі; «Дивувала зима...»; Повідають люди; Стінний календар; На півночі; Проклята смоковниця; «Чи не за морем моя доля?»; «Поезія, супутнице моя...»; З циклю «Самотою на чужині»; З циклю «Нечестиве кохання»; Поезії // Українська муза: Поет. антол. / Під ред. О.Коваленка. — К., 1908. — Вип. 8. — С. 739-750.

2266. Пальмове гyllя: Екзотичні поезії. Ч. 2. (1903-1908). — М.; К.: Вік, 1908. — 96 с.

2267. Украинская грамматика для учеников гимназий и семинарий Приднeпровья. — К.: Тип. «Просвещение»; Звенигородка: Тип. Я. Ниренберга, 1908. — Т. 1, вып. 2. — 546 с.

2268. История Турции и ее литературы. Т.1. От возникновения до начала расцвета. — М.: Тип. «Крестного календаря», 1916. — 279 с. — (Тр. по востоковедению, издаваемые Лазаревским ин-том восточных языков; Вып. 28-й).

2269. Пальмове гилля: Екзотичні поезії. Ч. 3. (1917-1920). — К.: Час, 1922. — 232 с.

Рец.: Ковалівський А. [Рецензія] // Книга. — 1923. — № 2. — С. 46-47.

2270. Історія Персії та її письменства. Т. 1. Як Персія, зовійована арабами, відродилася політично (IX та X вв.). — К.: Друк. ВУАН, 1923. — 131 с.

Рец.: Крачковський Т. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924-1925. — Кн. V. — С.284-285.

2271. Історія Туреччини. Т. 1, вип. 1. — К.: Друк. УАН, 1924. — 226 с. — Те саме / Вступ. ст. О.Пріцака. — 2-е вид. — К.; Л.: ОЛІР, 1996. — 288 с.

Рец.: Самойлович А. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924. — Кн. 5. — С. 286.

2272. Хафиз та його пісні (бл. 1300-1389) в його рідній Персії та в новій Європі. — К.: Друк. УАН, 1924. — 204 с.

2273. Перський театр, звідки він узявся і як розвивавсь: Урив. з III т. «Історії Персії та її письменства». — К.: 3 друк. УАН, 1925. — 98 с.

Рец.: Білецький О. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 1. — С. 271-273.

2274. Вступ до історії Туреччини. Вип. 3. Європейські джерела XVI в. — К.: Друк. УАН, 1926. — 112 с.

2275. Знадоба для життєпису Степана Руданського (1833-1873) / Співавт. М.Левченко. — К.: Друк. УАН, 1926. — 246 с.

Рец.: Станіславський В.І. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 589-593; Марковський М. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1927. — Кн. 10. — С. 364-366.

2276. Історія Туреччини та її письменства. Т. II, вип. 2. Письменство XIV-XX вв. — К.: Друк. УАН, 1927. — 124 с.

2277. Оповідання арабського історика XI віку Абу-Шоджі Рудраверського про те, як охрестилась Русь / Співавт. Т.Кезма. — К.: Друк. УАН, 1927. — 15 с. — Відб. з ювіл. зб. на честь акад. Д.І.Багалія.

2278. До історії вищої освіти у арабів та дещо про Арабську академію наук / Співавт. О.Боголюбський. — К.: 3 друк. ВУАН, 1928. — 84 с.

2279. Розвідки, статті та замітки. I-XXVII. — К.: 3 друк. УАН, 1928. — 405 с.

2280. До історії теперішніх 25% татарської людности в Криму // Студії з Криму. I-IX. — К., 1930. — С. 105-106. — Відб. з «Зап. іст.-філол. від. УАН».

2281. Література кримських татар // Студії з Криму. I-IX. — К., 1930. — С. 165-198. — Відб. з «Зап. іст.-філол. від. УАН».

2282. На чужині; «Я не жалую...»; «Дивувала зима...»: [Вірші] // Антологія української поезії. — К., 1930. — Т. 1. — С. 303-305: фотогр.

2283. Сторінки з історії Крима та кримських татар // Студії з Криму. І-ІХ. — К., 1930. — С. 1-17. — Відб. з «Зап. іст.-філол. від. УАН».

2284. Тюрки, їх мови та літератури. Вип. 2. Ч. 1. Тюркські мови. — К.: Друк. ВУАН, 1930. — 214 с.

2285. Опівночі; Нечестиве кохання, IV: [Вірші] // Славутин Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 39-40.

2286. Із «Передсмертних мелодій»: [Вірш] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 169.

2287. «Мой край, претерпеть за тебя не страшусь я...»; «Поэзия! О спутница моя!...»; Летом; «Одинокий на чужбине...»; «Взошел я на утес...»; Стихи // Антологія української поезії: В 2 т. — М., 1958. — Т. 1. — С. 412-416.

2288. Гаряче серце // Ольга Кобилянська в критиці та спогадах. — К., 1963. — С. 181-182.

2289. Вибрані твори / Вступ. ст. С. Шаховського. — К.: Дніпро, 1965. — 664 с.
Рец.: Антонович М. Чого перелякались наші літературознавці в УРСР // Сучасність. — 1966. — № 1. — С. 115-121; Полотнюк Я. Довгождане видання // Прапор. — 1966. — № 7. — С. 74-76; Медведєв Ф., Медведєв К. Велетень філологічної науки // Прапор. — 1971. — № 4. — С. 72-73.

2290. Поезії / Упорядкув., вступ. ст. і прим. О. Бабишкіна. — К.: Рад. письмен., 1968. — 340 с.: фотогр.

2291. История новой арабской литературы (XIX-начало XX в.) / Авт. предисл. А.Б.Халидов. — М.: Наука, 1971. — 796 с. — Те саме. — К.: Дніпро, 1971. — 372 с.
Рец.: Гришин-Гришук І. Живе слово арабіста // Нові дні. — 1972. — № 274. — С. 18-19.

2292. Із спогадів широкого друга // Спогади про Лесю Українку. — 2-е вид., доп. — К., 1971. — С. 162-167.

2293. Твори: В 5 т. / Вступ. ст. І.К.Білодіда. — К.: Наук. думка, 1972-1974.

Т. 1: Поетичні твори. Оповід. — 1972. — 632 с.: фотогр.

Т. 2: Художня проза. Літературознавство і критика. — 1972. — 717 с.

Т. 3: Мовознавство. Фольклористика. — 1973. — 511 с.

Т. 4: Сходознавство. — 1974. — 638 с.: фотогр.

Т. 5, Кн. 1: Листи. — 1973. — 546 с.: фотогр.

Т. 5, Кн. 2: Листи з Сирії та Лівану (1896-1898). — 1973. — 333 с.

2294. Письма из Ливана (1896-1898 гг.) / Предисл. И.М.Смилянской. — М.: Наука, 1975. — 342 с.

2295. В горах Ліванських: (Ідилія); Мій краю; Озриєць (З Гайне): [Вірші] // Хрестоматія з української літератури ХХ сторіччя / Упоряд.: Є.В.Федоренко, Г.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С.36-40.

2296. У горах Ліванських. Влітку; «Горді пальми. Думні лаври...»; «Забрався я на шпиль. Внизу посились хмари...»: [Вірші] // Зілинський О. Антологія української лірики. — Торонто, 1978. — Ч. 1. — С. 78-79, 279.

2297. Низами и его современники. — Баку: ЭЛМ, 1981. — 486 с.

2298. «Любо в гаю соловейко виспівує...»: [Вірш] // Мово рідна, слово рідне!... Вірші, поеми, ст. — К., 1989. — С. 34-35.

2299. «Забрався я на шпиль...»; «Рече пророк: «Люблю молитись...»; «Я спинився на спочинок...»; «З червоним блиском місяць згас...»: [Вірші] // Сто років юності: Антол. укр. поезії ХХ ст. в англomовних перекладах. — Л., 2000. — С. 96-101. — Тексти паралельно укр. та англ. мовами.

Публікації в періодичних наукових збірниках і журналах

2300. Батьківське право: Оповід. // Зоря. — Л., 1891. — № 20. — С. 386-390.

2301. Література і штука // Зоря. — Л., 1891. — № 19. — С. 379-380; № 22. — С. 440.

2302. [Рецензія] // Зоря. — Л., 1891. — № 8. — С. 159. — Про журн.: Ілюстрована Україна. — 1891; Живописное обозрение. — 1891; Звезда. — 1890.

2303. Ідилічне кохання: [Вірш] // Зоря. — Л., 1892. — № 9. — С. 169.

2304. [Рецензія] // Зоря. — Л., 1892. — № 10. — С. 196-197. — Про кн.: Щербяновская волость Елисаветградского уезда Херсонской губернии: Ист.-этногр. и хоз.-стат. описание Т.И.Осадчаго. — Херсон: Изд. Херсон. губ. зем. управы, 1891. — 112 с.

2305. Про лубочну українську літературу // Зоря. — Л., 1893. — № 17. — С. 340-341; № 18. — С. 361-362.

2306. Критико-філологічні уваги про ложки дьогтю в бочках меду // Нова громада. — 1906. — № 7. — С. 105-112.

2307. Практический курс изучения малорусского языка = (Практичний курс для вивчення української мови) // Зоря. — 1906. — № 1-2. — С. 22-29; № 3. — С. 80-86.

2308. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1906. — Річник IX, т. 33. — С. 516-517. — Про кн.: Ода Сафо / Пер. І.Котляревського. — Б.м.: Б.в., б.р.

2309. Сам своє щастя розбив: [Вірш] // Нова громада. — 1906. — № 9. — С. 1-7.

2310. Од весни до зими: З людської комедії // Літ.-наук. вістн. — 1912. — № 11. — С. 193-194.

2311. Оцінка наукових знань проф. Є.К.Тимченка // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — К., 1919. — Кн. 1. — С. LCH-LCH.

2312. Життєпис і літературна діяльність С.О.Єфремова // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — К., 1923. — Кн. 2-3: (1920-1922). — С. 42-92.

2313. Хафиз (бл. 1300-1389) // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1923. — Кн. 2-3. — С. 145-193.

2314. До життєпису Степ. Руданського // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924-1925. — Кн. 5. — С. 41-63.

2315. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924-1925. — Кн. 5. — С. 274-279. — Про кн.: Бертельс Е. Персидский театр. — Ленинград, 1924. — 93 с. — (Восточный театр; Вып. 4).

2316. До історії нашого письменства 1890-х рр. // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 407-409.

2317. До історії українських кінематографічних фільм // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 9. — С. 344.

2318. Європейські джерела XVI в. для історії Туреччини: (До 1580-х рр.) // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 476-488.

2319. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 595-597. — До рецензії д-ра Є. Лукасевича на медичний термінологічний словник «Nomina anatomica» Інституту наукової мови 1925 (друкувалася в «Літ.-наук. віснику», 1926. Кн. III, с. 280-284).

2320. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 593-595. — Про кн.: Іваниця Г. Курс украинского языка, в кратком изложении с хрестоматиею. — К.: ДВУ, 1925. — 192 с.

2321. Ходжа-Насреддин і його «Жарти»: Сторінка з історії турецького письменства XIV-XV в. як матеріал для фольклористів // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1926. — Кн. 7-8. — С. 170-180.

2322. Далека царівна: [Вірш] // Ілюстр. календар-альм. «Жіночої долі». — Коломия, 1927. — С. 122.

2323. Із історії турецького письменства XIV в. // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1927. — Кн. 10. — С. 313-327.

2324. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1927. — Кн. 12. — С. 342-356; Літ.-наук. вістн. — 1926. — Вип. 6; 7-8. — Про працю: Смаль-Стоцький. Правописна справа (Україна, 1926, Кн. 4, С. 180-191);

2325. Вільгельм Томсен (Thomsen) (1842-1927): Коротка посмертна згадка // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1928. — Кн. 19. — С. 261-262.

2326. [Рецензія] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1928. — Кн. 19. — С. 367-371. — Про кн.: Enzyklopedie des Islam, (Лейден 1927), ст. 1162-1163: Krim Halbinsel am Noroufer des Schwarzen Meeres.

2327. Що зроблено на Україні в царині історико-філологічних наук за 1907-1927 рр.? // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1928. — Кн. 19. — С. 273-280.

2328. Про спомин Софії Руданської // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1929. — Кн. 25. — С. 100-101.

2329. Тюрки, їхні мови та літератури // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1929. — Кн. 23. — С. 313-352.

2330. Листи А.Ю.Кримського до В.М.Гнатюка / Вступ. ст. О.Дзьобан та Я.Полотнюк // Жовтень. — 1971. — № 1. — С. 128-134.

2331. Неопубліковані фольклорні матеріали з Шевченкового краю, зібрані Агатангелом Кримським // Нар. творчість та етнографія. — 1971. — № 2. — С. 63-66.

2332. Перші дебюти: Оповід. / Вступ. ст. П.Кузьмина // Людина і світ. — 1971. — № 1. — С. 39-46.

2333. Тарасове свято на чужині: [Вірш] // Нові дні. — 1971. — № 257. — С. 2.

2334. Уваги з приводу катедри східної історії та філології // Нові дні. — 1971. — № 254. — С. 20-21.

2335. Д.І.Багалію: Лист // Вітчизна. — 1988. — № 7. — С. 188-189.

2336. Т.Г.Шевченко / Післямова М.Веркальця // Україна. Наука і культура. — 1989. — Вип. 23. — С. 304-309.

2337. Листи / Вступ. ст., підгот. тексту, приміт. О.С.Мазурка // Слово і час. — 1991. — № 1. — С. 8-13.

2338. Петрівчані пісні: (За арх. матеріалами А. Кримського) // Укр. мова і л-ра в шк. — 1991. — № 7. — С. 91-94.

2339. Народні свята, звичаї та обряди в січні: (З праці А. Кримського «Звиногородщина») // Укр. мова і літ. в шк. — 1992. — № 1. — С. 43-46.

2340. Из истории востоковедения: Письма А.Е.Крымского И.Ю.Крачковскому / Публ. и прим. А.Г.Недзвецкого и И.М.Смилянкой // Восток. — 1993. — № 1. — С. 150-169.

2341. «Знову ліс одягся в квіти...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1997. — № 4. — С. 467.

2342. Література кримських татар // Хроніка. — 2000. — № 34. — С. 24-32.

2343. Сторінки з історії Криму та кримських татар // Хроніка. — 2000. — № 34. — С. 4-16.

Переклади

2344. З арабських поетів: Переклади А.Кримського, присвячені шановному Іванови Франкові // Привіт І. Франку в 25-літній ювілей літературної його діяльності складають українсько-руські письмен. — Л., 1898. — С. 124-129.

2345. Переклади. — Л.: З друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1900. — 48 с. — (Видане руского товариства педагогічного; Ч.77).

2346. Поет Фірдовсій; З Гайневих «Романсеро» (1846-1852): Пер. // Шлях. — 1919. — № 1. — С. 24-29.

2347. Із Саффо: [Вірш] // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 184-185.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

2348. Бібліографічний покажчик друкованих писань проф. А.Е.Кримського // Зап. іст.-філол. від. УАН. — 1919. — Кн. 1. — С. XXXVI-LXX.

2349. Бібліографічний покажчик писаннів академіка А.Е.Кримського. — К.: З друк. УАН, 1926. — 41 с. — Доп. відб. з 1-ої кн. «Записок іст.-філол. відділу УАН».

2350. Кримський А.Ю.: Бібліогр. покажч. (1889-1971). — К.: Наук. думка, 1972. — 166 с.

Див. також: № 18, Т. 1, с. 264-265; № 19, Т. 2. — с. 565-588; № 21, с. 325-326.

Довідкові видання

2351. Крымский Агафангел Ефимович // Большая энцикл. — С.Пб., 1903. — Т. 14. — С. 604.

2352. Крымский Агатаңгел (Агафангел) Ефимович / М.Степняк // ЛЭ. — М., 1931. — Т. 5. — С. 696.

2353. Крымский, Агафангел Ефимович // БСЭ. — 2-е изд. — М., 1953. — Т. 23. — С. 560. — Те саме // БСЭ. — 3-е изд. — М., 1973. — Т. 13. — С. 517.

2354. Агатангел Кримський // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Париж; Нью-Йорк, 1959. — Т. 3. — С. 1184: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Л., 1994. — Т. 3. — С. 1185.

2355. Онацький Є. Кримський Агатангел // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1959. — Кн. 6. — С. 765-766.

2356. Кримський Агатангел Юхимович // УРЕ. — К., 1962. — Т. 7. — С. 398.

2357. Крымский Агатангел Ефимович / О.В.Килимник // КЛЭ. — М., 1966. — Т. 3. — С. 857.

2358. Орієнталістика / О.Пріцак // Енцикл. українознавства. — Париж; Нью-Йорк, 1966. — Т. 5. — С. 1870-1873.

2359. Кримський Агатангел Юхимович // УРЕС. — К., 1967. — Т. 2. — С. 245. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1987. — Т. 2. — С. 194; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 2. — С. 191.

2360. Кримський Агатангел Юхимович / І.К.Білодід // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1980. — Т. 5. — С. 520.

2361. Кримський Агатангел Юхимович (Євтимович) / В.Л.Микитась // УЛЕ. — К., 1995. — Т. 3. — С. 58-60: фотогр.

•

2362. Krymsky Ahatangel / M.Hnatiukivsky, R.Senkus, Q.Shevelov // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1988. — Vol. 2. — P. 680-681.

Монографії, статті в збірниках і періодиці

2363. Агафангел Кримський // Вік. (1798-1898): [В 3 т.]. — К., 1902. — Т. 3. — С. 288.

2364. Агафангел Юхимович Кримський (Род. 1871 р.) // Українська муза: Поетична антол. / Під ред. О. Коваленка. — К., 1908. — Вип. 8. — С. 737-739.

2365. Дорошкевич О. Агатангел Кримський // Підручник історії української літератури. — К.; Х., 1924. — С. 209-211, 273-274.

2366. Бабишкін О.К. Агатангел Кримський: Літ. портр.; Нарис. — К.: Дніпро, 1967. — 114 с.

2367. Вивчення індо-європейських мов // Мовознавство на Україні за 50 років. — К., 1967. — С. 347-360.

2368. Зленко Г. Перше, семитомне // Степанові Руданському: Зб. — О., 1968. — С. 86-110.

2369. Колесник П.Й. Агафангел Кримський (1871-1942) // Історія української літератури: У 8 т. — К., 1968. — Т. 5. — С. 422-427.

2370. Гурницький К. І. Кримський як історик. — К.: Наук. думка, 1971. — 184 с.: фотогр.

2371. А.Ю.Кримський — україніст і орієнталіст: (Матеріали ювіл. сесії до 100-річчя з дня народження) / Ред. колегія: акад. І. К. Білодід (відп. ред.) та ін. — К.: Наук. думка, 1974. — 175 с.

Рец.: Сіяк Д. [Рецензія] // Сучасність. — 1975. — № 10. — С. 115-117.

2372. Гурницький К. И. Агафангел Ефимович Крымский. — М.: Наука, 1980. — 192 с.: фотогр.

2373. Зленко Г.Д. Борг Степанові Руданському: Життя і книги Юхима Кримського // Зленко Г.Д. З полону літ. — К., 1989. — С. 38-53, 215-241. — Те саме // Вітчизна. — 1979. — № 7. — С. 193-199.

2374. Веркалець М.М. А.Ю.Кримський у колі своїх сучасників. — К.: Т-во «Знання» УРСР, 1990. — 48 с. — (Сер. 6. Духовний світ людини; № 6).

2375. Шевчук В. Феномен Агатангела Кримського // Шевчук В. Дорога в тисячу років: Роздуми, статті, есе. — К., 1990. — С. 303-308.

2376. Ільєнко І. Хвотальна евакуація: Поєдинок академіка Агатангела Кримського // Ільєнко І. У жорнах репресій: Оповіді про укр. письменників. — К., 1995. — С. 314-333.

2377. Матвеева Л., Циганкова Є. А.Ю.Кримський — неодмінний секретар Всеукраїнської академії наук: Вибр. листування. — К.: Обереги, 1997. — 171 с.

2378. Євшан М. Агатангел Кримський // Євшан М. Критика, літературознавство, естетика / Упорядкув., передм. та прим. Н.Шумило. — К., 1998. — С.194-199.

2378а. Горблянський Ю. Пошуки характерів у художній прозі А.Кримського// Українська філологія: Школи, постаті, проблеми: Зб. наук. праць Міжнар. конф., присв. 150-річчю від дня заснування кафедри укр. словесності у Львів. ун-ті (Львів, 23-25 жовт. 1998). — Л., 1999. — Ч. 1. — С. 582-589.

2378б. Микитюк В. Агатангел Кримський та Омелян Огоновський // Українська філологія: Школи, постаті, проблеми: Зб. наук. праць Міжнар. конф., присв. 150-річчю від дня заснування кафедри укр. словесності у Львів. ун-ті (Львів, 23-25 жовт. 1998). — Л., 1999. — Ч. 1. — С. 132-135.

2379. Шаров І. Кримський Агатангел Юхимович (1871-1942) — сходознавець, славіст, письменник, перекладач // 100 видатних імен України. — К., 1999. — С. 200-204.

2380. Маленька Т. Суфізм та перська середньовічна поезія в дослідженнях і перекладах А.Ю.Кримського // IV Міжнар. конгр. українців. Одеса, 26-29 серп. 1999 р.: Доп. та повідомлення. — К., 2000. — Кн.1: Літературознавство. — С. 580-585.

2381. Павличко С. Націоналізм, сексуальність, орієнталізм: Складний світ Агатангела Кримського. — К.: Основи, 2000. — 328 с.

Рец.: Веретельник Н. Жива людина Агатангел Кримський // Сучасність. — 2001. — № 6. — С. 113-115.

2382. Лукич В. Твори А.Кримського // Зоря. — Л., 1893. — № 15. — С. 303.

2383. Євшан М. З нагоди останньої збірки поезій А.Кримського // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 12. — С. 570-576.

2384. Життєпис академіка Агатангела Євтимовича Кримського // Зап. іст.-філол. від. УАН. — 1919. — Кн. 1. — С. XXIV-XXV.

2385. Синявський О. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 1-2. — С. 243-246. — Про кн.: Шахматов О., Кримський А. Нариси з історії української мови та хрестоматія з пам'ятників письменської старо-українщини XI-XVIII ст. — К.: Друкар, 1923.

2386. М.Ц. А.Є.Кримський: П'ятдесят літ наукової й літературної праці // Календар Укр. роб. союзу. — Скрентон, 1942. — С. 61-67: фотогр.

2387. Биковський Л. Академік А.Ю.Кримський // Нові дні. — 1954. — С. 16-18.

2388. Ващенко В.С. Праці Аг. Кримського з українського мовознавства // Укр. мова в шк. — 1959. — № 3. — С. 15-19.

2389. Дивний Ю. Агатангел Кримський — поет (1871-1941-1961): Кілька думок // Листи до приятелів. — 1961. — № 7-8. — С. 3-7.

2390. Килимник О. Агатангел Юхимович Кримський: До 90-річчя з дня народження // Вітчизна. — 1961. — № 1. — С. 163-173.

2391. Мухин М. З життєпису академіка А.Кримського // Визвол. шлях. — 1963. — № 6. — С. 673-642; № 7. — С. 743-750; № 8. — С. 879-887; № 9. — С. 998-1008.

2392. Бабишкін О. Поезія Агатангела Кримського // Рад. літературознавство. — 1967. — № 6. — С. 38-48.

2393. П'ятитомне видання творів Агатангела Кримського // Рад. літературознавство. — 1970. — № 11. — С. 95.

2394. Відзначення 100-річчя з дня народження академіка АН УРСР А.Ю.Кримського: Ювіл. наук. сесія АН УРСР (Київ. Січ.1971 р.) // Вісн. АН УРСР. — 1971. — № 2. — С. 101.

2395. Господин А. Академік Агатангел Кримський // Календар-альм. «Нового шляху». — Торонто, 1971. — С. 141-142.

2396. Груїн Т. Агатангел Кримський: До 100-річчя з дня народження // Арх. України. — 1971. — № 1. — С. 16-26.

2397. Д.В. Курйозні моменти із життя академіка Кримського // Нові дні. — 1971. — № 254. — С. 22.

2398. Дзензелівський Й.О. А.Ю.Кримський — дослідник української мови: До 100-річчя з дня народження // Укр. мова і л-ра в шк. — 1971. — № 2. — С. 40-44.

2399. Засенко О. А.Кримський — літературний критик // Рад. літературознавство. — 1971. — № 10. — С. 14-24.

2400. Каспрук А. Посол єднання // Вітчизна. — 1971. — № 1. — С. 183-188.

2401. Килимник О. Выдающийся деятель культуры: К 100-летию со дня рождения А.Е.Крымского // Радуга. — 1971. — № 1. — С. 162-165.

2402. Колесник П. Роман А.Кримського «Андрій Лаговський» // Рад. літературознавство. — 1971. — № 1. — С. 46-58.

2403. Кочубей Ю. Матеріали про А.Кримського в арабському журналі «Братерство» // Рад. літературознавство. — 1971. — № 2. — С. 82-83.

2404. Криса Б. Дослідник і перекладач Гафіза // Жовтень. — 1971. — № 1. — С. 113-114.

2405. Крячок М. До біографії А.Кримського: [З дод. арх. документа] // Арх. України. — 1971. — № 1. — С. 68-75.

2406. Мандрика М.І. Агатангел Кримський // Нові дні. — 1971. — № 260. — С. 26-28.

2407. Марченко В. Давня азербайджанська література в дослідженнях А.Кримського // Рад. літературознавство. — 1971. — № 1. — С. 59-66.

2408. Марченко В. Обличчям на схід: До 100-річчя з дня народження А.Ю.Кримського // Дніпро. — 1971. — № 1. — С. 138-140.

2409. На честь визначного вченого // Укр. мова і л-ра в шк. — 1971. — № 3. — С. 95.

2410. Полонська-Василенко Н. Академік Агатангел Юхимович Кримський (1871-1941): Століття з дня народж. та тридцятиліття з дня смерті // Укр. історик. — 1971. — № 3-4. — С. 90-98.

2411. Росоха С. Відзначимо ювілей столітніх // Календар «Слово». — Торонто, 1971. — С. 28-29.

2412. Сарбей В.Г. Перший неодмінний секретар Української академії наук: До 100-річчя з дня народж. А.Ю.Кримського // Вісн. АН УРСР. — 1971. — № 1. — С. 92-96.

2413. Смилянская И.М. Агафангел Ефимович Крымский: К столетию со дня рождения // Народы Азии и Африки. — 1971. — № 4. — С. 208-216: портр.

2414. У Києві відзначено ученого-поета Агатангела Кримського // Сучасність. — 1971. — № 4. — С. 126.

2415. Шевчук В. Людина, вчений і поет: До 100-річчя від дня народж. А.Кримського // Ранок. — 1971. — № 1. — С. 16; Нові дні. — 1971. — № 253. — С. 7-9.

2416. Шубинський Й. Зі спадщини визнаного сходознавця // Нар. творчість та етнографія. — 1971. — № 2. — С. 98.

2417. Редько Ф.А. Мої зустрічі з А.Ю.Кримським // Укр. іст. журн. — 1972. — № 8. — С. 120-122.

2418. Ковалів П. Агатангел Євтимович Кримський як мовознавець // Нові дні. — 1973. — № 277. — С. 6-11.

2419. Полонська-Василенко Н. Наукова спадщина А.Ю.Кримського // Укр. історик. — 1973. — № 3-4. — С. 142-145.

2420. Григорович І. Завжди з дружнім почуттям: Сторінки спогадів про А.Кримського і О.Корнійчука // Вітчизна. — 1978. — № 2. — С. 173-179.

2421. Григорович І.О. А.Ю.Кримський та І.С.Нечуй-Левицький: Урив. спогадів // Рад. літературознавство. — 1980. — № 2. — С. 77-80.

2422. Г.П. Український енциклопедист ХХ-го віку: До 40-ліття смерті // Віра. — 1982. — № 2. — С. 28-29: фотогр.

2423. Вірний М. Великий вчений: (До 115 річниці з дня народж. Агатангела Юхимовича Кримського) // Молода Україна. — 1986. — № 355. — С. 17-19.

2424. Веркалець М. Гафіз у дослідженнях А. Кримського // Рад. літературознавство. — 1989. — № 12. — С. 62-65.

2425. Веркалець М. Джамі в дослідженнях А.Ю.Кримського // Трибуна лектора. — 1989. — № 12. — С. 38.

2426. Веркалець М. Суспільно-літературні взаємини А.Кримського з Б.Грінченком // Укр. мова і л-ра в шк. — 1989. — № 5. — С. 17-23.

2427. Поляруш Н.С. І.С.Нечуй-Левицький та А.Кримський // Укр. літературознавство. — 1989. — Вип. 53. — С. 100-106.

2428. Луньо Є.А. Художня творчість І.Франка в оцінці А.Кримського // Укр. літературознавство. — 1990. — Вип. 54. — С. 77-84.

2429. Гуць М.В. Подвижник на ниві науки й культури: До 120-річчя з дня народж. Агатангела Кримського // Укр. мова і л-ра в шк. — 1991. — № 7. — С. 26-33.

2430. Гуць М.В. Рік великих талантів: Агатангел Кримський (1871-1942) // Укр. мова і літ. в шк. — 1991. — № 12. — С. 75-76.

2431. Зленко Г.Д. Кримський, Лозієв, Хименко...: Таємниця одного фотознімка // Всесвіт. — 1991. — № 12. — С. 190-193.

2432. Луценко И. Тепло рук побратима: К 120-летию со дня рождения А.Е.Крымского // Радуга. — 1991. — № 5. — С. 119-123.

2433. Прицак О. Про Агатангела Кримського: У 120 роковини народж. // Наука і культура. Україна. — 1991. — № 25. — С. 103-120.

2434. 120-річчя Агатангела Кримського // Вісн. Міжнар. асоц. українців. — 1991. — № 1. — С. 86.

2435. Гирич І.Б., Кіржаєв С.М. До історії Всеукраїнської академії наук. Михайло Грушевський і Агатангел Кримський: (З приводу «Осібної гадки академіка М.Грушевського до протоколу спільного зібрання УАН від 17 жовтня 1927 р.») // Укр. археогр. щорічник. — К., 1992. — Нова серія. Вип. 1: Укр. археогр. зб., т. 4. — С. 332-340.

2436. Прицак О. Агатангел Кримський // Київ. старовина. — 1992. — № 1. — С. 11-26.

2437. Осібна гадка академіка Михайла Грушевського по протоколу спільного зібрання Української академії наук 17 жовтня, зачитаного на засіданні 31 жовтня 1927 р. // Укр. археогр. щорічник. — К., 1993. — Нова серія. Вип. 1: Укр. археогр. зб., т. 5. — С. 341-351.

2438. Циганкова Є. «Для багатьох він був розрадою...»: Спогади про останні дні А.Ю.Кримського // Вісн. АН України. — 1993. — № 3. — С. 66-67.

2439. Гундорова Т. Проза А.Кримського і декадентство в українській літературі // Дивослово. — 1995. — № 1. — С. 15-20.

2440. Бондар Н. Виставка до 125-річчя Агатангела Кримського // Слово і час. — 1996. — № 4-5. — С. 27.

2441. Герасименко Л. На сторожі рідного слова // Дивослово. — 1996. — № 10. — С. 52-55.

2442. Данилюк Н. «Гостре терня мого ока...»: Народнописанне слово у поезії Агатангела Кримського // Дивослово. — 1996. — № 4. — С. 26-28.

2443. Славетний орієнталіст // Укр. іст. календар: Щорічник. — К., 1996. — С. 16-17.

2444. «Я вважаю за справу своєї совісті сказати...»: Виступи Агатангела Кримського на І соборі УАПЦ 1921 р. // Людина і світ. — 1996. — № 8. — С. 11-15.

2445. Циганова Е. Сходознавство в Україні: Сторінки минулого // Вісн. НАН України. — 1998. — № 7-8. — С. 26-32.

2446. Маленька Т. Суфізм та перська середньовічна поезія в дослідженнях Агафангела Кримського // Слово і час. — 1999. — № 10. — С. 52-56.

2447. Павличко С. Агатангел Кримський у 1890-і роки: На підступах до радикального сепаратизму // Київ. старовина. — 1999. — № 3. — С. 106-120.

2448. Циганкова Е. Перша сходознавча комісія ВУАН // Київ. старовина. — 1999. — № 5. — С. 31-42.

2449. Кочубей Ю. Ізмаїл-бей Гаспринський і Агатангел Кримський в історії кримськотатарської культури // Хроніка. — 2000. — № 34. — С. 212-223.

2450. Кочубей Ю. IV сходознавчі читання А.Кримського // Слово і час. — 2000. — № 11. — С. 95.

2451. Полонська-Василенко Н. Академік Агатангел Юхимович Кримський // Хроніка. — 2000. — № 35-36. — С. 430-439.

2452. Курас І. Великий учений-гуманіст: (До 130-річчя академіка А.Ю.Кримського) // Київ. старовина. — 2001. — № 2. — С. 118-126.

2453. Маленька Т. Агатангел Кримський: Портрет на тлі епох // Слово і час. — 2001. — № 1. — С. 11-14.

•

2454. Бондаренко Н., Бондаренко І. Обшири наукового орієнту: Досвід Кримського в розвитку орієнталістики // Літ. Україна. — 1968. — 6 лют. — С. 1-2.

2455. Ткаченко О., Громенко О., Хоменко В. До створення музею Кримського // Літ. Україна. — 1968. — 11 черв. — С. 4.

2456. Ішук А. Слово про Агатангела Кримського // Друг читача. — 1970. — 15 груд. — С. 5.

2457. Зленко Г. Бажаний гість: [Про зв'язок А.Ю.Кримського з Одесою] // Комс. іскра. — 1971. — 27 квіт.

2458. Зленко Г. Остання праця Кримського: [«Низами и его современники». — К., 1941] // Літ. Україна. — 1977. — 2 серп.

2459. Білоцерківська Г. Багатогранність уподобань // Друг читача. — 1991. — 13 лют. — С. 1: фотогр.

2460. Веркалець М. Українська національна ідея А.Ю.Кримського // Літ. Україна. — 1996. — 1 лют. — С. 3.

2461. Карп'юк А. «Єдиний ясний пункт на темному тлі» // Укр. слово. — 1998. — 1 жовт. — С. 12.

2462. Зленко Г. Шлях лежав через Одесу // Веч. Одесса. — 2001. — 26 июля. — (192 сходинок; № 28).

Див. також: № 26, Ч. 1, с. 132-136; № 77, с. 36-40; № 108, Т. 1, с. 181, 183, 427, 476; Т. 3, с. 495; № 121, Вип. 1, с. 278-282; № 127, с. 63-67; № 155а, с. 742; № 2271, с. 5-10; № 2289, с. 3-26; № 2290, с. 3-32; № 2292, с. 5-22; № 2293, Т. 1, с. 5-17; № 2294, с. 3-22; № 2330; № 2336; № 2337; № 2340.

Ілюстративні матеріали

2463. Депутат: Шарж на А.Кримського // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 16 груд. — С. 1.

Див. також: № 18; № 77; № 155а; № 600; № 603; № 2280; № 2290; № 2293; № 2354; № 2459; № 2361; № 2370; № 2372; № 2413; № 2422.

Художні твори, присвячені А.Ю.Кримському

2464. Коломиєць В. Тінь: [Вірш] // Молода Україна. — 1971. — № 169. — С. 9.

2465. Мандрика М. І. Агата́нґе́л Кримський: Вірш // Нові дні., 1971 - № 260., С. 27.

2466. Тичина П. А.Є.Кримський: [Вірш] // Зібр. творів: У 12 т. — К., 1984. — Т. 2: Поезії 1938-1953. — С. 141-142.

**КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ
АНТІН ВОЛОДИСЛАВОВИЧ**

1878- 1937

Народився 4 серпня 1878 р. в м. Ланьцут (тепер Польща) в інтелігентній родині. Освіту здобув у Львівському університеті. Працював журналістом, потім педагогом в українських гімназіях. В 1917 р. був директором гімназії в м. Городенка, а в 1918 — міністром освіти Західноукраїнської Народної Республіки. Після розпаду ЗУНР жив на еміграції у Відні, де організував видавництво художньої літератури «Чайка». Переїхавши до Львова, видавав журнали «Нові шляхи» і «Критика».

Обшири літературної діяльності Антона Крушельницького великі: оповідання, новели, повісті з життя українського трудового люду Галичини: «Пролетарі», «Буденний хліб», «Рубають ліс» та ін.

11 травня 1934 р. А.В.Крушельницький разом з дружиною, двома синами, Богданом і Остапом, та онукою Ларисою прибули в Україну. На той час у Харкові вже близько трьох років вчилась і працювала донька Крушельницького Володимира, а з вересня 1932 жив старший син Іван. У липні 1934 року приїхав син Тарас із дружиною. Родина вважала, що на Україні буває нове світле життя, в якому вони хотіли брати участь як письменники, активні громадські діячі, творчі люди.

6 листопада 1934 р. А.В.Крушельницький разом з Іваном і Тарасом був заарештований у Харкові органами НКВС УРСР і обвинувачений в тому, що він «є одним із керівників створеного в Україні центру ОУН, який ставить своєю метою повалення Радянської влади в СРСР і підготовку терористичних актів проти представників партії і уряду». В грудні було ув'язнено також дітей Крушельницького: Богдана, Остапа і Володимиру. На той час Іван і Тарас Крушельницькі були вже розстріляні...

Моральний терор і фізичні тортури зробили своє: після страшних допитів Антін Крушельницький визнав, що прибув до України для проведення «антрреволюційної діяльності. Лише про одне просив письменник: дати йому змогу присвятити решту своїх сил «будуванню соціалізму і безкласового громадянства».

28 березня 1935 р. виїзна сесія Військової колегії Верховного Суду СРСР під головуванням В.Ульріха винесла вирок: десять років позбавлення волі з конфіскацією майна. Покарання він мусив відбувати на Соловках...

9 жовтня 1937 р. особлива «трійка» Управління НКВС Ленінградської області засудила А.В.Крушельницького і двох його синів, разом з іншими в'язнями, переважно представниками української інтелігенції, до «вищої міри соціального захисту» — розстрілу. Всі вони були страчені 3 листопада 1937 року... Останній твір А.В.Крушельницького, роман «Батьківщина», який він писав на Соловках, був спалений в архівах тюремного управління НКВС 16 червня 1941 року.

10 березня 1958 р. Верховний Суд СРСР скасував вирок у справі А.Крушельницького за відсутністю складу злочину та реабілітував його посмертно.

Окремі видання

2467. Дужим помахом крил: Роман: В 2 т. — К.; Відень; Л.: Чайка, б.р. — Т. 1-2.
2468. Пролетарі. — Л.: Накладом А.Крушельницького і В.Старосольського; 3 друк. В.А.Шийовського, 1899. — 114 с.
2469. Світла і тіні. — Л.: Накладом авт.; Друк. В.А.Шийовського, 1900. — 66 с.
2470. Перед кладкою: Оповід. // З-над хмар і з долин: Укр. альм.: (36. творів сьогочасних авторів) / Упоряд. М.Вороний. — О., 1903. — С. 186-195.
2471. Літературно-критичні нариси. — Станіславів: Наклад і друк Е.Вайденфельда і брата, 1908. — 232 с.
2472. Іван Франко: (Поезія). — Коломия: Галицька накладня Я.Оренштайна, 1909. — 279 с.
2473. Рубають ліс: Повість / Ред., авт. вступ. ст. і прим. М.Лісовицький. — К.: Сяйво, 1927. — 360 с.
Рец.: Покальчук В. [Рецензія] // Життя й революція. — 1927. — № 10-11. — С. 180-181.
2474. Повість Івана Франка «Воа Constrictor»: Критич. нарис. — Л.: Самоосвіта, 1928. — 31 с.
2475. Буденний хліб: Повість / Передм. і прим. А.Березинського. — К.: Рух, 1929. — ХХ, 348 с.
2476. Гомін Галицької землі (1918-1919): Роман / За заг. ред. О.Мізерського та О.Сашка; Передм. А.Березинського. — Х.: ДВУ, 1930. — 520 с. — Те саме. Ч.2. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1932. — 192 с.
2477. Буденний хліб; Рубають ліс: Повісті / Передм. Ст.Трофимчука. — Л.: Кн.-журн. вид-во, 1960. — 400 с.

2478. Михась і Ганна: Новела // Українська новелістика кінця XIX-початку XX ст. — К.: Наук. думка, 1989. — С. 490-491.

Публікації в журналах

2479. Буденний хліб: Нариси // Літ.-наук. вістн. — 1900. — Кн. 5. — С. 177-201.

2480. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1907. — Кн. 12. — С. 531-536. — Про кн.: Левицький М. Оповідання. — К.: Б.в., 1907.

2481. Зневіра // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 8. — С. 252-268; № 9. — С. 412-29.

2482. На верхах // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 12. — С. 519-560.

2483. Ірена Оленська // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 7-8. — С. 69-4.

2484. Шкільне питання на Україні // Нова громада. — 1923. — № 1. — С. 54-75.

2485. З нагоди 60-ліття: Освітній конгр. т-ва «Просвіта» у Львові // Нові шляхи. — 1929. — № 6. — С. 318-328.

2486. Люди і народи // Нові шляхи. — 1929. — Ч. 2. — С. 295-304.

2487. Посмертні оповідання Ореста Авдиковича // Нові шляхи. — 1929. — № 4. — С. 381-82.

2488. Революціонерові й каменяреві: Промова на святі вшанування пам'яті Івана Франка, уладженому філією «Просвіти» у Львові дня 16 черв. 1929 // Нові шляхи. — 1929. — № 3. — С. 85-96.

2489. Тематика творчості Михайла Коцюбинського // Нові шляхи. — 1929. — № 2. — С. 275-288.

2490. Біг у сутінках: Роман нашої доби: (Перший і другий розд. сконфісковані) // Шквал. — 1930. — № 12. — С. 14-15.

Переклади

2491. Бернштерне Бернсон. Понад наші сили: Драма в двох діях: Пер. зі швед. — Коломия: Галицька накладня Я.Оренштайна, б.р. — 88 с.

2492. Серошевський В. Чукчи: Оповід.: Пер. з пол. // Літ.-наук. вістн. — 1900. — Кн. 5. — С. 219-242.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 118, с.329; № 2515.

Довідкові видання

2493. Крушельницький Антон / Н.Ч. // ЛЭ. — М., 1931. — С. 685-686.

2494. Крушельницький Антін // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1959. — Т. 3. — С. 1195: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Л., 1994. — Т. 3. — С. 1195.

2495. Крушельницький Антін Володиславович // УРЕ. — К., 1962. — Т. 7. — С. 444. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1980. — Т. 5. — С. 545.

2496. Крушельницький Антон Владиславович / П.Н.Довгалюк // КЛЭ. — М., 1966. — Т. 3. — С. 850.

2497. Крушельницький Антін Володиславович // УРЕС. — К., 1967. — Т. 2. — С. 256. — Те саме // УРЕС. — К., 1987. — Т. 2. — С. 203; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 2. — С. 187.

2498. Крушельницький Антон Владиславович // БСЭ. — 3-е изд. — М., 1973. — Т. 13. — С. 503.

2499. Погребенник Ф.П. Крушельницький Антін Володиславович // УЛЕ. — К., 1995. — Т. 3. — С. 77-78: фотогр.

•

2500. Krushelnysky Antin / A.Zhukovsky // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1988. — Vol. 2. — P.676.

Окремі видання. Статті в книгах і періодиці

2501. Терещук П. Історія одного зрадника. — Торонто: Ліга визволення України, 1962. — 142 с.

2502. Терещук П. (О.Матла). Історичні нотатки. — Торонто: Гомін України, 1985. — 303 с. — Із змісту: Пляновано вбити проф. А. Крушельницького. — С. 297-299; Доля Крушельницьких. — С. 300-302.

2503. Євшан М. Критика, літературознавство, естетика / Упорядкув., передм. та прим. Н.Шумило. — К.: Основи, 1998. — 658 с. — Із змісту: [Рецензія] — С. 518-519. — Про кн.: Крушельницький А. Літературно-критичні нариси. — Станіславів:

Наклад і друк Е.Вайденфельда і брата, 1908. — 232 с.; [Рецензія]. — С. 526-528. — Про кн.: Учительський альманах. — Коломия; К.: Накладом вид. спілки укр. учительства в Коломій; 3 друк. А.Кисілевського і Ски, 1910. — 215 с.; [Рецензія]. — С. 532-533. — Про кн.: Kruszelnyckij A. Szkrice & ukraïnskiej literatury wspolczesnej. — Коломия, 1910. — 69 с.

2504. Збірник праць і матеріалів на пошану Лариси Іванівни Крушельницької. — Л., 1998. — 409 с. — Із змісту: Під благотворним впливом Франка: (Іван Франко в літ.-естет. концепції А.Крушельницького) / М.Гнатюк. — С. 259-268; Листи Юрія Меженка до Антона Крушельницького / М.Вальо. — С. 268-275; На маргінесі «Спогадів галичанки» / У.Єдлінська. — С. 350-354.

2505. Крушельницька Л.І. Рубали ліс...: (Спогади галичанки) / Львів. наук. б-ка ім. В.Стефаника. — Л., 2001. — 260 с.: ілюстр. — Те саме // Дзвін. — 1990. — № 3. — С. 119-133; № 4. — С. 121-132; № 5. — С. 18-131.

2506. Грушевський О. Сучасне українське письменство в його типових представниках: Антін Крушельницький // Літ.-наук. вістн. — 1908. — № 6. — С. 487-491.

2507. Березинський А. «Нові шляхи» — на новий шлях // Червон. шлях. — 1931. — № 3. — С. 213-215.

2508. Рудницький М. Доля одного таланту // Вітчизна. — 1961. — № 7. — С. 205-208.

2509. Народились на території ПНР // Укр. календар. — Варшава, 1966. — С. 43.

2509а. Трофимук С. Антін Крушельницький (I.VIII.1878-13.XI.1941) // Український календар. — Варшава, 1968. — С. 151-155: фотогр.

2510. Трофимчук С. Антін Крушельницький — кореспондент Івана Франка // Жовтень. — 1968. — № 9. — С. 146-53.

2511. Трофимчук С. З листування Антона Крушельницького // Рад. літературознавство. — 1968. — № 9. — С. 75-81.

2512. Панкевич Г. Антін Крушельницький — педагог: До 110-річчя від дня народж. письменника // Жовтень. — 1988. — № 7. — С. 13-115.

2513. Чоповський В. Крушельницькі // Україна. — 1995. — № 11-12. — С. 8-20.

2514. Наумович С. Трагедія родини Крушельницьких // Визвол. шлях. — 1996. — № 10. — С. 255.

2515. Погребенник Ф. Тріумф і трагедія: До 120-річчя від дня народж. А.Крушельницького // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1998. — III кв. — С. 24-27.

2516. Комісар І. Становлення української національної школи в Галичині (1920-1939) // Визвол. шлях. — 2000. — № 2. — С. 27-44.

•

2517. Дубина М. Антін Крушельницький // Літ. Україна. — 1990. — 13 груд. — С. 7.

Див. також: № 26, Ч. 1, с. 105-109; № 108, Т. 3, с. 352, 392, 412, 413-414, 415; № 123, Вип. 1, с. 283-285; № 142, Т. 1, с. 40, 188; № 2473, с. 5-20; № 2475, с. V-XX; № 2476, с. V-XXIV; № 2477, с. 3-14;

Ілюстративні матеріали

Див.: № 123; № 194; № 2494; № 2499.

Сім'я А. В. Крушельницького, знищена тоталітарним режимом в 1934-1937 рр.

КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ ІВАН АНТОНОВИЧ

1905 — 1934

Народився 12 листопада 1905 р. в Коломиї, на Прикарпатті, в письменницькій сім'ї: батько — письменник Антін Крушельницький, мати — актриса Марія Свобода, яка теж працювала в літературі.

Іван Крушельницький вчився у Віденському і Празькому університетах, був тісно пов'язаний з культурними осередками Європи, дружив з видатними людьми свого часу.

Писати Іван Крушельницький почав ще в студентські роки — в 1924 р. вийшла перша збірка його поезій «Весняна пісня».

Оскільки І. Крушельницький (з 1927 р.) був членом КПЗУ, його позбавили права вчителювати в українських школах. Але спинити буянню творчості цієї обдарованої натури було неможливо: він виступав як мистецтвознавець, вправний графік, друкував свої вірші в журналах «Нові шляхи», «Світ» та ін. Видав кілька збірок поезій, зі сторінок яких звучить чудовий ліричний голос поета: «Юний спокій» (1929), «Радощі життя» (1930), «Спір за мадонну Сільвію» (1930), «На скелях. (Таверна № 16)» (1930). Антивоєнну драматичну поему «На скелях. (Таверна № 16)» на конкурсі Народного комісаріату освіти УРСР 1931 р. відзначено першою премією.

Багато зусиль докладав Іван Крушельницький до оновлення і збагачення художньо-культурного життя на західноукраїнських землях. У 1931 р. він випустив у світ «Альманах лівого мистецтва», який об'єднував митців-новаторів. Тоді ж видав цікаву працю «Джерела творчості Ярослава Галана», яка була «розвінчана» одним львівським публіцистом як «пасквіль доморослого фашиста, неука і графомана».

Іван Крушельницький дотримувався прорадянських поглядів, як і його батько, і 1932 р. приїхав до СРСР. Впродовж семи місяців він лікував хворі легені в Сухумі. Це значно поліпшило стан його здоров'я, і він з великим ентузіазмом включився в громадсько-культурне життя Харкова, де оселився. Але в ніч на 6 листопада 1934 р. його разом з 25-річним братом Тарасом заарештували і обвинуватили в організації підготовки терористичних актів проти керівників Радянської влади.

13-15 грудня 1934 р. виїзна сесія Військової колегії Верховного Суду СРСР, що засідала в Києві, на підставі постанови Президії ЦВК СРСР від 1 грудня 1934 р. засудила Івана і Тараса Крушельницьких до розстрілу. 17 грудня вирок було виконано.

19 жовтня 1957 р. Військова колегія Верховного Суду СРСР переглянула справу І. Крушельницького, вирок 1934 р. визнала нечинним. «За відсутністю складу злочину» Іван Крушельницький був реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірках

2518. В годину вечора; Великий віз: (Уривки); Уривок з балади про багряну купіль, шовковий мотузок, чорну пістоль й усмішку життя; Із циклю «Залізна королева»: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью — Йорк, 1955. — С. 321-326.

2519. Уранці; Хор передміських дітей; «Ми ідемо...»; Пісня про руки; Слово; Перший ранок; Іде весна; Весняна трилогія; Зорі: Вірші // Революційні поети Західної України. — К., 1958. — С. 421-436.

2520. Пісня про руки: Вибране / Упорядкув., вступ. ст. та прим. М.І.Дубини. — К.: Наук. думка, 1964. — 228 с.

2520а. Із книжок «Весняна пісня», «Юний спокій», «Бурі і вікна», «Залізна королева»: [Вірші] // Над рікою часу: Західноукр. поезія 20-30-х років. — Х., 1999. — С. 253-306.

Публікації в журналах

2521. Баляда про багряну купіль, шовковий мотузок, чорний пістоль й усмішку життя // Нові шляхи. — 1929. — № 7. — С. 3-10.

2522. Гуго Гофмансталеви: [Вірш] // Нові шляхи. — 1929. — № 5. — С. 11-13.

2523. З розмов з Гофмансталеви: (Молодість, любов, природа, поезія) // Нові шляхи. — 1929. — № 4. — С. 276-283; № 5. — С. 61-64; № 8. — С. 267-274.

2524. Настрої вечірньої години; Сонети серця: [Вірші] // Нові шляхи. — 1929. — № 4. — С. 209-212.

2525. Притча про правдиве життя: [Вірш] // Нові шляхи. — 1929. — № 8. — С. 202-212.

2526. Радощі життя: Поема // Нові шляхи. — 1929. — № 2. — С. 192-204.

2527. Спиридон Черкасенко: Огляд життя і творчості // Нові шляхи. — 1929. — № 6. — С. 271-281.

2528. Спішні поїзди: Юні дні: [Поема] // Нові шляхи. — 1929. — № 3. — С. 14-18.

2529. Дівчина в аптеці: [Вірш] // Захід. Україна. — 1930. — № 11-12. — С. 20.

2530. На послуханні: [Вірш] // Захід. Україна. — 1931. — № 4 — 5. — С. 1-14.
2531. Пісня про руки: [Вірш] // Захід. Україна. — 1931. — № 1. — С. 3-16.
2532. До редакції «Української думки» в Лондоні: Лист // Визвол. шлях. — 1953. — № 2. — С. 9.
2533. Із циклю «Залізна королева»: [Вірш] // Сучасність. — 1985. — № 4. — С. 1.

Публікації в газетах

2534. Два фрагменти з поеми: (З циклю «Війна») // Літ. Україна. — 1932. — 26 листоп. — С.3.

Переклади

2535. З нової німецької лірики: На мандрівці / І.Егенбрехт; «Ти ходиш мовчки крізь чужі городи...» / В.Р.Фезе // Нові шляхи. — 1929. — № 6. — С. 192.
2536. З нової німецької лірики: Порівняння / В.Бірот; Сторож морської ліхтарні / І.Егенбрехт // Нові шляхи. — 1929. — № 4. — С. 200.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 19, Т. 4, с. 814-815; № 21, с. 329; № 2545.

Довідкові видання

2537. Крушельницький Іван Антонович // УРЕ. — К., 1962. — Т. 7. — С. 445. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1980. — Т. 5. — С. 545 — 546.
2538. Крушельницький Іван // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1962. — Т. 4. — С. 1205. — Те саме // Енцикл. українознавства. Словник. частина. — Л., 1994. — Т. 4. — С. 1205.
2539. Крушельницький Іван Антонович / П.Н.Довгалоук // КЛЭ. — М., 1966. — Т. 3. — С. 850.
2540. Крушельницький Іван Антонович // УРЕС. — К., 1967. — Т. 2. — С. 256. — Те саме // УРЕС. — 2 — е вид. — К., 1987. — Т. 2. — С. 203; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1988. — Т. 2. — С. 187.

2541. Крушельницький Іван Антонович / М.І.Дубина // УЛЕ. — К., 1995. — Т. 3. — С. 78: фотогр.

•

2542. Krushelnitsky Ivan // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto, 1988. — Vol. 2. — P. 676.

Статті в книгах і періодичі

2543. Буряк Б. Письменник — патріот // Галан Я. Те, чого не забувають: Памфлети. — Л., 1951. — С. 5.

•

2544. Коломийцев І. Лірики останнього десятиліття (1919-1929). Ч. 3 // Нові шляхи. — 1929. — № 2. — С. 307 — 313.

2545. Весняна пісня у чорному ореолі: До 90-річчя від дня народж. І.А.Крушельницького // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1995. — IV кв. — С. 58 — 64.

2546. Трипачук В. Лариса Крушельницька... за філіжанкою кави // Дзвін. — 1998. — № 3. — С. 100-106.

•

2547. Іван Крушельницький // Літ. газ. — 1932. — 15 жовт. — С. 4: фотогр.

2547а. Карамаш С. Розстріляні у Києві // Літ. Україна. — 2001. — 14 черв. — С. 7: фотогр.

Див. також: № 19, Т. 4, с. 814-815; № 21, с. 329; № 76, с. 320; № 77, с. 84-85; № 108, Т.3, с. 392, 412, 413-414, 455; № 123, Вип.1, с. 286-288; № 127, с. 147-152; № 129, Т.1, с. 355-361; № 145, с. 190-191; № 2505; № 2520, с. 3-28.

Ілюстративні матеріали

Див.: № 123; № 2541; № 2547.

Художні твори, присвячені І.А.Крушельницькому

2547а. Антонич Б.-І. Слово до розстріляних: Пам'яті Івана і Тараса Крушельницьких // Україна. — 1995. — № 11 — 12. — С. 20.

**ПІДМОГИЛЬНИЙ
ВАЛЕР'ЯН ПЕТРОВИЧ**

1901-1937

Народився 2 лютого 1901 р. в с. Чаплі, під Катеринославом, в селянській сім'ї. Спочатку вчився в церковноприходській школі, потім в Катеринославському реальному училищі, яке закінчив у 1918 р. з похвальною грамотою.

В. Підмогильний рано виявив незвичайні здібності до навчання, але через матеріальну скруту змушений був залишити навчання на математичному факультеті Катеринославського університету і йти викладачем до школи.

1920 р. виходить друком перша книжка оповідань Підмогильного. Майже всі молоді прозаїки в той час захлиналися в бурхливих хвилях революційного романтизму. А цей тихий, задумливий юнак, який тяжів до європейської літератури, з самого початку своєї творчості художнім словом стверджував єдність національного і вселюдського. Це було основою не тільки його власних творів, але й низки блискучих перекладів, створених Підмогильним. Хоча офіційно декларувалося верховенство змісту над формою, він стояв на твердій позиції: українська проза має бути національною за змістом і європейською за формою.

Він став прихильником і творцем інтелектуальної прози. Його талант особливо яскраво розкрився в романах «Місто» (1928) і «Невеличка драма» (1930). Останній з'явився лише в журнальному варіанті, бо в той час уже почалися репресії, особливо після процесу СВУ. Валер'ян Підмогильний був у дружніх взаєминах із С. Єфремовим, Л. Старицькою-Черняхівською, М. Івченком. Як активний член літературної організації МАРС (по суті, київський філіал ВАПЛІТЕ) був тісно пов'язаний з Г. Косинкою, Д. Фальківським, Є. Плужником. Тому не дивно, що 8 грудня 1934 р. він був заарештований у письменницькому Будинку творчості під Харковом, де працював над своїм останнім твором «Повість без назви». Його обвинуватили в приналежності до терористичної організації, «що ставила своєю метою організацію терору проти керівників партії».

Слідство провадилося спочатку в Харкові, потім у Києві. І на всіх допитах Підмогильний відповідав слідчим однією фразою: «Винним себе не визнаю». Його

не змогли зламати ні допити, ні умовляння, ні фізичні муки. За вироком виїзної сесії Військової колегії Верховного Суду СРСР (27-28 березня 1935 р.) він був засуджений до 10 років позбавлення волі і після цього відправлений до Соловецького табору особливого призначення.

9 жовтня 1937 р. особлива «трійка» УНКВС Ленінградської області переглянула справу В.Підмогильного і винесла новий вирок — розстріл, який і був виконаний 3 листопада 1937 р.

Реабілітований В.Підмогильний Військовою колегією Верховного Суду СРСР 4 серпня 1956 р.

Окремі видання, публікації в збірниках

2548. Остап Шептала: Повість. — Х.: Всеукрлітком, 1922. — 117 с.

2549. Промова // Шляхи розвитку сучасної літератури: Диспут. — К., 1925. — С. 35-38.

2550. Син: Оповід. з часів голоду. — 2-е вид. — К.: ДВУ, 1925. — 29 с. — (Б-ка селянина. Серія красного письменства).

2551. Історія пані Ївги: Оповід. // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 330-333. — Те саме // Шквал. — 1928. — № 43. — С. 1,3.

2552. Проблема хліба: Оповід. — К.: Маса, 1927. — 217 с. — Те саме. — 2-е вид. — Х.; К.: Книгоспілка, 1930. — 168 с.

Рец.: Вадимів А. [Рецензія] // Життя й революція. — 1927. — № 12. — С. 358-359; Оришкевич І. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1928. — № 4. — С. 211-212; Якубовський Ф. [Рецензія] // Критика. — 1928. — № 1. — С. 179-181.

2553. Місто: Роман. — 2-е вид. — К.: Книгоспілка, 1929. — 255 с. — Те саме рос. мовою / Пер. с укр. Б.Елисаветского; Предисл. А.Лейтеса. — М.: Ленинград: Госиздат, 1930. — 301 с.: фотогр.; Те саме. — Нью-Йорк: Укр. вільна АН у США, 1954. — 301 с. — Бібліогр.: с. 297-299.

Рец.: Могилянський М. Ні міста, ні села... // Червон. шлях. — 1929. — № 5-6. — С. 273-275; Шерех Ю. Людина і люди: Непророслі зернята, 2 // Нові дні. — 1955. — № 69. — С. 12-15; Наумович С. «Місто»: (Дискусійна рецензія) // Визвол. шлях. — 1956. — № 1. — С. 120-122.

2554. Син: Оповід. // Вибрані твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — Стп. 859-878. — Те саме. — Х.; К.: ДВУ, 1930. — 35 с.

2555. Дід Яким // Декляматор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 359.

2556. Іван Босий: Оповід. // Чотири шаблі: 36. східноукр. прози. — Париж, 1938. — С. 5-13. — Те саме // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 448-456; Те саме // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд. Є.В.Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 155-162; Те саме // Прапор. — 1990. — № 7. — С. 84-91.

2557. Місто: Роман, оповід. / Упоряд.: Р.Мовчан, В.Шевчук; Вступ. ст. В.Шевчука; Прим. Р.Мовчан. — К.: Молодь, 1989. — 448 с.

2558. Невеличка драма: Роман, повісті / Вступ. ст. К.П.Фролової; Худож. В.І.Хворост. — Дніпропетровськ: Промінь, 1990. — 326 с.: фотогр.

2559. Оповідання; Повість; Романи / Вступ. ст. В.О.Мельника. — К.: Наук. думка, 1991. — 790 с. — (Б-ка укр. л-ри. Укр. рад. л-ра).

Публікації в журналах

2560. Військовий літун // Червон. шлях. — 1924. — № 1-2. — С. 4-33.

2561. Сонце сходить // Життя й революція. — 1925. — № 8. — С. 7-13.

2562. Третя революція: Нариси // Червон. шлях. — 1925. — № 6. — С. 32-52. — Те саме рос мовою: Очерки / Пер. с укр. Е.Мовчан; Послєсл. В.Мельника // Дружба народів. — 1989. — № 9. — С. 164-179; Те саме: Півість / Післямова В.Мельника // Київ. — 1989. — № 10. — С. 18-34.

2563. Без стерна (Максим Рильський) // Життя й революція. — 1927. — № 1. — С. 39-53.

2564. Іван Левицький-Нечуй: Спроба психоаналізи творчости // Життя й революція. — 1927. — № 9. — С. 295-303.

2565. Панаїт Істрати в Києві // Життя й революція. — 1928. — № 2. — С. 166-169.

2566. Несподівано // Універс. журн. — 1929. — № 1. — С. 45.

2567. [Рецензія] // Глобус. — 1929. — № 3. — С. 43: фотогр. — Про кн.: Яновський Ю. Майстер корабля. — Б.м.: Б.в., б.р.

2568. Листи з Соловків: [Із листування В.Підмогильного з рідними] / Публ. та передм. Р.Мовчан // Вітчизна. — 1988. — № 2. — С. 94-105.

2569. Півість без назви, до того ж шілковито неймовірна, вигадана від початку до кінця автором... // Вітчизна. — 1988. — № 2. — С. 106-144.

2570. Письма // Дружба народів. — 1989. — № 9. — С. 185-192.

2571. Повстанці: Нариси / Післямова В.Мельника // Прапор. — 1990. — № 7. — С. 65-84.

2572. «Дуже Вам вдячний, щиро і товариськи...»: Листи Валер'яна Підмогильного до Миколи Зерова / Вступ, публ., приміт. В.О.Мельника // Слово і час. — 1991. — № 2. — С. 20-27.

2573. З життя будинку № 29 / Передм. Л.Череватенка // Дніпро. — 1991. — № 2. — С. 176-182.

2574. Листи до Ілька Борщака // Всесвіт. — 1991. — № 12. — С. 178-180.

2575. Невеличка драма / Вступ. ст. М.Слабошпицького // Рад. жінка. — 1991. — № 7. — С. 10-12; № 8. — С. 10-11; № 9. — С. 18-20; № 10. — С. 12-13; № 11. — С. 12-13; № 12. — С. 12-13; 1992. — № 1,3,5.

2576. З розділу «За давньої давнини» / Передм. М.Чабана // Початкова шк. — 1992. — № 1. — С. 70-75. — Підпис: О.Горовий.

2577. Гайдамака: Оповід. / Передм. Р.Мовчан // Дивослово. — 2000. — № 1. — С. 52-60.

Публікації в газетах

2578. Сонце сходить: Оповід. // Культура і життя. — 1989. — 5 лют. — С. 5.

2579. З листування // Літ. Україна. — 1991. — 31 січ. — С. 6.

2580. Комуніст: Оповід. // Літ. Україна. — 1991. — 31 січ. — С. 6.

Переклади

2581. Амп П. Пригода: Пер. з фр. // Глобус. — 1925. — № 15. — С. 10-11.

2582. Амп П. Що сталося?: Пер. з фр. // Глобус. — 1925. — № 13. — С. 12-14.

2583. Франс А. Оповідання: Пер. з фр. — К.: ДВУ, 1925. — 237 с.

2584. Моріс З. Сім копійок: Оповід.: Пер. з фр. // Глобус. — 1926. — № 22. — С. 428-431.

2585. Бальзак О. де. Горіо: Пер. з фр. — К.: Книгоспілка, 1927. — 239 с.
Рец.: Савченко С. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 3. — С. 193-195.

2586. Лу-Сіун. Життя А-Кі: Пер. з фр. // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 2. — С. 113-138.

2587. Меріме П. Коломба: Роман: Пер. з фр. — К.: Книгоспілка, 1927. — 146 с.

2588. Мопассан Г. де. Любий друг: Роман: Пер. з фр. — К.: Книгоспілка, 1928. — 313 с.

2589. Неділі французького буржуа: Пер. з фр. — Х.; К.: Книгоспілка, 1930. — 299 с.

2590. Чехов А. Устриці; Неприємність; Оповід.: Пер. з рос. // Вибр. твори. — Х.: К., 1930. — Т. 1. — С. 93-96, 142-159.

2591. Бальзак О. де, Тридцятилітня жінка: Пер. з фр. — К.: Л-ра і мистец., 1933. — 462 с.

2592. Дідро Д. Жак-фаталіст і його пан: Пер. з фр. // Вибр. твори. В 2 т. — Х., 1933. — Т. 2. — С. 3-273.

2593. Мальро А. Повстанню потрібна зброя: Урив. з роману «Людське становище»: Пер. з фр. // Літ. газ. — 1934. — 31 жовт. — С. 3.

2594. Фор П. Повітряна війна завтрашнього дня: Пер. з фр. — Х.: На варті, 1934. — 114 с.

2595. Павленко П.А. Барикади: Пер. з рос. — К.: Х.: Рад. л-ра, 1935. — 192 с.

2596. Мопассан Г. де. Монт-Оріоль: Роман: Пер. з фр. — К.: Держ. вид-во худож. л-ри, 1957. — 219 с. — Те саме. — Л.: Каменярь, 1993. — 192 с.

2597. Мопассан Г. де. Сильна, як смерть: Роман: Пер. з фр. — К.: Держ. вид-во худож. л-ри, 1957. — 193 с.

2598. Гельвешій К.А. Про людину, її розумові здібності та її виховання: Пер. з фр. — К.: Основи, 1994. — 414 с.

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ

БІБЛІОГРАФІЯ

Див.: № 18, Т. 1, с. 374-377; № 19, Т. 5, с. 289-291; № 21, с. 475; № 22, с. 21-23; № 2553, с. 297-299.

ДОВІДКОВІ ВИДАННЯ

2599. Чирков Н. Підмогильный Валерьян // ЛЭ. — М., 1934. — Т. 6. — С. 630-631.

2600. Онацький Є. Підмогильний Валеріан // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1963. — Кн. IX. — С. 1380.

2601. Підмогильний Валер'ян Петрович // УРЕ. — К., 1963. — Т. 11. — С. 191. — Те саме: Підмогильний Валер'ян Петрович / В.І.Півторадні // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1982. — Т. 8. — С.360.

2602. Підмогильний Валер'ян Петрович // УРЕС. — К., 1967. — Т. 2. — С. 807. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1987. — Т. 2. — С. 682; Те саме рос. мовою // УСЭС. — 1988. — Т. 2. — С. 673.

2603. Підмогильний Валеріан // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1970. — Т. 6. — С. 2092: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Л., 1996. — Т. 6. — С. 2092.

■

2604. Pidmohylny, Valerian / B.Kravtsiv // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 4. — P. 22.

Літературознавчі монографії, статті в книгах і періодичі

2605. Колесник П. Валеріан Підмогильний: Критич нарис. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 32 с.

2606. Шерех Ю. Білок і його забурення // Друга черга. — Мюнхен, 1978. — С. 115-125.

2607. Мороз-Стрілець Т. Університет на дому // Мороз-Стрілець Т. Голос пам'яті: Спогади. — К., 1989. — С. 111-117.

2608. Шевчук В. У світі прози Валеріяна Підмогильного // Шевчук В. Дорога в тисячу років: Роздуми, статті, есе. — К., 1990. — С. 354-360.

2609. Мельник В.О. Валер'ян Підмогильний: До 90-річчя від дня народження. — К.: Т-во «Знання» УРСР, 1991. — 47 с. — (Сер. «Світ культури» / Т-во «Знання» УРСР; № 1. Темат. цикл «Література»).

2610. Коломиєць Л.В. Особливості поетики художньої прози Валер'яна Підмогильного. — К.: Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка, 1992. — 22 с.

2611. Оришака Ю.М. Постать Валер'яна Підмогильного в українській літературі ХХ століття: Філософські пошуки, творчі надбання // Україна на порозі третього тисячоліття: Духовність і худож.-естетична культура: Аналіт. розробки, пропоз. наук. та практ. працівників. — К., 1999. — С. 213-217.

■

2612. Бургардт О. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 8-9. — С. 349. — Про кн.: Підмогильний В. Оповідання. — Х.: Червон. шлях, 1924.

2613. Доленго М. Трагедія непотрібної трагічності: З приводу творів Валеріяна Підмогильного // Червон. шлях. — 1924. — № 4-5. — С. 264-272.

2614. Довгань К. Людина з планети: (Підмогильний В. Третя революція. — Книгоспілка, 1926) // Життя й революція. — 1927. — № 2. — С. 175-181.

2615. Доленго М. [Рецензія] // Гарт. — 1928. — № 10. — С. 88-91. — Про кн.: Підмогильний В. Місто: Роман. — Б.м.: Книгоспілка. — 256 с.

2616. Єфремов П. Про роман В.Підмогильного «Місто»: Нотатки читача // Плуг. — 1928. — № 9. — С. 66-72.

2617. Мотузка М. Село й місто в творчості В.Підмогильного // Критика. — 1928. — № 6. — С. 34-50.

2618. Мусь. Місто // Робітн. журн. — 1928. — № 6. — С. 10.

2619. Ніковський А. Про «Місто» В.Підмогильного // Життя й революція. — 1928. — № 10. — С. 105-114.

2620. Підмогильний В. «Місто»: [Рец.] // Шквал. — 1928. — № 28. — С. 9.

2621. Лакиза П. До історії однієї кар'єри: Кілька зауважень // Молодняк. — 1929. — № 4. — С. 87-93; № 5. — С. 125-133.

2622. Музичка А. Творча метода Валеріяна Підмогильного // Червон. шлях. — 1930. — № 10. — С. 107-121; № 11-12. — С. 126-137.

2623. Салієнко М. Невеличка драма Підмогильного // Нова генерація. — 1930. — № 11-12. — С. 70-71.

2624. Ткаченко Г., Сайко М., Косарик-Коваленко Д. [Рецензія] // Життя й революція. — 1932. — № 4. — С. 82-85. — Про кн.: Колесник П. Валеріан Підмогильний. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 32 с.

2625. [Рецензія] // Визвол. шлях. — 1957. — № 10. — С. 1188-1189. — Про кн.: Підмогильний В. Невеличка драма: Роман. — Париж: Вид. Першої укр. друк. у Франції, 1956.

2626. Юрій Смолич про В.Підмогильного // Сучасність. — 1972. — № 5. — С. 70-83.

2627. Мовчан Р. Валеріан Підмогильний // Вітчизна. — 1988. — № 2. — С. 92-94.

2628. Агеєва В.П., Мельник В.О. Валер'ян Підмогильний // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 52-53.

2629. Мельник В. Коли загинув Валер'ян Підмогильний? // Україна. — 1989. — № 43. — С. 10-11.

2630. Пашенко В. Прихід // Донбас. — 1989. — № 3. — С. 107-108.

2631. Матющенко А. Світло і тіні «Міста» // Прапор. — 1990. — № 7. — С. 175-178.

2632. Мельник В. Долгожданное возвращение // Лит. обозрение. — 1990. — № 5. — С. 50-53.

2633. Мельник В. На перехресті міста і села // Слово і час. — 1990. — № 11. — С. 23-33.

2634. Мельник В. «Найбільш інтелектуально заглиблений...»: (В.Підмогильний) // Літ. панорама. — К., 1990. — С. 157-170.

2635. Коломійець Л. Мала проза В.Підмогильного // Радуга. — 1991. — № 9. — С. 111-114.

2636. Коломійець Л. «Місто» В.Підмогильного: Проблематика та структурна організація // Слово і час. — 1991. — № 5. — С. 64-70.

2637. Мельник В. Шлях на Голгофу: Правда про смерть Валер'яна Підмогильного // Вітчизна. — 1991. — № 1. — С. 150-158: фотогр.

2638. Мовчан Р. Валер'ян Підмогильний — перекладач // Всесвіт. — 1991. — № 12. — С. 178.

2639. Тарнавський М. «Невтомний гонець в майбутнє»: Екзистенціальне прочитання «Міста» Підмогильного // Слово і час. — 1991. — № 5. — С. 56-63.

2640. Тарнавський М. Останній твір В.Підмогильного // Всесвіт. — 1991. — № 12. — С. 174-178.

2641. Шевчук В. Полює зоря Валер'яна Підмогильного: (До 90-річчя від дня народж. письменника) // Укр. мова і л-ра в шк. — 1991. — № 2. — С. 70-78.

2642. Луцій С. Український «Любий друг»? (В.Підмогильний «Місто») // Слово і час. — 1998. — № 7. — С. 54.

2643. Луцій С. «Місту» В.Підмогильного — 70 // Вітчизна. — 1998. — № 9-10. — С. 141-144.

2644. Колп В. Мала проза Валер'яна Підмогильного: (Риси екзистенціалізму) // Слово і час. — 1999. — № 2. — С. 47-51.

2645. Ставинська Л. Мовно-образна структура роману В.Підмогильного «Місто» // Дивослово. — 1999. — № 4. — С. 15-17.

2646. Луцій С. Великі проблеми «Невеличкої драми» В.Підмогильного // Слово і час. — 2000. — № 2. — С. 37-39.

2647. Пізняк Л. Проблеми відчуження та абсурду в «Місті» В.Підмогильного // Слово і час. — 2000. — № 5. — С. 62-66.

2648. Васківська О. Підмогильний Валер'ян Петрович: До 100-річчя від дня народження // Вісн. Кн. палати. — 2001. — № 2. — С. 38-39.

2649. Грищенко Ю. Особисто-зорієнтоване навчання на уроках української літератури // Укр. мова і л-ра в шк. — 2001. — № 3. — С. 33-36.

2649а. Дуб К.С. Поетика психологізму аналітичної прози В.Підмогильного в аспекті впливів французької літератури // Література в контексті культури: 36. наук. праць. — Дніпропетровськ, 2001. — Вип. 5. — С. 87-93.

2650. Лавріненко Ю. Валеріян Підмогильний // Дивослово. — 2001. — № 2. — С. 9-10.

2651. Мовчан Р. Український модерністичний роман: Місто; Невеличка драма // Дивослово. — 2001. — № 2. — С. 11-14.

2652. Хуторян А. [Рецензія] // Пролетар. правда. — 1928. — 25 трав. — С. 5. — Про кн.: Підмогильний В. Місто: Роман. — К.: Книгоспілка, 1928. — 256 с.

2653. Мороз-Стрілець Т. Таким я пам'ятаю Підмогильного: До 75-річчя від дня народж. // Друг читача. — 1971. — 2 лют. — С. 5.

2654. Мельник В. На відстань серця // Культура і життя. — 1989. — 5 лют. — С. 5.

2655. Мельник В. Свого покликання не зрадив // Літ.Україна. — 1989. — 10 серп. — С. 2.

2656. Мельник В. Колос на ниві скорботи // Голос України. — 1991. — 5 лют. — С. 7.

2657. Мельник В. Один з-поміж перших // Літ. Україна. — 1991. — 31 січ. — С. 6.

2658. Мельник В. «Треба поєднувати, не протиставляти!» // Друг читача. — 1991. — 30 січ. — С. 4-5: фотогр.

2659. Ставицька Л. І кожна мить — коштовна намистина // Друг читача. — 1991. — 29 трав. — С. 4: мал.

2660. Талалай Л. Валер'ян Підмогильний. Не про людство, а про людину // Укр. слово. — 1995. — 25 трав. — С. 6.

2661. Ананченко Т. Полинова зоря Валер'яна Підмогильного // Думська площа. — 2001. — 9 берез.- С. 6,12.

2662. Безуглий М. Подвиг письменника: До 100-річчя від дня народж. // Січеславський край. — 2001. — 7 лют. — С. 4.

2663. Литвин М. Окраєць хліба від Валер'яна Підмогильного // Літ. Україна. — 2001. — 1 берез. — С. 1: фотогр.

2664. Чабан М. Виставка до 100-річчя з дня народження Валер'яна Підмогильного // Літ. Україна. — 2001. — 19 квіт. — С. 6.

2665. Плужник Є. Вірш до оповідання В.Підмогильного «Третя революція» // Літ. Україна. — 2001. — 26 квіт. — С. 8.

Див. також: № 16, с. 329-333; № 45, с. 204-216; № 82, с. 443-447; № 91, с. 83-97; № 93, с. 27-28; № 106, с. 219-229; № 108, Т.3, с. 258,455, 495; № 118, с. 305-328; № 129, Т. 1, с. 520-533; № 140, с. 192-202; № 142, Т. 1, с. 43, 178; № 143, Вип. 1, с. 357-361; № 145, с. 277-284; № 147, Т. 1, с. 434-442; № 156а, с.91-96; № 620, Т. 7, с.600-619;

№ 2553, с. 3-7; № 2557, с. 3-13; № 2558, с. 5-11; №; № 2559, с. 5-25; № 2562; № 2568;
№ 2571; № 2572; № 2573; № 2575; № 2576; № 2577.

Ілюстративні матеріали

2666. Валер'ян Петрович Підмогильний: Фотогр. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 5. — С. 2 обкл. — (Імена на літературній карті України).

2667. Підмогильний В.: Фотогр. // Дивослово. — 2000. — № 1. — С. 51.

Див. також: № 16; № 18; № 142; № 217; № 231; № 258; № 363; № 599; № 2553;
№ 2558; № 2567; № 2603; № 2637; № 2658; № 2659; № 2660; № 2763.

ПЛУЖНИК
ЄВГЕН ПАВЛОВИЧ

1898-1938

Народився 26 грудня 1898 р. в слобідці Кантемирівка, Богучарського повіту, Воронезької губернії, в сім'ї дрібного торговця. Вчився у сільській школі, потім у воронезькій гімназії, звідки був виключений за участь у політичних гуртках. Навесні 1919 р. приїхав до Києва працювати і вчитися, але події громадянської війни змусили повернутися додому. Лише влітку 1921 р. вступив до Київського музично-драматичного інституту ім. М.Лисенка, але не закінчив його, бо професійно зайнявся літературою.

Публікувати свої вірші Плужник почав 1924 р. Але через надмірну вимогливість до себе за десять років творчої праці видав лише дві поетичні збірки: «Дні» (1926) та «Рання осінь» (1927). Третя — «Рівновага» — вийшла друком уже після смерті поета. Був він також автором роману «Недуга» та трьох п'єс: «Професор Сухораб», «У дворі на передмісті» (обидві опубліковані 1929 р.) і «Змова в Києві», яка вважалася втраченою і лише нещодавно відшукана в архівах і опублікована (1989).

На початку творчого шляху Є.Плужник перебував у літературній організації «Ланка» (з 1924 р. — МАРС), котра, за нормами тогочасної ортодоксальної критики, вважалася попутницькою, пасивною, а то й ворожою радянському суспільству. Тож і репресії звалилися на членів цієї організації в першу чергу — одразу після вбивства Кірова.

2 грудня 1934 р. уповноважена секретно-політичного відділу НКВС УРСР Гольдман склала постанову, в якій Плужник обвинувачувався в тому, що він «є членом контрреволюційної організації, був зв'язаний з націоналістичною групою письменників, вів контрреволюційну роботу. Знав про практичну діяльність організації по підготовці терактів». На підставі всього цього робився висновок, що «перебування його на волі є соціально небезпечним», а тому Є.Плужник підлягає «утриманню в спецкорпусі Київського обласного управління НКВС». В ув'язненні у Плужника різко загострився туберкульоз легенів. Розуміючи невідворотність долі, він не чинив опору на допитах і підписував усе, що йому підсовував слідчий М.Хаєт.

27-28 березня 1935 р. проходив судовий процес виїзної Військової колегії Верховного Суду СРСР. Вирок Є.Плужнику — 10 років ув'язнення в спецтаборах. На Соловки його, тяжкохворого, везли окремо від інших засуджених, бо їхати в «арештантському» вагоні поет вже не міг. На Соловках він, в основному, перебував у тюремній лікарні, де й помер 2 лютого 1936 р. Був похований у братській могилі.

4 серпня 1956 року постановою Військового Суду СРСР вирок Є.Плужнику скасовано і справу припинено «за відсутністю складу злочину».

Ім'я видатного поета України ще тривалий час було на задвірках історії літератури (за 30 років після реабілітації вийшла одна збірка поезій). Але справедливість відновлюється. 1988 р. вийшла книга поезій Євгена Плужника, опубліковано віршовану п'єсу «Змова в Києві», підготовлене видання окремого тому драматургічної та прозової спадщини письменника.

Окремі видання, публікації в збірниках

2668. «Тоді вийдуть горді, мов льви!»: [Вірш] // Вперед, Україно!: Нар. декламатор. — Париж; Ліон, б.р. — С. 122.

2669. Він: [Вірш] // Ленінський декламатор. — К., 1925. — С. 97. — Те саме // Ленінський декламатор. — Х., 1926. — С. 126-127; Те саме // Глобус. — 1924. — № 5. — С. 10; Блиски. — 1929. — С. 5; Шквал. — 1929. — № 3. — С. 1.

2670. Дні. — К.: Глобус, 1926. — 96 с.

Рец.: Доленго М. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 17 серп. — С. 7.

2671. «І ось ляжу — родючий гній...»; «Знаю, сіренький я...»; «Торгуємо усім...»; «Уночі його вели на розстріл...»; «Розпочинає день гудок о шостій...»; «Надходить дощ...»; «А він молодий, молодий...»; «Попоїм, посплю...»; «Плакала вона...»; [Вірші] // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 346-348.

2672. «А він молодий, молодий...»; «Торгуємо усім, чим тільки можна...»; «Питалась ласкаво...»; «Сьогодні день, здається, перший влітку...»; «Надходить дощ...»; «І ось ляжу — родючий гній...»; Канів: Урив. з поеми; «Хай чужина комусь вбирає очі...»; Він: [Вірші] // Вибрані твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — Стп. 1039-1044.

2673. Він; «За давнини якийсь дикун незнаний...»; [Вірші]; Місто спить: 3 поеми «Галілей» // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 127-155, 251-253.

2674. Недуга: Роман. — 2-е вид. — К.: Сяйво, 1929. — 220 с.

2675. Ленін; Ленінові: [Вірші] // Декламатор / За ред. О.Слісаренка. — Х., 1930. — С. 34-35.

2676. Потомлені коні: [Вірш] // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 349-350.

2677. «Мрії від серця відтяв...»; «Я натовмився вічно знати...»; «Вона зійшла до моря...»; «По той бік пристрасті...»; «Суди мене судом твоїм суворим...»; [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 69-70.

2678. Я знаю; «У чужих дні...»; «Ні словечка йому на сказав старий...»; «Вікно у садок...»; «Люблю в уяві...»; «Дивлюсь на все спокійними очима...»; «Тепер на півночі горять сніги...»; Колумб: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 255-262.

2679. «Суди мене судом твоїм суворим...»; «Де ви тепер, давно змужнілі...»; «Щодень все глибшає свідомість...»; «Річний пісок слідок ноги твоєї...»; «Надходить дощ...»; «Ваш такий наївний погляд...»; «Не чуючи, перебирала ти...»; «Як він спустів, садок...»; «Сірі вулиці!...»; «Що серця рано дізнані утіхи!...»; «Що не збулось?»; «Обутріло»; «Мовчи! Я знаю...»; «Я натовмився вічно знати...»; «Тепер мене хвилює мало...»; «В гімназії, де я кінчав науку...»; «Яка нудьга — мережити рядки...»; «Дивлюсь на все спокійними очима...»; «День відшумів...»; «Напишеш, рвеш...»; «Гладкого Панчо...»; «Подолано упертість Ізабелли...»; «Вчись у природи творчого спокою...»; «Вечоріє. Мла встає на морі...»; «Стала ніч над горами...»; «Падає з дерев пожовкле листя...»; «Чіткіші лінії і фарби спокійніші...»; «Передчуття спокою і нудьги...»; «Одноманітно і звичайно...»; «Тепер на півночі горять сніги...»; «Даремно шукаю розради...»; «Цілий день якийсь непевний настрій...»; «Це закон: замруть червоножили...»; «Мишвою, тліном і сновійним чимось...»; «Каменя один приділ — лежати!...»; «Є острови, яких нема й на мапі...»; «Вікно в садок...»; «Під вітром згинаючи лінії прості...»; «Як все живе, течуть піски пустелі...»; «Щасливого дня, проминувши атоли...»; «За давнини якийсь дикун незнаний...»; «Туман стіною...»; «Косивши дядько на узліссі жито...»; «Питалась ласкаво...»; «І вийшов на поле...»; [Вірші] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 325-346.

2680. Он; «І вот лягу я...»; «На расстрел вели его бандиты...»; «Знаю, я серенький...»; [Стихи] / Пер. с укр. В.Звягінцева, Е.Благинина, А.Шпирт // Антологія української поезії: В 2 т. — М., 1958. — Т. 2. — С. 191-193.

2681. Він; Ленінові; «Як все живе, течуть піски пустелі...»; «Вже одспівали на дорогах гарби...»; «Надходить дощ...»; Я знаю: [Вірші] // Із поезії 20-х років: Зб. — К., 1959. — С. 281-284.

2682. «Я — як і всі. І штани з полотна...»; «Для вас, історики майбутні...»; «Уночі його вели на розстріл...»; «Притулив до стінки людину...»; «Зустрів кулю за лісом...»; «І ось ляжу — родючий гній...»; Із поеми «Галілей»; Із поеми «Канів»; «Косивши дядько на узліссі жито...»; «Ніч... а човен — як срібний птах!...»; «Тепер на півночі горять сніги...»; «Що менше слів, то висловитись легше...»; «Суди мене судом твоїм суворим...»; «Подолано упертість Ізабелли...»; «Мовчи! Я знаю...»; «Вона зійшла до моря...»; [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 278-287.

2683. Вибрані поезії / Вступ. ст. Л.Новиченка. — К: Рад. письм., 1966. — 260 с.

2684. «Для вас, історики майбутні...»; Із поеми «Галілей»; «За давнини якийсь дикун незнаний...»; [Вірші] // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд.: Є.В.Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 119-120.

2685. «Уночі його вели на розстріл...»; «Сідало сонце»; «Впало — Ставай до стінки!...»; «І ось ляжу — родючий гній...»; «Цвітуть думки, а на словах скупіше...»; «Знесилений, німий, бездушний майже...»; «Ваш такий наївний погляд»; [Вірші] // Жулинський М. Із забуття — в безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. — К., 1990. — С. 327-330.

2686. Змова у Києві: Роман, п'єси / Упорядкув., передм. та прим. Л.В. Череватенка. — К.: Укр. письм., 1992. — 432 с.

Рец.: Матющенко А. «...І маленького людського серця агонія» // Сучасність. — 1993. — № 7. — С. 126-128.

2687. «Уночі його вели на розстріл...»; «Притулив до стінки людину...»; «Яка нудьга мережити рядки...»; «Цілий день якийсь непевний настрій...»; «Каменя один приділ — лежати...»; «Суди мене судом твоїм суворим...» // Сто років юності: Антол. укр. поезії XX ст. в англomовних пер. / Упоряд.: О.Лучук, М.Найдан. — Л., 2000. — С. 244-249.

Публікації в журналах

2688. Жовтень; Рур: [Вірші] // Глобус. — 1923. — № 2. — С. 1. — Підпис: Кантемирянин.

2689. Європа: [Вірш] // Глобус. — 1924. — № 10-11. — С. 10.

2690. Галілей: Уривки з поеми // Життя й революція. — 1925. — № 11. — С. 6-10.

2691. Канів: Поема // Червон. шлях. — 1925. — № 9. — С. 38-52.

2692. «Уночі його вели на розстріл...»: Вірш // Червон. шлях. — 1925. — № 3. — С. 24.

2693. «Дивлюсь на світ спокійними очима...»; «Щодень все глибшає свідомість...»; [Вірші] // Життя й революція. — 1927. — № 2. — С. 127.

2694. «Уже вечірні довшують розмови...»; «Передчуттям спокою і нудьги...»; [Вірші] // Життя й революція. — 1927. — № 1. — С. 3.

2695. «Я тепер спокійний за майбутнє...»: [Вірш] // Глобус. — 1927. — № 7. — С. 113.

2696. «Потомлені коні...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 10. — С. 3.

2697. «Бурує море...»; «Як все живе, течуть піски пустелі...»: Поезії // Життя й революція. — 1929. — № 3. — С. 3.

2698. Из книги «Дни»: «Спросит: «Чего бледнеешь, сынок?..»; «Стиснул зубы. Болит в груди...»: Стихотворения / Пер. с укр. И.Киселева // Красн. слово. — 1929. — № 6. — С. 64-65.

2699. Професор Сухораб: П'єса на 4 дії // Життя й революція. — 1929. — № 1. — С. 36-78.

2700. У дворі на передмісті: Комедія на 4 частини // Життя й революція. — 1929. — № 9. — С. 61-97.

2701. Покажу оновлену людину // Глобус. — 1934. — № 1. — С. 5: фотогр.

2702. «Обутріло. В неяснім сірім світлі...»: [Вірш] // Звено. — 1946. — № 3-4. — С. 4.

2703. «Ніч... а човен — як срібний птах!...»: [Вірш] // Вежі. — 1947. — № 1. — С. 1.

2704. «Вечоріє. Мла стає на морі...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 4. — С. 56.

2705. «Мовчи! Я знаю. За всіма словами...»; «Суди мене судом твоїм суворим...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 80-81.

2706. «Напишеш, рвеш...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 110.

2707. «Каменя один приділ — лежати...»: [Вірш] // Молода Україна. — 1960. — № 70. — С. 21.

2708. З невідомих поезій: «Ніч... а човен, як срібний птах!...»; «Як все живе, течуть піски пустелі...»; «Стережися неба нічного...»; «Каменя один приділ — лежати...»; «Минають дні, минають літа...»; «Суди мене судом твоїм суворим...»; «Фрідріху, чом не Орфей ти?»; «Подолано упертість Ізабелли...»; «На широкому ведеться світі...» / Публ. і вступ. ст. Л.Новиченка // День поезії. — К., 1965. — С. 140-144.

2709. «Там, де полягли вони за волю...»; «Цвітуть думки...»; «Ніч... а човен, як срібний птах!...»: [Вірші] / Вступ. ст. Б.Антоненка-Давидовича // Прапор. — 1965. — № 4. — С. 82-85.

2710. Забуті поезії Євгена Плужника: Пригадай; Серп і молот; На 1924 рік / Подав В. Півторадні // Рад. літературознавство. — 1966. — № 6. — С. 68-69.

2711. «Минають дні...»; «День відшумів...»: [Вірші] // Молода Україна. — 1966. — № 134. — С. 2.

2712. Поет-імпресіоніст; «Я — як і всі. І штани з полотна...»; Із поеми «Галілей»; «Розпочинає день гудок о шостій...»; «Подолано упертість Ізабелли...»; «Не чуючи, перебирала ти...»; «Падає з дерев пожовкле листя...»; «Ніч... а човен — мов срібний птах!...»; «Каменя один приділ — лежати...»: [Вірші] // Молода Україна. — 1966. — № 132. — С. 1-2.

2713. «Уночі його вели на розстріл...»; Я знаю; «Для вас, історики майбутні...»; «А він молодий-молодий...»; «Мабуть дуже йому боліло...»; «Розпочинає дні гудок о шостій...»; «Торгуємо усім, чим тільки можна...»; «Вже одспівали на дорогах гарби...»; «Коли надходить вересень злотавий...»; «Падає з дерев пожовкле листя...»; «Місто мале. На дзвіницю

злізти...»; «Мудрості не вивчитись чужої...»; «Ракетою піднісся і упав...»; «Туман стіною...»; «Ах, флейти голос над рікою...»; «Гладкого Панчо...»; «Суди мене судом твоїм суворим...»; [Вірші] / Вступ. ст. О.Зілінського // Дукля. — 1966. — № 6. — С. 19-23.

2714. «Я — як і всі...»; [Вірш] // Укр. календар. — Варшава, 1967. — С. 43.

2715. «Сіра мжичка за вікнами...»; «Мудрість мудрих...»; «Минувшину вивчавши, зрозумів...»; «Нехай комусь судився довший...»; «Тепер на півночі горять сніги...»; «Ах, флейти голос над рікою...»; «Мрії від серця відтяв...»; «Вчора над містом летіли гуси...»; Поезії: До сорокаліття смерті // Молода Україна. — 1976. — № 242. — С. 1,7.

2716. «Я знаю...»; (Урив.); [Вірш] // Визвол. шлях. — 1982. — № 10. — С. 1226-1227.

2717. Змова у Києві: Віршована трагікомедія / Вступ. ст. Л.Череватенка // Дніпро. — 1989. — № 8. — С. 20-72.

2718. «І вийшов на поле...»; [Вірш] // Життя і школа. — 1989. — № 2. — С. 16.

2719. Из книги «Дни» (1926): «Знаю, серенький я весь такой...»; «Побледнел и стиснул зубы...»; «Целый день душа грустит...»; «А он, молодой, веселый...»; «Пропало сено!...»; Из книги «Ранняя осень» (1927): «Местечко маленькое...»; «Пускай чужбина манит чьи-то очи...»; Из книги «Равновесие» (1933): «Прекрасен мир в ночи...»; «Над горами — ночь...»; «Ах, флейты голос над рекою...»; «Не слушая, перебирала ты...»; «Суди меня судом твоим суровым...» / Вступ. ст. и пер. с укр. С.Соложенкиной: [Стихи] // Лит. обозрение. — 1991. — № 10. — С. 19-22.

2720. «Світлосяйний голос любові...»; «Цілий день якийсь непевний настрої...»; «Річний пісок слідок ноги твоєї...»; «По той бік пристрасті...»; «Суха й тендітна лінія плеча...»; «Обутріло. В неяснім сірім світлі...»; «Місток замшлий і хисткий...»; «Як він спустів, садок...»; [Вірші] / Вступ. ст. Н.Пільгук // Жінка. — 1994. — № 11. — С. 6-7: фотогр.

2721. «Я — як і всі...»; «Для вас, історики майбутні...»; «Уночі його вели на розстріл...»; «Сідало сонце...»; «Впало — Ставай до стінки!...»; «А він молодий, молодий...»; «Притулив до стінки людину...»; «Мабуть, дуже йому боліло...»; «Ще в полон не брали тоді...»; «Був це хлопчик лагідний і тихий...»; «Зціпив зуби. Блідий-блідий!...»; «Ні словечка йому не сказав старий...»; «Знов на сторінках ранні тіні...»; «Питалась ласкаво...»; «Сьогодні день, здається, перший влітку...»; «Люблю в уяві декілька сторінок...»; «Коли надходить вересень золотавий...»; «Це — закон: замруть червоножили...»; «Минувшину вивчавши, зрозумів...»; «Критики, навчаючи поета...»; «Над морем високо, на непорушній скелі...»; «Що серця рано дізнані утіхи!...»; «По той бік пристрасті...»; «Я вас, Галю, згадував сьогодні...»; «Сентиментальний тихий полонез...»; «Дівчинку здибав колись маленьку...»; «Річний пісок слідок ноги твоєї...»; «Обутріло. В неяснім сірім світлі...»; Поезії / Вступ. ст. Г.Токманя // Дивослово. — 1998. — № 6. — С. 57-61.

2722. Из поэтической спадщини: «Я — як і всі...»; «Для вас, історики майбутні...»; «Уночі його вели на розстріл...»; «Сідало сонце...»; «А він молодий, молодий...»; «Притулив до стінки людину...»; «Мабуть, дуже йому боліло...»; «Ще в полон не брали тоді...»; «Був це хлопчик лагідний і тихий...»; «Сухо чмихнув старий наган...»; «Ні словечка йому не сказав старий...»; «Знов на сторінках ранні тіні...»; «Питалась ласкаво...»

«Сьогодні день, здається, перший влітку...»; «Люблю в уяві декілька сторінок...»; «Коли надходить вересень золотавий...»; «Це — закон: замруть червоножили...»; «Минувшину вивчавши, зрозумів...»; «Критики, навчаючи поета...»; «Над морем високо, на непорушній скелі...»; «Що серця рано дізнані утіхи!...»; «По той бік пристрасті...»; «Я вас, Галю, згадував сьогодні...»; «Сентиментальний тихий полонез...»; «Дівчинку здибав колись маленьку...»; «Річний пісок слідок ноги твоєї...»; «Обутріло. В неяснім сірім світлі...»: [Вірші] / Післямова Л.Череватенка // Урок української. — 2001. — № 6. — С. 44-53.

Публікації в газетах

2723. На 1924 рік: [Вірш] // Більшовик. — 1924. — 1 січ. — С. 4. — Підпис: Кантемирянин.

2724. «Тридцять третій... чи тридцять четвертий...»: [Вірш] // Літ. газ. — 1933. — 22 квіт. — С. 3.

2725. Шевченко: [Вірш] // Друг читача. — 1989. — 16 берез. — С. 1.

2726. Вірш до оповідання В.Підмогильного «Третя революція» // Літ. Україна. — 2001. — 26 квіт. — С. 8.

Переклади

2727. Чехов А. Похлібці; Злодії: Оповід.: Пер. з рос. // Вибр. твори: В 2 т. — Х., К., 1930. — Т. 1. — С. 60-65, 127-141.

2728. Горький М. В.І.Ленін: Пер. з рос. — Х.: Л-ра і мистец., 1934. — 56 с.

2729. Горький М. Діло Артамонових: Пер. з рос. — Х.: Л-ра і мистец., 1934. — 292 с.

2730. Шолохов М. Тихий Дін: Роман. Кн. 3: Пер. з рос. — Х.: Л-ра і мистец., 1934. — 442 с.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 383-385, 650; № 19, Т. 5, с. 306-307; № 21, с. 480-481; № 2773.

Довідкові видання

2731. Плужник Евгений / А.К. // ЛЭ. — М., 1934. — Т. 6. — С. 734.

2732. Онацький Є. Плужник Євген // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1963. — Кн. 9. — С. 1400.

2733. Плужник Євген Павлович / Л.В.Череватенко // УРЕ. — К., 1963. — Т. 11. — С. 263. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1982. — Т. 8. — С. 422.

2734. Плужник Євген Павлович // УРЕС. — К., 1967. — Т. 2. — С. 831. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1987. — Т. 2. — С. 700. — Те саме рос. мовою // УСЭС. — 1988. — Т. 2. — С. 693.

2735. Плужник, Евгений Павлович / Л.Н.Новиченко // КЛЭ. — М., 1968. — Т. 5. — С. 806.

2736. Плужник Євген / Б.К. // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Париж; Нью-Йорк, 1970. — Т. 6. — С. 2111: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник, частина — Л., 1996. — Т. 6. — С. 2111.

2737. Pluzhnyk, Yevhen / Senkus R. // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 4. — P. 44.

Статті в книгах і періодиці

2738. Новиченко Л. По той бік спокою // Новиченко Л. Не ілюстрація — відкриття: Літ.-критич. нариси і портр. — К., 1967. — С.253-326. — Те саме // Вибр. праці: В 2 т. — К., 1984. — Т. 2. — С. 271-332; Те саме // Жовтень, — 1967. — № 1. — С. 129-148.

2739. Рильський М. Про двох поетів // Зібр. творів: У 20 т. — К., 1986. — Т. 13. — С. 19-26. — Те саме // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 84-89.

2740. Мороз-Стрілець Т. Пам'ятні зустрічі // Мороз-Стрілець Т, Голос пам'яті: Спогади. — К., 1989. — С. 118-127.

2741. Скирда Л.М. Євген Плужник: Нарис життя і творчості. — К.: Дніпро, 1989. — 150 с. — (Літ. портр.).

2742. Токмань Г. Жар думок Євгена Плужника: Лірика як худож.-філос. феномен. — К., 1999. — 162 с.

Рец.: Книжкові прем'єри // Літ. панорама. — 1989. — С. 87.

2743. Євген Плужник та В.Підмогильний працюють над сценарієм «Саламбо» // Нове мистецтво. — 1926. — № 31. — С. 17.

2744. Меженко Ю. Нотатки на сторінках «Днів» — першої книжки Євгена Плужника // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 76-83.

2745. Гельфандбейн Г. [Рецензія] // Красн. слово. — 1927. — № 6. — С. 133-

135. — Про кн.: Плужник Є. Рання осінь. — Б.м.: Маса, 1927. — 60 с.; «Молодняк»: Збірка. — Б.м., 1927. — 30 с.

2746. Ключня А. Дні ранньої осені // Молодняк. — 1927. — № 9. — С. 101-106.

2747. Савченко Ю. Лірика болю й безсилої віри; (Дещо до композиції віршів Євгена Плужника) // Плужанин. — 1927. — № 7. — С. 43-47.

2748. Якубовський Ф. Ліричні приморозки: (З приводу кн. Євгена Плужника «Рання осінь») // Глобус. — 1927. — № 19. — С. 302-303: фотогр.

2749. В.К. [Рецензія] // Молодняк. — 1928. — № 7-8. — С. 116-118. — Про кн.: Плужник Є. Недуга: Роман. — К.: Сяйво, 1928. — 243 с.

2750. Меженко Ю. «Читаючи «Ранню осінь»: Суб'єктивні нотатки аматора поезії // Життя й революція. — 1928. — № 5. — С. 111-119; Сучасність. — 1978. — № 7-8. — С. 127-136.

2751. Якубовський Ф. Недуга // Критика. — 1928. — № 4. — С. 161-162. — Про кн.: Плужник Є. Недуга: Роман. — К.: Сяйво, 1928. — 243 с.

2752. Державин В. Лірика Євгена Плужника: (До десятих роковин смерті, 1936-1946) // Літаври. — 1947. — № 3. — С. 50-63.

2753. Череватенко Л. Поет, народжений революцією // Дніпро. — 1967. — № 7. — С. 147-155.

2754. Крижанівський С. Євген Плужник: До 70-річчя з дня народж. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1968. — № 12. — С. 87-88.

2755. Лавріненко Ю. «Пригадаю Дніпро і вму»: Із свідчення очевидця про останні дні й години Євгена Плужника // Нові дні. — 1970. — № 247-248. — С. 17-19.

2756. Скирда Л. Євген Плужник — драматург // Рад. літературознавство. — 1972. — № 7. — С. 30-36.

2757. Скирда Л.М. Соціальна обумовленість літературних типів у творчості Євгена Плужника // Етика і естетика: Міжвідомчий наук. зб. — 1972. — Вип. 12. — С. 79-84.

2758. Лавріненко Ю. Першорядний поет у дзеркалі першорядного критика: До 80-ліття народження Євгена Плужника і 10-ліття смерті Юрія Меженка // Сучасність. — 1978. — № 7-8. — С. 112-115.

2759. Меженко Ю. Новини української поезії: Нотатки на сторінках «Днів» — першої книжки Євгена Плужника // Сучасність. — 1978. — № 7-8. — С. 116-126.

2760. Мороз-Стрілець Т. Репресований через місяць // Вітчизна. — 1988. — № 12. — С. 156-157.

2761. Скирда Л. Повернувся назавжди // Вітчизна. — 1988. — № 12. — С. 148-155: фотогр.

2762. Плужник-Білоус Г. Останні дні з Євгеном Плужником // Сучасність. — 1989. — № 6. — С. 76-89; № 7-8. — С. 184-197.

2763. Гришин-Гришук І. Останні дні поета // Дніпро. — 1990. — № 2. — С. 121-125.

2764. Жулинський М. Слово про дружину поета // Україна. — 1990. — № 1. — С. 1-3: фотогр. — (Б-чка «України»).

2765. Коваленко-Плужник Г. Спогади // Україна. — 1990. — № 2. — С. 4-6. — (Б-чка «України»).

2766. Неборак В. Світ, народжений від пострілів // Дзвін. — 1990. — № 7. — С. 139-144.

2767. Череватенко Л. Невідомі сторінки Плужникіани // Україна. — 1990. — № 4. — С. 10-11. — (Б-чка «України»).

2768. Тайга М. Як умер на Соловках поет Є.Плужник // Дніпро. — 1991. — № 1. — С. 178-180.

2769. Череватенко Л. Фатальний цей трикутник: Євген Плужник // Вітчизна. — 1991. — № 8. — С. 152-160.

2770. Яшук Ж. «Я справжнім болем догорів»: (Особливості екзистенціальної художності Є.Плужника) // Слово і час. — 1994. — № 2. — С. 67-72.

2771. Рудь С. Проблематика Плужникової «Змови у Києві»: (Особливості екзистенціальної художності Є.Плужника) // Слово і час. — 1995. — № 8. — С. 51-54.

2772. Абліцов В. «Ах, про майбутнє все я переслухав, а про минуле все перечитав...»: До 100-річчя від дня народж. Євгена Плужника // Укр. культура. — 1998. — № 11-12. — С. 29-30.

2773. Дроб'язко М.Ф. «Мрії від серця відтяв»: До 100-річчя від дня народж. Є.П.Плужника // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1998. — IV кв. — С. 96-101.

2774. Ковалів Ю. «...Виріс я на межах двох світів»: До 100-річчя з дня народж. Євгена Плужника // Дивослово. — 1998. — № 12. — С. 5-7.

2775. Ковалів Ю. «Навчись тишини...»: До сторіччя від дня народж. Євгена Плужника // Світо-вид. — 1998. — № 3. — С. 109-115.

2776. Солодовник Т. Барви плужникової поезії // Слово і час. — 1998. — № 12. — С. 22-25.

2777. Токмань Г. Кроки Євгена Плужника на шляху «дегуманізації мистецтва» // Світо-вид. — 1998. — № 3. — С. 116-120.

2778. Токмань Г. Мистецтво мовчання: Один з феноменів лірики Євгена Плужника // Сучасність. — 1998. — № 7-8. — С. 114-117.

2779. Токмань Г. «Скривавлені сліди» й «огниста радість»: (Спроба христологічного прочитання лірики Є.Плужника) // Слово і час. — 1998. — № 2. — С. 39-44.

2780. Бажан М. Євген Плужник в Умані // Сучасність. — 1999. — № 4. — С. 121-122.

2781. Бондар Н. «...справжнім болем догорів...» // Слово і час. — 1999. — № 4-5. — С. 62.

2782. Плужниковські читання // Слово і час. — 1999. — № 3. — С. 44.

2783. Токмань Г. Діалоги Євгена Плужника з душею // Вітчизна. — 1999. — № 1-2. — С. 140-143.

2784. Токмань Г. Чи знав Євген Плужник, що він екзистенціаліст? // Слово і час. — 1999. — № 4-5. — С. 63-65.

•

2785. Полторацький О. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1927. — 10 верес. — С. 7. — Про кн.: Плужник Є. Рання осінь: Поезії. — К.: Маса, 1927. — 60 с.

2786. Хуторян А. [Рецензія] // Пролетар. правда. — 1928. — 8 черв. — С. 5. — Про кн.: Плужник Є. Недуга: Роман. — К.: Сяйво, 1928. — 241 с.

2787. Ішук А. Друге народження поета // Друг читача. — 1967. — 10 січ. — С. 4.

2788. Галич М. Риси знайомого образу: До 70-річчя від дня народж. Є.Плужника // Літ. Україна. — 1968. — 24 груд.

2789. Дунаєвський В. Євген Плужник: До 70-річчя від дня народж. письменника // Сіл. вісті. — 1968. — 26 груд. — С. 4.

2790. Базилевський В. Євген Плужник // Літ. Україна. — 1988. — 10 листоп. — С. 6.

2791. Лысенко Н., Пахолок З. В те далекие годы: Исполнилось 90 лет со дня рожд. Е.П.Плужника // Рабоч. газ. — 1988. — 27 дек. — С. 3.

2792. Череватенко Л. Воскресіння // Літ. Україна. — 1988. — 22 груд. — С. 6: фотогр.

2793. Бурбела В. «Суди мене судом твоїм суворим...» // Друг читача. — 1989. — 16 берез. — С.5: фотогр.

2794. Жулинський М. Пам'яті Галини Коваленко-Плужник // Літ. Україна. — 1989. — 24 серп. — С. 8.

2795. Пасемко Н. Творив назавжди // Літ. Україна. — 1989. — 5 січ. — С. 3.
2796. Перебийніс П. Плугатар Жовтневої зорі // Літ. Україна. — 1989. — 5 січ. — С. 3.
2797. Ходоровський М. Театр Євгена Плужника // Культура і життя. — 1989. — 22 жовт. — С. 6.
2798. Мельник В. В очах відбилося століття // Літ. Україна. — 1992. — 17 жовт. — С. 4.
2799. Брунь С. Поет ранньої осені // Укр. слово. — 1998. — 31 груд. — С. 13.
2800. Череватенко Л. «А на кожному колосі — мука моя...» // Літ. Україна. — 1999. — 1 квіт. — С. 8: фотогр.
- Див. також: № 16, с. 346-348; № 63, с. 79-80; № 76, с. 254; № 77, с. 66-69; № 127, с. 116-121; № 129, Т. 1, с. 379-394; № 82, с. 273-277; № 96, с. 253-326; № 97, с. 158-168; № 108, с. 426; № 118, с. 101-118; № 119, с. 316-326; № 124, с. 193-196; № 142, Т. 1, с. 309, 313; Т. 2, с. 265-269; № 145, с. 192-199; № 155а, с. 771; № 2680, с. 5-54; № 2683, с. 3-26; № 2686; № 2708; № 2709; № 2710; № 2717; № 2719; № 2720; № 2721; № 2722.

Ілюстративні матеріали

2801. Портрет Євгена Плужника / Худож. С.Бурак // Україна. — 1989. — № 50. — С. 4 вкл.
2802. Євген Павлович Плужник: Фотогр. // Укр. мова і літ. в шк. — 1989. — № 7. — С. 2 обкл. — (Імена на літературній карті України).
2803. Євген Плужник: Мал. / В.Кричевський // Друг читача. — 1989. — 16 берез. — С. 5.
2804. Плужник Євген: Лінограв. / В.Чебанік // Друг читача. — 1989. — 16 берез. — С. 1.
2805. Шарж на Євгена Плужника / Г. Дубинський // Друг читача. — 1989. — 13 квіт. — С. 1.
2806. До 100-річчя від дня народження поета: Євген Плужник: Фотогр. // Дивослово. — 1998. — № 12. — С. 1 обкл.
2807. [Євген Плужник]: Фотогр. // Дивослово. — 1998. — № 6. — С. 55.
- Див. також: № 16; № 18; № 77; № 129; № 216; № 231; № 599; № 2701; № 2720; № 2736; № 2748; № 2761; № 2764; № 2792; № 2793; № 2800.

Художні твори, присвячені Є.П.Плужнику

2808. Тенета Б. Є.Плужникові: [Вірш] // Червон. шлях. — 1927. — № 4. — С. 62.
2809. Заратустра О. Євген Плужник: Літ. пародія // Плуг. — 1928. — № 12. — С. 45.
2810. Олександрів Б. Поет на Соловках: [Вірш] // Нові дні. — 1969. — № 238. — С. 2; Молода Україна. — 1972. — № 205. — С. 1; 1982. — № 312. — С. 17; 1984. — № 339. — С. 2; 1989. — № 390. — С. 2; Жіноч. світ. — 1983. — № 11-12. — С. 5; Світло. — 1985. — № 9. — С. 286; Дніпро. — 1990. — № 2. — С. 125-126; Березіль. — 1998. — № 5-6. — С. 19.
2811. Жиленко І. Плач по Плужнику: [Вірш] // Літ. Україна. — 1988. — 25 лют. — С. 4.
2812. Гирнык П. Свеча Євгена Плужника: [Стих.] // Дружба народів. — 1989. — № 1. — С. 79.
2813. Забашта Л. Важкий плуг Плужника: Уривки з поеми // Літ. Україна. — 1989. — 30 листоп.
2814. Чубач Г. «Я не сягну тієї глибини...»: [Євгенові Плужнику]: [Вірш] // Літ. Україна. — 1989. — 15 черв. — С. 4.
2815. Ющенко О. Ратай за плугом на ниві: Євген Плужник: [Вірш] // Вітчизна. — 1989. — № 12. — С. 14-15.
2816. Савелюк В. Дорога: Євгену Плужнику: [Вірш] // Поезія: 36. — 1990. — Вип. 1. — С. 141-142.
2817. Затуливітер В. «Олесі, рильські, шафранці Тичини...»: [Вірш] // Сучасність. — 1999. — № 5. — С. 65.
2818. Прокоф'єв І. Голос невідомого поета: [Вірш] // Київ. — 2000. — № 1-2. — С. 51.

ПРОТОКОЛ

ОБ ОБЪЯВЛЕНИИ ПРЕДВАРИТЕЛЬНОГО СЛЕДСТВИЯ.

1935 года, марта 25 дня, г. Киев, мною
уполномоченным СПО УГБ НКВД УССР тов. Халетом
осуществлено ознакомление Глушенику Степаном Степановичем
в преступлениях, предусмотренных ст.ст. 54-11, 54-8
УК УССР, в том, что предварительное следствие по его делу
закончено и дело передано на рассмотрение Военной Колле-
гии Верховного Суда Союза ССР.

Обвиняемый Глушеник заявил,
что не признает данных ему в следствии вины
полностью подтверждений.
Большее часть обвинений свои вока-
заныя не имеет.

Вся вышесказанное в настоящем протоколе не про-
читано, и тем собственноручно расписавшись:

62 Глушеник

УПОЛНОМОЧЕННЫМ СПО УГБ НКВД УССР

Халет

СВІДЗІНСЬКИЙ (СВІДЗИНСЬКИЙ)

ВОЛОДИМИР ЮХИМОВИЧ

1885-1941

Народився 8 жовтня 1885 р. в с. Маянів, на Вінниччині, в сім'ї псаломщика. Тиврівська духовна бурса та Кам'янець-Подільська духовна семінарія, де він навчався, торували йому шлях служителя божого. Але Свідзінський різко змінив напрям свого життя — закінчив економічний факультет Київського комерційного інституту. Впродовж кількох років після того працював економістом у Вінниці, Львові та Кам'янці-Подільському. Саме тоді і відкрилася перед ним його справжня, омріяна дорога в житті: протягом п'яти років виходять у світ дві збірки поезій — «Ліричні поезії» (1922) та «Вересень» (1927), і Свідзінський стає одним із прекрасніших українських ліриків, поетів, як кажуть, від Бога...

Скромний коректор харківського журналу «Червоний шлях» впродовж майже 15 років, він був поетом потужної сили, витонченим перекладачем з літератур народів СРСР, а також з французької, іспанської, польської. Йому належить один із кращих в нашій літературі переклад «Слова о полку Ігоревім», а також переклади комедій Арістофана «Хмари», «Оси» та «Жаби».

У 1940 р. вийшла третя збірка Свідзінського «Поезії». І після цього впродовж майже тридцяти років ніхто нічого про поета не знав і не чув. Говорили, що під час евакуації з Харкова Свідзінського заарештували за відмову виїхати з міста, в яке ось-ось мали увійти німці. В тюремному вагоні його було відправлено на схід. Під час важкої дороги ешелон потрапив під бомбардування. Кілька вагонів, в одному з них був Свідзінський, згоріли...

Була ще одна версія: колона гнаних на схід зупинилася в одному з сіл на Поділлі. Захоплені німцями люди були замкнені в сільській клуні і спалені живцем...

Окремі видання, публікації в збірках

2819. Поезії. — Л.: Рад. письм., 1940. — 120 с.
2820. «Наклав на лук очеретину...»; Зрада, І; «Така мальована хата...»: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 65-66.
2821. «Як м'яко вечір тіні стеле...»; «І ароматно вечір віє...»; З книги «Вересень»: «Пух золотої верби...»; «На снозах літа високих...»; «Рано прокинувся...»; Балада третя; «Коли ти була зо мною...»; Із книги «Медобір»; «Холодна тиша...»; Поле ідуть; «Хліб, запашне молоко...»; Зрада; «В руці ледь-ледь колишеться удильно...»: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 91-106.
2822. «Холодна тиша...»; «Ударив дощ...»; «Наклав на лук очеретину...»: [Вірші] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 193-194.
2823. Угляр; «Ніч вереснева холодна...»; «Не в бога смерті і рабства...»; «А сині ж метелики, сині...»; «Був я в південній землі...»: [Вірші] // Із поезії 20-х років: 36. — К., 1959. — С. 311-313.
2824. «Ударив дощ, заколихав...»; «Десь дощ іде...»; З книги «Вересень»: «Розхиляю колосся, іду...»; «Тільки в вечірньому мороці...»; «Одступається небо...»; Зрада; «Нерозвійно нагусла над мокрим вікном...»; «Маятник натомився...»; Балада третя; «Холодна тиша...»; «Роздумано, важко ступали коні...»; «Лице люстра мертвіє в тіні...»; «І довго шукав я живущої води...»: [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 188-201.
2825. Вибрані поезії / Вступ. ст. Яра Славутича. — Едмонтон: Славута, 1961. — 63 с.
Рец.: Кравців Б. Поезія Володимира Свідзінського // Сучасність. — 1962. — № 9. — С. 116-118.
2826. Медобір: Поезії / Ст. і прим. О.Веретенчика, Е.Райса, І.Дзюби, Б.Кравцева. — Мюнхен: Сучасність, 1975. — 204 с.
Рец.: Качуровський І. «Медобір» Володимира Свідзінського // Визвол. шлях. — 1975. — № 9. — С. 1073-1082.
2827. Поезії / Упорядкув., вступ. ст. та прим. В.В.Яременка. — К.: Рад. письм., 1986. — 349 с.: фотогр. — (Б-ка поета).
2828. «Не в бога смерті і рабства...»: [Вірші] // Сто поезій ста поетів / Упорядкув. М.Федунця. — Хмельницький, 1992. — С. 90.
2829. «Утомлений, склонившись на горби...»; «Нерозвійно нагусла над мокрим вікном...»; «Холодна тиша...»; «Маятник натомився...»; «Ударив дощ, заколихав...»; «Хліб, запашне молоко...» // Сто років юності: Антол. укр. поезії ХХ ст. в англomовних перекладах. — Л., 2000. — С. 178-183. — Тексти паралельно укр. та англ. мовами.

Публікації в журналах, календарях

2830. «Не в бога смерті і рабства...»; «Широка вулиця зеленим краєм...»; «З-за тонкого золота зорі...»; «Ой, упало сонце в яблуневий сад...»: [Вірші] // Червон. шлях. — 1926. — № 10. — С. 65-67.

2831. Вугляр: [Вірш] // Гарт. — 1928. — № 11. — С. 79.

2832. Робітники в режисерській лабораторії // Червон. шлях. — 1935. — № 10. — С. 172-181.

2833. «Іде хлопчик по місті...»: [Вірш] // Літ. журн. — 1936. — № 3. — С. 83.

2834. Китаєць: [Вірш] // Літ. журн. — 1936. — № 1. — С. 52.

2835. Жовтень: [Вірш] // Літ. журн. — 1939. — № 10-11. — С. 5.

2836. Сталін: [Вірш] // Літ. журн. — 1939. — № 12. — С. 17.

2837. «В руці ледь-ледь колишеться удильно...», «Хліб, запашне молоко...»: [Вірші] // Літ. журн. — 1940. — № 2. — С. 109.

2838. З книги «Медобір»: «Над медовим ручаєм...»; «Така мальована хата...»: Слота: Поезії // Літ. журн. — 1940. — № 6. — С. 57.

2839. З книги «Медобір»: Осінь; «В колі світла електричного...»: Поезії // Літ. журн. — 1940. — № 8-9. — С. 8.

2840. «Забувши давнє, Тясмин тихо спить...», «Гарячий день. Дрімає Чигирин...»: [Вірші] // Літ. журн. — 1940. — № 3. — С. 93.

2841. Спогад: [Вірш] // Літ. журн. — 1940. — № 5. — С. 17.

2842. Туман; «Спи, засни...»: [Вірші] // Літ. журн. — 1940. — № 10. — С. 13.

2843. «Я пам'ятаю по дощі...»; «Полям ідуть...»: [Вірші] // Літ. журн. — 1940. — № 4. — С. 45.

2844. «Холодна тиша...»; «Наклав на лук очеретину...»; «Ударив дощ, захопив...»: [Вірші] // Визвол. шлях. — 1955. — № 11. — С. 52.

2845. Канів: [Вірш] // Календар «Свободи». — Джерсі Сіті, 1956. — С. 61; Молода Україна. — 1967. — № 144. — С. 2.

2846. «Як м'яко вечір тіні стеле...»: [Вірш] // Молода Україна. — 1959. — № 57-58. — С. 23; Любисток. — 1977. — № 9. — С. 18.

2847. Заклинання: [Вірш] // Сучасність. — 1961. — № 9. — С. 3.

2848. «Холодна тиша...»; «Сизий голубе вечора...»; «Різбою пагілок нових...»; «Вибігає на море човен...»; «Біла пушинка пливе над сіножаттю...»; «Діл зникав у темряві вечірній...»; «Поле ідуть...»; «Холод іде, залізо несе...»; «Потьмарилась небесна синьота!...»; «Огонь»; «Блукає вдень то в луках, то в гаю...»; «Лице люстра мертвіє в тіні...»; Балада; «Коли ти була зо мною, ладо моє...»; «Не метає вогнів блискавиця...»; [Вірші] / Вступ. ст. О.Зілинського // Дукля. — 1967. — № 3. — С. 29-35.

2849. «Урожай був шумкий, високий...»; «В текучім блиску стигне жито...»; «Знайшов собі протряхле місце...»; «Уже понурі оболоти...»; На осіннім озері; «Чи ти чуєш, нечуєш...»; Маятник натомився; «Ти, уст моїх слово вірне...»; «Коли дні сіріли мертво...»; «Тінь на пісок набережний упала...»; «Як гомонять сади нагірні!...»; «Незмінно жду прибою в час вечірній...»; «Ніде днів розширяться...»; «Як на півдні темніло грозою!...»; Над рікою Дінцем; «Як інколи сумую самотою...»; [Вірші] / Вступ. ст. Б.Василенка // Прапор. — 1968. — № 1. — С. 56-62.

2850. «Як м'яко вечір тіні стеле...»; «Діл зникав у темряві вечірній...»; «Я пам'ятаю по дощі...»; Сонце; «Як тихо тут...»; «Така мальована хата...»; «Сизий голубе вечора...»; «В колі світла електричного...»; «Потьмарилась небесна синьота!...»; «В руці ледь-ледь колишеться удильно...»; Арону Копштейну; «Забувши давнє, Тясмин тихо спить...»; Жовтень; «У завулку вузькому...»; [Вірші] / Вступ В.Коротича // Поезія: 36. — К., 1968. — С. 61-71: фотогр.

2851. До 30-тої річниці смерті: Зрада; «Холодна тиша...»; «Нерозвійно нагула над мокрим вікном...»; Поезії // Молода Україна. — 1971. — № 192. — С. 1-2.

2852. Поїзд; «Назбираю цвіту по залісках...»; «Луска морозу сріблить вікно...»; «Ні, сонце, бідше не приходить...»; «Я сидів край дороги...»; «Взими, на світанні...»; «Моя радість самотня й загублена...»; «Весь день у мене легкий морок...»; Душа поета; «На землі настає літо...»; «Спало все...»; «Я знов твій гість...»; «О, саде мій...»; «Коли весь двір пірнав у тінь...»; «Як білий дух, метався сніг...»; [Вірші] / Вступ. ст. В.Яременка // Поезія: 36. — 1984. — Вип. 1. — С. 142-149: фотогр.

2853. З неопублікованих поезій: «Іде хлопчик по місті...»; «Не прийшла ти...»; «Над городом ніч і сон...»; «Умер годинник токотливий...»; «Я став край берега...»; «Коли, заглянувши в курінь...»; «У завулку вузькому...»; «Вже ані словом, ні співом...»; [Вірші] / Вступ. ст. А.Чернишова, О.Пилинської-Чілінгарової // Прапор. — 1985. — № 10. — С. 169-179: фотогр.

2854. «Іде хлопчик по місту...»; «Не мріє іволга співати...»; «Червоний, жовтий і зелений блики...»; «Хто мені повість, у якій безодні...»; «Уже ночі повні спокою...»; «Умер годинник токотливий...»; «Я став край берега...»; «Коли, заглянувши в курінь...»; [Вірші] / Вступ. ст. В.Яременка // Дніпро. — 1985. — № 9. — С. 52-54.

2855. «Діл зникав у темряві вечірній...»; «Розхиляю колосся, іду...»; «В руці ледь-ледь колишеться удильно...»; «Сад не сад — одне деревце...»; [Вірші] // Визвол. шлях. — 1987. — № 11. — С. 1228-1229.

2856. «В текучім блиску стигне жито...»; «Урожай був шумкий, високий...»; «Загудів трамвай — зник поволі...»; «Коли дні сіріли мертво...»; [Вірші] // Визвол. шлях. — 1988. — № 2. — С. 202-204.

2857. Суд: Поема / Вступ. ст. А.Чернишова // Україна. — 1988. — № 45. — С. 9-11.

2858. Ліричні поезії: Оріон; «Мені ти милий з давніх літ...»; Зелені свята; Капля; «Ой, красно ти, яблунько...»; «Не вий, вітре буйнесенький...»; «Як тебе утомить місто...»; На заліску; На руїні; «Буває, в час самотніх дум...»; «Так сумно тут здавалось самотою...»; Щастя; «Як важко дихає ся ніч!...»; «Нежданий сніг упав на брость зелену...»; «Цілий день палючий вітер...»; Приплив; «Вже з дерева життя могого...»; «Висхли, висхли ранні роси...»; Темна; «Весна, розкрились небеса...»; «Сіяє сад, від наморозі білий...»; «Ходи туди, у ліс, на гору!...»; «Усе в далечині я дивлюся...»; «У тьмі, як море, сад шумів...»; «Моя дорога в край незнаний...»; «Вона прийшла. Іде лісами...»; Люблю; Дощ; «Тут день — неначе сон прозорий...»; По лісі шум; Ранок; На Дністрі; «Потопало сонце за житами...»; Гори; «В часи давньоминулі...»; Прощай!; Воріття; «О Боже, не дай загубити ключі...»; На заході; Вітер; Зима; «Дубовий ліс в сумній покорі...»; «Я вгорі, над лісом...» / Вступ. ст. В.Яременка // Дніпро. — 1996. — № 1-2. — С. 101-115.

2859. Невідомі поезії: «По шій землі ступав Богдан великий...»; «Темну осінню фіалку...»; «Так я між вами живу...»; «Уже так тихо на дворі...»; «Уже зорялося...»; Із поеми «Суд» / Післямова В.Яременка // Березіль. — 1996. — № 7-8. — С. 9-28.

Публікації в газетах

2860. «Довіку б тут...»; «Ти хотіла подивитись на зорю...» : [Вірші] / Вступ. ст. і публ. О.Ющенко // Літ. Україна. — 1985. — 10 жовт. — С. 7.

Переклади

2861. Літвак Г. Горніст грає зорю: [Вірш]; Пер. з рос. // Літ. журн. — 1936. — № 1. — С. 45.

2862. Хрустальо В. Дівчина з картами: [Вірш]; Пер. з циган. // Літ. журн. — 1936. — № 5. — С. 125.

2863. Хрустальо В. «Циганчам мурзатим ріс у полі...»: [Вірш]; Пер. з циган. // Літ. журн. — 1936. — № 3. — С. 93-94.

2864. Чічінадзе К. Апологія Ріона: Поезія: Пер. з груз. // Літ. журн. — 1937. — № 6. — С. 71-74.

2865. Карнаухова І. Казка про повернення північних богатирів: Пер. з рос. // Літ. журн. — 1938. — № 11. — С. 87-89.

2866. Мате Залка. Дух війни: Урив. з роману «Добердо»: Пер. з угор. // Літ. журн. — 1938. — № 2-3. — С. 61-104.

2867. Пушкін О.С. «...Знов я завітав...»: [Вірш]; Пер. з рос. // Літ. журн. — 1938. — № 9. — С. 108-109.

2868. Слово про похід Ігорів, Ігоря, сина Святослава, внука Олега: Пер. з рос. // Літ. журн. — 1938. — № 5. — С. 93-110.

2869. Арістофан. Комедії: Пер. з грец. — К.: Держвидав, 1939. — 325 с.

2870. Давидове одруження: (Урив. з поеми «Давид Сасунський»): Пер. з вірм. // Літ. журн. — 1939. — № 10-11. — С. 108-115.

2871. Лермонтов М.Ю. «Дубовий листок одірвався од рідної віти...»: [Вірш]: Пер. з рос. // Літ. журн. — 1939. — № 5-6. — С. 82.

2872. Лермонтов М.Ю. Сосна; Заповіт: [Вірші]: Пер. з рос. // Літ. журн. — 1939. — № 7. — С. 105-106.

2873. Толчій Л. Лісова казка: Пер. з рос. // Літ. журн. — 1939. — № 1. — С. 38-39.

2874. Міцкевич А. Аккерманські степи: (З «Кримських сонетів»): Пер. з пол. // Літ. журн. — 1940. — № 11-12. — С. 196.

2875. Церетелі А. Кутаїсі: [Вірш]: Пер. з груз. // Літ. журн. — 1940. — № 6. — С. 110.

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 429-430; № 19, Т. 5, с. 415-416; № 21, с. 328; № 23, Вип. 2, с. 49-53; № 2906.

Довідкові видання

2876. Онацький Є. Свідзінський Володимир // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1964. — Т. 7, кн. 13. — С. 1692-1693.

2877. Свідзінський Володимир Юхимович // УРЕС. — К., 1968. — Т. 3. — С. 228. — Те саме // УРЕС. — К., 1987. — Т. 3. — С. 177; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1989. — Т. 3. — С. 147.

2878. Свідзінський Володимир / Б.К. // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Париж; Нью-Йорк, 1973. — Т. 7. — С. 2724: фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Л., 1996. — Т. 7. — С. 2724.

2879. Свідзінський Володимир Юхимович / М.Ф.Гетьманець // УРЕ. — К., 1983. — Т. 10. — С. 59. — Те саме рос. мовою // УСЭ. — К., 1983. — Т. 9. — С. 504.

2880. Svidzinsky, Volodymyr / V.Kravtsiv // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — P. 121.

Статті в книгах і періодиці

2881. Шевчук В. Образ поета // Шевчук В. Дорога в тисячу років: Роздуми, статті, есе. — К., 1990. — С. 361-371.

2882. Славутич Яр. Володимир Свідзінський // Славутич Яр. Меч і перо. — К., 1992. — С. 245-251.

2883. Соловей Е. Типологія української філософської лірики ХХ ст.: Міфософська типологічна лінія: (Б.-І.Антонич, В.Свідзинський) // Соловей Е. Українська філософська лірика. — К., 1999. — С. 115-182.

2884. Сонцвіт В. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1923. — № 2. — С. 302. — Про кн.: Свідзинський В. Ліричні поезії. — Кам'янець: ДВУ, 1922. — 54 с.

2885. Савченко Я. З поточної художньої літератури // Життя й революція. — 1928. — № 10. — С. 94-96.

2886. Клочья А. Розмова про поезію // Літ. журн. — 1941. — № 2. — С. 106-110.

2887. Райс Е. Володимир Свідзинський // Сучасність. — 1961. — № 4. — С. 82-92; 1976. — № 7-8. — С. 37-41.

2888. Полтава Л. «Вибрані поезії» В.Свідзинського // Молода Україна. — 1962. — № 97. — С. 11.

2889. Творець витонченої поезії // Крилаті. — 1972. — № 3. — С. 7-8.
2890. Айзеншток И.С. С чувством семьи единой // Звезда. — 1980. — № 3. — С. 191-192.
2891. Полтава Л. Поезія і праісторія: (До уваги літературознавців і соціологів) // Визвол. шлях. — 1981. — № 1. — С. 109-112.
2892. Чернишов А. Харківські силуети: Володимир Свідзинський // Прапор. — 1981. — № 9. — С. 121-124.
2893. Чернишов А. «Поет неповторний, своєрідний, тонкий»: До 100-річчя В.Свідзинського // Прапор. — 1985. — № 10. — С. 169-171.
2894. Шевчук В. Образ поета: До 100-річчя від дня народж. В. Свідзинського // Вітчизна. — 1985. — № 9. — С. 181-186: фотогр.
2895. Череватенко Л. «Як сріберний, одлеглий грім...» // Україна. — 1986. — № 36. — С. 16-17: портр.
2896. Яременко В. Співець нерозлюбленої краси // Дніпро. — 1985. — № 9. — С. 52-54.
2897. Рибалко О. Знайдено в архівах: Шкіц до життєпису В.Свідзинського // Вітчизна. — 1989. — № 1. — С. 144-147: фотогр.
2898. Дзюба І. Слово про поетове дитинство // Слово і час. — 1990. — № 10. — С. 50-52.
2899. Свідзинський В. Спогади про брата // Слово і час. — 1990. — № 10. — С. 46-50.
2900. Коцюбинська М. Перегук душ: Василь Стус про Володимира Свідзинського // Слово і час. — 1991. — № 5. — С. 3-4.
2901. Стус В. «Зникоме розквітання» // Слово і час. — 1991. — № 5. — С. 4-14.
2902. Степанов Ф. «В очах зірниці світової...» // Вітчизна. — 1992. — № 10. — С. 126-129.
2903. Боровий В. «...І в полум'я знову вернусь!» // Визвол. шлях. — 1993. — № 2. — С. 194-195: портр.
2904. Овчаренко О. Полум'я поезії Володимира Свідзинського // Слово і час. — 1995. — № 11-12. — С. 41.
2905. Степанів Ф. «Не можу... мушу»: До 110-річчя з дня народж. Володимира Свідзинського // Кур'єр Кривбасу. — 1995. — № 41-42. — С. 43-48.
2906. «У полум'ї був спервовіку, і в полум'я знову вернувся...»: До 110-ї річниці від дня народж. В.Ю.Свідзинського // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К. 1995. — IV кв. — С. 22-27.

2907. Бондар-Терещенко І. Обчеркнений колом мовчання: До 110-річчя від дня народж. Володимира Свідзинського // Визвол. шлях. — 1996. — № 5. — С. 585-589.

2908. Свідзинський А. «Я виноград відновлення у ніч несу»: (Володимир Свідзинський очима нащадка) // Укр. засів. — 1996. — № 7-9. — С. 5-27; Київ. — 2000. — № 11-12. — С. 107-126.

2909. Соловей Е. Неканонічна традиційність: Володимир Свідзинський // Сучасність. — 1996. — № 2. — С. 98-114.

2910. Соловей Е. Свобода і несвобода перекладача (Володимир Свідзинський) // Київ. старовина. — 1999. — № 5. — С. 135-139.

2911. Бондар-Терещенко І. Невідомий Свідзинський // Кур'єр Кривбасу. — 2000. — № 127. — С. 127-140.

2912. Боровий В. «Ми шукали до сонця броду...» // Київ. — 2000. — № 7-8. — С. 118-120.

2913. Жуйкова М. Вітер і чаклун: Про один вірш Володимира Свідзинського // Урок української. — 2000. — № 5-6. — С. 43-46.

2914. Свідзинська-Ілляш З. Я з роду Свідзинського // Київ. — 2000. — № 5-6. — С. 141.

2915. Базилевський В. Математика поезії: Про горобців, які пересипаються на хмиз, колінчасту траву та побігуший дощ // Кур'єр Кривбасу. — 2001. — № 134. — С. 175-182.

2916. Линтварева-Чикаленко О. Був поетом професійним // Кур'єр Кривбасу. — 2001. — № 134. — С. 107-126.

2917. Соловей Е. Співзвучність поетичних світів: (Болеслав Лесьмян і Володимир Свідзинський) // Слово і час. — 2001. — № 9. — С. 40-44.

•

2918. Дзюба І. «...засвітився сам од себе...» // Літ. Україна. — 1968. — 22 жовт. — С. 3-4.

2919. Бондар-Терещенко І. Як загинув Свідзинський... // Літ. Україна. — 2000. — 11 трав. — С. 11: фотогр.

2920. Положення про Всеукраїнську літературну премію імені В.Свідзинського // Літ. Україна. — 2000. — 10 лют. — С. 7: фотогр.

Див. також: № 76, с. 90; № 77, с. 62-64; № 82, с. 183-187; № 123, Вип. 1, с. 386-388; № 127, с. 109-115; № 129, Т. 1, с. 334-344; № 140, с. 51-61; № 145, с. 172-177; № 155а, с. 783; № 156, с. 39-41; № 157, с. 330-302; № 620, с. 638-648; № 2825; № 2827, с. 143-185; № 2848; № 2849; № 2850; № 2852; № 2853; № 2854; № 2857; № 2858; № 2859; № 2860.

Ілюстративні матеріали

Див.: №23; № 123; № 2778; № 2827; № 2850; № 2852; № 2853; № 2878; № 2894; № 2895; № 2897; № 2903; № 2919; № 2920

Художні твори, присвячені В.Ю.Свідзинському

2921. Нікуліна Н. «Читаю Свідзинського...»: [Вірш] // Кур'єр Кривбасу. — 1995. — № 41-42. — С. 11.

2922. Віта В. Вірш про хрещеного батька В.Свідзинського // Літ.Україна. — 1997. — 18 груд. — С. 4.

СЕМЕНКО

МИХАЙЛО (МИХАЙЛЬ) ВАСИЛЬОВИЧ

1892-1938

Народився 31 грудня 1892 р. у селі Кибинці, Миргородського повіту, на Полтавщині. Вчився у Курському реальному училищі, потім — у Петербурзькому психоневрологічному інституті. Відслуживши в царській армії, повернувся в Україну (1918).

Сенсом всього його життя стала літературна діяльність, а футуризм — його зоряною долею. На всіх етапах розвитку цього літературного напрямку Семенко був у центрі уваги: був він і кверофутуристом, і панфутуристом, і засновником «Нової генерації». Він чітко розумів головне в літературному житті і в літературній боротьбі того часу: українську поезію треба «європеїзувати», треба звільнити її від нальоту хуторянства. Саме цим цілям, думав він, має служити авангардизм. І його лірика, наповнена пафосом експериментаторства, екстравагантності та романтизованого урбанізму, розширювала можливості української поезії.

М.В.Семенко був автором збірок «Прелюди» (1913), «П'єро Кверофутуризм» (1914), «П'єро задається» (1918), «П'єро кохає» (1918), «Дев'ять поем» (1918), «Дві поезофільми» (1919), «П'єро мертвопетлює» (1919), «Bloc notes» (1919), «В садах безрозних» (1919), «Кабле-поема за океан» (1921), «Проміння погроз» (1921), «Кобзар» (1924), «Сучасні вірші» (1931), «Поезії», збірки творів у трьох томах (1929-1931), «Вибраних творів» (1936).

Ім'я Михайла Семенка залишилося і в історії кінематографа. В кіно він прийшов одним із перших. У невеличкій статті «Ми і кіно», надрукованій 1929 р. в журналі «Шквал», він писав: «В українському кінематографі працюю з 1924 р. До 1927 р. — в апараті ВУФКУ як головний редактор Одеської кінофабрики і головний редактор правління ВУФКУ (Всеукраїнського фотокіноуправління)».

Семенко був наділений феноменальним хистом запалювати своїми ідеями колег по перу. Він дуже багато і плідно працював на терені кінематографії. Сам про себе він писав: «Працював на совість і думаю, що в утягненні цього апарату (ВУФКУ) в процес української культури зробив те, що було на той час можливо. Думаю, що

зробив багато». І справді, за час його роботи на Одеській кінофабриці вийшло багато фільмів. Деякі він редагував, сам писав сценарії, які не були реалізовані, бо й саме життя Семенка скоро урвалося...

Семенко був футуристом за покликанням, це була його стихія. Естетика «соціалістичного реалізму» вимагала інших тем і способів їх розкриття, Семенко ж у цю схему не вписувався. Його почали звинувачувати у формалізмі, як і всіх представників українського авангардизму. І, нарешті, хвиля репресій і його захопила і закрутила в жахливому вирі арешту, обвинувачень і допитів. 25 квітня 1937 р. арештованому Семенкові пред'явили обвинувачення в «активній контрреволюційній діяльності». Його так мучили, так над ним знущалися, що він, ні в чому не винний, «зійзнався» в усіх нав'язаних гріхах — і в тому, що намагався скинути Радянську владу на Україні за допомогою німецьких багнетів, і в тому, що готував ряд терористичних актів проти діячів Радянської влади...

23 жовтня 1937 р. відбулося закрите засідання Військової колегії Верховного Суду СРСР, на якому «іменем Союзу Радянських Соціалістичних Республік» було винесено вирок українському поету М.В.Семенку — розстріл з конфіскацією всього майна, яке йому належить. Того ж дня поет був розстріляний...

17 квітня 1957 р. «Заклучение», підписане головним військовим прокурором, засвідчило, що М.В.Семенко був репресований безпідставно.

Його реабілітовано посмертно.

Окремі видання, публікації в збірках

2923. Prelude: Лірика. — К.: Друк. Київ. 2-ї артілі, 1913. — 40 с.

2924. Дві поезофільми (1919). — К.: Всеукрлітком, 1919. — 36 с.

Рец.: Филипович П. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 28. — С. 1942-1943.

2925. «Тов. Сонце»; Ревфутпоема (1919). — К.: Всеукрлітком. Укр. секція; Бюро пропаганди Наркомату освіти, 1919. — 16 с. — Те саме // Мистецтво. — 1919. — № 1. — С. 6-11.

Рец.: Филипович П. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 28. — С. 1943-1944.

2926. Альманах трьох: Олекса Слісаренко, Микола Любченко, Михайло Семенко. — К.: Т-во укр. письм., 1920. — 62 с.

2927. Проміння погроз: 8-ма книга поезій (1919-1920). — Х.: Всеукр. держ. вид-во, 1921. — 40 с.

2928. Марш: [Вірш] // Іваниця Г., Чепіга Я., Якубський Б. Шляхом життя: Читанка для ст. груп трудової шк., робфаків, шк. для доросл. та ін.: У 2 т. — К., 1923. — Ч. I. — С. 213.

2929. Степ; Смерть катам!; Вгору червоний стяг!; «Здрігнулось землі черево...»; На допомогу Радянській владі: Вірші; Поезофільма: (Уривки); Весна: Уривки з поезофільми: Перше травня; Товариш Сонце; Ревфутпоема: Уривки; Маніфест; Урив. з поеми «Повстання» // Червоний декляматор. — К., 1923. — С. 43-56.

2930. Кобзарь: Повний зб. поетич. творів. (1910-1922): В 1 т. — К.: Гольфштрот, 1924. — 648 с.: фотогр. — Те саме. — К.: ДВУ, 1925. — 648 с.

Рец.: Доленго М. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1924. — № 3. — С. 290-292;
Якубський Б. Михайль Семенко // Червон. шлях. — 1925. — № 1-2. — С. 238-262.

2931. В революцію: Зб. віршів. — Х.: ДВУ, 1925. — 53 с.

2932. Степ: Поезофілм: Перероб. вид. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 32 с.
Рец.: Сосюра В. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1925. — № 10. — С. 216-217.

2933. Нудьга; Річка душі; Притиснутий; «К другу-стихотворцу...»; Дуже щира поезійка; Автопортрет; Eve victorieuse; Серце в блуканні; Парикмахер; Останній гудзик: [Вірші] // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 267-271: фотогр.

2934. Маруся Богуславка: Лірична драма. — К.: Книгоспілка, 1927. — 44 с.
Рец.: Савченко Ю. [Рецензія] // Плужанин. — 1927. — № 11-12. — С. 93-94.

2935. Малий кобзар і нові вірші. — Х.: Пролетар, 1928. — 112 с.

2936. Міркування про те, чим шкідливий український націоналізм для української культури, або чим корисний інтернаціоналізм для неї ж // Шляхи розвитку української пролетарської літератури: Літ. дискусія (1925-1928 pp). — Х., 1928. — С. 303-307.

2937. «Закотилося сонце...»; «Багнеться барв'ярко-червоних...»; В кав'ярні; П'єро кохає; Я і ти; П'єро мертвопетлює: Уривок; Маніфест: Уривки з ревшфутпоєми «Тов. Сонце»; Перше травня: Урив. з поезофілми «Весна»; Степ: Поезофілм: Уривки; Уривки з поеми «Повстання» // Вибр. твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — Стп. 648-656.

2938. Повна збірка творів: У 3 т. — Х.: ДВУ, 1929-1931.

Т.1: Арії трьох П'єро. — 1929. — 256 с.

Т.2: В садах безрозних. — 1930. — 256 с.

Т.3: Тов. Сонце. — 1931. — 256 с.

2939. Серце в блуканні; «Море, повне ясної блакиті...»; [Вірші] // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 188-189, 256.

2940. Європа й ми: Памфлети й вірші (1928-1929). — Х.: Книгоспілка, 1930. — 64 с.

2941. Парикмахер; Мені сьогодні тоскно; Автопортрет; Дуже щира поезійка; Вагоновожатий; Гімни Св. Терезі. III, VI; Два дні; П'єро задається; Серце в блуканні; Чумаку; Alt Berlin: Вірші; Товариш Сонце: Ревфутпоєма: Вступ; Маніфест // Антологія української поезії. — К., 1930. — Т. 2. — С. 272-284: фотогр.

2942. Перше травня у місті: [Вірші] // Декламатор / За ред. О.Слісаренка. — Х., 1930. — С. 33.

2943. Соціалізм і алкоголь; Дніпрельстан: [Вірші] // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 396-401.

2944. Сучасні вірші. — Х.: К.: Л-ра і мистец., 1931. — 136 с.
2945. З радянського щоденника: Поезії 1930-1931. — Х.: Л-ра і мистец., 1932. — 92 с.
2946. Поезії. — К.: Рух, 1932. — 218 с.: фотогр.
2947. Міжнародні діла: Публіцист, 1932-1933 р. — Х.: Укр. робітник, 1933. — 52 с.
2948. Вибрані твори. — К.: Держлітвидав, 1936. — 152 с.
2949. Дон-Кіхот; Серце в блуканні: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 76.
2950. Кондуктор; Картка; Бронзове тіло; Осіння симфонія; До побачення; Я і ти; Дон Кіхот; Горизонт; Крим; Океан; [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 197-206.
2951. Дні неминучі; Бронзове тіло; Кондуктор; Океан: [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 113-115.
2952. Червоний стяг; Тов. Сонце; Ревфутпоема; Поема повстання; Василеві Чумаку; Перше травня у місті; Геть європейські люди!; Памфлети: [Вірші] // Із поезії 20-х років: Зб. — К., 1959. — С. 314-321.
2953. Зустріч на перехресній станції: Розмова трьох / Співавт.: Г.Шкурупій, М.Бажан // Далекосиня даль: Ваплітянський зб. — Нью-Йорк, 1963. — С. 75-84. — Те саме // Ваплітянський збірник: З нагоди п'ятдесятиріччя ВАПЛІТЕ. — 2-е вид., доп. — Торонто, 1977. — С. 99-108.
2954. «Заплети косу міцніш...»; Серце в блуканні; Згадка; У білому савані; Кондуктор; Патагонія; Настрій; «Місто (Трамваїв дзенькіт)...»; Авіатор; Димар; «Місто (Наївно гавкали цуцики)...»; Кабаре; Осіння симфонія: [Вірші] // Зілинський О. Антологія української літератури. — Торонто, 1978. — Ч. I. — С. 90-91, 155-156, 298-301, 323.
2955. Поезії / Ред. О.Е.Засенко; Авт. вступ. ст. М.Бажан, Є.Адельгейм. — К.: Рад. письм., 1985. — 311 с. — (Б-ка поета).
2956. Мій привіт; Маленький віршик; Сонцекров; В степу; Бажання; Асфальт; «Сте клю влю плю...»; Куховарня; Авіатор; Річ; Серенада; «Стало льо тало...»; Дуже щира поезійка; Місто; Автопортрет; Метелик; Зима; Блиски. IV; Витиск; Кондуктор; Два тижні; Вічний Жид; Вагоновод; Ластівка; Парикмахер; Ніч; «Заплети косу міцніш...»; Убожеволені коси; Патагонія; «Мила йде...»; Затули вікно; Бабусині іменини; Поезії згуби; Місто; «Жалібну сукню...»; Я іду; Я; Поклик віків; Поет; Вірш; Місто; Містична магістраль; Роберт; Тротуар; Місто; Будинки; Замішання в місті; Жертва вечірня; Я прийду; Пісня трампа. I; В кафе; Лесь Курбас; Вона; «Двох світів...»; Спочинь; Місто; Добре; Промова; Стріло віків; НЕП; Сім; Крим; Пісня трампа; Моїй дочці; 6 NP; Мій рейд у вічність — II: [Вірші]; Поезюмалярство: [Ст.] // Український футуризм. — Ніредьгаза, 1996. — С. 17-77.

2957. Вопрос / Пер. В.Ильичевой; Я хочу / Пер. Е.Кроль: Стихи // Здесь — моя Украина: Избр. стихотворения укр. поэтов XX ст. в рус. пер. — Запорожье, 2000. — С. 69-71.

2958. Кондуктор; Сільський пейзаж; Океан // Сто років юності: Антол. укр. поезії XX ст. в англomовних перекладах. — Л., 2000. — С. 184-187. — Тексти паралельно укр. та англ. мовами.

Публікації в журналах

2959. Весна: Поезофілма // Мистецтво. — 1919. — № 2. — С. 6-13.

2960. «Зупинись!..»; «Ніч похнюпилася...»: Поези // Мистецтво. — 1919. — № 4. — С. 6.

2961. Степ: Поезофілма // Мистецтво. — 1919. — № 3. — С. 7-12.

2962. Поема повстання: (Спеціального призначення) // Шляхи мистецтва. — 1921. — № 1. — С. 11-16.

2963. Мірза Аббас-хан: Оповід. // Глобус. — 1923. — № 1. — С. 1-8.

2964. Ленінград; Океан: [Вірші] // Всесвіт. — 1925. — № 9. — С. 7; 1926. — № 1. — С. 17; фотогр.; Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 11 квіт. — С. 5.

2965. Місто: [Вірш] // Червон. шлях. — 1925. — № 11-12. — С. 8-9.

2966. Всеукраїнське пузо: [Вірш] // Нове мистецтво. — 1926. — № 8. — С. 3; Глобус. — 1926. — № 4. — С. 86; фотогр.; Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 71-72. — С. 46-47; Учитель. — 1998. — № 3. — С. 31.

2967. «Дві жертви «правосуддя»...: [Вірш] // Червон. клич. — 1927. — № 28. — С. 15.

2968. Останній Жовтень: [Вірш] // Червон. клич. — 1927. — № 27. — С. 3.

2969. Про комунізм: [Вірш] // Нова генерація. — 1927. — № 2. — С. 18-19.

2970. Уривок із «Повести про те, як повстав світ і загинув Михайль Семенко»: [Вірш] // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 3-8; 1928. — № 6. — С. 418-428; 1929. — № 2. — С. 21-29.

2971. Дніпр-ель-стан: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 45.

2972. Entrez! // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 359-360.

2973. Заклик до всіх, хто мене добре розуміє, по обидві сторони кордону // Нова генерація. — 1928. — № 8. — С. 69-75.

2974. Лист до молодих поетів // Нова генерація. — 1928. — № 10. — С. 203-212.
2975. Листування друзів [Едвард Стріха і Михайль Семенко] // Нова генерація. — 1928. — № 2. — С. 154-156; № 3. — С. 234; № 5. — С. 389-390.
2976. Наша літературна дійсність // Нова генерація. — 1928. — № 6. — С. 397-400.
2977. Одвертий лист до товариша Володимира Коряка // Нова генерація. — 1928. — № 3. — С. 171-174.
2978. Одвертий лист до товариша Л.Курбаса // Нова генерація. — 1928. — № 9. — С. 137-141.
2979. Так починається «Повема про те, як повстав світ і загинув Михайль Семенко» // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 348-354.
2980. Форт-Харків: Урив. // Всесвіт. — 1928. — № 51. — С. 11.
2981. Ще уривок із «Повеси про те, як повстав світ і загинув Михайль Семенко» // Нова генерація. — 1928. — № 2. — С. 103-113.
2982. Алт-Берлін: [Вірш] // Червон. шлях. — 1929. — № 4. — С. 5.
2983. Доповіді т. Семенка М. в Одесі // Нова генерація. — 1929. — № 9. — С. 62-64.
2984. Європа й ми: Памфлет // Нова генерація. — 1929. — № 3. — С. 6-8.
2985. I. Конкретна пропозиція до всіх літератури, мистецтва й науки робітників, що їх НКО чи інші відповідні установи мають відряджати у закордонну поїздку; II. Пісня поета, що пробув три тижні у Берліні за командировкою Нар. Ком. Освіти; III. Наказ гетьманській управі на час перебування на еміграції; Гімн хліборобів-гетьманців: 3 закордонних віршів // Нова генерація. — 1929. — № 8. — С. 2-4.
2986. Ми і кіно // Шквал. — 1929. — № 21. — С. 6.
2987. Мій рейд у вічність: [Вірш] // Нова генерація. — 1929. — № 1. — С. 6. — Те саме рос. мовою / Пер. с укр. И.Киселева // Красн. слово. — 1929. — № 4. — С. 45-46.
2988. Нічний Берлін: [Вірш] // Всесвіт. — 1929. — № 9. — С. 10.
2989. Підземка: [Вірш] // Універсал. журн. — 1929. — № 3. — С. 110.
2990. Ранок: [Вірш] // Глобус. — 1929. — № 7. — С. 100.
2991. Село: [Вірш] // Глобус. — 1929. — № 6. — С. 83.
2992. Чорний Берлін: [Вірш] // Всесвіт. — 1929. — № 4. — С. 7.

2993. Я особисто // Універсал. журн. — 1929. — № 6. — С. 22.
2994. Виступ на V з'їзді «Плугу»: (Із стеногр.) // Нова генерація. — 1930. — № 6-7. — С. 84-85.
2995. Від керівної колегії «Нової генерації» // Нова генерація. — 1930. — № 4. — С. 63-64.
2996. Жовтня удар: [Вірш] // Нова генерація. — 1930. — № 11-12. — С. 3.
2997. За консолідацію пролетарських сил в українській літературі: Відчит ВУСКК — «Нова Генерація» // Нова генерація. — 1930. — № 3. — С. 57-60.
2998. Кричуща нікчемність (з приводу однієї небезпеки) // Нова генерація. — 1930. — № 1. — С. 56-57.
2999. Ну й репліки! // Нова генерація. — 1930. — № 10. — С. 30-35.
3000. Потрібна реконструкція пролетарського фронту літератури // Нова генерація. — 1930. — № 1. — С. 32.
3001. Про епохи й сьогоднішніх бліх: [Вірш] // Нова генерація. — 1930. — № 5. — С. 4-5.
3002. Херсон 1930: [Вірш] // Всесвіт. — 1930. — № 20. — С. 8.
3003. Ще про бойчукістів // Нова генерація. — 1930. — № 3. — С. 52-53.
3004. «Де цевен провінсьєн»: Поема // Червон. шлях. — 1933. — № 7. — С. 5-13.
3005. Джон і товариш Джекобсон: Новела // Всесвіт. — 1933. — № 14-15. — С. 10-11.
3006. Сонцекров; Авіатор в хмарах; Сосни; Моя Дамаянті; Осінь між гір; Димар; Мої предки; Кондуктор; Вагоновожатий; Смерть; «Туман вплив з-за гір моторошних...»; «Вогники в бухті скрізь...»; Газетяр; Пейзаж; Місто; Василеві Чумаку; Червоний стяг; З «Поеми повстання»: [Вірші] / Вступ. ст. Є.Адельгейма // Поезія: 36. — 1971. — Вип. 3. — С. 69-77.
3007. Обезженшенна пустеля; Катка; Риси гір; Два тижні; Сірениний ранок; Згадка; Гора жовтих лілій; Бабусині іменини; Дніпром; Василеві Чумаку; Червоний стяг; Кохання; Розстання; Сучасник; Батько; Ластівка; «Хай погасне зайва ватра...»; Маніфест; Марш; Пісня трампа; Мій рейд у вічність: Із лірики / Вступ. ст. С.Крижанівського // Поезія: 36. — 1982. — Вип. 2. — С. 141-146.
3008. Рига; Слов; «Отбодлерили, отсеверянили...»; Между двух миров; Усни; Город; Ладно; На пристани: Стихи / Пер. с укр. Ир.Семенко; Вступ. ст. М.Сулимы // Даугава. — 1987. — № 11. — С. 107-110.
3009. Семенко М.В. Листи із закордону; Мак Долина — футурист; Іст.-літ. роман; В садах бензину — спіралі / Вступ. ст. Г.Черниш // Прапор. — 1989. — № 2. — С. 85-101.

3010. Гімни св. Терезі (Олександрі — сестрі) / Вступ. ст. М.Сулими // Сучасність. — 1992. — № 12. — С. 6-21.

3011. Ми; Притиснутий; «...про білі ночі»; Річ; Замір; Осіння симфонія; Репліка; Міський сад; Смерть; Парикмахер; [Вірші] // Вітчизна. — 2000. — № 5-6. — С. 106-113.

Публікації в газетах

3012. Епоха: [Вірш] // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 1 січ. — С. 1.

3013. До дискусії про Жовтневий Блок // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 23 груд. — С. 2.

3014. Умови створення, завдання й наслідки Жовтневого Блоку; Пропозиція представи Асоц. панфутуристів // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 16 груд. — С. 2.

3015. Пісня трампа: Моїй дочці: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 21 берез. — С. 3.

3016. Пісня трампа: (С.Єсеніну): [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 10 січ. — С. 3.

3017. Дніпрельстан — 1928: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура й побут. — 1928. — 30 груд. — С. 3.

3018. Соціалізм і алкоголь: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1928. — 15 груд. — С. 1.

3019. Починаю рядовим: [Вірш] // Літ. газ. — 1931. — 30 берез. — С. 3.

3020. Інтерв'ю а la Гітлер: [Вірш] // Літ. газ. — 1933. — 12 трав. — С. 2.

3021. [Про плани на майбутнє] // Літ. газ. — 1933. — 22 квіт. — С. 2: фотогр.

3022. На спалення книг у Берліні: Урив. з поеми «Німеччина» // Літ. газ. — 1934. — 24 лип. — С. 1.

3023. Розмова з Гітлером: Розд. з поеми «Німеччина» // Літ. газ. — 1936. — 30 лип. — С. 1.

Переклади

3024. Безименський О. Постріл: П'єса на 5 дій: Пер. з рос. // Всесвіт. — 1930. — № 6. — С. 16-17; Шквал. — № 5. — С. 4-7; № 6. — С. 4-7; № 8. — С. 10-11; № 9. — С. 10-11; № 13. — С. 15.

3025. Маяковский В. «Масам не зрозуміло»; Пер. з рос. // Нова генерація. — 1930. — № 5. — С. 3.

3026. Маяковский В. Про дрян: Пер. з рос. // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 279-281.

3027. Бедний Д. Турксиб: Урив. з поеми «Шайтан — арба»; Пер. з рос. // Забой. — 1931. — № 16. — С. 1-3.

3028. Маяковский В. Прозасідались: [Вірш]; Пер. з рос. // Літ. газ. — 1931. — 20 квіт. — С. 1.

3029. Луговської В. Чапей: [Вірш]; Пер. з рос. // Літ. газ. — 1932. — 10 берез. — С. 1.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 431-436; № 19, Т. 5, с. 417-420; № 21, с. 530-531.

Довідкові видання

3030. Семенко Михайло (Михайль) Васильович // УРЕ. — К., 1963. — Т. 13. — С. 53. — Те саме // УРЕ. — 2-е вид. — К., 1983. — Т. 10. — С. 105.

3031. Онацький Є. Семенко Михайло // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1964. — Т. 7, кн. 13. — С. 1715.

3032. Семенко Михайло (Михайль) Васильович // УРЕС. — К., 1968. — Т. 3. — С. 243. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1987. — Т. 3. — С. 189; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1987. — Т. 3. — С. 164.

3033. Семенко, Михаил Васильевич / С.А.Крыжановский // КЛЭ. — М., 1971. — Т. 6. — С. 742.

3034. Семенко Михайло (Михайль) / Б.Кравців // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Париж; Нью-Йорк, 1973. — Т. 7. — С. 2749; фотогр. — Те саме // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Л., 1996. — Т. 7: Перевидання в Україні. — С. 2743.

3035. Семенко Михайло (Михайль) Васильович // УСЭ. — К., 1983. — Т. 9. — С. 264.

•

3036. Semenکو, Mykhailo / B.Kravtsiv // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 4. — P. 586.

Статті в книгах і періодиці

3037. Блакитний (Еллан) В. Деякі уваги до пропозиції Аспанфут // Твори: Повне збір. — Х., 1929. — С. 316-322.

3038. Адельгейм Є. Михайль Семенко // Адельгейм Є. Кризь роки: Вибр. праці. — К., 1987. — С. 47-135.

3039. Филипович П. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 14. — С. 858-860. — Про кн.: Семенко М. П'єро задається: Фрагменти; Інтимні поезії. Кн.1. — К.: Грунт, 1918. — 96 с.

3040. Бурчак Л. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 18. — С. 1149-1150. — Про кн.: Семенко М. П'єро кохає: Містерії (1916-1917); Семенко М. Інтимні поезії. Кн. 2. — К.: Сяйво, 1918. — 93 с.

3041. Филипович П. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 17. — С. 1147-1149. — Про кн.: Семенко М. Дев'ять поем. — К.: Сяйво, 1919. — 32 с.

3042. В. [Рецензія] // Шляхи мистецтва. — 1921. — № 1. — С. 57-58. — Про кн.: Семенко М. Проміння погроз: Восьма книга поезій (1919-1920). — Х: Всеукр. держ. вид-во, 1921.

3043. Коваленко Б. Літературна клоунада: (З приводу зб. «Зустріч на перехресті» Бажана — Семенка — Шкурупія — Татліна) // Молодяк. — 1927. — № 5. — С. 99-102.

3044. Щупак С. Комунікультивськими манівцями: Про «Нову генерацію» // Гарт. — 1928. — № 2. — С. 90-98.

3045. Петрицький А. Справа про труп // Нова генерація. — 1929. — № 9. — С. 27-33.

3046. Корж О. Перший етап: Матеріали до історії літературного побуту // Нова генерація. — 1930. — № 1. — С. 18-26.

3047. Режисер М.Терещенко про «Постріл» // Шквал. — 1930. — № 11. — С. 15-16: фотогр.

3048. Сенченко І. У парках зблідлих фантазій: Епітафія // Пролітфронт. — 1930. — № 2. — С. 177-210.

3049. Полторацький О. Михайль Семенко та «Нова генерація» // Вітчизна. — 1966. — № 11. — С. 193-200.

3050. Корсунська Б.Л. Михайль Семенко: Аналіз поетич. творчості // Рад. літературознавство. — 1968. — № 6. — С. 19-33.

3051. Півторадні В. Етюди про псевдоніми // Рад. літературознавство. — 1971. — № 10. — С.19-21.
3052. Ільницький О. «Ідіотизм», що був поезією // Сучасність. — 1980. — № 12. — С. 108-115. — Ред. на кн.: Семенко М. Вибрані твори. — Вюрцбург, 1979. — 256 с.
3053. Костенко Н. «Я тьми в душі не маю...»: Погляд на «Поезії» М.Семенка // Вітчизна. — 1986. — № 6. — С.180-185.
3054. Гаряїв В. Міф про Михайля Семенка: До аналізу диверсій сучасної радянології // Прапор. — 1987. — № 10. — С. 166-174; № 11. — С. 147-156.
3055. Ковалів Ю. В його душі бриніла скрипка // Вітчизна. — 1987. — № 8. — С. 167-171.
3056. Гельфендбейн Г.М. Діалоги // Прапор. — 1988. — № 5. — С. 175-179.
3057. Черниш Г. Міф про Михайля Семенка чи міф про Лео Крігера? // Прапор. — 1988. — № 6. — С. 171-177.
3058. Корж О. Еллан-Блакитний, Семенко, Сосюра, Хвильовий та інші... // Прапор. — 1989. — № 1. — С.54-88.
3059. Сулима Н.М. От ранних дней // Радуга. — 1989. — № 5. — С. 104-105.
3060. Черниш Г.М. До історії українського футуризму // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 54-63.
3061. Білокінь С. Чи був Михайло Семенко футуристом? // Сучасність. — 1990. — № 10. — С. 25-29.
3062. Дрофань Л. Михайль Семенко // Укр. мова і л-ра в шк. — 1990. — № 8. — С. 81-83.
3063. Петровський М. «Хочу додому я, хочу в Київ...»: Михайль Семенко — урбаніст // Вітчизна. — 1990. — № 3. — С. 153-160.
3064. Черниш Г. «...Семенко, брате, я теж кудлатий, наробим дива у світа хаті» // Прапор. — 1990. — № 7. — С. 22-26.
3065. Ільницький О. Відлучення від футуризму // Слово і час. — 1992. — № 3. — С. 39-43.
3066. Сулима М. «Дух мій в захопленні можливостей футурних» // Слово і час. — 1992. — № 12. — С. 28-32.
3067. Ковалів Ю. Михайль Семенко і футуризм // Визвол. шлях. — 1995. — № 10. — С. 1254-1263; № 11. — С. 1384-1392.
3068. Орач О. Невідомий вірш Михайля Семенка // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 71-72. — С. 45; Учитель. — 1998. — № 3. — С. 31.

3069. Пономаренко В. Безразковий поет — Михайло Семенко // Укр. мова і л-ра в середніх шк., гімназіях та колегіумах. — 2000. — № 3. — С. 124-129.

3070. Бондаренко Л. «Ми прийшли працювати...»: (Вивчення укр. поезії 20-х років ХХ ст. як явища світового худож. процесу) // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. — 2001. — № 4. — С. 24-25: фотогр.

3071. Поліщук В. На стежках футуризму // Слово і час. — 2001. — № 3. — С. 61-63.

■

3072. Т. Маяковський в Аспанфуті // Більшовик. — 1924. — 17 січ. — С. 6.

3073. Микитенко І. Ще одна репліка // Літ. газ. — 1931. — 20 січ. — С. 2.

3074. Сулима М. Біля джерел: М.Семенко — ред. ВУФКУ // Культура і життя. — 1987. — 20 груд. — С. 4.

3075. Пономаренко М. «Тепер я владар всіх пісень...» // Черкас. правда. — 1988. — 25 груд. — С. 3: фотогр.

3076. Черниш Г. Не обминайте Семенка! // Літ. Україна. — 1988. — 18 серп. — С. 7.

3077. Футурлина (Черниш Г.). Мій Семенко: футуризм поета — футуризм літературознавки // Літ. Україна. — 1992. — 31 груд. — С. 6.

3078. Стешенкова Т. «Я незнаний поет...» // Літ.Україна. — 1993. — 7 жовт. — С. 4.

Див. також: № 16, с.266-271; № 76, с. 196; № 77, с.73-76; № 82, с. 110-112, 782-786; № 93, с. 41; № 123, Вип.1, с.389-391; № 124, с. 92-11; № 125, с. 226-230; № 127, с.130-135; № 129, Т.1, с. 287-297; № 139, с. 16; № 145, с. 147-152; № 108, с. 495,532; № 155а, с.784; № 2955, с. 3-42; №3006, с.66-67; № 3007, с. 137-140; № 3008; № 3009; № 3010; № 3323.

Ілюстративні матеріали

3079. Семенко М.: Дружній шарж / Е.Мандельберг // Глобус. — 1924. — № 13-14. — С. 31.

3080. К.Поліщук, В.Чумак, М.Семенко: Фотогр. // Молодняк. — 1927. — № 11. — С. 66.

3081. На II-му з'їзді ВУСПП'у: Мал. / Худож. М.Щеглов // Всесвіт. — 1929. — № 32. — С.10.

3082. Портрет М.Семенка / А.Петрицький // Нова генерація. — 1929. — № 3. — С. 4 вкл.

3083. М.Семенко: Дружній шарж / Худож. К.Агніт // Культура і життя. — 1987. — 20 груд.

3084. Михайль Семенко: Фотогр. // Україна. — 1989. — № 14. — С. 19.

Див. також: № 16; № 18; № 77; № 129; № 230; № 258; № 600; № 2930; № 2933; № 2940; № 2946; № 2964; № 2966; № 3021; № 3034; № 3047; № 3070; №3075.

Художні твори, присвячені М.В.Семенку

3085. Проноза В. (Блакитний В.) Семенко Михайльо: Пародія на Михайла Семенка // Плужанин. — 1927. — № 11-12. — С. 73. — Те саме // Український футуризм: Вибр. сторінки. — Ніредьгаза, 1996. — С. 228, 243.

3086. Блакитний (Еллан) В. Семенко Михайльо; Михайлові Семенкові: [Вірші] // Твори: Повне зібр. — Х., 1929. — С. 110-111, 122.

3087. Чужий А. Ми з Семенком на смітнику: [Вірш] // Вітчизна. — 1968. — № 12. — С.173.

3088.Чужий А. Давно нема ні Леся, ні Михайля, а голоси їх Софіївка береже й досі: [Вірш] // Чужий А. Поезії. — К., 1980. — С. 70-73.

3089. Сулима М. Михайль Семенко: [Вірш] // Поезія: 36. — 1988. — Вип. 2. — С. 97.

3090. Драч І. На століття Семенка: [Вірш] // Літ.Україна. — 1994. — № 46-47. — С. 1.

3091. Филипович П. Семенко: Пародія // Український футуризм: Вибр. сторінки. — Ніредьгаза, 1996. — С. 229.

СТАРИЦЬКА-ЧЕРНЯХІВСЬКА ЛЮДМИЛА МИХАЙЛІВНА

1865–1941

Народилася 29 серпня 1868 р. у Києві в старовинній дворянській родині. Батько її — видатний український письменник Михайло Старицький, мати, Софія Віталіївна, — рідна сестра славетного композитора Миколи Лисенка.

Людмила Старицька (за чоловіком — Черняхівська) перейняла майже всі батькові таланти. Вона ввійшла в українську літературу як непересічний драматург, прозаїк, поетеса, перекладачка, мемуаристка. Її перу належать п'єси «Аппій Клавдій» (1902), «Жага» (1910), «Гетьман Дорошенко» (1911), «Крила» (1913), «Останній сніп» (1917), «Милость Божа» (1919), «Іван Мазепа» (1929), поема «Сапфо» (1896), лібретто до опер Миколи Лисенка «Енеїда» (1910) та «Ноктюрн» (1912), переклади поезій з німецької, французької, російської. Разом з батьком Людмила Михайлівна написала романи «Перед бурею» та «Останні орли». Вона автор повісті «Діамантовий перстень», безлічі критичних статей, досліджень «Двадцять п'ять років українського театру» (1907), «Хвилини життя Лесі Українки» (1913), спогадів про Михайла Старицького, Миколу Лисенка, Івана Франка, Володимира Самійленка, Ганну Барвінок... Її небуденний талант і вольова натура лишали слід на всьому, за що б вона не бралась. Якийсь час навіть грала на сцені. Протягом довгого часу в театрах України ставили опери й оперети («Ріголетто», «Кармен», «Чіо-чіо-сан» та ін.), лібретто яких були перекладені Старицькою-Черняхівською, хоча ім'я перекладачки не зазначали.

Після смерті Миколи Лисенка Людмила Михайлівна очолювала літературно-мистецький клуб «Родина», належала до Товариства українських поступовців (ТУП), партії соціалістів-федералістів, була членом Центральної Ради, однією з організаторок Спілки українок, учасницею Собору автокефальної православної церкви (1921).

Під час тотального більшовицького наступу на українську інтелігенцію Старицьку-Черняхівську заарештували за обвинуваченням в приналежності до так званої Спілки визволення України (СВУ). Сталося це 14 січня 1930 р. Допитували її у в'язниці на Холодній Горі в Харкові. На процесі СВУ (1930), де кількадесят чоловіків, серед них літератори і академіки, духовно зламалися, єдина Старицька-Черняхівська мужньо

поводилася на суді, відкидаючи вигадані обвинувачення. Ось що відповіла вона суддям: «Отже, тому що Україна, пригнічена 250-літнім пануванням російського царату, не надбала потрібних культурних вартостей, першим завданням, на мою думку, було й буде культурна праця. Особисто щодо мене я вважаю за краще в міру сил моїх і можливостей працювати на придбання Україною культурних вартостей, ніж бути статистом в непевній політичній організації».

Згідно з вироком особливого складу Верховного Суду УРСР від 19 квітня 1930 р., Л.М.Старицьку-Черняхівську обвинувачено в тому, що вона: а) у період 1926-1929 рр. була членом центру СВУ і проводила керівну організаційну діяльність згідно з програмою і завданням організації; б) здійснювала зв'язок центру СВУ з представниками деяких чужоземних капіталістичних держав...»

Письменницю засудили до 5 років позбавлення волі з пораженням у правах на 3 роки, але з якихось причин строк замінили на умовний і 4 червня 1930 р. її звільнили з-під варті.

З того часу почалася справжня Голгофа Старицької-Черняхівської. Її твори заборонили друкувати, її книжки вилучили з усіх бібліотек. Знайомі відсахнулися від неї. Незабаром єдину її доньку, красуню Вероніку, заарештували та обвинуватили в шпигунстві. Пізніше з'ясувалося, що вона збожеволіла у в'язниці після хтивих відвідин енкаведистських гвалтівників, а потім була розстріляна. Мати, не знаючи про це, шукала свою доньку кілька років у Москві, на Уралі, в Сибіру. Замучений горем і тугою, помер її чоловік, а 20 липня 1941 р., коли під Києвом точилися бої з німцями, письменницю разом з її сестрою заарештували і вивезли вантажівкою до Харкова. Тут їй інкримінували антирадянську діяльність; після цього її повезли під конвоем до Казахстану. У дорозі сімдесятитрьохлітня письменниця померла. Існує версія, що її труп охоронці викинули з поїзда в степ...

Людмила Михайлівна, разом з іншими учасниками «показового процесу СВУ» в Харкові, пленумом Верховного Суду УРСР у серпні 1989 року реабілітована посмертно.

Окремі видання, публікації в збірниках

3092. Панахида: [Вірш] // Перший вінок: Жіноч. альм. — Л., 1887. — С.360-361. — Те саме // Перший вінок: Жіноч. альм. — Нью-Йорк, 1984. — С. 360-361.

3093. «Наді мною ліс шепоче...»; З Надсона; «Під чорним вітрилом корабль мій пливе...»: [Вірші] // Вік. (1798-1898): [В 3 т.] — К., 1900. — Т. 1. — С. 400-402.

3094. «Наді мною ліс шепоче...»; Гімн Афродиті: [Вірші] // Акорди: Антол. укр. лірики від смерті Шевченка / Уложив І.Франко. — Л., 1903. — С. 233-234.

3095. Саффо: Урив. з драм. картини // З-над хмар і з долин: Укр. альм. (36 творів сьогочасних авторів) / Упоряд. М.Вороний. — О., 1903. — С. 59-63. — Те саме // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 42.

3096. Двадцять п'ять років українського театру: Спогади та думки. — К.; Тип. Акц. о-ва Н.Т.Корчак-Новицького, 1908. — 118 с.

3097. Сповідь Наливайка; «Як станеш ти, любко, подружжям моїм...»; «Наді мною ліс шепоче...»; З Надсона; З Саффо; З Гейне; «Вже блакитне сяйво світу...».

Заспів: Поезії // Українська муза: Поетична антол. / Під ред. О.Коваленка. — К., 1908. — Вип. 7. — С. 665-672.

3098. Останній сніп: Драм. етюд на 1 дію. — К.: Т-во «Час», 1917. — 28 с. — Те саме. — Х.: Рух, 1926. — 33 с.

Рец.: Старий В. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 1. — С. 35.

3099. Гетьман Дорошенко: Іст. п'єса на 5 дій. — К.: Т-о «Час», 1918. — 172 с. — Те саме // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 3. — С. 504-533; № 4. — С. 30-77; № 5. — С. 222-259; Те саме // Бувальщина: Драми, Комедії, Діалоги, Водевіль / Упорядкув., передм., прим. О.Ф.Ставицького. — К., 1990. — С. 213-319.

3100. Милость божа: П'єса на 3 дії. — К.: Всеукр. кооп. вид. союз, 1919. — 71 с. Рец.: Дорошкевич О. [Рецензія] // Голос друку. — 1921. — № 1. — С. 194-195.

3101. Жага: Драма на п'ять дій. — Х.: Рух, 1925. — 80 с.

3102. Напередодні: Іст. сцена на 1 дію. — Х.: Рух, 1926. — 40 с.

3103. Розбійник Кармелюк: Вистава на 5 дій і 6 одмін. — Х.: Рух, 1926. — 112 с.

3104. Іван Мазепа: Драма на 5 дій і 9 одмін. — К.: Рух, 1929. — 152 с. — Те саме: Уривок // Молода Україна. — 1959. — № 57-58. — С. 8-11; Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 105. — С. 98-106.

3105. Заспів: [Вірш] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 146-148.

3106. Заспів: В небі високім; Салфо: (Урив.) / Вступ, ст. Л.І.Мищенко // Тридцять українських поетес. — К., 1968. — С. 133-138.

3107. Спогади про М.В.Лисенка // М.В.Лисенко у спогадах сучасників. — К., 1968. — С. 292-316.

3108. Хвилини життя Лесі Українки // Спогади про Лесю Українку. — 2-е вид. доп. — К., 1971. — С. 396-414. — Те саме // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 10. — С. 12-31; Україна: Наука і культура. — 1989. — № 23. — С. 364-373.

Публікації в журналах

3109. Живая могила: Малорус. легенда // Киев. старина. — 1889. — № 10. — С. 70-102.

3110. Мрія: Оповід. // Зоря. — Л., 1893. — № 9. — С. 168-173.

3111. Муки українського слова: Трагічний жарт на 1 дію // Літ.-наук. вістн. — 1907. — Кн. 12. — С. 369-381.

3112. Свято української сцени // Літ.-наук. вістн. — 1907. — Кн. 5. — С. 299-305.

3113. Аппій Клавдій: Драма на 5 дій // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 11. — С. 14-274; № 12. — С. 494-588.

3114. Новини нашої літератури // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 6. — С. 134-141. — Про кн.: Яновська Л. Людське щастя. — К.: Друк. і артілі друк. справи, 1909. — 104 с.

3115. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 1. — С. 233-236. — Про кн.: Черкасенко С. На шахті; Хвилини: 36. поезій.

3116. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 6. — С. 182-183. — Про кн.: Пчілка О. Оповідання II. — Б.м.: Б.в., 1909. — 64 с.

3117. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 8. — С. 378-379. — Про кн.: Журба Г. З життя: Шість оповідань. — О.: Вид. авт., 1909.

3118. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 9. — С. 584-585. — Про кн.: Нелло і Патраш і інші оповідання / Пер. Юр.Сірого. — К.: Лан, 1909. — 75 с. — (Кн.6).

3119. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1909. — № 11. — С. 411-412. — Про кн.: Кіплінг Р. Казки (з малюнками) / Пер. Юр.Сірого. — К.: Лан. — 68 с. — (Серія для дітей; №1).

3120. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1910. — № 3. — С. 694. — Про кн.: Сірий Ю. Крим: Оповід. з подорожі дітей: З мал. і мапою Криму. — К.: Друк. і Київ. друк. спілки, 1910. — 63 с.

3121. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1910. — № 8. — С. 374-377. — Про кн.: Батраки: Драма на 4 дії / Пер з рос. Ф.А.Костенко. — (Укр. театр. № 1).

3122. Ганна Барвінок: Посмертна згадка // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 9. — С. 367-372. — Те саме // Україна. — 1911. — Кн. 9. — С. 367-372.

3123. «Живой труп» Л.Н.Толстого // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 12. — С. 510-518.

3124. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 3. — С. 648-652. — Про кн.: Плющ О. Твори. Т.1. — О.: Вид. О.Л.С., 1911.

3125. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 4. — С. 182-183. — Про кн.: Франко І. Зів'яле листе: Лірич. драма. — 2-е вид. — К.: Накладом укр.-рус. вид. спілки, 1911. — 112 с.

3126. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 5. — С. 380-381. — Про кн.: Рильський М. На білих островах. — К.: Життя і мистец., 1910. — 64 с.

3127. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 10. — С. 185-186. — Про кн.: 1. Гауф В. Казки / Пер. О.Олеся. — К.: Лан, 1911. — 71 с. — (Сер. для дітей.). 2. Кіплінг Р. Нетрі; Брати Мауглі / Пер. Ю.Сірого. — К.: Лан, 1911. — 93 с. — (Сер. для дітей).

3128. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 11. — С. 386-387. — Про кн.: Тарноградський В. Барвінковий цвіт: 36 віршів. — К.: Рідний край, 1911. — 75 с.

3129. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1912. — № 1. — С. 201-205. — Про кн.: Вороний М. Ліричні поезії. Т. I. — К.: Дзвін. — 144 с.

3130. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1912. — № 3. — С. 584-585. — Про кн.: Васильченко С. На перші гулі: Жарт на 1 дію. — К.: Криниця, 1911.

3131. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1912. — № 4. — С. 184-187. — Про кн.: Міхновський М. Лірика. — К.: Друк. 2-ої артїлі, 1912. — 94 с.

3132. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1912. — № 7-8. — С. 231-233. — Про кн.: Левицька З. При битій дорозі: Іст. повість / Мал. А.Ждахи. — К.: Час, 1912. — 218 с.

3133. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1912. — № 12. — С. 587-589. — Про кн.: Вінок Т.Шевченкові із віршів українських, галицьких, російських, білоруських і польських поетів: 36. / Прим. М.Комарова. — О., 1912. — 324 с.

3134. Елементи творчости М.Коцюбинського // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 5. — С. 204-219.

3135. Крила: Буденна драма на 4 дії // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 10. — С. 71-113; № 11. — С. 217-257.

Рец.: Стешенко І. «Крила»: Буденна драма на 4 дії Л.Старицької-Черняхівської: (Критич. аналіз) // Сяйво. — 1914. — № 3. — С. 94-98.

3136. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 12. — С. 371-374. — Про кн.: Карашкевич О. Співи днів і ночей: Низка пісень. — Коломия.

3137. Сльози поета: Казка для великих дітей // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 5. — С. 263-269.

3138. Хай буде тьма!: В перші роковини смерти М.В.Лисенка // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 11. — С. 193-194.

3139. «Я йшла вночі і геть за мною...»: [Вірш] // Літ.-наук. вістн. — 1913. — № 4. — С. 118.

3140. «Без свічок, без кадил і без співів сумних...»: [Вірш] // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 2. — С. 211; Визвол. шлях. — 1997. — № 3. — С. 321.

3141. Досвітній вогонь: Пам'яті Лесі Українки // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 7-8. — С. 3-5.

3142. Думи мої...: Інценір. поезія Шевченка на 1 дію // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 2. — С. 226-241; Укр. мова і л-ра в шк. — 1989. — № 1. — С. 70-75.

3143. Новий леміш до старого плуга // Сяйво. — 1914. — № 2. — С. 38-41.

3144. Новини нашої літератури // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 6. — С. 494-499. — Про кн.: Левицький О. Волинські оповідання з життя XV на XVI-вв. — К.: Вид. Т-ва прихильників укр. л-ри, науки і штуки, 1914. — 214 с.

3145. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 1. — С. 198-200. — Про кн.: Леся Українка. Лісова пісня: Драма-феєрія в 3-х діях! З портр. авт. і дод. — К.: Друк. В.П.Бондаренка та П.Ф.Гніздовського, 1914. — 80 с.

3146. Свято: Оповід. // Сяйво. — 1914. — № 1. — С. 8-16.

3147. Юрбі: [Вірш] // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 6. — С. 399.

3148. Великий погреб // Основа. — 1915. — Кн. 2. — С. 53-59.

3149. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 2. — С. 89. — Про кн.: Франко І. Панські жарти: Поема. — К.: Криниця, 1917. — 111 с.

3150. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 3. — С. 126-127. — Про кн.: Леся Українка. В катакомбах. — 24 с. — Відб. з журн.: Рідний край. — № 19.

3151. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 4. — С. 211. — Про кн.: Вороний М. Євшан-зілля. — Катеринодар, 1917.

3152. Драматичний мотлох: З приводу драм О.Островського // Книгарь. — 1918. — № 9. — С. 509-514.

3153. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 5. — С. 281-282. — Про кн.: 1. Котов К. Напередодні війни: Війна I; Війна II; Війна III: Поема; Карло Карлович фон Езельман: [Вірш]. — 31 с.; 2. Левитський М. Туга України: Дума. — 2-е вид., випр. і доп.

3154. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 7. — С. 387-388. — Про кн.: Війт. Смертельна справа. — 30 с.

3155. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 11. — С. 658-659. — Про кн.: Хоткевич Г. — Х., 1917. — 46 с. — (Іст.-попул. б-ка; №1).

3156. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 12-13. — С. 697-699. — Про кн.: Степовий В. Запорожський зімовник: Іст. відомости. — 2-е вид. — Черкаси: Сіяч, 1918. — 24 с.

3157. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 12-13. — С. 711-713. — Про кн.: Ожешкова (Ожешко) Е. Gloria victis! (Побореним слава!). — К.: Час, 1918. — 48 с.

3158. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 12-13. — С. 751-756. — Про кн.: Тагор Р. Садовник: Лірич. поезії / Пер. Ю.Сірого. — К.; Х.: Дзвін, 1918. — 100 с.

3159. [Рецензія] // Книгарь. — 1918. — № 15. — С. 898. — Про кн.: Грушевський М. З старих карток: Оповід. — К., 1918. — 95 с.

3160. Відгуки життя: (М.П.Старицький) // Театр. — 1940. — № 11. — С. 18-24; № 12. — С. 1-5.

3161. Останній сніп: Етюд на 1 дію: (Закінчення) // Вісник. — 1958. — № 1. — С. 12-17.

3162. Пам'яті юнаків-героїв, замордованих під Крутами: Слово в часі похорон героїв Крут, виголошене 19-го березня 1918 р. в Києві // Молода Україна. — 1958. — № 46. — С. 3-4; 1978. — № 263. — С. 2-3; Життя і шк. — 1982. — № 2. — С. 25-28; Жіноч. світ. — 1985. — № 1. — С. 8-9; Укр. слово. — 1996. — 25 січ. — С. 12.

3163. Про Франка // Визвол, шлях. — 1966. — № 5. — С. 599-602.

3164. Шевченкові: [Вірш] // Молода Україна. — 1978. — № 265. — С. 1.

3165. Заспів: [Вірш] // Укр. відродження. — 1985. — № 6. — С. 4.

3166. «Всім серцем ваша...»: [Листи до М.Грушевського] / Вступ. ст. і публ. В.Заруби // Вітчизна. — 1991. — № 10. — С. 166-176.

3167. Листи до Д.І.Яворницького / Вступ. ст. і публ. В.Заруби // Слово і час. — 1991. — № 7. — С. 30-34.

3168. В.І.Самійленко: Пам'яті товариша // Вітчизна. — 1992. — № 7-8. — С. 132-146.

3169. Шевченкові: [Вірш] // Молода Україна. — 1994. — № 424. — С. 1.

3170. Вірша просительная / Вступ. ст. Ю.Хорунжого // Пам'ять століть. — 1996. — № 1. — С. 45-46.

3171. Автобіографія Людмили Старицької-Черняхівської / Вступ. ст. Р.Мовчан // Слово і час. — 1997. — № 2. — С. 32-35.

Переклади

3172. З Гейне: «На півночі дикій...»; «На замчищу у Каноссі...»; «В мою похмуру ніч зійшла зоря чудово...»; Пер. з нім. // Літ.-наук. вісти. — 1913. — № 2. — С. 234.

3173. Гейне Г. «Ти такі книжки друкуюєш?!»; «Скільки раз казав я долі...»; «Як станеш ти, любко, подружжям моїм...»; «На півночі дикій, на скелі стрімчастій...»; Пер. з нім.; Надсон С. «У сні мені марилося небо...»; Пер. з рос. // Тридцять українських поетес. — К., 1968. — С.139-140.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 471-472.

Довідкові видання

3174. Онацький Є. Старицька-Черняхівська Людмила // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1965. — Т. 7, кн. 14. — С. 1833.

3175. Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна // УРЕС. — К., 1968. — Т. 3. — С. 382.

3176. Старицька-Черняхівська Людмила / П.Одарченко // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1976. — Т. 8. — С. 3028: фотогр.

3177. Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна / Н.Л.Калениченко // УРЕ. — К., 1983. — Т. 10. — С. 503. — Те саме рос. мовою // УСЭ. — К., 1984. — Т. 10. — С. 432.

3178. Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна // УРЕС. — К., 1987. — Т. 3. — С. 300. — Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1989. — Т. 3. — С. 282.

•

3179. Starytska-Cherniakhivska, Liudmyla / P.Odarchenko // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 19. — P. 19.

Статті в книгах і періодиці

3180. Людмила Михайлівна Старицька-Черняхівська // Українська муза: Поетич. антол. — К., 1908. — Вип. 7. — С. 664-665.

3181. Луговий О. Людмила Старицька-Черняхівська // Луговий О. Визначне жіноцтво України: Іст. життєписи: У 4 ч. — Торонто, 1942. — С. 163-164.

3182. Данилевська Н. Загублений рід (Старицьких-Черняхівських-Стешенків) // Визначні жінки України. — Торонто, 1950. — С. 36-64. — (Сер. 1).

3183. Книш І. За українську державність: (До 25-х роковин харківського процесу «Спілки Визволення України») // Книш І. Жінка вчора й сьогодні. — Вінніпег, 1958. — С. 18-22: фотогр.

3184. Полонська-Василенко Н. Жінки в літературі // Видатні жінки України. — Вінніпег; Мюнхен, 1969. — С. 114-117.

3185. Когуська Н. Людмила Старицька-Черняхівська // Нариси з історії української культури. — Едмонтон, 1984. — С. 112-113.

3186. Людмила Старицька-Черняхівська: Біогр. інформація // Перший вінок: Жіноч. альм. — Нью-Йорк, 1984. — С. 479.

3187. Заруба В. Риси до портрету Людмили Старицької-Черняхівської // Заруба В. Постаті. — Д., 1993. — С. 226-242.

3188. Жіночі студії в Україні: Жінка в історії та сьогоденні / За заг. ред. Л.Смоляр. — О.: АстроПринт, 1999. — 439 с. — Із змісту: Жінки Наддніпрянської України в XIX-на початку XX ст. / Л.Смоляр. — С.76-109. Жіноцтво України у довоєнний період / Л.Стефаненко. — С. 130-137.

3189. Королів В. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 4. — Стп. 190. — Про кн.: Старицька-Черняхівська Л. Каїн та Авель. — К.: Б.в., б.р. — 16 с.

3190. Мамонтов Я. Українська театральна традиція в п'єсах Г.Хоткевича та Л.Старицької-Черняхівської // Мамонтов Я. Українська драматургія передреволюційної доби (1900-1917) // Червон. шлях. — 1926. — № 11-12. — С. 194-199.

3191. Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна // Нові дні. — 1952. — № 34. — С. 8,29.

3192. С.Б. За українську державу: (З приводу 25-річчя харківського процесу Спілки визволення України) // Жіноч. світ. — 1955. — № 3. — С.3: фотогр.

3193. Бурачинська Л. Українська мати // Жіноч. світ. — 1958. — № 5. — С. 6-7.

3194. Неуважний Ф. Людмила Старицька-Черняхівська // Укр. календар. — Варшава, 1968. — С. 160-164.

3195. Белоконь С. Завещание Михаила Старицкого // Радуга. — 1970. — № 1. — С. 168-172.

3196. Губаржевський І. Людмила Старицька-Черняхівська — борець за молоду Україну // Нові дні. — 1970. — № 251. — С. 14-16.

3197. Май О. Незабутня українська письменниця: До 35-річчя трагічної загибелі Старицької-Черняхівської // Нові дні. — 1976. — № 321. — С. 9-10.

3198. Боднарук І. Наше жіноцтво в боротьбі за волю та українську духовність народу // Жіноч. світ. — 1977. — № 11-12. — С. 3-4.

3199. Л-нер В. Діячки і письменниці XIX століття // Календар «Слово». — Торонто, 1982. — С. 88-90.

3200. Білокінь С. Із теки, що лишилася // Поезія: 36. — К., 1986. — Вип. 1. — С. 172-177.

3201. Білокінь С. Із родини велетнів: Людмила Старицька-Черняхівська // Укр. мова і л-ра в шк. — 1989. — № 1. — С. 20-23; Літ. панорама: 36. — К., 1989. — С. 227-236: фотогр.

3202. Хорунжий Ю. Роде наш красний... // Україна: Наука і культура. — 1989. — Вип. 23. — С. 362-363.

3203. Болабольченко А. Кривавий верлібр: Про кримінальну справу і трагічну долю Л.М.Старицької-Черняхівської // Вітчизна. — 1990. — № 11. — С. 112-119.

3204. Пчілка О. Михайло Петрович Старицький: Пам'яті товариша // Київ. — 1991. — № 12. — С. 118-124.

3205. Барабан Л. Людмила Старицька-Черняхівська: Сторінки драматург. творчості // Слово і час. — 1992. — № 9. — С. 29-34.

3206. Поезія Людмили Старицької-Черняхівської // Київ. старовина. — 1992. — № 2. — С. 24-27.

3207. Хорунжий Ю. Сторінки незнищеного сумління // Слово і час. — 1993. — № 9. — С. 71.

3208. Верба І. Долі людські // Всесвіт. — 1994. — № 1. — С. 163-165.

3209. Кучинський М. Людмила Старицька-Черняхівська про творчість Бориса Грінченка // Дивослово. — 1994. — № 5-6. — С. 55-59.

3210. Миронець Н. Жінки в Українській Центральній Раді // Слово і час. — 1996. — № 8-9. — С. 52-54.

3211. Рихтицька Д. Українська жінка в дзеркалі життя і боротьби // Визвол. шлях. — 1996. — № 5. — С. 518-527.

3212. Процюк Л. «Аппій Клавдій» Л.Старицької-Черняхівської // Слово і час. — 1998. — № 4-5. — С. 74-77.

•

3213. Хорунжий Ю. Старицькі // Літ. Україна. — 1990. — 13 груд. — С. 5.

3214. Хорунжий Ю. Ніщо не гине в світі... // Літ. Україна. — 1993. — 9 верес. — С. 4; 16 верес. — С. 4; 23 верес. — С. 4; 30 верес. — С. 4.

3215. Корецька А. Вагоме поповнення «Бібліотеки української літератури» // Літ. Україна. — 2001. — 26 квіт. — С. 6.

3216. Суховерхий М. «Марш Дорошенка» // Думська площа. — 2001. — 17 серп. — С. 7; 24 серп. — С. 9; 31 серп. — С. 7.

Див. також: № 77, с. 40-42; № 127, с. 68-72; № 90, с. 101-116; № 108, с. 615; № 123, Вип. 1, с. 414-415; № 157, с. 274-276; № 3106, с. 132; № 3166, с. 3033; № 3167, с. 166-170; № 3170, с. 32; № 3171.

Ілюстративні матеріали

Див.: № 18; № 279; № 410; № 3176; № 3183; № 3192; № 3201.

**ФАЛЬКІВСЬКИЙ (справжнє прізвище — ЛЕВЧУК)
ДМИТРО НИКАНОРОВИЧ**

1898-1934

Народився 3 листопада 1898 р. у с. Великі Лепеси, Кобринського повіту, Брестської губернії (тепер Кобринського району, Брестської області, Білорусія), в бідняцькій сім'ї. Розпочав навчання у гімназії в Бресті-Литовському, але закінчити її не зміг; почалася перша світова війна, Полісся було окуповане військами кайзера.

У 1920 р. Фальківський вступив добровольцем до Червоної Армії, а потім впродовж трьох років служив у чекістських органах Білорусії. 1923 р. за станом здоров'я демобілізувався і переїхав до Києва.

Друкватися почав у 1924 р. Належав до київської філії «Гарту»; входив до літературного угруповання «Ланка» («Марс»). Писав ліричні вірші, в яких милувався поліською природою, висловлював палку любов до рідної землі. Поет намагався осмислити трагічні події революції та громадянської війни, своє місце в буремному світі. Крім віршів, писав нариси, оповідання, сценарії. Окремими виданнями вийшли поезії «Чабан» (1925), «Обрії» (1927), «На пожарищі» (1928), «Полісся» (1931).

Після вбивства С.М.Кірова 1 грудня 1934 р. його було заарештовано разом із групою літераторів і митців, яких тодішнє ДПУ УРСР об'єднало у вигадану антирадянську підпільну організацію «Об'єднання українських націоналістів».

Війзна сесія Військової колегії Верховного Суду СРСР на закритому засіданні 14 грудня 1934 р. винесла Фальківському смертний вирок, який 17 грудня був виконаний.

Справа про реабілітацію письменника розглядалася в установленому порядку наприкінці 1950-х років.

Дмитро Фальківський реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірках

3217. Чабан. — Катеринослав: ДВУ, 1925. — 16 с. — Те саме // Всесвіт. — 1925. — № 4. — С. 14: фотогр.

3218. Чабан: Поема; «Панна» Явіна: Оповідання; Іоган; Жовтнева поема // Гарт: Альм. Київ, філії спілки пролетар. письм. «Гарт». — К., 1925. — I (лют.-берез.). — С. 25-38, 80-82.

3219. «Я забув, як мажором співати...»; «Час колесами чавунними...»; «Чогось гуде так вітер говірливий...»: [Вірші] // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 424-427.

3220. Обрії: Поезії. — К.: Маса, 1927. — 62 с.

Рец.: Гук М. [Рецензія] // Культура і побут. — 1927. — 15 січ. — С. 3; Ключчя А. [Рецензія] // Молодняк. — 1927. — № 4. — С. 105-106; Лейтес А. [Рецензія] // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 2. — С. 190-191; Меженко Ю. [Рецензія] // Життя й революція. — 1927. — № 3. — С. 385-386.

3221. На пожарищі: Поезії. Зб. 2. — Х.: Київдрук, 1928. — 77 с.

Рец.: Майфет Г. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1928. — № 7. — С. 257-262; Мор М. [Рецензія] // Гарт. — 1928. — № 8-9. — С. 123-124; Обсерватор І. [Рецензія] // Плуг. — 1928. — № 5-6. — С. 80-82; Хуторян А. [Рецензія] // Пролетар. правда. — 1928. — 11 трав. — С. 5.

3222. На пожарищі: «Одлітають знову журавлі у вирій...»: [Вірші] // Декляматор / За ред. О.Слісаренка. — Х., 1930. — С. 144, 203.

3223. Уривок з поеми «Чабан»; «Чогось гуде той вітер говірливий...»: [Вірші] // Декляматор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 464-467.

3224. Полісся: Поезії зб. 3. — Х.; К.: Захід. Україна, 1931. — 50 с.

3225. «Одшуміло літо...»; «Одна нога в стременах...»; Із циклу «Минуле»; «Та й піду ж я за місто...»; «Комусь дано...»; Осінь: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 245-252.

3226. «Одна нога в стременах...»; «Час колесами чавунними...»: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 72-73.

3227. «Одшуміло літо...»; «Комусь дано...»: [Вірші] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 323-324.

3228. «Час колесами чавунними...»; «Одна нога в стременах...»; «Зійшлись обое на багнетах...»: [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 244-246.

3229. «Чи ще співають...»; «Стою на березі крутому...»; «По кордону крок за кроком...»; «Одна нога в стременах...»: [Вірші] // Із поезії 20-х років: Зб. — К., 1959. — С. 351-356.

3230. Поезії / Упорядкув., вступ і прим. Ю.І.Коваліва. — К.: Рад. письм., 1989. — 176 с.: портр. — (Б-ка поета).

Публікації в журналах, календарях

3231. Селькор: [Вірш] // Глобус. — 1924. — № 28. — С. 10.
3232. Чекист: Поема // Глобус. — 1924. — № 25. — С. 1-4.
3233. «Ех!... І вдаримо ж кляте життя...»: [Вірш] // Червон. шлях. — 1925. — № 10. — С. 62-65.
3234. Із циклу «Полісся»: [Вірш] // Життя й революція. — 1925. — № 9. — С. 4.
3235. «Ой, весно, весно!..»: [Вірш] // Червон. шлях. — 1925. — № 4. — С. 79-81.
3236. «Ой, шуми ж, моя пісне...»; «Я забув, як мажором співати...»: [Вірші] // Життя й революція. — 1925. — № 6-7. — С. 6-7.
3237. «Та й піду ж я за місто в село...»: [Вірш] // Всесвіт. — 1925. — № 20. — С. 17.
3238. «Хмари хмурять небо сонне...»: [Вірш] // Глобус. — 1925. — № 14. — С. 14.
3239. «Час колесами чавунними...»: [Вірші] // Життя й революція. — 1925. — № 10. — С. 4-5.
3240. «Чогось гуде так вітер говірливий...»: [Вірш] // Всесвіт. — 1925. — № 16. — С. 11.
3241. «Я тільки про клаптик Полісся...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1925. — № 11. — С. 3-5.
3242. «Голубіють ранки...»; «По кордону крок за кроком...»: [Вірші] // Життя й революція. — 1926. — № 10. — С. 5.
3243. Казка: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 1. — С. 12-15.
3244. «Нас тільки сотня...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 11. — С. 3; Робітн. журн. — 1928. — № 2. — С. 9.
3245. «Одна нога в стременах...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 12. — С. 5.
3246. «Одшуміло літо...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 8. — С. 7-8; Визвол. шлях. — 1955. — № 9. — С. 76.
3247. «Веселі дні — яка їх злива!..»: [Вірш] // Глобус. — 1927. — № 17. — С. 268.

3248. «Вже вечір стеле...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1927. — № 2. — С. 127; Визвол. шлях. — 1954. — № 3. — С. 89.

3249. «До зоряниць німих...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1927. — № 7-8. — С. 3.

3250. «Зійшлись обоє на багнетах...»: [Вірш] // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 2. — С. 36; Укр. календар. — Варшава, 1967. — С. 42.

3251. «І вперше вдарили гармати...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1927. — № 4. — С. 4.

3252. «На сажень викопали яму...»; «Димки гармат...»: [Вірші] // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 4. — С. 94-95.

3253. З книги «На пожарищі»: «Шумить тривожно очерет...»: [Вірш] // Глобус. — 1928. — № 1. — С. 12.

3254. Зміні: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 10. — С. 42.

3255. Осінь: [Вірш] // Літ. ярмарок. — 1929. — Кн. 4. — С. 68-69.

3256. Рядки присвят: [Вірші] // Життя й революція. — 1929. — № 9. — С. 59-60.

3257. Уривок: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 12. — С. 42-44.

3258. Полісся: [Вірш] // Укр. Робітн. Союз: Календар. — Скрантон, 1940. — С. 11; Календар «Свободи». — Джерсі Сіті, 1956. — С. 60; Життя і шк. — 1979. — № 4. — С. 9.

3259. «Десь, за стіною, вітер стеле...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1953. — № 12. — С. 15.

3260. Рідні села: [Вірш] // Укр. православний календар. — Бавид-Брук (США), 1958. — С. 119; Церк. календар. — Варшава, 1970. — С. 119.

3261. «Комусь дано...»: [Вірш] // Укр. учитель в Канаді. — Вінніпег, 1983. — № 3. — С. 23.

3262. «Та й піду ж я за місто...»: [Вірш] // Сучасність. — 1985. — № 4. — С. 69-70.

3263. «Зійшлись обоє на багнетах...»; «Уже не виточиш із серця...»; «На сажень викопали яму...»; «Де зоряниць німих вклонялись долі...»; «І вперше вдарили гармати...»; «А він стояв тоді понуро...»; «Одна нога в стременах...»; «Одшуміло літо...»; «Прийти... І, сівши на ослоні...»; «Стою на березі крутому...»: [Вірші] / Вступ. ст. Ю.Коваліва // Поезія: 36. — К., 1989. — Вип. 1. — С. 149-157.

3264. «Панна» Яніна: Оповід. // Дніпро. — 1998. — № 11-12. — С. 94-98.

Д. Фальківський

Публікації в газетах

3265. Батрачка: [Вірш] // Більшовик. — 1924. — 18 черв. — С. 5.
3266. Т.Гнат: Урив. з поеми // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 31 трав. — С. 2; 28 черв. — С. 3.
3267. «Чи ще співають?»: [Вірш] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925 — 14 трав. — С. 1.

3268. «І вперше вдарили гармати...»; «Зійшлись обое на багнетах...»; «Уже не виточиш із серця...»; «На сажень викопали яму...»; «Одшуміло літо...»; [Вірші] / Вступ. ст. Ю.Коваліва // Друг читача. — 1988. — 22 груд. — С. 5.

Переклади

3269. Чехов А. Каштанка: Оповід.: Пер. з рос. // Вибр. твори: В 2 т. — Х.; К., 1930. — Т. 1. — С. 103-121.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 515-518; № 19, Т. 5, с. 681-682; № 21, с. 609; № 3284.

Довідкові видання

3270. Фальківський Дмитро Никанорович // УРЕ. — К., 1964. — Т. 15. — С. 197.

3271. Онацький Є. Фальківський Дмитро // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1967. — Т. 8, кн. 16. — С. 1975.

3272. Фальківський Дмитро Никанорович // УРЕС. — К., 1968. — Т. 3. — С. 608.

3273. Фальківський (справжнє прізвище Левчук) Дмитро // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1980. — Т. 9. — С. 3477: фотогр.

3274. Фальківський Дмитро Никанорович / Л.Череватенко // УРЕ. — К., 1983. — Т. 11, ч. 1. — С. 529. — Те саме рос. мовою // УСЭ. — К., 1984. — Т. 11, ч. 1. — С. 452.

3275. Фальківський Дмитро Никанорович // УРЕС. — К., 1987. — Т. 3. — С. 497. — Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1989. — Т. 3. — С. 487.

•

3276. Falkivsky, Dmytro // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1985. — Vol. 1. — P. 851.

Статті в книгах і періодиці

3277. Фільмографія: «Греблю прорвано» / Сцен. Д. Фальківський (1928) // Зінніч С., Капельгородська Н. Знято в Одесі. — Одеса, 1969. — С. 57.

3278. Коваленко Б. На роздоріжжі // Гарт. — 1927. — № 1. — С. 111-117.

3279. Савченко Я. Мертве й живе в українській поезії // Життя й революція. — 1929. — № 1. — С. 135-138.

3280. Дмитро Фальківський // Нові дні. — 1950. — № 12. — С. 18-19.

3281. Чапленко В. Про того, хто «вмер від тієї самої кулі, яку він... з усім запалом молодечої душі оспівував» // Нові дні. — 1971. — № 252. — С. 4-6.

3282. Дзюба І. ...Вогнем не можна знищити... // Україна. — 1988. — № 39. — С. 7-9.

3283. Герасимчук Д. Де живуть Лукаш і Мавка // Україна. — 1989. — № 38. — С. 25-27.

3284. Обірваний політ: До 95-ої річниці від дня народж. Д.Н.Фальківського // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1993. — IV кв. — С. 21-26.

3285. Череватенко Л. «...Слово просте: «Розстріл»// Дніпро. — 1998. — № 11-12. — С. 90-93.

3286. Стех Я. Про три ювілеї і розстріл поетичного генія // Календар-альм. «Нового шляху». — Торонто, 1999. — С. 108-110, 112-114.

3287. Коваленко Б. Зріст і небезпечні ухили одного з молодших // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — (№ 39). — С. 3.

3288. Рудерман М. Молоді парости // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 16 квіт. — С. 1.

Див. також: № 16, с. 424-427; № 36, с. 7-39; № 76, с. 244; № 77, с. 70-72; № 82, с. 240-243; № 83а, Т. I, с. 285; № 108, с. 426; № 118, с. 65-79; № 123, Вип. I, с. 430-431; № 124, с. 197-199; № 127, с. 122-129; № 129, Т. I, с. 374-379; № 145, с. 188-190; № 156, с. 47-49; № 157, с. 408-409; № 3230, с. 5-26; № 3263, с. 145-148; № 3268.

Ілюстративні матеріали

Див.: № 16; № 18; № 77; № 123; № 216; № 156; № 599; № 3217; № 3230; № 3273.

Художні твори, присвячені Д.М.Фальківському

3289. Косяченко Г. Лист з України: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 12. — С. 3-5.

3290. Перепеляк І. Дмитро Фальківський: [Вірш] // Літ. Україна. — 1997. — 23 січ. — С. 4.

**ФИЛИПОВИЧ
ПАВЛО ПЕТРОВИЧ**

1891-1937

Народився 2 вересня 1891 р. в с. Кайтанівка, Звенигородського повіту, на Київщині, в сім'ї священика. Із золотою медаллю закінчив знамениту київську Колегію Павла Галагана. По закінченні Київського університету св. Володимира (спочатку юридичний, а потім історико-філологічний факультети) він був залишений при університеті як професорський стипендіат, 1920 р. став професором університету.

Поет, перекладач, критик, він належав до угруповання «неокласиків». В його творчості можна знайти риси символізму, імажинізму, народнопісенної поетики. На всіх етапах творчість П.Филиповича відзначалась емоційною вираженістю, раціоналістичним мисленням, заглибленістю у вічні питання буття.

Друкуватися П.Филипович почав 1910 р. (російською мовою) в журналах «Жатва», «Куранты», «Заветы» (псевдонім — Павел Зорев). З 1917 р. виступав в українській періодиці. Окремі твори надруковані в одеському журналі «Жизнь» (1918). 1922 і 1925 р. вийшли друком дві книжки віршів — «Земля і вітер» і «Простір». Були опубліковані також літературознавчі праці: «Шевченко і декабристи» (1926), «Українське літературознавство за десять років революції» (1928), «З новітнього українського письменства» (1929).

5 вересня 1935 р. його заарештували у власній квартирі. Проти нього було висунуто обвинувачення в контрреволюційній діяльності. 30 жовтня справу Филиповича об'єднали зі справою М.Драй-Хмари, разом з яким Филипович вчився в університеті, а 22 листопада — зі справою «М.Зеров і його група».

Військовий трибунал Київського військового округу на закритому судовому засіданні, яке відбувалось 1-4 лютого 1936 р., без участі обвинувачення і захисту, розглянувши судову справу, засудив П.Филиповича до десяти років позбавлення волі у виправно-трудовах таборах з конфіскацією майна.

На початку червня разом з іншими учасниками «банди» П.Филипович був етапований на Соловки, де весь час перебував у стані депресії.

Без будь-яких підстав і пояснень «справа Зерова та ін.» була переглянута особливою «трійкою» УНКВС по Ленінградській області, 9 жовтня 1937 р. усім, хто проходив за цією справою, було винесено смертний вирок. Всіх їх розстріляли...

Трагічно склалася доля дружини Павла Филиповича - вона збожеволіла після арешту чоловіка, а в 1939 р. була вислана до Караганди, де й загубилися її сліди...

Рішенням військової колегії Верховного Суду СРСР від 31 березня 1958 р. вирок військового трибуналу КВО і постанова «особливої трійки» УНКВС по Ленінградській області скасовані «за відсутністю складу злочину».

Павло Филипович реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірниках

3291. Об академическом издании стихотворений Е.А.Боратынского. — Петроград: Сенатская тип., 1915. — 24 с. — Извлеч. из «Журн. М-ва нар. просвещения» за 1915 г.

3292. Жизнь и творчество Е.А.Боратынского. — К.: Тип. ун-та Св. Владимира, 1917. — 220 с. — Отт. из «Университетских известий».

3293. Земля і вітер. — К.: Слово, 1922. — 48 с.

3294. Олесь: [Вступ. ст.] // Олесь О. Вибр. твори. — К., 1925. — С. VII-XLVII.

3295. Промова // Шляхи розвитку сучасної літератури: Диспут. — К., 1925. — С. 50-54. — Те саме // Сучасність. — 1974. — № 5. — С. 27-30.

3296. Простір. — К.: Слово, 1925. — 56 с.

Рец.: Лебідь А. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 6-7. — С. 123-124; Майдан І. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1925. — С. 233-237.

3297. «Дивись, дивись: безмежні перелogi...»; «Шануй гніздо старого чорногуза...»; «Білявий день стомився і затиш...»; «Весь день на дротах...»; «Лезами слів...»; «Хилиться сумно і гнівно...»: [Вірші] // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К.: Час, 1926. — С. 305-308.

3298. Революційна легенда про Шевченка чи дійсність // Шевченко та його доба. — К., 1926. — Зб. 2. — С. 5-22.

3299. Рилєєв і Державін // Декабристи на Україні: Зб. праць Комісії для дослідів громадських течій на Україні. — К., 1926. — С. 124-135.

3300. Спустошена ідилія: («Земля» О.Кобилянської) // Кобилянська О. Земля. — К., 1926. — С. VII-XXVII.

3301. Шевченко і декабристи. — Х.: ДВУ, 1926. — 106 с.

3302. Вступна стаття // Кобилянська О. У неділю рано зілля копала. — К., 1927. — С. III-LXII.

3303. Пушкін в українській літературі // Пушкін О. Вибр. твори. — К., 1927. — С. V-XXXIX.

3304. «Дивись, дивись: безмежні перелоги...»; «Жовтих плям тривожне коло...»; «Не злато, ливан і смирну...»; «Кому не мріялось...»: [Вірші] // Декламатор «Сяйво» / Уложив М. Зеров. — К., 1929. — С. 126, 242-243, 259-260, 270.

3305. До студіювання Шевченка та його доби // Шевченко та його доба. — К., 1929. — 36. 1. — С. 3-37.

3306. З новітнього українського письменства: Іст.-літ. ст. — К.: Культура, 1929. — 168 с.

Рец.: Копержинський К. [Рецензія] // Україна. — 1929. — Трав.-черв. — С. 148-150.

3307. «Дивись, дивись: безмежні перелоги...»; «Не злато, ливан і смирну...»; «Візьмеш у жменю сонного насіння...»; «Затверднула земля...»; Різьбарі; «Кому не мріялось...»: [Вірші] // Антологія української поезії. — К., 1930. — Т. 2. — С. 168-175: портр.

3308. Спартак: [Вірш] // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 471.

3309. Українська стихія в творчості Гоголя. — Вінніпег: Накладом Т-ва «Читальня Просвіти», 1952. — 31 с.

3310. Мономах: [Вірш] // Вступний курс українознавства: Добір текстів з укр. л-ри, історії і культури. — Мюнхен, 1953. — Рік 1, вип. 3. — С. 61-62.

3311. Генеза драматичної поеми Лесі Українки «У пуші» // Українка Л. Твори / За заг. ред. Б.Якубського. — Нью-Йорк, 1954. — Т. 9: Драми. — С. 7-27.

3312. Одно слово // Українка Л. Твори / За заг. ред. Б.Якубського. — Нью-Йорк, 1954. — Т. 3: Поеми. — С. 157-163.

3313. На поталу; «Закликаю вітер і хмари...»; Київ; «Кому не мріялось...»; «Минула ніч...»; «Я скрізь з тобою...»; М.К. Заньковецькій; З античних барельєфів; «Жовтих плям тривожне коло...»; «Небо осіннє...»; «Не вино, не сон і не отруту...»; «Візьмеш у жменю сонного насіння...»: [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 175-186.

3314. «Не злато, ливан і смирну...»; «Візьмеш у жменю сонного насіння...»; «Мов сірі дні, умруть бажання кволі...»; Мономах: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1955. — С. 19-21.

3315. «Кому не мріялось...»; «Я — робітник в майстерні власних слів...»; «Не злато, ливан і смирну...»; «Єдина воля володіє світом...»; «Дивись, дивись: безмежні перелоги...»; «Заклинаю вітер і хмари...»; «Скоро серпень надійде ясний...»; «Жовтих плям тривожне коло...»; «Місяця срібний дзюб...»; Сонце; Мономах; «Хилиться сумно і гнівно...»; Пісня; «Минула ніч тривожно і безславно...»; «Я ждав: промине тоска...»; «І ось надійшло наостанку...»; «Смеркає знов...»; «Затверднула земля...»; «Мов сірі дні...»; «На стінах вечірня тінь...»; «Нехай знаходить золоті піщини...»; «Візьмеш у

жменю сонного насіння...»; «Ти поглянь — у темній чаші...»; «Закликав червень чарівну теплінь...»; [Вірші] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 220-234.

3316. «Дивись, дивись: безмежні перелоги...»; «Єдина воля володіє світом...»; «На поталу камінним кригам...»; «Заклинаю вітер і хмари...»; «Не хижі заклики пожеж...»; «Я — робітник в майстерні власних слів...»; «Коли летять, як сиві зграї...»; «Білявий день втомився і притих...»; «Минула ніч тривожно і безславно...»; «Кому не мріялось...»; «Закликав червень чарівну теплінь...»; «Жовтих плям тривожне коло...»; Мономах; «Хилиться сумно і гнівно...»; «І десь надійшло наостанку...»; «Місяця срібний дзюб...»; «Візьмеш у жменю сонного насіння...»; Епітафія неокласиків; [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 205-219.

3317. Література: Статті, розвідки, огляди / Вступ. ст. О.Филиповича; Післямова Г.Костюка. — Нью-Йорк; Мельбурн, 1971. — 381 с. — Бібліогр.: С. 541-550.

3318. «Коли летять, як сиві зграї...»; Епітафія неокласиків; «Візьмеш у жменю сонного насіння...»; [Вірші] // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд.: Є.В.Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 115-116.

3319. Поезії / Вступ. ст. і прим. Н.В.Костенко. — К.: Рад. письм., 1989. — 198 с.: портр. — (Б-ка поета).

3320. Із збірки «Земля і вітер»: «Єдина воля володіє світом...»; «Він тікав і дививсь, і знову...»; «Шануй гніздо старого чорногоза...»; «Колосом стигне слово...»; «Хай на небі зовсім змарнілий...»; Із збірки «Простір»: Мономах; «Не вино, не сон і не отруту...»; «Вмовляє ніч огні біляві...»; «Небо осіннє мов квітка марніє...»; Поза збірками: Напівосінній дощ; «Дотик блідої руки...»; «Не скажуть ні фарби...»; [Вірші]; З листів до І.С.Поступальського // Жулинський М. Із забуття — в безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. — К., 1990. — С. 223-236.

3321. Літературно-критичні статті / Упорядкув., передм. і прим. С.С.Гречанюка. — К.: Дніпро, 1991. — 272 с. — (Сер. «Укр. літ. думка»).

3322. «Місяця срібний дзюб...»; «Дивись, дивись: безмежні перелоги...»; Володимир Мономах; «Єдина воля володіє світом...» // Сто років юності: Антол. укр. поезії ХХ ст. в англomовних перекладах. — Л., 2000. — С. 158-165. — Тексти паралельно укр. та англ. мовами.

Публікації у наукових записках, журналах, календарях

3323. [Рецензія] // Книгарь. — 1918, — № 14. — С. 858-860. — Про кн.: Семенко М. П'єро задається: Фрагменти; Інтимні поезії. Кн.1. — К.: Грунт, 1918. — 96 с.

3324. Журнал «Шлях» в 1918 році // Книгарь. — 1919. — № 19. — С. 1178-1182.

3325. Лірика Максима Рильського // Книгарь. — 1919. — № 22. — С. 1447-1454.

3326. «Літературно-науковий вістник» в 1918 році // Книгарь. — 1919. — № 21. — С. 1359-1366.

3327. Молода українська поезія; Замітки // Літ.-наук. вістн. — 1919. — № 4-6. — С. 76-83.

3328. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 17. — С. 1147-1149. — Про кн.: Семенко М. Дев'ять поем. — К.: Сяйво, 1918. — 32 с.

3329. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 19. — С. 1230-1231. — Про кн.: Альбіковський М. Сатанайл: Фантаст. казка на п'ять дії. — О.: Воля і Доля, 1918. — 40 с.

3330. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 21. — С. 1419-1420. — Про кн.: Ярошенко В. Світотінь: Поезії. — К.: Сяйво, 1919. — 48 с.

3331. [Рецензія] // Книгарь. — 1919. — № 28. — С. 1942-1944. — Про кн.: 1. Семенко М. Дві поезофільми. — К.: Всеукрлітком, 1919. — 36 с.; 2. Семенко М. Тов. Сонце: Ревфутпоема. — К.: Всеукрлітком, 1919. — 16 с.

3332. «На поталу камінним кригам...»; «Не смуги золото-сизі...»; [Вірші] // Шляхи мистец. — 1922. — № 1. — С. 15.

3333. А.Майков про Шевченка // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1923. — Кн. 2-3. — С. 196-198.

3334. З античних барельєфів: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 8. — С. 54.

3335. Мономах: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 4-5. — С. 5; Календар «Слово». — Торонто, 1979. — С. 43; Визвол. шлях. — 1955. — № 9. — С. 43.

3336. «Весь день на дротах коливається дощик...»; [Вірш] // Червон. шлях. — 1924. — № 7. — С. 3.

3337. До тексту «Москаля-Чарівника» // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924. — Кн. 4. — С. 236-237.

3338. І.Котляревський і «Вольное общество любителей российской словесности» // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924. — Кн. 4. — С. 234-235.

3339. [Рецензія] // Україна. — 1924. — № 4. — С. 168-170. — Про кн.: Гиппиус В. Гоголь. — Ленинград: Мысль, 1924. — 240 с.

3340. Шевченко і романтизм // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1924. — Кн. 4. — С. 3-18.

3341. До річниці виступу декабристів // Життя й революція. — 1925. — № 12. — С. 75-80.

3342. Кримська елегія; Місто: [Вірші] // Життя й революція. — 1925. — № 10. — С. 4.

3343. Ленін в українській поезії // Життя й революція. — 1925. — № 1-2. — С. 68-71.

3344. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 9. — С. 105-106. — Про кн.: Багрий А.В. Т.Г. Шевченко в літературній обстановці. — Баку, 1925. — 175 с.

3345. Різьбяр: [Вірш] // Червон. шлях. — 1925. — № 4. — С. 77.

3346. Шевченко і Гребінка // Україна. — 1925. — № 1-2. — С. 24-36.

3347. Кошубинський і Шевченко // Життя й революція. — 1926. — № 2-3. — С. 49-56.

3348. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 4. — С. 121-122. — Про кн.: Павлюк А. Життя. — Прага: Накладом П. Гладуна, 1925.

3349. [Рецензія] // Життя й революція. — 1926. — № 11. — С. 104-105. — Про кн.: Щоголів Я. Поезії / Передм. й вибір М.Зерова. — К.: Книгоспілка, 1926. — 96 с. — (Літ. б-ка).

3350. Розіта: Вірш // Життя й революція. — 1926. — № 2-3. — С. 8.

3351. Тарас Шевченко: Урив. з поеми // Життя й революція. — 1926. — № 4. — С. 6-8; Сучасність. — 1976. — № 3. — С.36-41.

3352. «Не скажуть ні фарби, ні книги...»: [Вірш] // Глобус. — 1927. — № 8. — С. 124.

3353. Переклад Котляревського із Сапфо // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1927. — Кн. 13-14. — С. 51-56.

3354. Ямби: [Вірш] // Життя й революція. — 1927. — № 1. — С. 4-5.

3355. В.М.Отроковський: 3 нагоди 10-х роковин смерті // Література. 36. перший. — К., 1928. — С. 222-227.

3356. Гурзуф: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 6. — С. 17.

3357. «Коли розквітнуть квіти...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 4. — С. 40-41.

3358. «Напівосінній дощ...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 10. — С. 48.

3359. Невідомий вірш Амвросія Метлинського // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. — 1928. — Кн. 19. — С. 214.

3360. Нові праці про І.Котляревського: 3 нагоди 90-х роковин смерті Котляревського // Життя й революція. — 1928. — № 12. — С. 168-178.

3361. О.Кобилянська в літературному оточенні: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 2. — С. 105-120.

3362. Образ Прометея в творах Лесі Українки // Життя й революція. — 1928. — № 9. — С. 113-120; Укр. мова і д-ра в шк. — 1991. — № 9. — С. 83-88: фотогр.

3363. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 4. — С. 179-183. — Про кн.: Гоголь М. Тарас Бульба: Повість / Пер. з рос. М.Садовського; Вступ. ст. Ф.Якубовського. — К.: Сяйво, [1928]. — 188 с. — (Б-ка укр. повісти).

3364. [Рецензія] // Життя й революція. — 1928. — № 7. — С. 184-187. — Про кн.: Котляревський І. Енеїда / Ред. і авт. вступ. ст. І.Айзеншток. — К.: Книгоспілка, [1928]. — XLVI, 252 с. — (Літ. б-ка.).

3365. [Рецензія] // Література. Зб. перший. — К., 1928. — С. 254-258. — Про кн.: Сиповський В. Україна в російському письменстві. Ч.І. (1801-1850 рр.). — К., 1928. — 460 с. — (УАН. Зб. іст.-філол. від.; № 58).

3366. «Срібні верби, зелена левада...»: [Вірш] // Глобус. — 1928. — № 14. — С. 215

3367. Українське літературознавство за 10 років революції // Література. Зб. перший. — К., 1928. — С. 5-28.

3368. [Рецензія] // Глобус. — 1929. — № 3. — С. 42: фотогр. — Про кн.: Яновський Ю. Майстер корабля. — Х.: Книгоспілка, 1928. — 224 с.

3369. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 3. — С. 178-183. — Про кн.: Навроцький Б. «Гайдамаки» Тараса Шевченка: Джерела. Стиль. Композиція. — К.: ДВУ, 1928. — 398 с. — (Ін-т Т. Шевченка).

3370. «Сонна ніч впливає...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 4. — С. 48.

3371. «Цвіт яблуні» М.Коцюбинського // Життя й революція. — 1929. — № 5. — С. 90-98.

3372. Шевченко і Плещеев // Життя й революція. — 1929. — № 3. — С. 151-154.

3373. «Як листя торішнє...»: [Вірш] // Життя й революція. — 1929. — № 7-8. — С. 59.

3374. Забуті рецензії сорокових років на Шевченкові твори // Україна. — 1930. — Берез.-квіт. — С. 72-80.

3375. Беранже: До 75-річчя з дня смерті // Глобус. — 1932. — № 13-14. — С. 14-15.

3376. Поет липневої революції: До 50-річчя з дня смерті О.Барб'є // Глобус. — 1932. — № 5-6. — С. 21.

3377. Творець соціально-психологічного роману: До 50-річчя з дня народж. Стендаля // Глобус. — 1933. — № 9-10. — С. 16-17.

3378. «І непомітно передай вікам...»: [Вірш] // Літаври. — 1947. — № 3. — С. 47.
3379. «Візьмеш у жменю сонного насіння...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 7. — С. 79.
3380. «Єдина воля володіє світом...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 3. — С. 113.
3381. «Закликав червень чарівну теплінь...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1955. — № 6. — С. 79; Жіноч. світ. — 1976. — № 5. — С. 11.
3382. Київ: [Вірш] // Молоде життя. — 1955. — № 5-6. — С. 3; Жіноч. світ. — 1982. — № 11-12. — С. 7.
3383. «На поталу камінним кригам...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1958. — № 4. — С. 371.
3384. «Ніч, як циганка стара...»: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1958. — № 2. — С. 172.
3385. «Я — робітник в майстерні власних слів...»: [Вірш] // Біблос. — 1958. — № 4. — С. 5-6.
3386. «Заклинаю вітер і хмари...»: [Вірш] // Молода Україна. — 1960. — № 75-76. — С. 9.
3387. «Коли почую твій співучий голос...»; «Мов сірі дні...»: [Вірші] // Молода Україна. — 1960. — № 71. — С. 13.
3388. «На поталу камінним кригам...»; «Тіні людей і камінь...»; «Заклинаю вітер і хмари...»; «Не хижі заклики пожеж...»: [Вірші] // Дукля. — 1967. — № 1. — С. 25-28.
3389. «Єдина воля володіє світом...»; «Шануй гніздо старого чорногуза...»; «Не злато, ливан і смиру...»; «Білявий день втомився і притих...»; Різьбярі; «Лезами слів...»; Спартак; «Хиляться сумно і гнівно...»; «Дивився з вежі...»; М.К.Заньковецькій; «Закликав червень чарівну теплінь...»; «Я — часточка мала всесвітнього зв'язку...»; Гете; «Дивись, дивись: безмежні перелоги...»; «І ти взяла моє надбання...»; «Дотик блідої руки...»: [Вірші] / Передм. Є.Кирилюка // Поезія: 36. — 1971. — Вип. 1. — С. 68-81.
3390. З оригінальних поезій: «І ти взяла моє надбання...»; «Дотик блідої руки...»: [Вірші] // Сучасність. — 1972. — № 1. — С. 23-25.
3391. Ласкавий серпень: [Вірш] // Жіноч. світ. — 1976. — № 7-8. — С. 18.
3392. Нема словам лічби: [Вірш] // Жіноч. світ. — 1976. — № 10. — С. 1.
3393. «Слава весняній траві...»: [Вірш] // Жіноч. світ. — 1976. — № 5. — С. 11.
3394. «Хиляться сумно і гнівно...»: [Вірш] // Укр. календар. — Варшава, 1976. — С. 43.

3395. З ранніх віршів Павла Филиповича: Зустріч з П.Кулішем; Новопетровське: (Перша частина); Повернення: (На пароплаві) // Нові дні. — 1977. — № 332. — С. 13-15.

3396. Європейські письменники в Шевченковій лектурі // Всесвіт. — 1989. — № 3. — С. 134-137.

3397. Зимний путь; «Я опьянен цветущей вишней...»; Дома; Пасмурный день; Песня шута; Вечерняя рондель; «Словно ветер развеял...»; [Стихи] / Вступ. ст. Н.Костенко // Радуга. — 1989. — № 12. — С. 138-142. — Підпис: П.Зорев.

3398. «Не хижі заклики пожеж...»: [Вірш] // Україна. — 1989. — № 1. — С. 12.

3399. Саломея; Ночь; «Камни, тени людские...»; «На поругу холодным льдинам...»; «Старой цыганкою ночь...»; «Единый дух единым правит светом...»; [Стихи] / Пер. с укр. Л.Черевичника; Вступ. ст. М.Жулинського // Дружба народов. — 1993. — № 1. — С. 72-74.

3400. Олесь // Урок української. — 2000. — № 7. — С. 40-43.

Публікації в газетах

3401. З листів до І.С. Поступальського: Публікується вперше // Літ. Україна. — 1987. — 26 листоп. — С. 6-7.

3402. Зі збірки «Земля і вітер» (1922р.): «Єдина воля володіє світом...»; «Він тікав і дививсь...»; «Шануй гніздо старого чорногуза...»; «Колосом стигне слово...»; «Хай на небі зовсім змарнілий...»; Із збірки «Простір» (1925): Мономах; «Не вино, не сон...»; «Вмовляє ніч вогні біляві...»; «Небо осіннє мов квітка марніє...»; Поза збірками: «Напівосінній дощ...»; «Дотик блідої руки...»; [Вірші] / Вступ. ст. М.Жулинського // Літ. Україна. — 1987. — 26 листоп. — С. 6-7.

3403. «Заклинаю вітер і хмари...»; [Вірш] // Друг читача. — 1988. — 17 берез. — С. 5.

3404. «Мов сірі дні, умруть бажання кволі...»; Епітафія неокласиків: [Вірші] // Друг читача. — 1989. — 3 серп. — С. 5.

Переклади

3405. Пушкін О. Село; Анчар; «Знов я відвідав...»; [Вірш]; Пер. з рос. // Вибр. твори. — К., 1927. — С. 3,16,30.

3406. Бодлер Ш. Авель і Каїн: Пер з фр.; Брюсов В. До города: [Вірші]; Пер. з рос. // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 147-148,150-151.

3407. Барб'є О. Здобич: [Вірш]; Пер. з фр. // Глобус. — 1932. — № 5-6. — С. 21-22.

3408. Беранже П.-Ж. Навуходоносор: [Вірш]: Пер. з фр. // Глобус. — 1932. — № 13-14. — С. 15.

3409. Беранже П.-Ж. Потоп: [Вірш]: Пер. з фр. // Молодняк. — 1932. — № 9. — С. 110-111; Літ. газ. — 5 серп. — С.3.

3410. Гюго В. Вечір: (З кн. «Пісні вулиць і лісів»): Пер з фр. // Літ. газ. — 1935. — 24 трав. — С. 3.

3411. З перекладів Павла Филиповича: Улюблена мрія / П.Верлен; «Пишу для того я...» / А.Ноай // Літ. Україна. — 1968. — 12 січ. — С. 4.

3411а. Пушкін О.С. Анчар; Муза; «Знов я відвідав...»: [Вірші]: Пер. з рос // Пушкін О. Лірика. — К., 1969. — С. — 130-131, 202, 208-209.

3412. Із недрукованих перекладів: Улюблена мрія; Місячне світло; Офорт / П.Верлен; «Пишу для того я...» / А.Ноай; Ідеал / С.Прюдом; «Я піду на берег...»; «Ця дівчина померла...» П.Фор // Сучасність. — 1972. — № 1. — С. 25-28.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

3413. Филипович О. Праці Павла Филиповича про творчість Т.Шевченка: Перелік // Нові дні. — 1980. — № 3. — С. 15.

Див. також: № 16, Т. 1, с. 519-521; № 19, Т. 5, с. 684; № 21, с. 613; № 32, Вип. 2, с. 67-71; № 3317, с. 541-550.

Довідкові видання

3414. Филипович Павло Петрович // УРЕ. — К., 1964. — Т. 15. — С. 250. — Те саме // УРЕ. — К., 1983. — Т. 11, ч. 1. — С. 567; Те саме рос. мовою // УСЭ. — К., 1984. — Т. 11, ч. 1. — С. 511.

3415. Онацький Є. Филипович Павло // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1967. — Т. 8, кн. 16. — С. 1981.

3416. Филипович Павло Петрович // УРЕС. — К., 1968. — Т. 3. — С. 624. — Те саме // УРЕС. — 2-е вид. — К., 1987. — Т. 3. — С. 512; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1989. — Т.3. — С. 508.

3417. Филипович Павло // Енцикл. українознавства: Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1980. — Т. 9. — С. 3496-3497.

3418. Fylypovych, Pavlo / R. Senkus // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1985. — Vol. 1. — P. 951-952.

Статті в книгах і періодиці

3419. Купріянов І. Павло Филипович // Купріянов І. Джерела. — Запоріжжя, 1997. — С. 11-14.

3420. Г.О. [Рецензія] // Молодіяк. — 1928. — № 10. — С. 98-99. — Про кн.: Филипович П. Українське літературознавство за десять років революції. — К.: Всесоюз. акад. наук, 1928.

3421. Марковський М. Творчість О.Кобилянської в освітленні сучасної критики: [Про літ-критич. ст. Филиповича] // Україна. — 1928. — № 3. — С. 163-167.

3422. Гординський С. [Рецензія] // Київ. — 1958. — № 1. — С. 43-45. — Про кн.: Филипович П. Поезії / Ред. М.Ореста; Біогр. нарис О.Ф.; Вступ. ст. В.Державина. — Мюнхен: Ін-т літературознавства при Укр. вільному ун-ті, 1957. — 147 с.

3423. «Я — робітник в майстерні слова...» // Біблос. — 1958. — № 4. — С. 5-6.

3424. Филипович О. Життєвий і творчий шлях Павла Филиповича: До 70-річчя

з дня народж. // Сучасність. — 1961. — № 10. — С. 46-71. — Бібліогр.: С. 67-71.

3425. Генік-Березовська З. Павло Филипович // Дукля. — 1967. — № 1. — С. 21-24.

3426. Костюк Г. Поет-учений: Дещо про поетичну і наукову спадщину Павла Филиповича // Нові дні. — 1971. — № 262. — С. 6-10.

3427. Ткава-Сацюк О. Значний вклад в українське літературознавство // Визвол. шлях. — 1971. — № 12. — С. 1410-1412.

3428. Горбач А.-Г. «Література» Павла Филиповича // Сучасність. — 1972. — № 10. — С. 123-124.

3429. Григорій Ю. Павло Филипович — майстер поетичного слова: (У 85-ліття з дня народж.) // Визвол. шлях. — 1976. — № 11. — С. 1312-1319.

3430. Левадний І. Поет-неокласик: У 90-ліття народж. Павла Филиповича // Крилаті. — 1981. — № 9. — С. 9-10.

3431. Костенко Н. «Врятує вроду і себе людина...» // Поезія: 36. — 1987. — Вип. 2. — С. 160-162.

3432. Гречанюк С. «Колосом стигне слово...»: (Штрихи до портр. Павла Филиповича) // Укр. мова і літ. в шк. — 1988. — № 10. — С. 3-10.

3433. Павло Филипович // Літ. панорама: Щорічник. — 1988. — С. 228-231: фотогр.

3434. Поліщук В. Степан Бен і «неокласики» // Слово і час. — 1990. — № 10. — С. 52-55.

3435. Гречанюк С. Щоб давнє слово на чатах стало // Вітчизна. — 1991. — № 2. — С. 172-180.

3436. Капуста В. Різьбяр поетичного слова // Слово і час. — 1991. — № 9. — С. 32-35.

3437. Поліщук В. До 100-річчя Павла Филиповича // Слово і час. — 1992. — № 3. — С. 38.

3438. Стех Я. Павло Филипович — світлий дух України // Жіноч. світ. — 1992. — № 7-8. — С. 17-18.

3439. Заславський І.Я. Жива спадщина // Слово і час. — 1993. — № 9. — С. 87-90.

3440. Райбедюк Г. Павло Филипович — перекладач Беранже // Слово і час. — 1998. — № 7. — С. 57-60.

3441. Бойко Л. «Народе мій, до тебе я ще верну...»: Урок, присвяч. репресованим

письм.-черкашанам (11 кл.) // Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. — 2001. — № 2. — С. 40-41.

3442. Айзеншток І. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 7 лют. — С. 7. — Про кн.: Филипович П. Шевченко і декабристи. — Х.: ДВУ, 1925. — 107 с.

3443. Куценко Л. Вихованець Златопільської гімназії // Кіровогр. правда. — 1990. — 17 черв. — С. 3.

3444. Пономаренко М. Повернуто з небуття // Черкас. правда. — 1990. — 16 черв. — С. 4.

3445. Голець Я. З доби розстріляного відродження: До 100-річчя з дня народж. П.П.Филиповича // Літ. Україна. — 1991. — 3 жовт. — С. 6.

Див. також: № 16, с. 305-308; № 63, с. 79; № 76, с. 174; № 77, с. 16-19; № 108, с. 269, 274, 455, 493, 677; № 127, с. 38-42; № 82, с. 202-204; № 91, с. 134-156; № 94, с. 90-97; № 113, Кн. 1, с. 131-134; № 118, с. 384-406; № 118а, с. 59-98; № 119, с. 220-223; № 123, Вип. 1, с. 432-435; № 124, с. 120-157; № 129, Т. 1, с. 32-324; № 142, Т. 1, с. 46, 188; № 140, с. 83-94; № 145, с. 163-165; № 155а, с. 806; № 156, с. 25-27; № 157, с. 386-389; № 3317, с. 551-563; № 3319, с. 5-45; № 3321, с. 3-16; № 3389, с. 68-70; № 3397, с. 138-

Павло Филипович

Ілюстративні матеріали

3446. Павло Петрович Филипович: Фотогр. // Укр. мова і л-ра в шк. — 1988. — № 10. — С. І обкл. — (Імена на літ. карті України).

Див. також: № 16; № 77; № 86; № 119; № 123; № 156; № 216; № 353; № 425; № 600; № 609; № 3307; № 3320; № 3361; № 3433.

Художні твори, присвячені П.П.Филиповичу

3447. Клен Ю. Поети на засланні: Урив. з поеми «Попіл імперій» // Твори: В 3 т. — Торонто, 1957. — Т. 2. — С. 137-138.

3448. Зеров М. П.П.Филиповичу: [Вірш] // Літ. Україна. — 1987. — 13 серп. — С. 6; Поезія: 36. — 1988. — Вип. 1. — С. 154.

3449. Івашкевич Я. Вітрам назустріч: До 100-річчя П.П.Филиповича: [Вірш] // Черкас. край. — 1991. — 3 верес. — С. 3.

ХВИЛЬОВИЙ (справжнє прізвище — ФІТІЛЬОВ)

МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ

1893-1933

Народився 13 грудня 1893 р. в с. Тростянець, на Сумщині. Був старшим братом для своїх чотирьох малолітніх братів і сестер, допомагав матері виводити їх в люди, бо батьки розлучилися. В гімназії Микола вчився лише впродовж п'яти років і був виключений як учасник революційного гуртка. З того часу почав займатися самоосвітою, а гроші на життя заробляв то на посаді писарчука, то в заводських майстернях на Донбасі.

Після демобілізації з царської армії, в якій він був близько року, Микола Хвильовий включився у революційний рух на боці Української Народної Республіки, а 1919 р. уже в складі Червоної Армії воював з денікінцями. Член партії більшовиків, Хвильовий гаряче повірив у її декларації. Саме цими деклараціями були сповнені його перші поетичні спроби. Починаючи з 1920 р., Хвильовий захоплюється ідеями пролеткультизму і разом з В.Сосюрою та М.Йогансенем видає збірник «Жовтень». Ставши членом «Гарту», зайняв ліві позиції як пролетарський письменник.

Потроху Микола Хвильовий починає розчаровуватись у наслідках Жовтневої революції. Але він — борець за натуру та покликанням, і життя без боротьби для нього не має сенсу. В 1925 р., коли «Гарт» розпався, він на його руїнах збудував найпотужнішу в художньо-естетичному сенсі літературну організацію 20-х років — ВАПЛІТЕ. Завжди і усюди обстоював необхідність самобутньої української літератури, її орієнтування на європейський і світовий художній рівень. У ході літературної дискусії 1925-1928 рр. кинув гасло «Геть від Москви!», маючи на увазі — геть від орієнтації на російську літературну традицію! За це його спопеляла критика літературних та ідеологічних опонентів. Сталін у листі до Політбюро ЦК КП(б)У вказував на необхідність боротися «з крайнощами Хвильового в рядах комуністів».

Свої погляди на шляхи розвитку літератури Хвильовий виклав у збірниках памфлетів «Камо грядеши» (1925), «Думки проти течії» (1926), у статтях «Апологети писаризму», «Україна чи Малоросія?» та ін. З-від його пера виходять прекрасні прозові

твори: книги оповідань «Сині етюди» (1923) та «Осінь» (1924), повість «Санаторійна зона», перша частина роману «Вальдшнепи».

Хвильовий був впевнений у тому, що тільки початкові етапи революційних перетворень у країні сприяли народженню нової людини. Згодом почалися деформації й виродження. Він бачив у житті і відтворював у своїх памфлетах та художніх творах омішання ідеї більшовизму, переродження свідомості колишніх революціонерів. Як митець він намагався поєднати ілюзію комуністичної перебудови світу з національним відродженням духовності рідного народу. За це його били і «ліві», і «праві», а він то наступав на своїх ворогів, то ревно каюся в неіснуючих гріхах. Нарешті він опинився у безвиході. Трагічне світовідчуження штовхало його до самогубства. На Україні в цей час шаленів шквал сталінських репресій. Було заарештовано колишнього президента ВАПЛІТЕ Михайла Ядового — в цьому Хвильовий побачив «розстріл цілої генерації» і крах національного відродження України. 13 травня 1933 р. він застрелився. Постріл Хвильового був протестом проти сваволі властей. Це була ще одна жертва в кривавому списку... До кінця свого життя Микола Хвильовий вірив, що комунізм — то животворна ідея. Про це він написав навіть у передсмертній записці...

Окремі видання, публікації в збірниках

3450. В електричний вік: Поема. — Х.: Всеукраїнським, 1921. — 14 с.

3451. Кіт у чоботях: (Із записної книжки) // Дочери Октябрю: Работницы и селянки Украины в дни великой пролетарской революции 1917-1922 года. — Х., 1922. — С. 53-61. — Те саме // Жовтень: 36. для юнацтва. — Х., 1924. — С. 118-127; Те саме // Іваниця Г., Чепіга Я., Якубський Б. Шляхом життя: Читанка для ст. груп трудової шк., робфаків, шк. для доросл. та ін.: У 2 ч. — К., 1924. — Ч. 2. — С. 225-236; Те саме. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1925. — 35 с.; Те саме / Вступ. ст. Я.Гримайла. — Х.: Укр. робітник, 1928. — 32 с.; Те саме. — 3-е вид. — Х.: ДВУ, 1928. — 35 с.; Те саме. — 4-е вид. — Х.: ДВУ, 1929. — 32 с.; Те саме. — 5-е вид. — Х.: ДВУ, 1930. — 30 с.; Те саме. — Х.; К.: Л-ра і мистецтв., 1932. — 24 с.; Те саме // Жулинський М. Із забуття — в безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. — К., 1990. — С. 278-289; Те саме // Вісти ВУЦВК. — 1922. — 10 верес. — С. 3-4; 12 верес. — С. 3-4.

3452. Сині етюди: Проза. — Х.: ДВУ, 1922. — 196 с. — Те саме рос. мовою / Пер. с укр. Евг. Курицкого. — Ленинград: Мысль, 1926. — 208 с.; Те саме: Новели, оповід., етюди / Упорядкув. та передм. І.Ф.Драча; Прим. та комент. П.І.Майдаченка. — К.: Рад. письм., 1989. — 424 с.; фотогр.; Те саме рос. мовою / Предисл. и пер. с укр. А.Руденко-Десняка. — М.: Сов. писатель, 1990. — 496 с.; фотогр.; Те саме / Худож. оформл. Е.Є.Дацюк. — Л.: Каменяр, 1991. — 152 с. — (Б-чка «На добрий вечір»).

Рец.: Меженко Ю. [Рецензія] // Книга. — 1923. — № 1. — С. 49; Майфет Г. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1927. — № 2. — С. 267-269.

3453. Заулок. — Х.: Гарт, 1923. — 16 с. — (Б-чка «Гарт». Сер. 1; № 3).

3454. Слово повстання; Пам'яті Гната Михайличенка; «О рудні, ваше свято...»: [Вірші] // Червоний декляматор. — К., 1923. — С. 97-99.

3455. Солонський Яр: Оповід. // Іваниця Г., Чепіга Я., Якубський Б. Шляхом життя: Читанка для ст. груп трудової шк., робфаків, шк. для доросл. та ін.: У 2 ч. — К., 1923. — Ч. 1. — С. 231-237. — Те саме // Жовтень: Зб. для дітей та юнацтва. — Х., 1925. — С. 132-140; Те саме // Хвильовий М., Косинка Г., Слісаренко О. Оповідання / Ред. В.Славко. — Б. м.: Заграва, б. р. — С. 6-26; Те саме // Вісти ВУЦВК. — 1922. — 27 верес. — С. 2-3.

3456. В очереті: Солонський Яр: Оповід. — Х.: Шлях освіти при Наркомосвіті УСРР, 1924. — 47 с.

3457. В очереті: Оповід. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1926. — 56 с. — Те саме. — 3-е вид. — Х.: ДВУ, 1928. — 32 с.; Те саме. — 4-е вид. — Х.: ДВУ, 1929. — 32 с.; Те саме. — 5-е вид. — Х.: О.: ДВУ, 1930. — 36 с.

3458. Злочин: Три оповід. — Х.: Шлях освіти при Наркомосвіті УСРР, 1924. — 55 с. — (Б-ка селянина. Сер. красного письменства / За ред. С. Пилипенка). — Те саме. — 2-е вид. — К.: ДВУ, 1926. — 68 с.; Те саме // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 18 листоп. — С. 2-3; 25 листоп. — С. 2-3; 2 груд. — С. 2-3; 9 груд. — С. 2-3; Нові дні. — 1983. — № 399. — С. 3-7; № 400. — С. 3-6.

3459. Осінь. — Х.: Червон. шлях, 1924. — 280 с.

Рец.: Христюк П. Соціальні мотиви в творчості М.Хвильового // Червон. шлях. — 1924. — № 4-5. — С. 256-263.

3460. Редактор Карк. — Л.: Нова культура, 1924. — 31 с.

3461. Камо грядеши: Памфлети. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 65 с. — Те саме: Уривки // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 798-811.

Рец.: Доленго М. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1925. — С. 224-225.

3462. Колонії, віли... — Х.: Книгоспілка, 1925. — 52 с.

3463. Юрко. — Х.: ДВУ, 1925. — 20 с.

3464. Бараки, що за містом. — К.: ДВУ, 1926. — 24 с. — Те саме. — К.: ДВУ, 1929. — 24 с.

3465. Думки проти течії: Памфлети. — Х.: ДВУ, 1926. — 128 с. — Те саме // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 812-820; Те саме // Вісти ВУЦВК: Культура і побут — 1925. — 22 листоп. — С. 1-4; 29 листоп. — С. 1-4; 13 листоп. — С. 1-4.

3466. Життя. — Х.: ДВУ, 1926. — 16 с. — Те саме. — Х.: ДВУ, 1929. — 16 с.; Те саме // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 13-15; Нові дні. — 1956. — № 76. — С. 9-11.

3467. На глухім шляху. — Х.: ДВУ, 1926. — 16 с. — Те саме. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1929. — 16 с.; Те саме // Шляхи мистецтва. — 1923. — № 5. — С. 39-40; Нові дні. — 1954. — № 54. — С. 8-9.

3468. «О рудні, ваше свято...»; На цвинтарі; За обрієм зима: [Вірші]; Кіт у чоботях; (Із записної книжки); На глухім шляху: (Експромт) // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 35-365.

3469. Пудель. — Х.: Книгоспілка, 1926. — 71 с. — Те саме. — Х.; О.: ДВУ, 1930. — 32 с.

3470. Синій листопад. — Х.: ДВУ, 1926. — 24 с. — (Б-чка худож. л-ри). — Те саме // Вітчизна. — 1987. — № 12. — С. 134-143.

3471. «Соціологічний еквівалент» трьох критичних оглядів. — Х.: Харків-друк, 1927. — 64 с. — (Б-ка журн. «ВАПЛІТЕ»; № 4). — Те саме // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 1. — С. 80-101.

3472. Про «сатану в бочці» або графоманів, спекулянтів та інших «просвітян»: Перший лист до літературної молоді; Що таке мистецтво; Український масовізм; Що ж таке Європа?; Психологічна Європа; Культурний епігонізм; Апологети писаризму; До проблеми культурної революції; «Дайош пролетаріат!; Іще «Дайош пролетаріат!; Іще «Дайош» інтелігенцію!; Московські задрипанки; «Соціологічний еквівалент» трьох критичних оглядів: Ст. // Шляхи розвитку української пролетарської літератури: Літ. дискусія (1925-1928). — Х., 1928. — С. 47-74.

3473. Твори: В 2 т. — 2-е вид. — Х.: ДВУ, 1928-1929.

Т.1: Етюди. — 1929. — 340 с.

Т.2: Осінь. — 1928. — 356 с.

3474. «За обрієм зима...»: [Вірші]; Осінь у лісі; Нарис // Декламатор «Сяйво» / Уложив М.Зеров. — К., 1929. — С. 226,403-404.

3475. Із Варіної біографії: Оповід. — Х.: Укр. робітник, 1929. — 128 с. — Те саме. — Х.: Укр. робітник, 1929. — 64 с. — (Дешева б-ка красн. письменства); Те саме // Літ. ярмарок. — 1928. — Кн. 1. — С. 9-39; Красн. слово. — 1929. — № 1. — С. 16-38. — Рос. мовою; Шквал. — 1929. — № 20. — С. 12.

3476. Легенда: Оповід. — К.: Б-ка газ. «Правда», 1929. — 48 с.

3477. Мати, наречений. — Х.: Укр. робітник, 1929. — 64 с.

3478. «О рудні, ваше свято...»; Молотки; «Швець працює...»; «За обрієм зима...»: [Вірші]; На глухім шляху; Солонський Яр: Оповід. // Вибр. твори нової української літератури / Упорядкув. М.Плевако. — К.: Рух, 1929. — Стп. 722-736.

3479. Іван Іванович / Передм. М.Майорова. — Х.: Пролетарій, 1930. — 84 с. — Те саме // Чотири шаблі: 36. східноукраїнської прози. — Париж, 1938. — С. 41-92; Те саме // Літ. ярмарок. — 1929. — № 7. — С. 5-56; Вітчизна. — 1987. — № 12. — С. 108-134.

Рец.: Болла Д. Нова повість М.Хвильового // Зоря. — 1930. — № 7. — С. 16; Гельфандбейн Г. [Рецензія] // Молодняк. — 1930. — № 5. — С. 111-112.

3480. «Кохаємо залізо й мідь...»; Молотки; Пісня шевця: [Вірші] // Декламатор / За ред. О.Слісаренка. — 2-е вид., доп. — Х., 1930. — С. 41.

3481. По барвінківському району: З блокноту кор. — Х.: ДВУ, 1930. — 64 с.
3482. Ревізор. — Х.; О.: ДВУ, 1930. — 47 с. — Те саме // Літ. ярмарок. — 1909. — № 9. — С. 6-36.
3483. Сантиментальна історія. — Х.: ДВУ, 1930. — 116 с. — Те саме // Україна. — 1989. — № 12. — С. 17-20; № 13. — С. 5-18; № 14. — С. 9-10.
3484. Швець працює; На цвинтарі: [Вірші] // Декляматор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 488-489.
3485. Я (Романтика). — Х.; О.: ДВУ, 1930. — 32 с. — Те саме // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд.: Є.В.Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 136-151; Те саме // Оповідання українських письменників (ХХ століття). — О., 1997. — С. 93-109; Те саме рос. мовою // Лит. учеба. — 1989. — № 4. — С. 123-130; Наш сучасник. — 1989. — № 9. — С. 98-110.
3486. Жизнь: Этюды / Авториз. пер. с укр. П.Опанасенко и Л.Жданова. — Ленинград: Госиздат. худож. лит., 1931. — 352 с. — (Сер. укр. лит.).
3487. Майбутні шахтарі. — Х.; О.: Молодий більшовик, 1931. — 68 с. — Те саме // Молодняк. — 1931. — № 8. — С. 62-76.
3488. Старі поезії. — Х.: Л-ра і мистец., 1931. — 96 с.
3489. З лабораторії. — Х.: Л-ра і мистец., 1932. — 228 с.
3490. Оповідання / Авт. вступ. слова Г.Епік. — Х.; О.: Молодий більшовик, 1932. — 128 с.: портр.
3491. Вальдшнепи: Роман / Післямова Юр.Д. — Зальцбург: Нові дні, 1946. — 121, VIII с. — Те саме / Передм. вид-ва «Укр. вісті». — Б.м.: Укр. вісті, 1952. — 167 с.; Те саме // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 5. — С. 5-69; № 6; Київ. — 1990. — № 1. — С. 5-40.
3492. Листи до Аркадія Любченка // Голубі диліжанси: Листування ваплітян: Матеріали з арх. Аркадія Любченка. — Нью-Йорк, 1955. — С. 11-13: фотогр.
3493. На озера: Новела // Збірка українських новел. — Нью-Йорк, 1955. — С. 136-146.
3494. Редактор Карк; Я (Романтика): Оповід.; Камо грядеши; Думки проти течії; Апологети писаризму: До проблеми культурної революції; Україна чи Малоросія? (Урив.); Памфлети // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 406-442, 798-831.
- 3494а. Камо грядеши: (Урив. з памфлетів) // Документи українського комунізму. — Нью-Йорк, 1962. — С. 94-131.
3495. Швець працює; На класичні мотиви: [Вірші]; «Золоте черево», як вихід із репертуарного тупика: (Стеногр. однієї розмови); До книги сто тридцять дев'ятої

[«Літературного ярмарку»]; Пролог до книги сто сорок другої [«Літературного ярмарку»]; Записки-запитання // Легкосиня даль: Ваплітянський зб. / Упорядкув., ред. та прим. Ю.Луцького. — Нью-Йорк, 1963. — С. 23-48: фотогр.

3496. Швець працює; На класичні мотиви; [Вірші]; Манифест Всеукраїнської літературної академії / Проект В.Блакитного; «Золоте черево», як вихід із репертуарного тупика: (Стеногр. однієї розмови); До книги сто тридцять дев'ятої [«Літературного ярмарку»]; Пролог до книги сто сорок другої [«Літературного ярмарку»]; Записки-запитання; Вас. Еллан; Листи до Любченка // Ваплітянський збірник: З нагоди п'ятдесятиріччя ВАПЛІТЕ. — 2-е вид., доп. / Під ред. Ю.Луцького. — Торонто, 1977. — С. 47-72, 208-210.

3497. Хвильовий М. Твори: У 5 т. / Упорядкув. й заг. ред. Г.Костюка. — Нью-Йорк; Балтимор; Торонто: Смолоскип, 1978-1986: фотогр.

Т. 1 / Вступ. ст. Г.Костюка. — 1978. — 436 с.

Т. 2 / Вступ. ст. М.Шкандрія. — 1980. — 409 с.

Т. 3 / Вступ. статті Г.Костюка, С.Гординського. — 1982. — 505 с.

Т. 4 / Вступ. ст. Ю.Шевельова. — 1983. — 662 с.

Т. 5. — 1986. — 834 с.

Рец.: Появився 1-й том творів М.Хвильового // Жіноч. світ. — 1979. — № 3. — С. 25; Р.Д. [Рецензія] // Укр. історик. — 1982. — № 1-2. — С. 123; Появився IV-ий том творів Миколи Хвильового // Нові дні. — 1983. — № 401-402. — С. 24; Мовчан Ю. П'ятий том Миколи Хвильового // Нові дні. — 1986. — № 442. — С. 19-21, 33; У в-ві «Смолоскип» появилася 5-ий том творів Миколи Хвильового // Нові дні. — 1986. — № 437-438. — С. 29.

3498. Клавіатурте; Досвітні симфонії: [Вірші] // Жулинський М. Із забуття — в безсмертя: Сторінки призабутої спадщини. — К., 1990. — С. 289-293.

3499. Твори: У 2 т. / Упоряд.: М.Г.Жулинський, П.І.Майдаченко; Передм. М.Г.Жулинського. — К.: Дніпро, 1990.

Т.1: Поезія; Оповідання; Новели; Повісті. — 654 с.

Т.2: Повість; Оповідання; Незакінчені твори; Нариси; Памфлети; Листи. — 925 с.

3500. Синий ноябрь: Избр. / Пер. с укр. и послесл. А. Руденко-Десняка. — М.: Известия, 1991. — 640 с.: фотогр.

3501. Україна чи Малоросія?: Памфлети / Вступ. статті М.Жулинського, Г.Костюка; Заг. ред. М. Г. Жулинського. — К.: Смолоскип, 1993. — 291 с.

3502. Новели, оповідання; Повесть про санаторійну зону; Вальдшнепи: Роман: Поетичні твори; Памфлети / Вступ. ст., упорядкув. і прим. В.П.Агеєвої; Ред. М.Г.Жулинський. — К.: Наук. думка, 1995. — 816 с. — (Б-ка укр. л-ри. Рад. укр. л-ра).

3503. Я (Романтика); Кіт у чоботях; Арабески; Дорога і ластівка / Упоряд. і авт. вступ. ст. М.Кривенко // Микола Хвильовий: Огнецвіт фантазії. — К., 2000. — С. 27-64; ілюстр. — (Усе для шк.: Укр. л-ра. 11 кл.: Вип. 1).

3504. Stories from the Ukraine / Translated with an introduction by G.S.N.Luckyj. — New York: Philosophical library, 1960. — 234 p.

3505. The cultural Renaissance of Ukraine: Polemical pamphlets, 1925-1926. — Edmonton: University of Alberta, Canadian Institute of Ukrainian studies, 1986. — 266 p.

Публікації в журналах, календарях

3506. Слово повстання: [Вірш] // Шляхи мистецтва. — 1921. — № 1. — С. 6.
3507. Ex oriente lux; Клавіатурге; Пісня тракту; Тіні; На позиції: [Вірші] // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 1. — С. 4-6.
3508. Зелена туга: [Вірш] // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 6-8.
3509. На класичні мотиви: [Вірш] // Шляхи мистецтва. — 1923. — № 5. — С. 5.
3510. «Ахтанабіль» сучасності або Валеріян Поліщук в ролі лектора Комуністичного університету // Червон. шлях. — 1925. — № 11-12. — С. 309-327.
3511. Іраїда: Початок роману // Життя й революція. — 1925. — № 11. — С. 11-21.
3512. «Золоте черево», як вихід із репертуарного тупика: (Стеногр. однієї розмови) // Нове мистецтво. — 1926. — № 28. — С. 3-7; № 29. — С. 3-6.
3513. На озера: Урив. з оповід. // Всесвіт. — 1926. — № 15. — С. 2-4: фотогр.; Нові дні. — 1954. — № 52. — С. 6-9.
3514. «Une lettre» // Нове мистецтво. — 1926. — № 26. — С. 10-11.
3515. Наречений: Оповід. // Всесвіт. — 1927. — № 35. — С. 4-7.
3516. Одвертий лист до Володимира Коряка // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 5. — С. 158-173.
3517. Лист: [До редакції] // Зоря. — 1928. — № 3. — С. 28-29.
3518. Лист до редакції // Червон. шлях. — 1928. — № 4. — С. 232-233.
3519. З глибокою пошаною // Універсал. журн. — 1929. — № 2. — С. 54.
3520. «Кричуще божество» // Пролітфронт. — 1930. — № 1. — С. 247-252.
3521. Остап Вишня в «світлі» «лівої» балалайки // Пролітфронт. — 1930. — № 4. — С. 254-309.
3522. Чим причарувала «Нова генерація» тов. Сухино-Хоменка? // Пролітфронт. — 1930. — № 3. — С. 229-269.
3523. З лябораторії: Оповід. // Червон. шлях. — 1931. — № 7-8. — С. 5-18.
3524. За консолідацію // Червон. шлях. — 1931. — № 4. — С. 88-91.

3525. Оповідання про Степана Трохимовича // Червон. шлях. — 1931. — № 9. — С. 5-24; № 10. — С. 7-29.

3526. Щасливий секретар: Оповід. // Всесвіт. — 1931. — № 19. — С. 6-7.

3527. Арабески: (Уривки) // Нові дні. — 1951. — № 17-18. — С. 1; 1955. — № 64. — С. 10-12; № 65. — С. 9-10; № 66. — С. 8-12.

3528. Московські задрипанки // Нові дні. — 1951. — № 23. — С. 21-23.

3529. За обрієм зима: [Вірш] // Нові дні. — 1955. — № 64. — С. 12.

3530. Молотки: [Вірш]; Редактор Карк: Уривок з новели; Швець працює: [Вірш] // Укр. календар. — Варшава, 1967. — С. 43-46, 318.

3531. Уривок з автобіографії // Вітчизна. — 1987. — № 12. — С. 106-108.

3532. Повесть о санаторийной зоне / Пер. с укр. А. Руденко-Десняка; Вступ. слово М. Жулинского // Дружба народов. — 1988. — № 7. — С. 73-136.

Рец.: Скуратовский В. В. В окрестностях санаторной зоны // Лит. обозрение. — 1989. — № 4. — С. 32-34.

3533. Оповідання: Щасливий секретар; Злочин; Мисливські оповідання добродія Степчука // Прапор. — 1990. — № 11. — С. 18-70.

3534. Україна чи Малоросія? // Слово і час. — 1990. — № 1. — С. 7-31.

3535. Зі сходу світло: Урив. // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 69-70. — С. 2 обкл.; 2001. — № 37. — С. 2 обкл.

3536. Клав'ятурте; На цвинтарі; Голод; «Моя золота береза...»; «Ах, як мертво...»; «На мінори розсипалась мряка...»; «Прийде сюди холодна, вечірня...»; [Вірші] // Вітчизна. — 2000. — № 11-12. — С. 125-128.

•

3537. Mother: A short story // Ukraine. — 1989. — № 7. — Р. 30-32.

Публікації в газетах

3538. Біля брами заводу: [Вірш]; Мазень: Ескіз // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 20 листоп. — С. 3.

3539. Від Волги до Дніпра: Метелики // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 13 верес. — С. 2.

3540. Павлові Тичині: [Вірш] // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 16 черв. — С. 2.

3541. «Твоє, о рудня, свято...»: [Вірш] // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 27 листоп. — С. 3.

3542. «У полі голосить мати...»: [Вірш] // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 30 жовт. — С. 3.

3543. «Я із жовто — блакиття перший...»: [Вірш] // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 13 листоп. — С. 4.

3544. Пільняк, «словоблудіє» і «некий» рецензент» // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 16 берез. — С. 3.

3545. Поет-комунар // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 6 груд. — С. 3; Те саме / Передм. В.Агеевої «Революційна муза» // Молодь України. — 1989. — 12 січ. — С. 3.

3546. Про демагогічну водичку або Справжня адреса української воронщини, вільна конкуренція, ВУАН і т.д.: (Третій лист до літ. молоді) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 21 черв. — С. 1-4.

3547. Про Коперника з Фрауснбургу або Абетка азійського ренесансу в мистецтві: (Другий лист до літ. молоді) // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 21 трав. — С. 2-7.

3548. Про «сатану в бочці» або Про графоманів, спекулянтів та інших «просвітян»: Перший лист до літ. молоді // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 30 квіт. — С. 4-7.

3549. Апологети писаризму: До проблеми культурної революції // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 28 лют. — С. 2-3; 7 берез. — С. 2-6; 14 берез. — С. 2-8; 21 берез. — С. 2-6; 28 берез. — С. 1-8.

3550. Промова на загальних зборах Харківської організації ВУСПП 24.02.1931 р. // Літ. газ. — 1931. — 30 берез. — С. 1-2: фотогр.

3551. Нам є що захищати // Літ. газ. — 1932. — 20 квіт. — С. 1: фотогр.

3552. Оповідання схвильованої Ганки // Літ. газ. — 1933. — 27 трав. — С. 2.

3553. Клавіатурте: Досвітні симфонії: [Вірші]; Кіт у чоботях: Новела // Літ. Україна. — 1988. — 7 квіт. — С. 6.

3554. Уривок з автобіографії / Вступ. ст. А.Гризуна // Ленін. правда. — 1988. — 13 берез. — С. 4.

3555. Слово, якого чекали...: Невідомі листи М.Хвильового до М.Зерова / Публ., вступ та прим. В.Брюховецького // Культура і життя. — 1989. — 26 лют. — С. 5.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 526-534, 656; № 21, с. 619-620; № 75, с. 41; № 3500, с. 691-786.

Довідкові видання

3556. Хвильевый, Микола / Б.К. // БСЭ. — М., 1935. — Т. 59. — С. 488.

3557. Онацький Є. Хвильовий Микола, властиво Фітільов; Хвильовизм // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1967. — Т. 8, кн. 16. — С. 2000-2003.

3558. Хвильовий Микола Григорович // УРЕС. — К., 1968. — Т.3. — С. 676.

3559. Хвильовий Микола / Г.Кошелівець // Енцикл. українознавства: Словник, частина. — Париж; Нью-Йорк, 1980. — Т. 9. — С. 3573-3574: фотогр.

•

3560. Khvylovy, Mykola / I.Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1988. — Vol. 2. — P. 500-502.

Літературознавчі монографії. Статті в книгах і періодиці

3561. Ган О. Трагедія Миколи Хвильового. — Б.м.: Прометей, б.р. — 77 с.

3562. Коряк В. Хвильовистий соціологічний еквівалент: Лист темної людини. — Х.: ВУСПП, 1927. — 59 с. — Те саме // Гарт. — 1927. — № 1. — С. 74-103.

3563. Хвиля А. Від ухилу — у прірву: (Про «Вальдшнепи» Хвильового). — Х.: ДВУ, 1928. — 55 с.

3564. Микола Хвильовий // Вибр. твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — С. 722-736.

3565. Лясковець М. Микола Хвильовий: Легенда та дійсність. — Зальцбург: Звено, 1948. — 23 с.

3566. Плющ В. Правда про хвильовизм. — Мюнхен: Накладом голов. управи Спілки Визволення України, 1954. — 63 с.

3567. Островерха М. Чорнокнижник із Зубівки: Хвильовий і хвильовизм. — Нью-Йорк: Накладом автора, 1955. — 32 с.

3568. Маланюк Є. Книга спостережень: Проза: В 2 кн. — Торонто, 1962-1966.
Т. 1: 13 травня 1933 року. — С. 260-268;
Т. 2: 13.05.1933. — С. 380-386.
3569. Лисяк-Рудницький І. Микола Хвильовий // Між історією і політикою. — Мюнхен, 1973. — С. 228-232.
3570. Лавріненко Ю. Рапсодія на 1933-ій і саможертву Хвильового // Лавріненко Ю. Павло Тичина і його поема «Сковорода». — Мюнхен, 1980. — С. 42-56.
3571. Костюк Г. Неопалима купина: Роздуми редактора п'ятитомника М.Хвильового // Слово: Література. Мистецтво. Критика. Мемуари. Документи. — Едмонтон, 1990. — 36. 12. — С. 133-145. — На обкл.: Слово: 36. укр. письменників.
3572. Жулинський М.Г. Микола Хвильовий. — К.: Т-во «Знання» України, 1991. — 32 с. — (Сер. 6, Світ культури; № 7).
3573. Стебельський Б. Українізми в творах Миколи Гоголя і русизми в творах Миколи Хвильового // Стебельський Б. Ідеї і творчість: 36. ст. та есеїв. — Торонто, 1991. — С. 214-234.
3574. Шерех Ю. Літ Ікара: (Памфлети Миколи Хвильового) // Шерех Ю. Третя сторожа. — К., 1993. — С. 266-332.
-
3575. Йогансен М. До проблеми вільного розміру: (Поема Хвильового: «В електричний вік») // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 1. — С. 3-45.
3576. Сонцвіт В. Поезія праці: «Молодість», книга Хвильового // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 2. — С. 61-62.
3577. Белецький О. В шуканнях нової повістярської форми: (Микола Хвильовий, «Сині етюди». Проза. Харків 1923, стор.193) // Шляхи мистецтва. — 1923. — № 5. — С. 59-63.
3578. Меженко Ю. Творчість М.Хвильового // Шляхи мистецтва. — 1923. — № 5. — С.55-59.
3579. Могилянський М. [Рецензія] // Книга и революция. — 1923. — № 4. — С. 74. — Рец. на кн.: Хвильовий М. Сині етюди. — Х.: ДВУ, 1923. — 193 с.
3580. Пилипенко С.В. По бур'янах революції: (Про Хвильового-новеліста) // Червон. шлях. — 1923. — № 1. — С. 188-200.
3581. Пилипенко С. Тов. Хвильовий в ролі літпопа // Плужанин. — 1925. — № 3. — С. 21-22.
3582. Сулима М. Фразеологія Миколи Хвильового: Фрагменти // Червон. шлях. — 1925. — № 1-2. — С. 263-290.

3583. Чирков М. Микола Хвильовий у його прозі // Життя й революція. — 1925. — № 9. — С. 38-44; № 10. — С. 38-44.

3584. Шупак С. Псевдомарксизм Хвильового // Життя й революція. — 1925. — № 12. — С. 61-69.

3585. Любченко А. Миколі Хвильовому: Лист // Нове мистецтво. — 1926. — № 28. — С. 10-11.

3586. Невіра Х. Ще про Миколу Хвильового // Плужанин. — 1927. — № 4. — С. 22.

3587. Юринєць В. М. Хвильовий як прозаїк // Червон. шлях. — 1927. — № 1. — С. 253-268.

3588. Коряк В. Веселий швець Максим Заноза: Другий лист темної людини; Миколі Хвильовому // Гарт. — 1928. — № 1. — С. 49-66.

3589. Сухино-Хоменко В. Хвильовизм — карамазовщина // Критика. — 1928. — № 1. — С. 46-59.

3590. Майоров М. Кілька слів на адресу Іванів Івановичів // Літ. ярмарок. — 1929. — № 7. — С. 56-59.

3591. Майфет Г. Про «Сантиментальну історію» М. Хвильового // Життя й революція. — 1929. — № 3. — С. 100-109.

3592. Антонюк С. «Божество» сердиться, або Нові подвиги конквістадора Хвильового // Нова генерація. — 1930. — № 2. — С. 23-28.

3593. Гірчак Є. Хвильовизм та донцовщина // Захід. Україна. — 1930. — № 2. — С. 47-52.

3594. Маловічко І. Як засипався М. Хвильовий на захисті Остапа Вишні // Нова генерація. — 1930. — № 11-12. — С. 26-30.

3595. Макаренко Ю. До перебудови: (М. Хвильовий. Останній період творчості. Оповідання: «Останній день» — «Декада» № 12, «Щасливий секретар» — «Всесвіт» № 19, «Майбутні шахтарі» — «Молодняк» № 8) // Забой. — 1931. — № 20. — С. 31-33.

3596. Микола Григорович Хвильовий: Некролог // Всесвіт. — 1933. — № 6-7. — С. 5: фотогр.

3597. Славінський М. Дві смерті // Тризуб. — 1933. — № 30-31. — С. 3-5. Мета. — 1953. — № 3-4. — С. 16-17.

3598. Гармаш Р. Трагедія М. Хвильового — трагедія нашого покоління // Вєст. — 1947. — № 1. — С. 24-34.

3599. Сивенко Б. Чи і як не чує Т. Шевченка М. Хвильовий у «Вальдшнепах»? // Нові дні. — 1951. — № 17-18. — С. 25-27.

3600. В.С-ко. Творений міт: Дещо про Хвильового і хвильовистів // Вісник. — 1953. — № 3. — С. 8-12.
3601. Шерех Ю. Хвильовий без політики // Нові дні. — 1953. — № 40. — С. 2-6.
3602. «...А на мене лізуть гадюки»: Наклепникам на М.Хвильового в альбом // Нові дні. — 1954. — № 52. — С. 9-10.
3603. Любченко А. Його таємниця: Урив. // Нові дні. — 1955. — № 61. — С. 9-10.
3604. Большевики про М.Хвильового // Смолоскип. — 1956. — № 7. — С. 6.
3605. Голубенко П. «Мазепинство» Миколи Хвильового // Нові дні. — 1959. — № 112. — С. 2-4.
3606. Горбач А.Г. Хвильовий англійською мовою // Сучасність. — 1961. — № 2. — С. 114.
3607. Сварог В. Хвильовий англійською мовою // Нові дні. — 1961. — № 133. — С. 4-6.
3608. Чому Хвильовий? // Смолоскип. — 1962. — № 24. — С. 1-2.
3609. Лисяк-Рудницький І. Хвильовий по-англійськи // Сучасність. — 1962. — № 1. — С. 110-112.
3610. Голубенко П. Хвильовий і Шпенглер // Сучасність. — 1963. — № 5. — С. 53-79.
3611. Лавріненко Ю. Проза Миколи Хвильового в оцінці американської критики (1933-1963) // Листи до приятелів. — 1963. — С. 22-23.
3612. Володимир Винниченко про самогубство М.Хвильового і М.Скрипника // Сучасність. — 1971. — № 9. — С. 7-18.
3613. Сіак Д. Микола Хвильовий у найновішій радянській історії літератури // Нові дні. — 1971. — № 260. — С. 19-22.
3614. Донцов Д. Микола Хвильовий // Сучасність. — 1973. — № 5. — С. 75-94.
3615. 13 травня 1933 // Сучасність. — 1973. — № 5. — С. 70-74.
3616. Юрняк А. Микола Хвильовий: (До 40-річчя загибелі. Жмут спогадів і рефлексів) // Нові дні. — 1973. — № 282-283. — С. 22-23.
3617. Костюк Г. Трагічний фінал: До 45-річчя від дня смерті Миколи Хвильового // Сучасність. — 1978. — № 5. — С. 19-34.
3618. Любченко А. Його таємниця: У 45-і роковини смерті Миколи Хвильового // Сучасність. — 1978. — № 5. — С. 3-18.

3619. Шевельов Ю. Про памфлети Миколи Хвильового // Сучасність. — 1978. — № 2. — С. 17-59.

3620. Голубенко П. Микола Хвильовий сьогодні // Сучасність. — 1979. — № 2. — С. 47-64.

3621. Кобець О. Микола Хвильовий: 3 недрукованих спогадів // Нові дні. — 1979. — № 358. — С. 22-25; 1980. — № 1. — С. 30-32.

3622. Тарнавський О. Трагічний 1933 р.: (Із слова на літ. вечорі, присвяч. М. Хвильовому, в Нью-Йорку) // Нові дні. — 1979. — № 5. — С. 14-15.

3623. Костюк Г. Моя перша зустріч з М.Хвильовим: (Урив, із спогадів) // Нові дні. — 1981. — № 5. — С. 10-13.

3624. Гришко В. Гоголівське у Хвильового // Сучасність. — 1982. — № 7-8. — С. 15-45; № 12. — С. 15-45.

3625. Тарнавський О. Микола Хвильовий в opinii сучасників // Альм. УНСО. — Джерсі Сіті, 1982. — С. 135-144.

3626. Ярошівський О. Дещо про М.Хвильового // Нові дні. — 1982. — № 1. — С. 17-18.

3627. Голубенко П. Поза межами можливого: Памфлети Миколи Хвильового // Сучасність. — 1983. — № 12. — С. 58-71.

3628. Голубенко П. Трагедія Миколи Хвильового // Нові дні. — 1983. — № 400. — С. 6-9; № 401-402. — С. 18-20.

3629. Плюш Л. Дещо про запахи слів Миколи Хвильового // Сучасність. — 1983. — № 7-8. — С. 76-83.

3630. Шкандрій М. Микола Хвильовий: У п'ятдесяті роковини смерті // Сучасність. — 1983. — № 5. — С. 7-14.

3631. Рахманний Р. Дмитро Донцов і Микола Хвильовий, 1923-1933 // Визвол, шлях. — 1984. — № 6. — С. 656-668; № 7. — С. 805-819.

3632. Тарнавська М. Хвилював, хвилює і хвилюватиме! (Гутірка про М. Хвильового, приготована на запрошення Укр. студентської громади Пенсильванського ун-ту) // Нові дні. — 1984. — № 416. — С. 24-26.

3633. Тарнавський О. 1933 — заповідник смерті: (А.Кестлер і М.Хвильовий) // Нові дні. — 1984. — № 411. — С. 16-18.

3634. Лясківський-Коломієць А. Л. Плюш і М.Хвильовий // Нові дні. — 1986. — № 439. — С. 24-25.

3635. Балеї П. Марксизм і комунізм, Хвильовий і Штайнер // Нові дні. — 1987. — № 447. — С. 9-12.

3636. Гречанюк С.С. День повернення Миколи Хвильового // Укр. мова і літ. в шк. — 1987. — № 12. — С. 17-26: фотогр.; Літ. панорама: Щорічник. — К., 1988. — С. 202-218.

3637. Жулинський М. Талант незвичайний і суперечливий // Вітчизна. — 1987. — № 12. — С. 144-149.

3638. Вітошинська О. Нові дослідження над відродженням 20-х років та Миколою Хвильовим // Визвол. шлях. — 1988. — № 3. — С. 349-360; № 4. — С. 451-463; № 5. — С. 592-602.

3639. Куліш А. Соната без патетики // Україна. — 1988. — № 41. — С. 14-15; № 42. — С. 13-15; № 43. — С. 17-18.

3640. Рильський М. «Два поети громовиці» / Публ., вступ і комент. Ю.Д.Солода // Рад. літературознавство. — 1988. — № 9. — С. 55-57.

3641. Агеєва В.П., Мельник В.О. Микола Хвильовий // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 50-51.

3642. Брюховецький В. Романтик із непоступливою вдачею // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 25-29.

3643. Знатнов А. В поисках своей эпохи // Знамя. — 1989. — № 2. — С. 235-236.

3644. Коваль В. Сталинский приговор Миколу Хвильовому // Наш современник. — 1989. — № 9. — С. 93-98.

3645. Корж О. Еллан-Блакитний, Семенко, Сосюра, Хвильовий та інші... // Прапор. — 1989. — № 1. — С. 54-88.

3646. Листи Миколи Хвильового до Миколи Зерова / Підгот. текстів та прим. В.Брюховецького // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 50-51.

3647. Наєнко М.К. Прощальне слово М.Хвильового // Рад. літературознавство. — 1989. — № 8. — С. 29-31.

3648. Нікула А. До ювілею Миколи Хвильового: [Огляд виступів на секції суспільних наук АН УРСР (13 груд. 1988 р.)] // Рад. літературознавство. — 1989. — № 4. — С. 78-79.

3649. Танюк Л. Неприрученный вальдшнеп // Лит. учеба. — 1989. — № 4. — С. 130-132.

3650. Шевченко Л. Микола Хвильовий — читая вновь и впервые // Радуга. — 1989. — № 6. — С. 140-143.

3651. Шевчук В. Микола Хвильовий // Україна. — 1989. — № 12. — С. 17.

3652. Агеєва В. «Зайві люди» у прозі М.Хвильового // Слово і час. — 1990. — № 10. — С. 3-9.

3653. Агеева В. М'ятежний співець революції // Прапор. — 1990. — № 11. — С. 70-71.

3654. Глазунов Г.П. Політичні звинувачення знято // Комуніст України. — 1990. — № 10. — С. 71-73.

3655. Лозицький В. Микола Хвильовий // Під прапором ленінізму. — 1990. — № 4. — С. 52-60.

3656. Мельник В. Початок трагедії Миколи Хвильового // Київ. — 1990. — № 1. — С. 41-47.

3657. Мовчан Ю. Похорон Хвильового // Соц. культура. — 1990. — № 11. — С. 4-5: фотогр.

3658. Мукомела О.Г. Невідома сторінка літературної дискусії (1925-1928) // Слово і час. — 1990. — № 1. — С. 5-7: фотогр.

3659. Семененко О. Вечірній дзвін // Прапор. — 1990. — № 7. — С. 138-145.

3660. Гриценко О. Логіка бунту проти логіки // Вітчизна. — 1991. — № 7. — С. 152-157.

3661. Харчук Р.Б. Речі, які не вибирають: Думки з приводу прочитання новели Миколи Хвильового «Я (Романтика)» в 11 класі // Укр. мова і літ. в шк. — 1991. — № 8. — С. 52-54.

3662. Шерех Ю. Хвильовий без політики // Березіль. — 1991. — № 9. — С. 166-174.

3663. Вечірко О. Правда про замкнений простір: («Санаторійна зона» М.Хвильового і «Повість непогашеного місяця» Б.Пільняка) // Слово і час. — 1992. — № 12. — С. 33-36.

3664. Гаврильченко О., Коваленко А. Хвильовий, Холодний Яр та «громадянська війна» // Слово і час. — 1992. — № 8. — С. 52-59.

3665. Дніпровський І. Микола Хвильовий: Портрет м'ятежника // Сучасність. — 1992. — № 3. — С. 125-132.

3666. Донцов Д. Микола Хвильовий. Київ, 1942 / Вступ. ст. П.Думи // Книжник. — 1992. — № 1. — С. 1-10 (вкл.).

3667. Агеева В. Автор і герой у структурі новели Миколи Хвильового // Слово і час. — 1993. — № 12. — С. 16-21.

3668. Бондар І. Найкращий твір Миколи Хвильового // Березіль. — 1993. — № 1. — С. 154-157.

3669. В.Д. Письменник трагічної долі // Слово і час. — 1993. — № 12. — С. 15-16.

3670. Плющ Л. $1 < 3$, але кантор мав рацію...! До трагічного ювілею // Сучасність. — 1993. — № 10. — С. 139-154.
3671. Гунчак Т. Микола Хвильовий // Сучасність. — 1994. — № 2. — С. 117-118.
3672. До 100-річчя з дня народж. Миколи Хвильового // Всесвіт. — 1994. — № 1. — С. 160: фотогр.
3673. Квіт С. Шлях до «загірної комуни» // Слово і час. — 1994. — № 4-5. — С. 137-139.
3674. Лігостова О. Дзеркало душі: (Природа у структурі новел М.Хвильового) // Дивослово. — 1994. — № 5-6. — С. 59-60.
3675. Мейс Дж. Буремний дух розстріляного відродження: Микола Хвильовий // Сучасність. — 1994. — № 11. — С. 31-43.
3676. Плющ Л. Каббалістична символіка у Хвильового // Філософ. і соціол. думка. — 1994. — № 1-2. — С. 59-73.
3677. Сулима М. «Горня республика» Сковороди і «загірна комуна» Хвильового // Слово і час. — 1994. — № 2. — С. 43-48; Україна: Наука і культура. — 1996. — Вип. 29. — С. 160-165.
3678. Шевчук В. Драма Миколи Хвильового // Слово і час. — 1994. — № 2. — С. 40-42.
3679. Бурляй Ю. Правда про смерть Хвильового // Київ. — 1995. — № 6. — С. 140-142: фотогр.
3680. Гойда В. Пам'яті М.Хвильового // Світо-вид. — 1995. — III (20). — С. 121.
3681. Лігостова О. Вибір героїв Хвильового // Слово і час. — 1995. — № 1. — С. 56-59.
3682. Пивоваров В. «Отже, «Геть від Москви!», або Повернення Миколи Хвильового // Краєзнавство: Літопис укр. краєзнавців. — К., 1995. — Річниця VII, ч. 1-4(32-35). — С. 72-74.
3683. Агеева В. Мотиви й варіації: Роль інтертекстуальних зв'язків в укр. імпресіоніст. прозі // Слово і час. — 1996. — № 3. — С. 32-40.
3684. Вітошинська О. «Антигерой»: (Порівняльна аналіза «антигероїв» у Б.Антоненка-Давидовича, М.Хвильового і Ж.-П.Сартра // Визвол. шлях. — 1996. — № 3. — С. 362-368.
3685. Колісниченко А.І. «Я» — Естетика»: (Розділ з моногр. «Микола Хвильовий — катастрофа кентавра») // Іст.-літ. журн. — 1996. — № 2. — С. 43-46.
3686. Любченко А. Його таємниця // Кур'єр Кривбасу. — 1996. — № 59-60. — С. 44-52.

3687. Параскевич П. Іван Дніпровський про Миколу Хвильового // Березіль. — 1996. — № 11-12. — С. 178-180.

3688. Пахаренко В. Суть та еволюція ідеології М. Хвильового // Розбудова держави. — 1996. — № 7. — С. 44-48.

3689. Череватенко Л. Микола Хвильовий очима Аркадія Любченка // Кур'єр Кривбасу. — 1996. — № 59-60. — С. 41-44.

3690. Ющенко О. Як осіння журба між дерев...: (Микола Хвильовий) // Кур'єр Кривбасу. — 1996. — № 55-56. — С. 52-55.

3691. Ямчук П.М. Екзистенціальна проблематика імпресіоністичної новелістики Миколи Хвильового // Іст.-літ. журн. — 1996. — № 2. — С. 47-50.

3692. Колісниченко А. Катастрофа кентавра: Микола Хвильовий і естетика розстріляного ренесансу // Київ. — 1997. — № 7-8. — С. 115-129.

3693. Кресін О.В. Національна концепція Миколи Хвильового // Укр. іст. журн. — 1997. — № 6. — С. 58-63.

3694. Колісниченко А. Катастрофа кентавра: Микола Хвильовий і естетика розстріляного ренесансу: Есе друге // Київ. — 1998. — № 9-10. — С. 136-149.

3695. Партач Н. Утопічний характер «Загірної комуні» М.Хвильового // Слово і час. — 1998. — № 6. — С. 11-14.

3696. Ставицька Л. Лінгвоестетичний аналіз новели М.Хвильового «Я (Романтика)» // Дивослово. — 1998. — № 11. — С. 10-12.

3697. Цеков Ю.І. Підтекст художнього твору і свідомісчання письменника: (Микола Хвильовий) // Проблеми сучасного літературознавства: Зб. наук. праць. — О., 1998. — Вип. 2. — С. 149-180.

3698. Гудзь О. Рецидиви Дмитрія Карамазова: (До пробл. «Хвильовий і Шевченко») // Слово і час. — 1999. — № 3. — С. 24-28.

3699. Церна Г. «Вальдшнепи» — «Брати Карамазови» // Слово і час. — 1999. — № 12. — С. 58-61.

3700. Голубенко П. М.Хвильовий і О.Шпенглер // Хроніка. — 2000. — № 37-38. — С. 780-799.

3701. Голубенко П. Трагедія Миколи Хвильового // Хроніка. — 2000. — № 39-40. — С. 152-163.

3702. Портнов А. Ленін і більшовики в «Україні чи Малоросії?» Миколи Хвильового // Сучасність. — 2000. — № 1. — С. 73-74.

3703. Снегірьова В. Микола Хвильовий і Михайло Булгаков: пізнання революції // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. — 2000. — № 2. — С. 46-50.

3704. Солод Ю. Література Розстріляного Відродження: Микола Хвильовий — романтик революції // Рідні джерела. — 2000. — № 3. — С. 25-32.

3705. Човнова Н. «Бачити, відчувати, виражати — в цьому все мистецтво» // Укр. мова і л-ра в серед. шк., гімназіях та колегіумах. — 2000. — № 3. — С. 62-65.

3706. Швець Г. Система уроків вивчення творчості Миколи Хвильового // Дивослово. — 2000. — № 8. — С. 43-52; № 9. — С. 40-47.

3707. Дуб К. Автобіографічний синерген // Слово і час. — 2001. — № 4. — С. 15-23.

3708. Ковальчук О. Крик у структурі художнього світу М.Хвильового // Сіверянський літопис. — 2001. — № 3. — С. 107-110.

3709. Колісниченко А.І. Битва міфів і Микола Хвильовий // Проблеми сучасного літературознавства: Зб. наук. праць. — О., 2001. — Вип. 7. — С. 155-162.

3710. Немченко І.Ю. Герой-оповідач у структурі «Мисливських оповідань» М.Хвильового // Проблеми сучасного літературознавства: Зб. наук. праць. — О., 2001. — Вип. 7. — С. 147-154.

3711. Родін В. Історіософські концепції М.Хвильового та О.Шпенглера на зламі епох: точки зіткнення і розбіжності // Сіверянський літопис. — 2001. — № 2. — С. 114-117.

3712. Цюп'як І. Екзистенціаль смерті як вимір буття в прозі Миколи Хвильового // Слово і час. — 2001. — № 3. — С. 72-75.

•

3713. Zhulinsky M. Mikola Khvilivoy // Ukraine. — 1989. — № 7. — С. 29-30.

•

3714. В спілці «Плуг» // Вісти ВУЦВК. — 1922. — 11 жовт. — С. 4.

3715. Г-ко К. На літературні теми // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 23 груд. — С. 1.

3716. Гордієнко К. Або, або... Думки після вечору творчості М.Хвильового // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 16 січ. — С. 3.

3717. Л.П. 31-а вечірка «Плуга» // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 18 січ. — С. 4.

3718. У день п'ятнадцятиріччя: Письменники, художники, композитори: М.Хвильовий, Г.Епик // Літ. газ. — 1932. — 26 листоп. — С. 1.

3719. Безименський. Ще запекліше боротися з впливами класового ворога // Літ. газ. — 1933. — 27 трав. — С. 2.

3720. Забрало революційного гарту... // Літ. газ. — 1933. — 27 трав. — С. 2.
3721. Микитенко І. Наша відповідь — сміливіше йти вперед // Літ. газ. — 1933. — 27 трав. — С. 2.
3722. Некрологи про смерть Хвильового М.Г. // Літ. газ. — 1933. — 27 трав. — С. 2.
3723. Панч П. Від тебе чекали на допомогу в боротьбі за нове життя // Літ. газ. — 1933. — 27 трав. — С. 2.
3724. Лукаш М. Ідеологія фашизму в художніх творах Хвильового // Літ. газ. — 1934. — 13 трав. — С. 3.
3725. Жулинський М. Згадуючи і роздумуючи // Літ. Україна. — 1987. — 24 верес. — С. 6.
3726. Смолич Ю. ВАПЛІТЕ і я // Літ. Україна. — 1987. — 24 верес. — С. 6-7; 1 жовт. — С. 6-7.
3727. Вінниківський О. Комісія по творчій спадщині М.Хвильового // Літ. Україна. — 1988. — 3 листоп. — С. 1.
3728. Жулинський М. Микола Хвильовий // Літ. Україна. — 1988. — 7 квіт. — С. 6.
3729. Жулинський М. Палкий лицар революції: До 95-річчя з дня народж. М.Г.Хвильового // Сіл. вісті. — 1988. — 11 груд. — С. 3.
3730. Кобржицька Т. Близький білорусам // Літ. Україна. — 1988. — 15 груд.
3731. Коваль В. «Революціонер з голови до п'ят...»: Виповнилося 95 років від дня народж. укр. рад. письмен. Миколи Хвильового // Рад. Україна. — 1988. — 16 груд. — С. 3.
3732. Коваль В. Сталінський вирок Миколі Хвильовому // Літ. Україна. — 1988. — 8 груд. — С. 6.
3733. Пригарницький Ю. Дорога в нікуди і дорога до нас // Літ. Україна. — 1988. — 8 груд. — С. 7.
3734. Сивокінь Г. Повернення // Літ. Україна. — 1988. — 22 верес. — С. 5.
3735. Сидоренко В. Незгасне ім'я — Микола Хвильовий // Літ. Україна. — 1988. — 15 груд. — С. 6.
3736. Ющенко О. «А сонце — як на зло!..»: До 95-річчя від дня народж. М.Хвильового // Молодь України. — 1988. — 13 груд. — С. 3: фотогр.
3737. Ющенко О. З вічної подорожі: Слово про М.Хвильового // Рад. освіта. — 1988. — 15 листоп. — С. 4.

3738. Дніпровський І. Літературні стрічі: (Пам'ятка для мемуарів): Щоденник // Літ. Україна. — 1989. — 31 серп. — С. 7.
3739. Жулинський М. Талант, що прагнув до зір // Літ. Україна. — 1989. — 17 серп. — С. 6.
3740. Шевченко А. Шухляда Миколи Хвильового // Рад. Донецщина. — 1990. — 10 серп. — С. 3.
3741. Затонский Д. Украина: Запад или Россия?: О судьбе и творчестве М.Хвильового // Лит. газ. — 1991. — 27 февр. — С. 13.
3742. Фащенко В. «Чия правда, чия кривда?»: Тарас Шевченко і Микола Хвильовий // Літ. Україна. — 1992. — 27 лют. — С. 3.
3743. До ювілею М.Хвильового // Літ. Україна. — 1993. — 2 груд. — С. 1; Уряд. кур'єр. — 2 груд. — С. 2.
3744. Донцов Д. Микола Хвильовий // Літ. Україна. — 1993. — 13 трав. — С. 2.
3745. Жулинський М. Він пізнав радість бунту: Микола Хвильовий: Балансування на лезі мистецтва і політики // Літ. Україна. — 1993. — 16 груд. — С. 2.
3746. Ільєнко І. Легендарний бунтівник // Літ. Україна. — 1993. — 16 груд. — С. 1.
3747. Ільєнко І. Трагедія на вулиці Червоних письменників: До 60-річчя з дня смерті Миколи Хвильового // Уряд. кур'єр. — 1993. — 15 трав. — С. 7.
3748. Кириленко І. Остання найприкріша помилка // Літ. газ. — 1993. — 27 трав. — С. 2.
3749. Любченко А. Спогади про Хвильового: (Із запис. книжки) // Літ. Україна. — 1993. — 16 груд. — С. 2: фотогр.
3750. Микола Хвильовий у літературі і сучасності // Літ. Україна. — 1993. — 9 груд. — С. 1.
3751. Нудьга Г. Біля дорогої могили // Літ. Україна. — 1993. — 13 трав. — С. 2.
3752. «Про сторіччя від дня народження М.Г.Хвильового»: Постанова Каб. Міністрів України від 12 листоп. 1993 р. № 924 // Уряд. кур'єр. — 1993. — 16 листоп. — С. 2.
3753. Уроки Миколи Хвильового // Голос України. — 1993. — 25 листоп. — С. 1.
3754. «Я... романтик!» // Літ. Україна. — 1993. — 16 груд. — С. 1: фотогр.
3755. Гаско М. Честь їхній пам'яті: Спогади про Миколу Хвильового та про деякі харківські події 20-х років // Літ. Україна. — 1994. — 7 лип. — С. 4.

3756. Козак С. І за океаном — з Хвильовим // Літ. Україна. — 1994. — 24 лют. — С. 7.

3757. Губенко-Маслюченко В. Смерть Хвильового // Літ. Україна. — 1995. — 14 груд. — С. 4.

3758. Зленко Г. Д. «О Миколо! Ми в вирі любові...» // Укр. слово. — 1996. — 18 січ. — С. 6.

3759. На прощання з Любистком // Літ. Україна. — 1999. — I квіт. — С. 12. — Підписали: О.Ющенко, В.Коваль, М.Вовчок-Блакитний та ін.

Див. також: № 16, с. 349-465; № 55, с. 201-216; № 58, с. 356-363, 417, 437; № 64, с. 72-83; № 71, с. 44-68; № 72, с. 64-71; № 82, с. 393-405; № 83, с. 57-75; № 88, с. 122-126; № 91, с. 53-67; № 93, с. 16-21; № 100, с. 23-26, 33-81, 117-126; № 103а, с. 141-144, 151-152; № 106, с. 56-126; № 108, с. 220, 265, 268-271, 273-278, 283-288, 302-303, 315, 354, 415, 417, 455, 491, 493, 496-498, 505-506, 508-509, 525, 530-532, 535-539; № 114, с. 100-103; № 118, с. 6-34; № 118а, с. 99-138; № 119, с. 264-277; № 120, с. 90-102; № 122, с. 19-68; № 123, с. 255; № 124, с. 157-202, 174-182; № 129, Кн. I, с. 533-550; № 140, с. 112-122; № 145, с. 284-292; № 147, Т. 1, с. 57-68; Т. 2, с. 136-184; № 3451; № 3452; № 3479; № 3490; № 3491; № 3495; № 3497, Т. 1, с. 15-106; Т. 5; № 3499; № 3500; № 3501; № 3502; № 3503; № 3504; № 3532; № 3548; № 3554; № 3555.

Ілюстративні матеріали

3760. Микола Хвильовий, новеліст гартованський: Карикатура // Плуг: Літ. альм. — Х.: ДВУ, 1924. — Зб. перший. — С. 150.

3761. Редакція «Всесвіту»: Фотогр. // Всесвіт. — 1925. — № 10. — С. 24.

3762. Парад allez!: Микола Хвильовий: З альб. шаржів «Глобуса» до літ. дискусії // Глобус. — 1926. — № 6. — С. 142.

3763. Микола на ярмарку: Карикатура з приводу виходу нового альм. «Літ. ярмарок» // Культура і побут. — 1928. — 24 листоп. — С. 3.

3764. З українського мистецтва: Михалевиц; «Розплата»; «Більшовицька реквізіція»; «Млинки»: Ілюстр. до «Солонського Яру» М.Хвильового // Календар-альм. — Буенос-Айрес, 1960. — С. 50, 62, 82.

3765. Фотографія Миколи Хвильового разом з О.Довженком та К.Гордієнком // Україна. — 1990. — № 28. — С. 12.

3766. Фотографія Миколи Хвильового в труні // Україна. — 1994. — № 2. — С. 5.

Див. також: № 18; № 75; № 119; № 191; № 230; № 233; № 256; № 599; № 601; № 608; № 612; № 613; № 3452; № 3492; № 3495; № 3497; № 3500; № 3513; № 3550; № 3551; № 3559; № 3636; № 3657; № 3658; № 3672; № 3679; № 3736; № 3749; № 3754.

Художні твори, присвячені М.Г.Хвильовому

3767. Сосюра В. Миколі Хвильовому: [Вірш] // Сосюра В. Поезії. — Суми, 1921. — С. 12.

3768. Стодон О. Миколі Хвильовому: [Вірш] // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 13 листоп. — С. 4.

3769. Рильський М. Трудні дні: [Вірш] // Життя й революція. — 1926. — № 9. — С. 3.

3770. Блакитний (Еллан) В. Мик. Хвильовому: [Вірш] // Твори: Повне зібр. — Х., 1929. — С. 119.

3771. Сосюра В. «З поеми «Осінні зорі» // Сосюра В. Засуджене і заборонене: (Вибр. з творів). — Нью-Йорк, 1952. — С. 42-43.

3772. Атаманюк В. Пилипенко С.: [Вірш] // Нові дні. — 1954. — № 52. — С. 10.

3773. Сосюра В. Час: Миколі Хвильовому: [Вірш] // Легкосиня даль: Ваплітян. зб. / Упорядкув. Ю.Луцького. — Нью-Йорк, 1963. — С. 94-95. — Те саме // Ваплітянський збірник / Упорядкув. Ю.Луцького. — 2-е вид, доп. — Торонто, 1977. — С. 117-118; Те саме // Хвильовий М. Твори: В 5 т. — Нью-Йорк; Балтимор; Торонто, 1986. — Т. 5. — С. 608-609; Те саме // Сосюра В. Люблю я море: Поезії / Упорядкув. Г.Зленка. — О., 1989. — С. 35-38.

3774. Бора Б. Хвильовий М.: [Вірш] // Визвол. шлях. — 1968. — № 7-8. — С. 947-948.

3775. Рильський М. Микола Хвильовий: Експромт // Літ. Україна. — 1988. — 15 груд. — С. 6.

3776. Ющенко О. Микола Хвильовий: [Вірш] // Літ.Україна. — 1988. — 15 груд. — С. 6.

3777. Дніпровський І. «Умер! Хто каже: вмер?..»: [Вірш] // Літ. Україна. — 1989. — 31 серп. — С. 7.

3778. Забашта Л. І в смерті — правди торжество: [Вірш] // Літ. Україна. — 1989. — 30 листоп. — С. 4.

3779. Шамрай Т. Знайшли могилу Хвильового: [Вірш] // Хвильовий М. Сині етюди. — К., 1989. — С. 11.

3780. Ющенко О. Микола Хвильовий: (Урив. з повісті) // Ленін. правда. — 1989. — 19 берез. — С. 4.

3781. Ющенко О. Микола Хвильовий: Відлуння: [Вірш] // Вітчизна. — 1989. — № 12. — С. 13-14.

3782. Перерва А. Хвильовий: [Вірш] // Березіль. — 1991. — № 6. — С. 4.

3783. Ющенко О. Ріка вічності: Пам'яті Миколи Хвильового: [Вірш] // Літ. Україна. — 1993. — 16 груд. — С. 1.

3784. Данько М. Маяк Хвильового: [Вірш] // Кур'єр Кривбасу. — 1996. — № 55-56. — С. 54.

3785. Шелестюк В. «Де хвилями жита...»: [Вірш] // Кур'єр Кривбасу. — 1996. — № 55-56. — С. 54.

3786. Косач Ю. Пам'яті М.Хвильового: [Вірш] // Альм. УНС. — Джерсі Сіті, 1997. — С. 165.

3786 а. Перепеляк І. Микола Хвильовий: [Вірш] // Літ.Україна. — 1997. — 23 січ. — С. 4.

3786 б. Королів А. До 100-річчя Миколи Хвильового: [Вірш] // Дивослово. — 1998. — № 10. — обкл.

**ХОТКЕВИЧ
ГНАТ МАРТИНОВИЧ**

1877-1938

Народився 31 грудня 1877 р. у Харкові. В 1900 р. закінчив там технологічний інститут. Ще у дитинстві навчився віртуозно грати на бандурі і в студентські роки разом з друзями-студентами проводив культурно-освітню роботу на селі: влаштовував вистави, їздив місцями козацької слави; був одним з організаторів виступу кобзарів-лірників на Археологічному з'їзді в Харкові 1902 р., а також фундатором першого в Росії робітничого театру.

На роки навчання припадають контакти Хоткевича із членами Української соціал-демократичної партії. Внаслідок цього його на рік було виключено з інституту як неблагонадійного. Гнат Хоткевич як активний учасник революційних подій 1905 р. змушений був емігрувати до Галичини. В 1912 р. повернувся до Києва. Напередодні Першої світової війни разом з «Гуцульським театром» побував в Одесі. Невдовзі був заарештований і висланий за межі України. Лише після повалення царизму в Росії він зміг повернутися до рідного Харкова.

Вже в перші десятиліття XX сторіччя перед читачами повстала могутня творча постать Гната Хоткевича: письменник, критик, літературознавець, мистецтвознавець, художник, театральний і музичний діяч, історик і етнограф, автор багатьох новел, оповідань, повістей, романів. Окремими книжками вийшли «Поезії в прозі» (1902), драма «Лихоліття» (1906), повісті «Камінна душа» (1911), «Авірон» (1917), оповідання «Гірські акварелі» (1914), твори у восьми томах (1928-1931) та ін.

З початку 1930-х років Гнат Хоткевич, талановитий письменник, громадський і культурний діяч, учасник революційного руху на Україні, зазнає жорстоких переслідувань з боку партократії: його звинувачують у націоналізмі, не публікують творів, шельмують у пресі. Його позбавили навіть хлібних карток. На свої гіркі копійчини він спроможний був купувати лише один кухоль квасолі на день, із неї варили юшку на всю родину. Діти ходили до школи по черзі, бо на двох була лише одна пара чобіт. Не було чим топити в хаті, замерзала вода...

Ніхто не допоміг Хоткевичу: ані Спілка письменників, ані Академія наук. Його обвинуватили в тому, що він був «учасником антирадянської української націоналістичної організації» і 23 лютого 1938 р. заарештували. На квартирі письменника зробили трус, забрали все — і паспорт, і профквиток, і мисливську рушницю...

У протоколі допиту 23 травня того ж року зазначено, що Хоткевич, «перекоаний український націоналіст, ...протягом всього існування соціалістичної держави вів активну боротьбу з Радянською владою».

Після заходів фізичного впливу, вжитих під час допитів, Хоткевич був змушений зізнатися в тих «злочинах», яких він ніколи не чинив.

Особлива «трійка» УНКВС по Харківській області 29 вересня 1938 р. винесла вирок: засудженого розстріляти, а особисте майно конфіскувати. Вирок було виконано 8 жовтня 1938 р.

24 квітня 1956 р. військовий трибунал Київського військового округу ухвалу особливої «трійки» в справі Г.Хоткевича скасував за відсутністю в його діях складу злочину.

Гнат Хоткевич реабілітований посмертно.

Окремі видання. Публікації в збірниках, наукових записках

3787. Думи й Пісні з «Вечера бандури» Гната Хоткевича. — К.: Друк. 2-ої артлії, б.р. — 7 с.

3788. Поезія в прозі: Зб. — Х.: Друк. «Печ. дело», 1902. — 102 с.

3789. Сердечна опіка: Оповід. — Х.: Рух, 1902. — 31 с.

3790. *Agia passionata*: Життєві аналогії: Оповід. // З-над хмар і з долин: Укр. альм.: (Зб. творів сьогочасних авт.) / Упоряд. М.Вороний. — О., 1903. — С. 64-71, 158-171.

3791. Український бандурист: [Вірш] // Акорди: Антол. укр. лірики від смерти Шевченка. — Л., 1903. — С. 288.

3792. Похорон: Оповід.; Дівчині Українці: Слів // За красою: Альм. в честь О.Кобилянської / Зібрав і видав О.Луцький. — Чернівці, 1905. — С. 73-84, 133-136.

3793. Гроші // Золото: Зб. — Л., 1908. — С. 26-33.

3794. Гірські акварелі: Оповід. — Х.: Друк. «Печатник», 1914. — 80 с. — Окремі оповід. із зб. друкувалися: З гір потоки!..; Два шуми; Збуджена; Село // Літ. річник укр. і польських авторів / Під ред. Т.Михальського, Є.Лігоцького. — Х., 1909. — С. 8-16; Д'горі!; Черемош; Трембіта; Гуцул // Укр. хата. — 1912. — № 6. — С. 309-322; Повінь; Житте; Злочин природи; Кішня // Укр. хата. — № 11-12. — С. 591-604. Рец.: Євшан М. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1914. — № 6. — С. 569-570.

3795. Авірон: Присвята всім Авіронам. — К.: Шлях, 1917. — 79 с. — (№ 5). — Те саме рос. мовою / Пер. с укр. В.Россельса. — М.: Дет. лит., 1969. — 96 с.; Те саме // Шлях. — 1917. — № 5-6. — С. 49-80; № 7. — С. 7-32; № 8. — С. 17-36; Те

саме рос. мовою / Пер. с укр. В.Россельса // Наука и религия. — 1968. — № 2. — С. 68-91; Київ. — 1990. — № 7. — С. 63-93;

Рец.: Корінь В. [Рецензія] // Книгарь. — 1917. — № 4. — С. 190-191.

3796. Боротьба України за свою свободу. — Х.: Друк. «Просвещение», 1917.

Кн.1: Як підпали під Литву руські землі. — 32 с.

Кн.2: Як підпали під Литву українські землі. — 32 с.

Кн.3: Як підпали під Литву україно-руські землі. — 64 с.

3797. Історія України: Для шк. вищих, почат. і серед. Ч.1. (До кінця XVI віку). — Полтава: Електр. друк. Бр. Рабінович, 1918. — 138 с.

3798. Лихоліття. 1905 рік: П'єса в 5 діях. — 2-е вид. — Х.: Рідна думка, 1919. — 63 с.

3799. Воні: Драм. етюд в 1 дії. — Х.: Рад. друк., 1920. — 28 с.

3800. Григорій Савич Сковорода (український філософ): Короткий його життєпис і вибр. місця з творів та листів: З нагоди 125-літньої річниці з дня смерті. — Х.: Союз, 1920. — 168 с.

3801. Камінна душа: Повість. — 2-е вид. в 25-ліття літ. діяльн. — Катеринослав: ДВУ, 1922. — 312 с. — Те саме рос. мовою. — М.: Федерация, 1930. — 391 с.; Те саме / Післямова С.Ковальчука. — К.: Держлітвидав, 1958. — 364 с.; фотогр.; Те саме. — К.: Дніпро, 1970. — 372 с.; Те саме / Вступ. ст. О.Засенка. — К.: Дніпро, 1981. — 295 с.

Рец.: Поліщук В. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1923. — № 2. — С. 299-301.

3802. Народній і середньовічний театр в Галичині. — Х.: ДВУ, 1924. — 59 с.

3803. На залізниці в 1905 році: Драм. образи на 5 дій. — Х.: ДВУ, 1925. — 72 с.

3804. Із повісті «Камінна душа»: (Урив.); Із книжки «Гірські акварелі» // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 129-133.

3805. О полку Ігоревім: Іст. п'єса на 7 картин. — Х.: Рух, 1926. — 96 с.

3806. Спомини з революції 1905 року. — Х.: ДВУ, 1926. — 184 с.

Рец.: В. Д-як. [Рецензія] // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 25 лип. — С. 7; Новицький М. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 2. — С. 189.

3807. До історії Слобожанщини // Наук. зап. наук.-дослід. катедри історії укр. культури. — Х., 1927. — № 6. — С. 77-91.

3808. Твори: У 8 т. — Х.: Рух, 1928-1932.

Т.1. — 1928. — 328 с. — Бібліогр.: С. 37-55.

Т.2: Життєві аналогії. — 1928. — 233 с.

Т.3: Оповідання. — 1929. — 261 с.

Т.4: Оповідання. — 1929. — 254 с.

Т.5: Оповідання. — 1929. — 256 с.

Т.6: Богдан Хмельницький: Тетралогія. — 1929. — 440 с.

- Т.7: Гуцульські оповідання / Вступ. ст. А.Березинського. — 1931. — Т. 7. — 288 с.
 Т.8: Камінна душа: Повість. — 1932. — 363 с.
 Рец.: Зикеева Т. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1932. — № 7. — С. 154-157.
3809. Село в 1905 році: Драм. картини на 4 дії. — Х.: ДВУ, 1929. — 52 с.
3810. Музичні інструменти українського народу. — Х.: ДВУ, 1930. — 283 с.
3811. Підручник гри на бандурі. Ч.1. (Теоретична). — Х.: ДВУ, 1930. — 18 с.
3812. Театр 1848 року. — К.: Рух, 1932. — 232 с.
3813. Тарас Шевченко: Повість / Вступ. ст. І.Денисюка. — Л.: Каменяр, 1960. — 280 с.
3814. Ольга Кобилянська в критиці та спогадах. — К.: Держвидав. худож. літ., 1963. — 559 с. — Із змісту: «Царівна»: Оповід. Ольги Кобилянської. — С. 36-38; Пульсація живої мислі: [Лист]. — С. 90-91; Із статті «Кліка при часописі «Киевская старина» і її відношення до О.Кобилянської. — С. 91; «Земля»: Повість Ольги Кобилянської: (Критич. оцінка). — С. 104-147.
3815. Твори: В 2 т. / Вступ. ст. Ф.Погребенника. — К.: Дніпро, 1966.
 Т.1. — 536 с.: фотогр.
 Т.2. — 604 с.
 Рец.: Денисюк І. [Рецензія] // Жовтень. — 1967. — № 6. — С. 139-141;
 Романченко І. Гнат Хоткевич. Твори в двох томах // Рад. літературознавство. — 1967. — № 5. — С. 81-83.
3816. Довбуш: Іст. повість / Пер. с укр. Б.Турганова. — М.: Сов. писатель, 1969. — 448 с. — Те саме / Вступ. ст. Ф.Погребенника. — М.: Худож. лит., 1977. — 432 с.
3817. Избранное: Пер. с укр. / Вступ. ст. В.Россельса — М.: Худож. лит., 1969. — 640 с.
3818. Д'гори: Новела // Хрестоматія з української літератури ХХ ст. / Упоряд.: Є.В. Федоренко, П.Маляр. — Нью-Йорк, 1978. — С. 58-62.
3819. Цим Шевченко великий: Урив. // Мово рідна, слово рідне!... Вірші, поеми, статті. — К., 1989. — С. 46-48.
3820. Авірон; Довбуш: Повісті; Оповід. / Упорядкув., післямова Ф.П.Погребенника. — К.: Дніпро, 1990. — 559 с. — (Б-ка іст. прози).
3821. Два гетьмани. — К.: Дніпро, 1991. — 105 с.
3822. Слідом за пам'яттю: Спогади в листах / Підгот. та упоряд. А.Болабольченко. — К.: УКСП «Кобза», 1993. — 63 с.
3823. Моя автобіографія // Хоткевич Гнат: Спогади; Статті; Світлини / Упоряд.: А.Болабольченко, Г.Хоткевич; Вступ. ст. А.Болабольченка. — К.: УКСП «Кобза», 1994. — С. 8-27.

3824. Бандура и ее место среди современных музыкальных инструментов // Повернення традицій: З історії нищення кобзарства / Упорядкув. К.Черемського. — Х., 1999. — С. 190-197.

Публікації в журналах

3825. Несколько слов об украинских бандуристах и лирниках // Этногр. обозрение. — 1903. — № 2. — С. 87-107.

3826. Літературні вражіння // Літ.-наук. вістн. — 1908. — Кн. 4. — С. 129-138; Кн. 7. — С. 120-129; 1909. — Кн. 1. — С. 131-146; Кн. 2. — С. 396-411.

3827. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1908. — Кн. 2. — С. 442. — Про кн.: Кміт Ю. З гір. — Л., 1907. — 92 с.

3828. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1908. — Кн. 3. — С. 649-650. — Про кн.: Курило К. По дорозі; Микола Курцеба; Перші цвіти.

3829. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1908. — Кн. 4. — С. 198-199. — Про кн.: Мандичевський Є. Судьба: Новели. — Тернопіль: Друк. «Подільська» Й.Степка, 1906. — 100 с.

3830. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1908. — Кн. 5. — С. 409-411. — Про кн.: Медобірський Л. Вітер віє: Пісня перша. — 16 с.; Медобірський Л. Вітер віє: Пісня друга. — 16 с.

3831. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1908. — Кн. 6. — С. 601-603. — Про кн.: Глушкевич М. Собрание стихов. Кн. 2. — Л.: Изд. кружка рус. студентов, 1907. — 45 с.

3832. Емігранти: Драматич. малюнок в 1 дії: Присвята М.Заньковецькій // Каменярі. — 1910. — № 12. — С. 2-7; № 13-14. — С. 2-8.

3833. Виховання галицьких українок: «Весняні мрії» // Рідний край. — 1912. — № 11. — С. 18-21.

3834. До переписки з д. Садовським // Укр. хата. — 1912. — № 11-12. — С. 675-676.

3835. Одвертий лист на адресу антрепреньора М.К.Садовського // Укр. хата. — 1912. — № 9-10. — С. 574-578.

3836. Гуцулы и гуцульщина // Укр. жизнь. — 1913. — № 10. — С. 56-78.

3837. Гуцульский «Великдень» (Светлый праздник): Из повести «Каменная душа» // Природа и люди. — 1915. — № 21. — С. 331-332.

3838. День св. Юрия у гуцулов: Из повести «Каменная душа» // Природа и люди. — 1915. — № 24. — С. 372-374.

3839. Самостоятельная Галичина // Укр. жизнь. — 1915. — № 8-9. — С. 68-83;
3840. Берестечко: (Урив. з роману) // Шлях. — 1918. — № 3. — С. 8-15.
3841. Гуцульські образки // Червон. шлях. — 1923. — № 3. — С. 25-49; № 4-5. — С. 78-87; № 6-7. — С. 28-41.
3842. «Тарас Бульба»: Опера М.Лисенка // Червон. шлях. — 1924. — № 11-12. — С. 211-138.
3843. Федькович і Шевченко // Червон. шлях. — 1924. — № 10. — С. 174-215.
3844. Зі споминів про Франка // Плужанин. — 1926. — № 4-5. — С. 15-16.
3845. Непотрібні люде... непотрібна робота... // Плужанин. — 1926. — № 4-5. — С. 17-18.
3846. До історії кобзарської справи // Червон. шлях. — 1927. — № 5. — С. 180-188.
3847. Перед дверима // Шквал. — 1928. — № 34. — С. 4.
3848. Богдан Хмельницький: Драм. тетралогія // Червон. шлях. — 1929. — № 1. — С. 97-128; Березіль. — 1995. — № 11-12. — С. 19-47.
3849. Дніпрові пороги: Перший розд. повісті // Блиски. — 1929. — № 4. — С. 11-16.
3850. З сім'ї геніїв: (Урив.) // Плуг. — 1929. — № 7. — С. 36-41; Всесвіт. — 1930. — № 7. — С. 4; Червон. шлях. — 1930. — № 3. — С. 56-72; 1931. — № 4. — С. 56-67.
3851. Гуцул // Молоде життя. — 1954. — № 4. — С. 5-6.
3852. Неопубліковані статті про Івана Франка / Подали: В.Несен, Я.Островський // Жовтень. — 1958. — № 5-6. — С. 101-104.
3853. Тарас: Роман // Жовтень. — 1964. — № 4. — С. 33-91.
3854. Василь Стефаник: [Вступ. ст. до кн.: Стефаник В. Твори, Т. 1. — Х.: Рух, 1928] // Слов'янське літературознавство і фольклористика. — 1973. — Вип. 9. — С. 134-135.
3855. Різдвяний вечір: (Урив.) // Молода Україна. — 1976. — № 251. — С. 21: фотогр.
3856. З гір потоки! // Молода Україна. — 1977. — № 262. — С. 2-3: фотогр.
3857. Бандура та її можливості. Ч. 2-6 // Бандура. — 1986. — № 15-16. — С. 10-13; № 17-18. — С. 26-31; 1987. — № 19-20. — С. 3-8; № 21-22. — С. 15-21; 1988. — № 23-24. — С. 22-30.

3858. Гетьман Іван Мазепа // Україна. — 1991. — № 1. — С. 25-28; № 2. — С. 26-29.

3859. Лист до президента Академії наук України / Вступ. ст. Ф.Погребенника // Березіль. — 1991. — № 3. — С. 178-181.

3860. Український бандурист: [Вірш] // Молода Україна. — 1992. — № 415. — С. 18.

3861. Енгельгардти: Іст. розвідка // Вітчизна. — 2001. — № 3-4. — С. 21-43.

■

3862. Ілюстрації до драми «Назар Стодоля»: Мал. // Нар. творчість та етнографія. — 1978. — № 2. — С. 59-61.

Публікації в газетах

3863. З приводу однієї вистави // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1924. — 1 черв. — С. 2-3.

Переклади

3864. Толстой Л. Козаки: Кавказьке оповід. 1852 р. ; Пер. з рос. — Л.: Накладом Укр.-рус. вид. спілки, 1906. — 202 с.

3865. Мамін-Сибіряк Д. Вовкулака: Оповід.: Пер. з рос. // Золото: 36. — Л., 1908. — С. 12-25.

3866. Мольєр Ж.-Б. Все не в лад: Комедія на 5 дій / Пристосував до народ. театру Г.Хоткевич. — Х.: Рух, 1924. — 56 с. — (Театр. б-ка).

3867. Гюго В. Король бавиться: Трагедія в 5 діях: Пер. з фр. — К.: Книгоспілка, 1926. — 48 с.

3868. Калідаса. Шакунтала: Пер. з санскриту // Антологія літератур Сходу. — 1961. — С. 302-309.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

3869. Гнат Мартинович Хоткевич (1877-1938): Бібліогр. покажч. / Склад.: Г.М.Єрофєєва, Т.Б.Бахмет. — Х.: Хark. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, 1994. — 93 с.

Див. також: № 18, Т. 1, с. 537-538; № 19, Т. 5, с. 705-707; № 21, с. 625; № 22, с. 30-32; № 23, Вип. 2, с. 72-78; № 3808.

Довідкові видання

3870. Хоткевич, Гнат Мартынович // БСЭ. — М., 1934. — Т. 60. — С. 114. — Те саме // БСЭ. — 3-е изд. — М., 1978. — Т. 28. — С. 373.

3871. Хоткевич Гнат Мартинович // УРЕ. — К., 1965. — Т. 15. — С. 539. — Те саме // УРЕ. — К., 1985. — Т. 12. — С. 174-175. — Те саме рос. мовою // УСЭ. — К., 1985. — Т. 12. — С. 106.

3872. Онацький Є. Хоткевич Гнат // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1967. — Т. 8, кн. 16. — С. 2017.

3873. Хоткевич Гнат Мартынович. (Лит. и театр. псевд. — Гнат Галайда) / Р.П. // Театр. энцикл.: В 5 т. — М., 1967. — Т. 5. — С. 646.

3874. Хоткевич Гнат Мартинович // УРЕС. — К., 1968. — Т. 3. — С. 698. — Те саме // УРЕС. — К., 1987. — Т. 3. — С. 583; Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1987. — Т. 3. — С. 576.

3875. Хоткевич (псевд. — Гнат Галайда) / С.П.Князева // КЛЭ. — М., 1975. — Т. 8. — С. 323.

3876. Хоткевич Гнат / І.Кошелівець // Енцикл. українознавства. Словник. частина. — Париж; Нью-Йорк, 1984. — Т. 10. — С. 3631-3632.

3877. Khotkevych, Hnat / I.Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine, 1988. — Vol. 2. — P. 491.

Статті в книгах і періодичі

3878. Короленко В.Г. И.М.Хоткевичу (Гнат Галайда): [Лист] // Короленко В.Г. О литературе / Ред. Е.Мельникова. — М., 1957. — С. 535-537.

3879. Конопленко-Запорожець П. Відродження українських народних інструментів і кобзарського мистецтва і терор червоного режиму в Україні // Конопленко-Запорожець П. Кобза і бандура. — Вінніпег, 1963. — С. 51-57.

3880. Романенко О.Ю. Гнат Хоткевич і Буковина // Розквіт економіки і культури Радянської Буковини: Матеріали конф., присвяч. 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. — Л., 1969. — С. 125-130.

3881. Криворівня / П.І.Арсенич, О.І.Синиця // Історія міст і сіл України: В 26 т. — К., 1971. — Т.: Івано-Франківська область. — С. 121-125, 129-131.

3882. Чуб Д. Універсальний талант Гната Хоткевича // Люди великого серця. — Мельбурн, 1981. — С. 133-147.

3883. Україна в період імперіалізму (нач. ХХ в.): Робочі і крест'ян. любит. театр. кружки // Історія Української ССР: В 10 т. — К., 1983. — Т. 5. — С. 493-495.

3884. Шевчук В. Друге відкриття Гната Хоткевича // Шевчук В. Дорога в тисячу років: Роздуми, статті, есе. — К., 1990. — С. 329-335.

3885. Приходько І. Гнат Хоткевич (1877-1938) // Приходько І. Творчі портрети українських письменників ХХ століття: Посібник для вузів і шк. — Тернопіль, 1993. — С. 94-117.

3886. Хоткевич Гнат: Спогади; Статті; Світлина / Упоряд.: А.Болабольченко, Г.Хоткевич; Вступ. ст. А.Болабольченка. — К.: УКСП «Кобза», 1994. — 168 с.

Рец.: Нитченко Д. Спогади про Гната Хоткевича // Сучасність. — 1996. — № 10. — С. 59-160.

3887. Повернення традицій: З історії нищення кобзарства / Упорядкув. К.С.Черемського. — Х., 1999. — 387 с. — Із змісту: Репресії щодо аматорів бандурницької справи. — С. 84-111; Гнат Хоткевич і традиційне кобзарство / К.С.Черемський. — С. 197-202; Генеза і еволюція кобзарської інструментознавчої концепції Гната Хоткевича / М.Хай. — С. 202-212.

3888. Корнич Д. О кобзарях // Юж. записки. — 1904. — № 11. — С. 33-36.

3889. Жук М. [Рецензія] // Укр. хата. — 1910. — № 4. — С. 278. — Про кн.: Хоткевич Г. Альбом історичних портретів. Сер. 1, вип. 1-й: Портрет Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, Івана Скоропадського і князя Федора Ольгердовича.

3890. Євшан М. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. — 1911. — № 9. — С. 438-441. — Про кн.: Хоткевич Г. Камінна душа: Повість. — Чернівці, 1911. — 376 с.

3891. Білецький О. Новини драматичної літератури (Г.Хоткевич «О полку Ігоревім», Я.Мамонтов «Батальон мертвих», І.Дніпровський «Любов і дим») // Нове мистец. — 1926. — № 17. — С. 2-4.

3892. Мамонтов Я. Українська театральна традиція в п'єсах Г.Хоткевича та Л.Старицької-Черняхівської // Червон. шлях. — 1926. — № 11-12. — С. 194-199.

3893. ...Й. «Радіо-передача» // Нове мистецтво. — 1928. — № 7. — С. 12.

3894. А-Т. Капля співців-бандуристів // Шквал. — 1930. — № 9. — С. 13.

3895. Березинський А. Гуцульщина в українській літературі // Червон. шлях. — 1931. — № 9. — С. 118, 124-127.

3896. Давній. Літературні спостереження: Гнат Хоткевич. «Гуцульські свідання» // Тризуб. — 1933. — № 39. — С. 8-13.

3897. Ємець В. До мартирології кобзарства // Календар «Свободи». — Джерсі Сіті, 1957. — С. 113-126.

3898. Олесіюк-Олесевиц Т. Спогад про Гната Хоткевича // Визвол. шлях. — 1960. — № 4. — С. 473-474.

3899. Із мандрів життєвих // Жовтень. — 1964. — № 4. — С. 33-37.

3900. Бажун Г. Гнат Хоткевич // Новий обрій. — 1967. — № 2. — С. 142-149.

3901. Горбач А.-Г. «Камінна душа» Гната Хоткевича чеською мовою // Сучасність. — 1968. — № 12. — С. 106-107.

3902. Сарана О. Людина невгамовної енергії: До 90-річчя з дня народження Г.Хоткевича // Прапор. — 1968. — № 2. — С. 96-97: фотогр.

3903. Ізарський О. Гнат Хоткевич у сучасній Німеччині // Сучасність. — 1969. — № 3. — С. 125-126. — Про кн.: Хоткевич Г. Камінна душа: Роман / Пер. з укр. А.-Г.Горбач. — Геттінген: Вид-во Заксе і Поля, 1968. — 350 с. — Нім. мовою.

3904. Наумович С. Два нові переклади // Визвол. шлях. — 1969. — № 3. — С. 380.

3905. Радченко А. Невсипущий трудівник // Жовтень. — 1969. — № 4. — С. 95-98.

3906. Мельничук А. Кобзарська діяльність Гната Хоткевича // Нар. творчість та етнографія. — 1970. — № 5. — С. 105-107: фотогр.

3907. Мельничук А. Гнат Хоткевич — перекладач новел Василя Стефаника російською мовою // Слов'янське літературознавство і фольклористика. — 1973. — Вип. 9. — С. 132-134.

3908. Михайличенко Б.С. К вопросу о поэтике «Горных акварелей» Г.Хоткевича // Тр. Самарканд. ун-та. — 1973. — Вып. 238. — С. 271-277.

3909. Михайличенко Б.С. Г. Хоткевич в критике // Тр. Самарканд. ун-та. — 1974. — Вып. 254. — С. 223-235.

3910. Арсенич П. «Я полюбив цей край...»: До 100-річчя з дня народж. Г. Хоткевича // Дніпро. — 1977. — № 12. — С. 133-134: фотогр.

3911. Гнат Хоткевич: До 100-ліття народж. // Молода Україна. — 1977. — № 261. — С. 1-4: фотогр.

3912. Мельничук А., Матвіїшин В. Гнат Хоткевич — перекладач: До 100-річчя від дня народж. // Жовтень. — 1977. — № 12. — С. 139-140.

3913. Назаренко Г. Гнат Хоткевич: Письменник, кобзар, учений // Нові дні. — 1977. — № 327. — С. 11-12.

3914. Чуб Д. Незабутній Гнат Хоткевич: (100 років із дня народж. — 1877-1977) // Визвол. шлях. — 1977. — № 10. — С. 1208-1213.

3915. Чуб Д. Універсальний таланти // Нові дні. — 1977. — № 334. — С. 10-11.

3916. Мельничук А.Ф. Революція 1905-1907 рр. у житті та творчості Гната Хоткевича // Укр. літературознавство: Республ. міжвід. наук. зб. — 1978. — Вип. 31. — С. 68-75.

3917. Мельничук А.Ф. Фольклористична і етнографічна діяльність Г.М.Хоткевича // Нар. творчість та етнографія. — 1978. — № 2. — С. 57-66: портр.

3918. Залеський О. Гнат Хоткевич і відродження бандури на західноукраїнських землях // Молода Україна. — 1981. — № 306. — С. 2-3.

3919. Супрун Н.О. Створення Гнатом Хоткевичем програми для пересувних етнографічних концертів // Нар. творчість та етнографія. — 1986. — № 1. — С. 44-47.

3920. Арсенич П.Г. Гнат Хоткевич як дослідник Гуцульщини // Нар. творчість та етнографія. — 1987. — № 6. — С. 48-51.

3921. Мішалов В. До 100-річчя з дня народж. Гната Хоткевича // Молода Україна. — 1987. — № 372. — С. 17-21.

3922. Мізинець В. Трагічна доля видатного бандуриста: До 110-річчя з дня народж. Гната Хоткевича // Бандура. — 1988. — № 23-24. — С. 31-36.

3923. Шумило Н.М. Гнат Хоткевич проти Сергія Єфремова: (До історії відомої полеміки) // Рад. літературознавство. — 1988. — № 10. — С. 40-50.

3924. Польський І.С. Відзначення ювілею Гната Хоткевича у Харкові // Нар. творчість та етнографія. — 1989. — № 2. — С. 93-94.

3925. Сапеляк С. У 110-у роковину від дня народження: Елегія до епітафії Г. Хоткевичу // Визвол. шлях. — 1989. — № 7. — С. 836-837.

3926. Стецюк В. Гнат Хоткевич — композитор // Визвол. шлях. — 1988. — № 10. — С. 1213-1216; Молода Україна. — 1989. — № 389. — С. 17,30.

3927. Супрун Н.О. Гнат Хоткевич — теоретик і практик кобзарського мистецтва // Нар. творчість та етнографія. — 1989. — № 2. — С. 30-36.

3928. Литвин М. Батько новітнього кобзарства // Сіл. обрії. — 1990. — № 5. — С. 24-27.

3929. Логвин В. Гнату Хоткевичу присвячено: З історії муз. культури // Музика. — 1990. — № 1. — С. 27; фотогр.

3930. Суровцева Н. Спогади про Гната Хоткевича та Олеса Досвітнього: З дод. текстів / Вступ. слово та підгот. текстів Л.Н.Лук'янової // Слово і час. — 1990. — № 5. — С. 59-61; № 9. — С. 76-82.

3931. Шумило Н.М. Із сховищ «застережної» літератури // Київ. — 1990. — № 7. — С. 61-62.

3932. Арсенич П. «Гуцульський театр» Гната Хоткевича та його виконавці // Дзвін. — 1991. — № 5. — С. 104-106.

3933. Болабольшенко А. Невідомий лист Гната Хоткевича // Вітчизна. — 1991. — № 3. — С. 201-203.

3934. Дудко В. «Лихоліття»: Доля російської версії драми Гната Хоткевича // Книжник. — 1991. — № 3. — С. 56-58.

3935. Погребенник Ф. Оповідь Гната Хоткевича про Івана Мазепу // Україна. — 1991. — № 1. — С. 25.

3936. Веркалець М. Індійська осанна Хоткевича // Україна. — 1992. — № 16. — С. 28-30.

3937. Погребенник Ф. «Вистава революційної драми» за запрошеннями... // Молода Україна. — 1992. — № 415. — С. 18.

3938. Погребенник Ф. «Посвята шановному бандуристові Гнату Галайді» // Молода Україна. — 1992. — № 415. — С. 17-18.

3939. Умови Міжнародного конкурсу бандуристів ім. Гната Хоткевича // Молода Україна. — 1992. — № 415. — С. 18.

3940. Арсенич П. «Єк гори горами, єк світ світом...» // Україна. — 1993. — № 11. — С. 18-19.

3941. Хоткевич Г. Про Гната Хоткевича // Молода Україна. — 1993. — № 421. — С. 17-18.

3942. Баштан С. Роздуми про долю сучасної бандури // Молода Україна. — 1994. — № 433-434. — С. 11-13.

3943. Родак В. Перший Міжнародний конкурс бандуристів імені Гната Хоткевича // Молода Україна. — 1994. — № 425. — С. 11-15; № 426. — С. 11-12.

3944. Добровольська О. Музею Гната Хоткевича — бути! // Краєзнавство: Літопис укр. краєзнавців. — К., 1995. — Річник VII, ч. 1-4. — С. 74-75.

3945. Приходько І. «Світла тільки більше тому народу» // Березіль. — 1995. — № 11-12. — С. 47-52.

3946. Погребенник Ф. Гуцульський світ у творчості Гната Хоткевича // Визвол. шлях. — 1996. — № 2. — С. 233-238.

3947. Погребенник Ф. «Посвята шановному бандуристові Гнату Галайді»: До 120-річчя від дня народження Гната Хоткевича // Березіль. — 1997. — № 11-12. — С. 181-183.

3948. 120 років від дня народж. Г.М. Хоткевича (1877-1938) // Календар знаменних і пам'ятних дат: 97. — К., 1997. — IV кв. — С. 98-105.

3949. Хоткевич Г. Запізніле слово про мого батька, або Етнографія за Хоткевичем // Берегиня. — 1997. — № 1-2. — С. 44-158.

3950. Кравчук В. Гнат Хоткевич про негативні приклади української інтелігенції // Березіль. — 1999. — № 9-10. — С. 54-165.

3951. Наумов С. Аполітичний культуртрегер?: Гнат Хоткевич в українському національному русі // Слово і час. — 1999. — № 12. — С. 5-70.

3952. Семенюк М. Гнат Хоткевич: Думки про людину і творчість // Слово і час. — 2000. — № 6. — С. 72-78.

●

3953. Саргіссіо. 3-й (програмовий) вечір художньо-вокального квартету Гната Хоткевича // Вісти ВУЦВК: Література. Наука. Мистецтво. — 1923. — 18 лют. — С. 3.

3954. Хоткевич П. Великий друг Прикарпаття // Прикарпат. правда. — 1962. — 19 груд. — С. 4.

3955. Гуренко І. Сувора доля Гната Хоткевича // Соц. Харківщина. — 1967. — 14 лют. — С. 4.

3956. Демочко К. Бандурист із барикади: Епізоди до біогр. Гната Хоткевича // Літ. Україна. — 1967. — 18 лип. — С. 4.

3957. Погребенник Ф. Глибоке коріння: Епізоди до біогр. Гната Хоткевича // Літ. Україна. — 1967. — 29 груд. — С. 3.

3958. Погребенник Ф. Зіпсовані «Акварелі» // Літ. Україна. — 1967. — 17 жовт. — С. 3.

3959. Стеф'юк В. Творець Гуцульської перлини // Прикарпат. правда. — 1967. — 30 груд. — С. 3.

3960. Хоткевич П. Його горіння // Прикарпат. правда. — 1967. — 31 груд. — С. 4.

3961. Балабуха К., Черемський П. Гнат Хоткевич // Літ. Україна. — 1988. — 6 жовт. — С. 6.

3962. Герасименко О. Багатогранність // Культура і життя. — 1988. — 31 січ. — С. 7.

3963. Горовий В. У вирі життя // Соц. Харківщина. — 1988. — 10 січ. — С. 3.

3964. Субота В. Гнат Хоткевич: Роздуми над невідомими сторінками біографії // Культура і життя. — 1990. — 16 груд. — С. 6.

3965. Тарасова А. Знак долі: Сторінки історії // Соц. Харківщина. — 1990. — 31 січ. — С. 3.

3966. Зленко Г.Д. «Все... было ярко, красиво и оригинально»: Г.Хоткевич і його «Гуцульський театр» в Одесі // Веч. Одесса. — 2001. — 27 нояб. — (Одесса: годы и судьбы).

Див. також: № 16, с. 129; № 108, с. 353; № 123, вип. 1, с. 441-444; № 156а, с. 144-146; № 1319, с. 57-73; № 3801, Засенко, с. 3-14, Коваленко, с. 336-360; № 3808, Т. 7, с. 5-43; № 3813, с. 5-16; № 3815, Т. 1, с. 5-1; № 3816, с. 3-10; № 3817, с. 5-22; № 3820, с. 539-553; № 3852; № 3859.

Ілюстративні матеріали

3967. Група українських письменників: М.Коцюбинський, Г.Хоткевич, В.Стефаник, Л.Українка, В.Самійленко, О.Пчілка, М.Кропивницький: Фотогр. // Плужанин. — 1925. — № 4. — С. 23.

Див. також: № 18; № 3801; № 3808; № 3815; № 3855; № 3856; № 3903; № 3907; № 3911; № 3912; № 3918; № 3930.

ШКУРУПІЙ

ГЕО (ГЕОРГІЙ) ДАНИЛОВИЧ

1903-1937

Народився 21 травня 1903 р. у м. Бендери в сім'ї залізничника.

Після закінчення в Києві другої класичної гімназії 1920 р. вступив на медичний факультет Київського університету, де провчився лише рік. Два місяці провів в Інституті зовнішніх зносин, працював редактором і сценаристом кінофабрики, а також співпрацював з газетою «Більшовик».

У 1920 р. Гео Шкурupій надрукував свої перші вірші в альманасі «Гроно», а через два роки вийшла його перша поетична збірка «Психетози» (1922). Після неї — прозові та поетичні книги «Барабан» (1923), «Жарини слів» (1925), «Море» (1927), «Для друзів-поетів — сучасників вічності» (1929).

Гео Шкурupій був одним з представників українського футуризму. Він входив до футуристичних об'єднань «Аспанфут», «Асоціація комункульту», «Нова генерація», ОППУ (Об'єднання пролетарських письменників України).

Коли в 1925 р. вийшла його перша книжка оповідань «Переможець дракона», О. Білецький назвав Шкурupія «вундеркіндом нашої літературної сучасності». Шкурupій підтвердив цю характеристику романами «Двері в день» (1929), «Жанна-батальонерка» (1930), «Міс Андрієна» (1934).

Заарештували його в Києві 3 грудня 1934 р. Незважаючи на те, що Гео Шкурupій до жодних політичних партій не належав, його обвинуватили в приналежності до київської групи ОУН, метою якої було повалення Радянської влади на Україні, відрив України від СРСР шляхом вчинення терористичних актів проти керівників партії та уряду.

У справі Шкурupія було проведено два судових засідання військового трибуналу — 19 березня і 27 квітня 1935 р. Він категорично заперечував висунуті обвинувачення — подав судові письмову заяву-скаргу на неправомірні методи слідства. Спростовуючи обвинувачення, заявив: «Я сам з робітничої родини і до контрреволюціонерів належати не можу. Почуваюсь обплутаним і не маю можливості спростувати брехню. Проти голосливих обвинувачень говорять уся моя робота і все моє життя. Прошу мене виправдати».

Військовий трибунал засудив письменника до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з подальшим трирічним позбавленням у політичних правах і з конфіскацією майна. Шкурupій відбував покарання у Соловецькій тюрмі. 25 листопада 1937 р. без будь-якого попереднього слідства він був засуджений особливою «трійкою» УНКВС по Ленінградському округу до розстрілу. Вирок виконано 8 грудня 1937 р.

Гео Шкурupій реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірниках

3968. Психетози: Вітрина третя. — К.: Panfuturysty, 1922. — 26 с.
Рец.: Роленко В. Йолопи: Про книгу «Психетози» Г.Шкурupія // Шляхи революції. — 1922. — № 2. — С. 62.

3969. Барабан: Вітрина друга. — К.: Panfuturysty, 1923. — 62 с.

3970. Залізна брама; Семафори; 3 поеми «Вулиця»: [Вірші] // Червоний декламатор. — К., 1923. — С. 110-114.

3971. В.І.Ленін в художній літературі // Ленінський декламатор / Упоряд.: Г.Д.Шкурupій, М.П.Бажан. — К., 1925. — С. 7-35. — Те саме // Ленінський декламатор. — 2-е вид. — Х., 1926. — С. 3-22.

3972. Жарини слів: Вибр. поезії. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 40 с.

3973. 3 намі Ленін; Замах на революцію: Вірші // Ленінський декламатор / Упоряд.: Г.Д.Шкурupій, М.П.Бажан. — К., 1925. — С. 137-139. — Те саме // Ленінський декламатор. — 2-е вид. — Х., 1926. — С. 180-183.

3974. Переможець дракона: Книга оповід. — Х.: ДВУ, 1925. — 244 с. — Те саме. — 2-е вид. — Х.: К.: ДВУ, 1929. — 136 с.

Рец.: Доленго М. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1925. — № 11-12. — С. 354-355; Я.С. [Рецензія] // Пролетар. правда. — 1925. — 22 верес. — С. 5.

3975. Пригоди машиніста Хорна. — Х.: Книгоспілка, 1925. — 89 с.

Рец.: Якубовський Ф. [Рецензія] // Життя й революція. — 1925. — № 12. — С. 103-105.

3976. Як влаштувати ленінську вечірку // Ленінський декламатор / Упоряд.: Г.Д.Шкурupій, М.П.Бажан. — К., 1925. — С. 29-31. — Те саме // Ленінський декламатор. — 2-е вид. — Х., 1926. — С. 23-25.

3977. Голод; Семафори; Тайфунка: [Вірші]; Переможець дракона: Оповід. // Лебідь А., Рильський М. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 272-280: фотогр.

3978. Штаб смерті: Повість. — К.: Час, 1926. — 72 с. — Те саме: Урив. з повісті // Шквал. — 1928. — № 32. — С. 1,3.

3979. Січневе повстання: Оповід. — К.: Культура, [1928]. — 48 с. — (Безплатний дод. до газ. «Пролетар. правда»; Б-ка газ. «Пролетар. правда»).

Рец.: Й.К-ий. [Рецензія] // Блиски. — 1928. — № 2. — С. 60-61.

3980. Двері в день: Роман. — К.: Пролетарій, 1929. — 232 с. — Те саме рос. мовою / Пер. с укр. под ред. Б.Елисаветского. — М.; Л.: Госиздат, 1930. — 272 с.

Рец.: Г-н Г. [Рецензія] // Крас. слово. — 1929. — № 3. — С. 108-109; Теліга І. [Рецензія] // Молодняк. — 1929. — № 6. — С. 108-110.

3981. Для друзів-поетів — сучасників вічності. — К.: ДВУ, 1929. — 176 с. — Те саме // Шквал. — 1929. — № 24. — С. 12: фотогр.

Рец.: Ковалевський В. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 9. — С. 179-181; Старинкевич Л. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1929. — № 10-11. — С. 186-190.

3982. Семафори; Замах на революцію; Троє; Десятий; [Вірші] // Вибр. твори нової української літератури / Упоряд. М.Плевако. — К., 1929. — С. 656-664.

3983. Страшна мить: Оповід. — Х.: Книгоспілка, 1929. — 88 с. — Те саме. — Х.; О: ДВУ, 1930. — 32 с.

Рец.: Державин В. [Рецензія] // Гарт. — 1930. — № 1. — С. 192-196.

3984. Десятий; Захищай Китай; Одеса; [Вірші] // Декляматор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 517-525.

3985. Нарком / Пер. с укр. Н.Ушакова. — К.: АРП, 1930. — 32 с.

3986. Божественна комедія: Памфлети. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1931. — 64 с.

3987. Проза. Т. 1. Новелі нашого часу. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1931. — 212 с.: фотогр.

3988. Монгольські оповідання. — К.: Рух, 1932. — 116 с.

3989. Зима 1930 року: Фрагм. мал., викон. віршами та прозою. — Х.; К.: Л-ра і мистец., 1933. — 169 с.

3990. З циклю «Море»; «В краї неznані...»; Голод; Портрет романтика; [Вірші] // Обірвані струни: Антол. ... (1920-1945). — Нью-Йорк, 1955. — С. 329-332.

3991. Пісня зарізаного капітана: [Вірш] // Державин В. Антологія української поезії. — Лондон, 1957. — С. 406. — Те саме // Нова генерація. — 1928. — № 7. — С. 28.

3992. С нами Ленин; Семафори: [Стихи] / Пер. с укр. П.Карабан, В.Цвелев // Антологія української поезії: В 2 т. — М., 1958. — Т. 2. — С. 143-144.

3993. Голод; Пісня зарізаного капітана: [Вірші] // Славутич Яр. Розстріляна муза. — Детройт, 1959. — С. 79-80.

3994. З нами Ленін; Марш; Стежка на снігу: [Вірші] // Із поезії 20-х років: Зб. — К., 1959. — С. 374-381.

3995. Семафори; Голод; Пісня зарізаного капітана: [Вірші] // Лавріненко Ю. Розстріляне Відродження. — Мюнхен, 1959. — С. 236-239.

3996. Зустріч на перехресній станції: Розмова трьох / Співавт.: М.Семенко, М.Бажан // Далекосиня даль: Ваплітян. зб. — Нью-Йорк, 1963. — С. 75-84. — Те саме // Ваплітянський збірник: З нагоди п'ятдесятиріччя ВАПЛІТЕ. — 2-е вид., доп. — Торонто, 1977. — С. 99-108.

3997. Двері в день: Вибране / Вступ. ст. А.Тростянецького. — К.: Рад. письм., 1968. — 328 с.: портр.

3998. Голод; Семафори; Мантри; Барабан печалі; Капелюхи на тумбах; Ви; Лірика футуриста; Ждань; Вогко; Вони; Предсонцзя; Очікування; Кажан; Місячно; Дада; Трам; Сонячно; Машина; Геометрія; Пісня зарізаного трампа: [Вірші] // Український футуризм. — Ніредьгаза, 1996. — С. 94-117.

3999. Семафори; Реабілітація Шевченка: Урив. з поеми // Сто років юності: Антол. укр. поезії XX ст. в англомовних пер. / Упоряд.: О.Лучук, М.Найдан. — Л., 2000. — С. 188-191. — Тексти паралельно. укр. та англ. мовами.

Публікації в журналах

4000. Семафори; Залізна брама; Демобілізація гуляє: [Вірші] // Шляхи мистецтва. — 1922. — № 1. — С. 9-11.

4001. Жовтневий роман: [Вірш] // Глобус. — 1923. — № 1. — С. 9.

4002. Романси баналі: Вогкість уст: [Вірш] // Червон. шлях. — 1923. — № 9. — С. 20-21.

4003. Тисяча пройдисвітів // Глобус. — 1923. — № 2. — С. 2-9.

4004. Січневі дні: Оповід. // Глобус. — 1924. — № 24. — С. 7-20.

4005. Доктор Ствард: Урив. з роману // Червон. шлях. — 1925. — № 1-2. — С. 37-39.

4006. Одеса: [Вірш] // Глобус. — 1925. — № 14. — С. 5.

4007. Переможець дракона: Оповід. // Глобус. — 1925. — № 4. — С. 5-11.

4008. Чудесний патишок: Поема // Життя й революція. — 1925. — № 12. — С. 7-13.

4009. «В мою кімнату залетів кажан...»: [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 21. — С. 410.

4010. Троє: [Вірш] // Глобус. — 1926. — № 3. — С. 84.
4011. Десятий: [Вірш] // Нова генерація. — 1927. — № 2. — С. 5-8.
4012. Зруйнований полон // Життя й революція. — 1927. — № 10-11. — С. 60-73.
4013. Провокатор: Оповід. // Життя й революція. — 1927. — № 9. — С. 229-236.
4014. Старим Дніпром в останній раз: Нарис / Співавт. Д.Бузько // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 21-36.
4015. Чому ми завжди на барикадах // Нова генерація. — 1927. — № 2. — С. 30-34.
4016. Ювілейна промова: [Вірш] // Нова генерація. — 1927. — № 1. — С. 18-21.
4017. Армія армій: Сонет // Нова генерація. — 1928. — № 2. — С. 86-87.
4018. Вереск всеукраїнського ліліпута // Нова генерація. — 1928. — № 7. — С. 40-42.
4019. Люди на буферах: Урив. з роману // Робітн. журн. — 1928. — № 9-10. — С. 8-9.
4020. Місяць з рушницею // Нова генерація. — 1928. — № 3. — С. 174-185.
4021. Моя ораторія // Нова генерація. — 1928. — № 5. — С. 325-328; Сучасність. — 1979. — № 3. — С. 30-33.
4022. На штурм лінощів і незнання // Нова генерація. — 1928. — № 3. — С. 211-213.
4023. Ранок: [Вірш] // Глобус. — 1928. — № 3. — С. 39.
4024. Сигнал на сполох друзям — фальшива тривога // Нова генерація. — 1928. — № 11. — С. 327-334.
4025. Диктатура богомазів // Нова генерація. — 1929. — № 10. — С. 26-34.
4026. Жанна-батальонерка: Роман // Життя й революція. — 1929. — № 4. — С. 5-47; № 5. — С. 35-76; № 7-8. — С. 60-82; № 10. — С. 43-62; Шквал. — № 17-18. — С. 14-16; Сучасність. — 1982. — № 1-2. — С. 38-81; № 3. — С. 8-48; № 4-5. — С. 11-35; № 6. — С. 11-31.
4027. Міркування Гео Шкурупія про Кримські гори й вічність // Життя й революція. — 1929. — № 1. — С. 33-35.
4028. До федерації радянських письменників // Нова генерація. — 1930. — № 4. — С. 62-63.
4029. Знято з сучасного аристократа: [Вірш] // Глобус. — 1930. — № 24. — С. 375.

4030. Марш росту: [Вірш] // Нова генерація. — 1930. — № 3. — С. 5.
4031. Півість про гірке кохання поета Тараса Шевченка // Нова генерація. — 1930. — № 5. — С. 8-17.
4032. Кляра: Оповід. // Глобус. — 1933. — № 5-6. — С. 2-4.
4033. Ірина Беркут: Оповід. // Глобус. — 1934. — № 5. — С. 2-4.
4034. З циклу «Море»: «От шкіпером коли б я був...»: [Вірш] // Молоде життя. — 1954. — № 1. — С. 2.
4035. Із циклу «Море»: «В краї неznані запливли...»: [Вірш] // Молоде життя. — 1954. — № 2. — С. 8.

Публікації в газетах

4036. Кінодійсність та кінокритика // Пролетар. правда. — 1925. — 3 верес. — С. 6.
4037. Більше не буду...: Урив. з роману «Цвіт» // Літ. газ. — 1934. — 7 жовт. — С. 2.

Життєвий і творчий шлях

Бібліографія

Див.: № 18, Т. 1, с. 575-579; № 19, Т. 5, с. 780-784; № 21, с. 665.

Довідкові видання

4038. Шкурупій, Гео (Георгій) Данилович // БСЭ. — М., 1933. — Т. 62. — С. 490.
4039. Шкурупій Гео (Юрій) Данилович // УРЕ. — К., 1964. — Т. 16. — С. 343. — Те саме // УРЕ. — К., 1985. — Т. 12. — С. 419; Те саме рос. мовою // УСЭ. — К., 1985. — Т. 12. — С. 353.
4040. Онацький Є. Шкурупій Гео (Георгій) // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1967. — Т. 8, кн. 16. — С. 2087.
4041. Шкурупій Гео (Юрій) Данилович // УРЕС. — К., 1987. — Т. 3. — С. 679. — Те саме рос. мовою // УСЭС. — К., 1989. — Т. 3. — С. 672.
-
4042. Shkurupii Geo / I. Koshelivets // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 4. — P. 665.

Статті в періодиці

4043. Майфет Г. Аналіза детективної новелі // Життя й революція. — 1928. — № 1. — С. 66-72.

4044. Полторацький О. Практика лівого оповідання // Нова генерація. — 1928. — № 1. — С. 50-60.

4045. Костюк Г., Костюк Л. Деструктор — шукач: Про творчість Гео Шкурупія // Молодняк. — 1929. — № 9. — С. 72-92.

4046. Маловічко І. Геній по-шкурупіївському // Нова генерація. — 1930. — № 11-12. — С. 65-66.

4047. П'ятковський І. Хвороба на недогляд // Молодняк. — 1930. — № 3. — С. 145-152.

4048. Полторацький О. Гео Шкурупій і «Нова генерація» // Рад. літературознавство. — 1968. — № 7. — С. 66-71.

4049. Тростянецький А. Гео Шкурупій: До 80-річчя від дня народж. // Поезія: 36. — К., 1983. — Вип. 1. — С. 101-102: портр.

4050. Жарини слів: До 90-річчя від дня народж. Г.Д.Шкурупія // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1993. — II кв. — С.30-34.

●

4051. Адельгейм Є. Твір круглий і повноцінний та коментарі до нього // Літ. газ. — 1933. — 30 верес. — С. 1.

4052. Бурбела В. «Двигун» панфутуризму // Друг читача. — 1991. — 2 жовт. — С. 4: фотогр.

Див. також: № 45, с. 226-265; № 63, с. 88-89; № 76, с. 328; № 77, с. 78; № 82, с. 233-235; № 83а, Т. 1, с.166,168-169; № 123, Вип. 1, с. 464-468; № 124, с. 92-111; № 127, с. 136-140; № 129, кн. 1, с. 605-610; № 139, с. 93; № 145, с. 325-327; № 108, с. 455,532,537; № 155а, с. 814; № 157, с. 442-444; № 1995, с. 303-304; № 3987; № 3997, с. 5-18.

Ілюстративні матеріали

Див.: № 16; № 18; № 77; № 123; № 155а; № 217; № 258; № 3977; № 3981; № 3987; № 3997; № 4049.

Художні твори, присвячені Г.Д.Шкурупію

4053. Проноза В. Рур і футурист: Пародія // Вісти ВУЦВК. — 1923. — 20 верес. — С. 1.

ЯЛОВИЙ
МИХАЙЛО ОМЕЛЯНОВИЧ

Літературні псевдоніми: Юліан Шпол, Михайло Красний та ін.

1895-1937

Народився 23 травня 1895 р. у с. Дар-Надежда, на Полтавщині (тепер — Сахновщанського району на Харківщині), в сім'ї волосного писаря. Закінчив Миргородську гімназію, в 1916 р. вступив на медичний факультет Київського університету. Там він прилучився до революційного руху і після Лютневої революції, повернувшись додому, проводив агітацію серед селян; був обраний головою Костянтиноградського революційного комітету. У роки громадянської війни Яловий вів підпільну роботу в Одесі, на Херсонщині, в Галичині, а після закінчення війни разом із Василем Блакитним видавав газету «Боротьба». 1920 р. Михайло Яловий вступив до КП(б)У. Ким тільки не перебував він відтоді до того страшного дня, коли в ніч з 12 на 13 травня 1933 р. його заарештували працівники ДПУ УРСР: редактор газети «Селянська біднота»; кореспондент газети «Вісті Київського губревкому»; представник українського уряду в Москві; відповідальний секретар журналу «Червоний шлях»; редактор ВУФКУ (на Одеській кінофабриці); член редколегії «Журналу для всіх»; директор видавництва «ЛіМ» (Література і мистецтво). Яловий брав активну участь у створенні літературної організації «Комункульт», був першим президентом ВАПЛІТЕ. Друкувався у виданнях «Жовтень», «Семафор у майбутнє», «Шляхи мистецтва», «Всесвіт», «Знання» та ін. Автор збірки поезій «Верхи» (1923), комедії «Катина любов, або Будівельна пропаганда» (1928), роману «Золоті лисенята» (1928).

31 травня 1933 р. ЦК КП(б)У виключила М.Ялового з партії як такого, що «пробрався» в її лави «з метою створення контрреволюційної фашистської організації, яка ставила перед собою завдання повалити Радянську владу». Йому інкримінували активну участь у контрреволюційній повстанській роботі та проведення вербування повстанців у Красноградському районі на Харківщині. Крім того, Яловий нібито вів шпигунську роботу, передаючи у польське консульство матеріали розвідувального

характеру, мав доручення підготувати замах на П.Постишева. Винним себе він не визнав.

Судова «трійка» при Колегії ДПУ УРСР постановою від 23 вересня 1933 р. засудила Ялового до 10 років позбавлення волі. Спецконвоем його відправили до Свірлагу ОДПУ (м. Лодейне Поле). Судова «трійка» УНКВС Ленінградської області 9 жовтня 1937 р. винесла інший вирок: вища міра покарання через розстріл.

Військовий трибунал Ленінградського військового округу 19 червня 1957 р. скасував попередні вироки і справу припинив за відсутністю складу злочину.

Михайло Яловий реабілітований посмертно.

Окремі видання, публікації в збірниках

4054. «Загасить вогні...»; «На вулицях, на майданах...»; «В залізні пута...»; «В долоні...»; [Вірші] // Червоний декламатор. — К., 1923. — С. 115-120. — Підпис: Ю.Шпол.

4055. Катина любов, або Будівельна пропаганда: Комедія на 3 дії. — К.: ДВУ, 1928. — 108 с. — Підпис: Ю.Шпол.

4056. На правдивому шляху // Шляхи розвитку української пролетарської літератури: Літ. дискусія (1925-1928). — Х., 1928. — С. 74-77.

4057. Золоті лисенята: Роман. — Х.: Книгоспілка, 1929. — 272 с. — Те саме. — 2-е вид. — Х.: Книгоспілка, 1930. — 234 с.; Те саме // ВАПЛІТЕ. — 1927. — № 4. — С. 74-93. — Підпис: Ю.Шпол.

Рец.: Гельфандбейн Г. [Рецензія] // Молодняк. — 1929. — № 4. — С. 120-122; Е. [Рецензія] // Красн. слово. — 1929. — № 6. — С. 122-125; Майфет Г. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1929. — № 7. — С. 235-238; Якубовський Ф. [Рецензія] // Життя й революція. — 1929. — № 5. — С. 157-159; Ярмоленко А. [Рецензія] // Плуг. — 1929. — № 4. — С. 72-75.

4058. Розмова поета з редактором: (Урив. з п'єси «Катина любов, або Будівельна пропаганда») // Декламатор для юнацтва. — Х., 1930. — С. 529-533. — Підпис: Ю.Шпол.

4059. «Загасить вогні минулих днів...»; «В залізні пута...»; Осіння лірика кримчака; Про себе: [Вірші] // Із поезії 20-х років: 36. — К., 1959. — С. 379-383. — Підпис: Ю.Шпол.

4060. Санкт-Петербурзьке халуїство // Ваплітянський збірник. — 2-е вид., доп. — Торонто, 1977. — С. 191-194.

4061. «Заїмилась земля...»; «Розміряною ходою...»; «Запудриться осінь...»; «Обсмикали, общипали...»; «Рвонули і стали...»; «Я розпанахкав собі душу...»; Експромт перед прірвою: [Вірші] // Український футуризм. — Ніредьгаза, 1996. — С. 79-86. — Підпис: Ю.Шпол.

Публікації в журналах

4062. «Загасить вогні...»; «В залізні пута...»: [Вірші] // Шляхи мистецтва. — 1921. — № 1. — С. 5. — Підпис: Ю.Шпол.

4063. [Рецензія] // Шляхи мистецтва. — 1921. — № 1. — С. 56-57. — Про кн.: Еллан В. Удари молота і серця. — К.: В.У.Д.В. — (Універс. б-ка: Вірші).

4064. Перші хоробрі // Червон. шлях. — 1923. — № 9. — С. 111-125.

4065. Осіння лірика кримчака: [Вірш] // Червон. шлях. — 1925. — № 6. — С. 99. — Підпис: Ю.Шпол.

4066. Три зради: Романтичне оповід. на 3 розд. з інтермедією й епілогом // Всесвіт. — 1925. — № 11. — С. 2-3. — Підпис: Ю.Шпол.

4067. Червоний перстень: Оповід. // Знання. — 1925. — № 26-27. — С. 5-6. — Підпис: Ю.Шпол.

4068. «Щоденник» В.Чумака (Черненко) // Червон. шлях. — 1925. — № 10. — С. 74-85.

4069. Кримська лірика: [Вірш] // Всесвіт. — 1926. — № 2. — С. 19. — Підпис: Ю.Шпол.

4970. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1926. — № 1. — С. 270-271. — Про кн.: Поліщук В. Розкол Європи: Худож.-соціал. та побутові нариси. — Б.м.: Книгоспілка, 1925. — 112 с.

4071. Вагання: Уривки з роману // Червон. шлях. — 1928. — № 4. — С. 56-83. — Підпис: Ю.Шпол.

4072. Замах: Урив. з роману «Золоті лисенята» // Робітн. журн. — 1928. — С. 6-7.

4073. Про себе: [Вірш] // Життя й революція. — 1928. — № 6. — С. 50. — Підпис: Ю.Шпол.

4074. Веселий швець Сябро // Літ. ярмарок. — 1929. — № 12. — С. 321-339. — Підпис: Ю.Шпол.

4075. Лист VI до всього ярмарку // Літ. ярмарок. — 1929. — № 9. — С. 145-150.

4076. Промова на диспуті «Зелена Кобила» // Літ. ярмарок. — 1929. — № 2. — С. 246-248.

4077. Шпол Ю. Голомозий гевал // Україна. — 1994. — № 3. — С. 22-23: фотогр. — Підпис: Ю.Шпол.

Публікації в газетах

4078. З травневих марсельєз: Вірш // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 1 трав. — С. 3.
— Підпис: Ю.Шпол.

4079. Мильна булька // Вісти ВУЦВК. — 1921. — 28 трав. — С. 1.

4080. До об'єднання АСКИ (Комункульт) з Гартом // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1925. — 23 квіт. — С. 2-3.

4081. На правдивому шляху // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 17 січ. — С. 2.

4082. Теоретична плутанина ліквідаторів // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 7 верес. — С. 2-7.

4083. «Золотисто-осінніх скиглінь...»; «Не сичить...»; «Наливаються, наливаються...»; «І як це сталося...»: Поезії; «Сходив день, як безпричинна тривога...»: Урив. з роману «Золоті лисенята» / Вступ. ст. М.Жулинського // Літ. Україна. — 1992. — 16 лип. — С. 5. — Підпис: Ю.Шпол.

Життєвий і творчий шлях**Бібліографія**

Див.: № 18, Т. 1, с. 584-585; № 21, с. 670.

Довідкові видання

4084. Онацький Є. Яловий Михайло // Онацький Є. Українська мала енцикл. — Буенос-Айрес, 1967. — Т. 8, кн. 16. — С. 2124.

4085. Яловий Михайло Омелянович / Р.І.Доценко // УРЕ. — К., 1985. — Т. 12. — С. 504. — Те саме рос. мовою // УСЭ. — К., 1985. — Т. 12. — С. 564.

•

4086. Yalovy, Mykhailo // Encyclopedia of Ukraine. — Toronto; Buffalo; London, 1993. — Vol. 5. — P. 735.

Статті в періодиці

4087. Пилипенко С. [Рецензія] // Червон. шлях. — 1923. — № 4-5. — Про кн.: Шпол Ю. Верхи. — К.; М.; Берлін: Гольфштрет, 1923. — 48 с.

4088. Мукомела О. Михайло Яловий // Знання та праця. — 1990. — № 6. — С. 16-17.

4089. 100 років від дня народження М.О.Ялового (1895-1937) // Календар знаменних і пам'ятних дат. — К., 1995. — II кв. — С. 49-52.

■

4090. Пилипенко С. Хто ліквідує пролетлітературу?: В порядку дискусії // Вісти ВУЦВК: Культура і побут. — 1926. — 12 верес. — С. 3-4.

Див. також: № 83а, Т. 1, с.183-184; № 93, с.35; № 98, с. 57; № 100, с. 117-126; № 108, с. 286,538; № 123, Вип. 1, с.482-484; № 129, кн.1, с.618-623; № 142, Т. 1, с. 47,183; № 145, с. 335-337; № 4083.

Ілюстративні матеріали

4091. Яловий М.Н.: Фотогр. // Всесвіт. — 1925. — № 10. — С. 18.

4092. Представник ВАПЛІТЕ М.Яловий вітає 3-й з'їзд «Плуга»: Фотогр. // Плужанин. — 1926. — № 4-5. — С. 10.

Див. також: № 18; № 123; № 142, Т.1; № 4077.

Художні твори, присвячені М.О.Яловому

4093. Сосюра В. «Обличчя Миші Ялового...»: Урив. з поеми «Розстріляне безсмертя» // Вітчизна. — 1988. — № 1. — С. 96-97.

III. Довідковий апарат

Показчик авторів

- А. — 535
 А.Г. — 1502
 А.Д. — 2133
 А.К. — 2731
 А.Л. — 2133
 А.П. — 171, 1820
 А.Т. — 3895
 Абліцов В. — 2772
 Авербах Л. — 292
 Авзоній — 1810, 1818
 Аврахов Т. — 1877
 Агеева В.П. — 122, 134, 409, 410, 473, 1152,
 2628, 3502, 3548, 3641, 3652,
 3653, 3667, 3683
 Агніт К. — 3083
 Адельгейм Є. — 2955, 3006, 3038, 4051
 Айзеншток І.С. — 1441, 2101, 2890
 Альцест — 2087
 Амп П. — 2581, 2582
 Ан. Г. — 1492
 Ананченко Т.П. — 2661
 Антоненко-Давидович Б.Д. — 97, 143, 2220,
 2709
 Антонич Б.-І. — 679, 2547а
 Антонович М. — 1452, 2289
 Антонюк С. — 234, 3592
 Арістофан — 2869
 Арсенич П.І. — 3882, 3911, 3921, 3933, 3941
 Астаф'єв О. — 675
 Атаманюк В. — 194, 600, 1603
 Ахматов Л. — 46, 47, 260, 261
 Ашер О. — 1172, 1253, 1257, 1261, 1265,
 1270, 1273, 1276, 1277, 1279

 Б.К. — 3556
 Б.Р. — 1655
 Б-ий В. — 539
 Бабишкін О. — 2290, 2366, 2392
 Багданович М. — 1232-1241, 1243, 1244
 Багрянний І. — 59, 128, 465
 Бажан М.П. — 13, 2088, 2089, 2780, 2955,
 3971-3973, 3996
 Бажун Г. — 3901
 Базилевський В. — 433, 483, 646, 2790, 2915
 Байрон Д.-Г. — 1571, 1574
 Балей П. — 3635
 Бальзак О. де — 2585, 2591
 Бальмонт К.Д. — 1578
 Бандура О.М. — 530
 Барабан Л. — 3205
 Барабоха О.Г. — 1616
 Барб'є О. — 3407
 Баришполець — 629
 Бахмет Т.Б. — 3869
 Бахута А. — 692
 Баштан С. — 3943
 Бедрик Ю. — 680
 Безименський О.І. — 3024, 3719
 Безуглий М. — 2662
 Белле Ж. дю — 1808
 Бендер В. — 397
 Беранже П.-Ж. — 747, 1805, 1808, 1809,
 3408, 3409
 Березинський А. — 2475, 2476, 2507, 3808,
 3896
 Берлін М. — 1443
 Бетко І. — 446, 461, 466
 Бехер Й.Р. — 745, 1565
 Бедний Д. — 3027
 Беляєва Н. — 434
 Б'єрнсон Б.-М. — 2491
 Биковець М. — 195
 Биковський Л. — 1453, 2387
 Бичко А. — 470
 Бичко І. — 470
 Білан А. — 1905
 Біленко В.В. — 447
 Біленко З. — 573
 Біленко Т. — 772
 Білецький О.І. — 1, 27, 92, 186, 235, 1502,
 1591, 1839, 1840, 2273, 3577, 3892
 Білик Г. — 484, 1906
 Білодід І.К. — 2293, 2360
 Білокінь С.І. — 411, 435, 454, 502, 591, 1466,
 1832, 1878, 1919, 3061, 3195, 3200,
 3201
 Білоцерківська Г. — 2459
 Біляшевський Б. — 1471
 Бірот В. — 2536
 Блакитний (Еллан) В.М. — 42, 613, 1158,
 1159, 3037, 3085, 3086, 3770, 4053
 Бобинський Б. — 900

- Боголюб П. — 1668, 1860, 1864
 Боголюбський О. — 2278
 Бодлер Ш. — 1230, 1245, 3406
 Боднарук І. — 890, 1033, 2176, 3198
 Божко С. — 540
 Бойко В. — 262, 1419
 Бойко Л.С. — 815, 816, 844, 845, 851
 Бойко Ю. — 1426, 1454
 Болабольченко А. — 412, 448, 1320, 3203, 3822, 3823, 3886, 3934
 Болла Д. — 3479
 Бондар Н. — 1283, 2440, 2781
 Бондар-Терещенко І. — 657, 894, 895, 2907, 2911, 2919, 3668,
 Бондаренко І. — 2451
 Бондаренко Л. — 517, 1597, 3070
 Бондаренко Н. — 2454
 Бондус П. — 548
 Бора Б. — 1941, 3774
 Борисенко М. — 503
 Боровий В. — 2903, 2912
 Бош Є. — 837
 Бриченко А. — 653
 Бросаліна О. — 1913
 Брунь С. — 2799
 Брюсов В.Я. — 3406
 Брюховецький В.С. — 1773, 1779, 1833, 1879, 1890, 1891, 1924, 3555, 3642, 3646
 Булах Г. — 658
 Булгак О.В. — 23
 Бурак С. — 2801
 Бурачинська Л. — 3193
 Бурбела В. — 592, 2793, 4052
 Бургарт О. — 60, 614, 615, 1293, 2612, 3447
 Буревій-Яценко О. — 896
 Бурляй Ю.С. — 3679
 Бурчак Л. — 3041
 Бурчак Б.С. — 2543
 Бутенко М.К. — 2196
 Бутковська А. — 1619
 Буш М. — 847
 В. — 3042
 В.А. — 1604
 В.Б. — 77
 В.Д. — 3669
 В. Д-як — 3806
 В.К. — 541, 2749
 В. С-ко — 3600
 В. Ч-я — 2134
 В-ич С. — 236
 Вадимів А. 2552
 Вальо М.А. — 2504
 Вартанов Г. — 585
 Васадар І. — 413
 Василевський П. — 1284
 Василенко Б. — 2849
 Василенко М. — 659, 660, 1950
 Васильєва О. — 1260
 Васьківська О. — 2648
 Ващенко В. С. — 2388
 Ващенко Г. — 71328
 Ведміцький О.М. — 293
 Вежель-Веркалець Л. — 1052
 Верба І. — 3208
 Вервес Г. — 455
 Вергілій — 1684, 1813, 1818
 Веретельник Н. — 2381
 Веретенчик О. — 2826
 Верига В. — 1135
 Веркалець М. — 2336, 2374, 2424-2426, 2460, 3937
 Верлен П. — 3411, 3412
 Верхарн Е. — 1808
 Вечірко О. — 3663
 Винар Л. — 313
 Винницький І. — 1618
 Вирган І. — 2188
 Вишеславський Л. — 694, 2106
 Вишня О. — 1947
 Вінниківський О. — 3727
 Вірний М. — 388, 2423
 Віта В. — 2922
 Вітошинська О. — 3638, 3684
 Власенко В. — 848, 1130
 Влизько О.Ф. — 1044, 1068
 Вовчок-Блакитний М. — 3752
 Вознюк Г.Л. — 393
 Волинський К. — 127, 1412
 Волиняк П. — 314
 Волошко Є. — 399
 Вороний М.К. — 2257, 2470, 3095, 3790
 Вуек М. — 713
 Вухналь Ю. — 237
 Выгодский Д. — 172, 173
 Г. Г. — 804
 Г. Г-р — 808
 Г. О. — 3420
 Г. П. — 2, 2422
 Г-ко Г. — 3715

- Г-н Г. — 3980
 Гаврильченко О. — 1468, 3664
 Гаєвський С. — 1161, 1255
 Гак Г. (Мартин Задека) — 102
 Галабутська О. — 1925
 Галич М. — 2788
 Гальченко С. — 400, 669, 1222, 1223
 Гальчук М. — 69
 Гальчук О. — 1902, 1909
 Ган О. — 3561
 Гармаш Р. — 30, 3598
 Гаряїв В. — 1053, 3054
 Гаско М.Є. — 3755
 Гасюк А. — 238
 Гей В. — 647
 Гейне Г. — 1573, 1577, 1579, 2295
 Гельвешій К. А. — 2598
 Гельфандбейн Г.М. — 902, 2745, 3056, 3479, 4057
 Генік-Березовська З. — 3425
 Герасименко Л. — 2441
 Герасименко О. — 3963
 Герасимчук Д. — 3283
 Гербурт-Йогансен А. — 2107
 Гете Й.В. — 1572, 1576
 Гетьманець М.Ф. — 2879
 Гирич І.Б. — 1418, 2435
 Гирнык П. — 2812
 Гінкель Е. — 746, 748
 Гірчак Є. — 3593
 Гл. Л. — 302
 Гладкий М. — 219
 Глазунов Г.П. — 3654
 Глід С. — 319
 Глобенко М. — 74, 325
 Гнатюк І. — 644, 2504
 Гнідич Т. — 1907
 Гойда В. — 3680
 Голець Я. — 3445
 Голованівський С. — 1062
 Голубенко П. — 312, 387, 1463, 3605, 3610, 3620, 3627, 3628, 3700, 3701
 Голубева З.С. — 95
 Гончаренко В. — 2237
 Гораций — 1795, 1813, 1818
 Горбач А.Г. — 88, 3428, 3606, 3902
 Гордасевич Г. — 474
 Гординський С. — 5, 1043, 1066, 1263, 1846, 3422
 Гордієнко К. — 2108, 3716
 Горик В. — 485
 Горовенко Ю. — 1442
 Горовий В. — 3964
 Горький М. — 2728, 2729
 Господин А. — 2395
 Гоян Я. — 2177
 Гр. Р. — 2094
 Граб В. — 1274, 1275, 1289
 Грабович Г. — 1455
 Грабовський П.А. — 1476
 Гранова Є. — 1467
 Гренджа-Донський В. — 676
 Гречанюк С.С. — 118а, 125, 1870, 1872, 3321, 3432, 3435, 3636
 Гривачевський Б. — 126
 Григорій Ю. — 3429
 Григорович І.О. — 2420, 2421
 Гризун А. — 3554
 Гримаїло Я.В. — 3451
 Гриценко О. — 449, 456, 2103, 3660
 Гришин О. — 1083
 Гришин-Грищук І. — 2292, 2763
 Гришко В.Г. — 87, 379, 380, 3624
 Грищенко Ю. — 2649
 Громенко О. — 2455
 Грубич К. — 1926, 1927
 Грунін Т. — 2396
 Грунський П. — 628
 Грушевський О.С. — 26, 160, 2506
 Губар О.І. — 1592
 Губаржевський І. — 3196
 Губченко-Маслюченко В. — 3757
 Гудзь О. — 3698
 Гудран Ж. — 2086
 Гук М. — 3220
 Гуменна Д. — 457
 Гуменюк Д. — 2198
 Гундорова Т. — 2439
 Гунчак Т. — 3671
 Гуренко І. — 3956
 Гурницький К.І. — 2370, 2372
 Гуцало Є.П. — 2227
 Гуць М.В. — 2429, 2430
 Гюго В. — 3410, 3867
 Д.В. — 2397
 Д-ко Д. — 1432
 Давиденко В. — 322
 Давній — 1145, 3897
 Далавурак С.В. — 13, 1517, 1563, 1564, 1587, 1594, 1615, 1620, 1626, 1627, 1630, 1633, 1637

- Данилевська Н. — 3182
 Данилюк Н. — 2442
 Данько М. — 3784
 Дашкевич Я. — 450
 Демочко К. — 3957
 Дем'янівська Л. — 1050
 Денисенко В. — 2114
 Денисюк І. — 3813, 3815
 Дергач В. — 681
 Державин В. — 196, 264, 555, 700, 919, 1170,
 1510, 1573, 1611, 1662, 1821, 1845,
 1962, 1979, 2286, 2679, 2752, 2822,
 3105, 3227, 3422, 3983
 Деслав Є. — 2090, 2121
 Деснянський І. — 1574
 Джеря Ф. — 1943
 Дзендзелівський Й.О. — 2398
 Дзьоба О. — 2330
 Дзюба І.М. — 107, 414, 1175, 1469, 2043,
 2826, 2898, 2918, 3282
 Дивнич Ю. — 2389
 Дідро Д. — 2592
 Діхтяр С. — 1592
 Дмитрів Я. — 1892
 Дніпровський І. — 619, 2081, 3665, 3738,
 3777
 Добровольська О. — 3945
 Добровольський Г. — 1932
 Довгалюк П.М. — 8, 11, 13, 756, 759, 2496,
 2539
 Довгань К. — 1160, 2614
 Доленго М.В. — 174, 175, 179, 180, 187, 197,
 198, 239, 549, 550, 556, 557, 901, 1035,
 1137, 1160, 2082, 2133, 2613, 2615,
 2670, 2930, 3461, 3975,
 Доманицький В.М. — 1299
 Домонтович В. — 126а, 436, 1844, 1886
 Донець Г. — 462
 Донцов Д.І. — 79, 3614, 3666, 3744
 Дончик В.Г. — 112
 Доріченко О.В. — 401, 665
 Дорошенко Д. — 73
 Дорошкевич О. — 28, 184, 1440, 1446, 2365,
 3100
 Доценко Р. — 1774, 4085, 4086
 Драй-Хмара О. — див. Ашер О.
 Драй-Хмара Ашер О. — див. Ашер О.
 Драч І.Ф. — 888, 3090, 3452
 Дроб'язко М.Ф. — 2773
 Дрозд В.Г. — 2225
 Дрофань Л. — 3062
 Дуб К.С. — 2213, 2649а, 3707
 Дубина М.І. — 2520, 2537, 2541
 Дубина М.М. — 711, 713, 714, 773, 778, 779,
 786, 792, 2517
 Дубинський Г. — 2805
 Дудко — 3935
 Дунаєвський В. — 2789
 Дунай П. — 486
 Е. — 4057
 Егенбрехт І. — 2535, 2536
 Едвардз — 1123
 Ель Бе — 631
 Ередія Ж.-М. — 1797
 Ернст О. — 158
 Є. К. — 1444
 Є.П. — 1403
 Є.Ю.П. — 1843
 Євшан М. — 162, 163, 164, 166, 1430, 2378,
 2383, 2503, 3794, 3891
 Ємець В. — 3898
 Єрмоленко А. — 188
 Єрофеева Г.М. — 3869
 Єфімов Л. — 415
 Єфімова Г.І. — 530а, 597,
 Єфремов П. — 2616
 Єфремов С. 1842
 Ж-ко. — 1433
 Жикол А. — 518
 Жила В. — 385, 487, 1629
 Жиленко І.В. — 2811
 Жуйкова М. — 2913
 Жук М.І. — 1492, 1643, 1934-1936, 3890
 Жукова В. — 265
 Жуковський А. — 5
 Жулинський М.Г. — 119, 402, 416, 417, 504,
 580, 581, 1176, 1227, 1272, 2149, 2226,
 2685, 2764, 3399, 3402, 3451, 3498,
 3499, 3501, 3532, 3572, 3637, 3725,
 3728, 2729, 3739, 3745, 4083
 Журба Г. — 437
 Жученко М. — 168
 З.Є. — 1502
 Забашта Л.В. — 1067, 2813, 3778
 Забужко О.С. — 418
 Завадович Г. — 327
 Заваліна О.В. — 23, 2114
 Загайна Н.В. — 22

- Загнідко А. — 648
 Зайдель І. — 1569
 Залеський О. — 3919
 Залізник М. — 159, 161
 Залка М. — 2866
 Западнюк В. — 1280
 Заратустра О. — 2809
 Заруба В. — 3166, 3167, 3187
 Засенко О. — 2399, 3801
 Заславський І.Я. — 394, 419, 1281, 1891, 1908
 Затонський Д. — 3741
 Затулівітер В. — 670, 2817
 Зварич В.З. — 1903
 Зеров М.К. — 173, 621, 625, 626, 698, 905, 1162, 1572, 1649, 1964, 2138, 2347, 2673, 2939, 3306, 3406, 3448, 3474
 Зерова С. — 1830, 1873, 1897
 Зет Ю. — 802
 Зикеева Т. — 3808
 Зілінський О. — 1042, 1515, 2296, 2713, 2848, 2954
 Зінич С. — 98, 2078, 3277
 Зленко Г.Д. — 2238, 2368, 2373, 2431, 2457, 2458, 2462, 3773, 3966а
 Знатнов А. — 3463
 Зозуля О. — 326
 Золотарьов В. — 594
 Зоря Ю. — 1063
 Зоянчківський Д. — 785
 Зубрицька М.О. — 1782, 1888

 І.К. — 2185
 І.К-ць — 2165
 І-ко М. — 536
 Іваненко Б. — 438
 Іванисенко В.П. — 1173, 1219
 Іваниця Г. — 1497, 1837, 1957, 2928, 3451, 3455
 Іванов І. — 403
 Іванова А.І. — 899
 Івасюк М. — 1647
 Івахнюк А. — 386
 Івашкевич Я. — 3449
 Івашко В. К. — 1880, 1881
 Івченко Л. — 320
 Ігнатенко П.Р. — 2190, 2197
 Ізарський О. — 3904
 Іллеш Б. — 1566
 Ільєнко І. — 135, 586, 2376, 3746, 3747
 Ільницький М. — 144, 156, 574, 3065

 Іов І. — 1290
 Ірчан М. — 762
 Ішуніна М. — 1436
 Іщук А. — 2456, 2787

 Й. — 3894
 Й. К-ий — 3979
 Йосипчук Ю. — 572

 К.Б. — 2
 К.Н. — 1956
 Кавун Л. — 2210
 Кагаров Є. — 1496
 Каздоба К. — 368
 Кален В. — 1573
 Калениченко М.Л. — 3177
 Калинець І. — 617
 Калідаса — 3868
 Кальба М. — 780, 782
 Капельгородська Н. — 98, 2078, 3277
 Капуста В. — 3436
 Караванський С.Й. — 640
 Карнаухова І. — 2865
 Карп'юк А. — 2461
 Каспарук В. — 2228, 2229
 Каспрук А. — 2400
 Катулл Гай Валерій — 1818
 Кацнельсон А. — 690, 693
 Качанюк М. — 266, 568, 700, 767, 1074,
 Качкан В.А. — 1427
 Качуровський І. — 127, 389, 458, 1266, 2826
 Квіт С. — 1472, 3673
 Кедрин І. — 103
 Кезма Т. — 2277
 Килимник О. — 1091, 1149, 2357, 2390, 2401
 Кириленко І. — 267, 3748
 Кирилюк Є. — 3389
 Кисілевський К. — 1667
 Кияниця П. — 185
 Кізко П. — 351, 356
 Кізлик О.Д. — 20
 Кіржаєв С.М. — 2435
 Кіс О. — 674
 Кіх В. — 796
 Клен Ю. — див. Бургардт О.
 Клещікова В.М. — 1904
 Клименко В. — 1283
 Клиновий Ю. — 2172
 Клочья А.В. — 901, 2746, 2886, 3220
 Книш І. — 3183
 Князева С.П. — 3870, 3875

- Кобець О. — 471, 3621
 Кобржицька Т. — 3780
 Ков.- Кол. П. — 1310
 Ковалевський В. — 3981
 Ковалевський М. — 57
 Коваленко А. — 308, 1468, 3664
 Коваленко Б. — 84, 201, 268, 303, 308, 554, 558, 1030, 3043, 3278, 3287
 Коваленко Л. — 348
 Коваленко-Плужник Г. — 2765
 Ковалів П. — 2418
 Ковалів Ю.Г. — 13, 116, 136, 420, 421, 439, 475, 480, 1046, 1048, 1057, 1058, 1882, 1928, 2775, 3055
 Ковалів Ю.І. — 2067, 2099, 2100, 2102, 3067, 3230, 3263, 3268
 Ковалівський А. — 2269
 Коваль В. — 3731, 3732, 3759
 Коваль В. К. — 21, 3644
 Коваль Л. — 898
 Коваль Ю. — 505
 Ковальчук О. — 3708
 Ковальчук С. — 3801
 Ковенацький І.А. — 712
 Ковтуненко А.О. — 99, 1132
 Когуська Н. — 3185
 Кожушко С. — 1136
 Козак С. — 357, 654, 3756
 Козій Д. — 1862
 Колесник П.Й. — 2369, 2402, 2605
 Колісниченко А. — 3692, 3694, 3709
 Колодій В. — 1634
 Колоїз Ж. — 1477
 Коломиец Л. — 2635, 2636
 Коломиець В. — 2464
 Коломиець Л.В. — 2610
 Коломийцев І. — 2544
 Коломийців І. — 240, 768,
 Коломієць В. — 623, 1952
 Коломієць Л. — 459
 Колп В. — 2644
 Комісар І. — 2516
 Кононенко В. О. — 1282, 1291
 Кононенко П.П. — 130
 Конопленко-Запорожець П. — 3880
 Копержинський К. — 43, 202, 1655, 3305
 Копиленко О. — 2120
 Корб'єр Т. — 1245
 Корбич Г. — 1480
 Кореневич Л. — 2239
 Корецька А. — 3215
 Корж О. — 422, 3046, 3058, 3645
 Корінь В. — 3795
 Корнич Д. — 3889
 Корнієнко А. — 488
 Короленко В.Г. — 3879
 Королів А. — 37866
 Королів В. — 3189
 Коростовцева Е. — 1075
 Коротич В.О. — 2850
 Корсунська Б.Л. — 99, 1585, 3050
 Коряк В. — 29, 31, 35, 38, 39, 44, 52, 55, 176, 203, 296, 304, 532, 537, 3562, 3588
 Косарик Д. — 2
 Косарик-Коваленко Д. — 2624
 Косач Ю. — 3786
 Косенко В.О. — 1095
 Коссовська А. — 382
 Костенко А.Г. — 81
 Костенко Н.В. — 3053, 3319, 3397, 3431
 Костецький І. — 86
 Костюк Г. — 106, 113, 506, 519, 1147, 1222, 1267, 1456, 3317, 3426, 3497, 3501, 3571, 3617, 3623, 4045
 Костюк Л. — 4045
 Костюк Ю. — 269
 Косян В. — 1929
 Косяченко Г. — 3287
 Котляров Б. — 423
 Коцюбинська М.Х. — 2900
 Кочерган Ю.Ф. — 1593, 1621, 1622, 1625
 Кочкин А. — 2
 Кочубей Ю. — 2403, 2449, 2450
 Кочур Г.П. — 353, 363, 713, 1175, 1225, 1285, 1677, 1778, 1782, 1792, 1827, 1851, 1861, 1874, 1916, 1917
 Кошелівець І. — 5, 89, 390, 1421, 3559, 3876
 Кравець Л. — 1898
 Кравців Б. — 5, 76, 341, 347, 1853, 1856, 1940, 2825, 2826, 3034
 Кравченко А. — 122
 Кравчук В. — 677, 3951
 Крайній Л. — 48
 Краснова Л. — 793
 Крачковський Т. — 2270
 Крашаниця А. — 204
 Кремінь Д. — 676, 796
 Кресін О.В. — 3693
 Кривенко М. — 3503
 Кривицька О. — 507, 520
 Криворотько А. — 1489
 Крижанівський С.А. — 8, 10, 11, 13, 99, 118,

- 395, 404, 521, 522, 774, 808, 842, 845,
1027, 1173, 1251, 1514, 1821, 1824,
1982, 2041, 2042, 2074, 2757, 3007,
3033
- Крикуненко В. — 627
- Криса Б. — 2404
- Кричевський В. — 2803
- Кропив'янський Т. — 1848
- Кротевич Є. — 2221
- Крушельницька Л.І. — 2505
- Крячок М. — 2405
- Кудряшова Н. — 489
- Кузнецов Ю. — 137, 523
- Кузьма Ю.М. — 1865
- Кузьменко Ю. — 1617
- Кузьмин П. — 2332
- Кузякіна Н. — 405, 577, 1875
- Кулеба Г. — 2223
- Кулик І.Ю. — 170, 205, 270
- Куліш А. — 3639
- Куліш В. — 93
- Куліш П. — 1800
- Кульчицький С.В. — 490
- Купала Я. — 1812
- Купріянов І. — 1836, 3419
- Курас І.Ф. — 2452
- Курбас Л. — 1384
- Курдидик Я. — 642
- Курилас Б. — 637
- Курило О. — 1956
- Курилова Л. — 1871
- Курська-Досвітня М. — 1155, 1156
- Кут С. — 491
- Кутинський М. — 440
- Кущевол О. — 1914
- Куценко Л. — 1889, 1923, 3443
- Кучер Г.П. — 621
- Кучер Н. — 334
- Кучинський М. — 3209
- Л.П. — 3717
- Л.С. — 1969
- Л-нер В. — 319
- Лавріненко (Дивнич) Ю. — 82, 100, 349,
364, 375, 709, 856, 920, 1038, 1171,
1512, 1664, 1665, 1981, 2218, 2556,
2650, 2682, 2755, 2758, 2824, 2951,
3229, 3316, 3461, 3465, 3494, 3570,
3611, 3995
- Лаврусевич Н. — 508, 2215
- Лазарук М. — 1638
- Лакіза П. — 189, 190, 206, 221, 222, 2180,
2621
- Лафарг Ж. — 1228
- Лебідь А. — 16, 1499, 1590, 1602, 1652, 1961,
2083, 2134, 2135, 2551, 2671, 2933,
3219, 3296, 3297, 3467, 3803, 3977
- Левадний І. — 1459, 3430
- Левіна Х. — 2066
- Левчук Д. — 376
- Легіт А. — 641
- Ледин Я. — 1160
- Лейтес А. — 18, 32, 49, 191, 2079, 2110, 2118,
2139, 2164, 2553, 3220
- Леконт-де-Ліль — 1229, 1806, 1808, 1809
- Лермонтов М.Ю. — 2871, 2872
- Лесин В. М. — 11, 1517, 1563
- Линтварева-Чикаленко О. — 2916
- Липа Ю. — 3790
- Лисенко І. — 1771, 2044, 2101, 2111
- Лисенко Н. — 1883
- Лисенко Т. — 1153
- Лисяк-Рудницький І. — 3569, 3609
- Литвин М. — 2663, 3929
- Лиховид М.Б. — 23
- Лігостова О. — 3674, 3681
- Лінник В. — 666
- Лісовицький М. — 2473
- Літвак Г. — 2861
- Ліхтенштейн А. — 1567
- Логвин В. — 3930
- Логвиненко Н. — 2217
- Лозинський М. — 271, 789
- Лозицький В. — 3655
- Лощинська Н. — 492, 493, 509, 510, 524
- Луговий О. — 3181
- Луговської В. — 3029
- Лукаш М. — 3724
- Лукич В. — 2382
- Луків М. — 687, 691
- Лукрецій — 1798, 1818
- Лук'янова Л.Л. — 1151
- Лук'янчук Р. — 649
- Лу-Сіун — 2686
- Луцько Є.А. — 2428
- Лупій О. — 695
- Луценко І. — 2432
- Луценко Ю. — 1876
- Луцький О. — 3792
- Луцький Ю. — 78, 88, 463, 3495
- Лучук О.М. — 156, 1178, 1884, 1885, 1681,
1983, 2687, 3999

- Лущик С. — 1935
 Луцій С. — 2646
 Львов В. — 854
 Любченко А. — 50, 68, 154, 619, 3585, 3603, 3618, 3686, 3749
 Лясківський-Коломієць А.Л. — 3634
 Лясковець М. — 3565

 М.Т. — 2132
 Мазуркевич А. — 781
 Мазурок О.С. — 2337
 Май О. — 3197
 Майдан — 3296
 Майдаченко П.І. — 3452, 3499
 Майоров М. — 3479, 3590
 Майський М. — 850
 Майфет Г.О. — 1138, 3221, 3452, 3591, 4043, 4057
 Макаренко Ю. — 3595
 Маланюк Є. — 85, 3568
 Маларме С. — 1242
 Маленька Т. — 2380, 2446, 2453
 Малицький Ф. — 1631, 1918, 224
 Малишко А. — 1065, 2244
 Маловічко І. — 3594, 4046
 Маляр П. — 925, 1174, 1664, 1672, 2147, 2295, 2556, 2684, 3318, 3485, 3818
 Мамін-Сибіряк Д. — 3865
 Мамонтов Я. — 3190
 Мандельберг Е. — 3079
 Мандрика М.І. — 2406, 2465
 Маркевич Г.И. — 15
 Марков В.А. — 10
 Марковський М. — 1310, 2275, 3421
 Маркус В. — 396
 Марціял М.В. — 1810, 1813, 1818
 Марченко В. — 2407, 2408
 Мар'янівський М. — 424
 Мар'янов О. — 212
 Масенко Л. — 616, 1486, 1487
 Масенко Т. — 616, 2242, 2248
 Масловська Т. — 494
 Матвєєва Л. — 490, 1478, 2377
 Матвійшин В. — 3913
 Матешук О. — 464
 Матющенко А. — 2631, 2686
 Махновець Л.Є. — 8, 19
 Маяковський В.В. — 3025, 3026, 3028
 Медведев К. — 2289
 Медведев Ф. — 2289
 Меженко (Іванов) Ю. — 82, 241, 1598, 2744, 2750, 2759, 3220, 3452, 3578
 Мейс Дж. — 3675
 Мельник В. — 2654-2658, 3656
 Мельник П. — 598
 Мельник С. — 467
 Мельників В. — 2116
 Мельників Р. — 2115
 Мельничук А.Ф. — 3907, 3908, 3913, 3917, 3918
 Мельничук Б. — 1646
 Меріме П. — 2587
 Мечник С.М. — 342
 Микитась В.Л. — 2361
 Микитенко І. — 243, 273, 275, 297, 298, 299, 305, 308, 3073, 3721
 Микитенко О. — 2117
 Микулович М. — 331
 Минко В. — 369
 Мироненко І. — 799
 Миронець Н. — 596, 3210
 Мисик В. — 1792, 1920, 1948
 Михалік М. — 51
 Михайличенко Б.С. — 3909, 3910
 Михайлін І. — 893
 Михалевич — 3764
 Мицюк О. — 1435
 Мишанич О. — 141
 Мізинець В. — 3923
 Мірошніченко Н. — 1639
 Міцкевич А. — 1808, 2874
 Мішалов В. — 3922
 Міше-Нама — 538, 542
 Міщенко Л.І. — 3106
 Міщенко О. — 2231
 Мішук Р.С. — 1424
 Міяковський В. — 1451, 108
 Мовчан Р. — 144, 2557, 2568, 2577, 2627, 2638, 2651, 3171
 Мовчан Ю. — 3657
 Мовчун А.Г. — 451
 Могилянський М. — 1307, 1439, 2553, 3579
 Моклиця М. — 148
 Мольєр Ж.-Б. — 3866
 Момот І.В. — 276
 Мопассан Г. де — 2588, 2596, 2597
 Мор М. — 3221
 Моріц З. — 2584
 Мороз Я. — 1127
 Мороз-Стрілець Т.М. — 1596, 1623, 1635, 2148, 2174, 2191, 2193, 2199, 2201, 2202, 2204, 2205, 2232, 2248, 2607,

- 2653, 2740, 2760
 Москаленко М. — 511, 1221, 1777
 Мотузка М. — 2617
 Музика В. — 582
 Музичка А. — 1650, 1841, 2612
 Музичко А. — 208
 Мукомела О.Г. — 441, 481, 495, 1150, 3658, 4089
 Муратов І. — 2097, 2188
 Мурович Л. — 639
 Мусієнко О.Г. — 123, 589
 Мускін В. — 306
 Мусь — 2618
 Мухин М. — 2391
 Мушинка М. — 151, 1473
- Н.Ч. — 2493
 Нагнибіда М. — 332
 Наєнко М.К. — 105, 120, 155, 425, 496, 1296, 1410, 1490, 2175, 2192, 2206, 2208, 2219, 3647
 Назаренко Г. — 3914
 Назаренко Є. — 1286
 Найдан М. — 156, 1178, 1681, 1983, 2687, 3999
 Намаціан К.Р. — 1818
 Нард В.М. — 1969
 Наумов С. — 3952
 Наумович С. — 82, 89, 358, 359, 460, 858, 1264, 2514, 2553, 3905
 Неборак В. — 2766
 Невіра Х. — 3586
 Неврлий (Неврлі) М. — 124, 360, 361, 365, 525, 583
 Недзвецкий А.Г. — 2340
 Недоля Л. — 1015
 Немченко І.Ю. — 3710
 Непорожній О. — 2146
 Несен В. — 3852
 Неуважний Ф. — 373, 377, 1457, 3194
 Николишин С. — 61, 62
 Нитченко Д. — 121, 354, 1847, 1869, 3883, 3886, 3915, 3916
 Ніковський А. — 2619
 Нікула А. — 3648
 Нікуліна Н. — 1951, 2921
 Німчук М. — 277
 Ноай А. — 3411, 3412
 Новицький М. — 2, 803, 3806
 Новиченко Л.М. — 96, 99, 575, 922, 923, 1031, 2683, 2708, 2735, 2738
- Нудьга Г. — 3751
- О.Б. — 1160
 О.К. — 1849
 О.Ф. — 3422
 Обсерватор І. — 3221
 Обюртен В. — 1384
 Овідій — 1801, 1813, 1818
 Овчаренко О. — 2904
 Овчаров Г. — 307
 Огневик Т. — 630
 Одарченко П. — 1267, 1268, 1278, 1405, 1429, 1458, 1464, 1834, 1850, 3176
 Озерний Т. — 1061
 Олександрів Б. — 2810
 Олесіюк-Олесевич Т. — 3899
 Олесь О. — 3294
 Олещук І. — 782
 Олійник О. — 497
 Олійник Ф. — 2179
 Олійник-Рахманний Р. — 149
 Ольжич О. — 130а
 Онацький Є. — 6, 1248, 1422, 1822, 2071, 2166, 2355, 2600, 2732, 2876, 3031, 3174, 3271, 3415, 3557, 3872, 4040, 4084
 Орач О. — 3068
 Орест М. — див. Зеров М.К.
 Оришака Ю.М. — 2611
 Оришкевич І. — 2552
 Островерха М. — 3567
 Островський Я. — 3852
 Осьмачка Т. — 476, 2161, 2211
- Павленко П.А. — 2595
 Павличко Д.В. — 621, 1677, 1793, 1930, 2243
 Павличко С.Д. — 2381, 2447
 Павліковський Б. — 798
 Павловська В. П. — 21
 Павловський В. — 392
 Павловський М. — 1305
 Павлушкова Н. — 393, 685, 1431
 Павлюк І. — 671
 Паламарчук Д. — 1175
 Панів А. — 569
 Панкевич Г. — 2512
 Панч П. — 37, 3723
 Панченко В. — 1910
 Панченко П. — 490
 Параскевич П. — 3687
 Партач Н. — 3695

- Пархоменко М. — 1092
 Пастернак Є. — 104
 Пахаренко В. — 150, 1226, 1287, 3688
 Пахльовська О. — 688
 Пашенко В. — 2630
 Пелех У. — 117
 Первомайський Л. — 638, 924, 1040
 Перепеляк І. — 3290, 3786а
 Перерва А. — 3782
 Перець І. Л. — 1817
 Петрарка Ф. — 1808
 Петренко — 1126
 Петренко М. — 650, 776, 790
 Петрицький А. — 2123, 3045, 3082
 Петров В. — див. Домонтович В.
 Петровський М. — 3063
 Петросюк М. — 2233
 Пивоваров В. — 3682
 Пивоваров Г.К. — 897
 Пилипенко С.В. — 181, 543, 544, 552, 553,
 2084, 3580, 3581, 4088, 4091
 Півторадні В.І. — 11, 2098, 2601, 2710, 3051
 Підгайний Л. — 2, 63, 65, 1134, 1144
 Підгайний С. — 63, 65
 Пізнюк Л. — 526
 Пізняк Л. — 2647
 Пільгук Л. — 2720
 Плевако М. — 697, 903, 1029, 1079, 1505,
 1838, 1963, 2133, 2554, 2672, 2937,
 3478, 3564, 3982
 Плічковський Н. — 384, 1868
 Плужник-Білоус Г. — 2762
 Плющ В. — 3566
 Плющ Л. — 3629, 3670, 3677
 Погребенник Ф.П. — 783, 2499, 2515, 3815,
 3816, 3820, 3859, 3936, 3938, 3939,
 3947, 3948, 3958, 3959
 Погрібний А. — 578
 Покальчук В. — 1080, 1887, 2473
 Покидько В. — 777, 791
 Полєк В. — 775
 Поливанов Е.Д. — 859
 Поліщук В. — 34, 212, 533, 602, 1915, 3071,
 3801
 Поліщук Я. — 482, 512, 527
 Полонська-Василенко Н. — 2410, 2419,
 2451, 3184
 Полотнюк Я. — 2289, 2330
 Полтава Л. — 315, 1269, 2888, 2891
 Полторацький О. — 223, 224, 245, 559, 564,
 902, 1039, 1140, 1141, 2785, 3049, 4044,
 4048
 Польський І. С. — 3925
 Поляруш Н.С. — 2427
 Пом'яньський Л. — 1041
 Пономаренко В. — 3069
 Пономаренко М. — 3075
 Поночовний М. — 2234
 Портинов А. — 3702
 Почайна І. — 1784
 Пригарницький Ю. — 3733
 Приходько І. — 3887, 3946
 Прітам А. — 1416
 Прицак О. — 2271, 2358, 2433, 2436
 Прокоф'єв І. — 686, 2818
 Проноза (Блакитний) В. — див.
 Блакитний (Еллан) В.М.
 Пронченко М. — 634
 Проперцій С. — 1818
 Процюк Л. — 312
 Процюк С. — 682
 Прюдом С. — 1245, 3412
 Пугач В. — 1056
 Пушик С. — 651
 Пушкаренко Т. — 498
 Пушкін О.С. — 1231, 1799, 2867, 3405
 Пчілка О. — 3204
 Пятковський І. — 764, 1962, 4047
 Р.Д. — 3497
 Равіч-Черкаський — 281
 Радзикович В. — 70
 Радченко А. — 3906
 Райс Е. — 1258, 2826, 2887
 Рахманний Р. — 1047, 3631
 Рева Н. — 367
 Ревуцький Д. — 1304
 Редько Ф.А. — 2417
 Рембо А. — 744
 Рибалко О.Л. — 1271, 2897
 Рильський Б.М. — 426
 Рильський М.Т. — 16, 332, 661, 1254, 1499,
 1590, 1652, 1668, 1831, 1857, 1939,
 1942, 1946, 1961, 2135, 2142-2144,
 2173, 2188, 2203, 2251, 2671, 2739,
 2933, 3219, 3297, 3467, 3640, 3769,
 3775, 3803, 3977
 Римарук І. — 643
 Рихтицька Д. — 3211
 Рільке Р.-М. — 1802, 2064
 Родак В. — 3944
 Родін В. — 3711

- Родіна Г. — 442
 Роленко В. — 3968
 Романенко В. — 667
 Романенко О.Ю. — 3881
 Романенчук Б. — 336, 2186
 Романенчук В. — 67
 Романець О. — 1592
 Романченко І. — 3815
 Ромен П. — 64
 Росоха С. — 2411
 Россельс В. — 3817
 Ротач П. — 1482, 1899
 Рубльов О.С. — 131
 Рубчак Б. — 1858
 Руденко-Десняк А. — 3452, 3500, 3532
 Рудерман М. — 226, 803, 3288
 Рудик Д. — 1606, 1612
 Рудницький М. — 54, 58, 2508
 Рудь С. — 2771
 Рудяк В. — 310
 Русальський В. — 2134
- С.Б. — 3192
 Савелюк В. — 2816
 Савич І. — 678
 Савченко Ю.О. — 1074, 2747, 2934
 Савченко Я. — 36, 213, 227, 247, 1034, 1142, 1607, 2133, 2181, 2885, 3279
 Савчук П. — 77
 Сайко М. — 632, 2624
 Салієнко М. — 2623
 Самойлович А. — 2271
 Сапеляк С. — 3926
 Сапфо — 2347
 Сарана О. — 3903
 Сарбей В.Г. — 2412
 Сарма-Соколовський Н. — 683
 Саченко М. — 655
 Сашко — 2127
 Сварог В. — 100, 636, 3607
 Сверстюк Є. — 427, 452, 472, 622, 624, 829
 Свідзинська-Ілляш З. — 2914
 Свідзинський А. — 2908
 Свідзинський В. — 2899
 Семененко О. — 453, 3659
 Семенко Ю. — 151, 477, 513, 514, 1431
 Семенюк М. — 3953
 Семчишин М. — 11
 Сеник Л. — 138, 146
 Сенченко А.Г. — 311
 Сенченко І. — 214, 428, 2095, 2113, 3048
- Серошевський В. — 2492
 Сивенко Б. — 3599
 Сивокінь Г. — 3734
 Сидоренко В. — 3735
 Сидоренко О.І. — 13, 1470, 1474
 Сидоров Л. — 1059
 Синиця О.І. — 3882
 Синь Я. — 337
 Синявський О. — 2385
 Сиротюк М. — 95
 Сіпака Г.І. — 429
 Сірополко С. — 301
 Сіян Д. — 100, 2371, 3613
 Сказинський Р. — 248
 Скалій Р. — 478, 1921
 Скірда Л.М. — 2741, 2756, 2757, 2761
 Складаний І. — 1218
 Сковорода Г. — 1796
 Скорина Л. — 1483
 Скорський М. — 2212
 Скрипник Л. — 824
 Скуба М. — 1036
 Скуратовський В.В. — 3532
 Слабошпицький М. — 443, 587, 926, 1045, 2575
 Славінський М. — 3597
 Славутич Яр — 67, 77, 123, 127, 332, 391, 618, 635, 662, 918, 1169, 1508, 1660, 1945, 1977, 2128, 2285, 2678, 2820, 2825, 2882, 2949, 3095, 3226, 3314, 3993
 Слісаренко О. — 2134
 Словацький Ю. — 1807, 1815
 Словачевський Ю. — 362
 Смилянська І.М. — 2294, 2340, 2430
 Смолич Ю. — 215, 576, 620, 1080, 2091, 2129, 2626, 3726
 Смоляр Л. — 3188
 Смуглий С. — 249
 Снегірьов Г. — 107
 Снегірьова В. — 3703
 Сова А. — 1814
 Содомора А. — 1911
 Сокіл В. — 114
 Соловей Д. — 72, 324, 468
 Соловей Е. — 1321, 1322, 1484, 1835, 2883, 2909, 2910, 2917
 Солод Ю. — 1912, 3704
 Солодовник Т. — 2776
 Солодько П. — 1893
 Соложенкина С. — 2719

- Солоненко В.М. — 3877
 Сонцвіт В. — 2884, 3576
 Сорока М. — 499
 Сотник Д. — 1060
 Сосюра В. — 534, 619, 645, 672, 852, 2932, 3767, 3771, 3773, 4094
 Срывцев А. — 2193
 Ст-ан — 1973
 Ставинська Л. — 2645
 Ставицька Л. — 2659, 3696
 Ставицький О.Р. — 3099
 Станіславський В.І., — 2275
 Старий В. — 3098
 Старинкевич Л. — 284, 904, 1969, 3981
 Старынкевич Е. — 250, 285, 286, 1080
 Стацій П.П. — 1818
 Стебельський Б. — 3573
 Степаненко Н. — 1428
 Степанів Ф. — 2905
 Степанов Ф. — 1049, 1051, 2902
 Степняк М. — 251, 1581, 1610, 1962, 2069, 2352
 Стефаненко Л. — 3188
 Стефанович О. — 1032
 Стеф'юк В. — 3960
 Стех Я. — 3286
 Стецюк В. — 3927
 Стешенко І. — 3135
 Стешенкова Т. — 3078
 Стодон О. — 3768
 Сторчак К. — 1089, 1090
 Стріха М. — 1900
 Струна Б. — 1154
 Струтинська М. — 344
 Струхманчук Я. — 1645
 Стус В. — 1944, 2901
 Субота В. — 3965
 Сулима М.М. — 8, 13, 407, 430, 1776, 2105, 3008, 3010, 3059, 3066, 3074, 3089, 3582, 3677
 Супрун Н.О. — 3920, 3928
 Суровцева Н. — 1151, 3931
 Сухино-Хоменко В. — 287, 2092, 3582
 Суховецький М. — 3216
 Сушон П. — 1808
 Сяйгор І. — 333
 Т. — 3072
 Т.І. — 1485
 Тайга М. — 2769
 Талалай Л. — 2660
 Танюк І. — 1925
 Танюк Л.С. — 3649
 Таран Л. — 408, 656, 1894-1896
 Тарасова А. — 3966
 Тарнавська М. — 3632
 Тарнавський О. — 94, 350, 1663, 1859, 3625, 3633
 Татаренко В. — 588
 Теліга І. — 803, 1949, 3980
 Теліга О. — 652
 Темченко Л.В. — 1282а
 Тен Б. — 1922
 Тенета Б. — 2808
 Терен В. — 1608
 Терещук П. (О.Матла) — 2501, 2502
 Терлецький В. — 1932
 Тиверець Б. — 169, 182, 1601
 Тих-ий П. — 1308
 Тичина П. — 2466
 Тібулл А. — 1818
 Ткава-Сашук О. — 3427
 Ткач В. — 663
 Ткаченко Г. — 2624
 Ткаченко І. — 252, 912
 Ткаченко О. — 245
 Ткачук І. — 253, 254, 288, 769
 Токмань Г. — 2721, 2742, 2777-2779, 2783, 2784
 Толер Е. — 2063
 Толстов В.О. — 1772
 Толстой Л. — 3864
 Томашук Н.О. — 1513, 1613
 Томенко О. — 479
 Топчій Л. — 2873
 Трипачук В. — 2546
 Тростянецький А. — 8, 11, 13, 99, 2088, 3997, 4049
 Трофимук С. — 80, 788
 Трофимчук С.М. — 710, 761, 770, 2477, 2510, 2511
 Турганов Б.А. — 712
 Туркало К. — 318, 321, 345, 346, 366, 372, 1448
 Уланд І.-Л. — 1572
 Ф.С. — 257, 258, 2096
 Ф.Я. — 2119, 2133
 Файбищенко М. — 2189
 Фашенко В.В. — 101, 2169, 2194, 3742
 Федоренко Є.В. — 925, 1174, 1664, 1672,

- 2147, 2295, 2556, 2684, 3318, 3485, 3818
- Федорівський С. — 378
- Федоровская Л. — 431
- Федунець М. — 668, 2828
- Федченко П.М. — 1095, 1157
- Федчишин С. — 41
- Фезе В.Р. — 2535
- Фефер І. — 749, 750
- Филипович О.П. — 1866, 3317, 3413, 3424
- Фізер І. — 119, 355, 1890
- Філатова О. — 515
- Фірдоусі (Фірдовсій) — 2346
- Фор П. — 2594, 3412
- Франко І.Я. — 110
- Франс А. — 2583
- Фролова К.П. — 2558
- Футурлина Г. — див. Черниш Г.
- Халидов А.Б. — 2291
- Харасайло Н.Н. — 1953
- Харчук Р.Б. — 3661
- Хашеватський М. — 2067
- Хвиля А. — 56, 290, 3563
- Хворост В.І. — 2558
- Хінкулов Л. — 1595
- Хмурий В. — 1933
- Ходоровський М. — 1288, 2235
- Хоменко В. — 2455
- Хопта В. — 444
- Хорунжий Ю. — 684, 3170, 3202, 3207, 3213, 3214
- Хоткевич Г. — 3823, 3886, 3942, 3950
- Хоткевич П. — 3955, 3961
- Христюк П. — 3459
- Хропко П. — 516, 528
- Худоровський М. — 590
- Хрустальо В. — 2862, 2863
- Хуторян А. — 545, 2652, 2786, 3221
- Цебенко В. — 2085
- Цеков Ю.І. — 469, 3697
- Церетелі А. — 2875
- Церна Г. — 500, 3699
- Циганкова Е. — 501, 1478, 2377, 2438, 2488
- Циганова Е. — 2445
- Цюп'як І. — 3712
- Чабан Н. — 2576, 2664
- Чапленко В. — 77, 83, 1262, 2187, 3281
- Чапля В. — 702
- Чебанік В. — 2804
- Чеканюк В.А. — 814
- Ченцов В.В. — 152
- Чепіга Я. — 1497, 1957, 2928, 3451, 3455
- Череватенко Л. — 1817, 1863, 2209, 2573, 2686, 2717, 2722, 2733, 2767, 2770, 2895, 3274, 3285, 3689
- Черемський К. — 153, 3824, 3888
- Чернець Л.М. — 912, 1447, 1613
- Черниш Г. — 122, 432, 1628, 3009, 3057, 3060, 3064, 3076, 3077
- Чернишов А. — 2857, 2892, 2893
- Черченко Ю.А. — 131
- Черчець Л. — 1513
- Чесняк Є. — 291
- Чехов А.П. — 1415, 1803, 1804, 2163, 2590, 2727, 3269
- Чирков М. (Н.) — 2599, 3583
- Чирков Ю.И. — 584
- Чічінадзе К. — 2864
- Човнова Н. — 3705
- Чоповський В. — 2513
- Чорногуз Т. — 445
- Чорногуз-Лисенко Т. — 1561
- Чуб Д. — див. Нитченко Д.
- Чубач Г. — 689, 2814
- Чубський П. — 18
- Чужий А. — 3087, 3088
- Чумак В. — 37
- Шабліовський Є. — 2195
- Шамрай А. — 37
- Шамрай Т. — 3779
- Шанковський І. — 352, 1061
- Шаповал Ю.І. — 132, 133, 531, 594
- Шаров І. — 2379
- Шахівець І. — 2134
- Шаховський С. — 2289
- Швець Г. — 3706
- Швець П. — 2245, 2246
- Шевельов Ю. — 66, 91, 147, 858, 2553, 2606, 3497, 3574, 3601, 3619, 3662
- Шевченко А. — 3740
- Шевченко Л. — 3650
- Шевчук В.І. — 1093, 1094, 1124, 1146, 1148, 2375, 2415, 2557, 2608, 2881, 2894, 3651, 3678, 3885
- Шелестюк В. — 3785
- Шеремет М. — 1967
- Шерех Ю. — див. Шевельов Ю.
- Шіллер Ф. — 1570, 1575, 2065, 2068

- Шкандрій М. — 3497, 3630
 Шкаровська Є. — 664
 Шкоропат Н. — 529
 Шлемкевич М. — 338
 Шмельов В. — 1411, 1475
 Шмигельський А. — 765, 797
 Шолохов М. — 2730
 Штепа Н. — 340
 Штогрин Б. — 1296
 Штонь Г.М. — 425, 2150, 2159, 2206, 2207
 Шуба Т. — 1075
 Шубинський Й. — 2416
 Шудря М. — 1788, 2160, 2161
 Шумило Н.М. — 1430, 1465, 1479, 2503, 3924, 3932
- Щеглов М. — 3081
 Щирба М. — 771
 Щупак С. — 546, 3044, 3584
- Ю.С. — 766
 Ювенал -1818
 Юр. Д. — 3491
 Юринець В. — 1, 3587
 Юриняк А. — 3616
 Юровська Л. — 802
 Юрченко І. — 906, 912
 Ющенко О.С. — 1954, 2130, 2248, 2249, 2815, 2860, 3690, 3736, 3737, 3759, 3776, 3780, 3781, 3783
- Я.С. — 3975
 Явірський О. — 1599
 Якимів О. — 2216
- Якубовський Ф. — 45, 193, 216, 217, 230-232, 547, 600, 803, 2182, 2184, 2552, 2748, 2751, 3976, 4057
 Якубський Б. — 218, 902, 1496, 1497, 1600, 1609, 1957, 2928, 2930, 3451, 3455
 Ямпольський Г. — 1962
 Ямчук П.М. — 3691
 Янковський О. — 1478
 Яременко В.В. — 2827, 2852, 2854, 2858, 2859, 2896
 Яременко О. — 2174
 Ярмоленко А. — 4057
 Ярошівський О. — 3626
 Яценко М. — 633
 Яшек М. — 17, 18, 49, 241
 Ящук Ж. — 2768
- Derzhavin V. — 1828
 Hlobenko M. — 14a
 Hnatiukivsky M. — 2362
 Hordynsky S. — 14a
 Koshelivets I. 14a, 889, 1133, 1252, 1425, 1828, 2077, 2170, 3560, 3878, 4042
 Kravtsiv B. — 14a, 2604, 2880, 3036
 Luckyj G.S.N. — 3504
 N — 801
 Odarchenko P. — 3179
 Senkus R. — 2362, 2737, 3418
 Shevelov G. — 2362
 Shkandri M. — 1425
 Slavutych Jar — 157
 Struk D.H. — 14a
 Zhukovsky A. — 14a, 2500
 Zhulinsky N. — 3713

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

Альманахи

- XVIII-31957 Альманах Гомону України (Торонто)
 XVIII-30575 Альманах Українського народного союзу НС (Джерсі Сіті; Нью-Йорк)
 XVIII-32391 Біль: Альманах (Львів)

Бюлетені

- XVIII-31968 Бюлетень Українського національного державного Союзу
 в США (Нью-Йорк)
 XVIII-32635 Зарево: Бюлетень (Мюнхен)

Газети

- XVIII-2760 Більшовик (Одеса)
 XVIII-24292 Вечерняя Одесса (Одеса)
 XVIII-5506 Вісти ВУЦВК: Культура і побут (Харків)
 XVIII-2977 Вісти ВУЦВК: Література, Наука, Мистецтво (Харків)
 XVIII-2978 Вісті (Київ)
 XVIII-2476 Вісті (Одеса)
 XVIII-15818 Друг читача (Київ)
 XVIII-32199 Думська площа (Одеса)
 XVIII-13222 Зоря Полтавщини (Полтава)
 XVIII-13202 Київська правда (Київ)
 XVIII-13230 Кіровоградська правда (Кіровоград)
 XVIII-2988 Комуніст (Харків)
 XVIII-16998 Комсомольська іскра (Одеса)
 XVIII-12850 Культура і життя (Одеса)
 XVIII-13713 Ленінська правда (Суми)
 XVIII-7197 Літературная газета (Москва)
 XVIII-7196 Літературна газета (Київ)
 XVIII-7196 Літературна Україна (Київ)
 XVIII-12689 Молодь України (Київ)
 XVIII-32021 Народна армія (Київ)
 XVIII-30015 Народна газета (Київ)
 XVIII-13221 Прикарпатська правда (Станіслав)
 XVIII-4675 Пролетарська правда (Київ)
 XVIII-3186 Рабочая газета (Москва)
 XVIII-13205 Радянська Буковина (Чернівці)
 XVIII-13183 Радянська Донецщина (Донецьк)
 XVIII-12849 Радянська освіта (Київ)
 XVIII-12687 Радянська Україна (Київ)
 XVIII-13201 Радянське Поділля (Хмельницький)
 XVIII-13324 Сільські вісті (Київ)
 XVIII-31149 Січеславський край (Дніпропетровськ)
 XVIII-12855 Советская культура (Москва)
 XVIII-13199 Соціалістична Харківщина (Харків)
 XVIII-30590 Українське слово (Київ)
 XVIII-29973 Урядовий кур'єр (Київ)
 XVIII-13714 Черкаський край (до 1991 — Черкаська правда) (Черкаси)

Журнали

XVIII-18151	Архіви України (Київ)
XVIII-32681	Бандура (Нью-Йорк)
XVIII-31369	Берегиня (Київ)
XVIII-13724	Березіль (до 1993 — Прапор) (Харків)
XVIII-31956	Біблос (Нью-Йорк)
XVIII-7354	Блиски (Одеса)
XVIII-21688	Боян (до 1992 — Поезія) (Київ)
XVIII-5568	ВАПЛІТЕ (Харків)
XVIII-33598	Вежі (Мюнхен)
XVIII-31321	Визвольний шлях (Лондон)
XVIII-10354	Вікна (Львів)
XVIII-32630	Вільна Україна (Вінніпег)
XVIII-31985	Віра (Торонто)
XVIII-32383	Вісник (Нью-Йорк)
XVII-31790	Вісник Книжкової палати (Київ)
XVIII-12745	Вітчизна (Київ)
XVIII-15704	Восток (Москва)
XVIII-4645	Всесвіт (з 1925 по 1933 — Харків)
XVIII-14052	Всесвіт (з 1958 — Київ)
XVII-27004	Всесвітня література в середніх навчальних закладах України (Київ)
XVIII-6079	Гарт (Харків)
XVIII-3686	Глобус (Київ)
XVIII-6347	Голос друку (Харків)
XVIII-32713	Голос молоді (Вінніпег)
XVIII-27269	Даугава (Рига)
XVIII-21782	День поезії (Київ)
XVIII-13343	Дзвін (до 1990 — Жовтень) (Львів)
XVIII-32221	Дзвін (Зальцбург)
XVIII-13385	Дивослово (до 1994 — Українська мова і література в школі) (Київ)
XVIII-12711	Дніпро (Київ)
XVIII-16625	Дніпрові хвилі (Катеринослав, далі — Дніпропетровськ)
XVIII-15878	Донбас (Донецьк)
XVIII-13582	Дружба народів (Москва)
XVIII-32425	Дукля (Пряшів)
XVIII-32378	Життя і школа (Стейт-коледж, США)
XVIII-4671	Життя й революція (Київ)
XVIII-12740	Жінка (Київ)
XVIII-31470	Жіночий світ (Вінніпег)
XVIII-13343	Жовтень - див. Дзвін
XVIII-4803	Забой (Артемівськ)
XVIII-13032	Західна Україна (Київ; Харків)
XVIII-3819	Звезда (Ленінград)
XVIII-32634	Звено (Інсбрук)
XVIII-10689	Знамя (Москва)
XVIII-3971	Знання (Харків)
XVIII-7556	Знання та праця (Київ)
XVIII-4199	Заря (Москва)
XVIII-1371	Зоря (1891-1893, Львів)
XVIII-4806	Зоря (з 1925 — Катеринослав, далі — Дніпропетровськ)
XVIII-20030	Іноземна філологія (Львів)
XVIII-31616	Історико-літературний журнал (Одеса)
XVIII-1977	Каменярі (Мамаївці, Буковина)

XVIII-361	Київська старина (Київ)
XVIII-28975	Київ (з 1983, Київ)
XVIII-32169	Київ (1950-1964, Філадельфія)
XVIII-30381	Київська старовина (Київ)
XVIII-51100	Кино (Київ)
XVIII-3572	Книга (Харків)
XVIII-2881	Книга и революция (Петроград)
XVIII-6348	Книгарь (Київ)
XVIII-29831	Книжник (Київ)
XVIII-5524	Комуніст України (Київ)
XVIII-6230	Краєзнавство (Харків)
XVIII-6071	Красное слово (Харків)
XVIII-32220	Крилаті (Нью-Йорк)
XVIII-6808	Критика (Харків)
XVIII-30947	Кур'єр Кривбасу (Кривий Ріг)
XVIII-32168	Листи до приятелів (Нью-Йорк)
XVIII-9229	Литературная учеба (Москва)
XVIII-23972	Литературное обозрение (Москва)
XVIII-32892	Літаври (Зальцбург)
XVIII-29410	Літературна панорама (Київ)
XVIII-9523	Літературний архів (Харків)
XVIII-11801	Літературний журнал (Харків)
XVIII-7351	Літературний ярмарок (Харків)
XVIII-1720	Літературно-науковий вістник (Київ)
XVIII-33475	Любисток (Торонто)
XVIII-16181	Людина і світ (Київ)
XVIII-30836	Мета (Київ; Філадельфія)
XVIII-7408	Мистецтво (Київ)
XVIII-31034	Молода Україна (Торонто)
XVIII-11302	Молоде життя (Львів)
XVIII-5901	Молодняк (Харків)
XVIII-11813	Музика (Київ)
XVIII-15227	Народна творчість та етнографія (Київ)
XVIII-15704	Народы Азии и Африки (Москва)
XVIII-21288	Наука і культура. Україна (з 1991 — Україна Наука і культура) (Київ)
XVIII-15755	Наука і релігія (Київ)
XVIII-15782	Наш современник (Москва)
XVIII-6085	Нова генерація (Харків)
XVIII-6350	Нова громада (Київ)
XVIII-4121	Нова книга (Харків)
XVIII-5149	Нове мистецтво (Харків)
XVIII-31130	Новий обрій (Мельбурн)
XVIII-16333	Новини кіноекрана (Київ)
XVIII-31035	Нові дні (Торонто)
XVIII-7615	Нові шляхи (Львів)
XVIII-31182	Орлик (Берхтесгаден)
XVIII-2425	Основа (Одеса)
XVIII-31881	Пам'ять століть (Київ)
XVIII-12540	Під прапором ленінізму (Київ)
XVIII-6795	Плуг (Харків)
XVIII-6795	Плужанин (Харків)
XVIII-21688	Поезія — див. Боян
XVIII-32676	Пороги (Буенос-Айрес)
XVIII-21564	Початкова школа (Київ)
XVIII-13724	Прапор — див. Березіль

XVIII-1337	Природа и люди (Санкт-Петербург)
XVIII-9550	Пролітфронт (Харків)
XVIII-13328	Радуга (Київ)
XVIII-12740	Радянська жінка (Київ)
XVIII-12283	Радянське літературознавство — див. Слово і час
XVIII-13526	Ранок (Київ)
XVIII-32223	Рідна нива (Вінніпег)
XVIII-13073	Рідний край (Полтава; Київ)
XVIII-34209	Рідні джерела (Київ)
XVIII-32380	Робітниця (Вінніпег)
XVIII-6845	Робітничий журнал (Харків)
XVIII-30540	Розбудова держави (Київ)
XVIII-31543	Самостійна Україна (Торонто)
XVIII-31545	Світло (Торонто)
XVIII-30908	Світо-вид (Київ; Нью-Йорк)
XVIII-31517	Сіверянський літопис (Чернігів)
XVIII-29579	Сільські обрії (Київ)
XVIII-12283	Слово і час (до 1992 — Радянське літературознавство) (Київ)
XVIII-20952	Слов'янське літературознавство і фольклористика (Київ)
XVIII-32405	Смолоскип (Нью-Йорк)
XVIII-11794	Соціалістична культура — див. Українська культура
XVIII-31323	Студентський вісник (Прага)
XVIII-30573	Сучасність (Мюнхен; Київ)
XVIII-6076	Сяйво (Київ)
XVIII-11885	Театр (Київ)
XVIII-6115	Театр, клуб, кино (Одеса)
XVIII-19829	Трибуна лектора (Київ)
XVIII-32379	Тризуб (Париж)
XVIII-2463	Украинская жизнь (Москва)
XVIII-3976	Україна (Київ)
XVIII-12646	Україна (Київ)
XVIII-12861	Українська культура (до 1990 — Соціалістична культура) (Київ)
XVIII-33226	Українська література в загальноосвітній школі (Київ)
XVIII-13385	Українська мова в школі (1951-1962, Київ)
XVIII-33855	Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах (Київ)
XVIII-33226	Українська мова і література в школі — див. Дивослово
XVIII-6351	Українська хата (Київ)
XVIII-31447	Українське відродження (Гамільтон)
XVIII-30638	Український археографічний щорічник (Київ)
XVIII-31747	Український засів (Харків)
XVIII-31376	Український історик (Нью-Йорк; Торонто; Київ; Львів; Мюнхен)
XVIII-15324	Український історичний журнал (Київ)
XVIII-32605	Український учитель в Канаді (Вінніпег)
XVIII-7187	Універсальний журнал (Харків)
XVIII-33844	Урок української (Київ)
XVIII-32565	Учитель (Київ)
XVIII-5958	Філософська і соціологічна думка (Київ)
XVIII-30639	Хроніка-2000 (Київ)
XVIII-4977	Червона преса (Харків)
XVIII-5358	Червоний клич (Харків)
XVIII-3614	Червоний шлях (Харків)
XVIII-4044	Шквал (Одеса)
XVIII-6352	Шлях (Москва)
XVIII-3231	Шляхи мистецтва (Харків)
XVIII-788	Этнографическое обозрение (Москва)

- XVIII-1324 Южные записки (Одеса)
XVIII-23065 Ukraine (Київ)

Календарі

- XVII-31028 Ілюстрований календар-альманах «Жіночої долі» (Коломия)
XVIII-31027 Календар-альманах (Мюнхен)
XVIII-31468 Календар-альманах «Нового шляху» (Торонто)
XVIII-32963 Календар для всіх (Львів)
XVIII-18167 Календар знаменних і пам'ятних дат (Київ)
XVIII-31022 Календар «Світла» (Торонто)
XVIII-31556 Календар «Свободи» (Джерсі Сіті)
XVIII-31024 Календар «Слово» (Торонто)
XVIII-31965 Календар Українського Робітничого Союзу (Скрентон)
XVIII-31025 Народний календар (Париж)
XVIII-31679 Український історичний календар (Київ)
XVIII-31964 Український календар (Варшава)
XVIII-32620 Український православний календар (Баунд-Брук)
I>2470 Церковний календар (Варшава)

Наукові збірники

- XVIII-7120 Вісник Академії наук УРСР (Київ)
XVIII-17692 Вісник Київського університету. Сер.: Літературознавство. Мовознавство (Київ)
XVIII-20092 Вісник Львівського політехнічного інституту (Львів)
XVIII-30145 Вісник Міжнародної асоціації україністів (Київ)
XVIII-20576 Етика і естетика: Міжвідомчий наук. зб. (Київ)
XVIII-3558 Записки Історично-філологічного відділу ВУАН (Київ)
XVIII-33113 Проблеми сучасного літературознавства: Зб. наук. праць / ОДУ ім. І.І.Мечникова (Одеса)
XVIII-16146 Труды Самаркандского университета (Самарканд)
XVIII-20988 Українське літературознавство: Республ. міжвід. наук. зб. (Львів)

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АсКК	Асоціація комунікулятивців
Аспанфут	Асоціація панфутуристів
АСПИС	Асоціація письменників
БСЭ	Большая советская энциклопедия
ВАПЛІТЕ	Вільна академія пролетарської літератури
ВНТЛ	Видавництво науково-технічної літератури
ВОАПП	Всесоюзне об'єднання асоціацій пролетарських письменників
ВУАН	Всеукраїнська академія наук
ВУСПП	Всеукраїнська спілка пролетарських письменників
ВУФКУ	Всеукраїнське фото-кіно-управління
ВУЦВК	Всеукраїнський центральний виконавчий комітет
ГПУ	Государственное политическое управление
ГУКУС	Гурток культури українського слова
ДВУ	Державне видавництво України
ДПУ УРСР	Державне політичне управління Української Радянської Соціалістичної Республіки
КВО	Київський військовий округ
КДБ УРСР	Комітет державної безпеки Української Радянської Соціалістичної Республіки
КЛЭ	Краткая литературная энциклопедия
КОРЕЛІС	Кінооб'єднання режисерів і літераторів-сценаристів
ЛЭ	Литературная энциклопедия
МАРС	Майстерня революційного слова
НАН України	Національна академія наук України
НКВД	Народный комиссариат внутренних дел
НКЮ УСРР	Народний комісаріат юстиції Української Советської Соціалістичної республіки
НТШ	Наукове товариство імені Шевченка
НТШ в Америці	Наукове товариство імені Шевченка в Америці
ОППУ	Об'єднання пролетарських письменників України
ОУН	Організація українських націоналістів
СВУ	Союз визволення України (I Світова війна)
СВУ	Спілка визволення України
СПУ	Спілка письменників України
СРСР	Союз Радянських Соціалістичних Республік
СУВФ	Світовий український визвольний фронт
СУМ	Спілка української молоді
УАН	Українська академія наук
УАПЦ	Українська автокефальна православна церква
УВАН	Українська вільна академія наук (Аугсбург)
УЖ	Універсальний журнал
УЛЕ	Українська літературна енциклопедія
УНКВС	Український народний комісаріат внутрішніх справ
УНС	Український народний союз (Джерсі Сіті)
УСЭ	Украинская советская энциклопедия
УСЭС	Украинский советский энциклопедический словарь
УССР	Українська Советська Соціалістична Республіка
УРЕ	Українська радянська енциклопедія
УРЕС	Український радянський енциклопедичний словник

Зміст

Передмова. Ботушанська О.	3
Книги і долі. Єфімова Г.	6

I. Літературно-мистецьке життя України в 20-40-х роках ХХ століття

Довідкові видання	11
Бібліографічні посібники	13
Монографії. Статті в збірниках. Антології	14
Публікації в журналах, альманахах, календарях	26
Публікації в газетах	50
Ілюстративні матеріали	54
Художні твори	55

II. Митці Розстріляного Відродження

Бобинський Василь Петрович	61
Бузько Дмитро Іванович	69
Буревій Кость Степанович	75
Влизько Олексій Федорович	81
Досвітній Олесь (Скрипаль-Міщенко) Олександр Федорович	93
Драй-Хмара Михайло Опанасович	101
Єфремов Сергій Олександрович	113
Загул Дмитро Юрійович	129
Зеров Микола Костянтинович	141
Йогансен Майк (Михайло) Гервасійович	163

Косинка(справжнє прізвище — Стрілець) Григорій Михайлович	177
Кримський Агатангел Юхимович	187
Крушельницький Антін Володиславович	205
Крушельницький Іван Антонович	211
Підмогильний Валер'ян Петрович	215
Плужник Євген Павлович	225
Свідзінський (Свідзинський) Володимир Юхимович	239
Семенко Михайло (Михайль) Васильович	249
Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна	263
Фальківський (справжнє прізвище — Левчук) Дмитро Никанорович	273
Филипович Павло Петрович	281
Хвильовий (справжнє прізвище — Фітільов) Микола Григорович	295
Хоткевич Гнат Мартинович	319
Шкурупій Гео (Георгій) Данилович	333
Яловий Михайло Омелянович	341

III. Довідковий апарат

Показчик авторів	346
Показчик періодичних та продовжуваних видань	360
Список скорочень	365

Науково-довідкове видання

КНИГИ І ДОЛІ

МИТЦІ РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ

Біобібліографічний покажчик

Упорядник

Ганна Іванівна Єфімова

Науковий консультант

Григорій Дем'янович Зленко

Комп'ютерний набір

І. Л. Чернецька, Л. В. Арюпіна

Технічний редактор

Т. М. Кожевнікова

На обкладинці використана робота

І. А. Крушельницького (1922 р.)

.....
Редакційно-видавничий відділ
Одеської державної наукової бібліотеки
імені М. Горького
65026 Одеса-26, вул. Пастера, 13
.....

Підписано до друку 18.09.2002.

Папір офсетний. Друк цифровий. Формат 60x84/8.

Фіз. друк. арк. 46. Умов. друк. арк. 42,78. Зам. № 216. Тираж 500 прим.

Видавництво «Друк»
Свідоцтво ДК №295 від 25.12.2000
м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 61.
Тел. 20-77-88, 23-55-26.

РОЗСТРІЛЯ МУЗА

ОБЕРВАНІ СТРУНИ

РАОСТРЕИИТЬ.

VII МИХАЙЛЬ СЕМЕНКО
 100828

КОБЗАРЬ

Сержантом. В
102 и 170 УК
по постановле-
10 лет.

АКОВСКИЙ)
(ТАРИН)
(ОЗЕРН)
(ТОРОВ)

James
 Thompson & Co. N.Y.C.

ПОСТПЛИНЕ
ВУДРОУЖЕННЯ

H P O T C P A

[illegible][illegible]

Все рассказы в настоящем сборнике и в прошлом, в чем соответственно рассказывается:

Mr. Tappan

STANDARDIZATION OF THE DATA SET *W. A. R. S.*